

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

1

siječanj 1987. god. 78. cijena 150 d

VESELI SE, MAJKO BOŽJA,
PUNA MILOSTI,
VESELI SE I RADUJ SE,
RAJSKA SVJETLOSTI,...

VESELIMO SE I MI, BRAĆO,
OVDJE ZAJEDNO!
AL VESELJE NEKA NAŠE
BUDE PRAVEDNO!...

Božić

Padajte, snjegovi, pokrovi bijednika,
Padajte, pahulje, suze sirota!
U raskošju vašem sići će nečujno
Siromah najveći.

Padajte, padajte i prekrijte noćas
Pukotine misli!
Padajte, padajte i sakrijte noćas
Garišta srdaca!
Jer On je nježan i bos,
A zemlja je naša opora.
Padajte, padajte, tihi snjegovi,
Tiho, bez zamaha!

U jednoj pahulji sakrit ću sebe
K'o sveti tat.
Na Njegovu obrazu da se zaustavim
K'o bijeli cvijet.
A tad ću nestati u toplini lica
K'o suza radosnica.

Rajmund KUPAREO

GLASNIK
Srca Isusova
i Marijina

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove. - Glavni i odgovorni urednik: Valentin Miklobušec. - Uredničko vijeće: Josip Antolović, Ignac Belak, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Stjepan Kuzmić, Valentin Miklobušec, Mato Rusan i Marijan Steiner. - Tehnički urednici: Ignac Belak i Miro Jurić. - Adresa uredništva i uprave: Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp 699. Telefon: (041) 434-710, (433-362). Tisak »Plamen«, Slavonski Brod. - Cijena pojedinog broja 150 d. Godišnja pretplata 1800 d. - Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10 posto popusta. - Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu uprave. - »Poštarina plaćena u gotovom. - Rukopise i fotografije ne vraćamo.

Urednikova riječ

Tako je to odvajkada. Tko koga voli, njemu i Božić čestita. Zato ovih dana puno pišemo i puno pošte dobivamo. Svatko ima nekoga tko je daleko, a nosi ga u srcu, pa mu piše. Pišemo i mi vama, dragi čitaoci Glasnika. Šaljemo vam pismo na 36 stranica. Sjednite kraj okićene jelke i čitajte ga. Ne morate redom, ali ne propustite niti jednu stranicu. Čitajte polako, jer do novog Glasnika proći će više od 30 dana.

Ovih dana svi ćemo biti u zanosu pred Djetetom u jaslama. Mi znamo tko je to Dijete. To je Bog koji je postao čovjekom jer ljubi čovjeka. On ljubi sve ljude, pa i one koji Njega ne poznaju i ne priznaju. Došao je da nas sve zbratimi u jednoj obitelji — Crkvi, da budemo jedno međusobno, i jedno s njim. A mi nismo jedno međusobno, nismo jedna obitelj — Crkva. Mi smo »raskomadani« Krist, zato smo neuvjerljivi svjedoci za poruku Božića u svijetu. To je razlog zašto nas sv. Otac poziva na molitvu za jedinstvo Crkve da uklonimo postojeću sablazan i pružimo snažno svjedočanstvo za Boga ljubavi.

Kršćansko je savršenstvo u ljubavi. Ona je temelj jedinstva i mira. Ona je nenametljiva. Ona svoju poruku izriče znakovima i simbolima, svjedočanstvima svoje prisutnosti koje svi vidimo, ali nas ne prisiljava da ih i priznamo. Priznaje ih samo onaj koji je spreman ljubiti, i njega ljubav osposobljava da čini i ono što je nama našom snagom nemoguće. Ljubav je na djelu i onda kad smo mi obeshrabreni. Čitajte »Hvala na pismu«. Ljubav čini da i nepokretni osjećaju radost života, da sve žrtve svršavaju slavljem. O tome svjedoče i Otto Schimek i Gianna Beretta. Ljubav je jača od smrti! Utjelovljena Ljubav sve nas preporađa kao ljude: bijele, crne i žute, i zato svima SRETAN BOŽIĆ, jer sve vas volimo!

GLASNIK
Srca Isusova i Marijina

GOD. 78. SIJEČANJ 1987. BR. 1

SADRŽAJ

HVALA NA PISMU — — — 4
PRED DJETETOM U ZANOSU, M. Szentmártoni — — — — 6
JEDINSTVO KRISTOVE CRKVE, P. Galauner — — — — — 8
UTJELOVLJENJE, R. Grgec — — 10
SABLAZAN »RASKOMADANOG« KRISTA, R. Brajičić — — — 11
LJUBAV BOŽJA PREVELIKA, Mala sestra — — — — — — 12
BOŽIĆ, P. Grostefan — Z. Plenković — — — — — — 13
GOVOR ZNAKOVA, M. Steiner 14
KRŠĆANSKO JE SAVRŠENSTVO U LJUBAVI, J. Antolović — — 16
TVOJ ROĐENDAN U MENI, IVNA 17
U ZAČARANOM KRUGU SAMOZADOVOLJAVANJA, I. Fuček — 20
NEPOKRETNA, A NE TUŽI SE, S. Kuzmić — — — — — — 22
ŽIVOT I SLAVLJE, Š. Vuković — 23
UNIŠTILE SU ME PILULE, DAVORIN — — — — — — 24
VJERSKA SLOBODA, M. Rusan 26
BOŽIĆNE USPOMENE, A. Gabrić 27
NASTAVLJAM SVOJ POSAO, I. Dilber — — — — — — 28
NOVOST U LITETI, E. Verlić — 29
PETAR KASUI, N. Cieslik — — 30
OTTO SCHIMEK, JUNAK SAVJESTI, S. Bošnjak — — — — 32
MUČENICA MAJČINSKE LJUBAVI, S. Bošnjak — — — — 33
OGLASI — — — — — — 34
ZAHVALNICE — — — — 35

Hvala na pismu

NISAM IMALA HRABROSTI PITATI

Uredniku Glasnika Srca Isusova i Marijina.

Dugogodišnji sam čitalac Glasa koncila. Pošto danas (27. 10. 86.) nisam u crkvi sv. Ante zatekla niti jedan primjerak tih novina, uzela sam Glasnik Srca Isusova i Marijina od studenog ove godine. Kad sam ga pročitala, toliko me je oduševio svojim sadržajem da ću od sada biti njegov stalni čitalac.

Budući da imate i rubriku Hvala na pismu, a puno povjerenja za razumijevanje, obraćam se uredniku lista s molbom da mi odgovori na nekoliko pitanja koje nisam imala hrabrosti postaviti nikome u proteklih pedeset godina, pa čak ni onda kad sam išla u Lurd na hodočašće.

Rođena sam prije 64 godine u katoličkoj obitelji, a vjersko obrazovanje stekla sam u školi časnih sestara, koju sam pohađala do svoje trinaeste godine. Odrasla sam, dakle, u katoličkoj sredini i osobno poznavala svoga stalnog ispovjednika, danas već pokojnog.

Dogodilo se u mojoj mladosti da sam zavoljela inovjerca. Saznavši to, moj mi je ispovjednik u ispovijedi rekao, da više ne dolazim na ispovijed dok tu vezu ne prekinem. Ja je, međutim, nisam prekinula. Udala sam se za njega, ali ne u crkvi, i tako prekršila vjersku normu. Otad se nikad nisam ispovjedila, a naravno, ni pričestila. Duboko sam uvjerena da je moj muž-inovjerac tako dobar i pošten, da se mnogi katolici ne bi mogli s njime usporediti. Ja nisam mogla, niti bih ga se danas mogla odreći. Ali isto tako ne mogu se odreći svoje vjere i vjere u Boga. Pitanja koja vam upućujem glase:

— Kakav stav bi zauzeo ispovjednik danas kad bih se željela ispovjediti, jer bih se željela konačno i pričestiti?

— Jesam li ja još uvijek katolkinja, i imam li pravo biti pokopana kao katolička vjernica?

Pozdravlja vas pozdravom — Hvaljen Isus i Marija!

(Nepotpisana iz Sarajeva)

Poštovana gospođo! Ograničim li se strogo na vaša pitanja, odgovorio bih vam ovako:

— Ispovjednik vas mora primiti kao što bi vas primio sam Gospodin Isus, Dobri Pastir. Isus je sretan što ste prihvatili poticaje Njegove milosti, da opet uspostavite narušeno prijateljstvo s Ocem koji vas tako dugo čeka. Ne oklijevajte poći na ispovijed! Iznesite svoj slučaj otvoreno, i zamolite svećenika za pomoć da svoj brak sredite onako kako to Crkva predviđa u takvim slučajevima. Ispovjednik to zna.

— Vi ste sve vrijeme ostali katolikinja ako niste službeno istupili iz Katoličke Crkve, niti prišli nekoj drugoj vjerskoj zajednici. Prema tome imate pravo i na vjerski pokop. Ipak, prije nego ste za pokop, sve poduzmite da što prije oživite i ono milosno zajedništvo s Crkvom koja je Krist. To ćete učiniti sakramentalnim životom!

Vaš slučaj sigurno nije samo vaš, pa ćemo se na njega osvrnuti opširnije, iako ne svestrano.

U prvom redu zahvalite Božjoj providnosti za milost ustrajnosti u vjeri, i što je vaš životni suputnik (pravi vam je suprug samo u građansko-pravnom smislu!) bio tako dobar i pošten »da se mnogi katolici ne bi mogli s njime usporediti«. Ipak ćete priznati da ima i žalosnih otpada od vjere, ili barem teškog otupljenja za vjeru, upravo zbog bračnog zajedništva s inovjercem.

Jasno je da tek puka pripadnost Katoličkoj Crkvi po krštenju koje se nije moglo »razrasti«, nikoga ne čini ni boljim ni poštenijim od drugih. Ali, kad je netko uistinu dobar i pošten baš zato što je kršten, a ne samo zato što želi biti kulturan, njegov život poprima sasvim novu, nadnaravnu dimenziju. Nekršten čovjek, bez tog sjedinjenja s Kristom, sa svom dobrotom i poštenjem koje ima, ne stječe tu nadnaravnu dimenziju života do trenutka svog neopozivog opredjeljenja za Krista kao svoga Spasite-

lja. Jasno je da će to možda biti tek u trenucima prijelaza u vječnost. U građanskom životu kršćanin se svojom nadnaravnom dimenzijom ne može uzdizati nad druge, jer bi time sebi pripisivao ono što je primio kao dar milosti.

Zašto se kroz 50 godina niste usudili nikome postaviti ta pitanja, iako su vas stalno pratila? Nije li to upravo zbog svijesti da ste svojevoljno »prekšili vjersku normu«? Na taj vas korak nitko nije silio. On je potpuno vaš. Neprikladan postupak ispovjednika mogao je izazvati vaš prkos, ali se time ne možete potpuno opravdati. Župnik kojemu biste došli radi vjenčanja s inovjercem, morao bi vas upozoriti na ozbiljnost koraka, ali ne bi mogao postupiti samovoljno. O vašem slučaju odlučivao bi biskup. Pošto bi se uvjerio u ozbiljnost vaše namjere da čuvate vjeru i da djecu iz budućeg braka odgajate u kršćanskoj vjeri, a vaš bi vam budući suprug zajamčio tu slobodu, bez poteškoće biste dobili dopuštenje za crkveno vjenčanje, jer samo takvo vjenčanje za vas kao katolikinju je zakonito i za područje savjesti, trajno i nerazrješivo, makar i s inovjercem.

Kroz 50 godina niste se ispovijedali? To je bilo krivo! Bili ste dužni ispovjediti se barem jednom godišnje. Da ste se nakon stupanja u civilni brak pojavili na ispovijedi, svećenik bi vas morao poučiti kako ćete svoj brak srediti i za područje savjesti: vjenčanjem ili ukrepljenjem braka u korijenu. Nakon toga mogli biste ići redovito na sakramente, a ovako ste pretrpjeli veliku duhovnu štetu. No, kao što vidite, Gospodin vas ipak nije napustio, odbacio. On neće smrti grešnikove, nego da se obrati i da živi — jamči nam sam Gospodin Isus.

Vi ste imali sasvim zdrav osjećaj da imate pravo na brak s poštenim mladićem kojeg je vaše srce iskreno zavoljelo, makar on bio inovjerac. Ispovjednik vas je možda želio potaknuti na ozbiljno razmišljanje, ali je primijenio krivu metodu. Iskustva s mješovitim brakovima jesu, doduše, bolna, ali ni takvi brakovi nisu unaprijed, bez iznimke, osuđeni na neuspjeh. Crkva u takvim slučajevima mora, iz opravdanih razloga, biti stroga, ali nije kruta. Ona samo traži odgovornu slobodu i uči da je svaka bračna ljubav odraz Božje ljubavi, bez obzira gdje se pojavi.

Vaš slučaj neka posluži čitaocima Glasnika kao nadopuna odgovora Vanesi iz Glasnika br. 12/1986.

UREDNIK

IZ TAME K SVJETLU — PO MOLITVI

U Glasniku br. 10/1986. godine, čitala sam dopis Blaženke s Rijeke pod naslovom: »Rijetko idem na ispovijed«, kao i vaš odgovor. Vi ste joj već dali veoma lijep i koristan savjet, a ja je želim ohrabriti svojim primjerom.

U Blaženkinim godinama ja sam imala isti problem. Išla sam redovito u crkvu, na ispovijed i na Pričest. Onda me zahvatila ista muka: uvijek sam ponavljala iste grijehe na ispovijedi. Zbog toga sam malo-pomalo prestala ići u crkvu, a zatim sam otišla posve krivim putem. Nizala sam grijeh za grijehom. Moje se biće patilo i mučilo. Osjećala sam da sam u tami, s teškim bremenom grijeha na duši, s nezadovoljstvom u srcu, pred potpunom propašću. Nakon nekog vremena počela sam opet razmišljati kako bi lijepo bilo da se vratim Isusu. Stala sam Ga moliti da mi oprosti i da mi pomogne da se vratim. Isprva mi se činilo da moje molitve nitko ne čuje, da se i Isus na njih oglušuje. To mi je bilo još strašnije. Zatvarala sam se u samu sebe, gutala svoj čemer.

Jednog dana pohodila me neka susjeda i pozvala me da s njom pođem u crkvu. Odbijala sam njezin poziv, jer takva kakva sam to ne mogu. Ona me ipak pozivala dok nisam popustila. Kad sam ulazila u crkvu, rekla sam Isusu: »Isuse, molim Te, oprosti mi moje grijehe!« Kad su ostali vjernici, pa i moja susjeda, pošli na Pričest, meni je bilo tako teško da su mi suze potekle. Kući sam se vraćala s nekim čudnim osjećajem mira i nemira. Sutradan je bio blagdan Tijelova. Cijeli me je dan nešto nukalo da pođem u crkvu, i srce mi je lupalo od uzbuđenja. Pošla sam, i pravo u ispovjedaonicu. Kad sam nakon mnogo godina dobila odrješenje od svojih grijeha, bila sam tako sretna da to ne mogu opisati. Od tada sam dobro razmišljala kad god sam molila pokajanje i izgovarala riječ: »... mrzim na sve svoje grijehe i čvrsto odlučujem da ću se popraviti i da više neću griješiti!« Uz Božju pomoć to sam i ostvarila.

HELENA iz Sarajeva

Pred Djetetom — u zanosu

Želimo li ukratko izreći tajnu Božića, možda bi to i ovako glasilo: rodio se novi čovjek. Rodio se novi, istinski, od Boga zamišljeni čovjek. To je ujedno najljepša, najutješnija poruka Božića: moguće je ostvariti istinski, Bogu ugodan ljudski život. No ovo je također najveći poziv i izazov Božića: tog novog čovjeka, čovjeka po Božjem Srcu, moramo ostvariti iz dana u dan i to od samih sebe, tj. od onoga što jesmo. To je zadatak čitavog života: moramo sebe usavršavati sve dotle, dok ne stignemo do »punoljetnosti u Kristu«.

BOŽIĆ KAO POZIV I IZAZOV

Svaki je život poziv i zadatak. Otac i nas poziva kao što je nekoć pozvao Abrahama i Mojsija da napuste sebe, svoju prošlost, i da krenu na ostvarenje onog zadatka za koji ih je On odabrao. Otac poziva i nas kao što je pozvao Mariju i Josipa, da napuste Nazaret, tj. svoje blago, osnovicu svog života i opstanka, i da krenu u tamnu noć u kojoj će ugledati Dijete koje je Spas svijeta.

Naš životni poziv je Božja inicijativa. Bog nas poziva po imenu, jer je svakog od nas stvorio za osobnu zadaću. Stoga život ne smijemo proživljavati naslijepo, poput trstike koju ljulja vjetar, vjetar promjenljivih okolnosti i nestalnog javnog mišljenja, nego moramo i sami biti stvaraoci Božjeg plana spasenja. Veliki je zadatak svakog čovjeka da pronađe onaj uzorak po kojem je vječni Bog zamislio njegov život. Odljevak, tj. mi ovdje i sada, nismo nikad savršena slika uzorka. To onda znači da još uvijek imamo što raditi na sebi, znači da Bog još uvijek ima iznenađenja i za nas, kao što je imao za pastire betlehemske noći. Svaka ljudska i kršćanska tragedija počinje onog časa kada čovjek pomisli da mu Bog nema više ništa nova saopćiti. »Svršeno je!« — ovo se smije izreći, sjetimo se, samo na križu, samo u času konačnog predanja duše Stvoritelju, ne prije. Dotle treba biti spreman uvijek nanovo čuti Božji poziv, a On nas stalno poziva. Probudimo se, dakle, počnimo nanovo, obnovimo se! Počnimo odmah sada. Sad treba ostvarivati novog, božićnog čovjeka. Ali kako?

ZNATI ČEKATI

Nedavno sam pročitao neobičnu misao: Današnji čovjek pati od »kompleksa Boga«. Vjerojatno se željelo reći: Čovjek smatra sebe svemogućim, pomalo se igra dragog Boga, misli da sve ovisi o njemu, o njegovoj aktivnosti, o njegovoj upornosti. Božić, naprotiv, stavlja nam pred oči i drugu stranu istine:

Treba znati čekati, diviti se, biti tu, biti kod Djeteta, kod Majke; treba znati osluškivati u noći poruke neba kao što su to znali pastiri; treba gledati zvijezde i tražiti put kao što su činili kraljevi. A to su tzv. pasivne kreposti. Nije to lako u ovom zahuktalom svijetu, jer te nas kreposti upućuju na našu ovisnost, na našu nedostatnost. Ali upravo na taj način postaju spasonosni stavovi, jer nas približavaju tajni Božje prisutnosti među nama.

Veoma je poučan slučaj sv. Pavla, tada još Savla. Tako je pun »svete revnosti« za Božju stvar, toliko je obuzet nastojanjem oko životne svetosti, da sam Bog mora

intervenirati da ga otrijezni i pokaže mu da je to nastojanje lažno. Najprije mu je oduzeo očinji vid da bi Savao konačno shvatio, da je duhovno uistinu slijep. A da to nikad ne zaboravi, dobiva »žalac« u tijelo kao podsjetnik. Katkad Bog slično postupa i s nama. Svaki od nas ima svoj žalac koji ga upozorava na vlastitu nedostatnost. Božić je vrijeme da se toga ponovo prisjetimo: nismo sebi dostatni, potpuno ovisimo o Božjoj milosti koja je čisti dar, kao što je ovo Dijete čisti dar za naše spasenje.

U današnjem svijetu možda je teže steći to iskustvo ovisnosti o Bogu, negoli je to bilo nekada. Živimo u puno većoj udobnosti, negoli se živjelo prije. Ne molimo za kišu, za zdravlje, za bogatstvo ... jer mislimo da nam je sve to nekako osigurano na drugi način: natapanjem polja, zdravstvenim osiguranjem, štednim knjižicama ... Možda nam ostaje još samo razočaranje kao mjesto posvješćenja naše nedostatnosti, naše potpune ovisnosti o Bogu. Kad naši planovi ne uspiju, kad naš trud ne urodi željenim plodom, kad naše bogoljubne vježbe ne donesu željenu svetost, kad naši idoli leže u prašini ... tada počinjemo ponovo razmišljati o tome, da nam je potrebno Dijete, dar neba, Otkupitelj, milost. I tada počinjemo opet iščekivati Gospodina.

IŠČEKIVATI GOSPODINA

Možda bismo svoju pozornost ovog Božića trebali skrenuti upravo na ovu istinu: djelatno iščekivanje spasenja. Ovo iščekivanje Božjeg dolaska bit je čitave povijesti spasenja. Svaka tragedija izabranog naroda počela je onda, kad više nisu iščekivali spasenje od Boga, nego su se oslanjali na sigurnost svog oružja, ljudske mudrosti ili lažnih bogova. Ni današnji čovjek ne zna čekati. Mi sve želimo odmah. Kao da smo zaboravili, da se Bog ne može prisiliti ni na što niti molitvama, niti žrtvama, niti zavjetima, a još manje ucjenama. Bog je uvijek, kao ovo novorođeno Dijete s neba: pojavljuje se onda i onako, kada i kako to On hoće. Od nas se traži samo spremnost i budnost da Ga prepoznamo i prihvatimo kad nam se objavi.

No bilo bi pogrešno pobrkati čekanje s iščekivanjem. Iščekivanje nije pasivnost. Sjetimo se da je Gospodin »oplijenio« one koji su ga čekali: Marija i Josip, tamo u Betlehemu, osim Njega nemaju nikoga i ništa. Htio je da im On bude jedino blago. Možda tako, polako, i od nas oduzima naše igračke, sve ono na što smo prilijepljeni. Želi da nam On bude jedino blago. Dobro je upitati se: »Što za mene znači Isus, što znači moja vjera?« Uvijek se divim prvim kršćanima, mučenicima: nisu bili niti svećenici niti redovnici, nego obični »laici«, kako bi se to danas reklo. Ipak, svoju su vjeru smatrali tolikim blagom, da su za nju bili spremni dati sve, čak i svoj život.

MARIJANSKIM DUHOM PRED TAJNOM

Marija kleči pred Djetetom. Taj prizor uvijek je očaravao velike duhove. Što karakterizira ovu marijansku duhovnost? Tri kreposti:

Marija je bila spremna čuti Božji glas. Istina, iznenadila se kad je taj glas zahvatio u njen život na neočekivan način, ali kad se osvjedočila o Božjoj volji, spremno je krenula od Boga zacrtanim putem.

Marija je bila vjerna svom pozivu. Išla je s Isusom sve do Kalvarije. Vjernost nije pasivnost, nego je stvaralačka snaga. Nisam vjeran Bogu, ako i danas stojim na istom mjestu, gdje sam bio prije 5, 10 ili 25 godina!

Marija je čuvala u svom srcu Božju riječ. Današnji svijet nije sklon razmatranju, tihoj molitvi. Stoga moramo mi biti taj »marijanski element« svijeta: čuvari riječi, djelatni, stvaralački vjerni, i tako pokazivati svijetu Isusa kao što Ga je pokazivala Ona, Blagoslovljena: pokazala Ga je pastirima i kraljevima i svim ljudima dobre volje.

Priča se da u pokrajini Marseilla uz jaslice možemo uvijek naći i jedan lik što ga narod jednostavno naziva »zanešenjak«. On uopće nije najinteligentnija figura, dapače, djeluje veoma primitivno. A ne donosi ni darove, kao što to čine drugi pastiri. Nego samo stoji tamo, pred Djetetom, u zanosu. — Možda se i nama čini, da nemamo čime darivati Gospodina ovog Božića. Usudimo se onda biti barem njegov »zanešenjak«! Pustimo, da nas očara Njegova beskrajna, čudesna ljubav, kao što je očarala Sv. Franju Asiškog, Sv. Ignacija Loyolu i tolike druge, koji su otvorena srca stajali pred tajnom Božjeg rođenja.

Mihály SZENTMÁRTONI

Opća nakana Apostolata molitve

Jedinstvo Kristove Crkve

Čudesan je bio taj 27. listopada prošle godine u Asizu. Okupio je na jednom mjestu predstavnike svih velikih svjetskih religija na molitvu za mir. Oni su predstavljali mnoštvo od preko 4 milijarde ljudi na svijetu koji vjeruju u Boga i snagu molitve.

SVJEDOČANSTVO ZA VRIJEDNOST I SNAGU MOLITVE

Upravo taj povijesni događaj novo je svjedočanstvo za smisao i pravu vrijednost Apostolata molitve u krilu Crkve! Nismo li baš tom masovnošću u Asizu dublje doživjeli snagu mnogih molitelja, često puta nepoznatih, koji svaki dan u zajedništvu s Presvetim Isusovim Srcem upravljaju svoje molitve Bogu, Ocu Svemogućemu? Nije li Asiz svojevrsna poruka našem vremenu: kad nas zaokupe gorući problemi koje nismo kadri riješiti, kad više ne vidimo pravog izlaza iz provalije u kojoj smo se našli, onda je vrijeme da sklopimo ruke, da padnemo na koljena, da dignemo svoje oči i upravimo svoje srce Bogu, Stvoritelju svijeta i Gospodaru povijesti te da Ga zajednički i usrdno molimo.

Ohrabreni asiškim svjedočanstvom i asiškom porukom, članovi Apostolata molitve obnovljenim će žarom ujediniti svoje molitve, kucati na Božje Srce te će trajno i usrdno moliti za velike nakane Sv. Oca Ivana Pavla II. kome je u ovom povjesnom času povjerena briga za sve Crkve. U mjesecu siječnju ta velika nakana glasi: JEDINSTVO KRISTOVE CRKVE.

Nakana je na prvi pogled vrlo jednostavna i jasna. Već smo naučeni da se u siječnju, uz Molitvenu osminu za sjedinjenje kršćana, na ovaj ili onaj način molimo za jedinstvo. Ipak ovaj puta ta nakana ima širi vid. Obuhvaća zapravo trostruku brigu Sv. Oca: za svijet, za rastavljenu kršćansku braću i za organsko jedinstvo unutar same Crkve.

DIJALOŠKI VID — BRIGA ZA SVIJET

Crkva je oruđe Božje providnosti i sakramenat spasenja za čitavo čovječanstvo.

Crkva je pozvana da služi svijetu i da ga posvećuje. Zato ona mora biti u trajnom dijaloškom kontaktu sa svijetom i svim njegovim problemima. Na to nas upućuje i Drugi vatikanski sabor i u svojoj pastoralnoj konstituciji »Radost i nada« kao i u dogmatskoj konstituciji o Crkvi »Svjetlo naroda.«

»Koncil, svjedok i tumač vjere svega Božjeg naroda što ga je Krist otkupio, ne može riječitije dokazati svoju povezanost, poštivanje i ljubav prema cijeloj ljudskoj obitelji kojoj pripada, nego da s njom započne razgovor o tim različitim problemima... Priznavajući visoki čovjekov poziv i tvrdeći da je u čovjeka usađena neka božanska klica, pruža čovječanstvu iskrenu suradnju Crkve da se ostvari ono bratstvo sviju koje odgovara čovjekovu pozivu...« (GS 3)

»Crkva svojim djelovanjem čini da dobro što se nalazi u srcu i pameti ljudi ili u posebnim obredima i kulturama naroda ne samo ne propadne nego da se pročisti, podigne i usavrši na slavu Božju. Crkva moli i radi da ljudi cijeloga svijeta postanu Božjim narodom.« (LG 17)

EKUMENSKI VID — BRIGA ZA JEDINSTVO ČOVJEKA

Sklad molitve i djelovanja morao bi postojati među svima onima koji Isusa Krista i njegovo Evanđelje prihvaćaju kao Put, Istinu i Život. I upravo to mijenja svijet i pretvara ga u Božje kraljevstvo, kraljevstvo pravde, ljubavi i mira. Izvanredna Sinoda biskupâ 1985. u svom završnom dokumentu ističe: »Oslonjena na ekleziologiju zajedništva, Katolička Crkva za vrijeme Drugog vatikanskog sabora u punini je preuzela svoju ekumensku odgovornost... Ekumenizam se

duboko i neuništivo upisao u svijest Crkve... Ekumenski dijalog pospješuje da se Crkva očituje kao sakramenat jedinstva. Premda zajedništvo katolika i drugih kršćana još nije potpuno, ono sve poziva na suradnju u mnogim područjima. To omogućuje da pružimo zajedničko svjedočanstvo o spasotvornoj Božjoj ljubavi prema svijetu kojemu je potrebno spasenje.« (Br. 7, str. 26)

UNUTARCRKVENI VID — ORGANSKO JEDINSTVO CRKVE

Radi se o jedinstvu unutar Crkve, i to o onom punom jedinstvu koje možemo nazvati organskim jedinstvom.

Crkva je živo Kristovo tijelo i Njegov Duh daje život Crkvi, u njezinoj cjelini kao i u njezinim dijelovima u tom mnoštvu različitih službi koje se vrše u Crkvi. Zato je neophodno potrebno da se ostvari to organsko jedinstvo, da slobodni udovi Crkve ostvaruju karizmu u punom poštivanju međusobne ovisnosti, koja je nužna za život čitavoga tijela. Potrebno je Božje svjetlo da svaki ud pronađe svoju službu u zajednici i za zajednicu Crkve. Na svim razinama treba aktivno i ponizno poraditi oko toga da se uklone žarišta napetosti i sukoba, koji uvelike škode želji Otkupitelja da spasi sav svijet. Oni koji imaju pastoralni autoritet (ugled) pozvani su da ga izvršuju s ljubavlju i u poštivanju vrijednih pothvata suodgovornih svjetovnjaka, kojih suodgovornost sve više raste. Cijelo tijelo sa svim svojim udovima treba spremno i velikodušno slijediti smjernice onih, kojima je Bog povjerio pastirsku brigu za svoj narod.

TROSTRUKA BRIGA SV. OCA — TROSTRUKA MOLITVA

Sv. Otac nadljudskim naporima i uvijek novim inicijativama, posebno još na svojim pastoralnim putovanjima, potiče i podupire Crkvu u tom dijaloškom kontaktu sa svijetom i u ekumenskom dijalogu s ostalim kršćanskim crkvama. Isto tako čini sve, da unaprijedi i učvrsti organsko jedinstvo Crkve, u punom poštivanju različitosti u jedinstvu. Poduprimo i mi sv. Oca svojim trajnim i usrdnim molitvama u toj trostrukoj brizi. Jedinstvo je znak djelovanja Duha Svetoga. Razdor dolazi od Zloga. Gradimo to jedinstvo svojom molitvom i svojim životom i na našem domaćem terenu, u obiteljskim, redovničkim, župskim zajednicama i na čitavoj razini naše domaće Crkve.

Nakana naših biskupa:

ZA EKUMENSKE MOLITVENE SUSRETE

Bilo je tih susreta na našem tlu i bit će ih, osobito sada uz Molitvenu osminu za sjedinjenje kršćana. Čini se da ti susreti iz godine u godinu ipak dobivaju dublji sadržaj i veće značenje.

Najljepši takav susret doživio sam prije desetak godina u Rimu, na grobu sv. Ćirila u Bazilici sv. Klementa. Službu riječi predvodila je delegacija Makedonske pravoslavne crkve. Pjevali su uglavnom studenti Ruskog kolegija pod ravnanjem O. Ljudevita Pichlera. Svi mi ostali, Hrvati, Slovenci i drugi, stajali smo sa zapaljenim svijećama i tako sudjelovali u toj službi riječi. Bila je to molitva šira od one u Asizu, jer su svojom prisutnošću odali poštovanje nakanama Crkve i oni koji se ne priznaju vjernicima: gospodin ambasador naše države pri Sv. Stolici, i ostali članovi makedonske i jugoslavenske delegacije.

Ne možemo propustiti takve susrete koje stvara sama životna situacija (sprovodi, vjenčanja, razne vjerske proslave), a da ih ne iskoristimo kao osnovu međusobnog zbližavanja, boljeg razumijevanja i većeg poštovanja. Neka nam Gospodin otvori srce za takve ekumenske susrete.

Petar GALAUNER

Utjelovljenje

Piše: prof. Radovan GRGEC

Duboko u čovjeku bila je i ostala čežnja za Riječju koja je »tijelom postala«, za riječju koja se ostvaruje kao djelo. Želimo da se naše misli, riječi i naumi »utjelove«, »odjelotvore« i ostvare, po uzoru božanskog Logosa, koji je misao, riječ i djelo. Kod nas je, nažalost, obično drugačije: jedno mislimo, drugo govorimo, treće činimo. Svjesni smo toga jaza i podvojenosti između riječi i djela. Već je Ovidije u svojim »Metamorfozama« pjevao: »Vidim što je bolje i to odobravam, ali slijedim ono što je gore!«

Znamo da je vjera bez djela mrtva. Stoga, svjesni svoje ljudske dvoličnosti, ograničenosti i slabosti, molimo Boga za milost. Božja se milost najrječitije i najdjelotvornije očitovala dolaskom Sina Božjega na svijet, Utjelovljenjem Riječi Božje, pojavom novoga Adama.

Početak Staroga zavjeta koji govori o stvaranju svijeta iz ništavila i početak Novoga zavjeta koji govori o ulasku Sina Božjega u ljudsku povijest pokušali su neki gotovo izbrisati iz naših katekizama, ili barem umanjiti značaj tih svetopisamskih izvještaja u vjerskoj pouci. Smatrali su da u vremenu napretka znanosti nema smisla »kljukati« djecu i odrasle mitovima i legendama bez veze sa stvarnošću.

Međutim, upravo ti svetopisamski izvještaji govore o stvarnostima naše povijesti i naše vjere: o Stvaranju svijeta i čovjeka te o Utjelovljenju, koje je vrhunac stvaranja i oslobođenje stvorenja. Uostalom, biblijski izvještaji ne protive se stvarnosti ni znanosti, koja se mijenja. Tu mislimo u prvom redu na Evanđelja Božića i na njihov navještaj.

U stvarnosti koja obuhvaća i nadilazi našu povijest javlja se Isus Krist, novi Adam i kruna stvorenja. Njegov je dolazak naviješten već u prvim starozavjetnim knjigama. Zapravo je čitav Stari zavjet priprava na njegov dolazak. Došao je među nas da bude jedan od nas. Došao je kao Spasitelj, Otkupitelj i Osloboditelj, kao vidljivi nosilac nevidljive ali uvijek prisutne milosti.

Tek u Isusu Kristu stvaranje dobiva svoj puni smisao. Zato je Božić kao dan dolaska Isusa Krista nama kršćanima tako drag i blizak. Kao što kršćanski Božić dolazi nakon poganske svetkovine nepobjedivoga sunca, tako bi trebalo da i evanđeoski kvasac uzdigne naš duh i preporodi naša srca radošću Kristove pobjede nad mrakom koji se vjekovima nadvijao nad ljudskom poviješću od njezinih prvih početaka. I oni koji vjeruju i oni koji ne vjeruju priznaju direktno ili indirektno da je Božić početak nove ere. Iako je Evanđelje Božića za neke sablazan ili ludost, ono nije mit ni legenda nego stvarnost i povijesni događaj, koji moraju priznati i oni koji pred njim zatvaraju oči. Betlehemsko Dijete, rođeno u štali, govori vrlo rječito ljudima svih vremena, kao i nazaretska obitelj u kojoj je ono raslo.

Božić našega djetinjstva i mladosti i danas je velik blagdan naše vjere, naših obitelji i našega naroda. Ako »ni Božići više nisu kao što su nekad bili«, to je zato što smo mi drugačiji. Jesmo li bolji ili gori? Neka o tom sudi Sveznajući!

Ipak, valja nam priznati da smo se i mi, i naše obitelji, i naš narod udaljili od betlehemskog Djeteta, koje nas i sada, na početku nove godine, poziva na molitvu i na božićnu radost u zajedništvu, solidarnosti i miru.

Prvi petak

Sablazan »raskomadanog« Krista

Priredio: Rudolf BRAJIČIĆ

Paul Couturier (Pavao Kutirje) revno je širio Europom »Tjedan molitve za sjedinjenje«. Rođen je u Lionu 1881, a umro je 1953. Tekst koji ovdje donosimo napisao je 1938. U njemu nam opisuje muku koju doživljava zbog razjedinjenosti kršćana. Ali nas on ne ostavlja u toj muci nego nas vodi k izvoru nade u sjedinjenje, vodi nas k molitvi Kristova Srca. O-vog mjeseca, u kojem inače molimo za sjedinjenje kršćana, živimo više nego inače u toj molitvi Isusova Srca:

Jednog će dana potpuno, vidljivo i opipljivo sjedinjenje slaviti pobjedu nad strašnim skandalom kršćanske razjedinjenosti. Bit će to plod molitve.

Kakva bi to bila molitva svih kršćana za jedinstvo, ako ne bi svi, katolici i nekatolici, uklonili iz svog srca ono što stvara i podržava strašan skandal njihove razjedinjenosti. Ta je razjedinjenost skandal najprije pred očima onih koji ne vjeruju ali traže Boga, zatim pred očima ateista koji nam se rugaju, a onda i pred očima pogana koji kolebaju pred raznim kršćanskim misionarima koji su često pravi heroji, ali su među sobom razdvojeni i teže suprotnim pravcima. Sablazan je to konačno i pred očima modernog svijeta koji je »iskočio« iz tračnica, pa je njegovu pustopašnu i neurednu životu potrebna evandeoska poruka ljubavi. Ona je jedina sposobna da mu vrati skladan i miran život.

Čovječanstvo u opasnosti od duhovne smrti pada u tjeskobu pred razjedinjenim kršćanima, koji njegovu nesigurnom pogledu pružaju prizor »raskomadanog« Krista, Otkupitelja svijeta.

Ako bacimo pogled na prošlost, ne moramo li ustanoviti da takozvana »željezna stoljeća«, stoljeća krvavih borbi, započinju razjedinjenjem kršćanskog Istoka i Zapada, i da poganska renesansa, raskršćanjivanje svijeta, vremenski kroči uporedo s nastojanjem protestanata i anglikanaca, koji su bili novi događaj kidanja jedinstva? A da li bi to moglo tako trajati već cijelo tisućljeće ili bar više stoljeća da je na usnama kršćana obilovala molitva, a u njihovim srcima ljubav?

Mi katolici, više nego itko drugi, morali bismo osjećati težinu tog skandala koji kršćani pružaju svijetu, i to bi nas moralo boljeti. Trebali bismo biti predvodnici sveobuhvatne ljubavi, koja zna davati zadovoljštinu poniznošću, molitvom i pokorom.

Samo žalost zbog razjedinjenosti može otvoriti srca svih kršćana i učiniti ih osjetljivima za skrivenu bol u Kristovoj molitvi koju je On na posljednjoj večeri upravio Ocu: »Ne molim samo za njih, nego i za one koji će po njihovoj riječi vjerovati u mene da svi budu jedno, da svijet vjeruje da si me Ti poslao« (Iv, 20—21).

Ta molitva trebala bi s one daleke večeri sići i u srce svakoga od nas, da bi On u nama ponavljao, jer je Vječni, uvijek živ.

Ljubav Božja prevelika

Krajem listopada 1886. Charles de Foucauld je kleknuo pred Bogom. Ispovjedivši se i pričestivši se, predao se Njemu. Od tog trenutka zaljubljen je samo u Isusa. To je ključni trenutak cijelog njegovog daljnjeg života.

Karlo je želio postati »malim Isusovim bratom«. Za njega je Božić onaj blaženi presretni trenutak kada je Isus želio po svom tjelesnom rođenju, iz prevelike Božje ljubavi, postati njegovim ljubljenim Bratom i Gospodinom, čas kada nam se naš nježni Spasitelj potpuno predao, stavio se u naše ruke, i to zauvijek.

U žarkoj želji da bolje upozna svog Ljubljenog, brat Karlo korak po korak, dan za danom, prati Svetu Obitelj, čitajući Evanđelje, za vrijeme Došašća i u božićno vrijeme. Prikazat ćemo kako to doživljava u Nazaretu; desetak godina nakon obraćenja.

JASLICE CHARLESA DE FOUCAULDA U SAHARSKOJ PUSTINJI. TAKVE I DANAS PRAVE MALA BRAĆA I MALE SESTRE

DOŠAŠĆE

»Isus još nije rođen, ali je već tu, prisutan u Marijinoj utrobi kao što je sada prisutan i ovdje u svetohraništu, na par koraka od mene... O, sveta Djevice, sveti Josipe, dopustite nam da u ovo vrijeme iščekivanja zajedno s vama ljubimo i klanjamo se vašem još skrivenom Sinu i Bogu! Privijte nas uza se, i zamolite Boga da s vama uronimo u duboko razmišljanje, ljubav, beskrajno poklonstvo . . .«

EMANUEL, BOG S NAMA

»Prolaze stoljeća, dani i sati. Čas kad se Bog pojavio među ljudima, čas određen od vječnosti, stigao je. Božić, Emanuel, »Bog s nama« — zaista je s nama. Malo Dijete nam se rodilo, malo Dijete u Marijinom naručju koje nam govori: Postajući tako maleno, milo dijete, govorim vam: Imajte povjerenja, ne ustručavajte se! Ne bojte me se, dođite k meni, uzmite me u svoje naručje, ljubite me. Ljubite me kao što ljube djeca. Obaspite me poljupcima! Ne strahujte, ne stidite se pred tako malenim, blagim Djetetom koje vam se smiješi i pruža ručice. Ono je vaš Bog, ali je pun blagosti, razdraganosti. Ne bojte se. Budite sama nježnost, sama ljubav, povjerenje.«

Godinu dana kasnije dodaje: »Promatrajte ovu beskrajnu sreću koju vam dajem po svom rođenju, da me možete posluživati, služiti mi služeći Crkvi, služeći svom bližnjemu; služiti meni, koji živim tu blizu vas u svetohraništu . . .«

ZDRAVO, TIJELO ISUSOVO U JASLICE POLOŽENO!

»Negdje je oko dva, tri sata noću. Polnoćka je završena. Primio sam na svoja usta Tvoje sveto Tijelo. Darovao si mi samog sebe, ušao si u mene kao što si pred otprilike tisuću devetsto godina ušao u svijet. Rasvijetli spilju moje duše, o božansko Sunce! Ugrij je, očisti je! U njoj si, preobrazi je svojim zrakama!«

»Da, pričestiti se, to znači poljubiti Isusa u jaslicama, Isusa koji nam pruža svoje ručice i traži da ga poljubimo. Odbiti Pričest znači ne dati taj poljubac.«

»Isus je rođen u Betlehemu. Živi kruh koji je sišao s neba rodio se u kući kruha. Ovo ime Betlehem blago je navješćivanje da nas Gospodin neće ostaviti siromašima, nego da će preobraziti sve naše zemaljske dane u vječni Božić. On, Emanuel, Bog s nama i Bog za nas.« (U kapelici Isusovih Malih sestara)

ISUS — LJUBAV

»Moj Gospodine Isuse, evo me kraj Tvojih jaslica. Bože moj, toliko bih Te htio ljubiti! Tako malo, tako bijedno Te ljubim. Što mi je činiti?«

»Dođi i vidi. Dođi, slijedi me! Kamo god da te vodim,

MALI BRAT — CHARLES DE FOUCAULD, SVJEDOK ISUSOVE LJUBAVI PREMA SVIM LJUDIMA

ništa mi ne odbij. I kada mi budeš tako došao, vidjet ćeš me, i kada me budeš vidio, moja ljepota će te zanositi i ti ćeš me ljubiti umirući od ljubavi.«

Brat Karlo pošao je tim putem s kojeg nema povratka. Hoće ljubiti Isusa, ostati s Njim do Njegovih nogu. A ovo milo Djetešće učit će ga kako da u svakom ljudskom biću gleda biće neizrecive vrijednosti, ud njegova božanskog Tijela; došao je baciti oganj na zemlju, spasiti što je izgubljeno.

Ali neće Ga moći odjednom prepoznati u svakom bratu, pogotovo ne u najmanjima. To prepoznavanje plod je tijesne intimnosti s Isusom u Euharistiji, plod ustrajnog hoda i zajedništva s Njim, plod trajnog obraćenja.

»Mislim da nema riječi u Evanđelju koja me se dublje dojmila od ove: Sve što činite jednom od ovih malenih, meni činite. Razmišljamo li o tom da su to riječi nestvorene Istine, da su izišle iz usta Onoga koji je rekao: »Ovo je moje tijelo... Ovo je moja krv... Ponesene snagom tih riječi, ljubit ćemo Isusa u malenima, u grešnicima, u siromašnima!« Brat Karlo je to napisao jednom svom prijatelju trideset godina poslije svog obraćenja, a četiri mjeseca prije smrti.

Isus, blago Dijete kojem se klanjamo u jaslicama, Bog koji je ljubav, naučio ga je kako da Ga uistinu vidi u svakom čovjeku, da Ga ljubi umirući od ljubavi. Naučio ga je da nema veće ljubavi od ove: »Dati svoj život za svoje prijatelje«. Naučio ga je kako da iz dana u dan daje svoj život za svoju braću sve do večeri 1. prosinca 1916. kada je pogođen nasiljem, pao na zemlju u Tamanrasetu, u alžirskoj pustinji.

Mala sestra

MALA BRAĆA I MALE SESTRE SVAKI DAN DOSTA VREMENA PROBORAVE PRED ISUSOM U SVETOHRANIŠTU, SJEDEĆI POPUT SIROMAŠNIH BEDUINA U SAHARI

BOŽIĆ

Što više Tebe upoznajemo
to više otkrivamo
tvoju tajnu,
to više smo očarani.

Hvala, Oče,
što si nam darovao Sina,
sitno dijete.
Hvala Ti,
što si htio da on ima
tijelo kao i mi,
da bude jedan od nas.
Hvala Ti, Gospodine, i zato
što je tvoj Sin tako malen,
tako nemoćan kao i mi,
u pravom smislu čovječji sin.
Hvala Ti
što je o ljudima ovisio,
hvala Ti što si htio da i on
otkriva svijet oko nas,
da postupno upoznaje život,
probleme i životne radosti.
Hvala Ti
što si nam ga povjerio.

Slava Ti, Gospodine,
što si htio
da tvoga Sina ljudi
oblače, hrane,
odgajaju, oblikuju,
i da mu utisnu ljudski pečat.
Slava Ti, Gospodine,
što si htio
da i tvoj Sin
ponešto duguje ljudima.

Sa svim mnoštvom
koje je njega priznalo
pjevamo Ti himnu tvoje slave,
razdragana i radosna srca
kličemo ti:
Svet si, Gospodine!

PAUL GROSTEFAN
(S francuskog preveo
ZLATAN PLENKOVIĆ)

Govor znakova

Piše: Marijan STEINER

Živimo u svijetu znakova. Znakovi su neka sredstva ili pomagala za priopćivanje poruka, upozorenja, zabrana i slično. Nekim znakovima u tu svrhu ljudi su se uvijek služili, a danas je gotovo nemoguće zamisliti javni život bez znakova. Crvena boja na semaforu upozorava sudionike u javnom prometu da se moraju zaustaviti. Zelena znači da mogu nastaviti put. Na starijim ljekarnama nalazimo obično znak zmije kako se glavom nadvila nad čašu da ispije njezin sadržaj. Odmah raspoznajemo da je tu apoteka. Pred sudskim zgradama stajao je znak vage u ravnovjesju. Njome se htjelo istaknuti da je sud nepristran u promatranju sporova i donošenju pravde. Neki ljudi nose na lančiću oko vrata djetelinu s četiri lista ili potkovu. Tim predmetima žele nekako »izmoliti« sreću, ali nama nehotice očituju da su praznovjerni itd.

SVETI ZNAKOVI I SIMBOLI

Osim navedenih, ima i mnogo drugih znakova i simbola kojima se ljudi često služe u svoje vremenite svrhe, pa takve znakove zovemo profanima, za razliku od sakralnih, vjerskih znakova i simbola, koji nas upućuju na nešto nadvremenito, sveto. Naša kršćanska vjera upravo obiluje takvim »svetim« znakovima i simbolima. Svakom kršćaninu najvažniji znak je križ jer nas podsjeća na Gospodina Isusa Krista, našeg Otkupitelja po muci na križu. Riba je također znak Krista, odnosno Euharistije, ali može označavati i pripadnost kršćanskoj zajednici. Sidro označuje kršćansku nadu koja je položena u ocean Božje ljubavi. Svijeća ima mnogovrsnu simboliku: označuje Krista koji je svjetlo života, a označuje i naše »izgaranje« na slavu Božju itd.

ČITAŠ, AKO HOĆEŠ

Bez obzira na mnoštvo različitih znakova i simbola koji nas okružuju, mi možemo ostati slijepi za njihovo zapažanje, a osobito za čitanje njihova smisla, ako nas taj smisao unaprijed ne zanima. Današnji tehnizirani čovjek, koji sve poruke i upute daje i prima u nekim šiframa, znakovima, simbolima, kao da je posebno otupio za čitanje svetih znakova i simbola. Čak i riječi, kao najčistiji simboli, kojima čovjek izražava svoju misao, gube svoj smisao. Zbog obilna, ali neozbiljna govorenja, doživljavaju svoju devalvaciju. Poznata je stara izreka koja se osobito danas može primijeniti: »Poplava riječi, pustinja misli.« Znakovi nam se nameću svojom prisutnošću, ali nas ničim ne sile. Mi ih čitamo, ako hoćemo. Svojom slobodom možemo se postaviti i suprotno njihovu sadržaju, ali smo tada odgovorni i za posljedice.

ZNAK I SIMBOL, ISTO I RAZLIČITO

Gotovo svaka kršćanska poruka zaodjenuta je znakovima i simbolima, pa ćemo kroz naredne brojeve Glasnika nastojati da te znakove i simbole otkrivamo, upoznajemo i tumačimo, da uđemo dublje u njihov smisao i sadržaj poruke. Napominjemo da se značenje znaka i simbola uvijek baš ne podudara, iako se grčka riječ »simbol« prevodi hrvatskom riječju »znak«. Simbol je uvijek nešto više od običnog znaka. On kao da ima neku »treću dimenziju« kojom navješćuje sadržaj stvarnosti koju simbolizira, a dobrim dijelom ovisi o našem tumačenju. Simbol je ispunjen nekom dinamikom i afektivnošću, dok je znak po sebi nekako jasniji i određeniji. Zbog lakšeg shvaćanja, i jer je teško uvesti strogo razgraničenje, služit ćemo se s oba izraza podjednako. Nije isto, plamen nacrtan na papiru da upozori na opasnost od požara, i plamen koji bukti na olimpijskoj baklji, pred spomenikom junacima koji su pali za slobodu domovine itd. Ono prvo je znak, ovo drugo je simbol. U simbolu uvijek ostaje neka mjera nedorečenosti, tajnovitosti. Kao da je dio stvarnosti o kojoj govori, ali ne na potpun način. Stoga je pravo da pokušamo ući u svijet kršćanskih znakova i simbola..

KRIŽ — NAJSVETIJI KRŠĆANSKI ZNAK

Povijesno gledano, križ je bio mučilo na smrt osuđenih ljudi, prethodno lišenih svih građanskih i ljudskih prava i svakog dostojanstva. Na takvu smrt bio je osuđen Isus Krist, i upravo po takvoj smrti postao Otkupitelj čovječanstva. Zato je u križu skupljena sva povijest i čin našeg spasenja. Zato je križ postao tako znamenit i znakovit, da nam uvijek predstavlja Isusa Krista, makar na njemu i ne bilo Kristova lika. Križ je postao simbol Krista, križ znači Krist!

Po križu Krist posvećuje svakog čovjeka do dna njegova bića. Na taj sveti znak podsjeća nas i čovjek raširenih ruku, ptica u letu, lađa s jarbolom, plug za oranje...

Križ je istaknut na crkvama da označi čija je to kuća i kome pripada narod u njoj okupljen; zasađen je na grobovima naših pokojnika, da ispovjedi njihovu vjeru u pobjedu života nad smrću; stavljamo ga na zidove svojih domova da objavimo tko je najčasniji član naše obitelji; nosimo ga na lančiću oko vrata da priznamo Krista za najljepši ukras svoje duše . . . Po tom znaku prepoznajemo se kao kršćani — Kristovi!

Znak križa činimo na sebi prije svake molitve da bismo se lakše sabrali te pamet i srce uronili u Boga. Križamo se i nakon molitve želeći da u nama ostanu darovi koje nam je Krist udijelio. Križanjem otklanjamo od sebe napasti, a u životnim nezgodama znakom križa želimo izmoliti jakost da ih podnesemo. Kod svakog obreda blagoslova, u crkvi ili izvan nje znamenujemo se znakom križa kako bismo primili puninu Božjeg života koji nam se daje upravo po Kristovu križu. To je razlog zašto nas duhovni pisac Romano Guardini upozorava: »Čini znak križa pravilno, polagano, na dugo i široko, promišljeno. Tada će on obuzeti sve tvoje biće, vanjštinu i nutrinu, tvoje misli i tvoju volju, osjećaje i ćud, svu tvoju djelatnost. I po njemu će se sve označiti, obilježiti, posvetiti Kristovom snagom u ime trojedinoga Boga.

Križ oblikuju dvije grede postavljene jedna na drugu. Okomita govori da križ povezuje nebo sa zemljom, a vodoravna da je Krist sve ljude učinio međusobno braćom. Po Kristu, koji je umro na križu, nebo je opet otvoreno čovjeku, a ljudi su povezani kao braća. Križ je stožer svijeta. Stari su redovnici isticali: »Križ stoji i ostaje, dok se svijet vrti i propada!« »Bog je na križu raširio ruke da bi obuhvatio granice cjeloga svijeta« učio je sv. Irenej.

Križ ipak nije samo znak Krista patnika, nego i Krista uskrslog i proslavljenog. U uskrsnuću je uglavljeno sve Kristovo djelo, i drugog spasitelja nema, niti ga može biti. Zato nema ni drugog znaka pobjede, ali ni suda. Križ će se pojaviti pred očima svih ljudi, kad Krist ponovo dođe — na Sudnji dan.

Kršćansko je savršenstvo u ljubavi

Da li ste ikada sebi postavili pitanje: »Po čemu se najbolje prepoznaje Kristov učenik i sljedbenik?« Ako jeste, dobro ste učinili, pogotovo ako ste još i pogodili glavnu oznaku Kristovih učenika. Ako niste, propustili ste nešto važno i bitno.

KRISTOV UČENIK NIKOGA NE SUDI

Pa koja bi to bila oznaka: da li poniznost, da li samoprijegor, da li revnost? Sve to mogu biti oznake Kristovih sljedbenika, ali nisu najbitnije. Postoji samo jedna takva oznaka, a definirao ju je sam Isus kad je rekao: »Ako imadnete ljubavi jedan prema drugome, po tom će svi upoznati da ste moji učenici.« (Iv 13, 35)

Ljubav prema drugome, prema bližnjemu, može se očitovati na najrazličitije načine. Najpouzdaniji su oni koje nam je Krist preporučio. Jedan je način ljubavi prema bližnjemu da nikad nikoga ne sudimo, čemu smo inače u svome životu veoma skloni.

Krist uči: »Nemojte suditi, da ne budete suđeni! Jer kako budete sudili, onako će se i vama suditi; kako budete mjerili, onako će se i vama mjeriti.« (Mt 7, 1—2)

»Nemojte suditi, pa sigurno nećete biti suđeni! Ne osuđujte, pa sigurno nećete biti osuđeni! Opraštajte, pa će vam biti oprošteno! Dajite, pa će vam se davati: dobra, zbijena, stresena i preobilna mjera iskrenut će vam se u skut, jer će vam se mjeriti mjerom kojom mjerite.« (Lk 7, 37—38)

Tko pravo ljubi taj nikoga ne sudi, a još manje osuđuje. Tko pravo ljubi nije škrt, nije skučen, već širokogrudan. Bog će njega ljubiti i božanski nagraditi, jer On se u velikodušnosti ne da nikad ni od koga nadmašiti.

KRISTOV JE UČENIK ČOVJEK LJUBAVI

Znamo da ima deset Božjih zapovijedi utisnutih na dvije kamene ploče. U Svetom pismu Starog Zavjeta pismoznanci su nabrojili čak nekoliko stotina Božjih zapovijedi. Pa koja je od njih prva i najveća?

Isus ju je pokazao jednom učitelju Zakona, koji ga je o tome pitao »s nakanom da ga kuša« (Mt 22,35). Rekao mu je: »Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim, svom dušom svojom i svom pameti svojom!

To je najveća i prva zapovijed. Druga je toj jednaka: Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe! O tim dvjema zapovijedima ovisi sav Zakon i Proroci.« (Mt 22, 37—40.)

Isus također jasno uči da ljubav prema bližnjemu mora prijeći uski krug rođaka, znanaca, prijatelja, sunarodnjaka i protegnuti se na sve ljude, pa čak i na neprijatelje. Dosta je pročitati zadnji odsječak njegova Govora na gori. Taj odsječak završava riječima: »Budite savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski!« (Mt 5, 48) On je savršen i u ljubavi, On je ljubav. Njegova ljubav koja obuhvaća sve ljude i sva stvorenja, mora biti mjerilo i našoj ljubavi.

Učenik ljubavi, sv. Ivan Evanđelist, uči također jasno: »Dječice, ne ljubimo riječju i jezikom, nego djelom i iskreno.« (I Iv 3, 18) Četvrto poglavlje Prve Ivanove poslanice (7—21) govori nadahnuto o izvorima i razlozima ljubavi.

Slično govore i ostali novozavjetni pisci. Navedimo samo ovaj Pavlov tekst: »Povrh svega zaodjenite se u ljubavi, koja je veza savršene skladnosti!« (I Kor 3, 14) Najljepše što je Pavao napisao o ljubavi jest njegov hvalospjev ljubavi, (I Kor 13. poglavlje)

LJUBAV JE NAJUVJERLJIVIJE SVJEDOČANSTVO ZA KRISTA

Ako je sve što smo naveli tako, onda je imao pravo onaj profesor Svetog pisma, koji je svojim studentima tumačio da je u pustinjskom

pijesku Egipta pronađen komadić papirusa, a na njemu napisana samo jedna rečenica: »Tko između vas hoće biti najveći, neka bude sluga svima!« Pročitavši te riječi profesor je skinuo naočale, zamišljeno ali i prijateljski pogledao studente, te nakon kratke stanke rekao: »Kad bi iz čitavog Novog zavjeta postojala samo ta Isusova riječ, za mene bi to bio dostatan razlog da postanem ili ostanem kršćanin.«

U svjetlu toga shvatit ćemo zašto su se toliki u prošlosti, a mnogi i danas, radi Boga posve stavili u službu bolesnika, siromaha, zapuštenih i odbačenih. Možda je najbolji tumač tog služenja Majka Terezija, koja je rekla: »Svi mi težnemo za vječnim blaženstvom u Bogu, a u našoj je moći da to blaženstvo iskusimo već sada i da upravo u ovom času budemo blaženi s Bogom. Već sada biti blažen s Njim znači: ljubiti kao što On ljubi; pomagati kao što On pomaže; davati kao što On daje; spasavati kao što On spasava; 24 sata na dan biti s Njim doticati Ga zaodjevena u odoru patnika.«

O ljubavi je napisano mnogo lijepih misli i u nadahnutim knjigama Svetog pisma i u djelima Svetih Otaca i kršćanskih pisaca; a najljepše su one stranice koje ispisa kršćanska djelotvorna ljubav prema Bogu i radi Boga prema bližnjemu. Diveći se tim mislima, a još više životima u službi ljubavi, kao da osluškujemo Isusove riječi na koncu Njegove prispodobe o milosrdnom Samarijancu: »Idi, pa i ti čini tako!« (Lk 10, 37)

Josip ANTOLOVIĆ

Tvoj rođendan u meni

(Nakon sv. Mise ponoćke 1985.)

Niz zidove tišina curi . . .
Odmaram dušu na sjaju svijeća,
bacam misli u pregršt noći.

Skupljam se, ulazim u olovku, na papir,
u riječi iz kojih Te gledam molitvom.
Puštam radost da se slijeva preko očiju,
da teče krvotokom svijeta, deltom stoljeća,
da se uplete u porod prirode,
u disanje života . . .

Puštam radost da tiho govori
i da je svi čuju, jer noćas, u oazi ljubavi,
prosuo si srebrnu zoru mira po mojoj duši,
došao u pravi čas,
kao spasonosna transfuzija bolesnoj duši.

Prijatelju, noćas sam se proljepšala po Tebi,
u podneblju Tvog vida,
u nezaobilaznom šumu ljubavi.

Noćas sam u Betlehemskom kraju
punom odmarajućih boja
blistala u purpurnom sjaju
i donijela svoj udio srca.

Oprosti, što sam već stigla
do dna pisma — pjesme, procesa — pjesme,
i što čudno — sretnom mješavinom osjećaja
samo uz malo — hvala, nazdravljam Tebi i jutru.

Oprosti, i shvati . . .
presušio je izvor i prsnut ću od sreće!

IVNA

Blistave zvijezde

Blistave zvijezde,
sestrice male,
skrite u neba skute,
prospite noćas
sjaj i ljepotu
na tužne Zemljine pute.

Jer se u maloj
Betlemskoj štali
od Djevice čiste rodio
onaj što vlada
svemirom cijelim,
a koji i vas je stvorio.

Zvijezde nebeske,
sestrice male,
srebrni sjaj lijte
na čelo, zjene,
lice mu divno,
uz njega po svu noć bdijte!

S. MARIJA OD PRESV. SRCA

Sretan Božić

i Novu godinu

Prijateljima „Glasnika“

želi Uredništvo i Uprava

Ovo pismo piše vam vjernik. Nakon teških iskušenja u vjeri, ja sam se u životu opredijelio za Krista. Ali imam velik problem koji me trajno prati. Već sam valjda tisuću puta pao u grijeh samozadovoljavanja. Uvijek kažem da neću više, ali uvijek bude po istom receptu. Nije da se ne ispovijedam. Ispovijedam se, i nakon toga je kratko vrijeme primirje, a onda ponovno navale žestoke napasti sa svim dražima seksa. Meni se to sve opet počne silno sviđati i ja poludim. Nekad se i borim pa i podulje. Ali je privlačna snaga tolika da sam siguran da ću pasti kad se opet pojavi u prvom planu.

Nakon pada sam prazan, vrlo jadan, nervozan, stidim se sebe, grub sam s drugima, napose sam osoran s roditeljima, nesposoban sam za ozbiljan rad. Ako se ne trgnem, nego čekam, a nemam uvijek jakosti da prekinem s grijehom, onda nastavim padati jedno za drugim, prepuštam se tijelu dok mi se nakon nekog vremena sve ne zgadi. Nastupi neko zatišje i ja sam vedriji i sposobniji za svaku stvar, ali onda opet »Jovo nanovo«.

Nalazim se u začaranom krugu. Odbacio sam nadu da mi se više može pomoći . . .

A. E, student

U začaranom krugu samozadovoljavanja

Piše: Ivan FUČEK

Ovo zadnje je najteže: »Odbacio sam nadu da mi se više može pomoći«. To je jedna vrsta očaja, velikog nepovjerenja u Boga. A teologija je uvijek učila da Bog daje svakome dostatnu milost da pobijedi. Jesi li se ti zaista trudio? Ti si se opredijelio za vjeru, Krista, Crkvu, čestitam ti! Slijediš učenje Crkve, imaš osjetljivu savjest, nisi sporazuman s padovima, ti znaš da se radi o grijehu i jasno priznaješ: »Nemam... jakosti da prekinem s grijehom.« Ali zašto nemaš više povjerenja u Boga? Zašto ga se čvrsto ne uhvatiš? »Ištite i primit ćete« (Mt 7,7)! Jesi li iskao, kucao na Božje Srce, jesi li se pozivao na tu Kristovu riječ?

Samozadovoljavanje (»autoerotizam«, »masturbacija«, »samoblud«) nešto je poput napastovanja Adama i Eve i njihova pada, »uvijek po istom receptu«, kako priznaješ. Ista strategija onda i sada. Pokušajmo malo ući u tu psihologiju napasti. Savršeno je opisana u trećem poglavlju knjige Postanka. Teolozi ne misle da se ondje radilo o nekom seksualnom grijehu, ali je taktika neprijatelja ista.

Činjenica je da nas demon napastuje. On nastupa često, iznenada, žestoko, lukavo. Služi se saveznicima: tijelom i svijetom. »Zmija bijaše lukavija od sve zvjeradi...« (Post 3,1). On ulazi u direktan dijalog koji sugerira protivno od Božjeg zakona: »Zar vam je Bog rekao da ne smijete jesti ni s jednog drveta u vrtu« (Post 3,1)? Tako i tebi: »Zašto ne bi smio okušati toga ploda? Zar je to zaista zabranjeno? Nije li prirodno tome se predati? Je li moguće živjeti protiv svojih naravnih nagnuća?«

Drugi je korak odsudan: tvoj odgovor na tu sugestiju. Eva je odgovorila loše: »Plodove sa stabla u vrtu smijemo jesti. Samo za plod

stabla što je nasred vrta rekao je Bog: Da ga niste jeli! Ne dirajte u nj, da ne umrete« (Post 3,2)! Ući u dijalog s napašću i time se izložiti teškom riziku pada, umjesto da skreneš misao, maštu, želju na drugo i tako prekineš taj proces odlučno i odmah, smireno i trijezno. Savjest ti jasno kaže da je opasno stupati u takav pregovor, prepuštati se kolebanju, pomalo se prepuštati: još samo ova pomisao, ovaj pogled, ovaj doticaj, da si malo olakšam... A ne vidiš da je svaki daljnji pokret kobniji? Jedno vuče drugo, točno kao u »začaranom krugu«. Ti ne bi htio prekinuti prijateljstvo s Bogom, ali si već krenuo skliskom stazom prema ponoru.

Treći je korak već neprijateljev. Direktno nuđa grijeh. »Nato će zmija ženi: Ne, nećete umrijeti! Nego zna Bog: onoga dana kad budete s njega jeli otvorit će vam se oči, i vi ćete biti kao bogovi, koji razlučuju dobro i zlo« (Post 3, 4—5). »Ma podaj se onome što ti nudi tijelo. Bit ćeš sretan. Neće ti se baš ništa zla dogoditi. Bar još jednom da okušaš kako je to ugodno i lijepo. Uostalom, ti se nakon toga možeš ispovjediti. To nije problem. »Nažalost, ne misli se da se time unaprijed teško zlorabi Božje milosrđe i čini nepravda Božjoj ljubavi. Ako se prepustiš sugestijama demona, pad je gotov. Skrajnje je vrijeme da se povučeš, iako s teškoćom. Ipak još nisi pristao, mada je pristanak već započet. Sile za borbu su ti smalaksale, milost je u tebi slabija, a naslada stalno sve sugestivnija.

Eva je već sva unutra, razmatra i divi se: »Vidje žena da je stablo dobro za jelo, za oči zamamljivo, a za mudrost poželjno« (Post 3,6). Nastupa uzbuđenost, uznemirenost. Srce počne jače udarati, javlja se čudna nervoza (seksualna nervoza) i zahvaća čitavo tijelo. Ti ne bi htio uvrijediti Boga, ali je »plod« koji ti se nuđa toliko zavodljiv, sve je tu na pragu, još jedan ili drugi pokret i pad je tu, po istom receptu. Sam si kriv što si ušao u to stanje, što nisi smjesta prekinuo taj proces. Nisi smio dopustiti da dođeš u tu fazu »kad ponovno navale žestoke napasti sa svim dražima seksa... kad (ti) se to sve opet počne silno sviđati« i kad više nisi kadar ništa učiniti protiv. Kažeš »i ja poludim«. Ipak, s najvećim naporom zadnjih sila ,uz pomoć milosti koje više nisi dostojan, još možeš pobijediti, ali ostaju već učinjeni manji grijesi: Žalosna nemarnost, polovičan pristanak, slabosti koje si u toj fazi i do te faze počinio...

Slijedi fatalan korak: (žena) »ubere ploda njegova i pojede. Dade i svome mužu, koji bijaše s njom, pa je i on jeo« (Post 3,6). Pao si i opet na isti način već »valjda tisuću puta« kako pišeš. Je si li sada bolji, pametniji, sretniji? Što sad konkretno od toga imaš? Evo što:

»Tada se obadvoma otvore oči, i spoznaju da su goli. Spletu smokvina lišća i naprave sebi pregače« (Post 3,7). Užasno razočaranje. Grešnik je sve proigrao, ostaje posve gol pred Bogom: bez posvetne milosti, bez ulivenih kreposti, bez darova Duha Svetoga, bez Boga u sebi, bez ikakvih zasluga. Sve je propalo. Duhovni život se srozao i smrvio u prah. Nastupa težak osjećaj prevarenosti.

Nastupa stid, grižnja savjesti, osjećaj odbačenosti od Boga: »Uto čuju korak Jahve, Boga, koji je šetao vrtom za dnevnog povjetarca. I sakriju se — čovjek i njegova žena — pred Jahvom, Bogom, među stabla u vrtu. Jahve, Bog zovne čovjeka: »Gdje si?« (Post 3,8—9). Grešniku ne preostaje drugo nego da padne na koljena i s Davidom zavapi: »Smiluj mi se, Bože, po milosrđu svome, po velikom smilovanju izbriši moje bezakonje« (Ps 51,3)! Grešnik je svjestan da nije morao pasti, ali se sam upustio u »igru« koja vodi u pad. Iz tih bolnih iskustava treba naučiti: u prvom trenutku napasti treba ostati posve smiren, ali i posve odlučan i ne ulaziti u dijalog s demonom.

Ipak najvažnije je ovo: uz milost Božju stvoriti u sebi čvrstu odluku da se ne predaš i probuditi sigurnost da ćeš ubuduće pobijediti. Ta odluka sastoji se u tome da potpuno otkineš svoju afektivnu prilijepljenost od draži naslade; da se liječnički izrazim: definitivno se otkinuti od orgazma govoreći: neću te naslade! Ako se to ne izvede, sve je drugo uzalud, jer negdje u dubini bića ostaje trajna prilijepljenost uz to. Nema li toga radikalnog otkinuća od naslade, potpuno i bez ikakvog pridržaja, uspjeha neće biti, ali ni vedrine, ni radosti djeteta Božjega! Čini se da je to jedini izlaz iz »začaranog kruga samozadovoljavanja«.

Nepokretna, a ne tuži se

Piše: Stjepan KUZMIĆ

Dopisujemo se već godinama, a osobno smo se upoznali tek ovih dana. Jednom zgodom, ima tome već mnogo godina, neki čovjek dao joj je u ruke Glasnik Srca Isusova i Marijina. Čitajući ga, naiđe na ime i adresu p. Josipa Antolovića, koji je u to vrijeme vršio službu vicepostulatora u »kauzi« Petra Barbarića. Ona mu je pisala, a on joj je odgovorio i od tada redovito joj slao Bilten Petra Barbarića. Kad sam kasnije i ja kratko vrijeme vršio službu vicepostulatora, slao sam joj Bilten, pa je tako započelo i naše dopisivanje. Osjetio sam da bi ta žena imala što reći ne samo meni nego i čitateljima Glasnika.

PROHODALA, I OSTALA NEPOKRETNA

Janja Stojić rođena je 1938. godine u skromnoj obitelji. Živjelo se osrednje, gledano ekonomski, uz stalne žrtve. Buhovo je tada pripadalo župi Hrasno. Godine 1969. odvojeno je od Hrasna kao zasebna župa.

Vjersku pouku Janja je primila u obitelji, jer u crkvu nije mogla ići. Čim je prohodala u prvoj godini života, oboljela je od dječje paralize. Hodala je samo tri dana, a dalje do danas ostala je posve nepokretna. U školu su je nosili. Prvu svetu Pričest primila je u kući u trećem razredu. Završila je prema tadanjem običaju četiri razreda osnovne škole s odličnim uspjehom. Svetu krizmu podijelio joj je don Andrija Majić, budući da je biskup Čule tih godina bio u zatvoru.

PRAVOM NESRETNIKU MALO JE POTREBNO DA BUDE SRETAN

Budući da je od djetinjstva naučena na žrtvu, sa žrtvom živi i dalje, sve dotle, kaže, »dok bude trebalo reći: zbogom« i nadodaje: »Daj, Bože, što prije!« Spremna je umrijeti kad Bog hoće, no ne vapi za smrću iz očaja! I molitvu, »Daj, Bože, što prije« izrekla je u šali. I inače je stalno spremna na šalu i zdrav humor.

Samo je nepokretna, ali nikakvih bolova. Čak ni kod liječnika nikada nije bila, osim što su je, zahvaćenu dječjom paralizom u prvoj godini života, nosili liječniku. Međutim, nije bilo nikakve pomoći.

Za sve dobro u životu, osim Bogu i Gospi, zahvaljuje don Tomislavu Majiću, prvom župniku novoosnovane župe Buhovo godine 1969. On je upravljao župom do 1984. kada je župu preuzeo don Pavo Filipović.

»Don Tomislav je sagradio crkvu i župni stan, a ja ću mu biti zahvalna čitav život za ono što je za mene učinio. Sada je u župi Jare. Kad je odlazio sa župe, ja sam za njim bidon suza prolila! I sadašnji župnik je jako dobar«, pripovijeda Janja uvjerljivo i ganutljivo.

Svake godine daje odslužiti svetu misu za don Tomislava u znak zahvalnosti, »jer bez njega ne bih crkve vidila...«

NAŠI LJUDI IMAJU SRCA, LJUBAVI...

A što je to osobito don Tomislav za nju učinio? Janja je čitala u Glasu koncila kako neki mole za invalidska kolica na motorni pogon, pa ih je i ona sebi zaželjela. Upitala je župnika, a on ju je uputio da piše pismo gđi Jeleni Brajša, voditeljici »Caritasa« u Zagrebu. Teta Jelena je dala oglas u Glas koncila, a Janja još uvijek čuva taj odrezak kod sebe. Počela su pristizati pisma i novac. Osjetila je da naši ljudi imaju srca, imaju ljubavi.

Nedavno je dobila novi motor od jednog čovjeka iz Jara, i to je išlo preko biskupije. Sad ima osigurano prevozno sredstvo do crkve i natrag. Pitam je u šali ima li dozvolu za motor. Kaže: »Moje noge su dozvola!« — »A tko Vas je naučio voziti motor?« — »Pomoću vjere naučila sam ga voziti!« I opet se šali, pa je upitam: »Zar zaista samo u crkvu idete tim motorom? Odete li ponekad bar na ples?« I

pokazujući na razne molitvenike kaže: »To je moj ples!«

U kući živi sa svojom dobrom mamom, koja se za nju s ljubavlju brine. Bibliju i gotovo sav katolički tisak čita redovito, ali pretežno noću. Ima stolnu lampu, pa mami ne smeta njezino čitanje. »Da li vam je dosadno, kad nikuda ne izlazite osim u crkvu? Tu ste kao u zatvoru . . .« — »Nikad mi nije bilo dosadno. Kad bih kazala da mi je dosadno, ja bih slagala. Molila sam i stalno molim Isusa da mi dade snage.«

I mama kaže za nju: »Nikada se nije potužila, a ne voli ni kad se drugi na nešto tuže. Sve je u Božjim rukama.«

NI JEDAN DAN ŽIVOTA BEZ MOLITVE

Najradije moli Isusovu krunicu, pa Gospinu krunicu, zatim pet Očenaša na čast pet Isusovih rana, a onda na nakane apostolata molitve, za koje sazna iz Glasnika. »Nijedan dan mog života nije prošao bez molitve!« uvjerava me Janja. Rado molim i za druge, a osobito za duhovna zvanja.

Izražavam sumnju i bojazan da joj ljudi neće povjerovati. I zaista, teško je vjerovati da se u potpunoj nemoći tijela može sačuvati takva radost srca i duše kakva ispunja Janjino srce. I ona sama priznaje: »To neće biti moguće dokazati. Imati svjetlo života u fizičkoj nepokretnosti — to se može doživjeti samo s molitvom. Kako često uzdahnem: 'Bože, budi volja Tvoja!' Nikad ne možemo znati zašto, ali treba se povjeriti Bogu. O kad bi mu se svi nemoćni tako izručili!«

Život i slavlje

U nedjelju 17. kolovoza 1986. u selu Vidonjama kod Metkovića, proslavili su svoj zlatni pir Jozo i Iva Barišić. Sretni »zlatnici« rodili su četiri sina i četiri kćerke. Puno djece, a opet prava sloga. Tako su naučili od roditelja. Jozo je s pokojnim bratom Tadijom živio u takvoj bratskoj ljubavi i slozi da su bili uzor obiteljima ne samo svog rodnog mjesta, nego i svuda po okolici gdje su radili svojim seoskim kolima.

Složna braća kao da su u svom životu znala samo put molitve i put rada. Put molitve redovito ih je vodio daleko preko brda u župnu crkvu, a put rada u njihova polja. Naravno da istinski proživljavano kršćanstvo donosi i vidljive plodove, a Jozo i Tadija držali su se u tome one Isusove: »Neka ljudi vide vaša dobra djela i slave Oca nebeskoga.« (Mt, 5, 16)

Složna braća znala su da je jedna od roditeljskih dužnosti i Božja naredba dana već praroditeljima: »Rastite i množite se!« Ni u tom se nisu iznevjerili. Svoju mnogobrojnu djecu upućivali su, osobito svojim radom, molitvom i žrtvom. Dnevno moljenje svete Krunice povuklo je tri Jozine kćerke i dvije Tadijine u kruničarski red sestara dominikanki. Tako je i dragi Bog jasno pokazao što mu je milo, i čime je zadovoljan.

Trojica Jozinih sinova sa svojim suprugama i djecom žive u dalekoj Australiji, ali su svi, sa suprugama i djecom, došli na ovo roditeljsko slavlje! Sretni su što su im roditelji doživjeli ovaj zlatni pir. Sinovi Mato i Marko rekoše mi: »Roditelji su naši sretni i zbog toga što smo sva trojica braće skupa, kao da jedan bez drugog ne možemo. Međusobnu bratsku ljubav i povezanost ponijeli smo iz rodne kuće. Otac je presretan kada vidi na okupu sve svoje, a najviše ga raduje što se molimo Bogu, što idemo u crkvu. »Djeco moja — rekao nam je — sve se može zaboraviti, ali nemojte zaboraviti dragoga Boga i Majku Božju!«

Veličanstvena nova crkva u Vidonjima, posvećena Presvetom Srcu Isusovu i Prečistom Srcu Marijinu, doživjela je ovog ljeta dva velika slavlja. Najprije su 27. srpnja, dva rođaka mladomisnika Radojko i Ranko, zajedno slavili svoje Mlade Mise, a skupa s njima njihov je stric Mile Vidović slavio 25. obljetnicu svoga misništva, a onda je 17. kolovoza uslijedilo i slavlje zlatnog pira našeg Joze i Ive. Lijepa slavlja žive Crkve. »Zlatni supruzi« bili su okruženi mnogobrojnim Božjim pukom, svećenicima i časnim sestrama. Majka Iva zahvaljuje Bogu na ovome daru i veli da će brzo umrijeti, ali ne od bolesti nego od ove nebeske radosti koju je doživjela. Nadamo se da će ovaj Božji dar, ovo slavlje, potaknuti mnoge mlade roditelje da ne žive na svijetu samo za prolazne radosti nego i za dobra kršćanska djela prema Bogu i bližnjemu.

Špiro VUKOVIĆ

Uništile su me pilule

Piše: DAVORIN

Klara i Marina studirale su u Zagrebu na Filozofskom fakultetu. Klara je došla u Zagreb iz okolice Bjelovara, a Marina iz jednog malog mjesta u Hrvatskom primorju. Stanovale su kod iste »gazdarice« u jednoj sobi s dva kreveta. Kako su obje došle iz provincije, nisu imale u Zagrebu nikoga poznatog pa su se veoma zbližile i postale dobre prijateljice. Tako je to potrajalo tijekom prve godine studija. Na kraju su položile ispite i otišle na praznike, svaka u svoj kraj.

Početkom druge godine Klara je upoznala zgodnog muškarca. Ime mu je bilo Mirko. I on je bio iz provincije. U svome mjestu bio je već u radnom odnosu, a njegovo ga je poduzeće poslalo u Zagreb na dvogodišnju specijalizaciju. Tu se upoznao s Klarom te su se zavoljeli. Svoje slobodno vrijeme provodili su zajedno. Pričali jedno drugome mnogo toga. Ispočetka je sve bilo kako obično biva među mladima, ali je malo-pomalo Mirko počeo tražiti od Klare sve veće intimnosti, a konačno i potpuno predanje. Ona ga je voljela i nije imala snage da mu išta odbije. Razumije se, prijateljstvo s Marinom svedeno je na najmanju mjeru. Viđale su se na fakultetu i nešto u stanu, ali nisu više izlazile zajedno, jer — Klaru je čekao Mirko. Tako su dvije godine Mirkove specijalizacije brzo protekle.

Pod konac druge godine razgledavali su jednog dana Mirko i Klara dućanske izloge u Ilici. Dok su promatrali razne kućanske aparate, Mirko je odjednom izustio: »Ovakav štednjak imam ja kod kuće«. No, nekako se je zbunio, kao da se je zaletio. Klara je to opazila i začudila se njegovu ponašanju, ali i njegovoj izjavi, jer — takav štednjak obično je za obitelj, a ne za samce, kako se predstavio. Nije mu ništa rekla, nego je napisala njegovu župniku pismo i zamolila ga za informacije o Mirku. Župnik joj je dosta brzo odgovorio: »Mirka dobro poznam. Ozbiljan je čovjek, ima ženu i dvoje djece. Sad je u Zagrebu na specijalizaciji, kad stigne navrati se k ženi i djeci.« Tako?! Klara da poludi! Pa on joj je govorio da je slobodan, da će se njome oženiti čim završe, on svoju specijalizaciju, a ona svoj studij. I povjerovala mu je, dapače potpuno mu se predala, a sad vidi da ju je prevario! On kod kuće ima svoju obitelj, a u Zagrebu nju drži kao priležnicu! Sva očajna došla je k jednom svećeniku, ispripovjedila mu svoj slučaj i zdvojna zapitala: »Šta ću ja sad?« . . .

Marina je bila pametnija. Ona je ostala vjerna svome Bogu. Kad je vidjela da od prijateljstva s Klarom nema više ništa, potražila je drugo društvo. Našla ga je u zajednici mladih jedne velike zagrebačke crkve. Tu je bilo mladića i djevojaka koji su je prihvatili i brzo se s njima sprijateljila. Treće godine studija zavolio ju je jedan student iz te zajednice, također iz Hrvatskog primorja. Ona je odgovorila njegovoj ljubavi i postali su dobri prijatelji. Kad su završili studij, vjenčali su se i u Primorju osnovali svoju obitelj. Nakon par godina imali su već dvoje djece, a i treće je bilo na putu.

Jednog ljetnog dana Marina je na ulici srela Klaru. Došla je na more da se odmori i popravi zdravlje koje joj je bilo prilično narušeno. Inače je u jednom gradu sjeverne Hrvatske poučavala strane jezike na gimnaziji. Izgledala je dosta iscrpljena, blijeda. »Usljed napornog rada u školskoj godini«, mislila je Marina. Dakako, susret je bio veliko veselje za obadvije, i Marina je pozvala Klaru da je posjeti pa da se do mile volje napričaju. Klara je došla jednog predvečerja, i na terasi s koje se vidjelo more, pričala Marini o svom životu.

»Marina moja«, počela je Klara, »uništile su me pilule«! Pričala joj je o Mirku, kojega je i Marina poznavala. On je želio da žive kao muž i žena, ali — dakako — nije dolazilo u obzir dijete. Trebalo se osigurati protiv začeća. Klara je pošla gine-

kologu i dobila od njega recept za pilule. Dvije godine uzimala je te pilule. A kad je prekinula s Mirkom, zdravlje joj je bilo već dobrano narušeno.

Marina je ostala kao skamenjena! »Pilule protiv začeća?« Pa zar ti nitko nije objasnio kakve su posljedice nakon uzimanja tih pilula?«

»Ma neke studentice govorile su protiv njih«, odgovori Klara, »ali ja im nisam vjerovala. To nas samo svećenici plaše, mislila sam, da nam skuče slobodu. Tako je i Mirko govorio, pa nisam htjela ni slušati kad bi netko govorio protiv pilula.

Marina je međutim na studentskom vjeronauku koji je pohađala u isto vrijeme dok je Klara hodala sa svojim Mirkom, slušala predavanje o pilulama. Održao ga je neki zagrebački liječnik. Među ostalim, rekao je, navodeći profesora dr. Aleksandra Kostića:

»Konačni sud o bezopasnosti pilula ne može se još donijeti, jer su pilule u upotrebi tek 10 godina... Da li one imaju u sebi neka kasnija negativna djelovanja, još se ne može tvrditi. To će se vidjeti tek poslije 30 i više godina, i to ne samo na genitalnim organima, nego i na drugima; ne samo na tijelu žene, nego i u njenom duševnom životu i ponašanju...«

»U nedavno objavljenom izvještaju naročite skupine učenjaka svjetske zdravstvene organizacije OMC, jasno se tvrdi da ima još dosta nerasvijetljenih problema koje postavlja upotreba pilula protiv začeća. Treba podrobno proučiti djelovanje ovih pilula na više nervne centre i na kontrolu žlijezde hipofize. Valja razjasniti njihovo djelovanje na štitastu žlijezdu, kao i na koru nadbubrežnih žlijezda...« I još mnogo toga rekao je predavač navodeći doktora Kostića prema listu »Svet« od 18. 9. 1967. godine.

»Sve što piše taj profesor, beogradski akademik, zvuči sada kao proročanstvo, nakon svega onoga što se zbilo«, govorio je dalje predavač na vjeronauku u Zagrebu. »Napisano je to tada, a do danas se ispunilo sve to na takav način da smo i u svijetu i kod nas čitali zadnjih godina članke s alarmantnim naslovima kao ono na koricama »Arene« od 26. 12. 1975. g.: »Sedam štetnih vrsta pilula protiv začeća«. Pa naslove u časopisima kao: »Kazna zbog smrtonosne pilule«, »Uzbuna zbog ružičastih pilula« i brojne druge, navodio je predavač.

»Vrlo lijepa opomena svima onima«, nastavio je predavač, »koji na sva usta preporučuju pilulu. Međutim, u znanstvenoj medicinskoj literaturi u stručnim člancima o pilulu, naglašava se ovo: »Na najvišoj stručnoj medicinskoj razini govori se o tajnama ženinog tijela i opasnostima po ženin fizički i psihički život. Opet i opet govori se o upravo zločinačkoj aktivnosti onih koji svojim neodgovornim piskaranjem slave i promiču upotrebu pilule. Tragika je u tome, što su mnoge žene, slušajući nepozvane i nesavjesne izvikivače u korist pilula, izgubile zdravlje ili čak i život. Zapitajmo se još jednom: Mogu li pilule oštetiti ženino zdravlje? Odgovor: Da! One prouzrokuju poremećaje nao npr. zgrušavanje krvi, upale vena, emboliju pluća (krvni ugrušci koji zapnu u plućima mogu biti smrtonosni!), moždane udare, srčane napadaje, debljinu, slabljenje vida.

Žena koja vodi računa o svojoj savjesti i o svom zdravlju, neće upotrebljavati pilule protiv začeća!«

Marina je sve to slušala i uzela stvar sasvim ozbiljno, pa je zaključila: »Najbolje je držati se Božje zapovijedi: »Ne sagriješi bludno«, i toga se držala. Sada, udata, ima djecu, ostala je zdrava, sretna u braku, djeca također zdrava, a muž joj je radostan i ponosan na svoju ženu i na svoju djecu!

A Klara? »Uništile su me pilule«, priznaje Marini. »Oboljela sam. Ipak sam se udala. Pred dvije godine rodila sam djevojčicu. Bila je vrlo slaba i nakon par mjeseci je umrla. Sad više nemam djece, a zdravlje mi je sve lošije.«

Marina je pokušala tješiti nesretnu prijateljicu. No, što da joj rekne? »Baš mi te je žao«, izrekla je tiho i s puno sućuti... Uto se otvore vrata koja vode iz kuće na terasu i pojave se dječak i djevojčica. Marinina djeca. Na čas se zaustave, pozdrave, a onda djevojčica, 4-godišnja Anamarija, dođe k majci, priljubi se uz nju i tiho zapita: »Mama, kad nam rodiš bebu, zar ne da će biti djevojčica? Ivica kaže da će biti dječak.«

»Što Bog da, srce moje«, odgovori Marina i poljubi u čelo svoju djevojčicu.

Klara je majčinskom čežnjom neko vrijeme promatrala malu Anamariju, a onda joj je nježno pogladila lijepu crnu kosu.

Uređuje: Juraj GUSIĆ

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Vjerska sloboda

U raznim krajevima svijeta ne poštuju se osnovna ljudska prava, nije dopušteno ni slobodno misliti, još manje djelovati. Zato nas Crkva češće poziva na molitvu u vezi s time. Tako nas je Kristov Namjesnik pozvao da prošlog lipnja molimo »da progonjeni uspiju naći jakost u Kristu«. A ovaj mjesec da molimo »za vjersku slobodu u krajevima gdje je zakoni i administracija jako sužuju«.

Koncil je izdao posebnu deklaraciju o vjerskoj slobodi. »Ovaj Vatikanski sabor izjavljuje da ljudska osoba ima pravo na vjersku slobodu.« I odmah nadovezuje da s obzirom na vjeru »svi ljudi moraju biti slobodni od pritiska bilo pojedinaca bilo društvenih skupina ili bilo koje ljudske vlasti« (DH 2).

Na istom mjestu veli Koncil i ovo: »Pravo na vjersku slobodu ima uistinu svoj temelj u samom dostojanstvu ljudske osobe kako je poznajemo i iz objavljene Božje riječi i iz samoga razuma.« U ovom se našem vijeku govori o dostojanstvu ljudske osobe valjda kao nikad prije, a kalja ga se i guši također valjda kao nikad prije. Iz navedenog teksta crkvenog učiteljstva je jasno da oni pojedinci ili skupine ili državni sustavi koji priječe vjersku slobodu — rade direktno protiv zdravog razuma i protiv izričite Božje objave.

Krist veli da je on Put, Svjetlo, Istina i Život. Šalje svoje da uče sve narode svu njegovu nauku. Traži da njegovi učenici budu svjetlo svijeta, sol zemlje, vidljivi kao grad na gori. Dakle: tko im to priječi, radi protiv Krista, radi protiv zdrave pameti — jer zdrava pamet traži i želi širiti istinu, svjetlo, život.

Evo što još poručuje Koncil: »Širiti i promicati nepovrediva prava čovjekova bitno spada na dužnost svake građanske vlasti. Stoga građanska vlast mora ... djelotvorno preuzeti zaštitu vjerske slobode svih građana i pružiti povoljne uvjete za gajenje vjerskog života« (DH 6). »Ali ima država u kojima, premda se u njihovim ustavima priznaje sloboda vjerskog kulta, ipak same javne vlasti pokušavaju građane otkloniti od ispovijedanja religije i vjerskim zajednicama učiniti život previše teškim i nesigurnim« (DH 15).

Znamo za takve države. U lipanjskom broju smo mnoge pojedinačno naveli. Znamo i kako se vjernicima čini »život previše teškim i nesigurnim«. Npr.: dječji vrtići u rukama slobodnih časnih sestara jesu opasni »zbog indoktrinacije« i tko zna zbog čega. Vojnici moraju prikrivati svoju vjeru, a nadležni nastoje »da vojnike — vjernike otrgnu od vjerskih zabluda«, kako reče nedavno jedan od odgovornih za vojsku. Vjernici se proglašuju čak i zatucanima, kojiput gotovo psihički neuravnoteženima. Pa sve do zatvora, mučenja i smrti.

Papa to isto kaže ovako (14. 10. 1984.): »Usprkos sveopće objave načela o vjerskoj slobodi, proglašenog od međunarodnih organizacija, danas velik dio naše braće i naših sestara u mnogim krajevima podnosi nerazumijevanje, izgone, progone i nasilja, fizička i moralna, zbog svoje vjere u Krista.« Te se, veli dalje Sv. Otac, na mnoge kršćane i nekršćane vjernike »gleda i postupa s njima kao s građanima drugoga reda«.

Molimo da se to zlo protiv Boga i protiv čovjeka suzbije, da vjernici mogu slobodno živjeti i širiti istinu koja oslobađa i spasava.

Mato RUSAN

Božićne uspomene

Kad je otac Ante Gabrić prošlog ljeta kratko pohodio domovinu na povratku u Indiju iz Sjedinjenih Država i Kanade, zamolili smo ga da nam za našu misijsku rubriku u Glasniku napiše neku od svojih uspomena na koji od prošlih Božića u Bengaliji. Tad nam je napisao ovaj članak što ga ovdje objavljujemo.

Davne uspomene, ali drage, pa recimo — i nezaboravne uspomene tog svetog blagdana — »Boro-dina«. Iako svake godine dolazi, uvijek je to tako svet, tako drag dan. I u dragoj domovini, i u dalekoj Bengaliji — i uz okićene borove i jaslice, i pod palmama uz rijeku Ganges — tamo daleko, daleko, gdje palme cvatu . . .

Mnoge ga već godine slavim u našim malim udaljenim selima, dok me na glavnoj misijskoj postaji zamjenjuje koji subrat svećenik iz grada Kalkute. Često je to naš otac provincijal, koji voli našu misiju i dolazi nam u pomoć kad god ga zovemo.

O Pakhi-rali sam vam sigurno pisao, o »Selu ptica«, nadomak sunderbanskih džungla, gdje su živjeli djed i baka našeg katehiste Martina, onog tada malog Martina, za kojeg su oni željeli da bi postao svećenik, no muka i nevolja: ni Martin knjigama, ni knjige Martinu. Jedva je stigao do sedmog

BOŽIĆNA RADOST — DIJELI SE PRŽENA RIŽA DJECI I SIROMASIMA PRED SEOSKOM KAPELICOM

DJEVA SINA RODILA — ĐAVLU SILU SLOMILA — SVIJETU SPASA PODALA — NAMA MAJKA POSTALA

razreda. Postao je dobar katehista — i da se ispuni želja djeda i bake — sin mu je u sjemeništu, a kćerka u novicijatu Družbe Majke Terezije — Isusu i Mariji lijep božićni dar.

Oko Pakhirale imamo nekoliko sela s novoobraćenicima. Ima i protestanata. Predvečerje je Badnjeg dana, kolibe se čiste, ukrašuju se šarenim papirima i zelenim granama »đan« drveta. To je nešto kao borovina. Djeca, dakako, najzaposlenija. Pripravljaju se za »namer-dol«, pjevačku skupinu, koja će sada predvečer početi s božićnim pjesmama. Uz mali ručni harmonij, obješen oko vrata, i uz bubnjeve oni će od kolibe do kolibe pjevajući krasne božićne pjesme. A jesu uistinu krasne i riječi i melodija. I pjevanje, a male bombice praskaju. Prije polaska u sela, dosta puta i u udaljena sela, dođu po blagoslov, svi kleknu, dotaknu se s počitanjem harmonija i bubnjeva, a i svećenikovih nogu. Obilaze od kolibe do kolibe, ne ispuštajući ni kolibe hindusa, jer i oni rado slušaju radosnu vijest Isusova rođenja. I svatko te pjevače nadari s nešto riže i bengalskih slatkiša. Imućniji im priprave čak i čaj.

Valja se tog dana ispovjediti. Sama pjesma nije dosta. Mali Isus voli čista srca, čiste jaslice, žive jaslice srca.

Za zaselak »Koloni« sjeo sam u Đotišovu kolibu da tu slušam ispovijedi. Sve su te kolibe malene, ali Đotiševa je uistinu patuljak-koliba — jedna sobica i uska veranda. U kutu verande nalaze se dvije kozice i jedan praščić! Sve je onako betlehemski siromašno, da siromašnije nije moglo biti, no praščića sigurno nije bilo u Betlehemu. Ja ga ipak nisam istjerao... Na koncu konca, to je njegovo carstvo, njegova koliba. Da ste ga vidjeli kako je samo na mene žmirkao! Veranda je pomalo i »mirisala«, no eto to su zgodice i nezgodice našeg misijskog života. One čine naš život tako sretnim, tako radosnim...

Za ponoćku sam stigao na vrijeme. Sve je bilo uređeno, sve pripravno za Isusov dolazak: i u male jaslice pred oltarom, i u žive jaslice njihovih srdaca. »Ešo, ešo, puđi nobo rađa! — Đođi, đođi, slavi novog mladog Kralja?« Reda se kitica za kiticom.

Pred oltarom sve je puno: tanjuri s novom rižom, povrćem, slatkišima, a male upaljene svjećice kao plameno more. Uistinu krasan pogled!

Misli su mi letjele u dragu domovinu, k tolikim prijateljima i dobročiniteljima, koji uz jaslice i borove, kao i mi tu, očekuju Isusov dolazak pjevajući »U se vrime godišća — mir se svitu navješća — porođenjem Ditića — kom je majka Divica...«

Molio sam se za sve vas želeći obilje sreće i betlehemskog blagoslova.

O. Ante GABRIĆ

DOBROCINITELJI SU IH USRECILI SVOJIM BOZICNIM DAROVIMA

Nastavljam svoj posao

Nakon svog povratka u Zambiju iz domovine gdje je bio na odmoru, brat Ilija Dilber nam se javio pismom od 26. listopada 1986. u kojem javlja da je sretno stigao u Lusaku i da je odmah sutradan preuzeo svoje redovite dužnosti. No u tom pismu javlja nam i nekoliko vijesti iz župe sv. Ignacija, gdje sada boravi.

Napokon sam se sretno vratio u Zambiju. Dok sad razmišljam o svojim susretima s dobročiniteljima, moram priznati da su doista pokazali koliko žive s nama misionarima i koliko su spremni žrtvovati za misije. Od srca svima hvala!

Za vrijeme svog boravka u domovini dao sam se u Zagrebu zdravstveno pregledati. Liječnici su, nažalost, ustanovili da su mi se u krv uvukli neki paraziti kojima ni oni sami ne znaju imena, pa stoga ne mogu odrediti ni lijek za tu bolest. Kad sam na povratku u Zambiju stigao i Rim, i tamo sam se dao pregledati u bolnici. No i tamo su liječnici ustanovili isto što i oni u Zagrebu, ali mi ni oni nisu mogli pomoći. Savjetovali su mi da se vratim iz Afrike u domovinu, pa da će po svoj prilici i ta bolest nestati. No ja sve prepuštam Božjoj volji. Po svemu sudeći izgleda da je ta moja bolest posljedica utjecaja ultravioletnih zraka sunca od kojih sam u zadnje vrijeme imao poteškoće na koži.

Kad sam stigao u Zambiju, na aerodromu su me dočekala neka moja redovnička subraća i vođe moje građevinske ekipe.

Već treći dan nakon mog povratka došao mi je onaj moj gubavi radnik Romano, o kojem sam već pisao, i žalostan mi reče da su mu djecu otpustili iz škole, jer da nije platio školarine za njih. Dao sam mu potrebnu svotu novca da plati tu školarinu Sa zahvalnošću je otišao od mene. Već sutradan donio mi je potvrdu da je platio i da su mu djeca opet mogla nastaviti školu.

Kako vam je već poznato ja sad stanujem u Lusaki u župi sv. Ignacija. Tu je 25. listopada bila svečana sveta misa zadušnica za zambijskog ambasadora u Mozambiku. On je, naime, bio zajedno sa mozambičkim predsjednikom Samora Machelom u avionu koji se srušio nad Južnom Afrikom i

I ONI SE RADUJU RODENDANU MALOG ISUSA

zajedno s njim poginuo. Zvao se Cox Sikumba. On je bio praktičan katolik. Misu zadušnicu služio je lusački nadbiskup, a prisustvovali su joj: sam predsjednik Keneth Kaunda, zatim ministri i drugi visoki funkcioneri te brojni časnici i mnoštvo naroda. Crkva je bila dupkom puna. Kod mise prvo čitanje čitao je sam predsjednik Kaunda. Čitao ga je veoma čuvstveno i doživljeno. Zatim je održao nadbiskup veoma sadržajnu propovijed.

Zanimljivo je da je pokojni ambasador Cox Sikumba rekao svojoj ženi prije šest mjeseci: »Ako ti prije mene odeš, ja ću se pobrinuti za djecu i za tvoj dostojni pokop. Umrem li ja prije tebe, molim te, onda se ti pobrini za moj pokop i za našu djecu. No budući da nemam više nikoga u svom selu, želim biti pokopan u Lusaki. Gledajmo smjelo u budućnost! Ja se ne bojim poći u susret Kristu.«

I sutradan, tj. u nedjelju, 26. listopada, lusački nadbiskup je ponovo služio svetu misu u našoj crkvi sv. Ignacija. Tog dana je, naime, ovdje dijelio svetu potvrdu. I opet je crkva bila puna vjernika. A sakramenat svete potvrde primilo je oko stotinu što mladih što starijih vjernika. Bilo ih je crnih, smeđih i bijelih. Nadamo se da će ih taj sakramenat ojačati za životne borbe da ostanu vjerni Kristu.

Na kraju od sveg srca želim sretan Božić i blagoslovljenu novu 1987. godinu svim dragim prijateljima misija. Budite uvjereni da mislimo na vas i molimo Gospodina da vam obilno naplati za sve ono što ste učinili tijekom 1986. godine za misije.

Odani vam u Kristu i iskreno zahvalni

Ilija DILBER

Novost u Liteti

Upravo sredinom mjeseca studenog stiglo nam je pismo naše misionarke iz bolnice za gubavce u mjestu Liteti. Osim dobrih želja za Božić i Novu godinu ona nam piše i o nekim promjenama u toj bolnici. Nisu se tu više ograničili samo na gubavce, nego su otvorili vrata i ostalim bolesnicima. No neka nam sama Emica Verlić pripovijeda.

Dragi prijatelji misija najprije vam od srca zahvaljujem u ime svoje i svih naših bolesnika za sve što ste dosad učinili za sve nas. Neka vam svima Gospodin obilno naplati tu vašu dobrotu! Ujedno vam od sveg srca želim sretan i veseo Božić. Neka ga što dublje doživite u svojim dušama, kao što su anđeli zaželjeli pastirima na betlehemskim poljanama: »Slava Bogu na visini i na zemlji mir ljudima dobre volje!« I nova 1987. godina neka vam bude uistinu blagoslovljena.

A sada evo vam neke novosti iz Litete. Od sada ne primamo u tu našu bolnicu samo gubavce, nego i bolesnike koji boluju od drugih bolesti. Za njih imamo 30 kreveta, koji su uvijek puni, a k tome neki bolesnici leže na podu. Osim toga, dolaze nam mnogi bolesnici na ambulantno liječenje. Takvih nam mjesečno dođe oko 1.200. Nakon pregleda dobiju potrebne lijekove i odlaze kući. No oni koji moraju dobivati antibiotike i neke druge specijalne lijekove moraju nam dolaziti da im ih tu damo. Onih koji dolaze u našu apoteku s receptom bilo je od siječnja do konca listopada oko 5.000. Bože moj, kolike li bijede, neishranjenosti, napose kod dječice nedostaje proteina, ima i mnogo anemije.

Ja se borim kako ću nabaviti lijekove. I to one osnovne: aspirin, panadol, cloroguin su mi najvažniji lijekovi kod liječenja malarije, a sad je kišna sezona, a to je vrijeme kad je veoma mnogo komaraca, pa je veoma mnogo i malarije. U državnim magazinima dobijem veoma malu količinu, na primjer naručim 50.000 komada, a dobijem svega 5.000 tableta, a na tjedan potrošim šest do sedam tisuća tableta. Tu onda ne preostaje ništa drugo nego da ih kupimo u privatnim poduzećima.

No tu treba gotov novac, jer oni ne primaju državne narudžbe. Kupila sam nešto cloroguina, pencilina, sistema za davanje infuzije, sonde za umjetno hranjenje, vate, igle za davanje injekcija i još gdjekoju stvar. Ne možemo spašavati živote ako nema za to sredstava. Za hranu se ipak nekako brine ministarstvo zdravlja. Jučer sam (31. 10.) za naše gubavce kupila sto komada sapuna za umivanje, i za to sam platila 400 kvača. Sve je užasno skupo. Još uvijek rastu cijene, pa siromašni radnici ne mogu svojoj djeci priuštiti drugo osim žganaca, dok na mlijeko, jaja ili meso ne mogu ni pomisliti.

A kako sam ja? Eto, godine idu, a posla uvijek imam preobilno. No pri svemu me vodi misao da sam ovamo došla da svojim radom svjedočim za Krista, i to mi daje jakost. Preporučujem se u molitve prijateljima misija i svima još jednom želim sretan Božić i blagoslovljenu Novu godinu!

Emica VERLIĆ

ISUS SE RODIO I ZA SINOVE CRNE AFRIKE

UVODNA RIJEČ

U rano ljeto 1639. godine umro je mučeničkom smrću za svoju vjeru u Japanu otac Petar Kasui. Bilo je to za vrijeme krvavih progona kršćana u 17. vijeku. Otac Petar Kasui potječe iz obitelji Kibe, koja vuče lozu od osmog japanskog cara Kogen-Tenno (214-158).

U ovom izvještaju iznosimo stvarne događaje iz života toga misionara, koji je iz Indije pješice hodočastio u Palestinu, a zatim u Rim, gdje je bio zaređen za svećenika, pa se pun vjerskog žara vratio u domovinu nakon što je u Družbi Isusovoj položio redovničke zavjete. Kazao je da baš za vrijeme progona Crkva treba više svećenika nego inače. Tristo i dvadeset godina nakon njegove mučeničke smrti počeli su potomci iz obitelji Kibe, a među njima je bilo i vodećih osoba Japana, skupljati podatke o njemu u želji da se pokrene postupak za proglašenje svetim tog mučenika. Molbu upućenu u Rim potpisalo je mnogo Japanaca, pa čak i onih koji nisu kršćani.

PROGNANIK

Petak je 7. studenog 1614. godine. Na krmi kineske džunke (jedrenjaka) stajao je Petar i promatrao luku Nagasaki koja mu je pomalo nestajala iz vidika. Zadnje zrake večernjeg zunca, koje je upravo zalazilo za brdo Inasa, prelile su gradske krovove svojim posljednjim crvenim sjajem. Petar je želio da mu se ta slika duboko utisne u srce i sjećanje. Pravo na suprotnoj obali stajala je velika zgrada biskupske rezidencije, koja je sad zaplijenjena te u njoj sad boravi vladin povjerenik. Preko na brdu sunce još obasjava nekadašnji isusovački kolegij Todos os Santos, a desno od njega, na drugoj strani doline vidi se karakteristični vrh Hikosana. Koliko li je puta za uštapa gledao iz Todos os Santos, jer uštap na Hikosanu ljudi drže da je najljepši na svijetu. Poznate su riječi jednog pjesnika:

»Ej, dođite, ljudi dođite amo svi i gledajte iznad Hikosane!«

Još deset dana i pun će mjesec opet stajati nad Hikosanom, a on, Petar, gdje će

Petar Kasui

Napisao: Hubert CIESLIK (1)

tada biti?! Njegov je pogled pošao dalje. Tamo iza grada vodi put preko brda i Mrakalni gdje se pružao u more mali poluotok. Prije sedamnaest godina stajalo je tamo 26 križeva. Često je slušao o slavnoj smrti 26 mučenika, koji su tamo svoj život žrtvovali za Krista, i hodočastio je na »Sveto Brdo« da Gospodinu ponudi svoju žrtvu. Zar da krv svetih mučenika bijaše uzalud prolivena?

Još jednom je Petar u duhu prevalio put kojim je išao. Sad mu je 27 godina. Zavičaj mu je Kyu-shu na sjeveroistočnoj strani. On je iz stare obitelji Kibe, čije rodoslovlje vodi do osmog japanskog cara Kogen-Tenno (214-158). Postojbina obitelji Kibe bila je u jednoj od mnogobrojnih skrivenih uvala poluotoka Kunisaki u pokrajini Bungo. S ostalim seoskim plemstvom toga dijela obale, koji su obično nazivali Urabe, i oni su davali brodove za »mornaricu« kneza pokrajine Bungo. A kako je u ono doba pomorska trgovina bila usko povezana s gusarstvom, oni su pripadali među japanske gusare »vaku«, kojih su se Kinezi i Korejanci silno bojali.

Njegov otac Romano je zajedno s Kibe Sakonom 1587. godine primio kršćansku vjeru. Petar je kršten kao dijete i odgojen je kršćanski. Poslije je bio isusovački đak u kolegiju Arima, te je po završetku studija odlučio da svoj život posveti Kristu i širenju njegova kraljevstva. Postao je »dojuku«. To je bila neka vrsta katehista, koji su zajedno sa svećenicima stanovali u misijskoj postaji i obavljali najrazličitije poslove u crkvi i u kući. Kao i bonci, i oni su šišali kosu i nosili tamnomodri redovnički ogrtač i uzimali redovničko ime. Petar se od tada zvao Kasui.

S dopuštenjem svog duhovnika on je 1606. godine položio zavjet da će stupiti u Družbu Isusovu. No prošlo je osam godina, a on još nije bio primljen u Družbu Isusovu. Zar da nikad ne mogne ostvariti svoj ideal? Događaji zadnjih mjeseci ubili su u njemu svaku nadu. U mjesecu veljači je u Nagasakiju proglašen vladin edikt da je Nipon (Japan) zemlja bogova, zemlja čiste Budone nauke. Zato je širenje kršćanstva opasnost za tu čistu nauku i za dobro države. To »krivovjerje« treba iskorijeniti ognjem i mačem. »Budući da je to zlo već veliko, teško ga je odstraniti. Samo oganj i mač mogu to zlo nadvladati. To je put da se dobro unaprijedi, a zlo iskorijeni.«

Tako je pisalo u naredbi koju je sastavio bonc Suden. I zato je vlada naredila da se sruše sve crkve i misijske postaje i da se prognaju svi misionari i ugledni kršćani. Ugurali su ih u tih pet kineskih lađa-džunki i prognali iz zemlje. Dva su broda trebala otploviti u Makao, dva u Manilu i jedan u Siam. I Petar je morao zauvijek ostaviti svoj dragi zavičaj.

Otpadnici, izdajice! U njem se uzbunila krv samuraja. On se je doista odrekao svijeta i odlučio da služi Kristu. Ali je ljubio svoju zemlju i svoj narod i htio je tu zemlju svojih otaca predobiti za Kristovo kraljevstvo. A sad su ga istjerali, prognali. To nije mogao shvatiti samurajev sin.

Smrklo se. Samo je mladi mjesec kao uski srp stajao na tamnom nebu. Otac provincijal Carvalho, rektor kolegija u Nagasakiju otac Jeronim Rodrigez i neki drugi pokušali su da pod okriljem noći potajno siđu s broda i vrate se u zemlju iz koje su istjerani. Neki su vjerni kršćani obećali da će ih sa svojim čamcima čekati na izlasku iz zaljeva, ali je samo otac Rodrigez uspio da se potajno vrati na kopno. »Moj je ortak bio oprezniji od provincijalova, i tako sam mogao s jednim bratom i jednim katehistom vratiti se na kopno oko pet milja daleko od Nagasakija.« (Iz pisma oca Rodrigueza.)

Noć je bila nemirna, pa na prepunom brodu nije bilo lako naći udobno mjesto da čovjek zaspi. Kad je napokon počeo svitati novi dan, bili su već daleko na otvorenom moru. Polako su plovili u nesigurnu budućnost.

(Nastavlja se)

Otto Schimek - junak savjesti

Otto Schimek, možda Hrvat porijeklom, rođen je 5. svibnja 1925. godine u Beču. Potječe iz obitelji materijalno siromašne, ali veoma bogate djecom! Otac mu je rano umro. Otto je u 17. godini života pozvan u njemačku vojsku, jer Austrija bijaše silom pripojena Njemačkoj. Sudbina ga odvela na istočnu frontu. Stigao je u Poljsku, na područje biskupije Tarnow, blizu mjesta Dembica.

Iako vojnik, kao katolik bijaše protiv rata, jer mu je taj rat izgledao nepravedan. Odlučio je sačuvati čistu savjest i čiste ruke. Nije ni pod koju cijenu htio nevinom krvlju djece, žena i drugih nevojničkih osoba zaprljati svoje ruke i opteretiti svoju savjest. Dolazio je u prilike da je morao birati: ili ubijati nevine ljude, ili sam biti ubijen. Izabrao je ovo drugo, i zato ga proglasiše kukavicom.

Doveden je pred prijeki vojni sud u Lipinu 14. studenog 1944. godine. Osuđen je i strijeljan. Na mjestu njegove pogibije baciše mu tijelo u grob i neljudski ga zatrpaše.

Saznavši poslije rata za tragediju, njegova je majka uspjela iskopati njegove kosti i časno ih sahraniti na groblju župe Machowa. Tamo i sada počivaju.

Istog dana pred smrt, uspio je napisati pismo svome bratu Rudolfu, koje je sačuvano. U pismu je napisao: »Ne plači za mnom! Umirem nevin! U svakom slučaju znam da sam u Božjim rukama! Za moju sudbinu ljudi će saznati! U duši sam pun radosti! Ništa ne gubim! Ništa! Dajem samo svoj siromašni zemaljski život! Žrtvujem ga! Dušu mi ne može nitko ubiti! Tu mi je velika nada!«

Divna slika devetnaestgodišnjeg katoličkog mladića! Mladi junak sačuvao je čistu dušu i čiste ruke. Njegov grob postade slavan! Stalno ga posjećuju hodočasnici sa svih strana. U župnom uredu župe Machowa nalazi se spomen-knjiga, u koju se upisuju stariji i mlađi hodočasnici, posebno studenti različitih zemalja svijeta.

Na njegovu grobu hodočasnici, kojih je svaki dan sve više, postizavaju mnoge milosti. Došlo je do mnogih obraćenja, dogodila su se mnoga ozdravljenja. Svi se pitaju: »Odakle tome mladiću, devetnaestgodišnjaku, snaga da odbije nepravednu zapovijed, da ne čini zlo nikome?« Na tisuće hodočasnika pita: »Kada će doći čas, da bude proglašen svecem, da postane zaštitnik vojnika, koji nepravedno moraju u rat, i da ih zagovara kod Boga, kako bi uvijek ostali Božji prijatelji, bez obzira što će se s njima dogoditi?«

Vjerojatno bi se to moglo istražiti. Tko bude imao priliku hodočastiti u poljska Svetišta, neka nastoji pohoditi i grob vojnika Otta Šimeka. Adresa: Machowa, 39220 Pilzno.

Rekoh, da je, možda, porijeklom Hrvat. U sjevernim krajevima Hrvatske i danas postoji prezime Šimek! Ako je Hrvat, nije jedini koji je svoje kosti ostavio u tuđini. Tijekom I. i II. svjetskog rata na tisuće hrvatskih mladića izgubilo je svoje živote na raznim stranama, ali našeg naroda nije nestalo, jer su i u ratnim vremenima kolijevke bile pune te se održasmo sve do danas. U zadnje vrijeme mnogi zaboraviše na čast i snagu kolijevke, a ona je jača od mača. Poznato je da se narodi koji podjarmljuju druge, najviše boje upravo brojnog mladog naraštaja koji može izboriti slobodu. Narod bez mladosti, narod je bez budućnosti! U velikim i modernim kućama jedva se može vidjeti koje dijete. Škole se u mnogim mjestima zatvaraju, jer nema đaka. Ako tako potraje, nestat će našeg naroda i nečasno ćemo završiti svoju povijest. Griješeći protiv prirodnog moralnog zakona, protiv Božjih nacrta o obitelji, sami sebe uništavamo. Neće ni trebati više ratova. Vode ih sami očevi i majke protiv svoje nerođene djece. A dokle?

Srećko BOŠNJAK

Mučenica majčinske ljubavi

Gianna Beretta - Molla nije bila neka zatucana žena koja nije znala o čemu se radi kad joj je život u opasnosti. Ta, bila je liječnica po struci, specijalista za kirurgiju. Prva suvremena žena napredne Europe. Svira klavir, bavi se slikanjem, ide na skijanje. Ali ona nije svjetska žena koja bi živjela samo za prolazne stvari. Nipošto! Ona je bila deseta od trinaestero djece u svojih roditelja. Dva joj brata postadoše svećenici, a jedna sestra redovnica. Gianna je i sama htjela poći u Brazil rođenom bratu misionaru u pomoć, ali je zaprosi mlad inžinjer, čestit katolik. Njih dvoje su se divno nadopunjavali, a u jednom su se posve slagali: biti roditelji brojne djece.

Naskoro su već imali troje djece: dvije djevojčice i jednog dječaka. Gianna je govorila: »Ja sam majka i u službi sam Boga Stvoritelja. To je smisao mog života. Ništa nije ljepše nego što je služba majke, a posebno kad je majka i liječnica . . .« Osjetila je neke teškoće i stručnjaci ustanoviše, da ima teški fibrom (vrsta raka). Stručnjaci rekoše: »Treba izabrati: ili sačuvati život majke i žrtvovati dijete, ili život djeteta, a žrtvovati majku. Oboje je teško sačuvati prigodom operacije. Ipak, majka je potrebna, da odgoji već troje djece. Četvrto mora pobaciti . . .« Dr. Gianna se znoji. Ona dobro znade, da je ljudski život nešto najveće na zemlji, pa izjavljuje pred kolegama liječnicima: »Istina je, da je majka potrebna, rođenoj djeci, ali ubiti dijete pod srcem, to ne dolazi u obzir nikako, jer Božja zapovijed glasi: »Ne ubij!« Dodala je još: »Ubijanje djeteta pod majčinim srcem pretežak je grijeh! Zato sam na sve spremna, da se sačuva život mog djeteta. Spremna sam žrtvovati svoj vlastiti život da se spasi dijete. Ubijanje nerođene djece isto je protiv naravi kao i ubijanje odraslih!«

Operacija je izvršena i rođena je Giannina, zdravo dijete 21. travnja 1962. godine. Tjedan dana kasnije, 28. travnja 1962. majka Gianna umire u svojoj 39. godini kao mučenica majčinske ljubavi.

U svom podnevnom nagovoru 23. rujna 1973. spomenuo je Pavao VI. junačku majku koja umire da se spasi život njezina djeteta. Istakao je veličinu te majke u današnje vrijeme, kad mnoge majke ubijaju svoju nerođenu djecu da im ne smetaju. Lombardijska biskupska konferencija istakla je junaštvo te žene, koja je stala u obranu Božjeg zakona i u obranu života svog nerođenog djeteta, te žrtvovala vlastiti život. Dok mala Giannina živi i raduje se životu, dotle se sprema proglašenje blaženom njezine junačke majke. Nećemo više dugo čekati da bude proglašena blaženom Dr. Gianna Beretta—Molla, majka i liječnica, koja je žrtvovala život iz majčinske ljubavi prema Bogu i svom djetetu.

(Iz »Osservatore Romano«, njemačko izdanje od 2. veljače 1986. te 25. travnja 1986).

Priredio: Srećko BOŠNJAK

USNULA U GOSPODINU

Prošle godine, u Nedelišću je preminula Rozina Pergar, u devedesetoj godini života. Bila je vjerna štovateljica Presv. Srca Isusova, i godinama je obavljala pobožnost prvih petaka u mjesecu. Postila je svakog petka i subote, a sve je molitve završavala zazivom: Presveto Srce Isusovo, smiluj nam se! Vjerujemo da joj se uistinu smilovalo, jer je preminula na sam blagdan Božanskog Srca, tiho kao da je usnula, 6. lipnja 1986.

Oglasi

DUHOVNE VJEŽBE ZA MLADIĆE I DJEČAKE

Za vrijeme zimskih praznika, koji ove godine počinju već 27. XII, održat će se u sjemeništu »Augustin Bea« na Fratrovcu u Zagrebu duhovne vježbe za **srednjoškolce i radničku mladež,** a počinju u **petak 2. siječnja** u 18 sati, završavaju u nedjelju 4. siječnja navečer; kao i dva tečaja za dječake **sedmog i osmog razreda** osnovne škole.

Prvi tečaj za njih počinje u **ponedjeljak 5. siječnja** u 18 sati, a završava u četvrtak 8. siječnja ujutro. Drugi tečaj počinje u **četvrtak 8. siječnja u 18 sati,** a završava u nedjelju 11. siječnja s ručkom. Budući da je za Božić i Novu godinu pošta preopterećena, prijavite se što prije, po mogućnosti do Božića, za sve navedene tečajeve. Pišite nam na adresu: Stjepan Kuzmić, Fratrovac 38, 41000 ZAGREB, ili se javite telefonom (041) 222-363.

Ukoliko su u nekim školama praznici u drugoj polovici siječnja, imat ćemo još jedan tečaj za dječake **sedmog i osmog razreda,** a počinje u **ponedjeljak 26. siječnja** u 18 sati, završava u petak 30. siječnja ujutro. Za ovaj tečaj dovoljno je prijaviti se do 20. siječnja 1987. na istu adresu.

K N J I G E

Na adresi FRANJO EREIZ, Palmotićeva 31, 41001 ZAGREB, pp 699, možete naručiti slijedeće:

Od Ante Katalinića mogu se nabaviti slijedeće knjige:

NAŠ VELIKI LANG — 600 d.

LOVRO KRIZOGON — 200 d.

PSOVKOM OKALJANA RODNA GRUDA — 200 d.

Od Petra Ribinskog mogu se nabaviti slijedeće knjige:

EUHARISTIJA U NAŠEM ŽIVOTU — 200 d.

IZ ŽIVOTA Broj 8. Cijena 500 d.

Od Josipa Badalića mogu se naručiti ove knjige:

JA LJUBIM PODNEVNI LJETNI ŽAR, pjesme Milana Pavelića. Cijena 900 d.

MILAN PAVELIĆ — isusovac, pjesnik. Životopis. Cijena 600 d.

Od Franje Šipušića mogu se nabaviti ove knjige:

MOJA VJERA — kateheze. Cijena 1000 d.

DEKALOG — kateheze. Cijena 1000 d.

* * *

OSOBNA POSVETA SRCU ISUSOVU, F. Alcanis — 200 d.

PRVI ISUSOVCI, James Brodrick — 800 d.

TAJNE GRADA PALAHORA, roman za djecu. Napisao M. Catalany. Cijena 240 d.

KRIŽNI PUT — 200 d.

ISUS, Jean Guitton — 800 d.

ISUS — OBJAVITELJ BOGA LJUBAVI, Mato Zovkić — 1000 d.

SRCE ISUSOVO SPASENJE SVIJETA, Bernhard Häring — 1000 d.

IZGUBLJENO JEDINSTVO, roman iz crkvene povijesti. III dio. Napisao W. Hünermann. Cijena 800 d.

BL. KLAUDIJE KOLOMBIERE, apostol pobožnosti Srca Isusova. Filip Mašić. Cijena 200 d.

MOJI DNEVI U TVOJOJ RUCI, J. B. Laur — 400 d.

RASTAVLJENA, Pierre Mauriac — 600 d.

BLAGDANSKA JUTARNJA ZVONA, razmatranja i propovijedi za sve blagdane u godini. Josip Njavro. Cijena 500 d.

OBRAĆENJE, Matijaž Puc — 200 d.

PLAMENOVI SRCA, pjesme. Stjepan Šimeta. Cijena 400 d.

DUHOVNI DNEVNIK KARDINALA BEE, Stjepan Schmidt — 1000 d.

RIJEČ BRAČNIM KANDIDATIMA, M. Jović — 200 d.

Na adresi SVETA BAŠTINA, B. Kovačevića 37, 80240 DUVNO — možete naručiti slijedeće:

FRA RUFIN ŠILIĆ — SPOMENICA, priredio fra Viktor Nuić. Cijena: 2500 d

MEĐUGORJE, napisao F. Hummer, preveo o. Šimun Oreč. Knjiga je opremljena slikama. Cijena: 2000 d

LIJEČNIČKE I ZNANSTVENE STUDIJE O UKAZANJIMA U MEĐUGORJU, napisali H. Joyeux i R. Laurentin, preveo dr fra Ivo Bagarić. Cijena: 1500 d

Zahvalnice

ZAHVALJUJEMO PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGRJEŠNOM SRCU MARIJINU

..i sv. Leopoldu za primljene milosti. — Anica Kruder, Valpovo

..Gospi od brze pomoći i m. Klaudiji za ozdravljenje i za druge uslišane molbe. Zahvalna štovateljica, Varaždin

..i sv. Leopoldu za sretnu operaciju moje nećakinje. — Ana O., Zagreb

..i Gospi od brze pomoći što mi je unuka ozdravila i došla kući. — Stanko Pavlović, Crnići

..za sinov sretan uspjeh u školi. — A. S., Hvar

..sv. Leopoldu i sv. Anti za sretan porod moje snahe i moje kćeri, i što sam pronašla izgubljenu stvar. — Iva Ćurić, Vrbovec

...Gospi od brze pomoći i sv. Leopoldu za sinovljevo zaposlenje. — R. B., Valpovo

...sv. Antunu i svima svetima za pronađenu izgubljenu stvar. — Ana S., Landshut (Njemačka)

...što su mi sačuvali oca u teškoj prometnoj nesreći. — Marija V. Gola

...i sv. Obitelji za zdravlje i sretan porod moje unuke. — Josip Milić, Beničanci

...i svima svetima za sve primljene milosti. — Valentina Barešić, Zagreb

...i Gospi od brze pomoći za sve što mi je učinila. — Ljubica Pšeničnik, Zagreb

...i Gospi od brze pomoći za sačuvani život u prometnoj nesreći. — Ivan Pavić,

...i Duhu Svetome za mnoge primljene milosti i za uslišane molitve. — Zahvalna baka, Delnice

...Gospi od brze pomoći i sv. Judi Tadeju za unukin porod i za moju uspjelu tešku operaciju

...za poboljšanje zdravlja moje kćerke. — Josipa Vidaković, Crikvenica

...Ranjenom Isusu i svima svetim zaštitnicima na primljenim milostima u velikim poteškoćama čitave obitelji. — Veronika Aladić, Mali Lošinj

...Gospi od brze pomoći i svima svetim zaštitnicima za sretno položeni ispit moga unuka kao i za sve druge primljene milosti. — M. B. D., baka iz Slavonije

...Gospi od brze pomoći i sv. Leopoldu za uspjeh teške operacije i za ozdravljenje unuka. — Manda Bertić

...što su na dobro riješeni moji teški problemi. — S. N. N., Dubrovnik

...Gospi od brze pomoći i sv. Antunu na uslišanoj molbi. — Janja Barić, Črnkovci

...Gospi od brze pomoći i sv. Leopoldu za sretan porod nakon više godina braka, uz preporuku za zdravlje kćerkice i blagoslov u kući. — Obitelj Nad, Josipovac

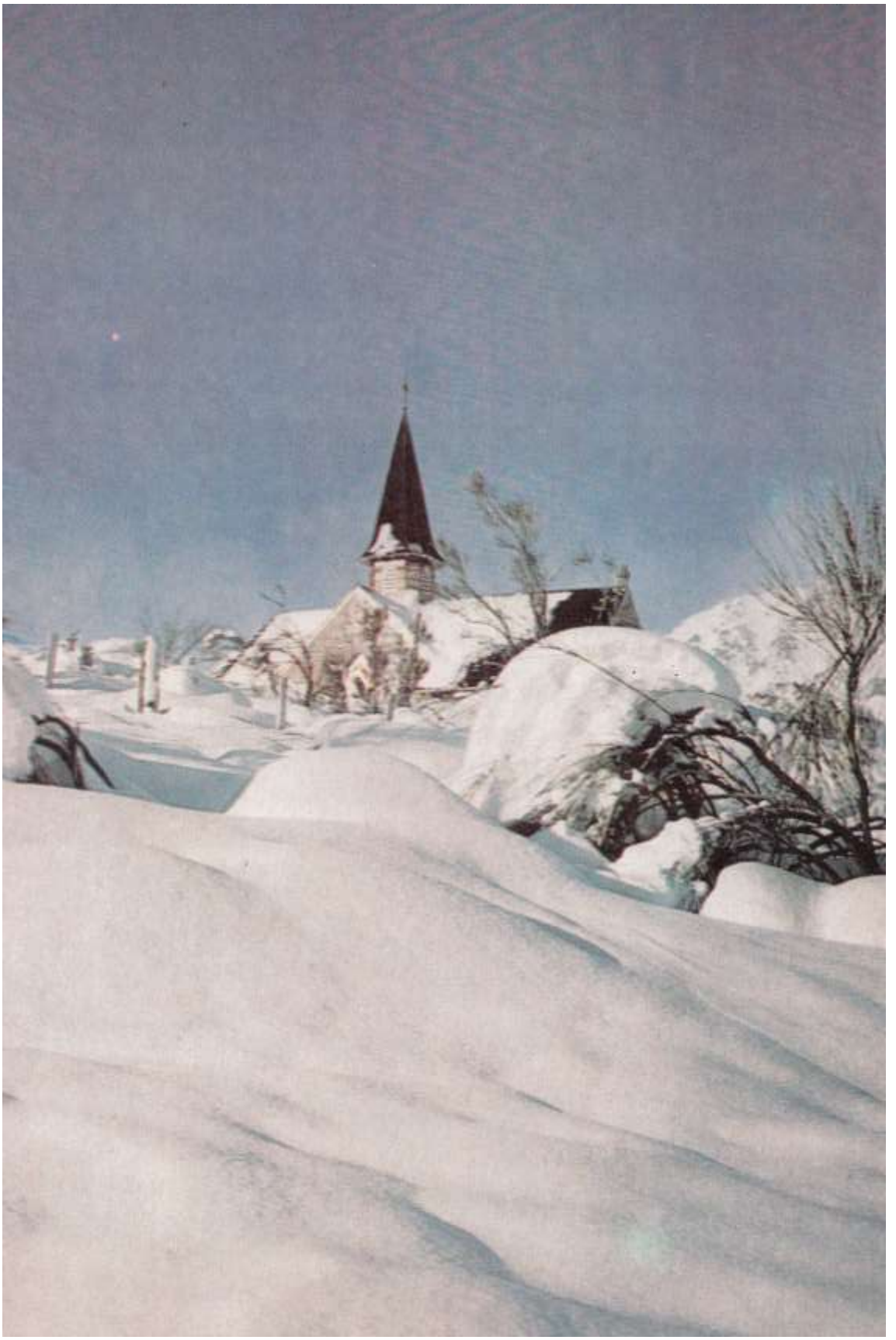
...i sv. Leopoldu na milosti ozdravljenja moga muža. — Marija Komarić, Osijek

PREPORUČUJEMO SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI

Cijena Glasnika u 1987. god. 150 d.

Godišnja pretplata 1800 d.

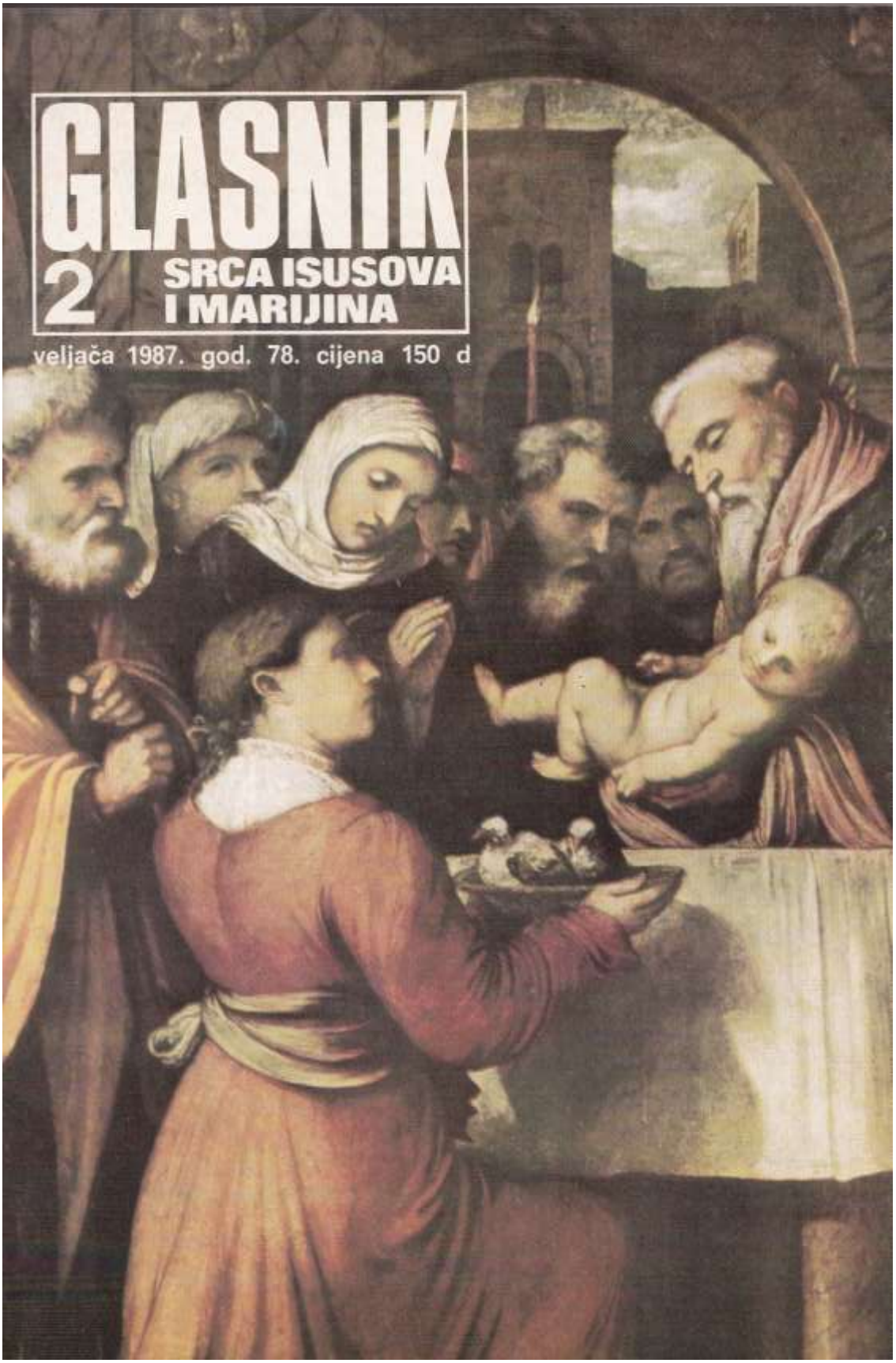
SKUPNE NARUDŽBE OD DESET PRIMJERAKA NAVIŠE DOBIVAJU DESET POSTO POPUSTA

GLASNIK

2 SRCA ISUSOVA I MARIJINA

veljača 1987. god. 78. cijena 150 d

GLE! OVAJ JE POSTAVLJEN ZA PROPAST I USKRSNUĆE... ZA ZNAK OSPORAVAN (Lk 2,34)

LEDE I STUDENI, BLAGOSLIVLJAJTE GOSPODA, HVALITE I UZVISUJTE GA DOVIJEKA! (Dn 3,69)

Susret s Bogom

Vrijeme je svojim nezaustavnim hodom odnijelo onu nabujalu razdraganost božićnih i pobožićnih dana. Prikazanje Gospodinovo u hramu još je samo neka daleka jeka iz Betlehema. Zvuci Kalvarije kao da su sve jači. Nakon blistavog božićnog drvca i zvjezdanog neba, pred nama sve više izranja kruti križ i gusti mrak. Lako je bilo poći za Isusom među Kraljevima, ali je teško biti na Veliki Petak među njegovim učenicima.

A je li Isus između svoga Božića i Velikog petka bio svjestan da je Bog od Boga, Sin Očev, pravi Bog? Ako nije, možda smo se mi uzalud ponadali?

Isus je bio svjestan da je Sin Očev, pravi Bog koji je sišao na zemlju da bude čovjekov Otkupitelj! Ta ga spoznaja nije ispunjala tjeskobom, niti ga je mučila nesigurnost. O svojoj jednakosti s Ocem i svrsi svoga dolaska govori takvim riječima, kakvima se ne bi usudio govoriti nijedan čovjek.

»Ja i Otac jedno (jedan!) smo«. Jedno po naravi, jedan Bog!

»Tko vidi mene, vidi Oca... Zar ne vjeruješ da sam ja u Ocu i Otac da je u meni? . . . Djela koja ja činim, ne činim ja nego Otac koji je u meni!«

U ozbiljnim trenucima pred muku i smrt, kad je i najveći car svjestan da je samo smrtnik, Isus je svjestan svoje jednakosti s Ocem i svoga poslanja u svijetu:

»Molim Te, Oče, da budu jedno, kao što si Ti, Oče, u meni i ja u Tebi, da tako i oni u nama budu jedno!«

Isusov glas zvuči kao glas odrasla i savršeno sređena čovjeka, potpuno svjesna samog sebe. On stoji pred nama kao čovjek pun Boga, onog Boga kojeg je došao svojim likom objaviti. Dostojanstvo, sigurnost i plemenitost koje iz njega zrače, zrače Onoga s kojim se poistovjećuje kad govori: »Ne bojte se, JA SAM!«

S tim Isusom moramo se susresti i mi u svom životu, ako se želimo susresti s Bogom — Spasiteljem.

Valentin MIKLOBUŠEC

GLASNIK
Srca Isusova i Marijina

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove. - Glavni i odgovorni urednik: Valentin Miklobušec. - Uredničko vijeće: Josip Antolović, Ignac Belak, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Stjepan Kuzmić, Valentin Miklobušec, Mato Rusan i Marijan Steiner. - Tehnički urednici: Ignac Belak i Miro Jurić. - Adresa uredništva i uprave: Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp 699. Telefon: (041) 434-710, (433-362). Tisak »Plamen«, Slavonski Brod. - Cijena pojedinog broja 150 d. Godišnja pretplata 1800 d. - Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10 posto popusta. - Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu uprave. - Poštarina plaćena u gotovom. - Rukopise i fotografije ne vraćamo.

Urednikova riječ

Isusovo prikazanje u hramu, onako kako ga je opisao sv. Luka, mnogim je umjetnicima kista poslužilo kao stvaralački motiv, a blagdan je u narodu poznatiji pod pučkim nazivom — Svijećnica. Nadamo se da će vjernici, barem poučeniji, prepoznati taj prizor iz hrama na prednjem dijelu glasnikova ovitka. Slika na poleđini podsjeća na činjenicu da smo još u zagrljaju zime, iako će i ona uskoro popustiti. Unutar tih dviju korica puno je ozbiljnosti, a drugačije ne može ni biti: ta nismo zabavljački list! Ozbiljan je i život. Ozbiljna je stvar kad neka mama mrzi svoju kćerku, kad se srca »smrznu« zbog pomanjkanja ljubavi, kad 125 milijuna ljudi stoji pred pitanjem svoje budućnosti, a stoji zapravo cijeli svijet... Hoće li Crkva smoći snage da — po laicima — pokaže svijetu put u budućnost? Hoće, ako bude vjerna Duhu Svetom, hoće ako to shvati i prihvati ona mala Crkva — obitelj! Tu je tajna i zlatni ključ budućnosti, jer tu se polažu temelji budućeg čovjeka!

Naša zajednička budućnost ne počiva samo na našoj mudrosti, htijenju i trudu, nego i na patnjama. Krist je svoje djelo otkupljenja svijeta izveo ponajviše križem, koji je nama, nažalost, postao samo ukras a ne znak spasenja. Samo križ, na koncu, prerasta u svjetlo, i samo on prosvjetljuje narode, ali križ koji nosimo poput Krista — iz ljubavi! Inače je samo sablazan i ludost. Zahvaljujući tome križu, svjetlo će ugledati i oni najmanji, pobijeni prije nego su ugledali svjetlo dana.

Ako nas je umorila prva polovica Glasnika, odmorimo se na njegovoj lirskoj sredini, ali i tamo uzmimo k srcu vapaj i raspetog Krista i osamljenog bora: »Čovječe, ne budi zločinac!« Za ostvarenje čovjeka potrebna je često krvava borba, kako nam svjedoči A. E. student. Samo snagom vjere svladavaju se teškoće za koje po sebi nismo dorasli, iako nam to ponekad izgleda samo kao priča, kao egzotika dalekih misijskih krajeva. Sve su ove stranice pisane za vas — s ljubavlju, pa ih vi s ljubavlju i čitajte!

GLASNIK
Srca Isusova i Marijina

GOD. 78. VELJAČA 1987. BR. 2

S A D R Ž A J

HVALA NA PISMU — — — 40
KAKO JE S MOJOM LJUBAVLJU?, J. Antolović — — — — — 42
KRIST KRALJ, S. Kadić — — — 43
ZA CRKVU U BRAZILU, P. Galauner — — — — — — — 44
KATOLIČKI LAICI, R. Grgec — 46
OBITELJ — MALA CRKVA, R. Brajičić — — — — — — 47
»JA IDEM U NEBO!« S. Šimeta 48
BOGATA ZNAKOVITOST SVIJEĆE, M. Steiner — — — — — 50
VRLINE, AFORIST — — — — 52
IZGUBLJENO SUNCE, MARKO — 53
DOVIKUJE KRIŽ, DOVIKUJE I BOR..., TINO — — — — 54
KAKO SE BORITI PROTIV SAMOZADOVOLJAVANJA?, I. Fuček — 56
SVAKA NOVA SPOZNAJA OLAKŠAVA RAST U VJERI, S. Kuzmić 58
»BOLJE JE IMATI VIŠE DJECE«, DAVORIN — — — — — 60
SLOGA I PRAVDA U JUŽNOJ AFRICI, M. Rusan — — — — 62
DOČEKALE ME ZMIJE, A. Gabrić 63
PIŠE NAM SESTRA SILVINA, S. Mužić — — — — — — 64
PETAR KASUI, H. Cieslik — — 66
VRHUNSKI GLAZBENIK — UZORAN VJERNIK, S. Bošnjak — — 68
DIVNA DUŠA ZNANSTVENIKA, S. Bošnjak — — — — — — 69
OGLASI — — — — — — 70
ZAHVALNICE — — — — 71

Hvala na pismu

MAMA ME MRZI I PROGONI

U drugoj polovici prosinca 1986. primio sam od jedne djevojke iz Vinkovaca četiri opširna pisma. Cura se žali da je mati mrzi i progoni. U Glasnik uvrštavamo samo drugo od tih pisama, jer ostala su mu sasvim slična: grč i vapaj za pomoć. Ali što da joj odgovorim? Pisma ipak nisu sasvim jasna. Koješta se može pretpostaviti. Volio bih da joj svoj odgovor pošalju također iskusni očevi i majke koji budu čitali ovo pismo i moj odgovor.

Dragi uredniče!

Javljam vam se po drugi put u nadi da ćete mi pomoći. Meni je sedamnaest godina, a imam oca, majku i dva brata. Stariji brat ide u drugi razred srednje škole, a mlađi je u šestom razredu osnovne. Ja više ne idem u školu iz zdravstvenih razloga. Sve bi bilo dobro da mama nije prema meni gruba i da me ne mrzi. Sretna sam što me bar otac voli kao što voli i moju braću. Mama je više izvan kuće negoli u kući. Ali kada dođe kući, uvijek viče na mene. Što god da napravim, ona je nezadovoljna. Progoni me čak i kad joj pomažem. Nikad nema za mene lijepe riječi. Zabranila mi je i u crkvu ići, iako u kući svi vjerujemo. Kad želim poći u crkvu, moram slagati da idem prijateljici.

Jednom kad je razgovarala s ocem, čula sam kako za mene tvrdi da sam kopile, te da bi najbolje bilo da umrem. Pokušala sam razgovarati s njom zašto se prema meni tako odnosi, ali mi je odvratila: »O tome nemaš sa mnom što pričati. Idi k ocu te s njim pričaj o tome!« Na to sam je tužno pogledala, a oči su mi ispunile suze. Tatu sam našla također u suzama, a bio je u sobi. Nisam imala snage da ga išta pitam. Povukla sam se u sobu, obukla se i otišla u crkvu. Ostala sam u crkvi dugo, plakala sam i pitala se: »Hoće li se moja majka ikada promijeniti? Hoće li ikada imati za mene lijepu riječ kao što je ima za braću, hoće li ikada mene pomilovati kao što njih pomiluje, umjesto da me psuje i tuče?« Ostala sam bez odgovora!

Kad sam se vratila kući, otac je još plakao. Prišao je k meni, zagrlio me i rekao: »Drago moje dijete, ja znam da majka tebe mrzi. Za nas oboje najbolje će biti da odemo nekamo od nje. Ostali smo dugo oboje u suzama.

Kad sam se smirila, pošla sam u kuhinju da se napijem vode. Na povratku iz kuhinje vidjela sam oca u sobi za dnevni boravak. Razgovarao je s materom, ali je gledao nekamo kroz prozor. U tom času majka mi reče: »Hajde ti, nakazo, skuhaj nam kavu!« Kad sam već pristavljala vodu, dođe otac u kuhinju i reče mi: »Nemoj kuhati kavu.« »Ali što će reći mati?« »Ne vodi brigu o tome. Idi u sobu i zabavi se nečim.« Otišla sam u sobu i dugo sam molila. Malo kasnije čula sam kako majka pita oca: »Je li ona nakaza skuhala kavu?« »Nije, i neće je kuhati,« odvrati joj otac.

Kad me majka našla u sobi, opalila mi je šamar. Zaplakala sam i zvala oca. On je došao, pogledao me, nasmiješio se i opet izišao. Čula sam kako je vani vikao na majku pa sam prišla da ih umirim, ali mi je rekla: »Što ti, nakazo, imaš meni govoriti da li da se svađam ili da se ne svađam!«

Dan na dan tugujem. Što mi je činiti u mojoj sedamnaestoj godini? Nemojte mi odgovoriti da molim za mater. I to sam pokušala, ali ne vrijedi. Sve je gora i gora prema meni. Pomozite mi, ako ikako možete.

Nesretna PEGY

Uzmem li ovo pismo uz ona tri istovrsna, zdravo za gotovo, moram priznati da mama zaslužuje osudu. Ali moje nije osuđivati mater, nego pomoći djevojci, a tu nešto ipak manjka.

Pegy, od čega boluješ da ne možeš dalje u školu koja ti je potrebna za samostalan život? Kakvi su odnosi između tebe i tvojeg starijeg brata? Kako to, da tata ne uspije uspostaviti red u kući, nego i on plače? Dobivam dojam da je brak tvojih roditelja nečim uvjetovan, inače mama ne bi mogla biti tako goropadna. Čini se, da je ključ za odgovore na ta pitanja u rukama tvoga tate, i sreća je što te on voli. S kojim te pravom majka naziva kopiletom, kad i nezakonito dijete ima sva prava ljudske osobe, zaslužuje svako poštovanje kao i drugi, i bez ikakve je osobne krivnje za svoj postanak?! Recimo da ti ona i nije majka nego samo pomajka. I tada mora biti prema tebi samo majka, jer ne smije tvoju dušu uvoditi u smutnju, u srcu izazivati potres koji vodi u očaj. To nije ni ljudski ni kršćanski, a ti veliš da vi svi vjerujete. Ja u maminu vjeru sumnjam!

Djevojko, kako god istina o tebi bila gorka, ako ju je mati na neki način već počela odmotavati, morat ćeš je prihvatiti. Budi hrabra! Ako pak je u pitanju samo mamina grubost, onda je se kloni koliko možeš i traži zaštitu od oca. Reci mu da njegove suze ne koriste. Nastoj završiti škole da se osposobiš za samostalan život.

UREDNIK

POČELO JE U JEDANAESTOJ

Poštovani uredniče!

Rado čitam Glasnik i uviđam da mnogima pomažete, pa se nadam da ćete i meni pomoći korisnim savjetom. Djevojka sam od 17 godina. Potječem iz dobre kršćanske obitelji koja mi je usadila mnogo ljubavi prema Isusu i Mariji. Međutim, ja već od svoje jedanaeste godine griješim sama sa sobom. Kako je počelo? Moj stariji brat čitao je neke bestidne časopise, pa je to došlo nekako i meni u ruke. Počela sam čitati i griješiti. Na početku nisam bila svjesna toga grijeha. Kad sam upoznala da je to grijeh — ispovjedila sam se. Ali sam nakon nekoliko dana ponovo pala. I kasnije sam padala. Ponekad sam se s tim grijehom u duši i pričestila, ali tada mi je bilo još teže. Uvijek kad padnem, nastojim ići na ispovijed i onda mi je barem malo lakše. Svećenik mi na ispovijedi kaže da ne griješim više, ali mi ne kaže kako da se toga oslobodim. Vama i svim čitateljima Glasnika preporučujem se u molitve da se oslobodim spomenute slabosti!

MARIJA MAGDALENA

Tvoj slučaj iznosi na vidjelo nekoliko značajnih iskustava: Ponajprije ono da nitko nije unaprijed siguran od pada, pa ni dobro odgojeno kršćansko dijete; zatim se vidi kako zlo, kad se jednom uvuče pod nečiji krov, ne škodi samo onome tko s njim šuruje, nego se poput zaraze širi i na zdrave; sama potvrđuješ kako se stečena navika teško iskorjenjuje, da svetogrdna Pričest rađa još većim nemirom u duši, a samo iskrena ispovijed donosi olakšanje i mir.

Kako da se te opasne navike oslobodiš? Potrebna ti je iskrena i odlučna volja. Ne prepuštaj se maštanju koje vodi uzbuđenju, jer tko vatru potpiruje, morat će požar gasiti. Osim toga, grijeh samozadovoljavanja je grijeh samoće. Kad god, dakle, osjetiš uzbuđenje, posve mirno, ali odlučno, daj mašti drugi sadržaj, usmjeri misli na drugo, iziđi iz samoće u društvo, na ulicu... Malo pomalo ćeš duhovno sazrijevati, potpunije upoznavati život, jačat će tvoja volja, zagospodarit ćeš svojim osjećajima i sklonostima, pa će i loše navike nestati. Bez ozbiljnog nastojanja na samoodgoju, ispovijed sama ne će uroditi plodom. Možebitni ponovni pad neka te ne slomi, neka te ne baci u očaj, nego neka ti bude samo znak da moraš i dalje na sebi raditi. Dakako da molitvu ne smiješ zapustiti, jer nijedno zlo ne pobjeđujemo bez milosti, a milost dobivamo po molitvi.

Još bih nešto usput pripomenuo. Mladi i neiskusni ljudi često iz tobožnje solidarnosti, ili po načelu: Što me briga za drugoga, prikrivaju tuđe promašaje. Jasno je da ih neće i ne smiju iznositi pred bilo koga, ali roditeljima smo ih dužni iznijeti iz ljubavi prema bližnjemu koji je u opasnosti da zbog neiskustva trpi štetu, da se tako spriječi veće zlo. Na svoj način dužni smo to učiniti i onda ako su roditelje zamijenili odgojitelji. Mnogi su dobri mladi ljudi propali, iskvarili se, jer su ih krili vršnjaci u ime solidarnosti koja se na kraju ipak pokazala krivom, lažnom, štetnom, ali je onda bilo prekasno.

UREDNIK

Kako je s mojom ljubavlju?

»Nikomu ništa ne dugujte, osim da ljubite jedan drugoga, jer tko ljubi bližnjega ispunio je »Zakon«. (Rim 13, 8)

Tko imalo pozna Sveto pismo, a osobito Novi Zavjet, bit će mu jasno da se kršćansko savršenstvo sastoji u ljubavi. Apostol nas opominje da nikome ništa ne dugujemo. Mudra je to opomena, jer možemo upasti u napast te misliti da smo posve pravedni, da ispunjavamo sve dužnosti, a zaboraviti da se može sagriješiti ne samo mišlju, riječju i djelom nego i propustom. Propusti su mogući i u ljubavi prema bližnjemu, dakle, u onome što sačinjava kršćansko savršenstvo. Nabrojit ćemo neke takve propuste.

STARCI I STARICE UPRAVO VAPE ZA TOPLINOM SVOJE DJECE I UNUCADI

HLADNOĆA PREMA BLIŽNJEMU

Čovjek je biće kojemu treba ne samo zrak, kruh i voda, odijelo i krov nad glavom, nego i prijateljstvo i ljubav i razumijevanje, jednom riječju, sve one prave ljudske topline. Ona možda nije potrebna svima u istoj mjeri, ali tko je taj koji ne bi osjetio potrebu da mu netko pokaže da ima srca za njega?

Ljudska toplina naročito je potrebna djeci i mladima. Roditelji su najpozvaniji da im je svakodnevno daju kao kruh svagdašnji, i to velikodušno! Žena osjeća potrebu za toplinom svoga muža, i obratno. Starci i starice u jesen svoga života upravo vape za toplinom svoje djece i unučadi. Nema toga čovjeka kojega ne bi zaboljelo ako se namjeri na nekoga tko se pokazuje hladan, leden.

Zašto naše moderno društvo, ljudi naše civilizacije osjećaju toliku uzajamnu otuđenost? Zato što je u međuljudskim odnosima sve manje topline, a sve više hladnoće i službenosti, konvencionalnosti i namještenosti. U obitelji, u međuljudske odnose valja, dakle, unositi što više one prave nepatvorene ljudske topline što proizlazi iz srca otvorena za potrebe bližnjega.

NESPREMNOST ZA USLUGE

Propusti u vršenju ljubavi prema bližnjemu očituju se i nespremnošću za usluge. Od jutra do mraka nameću nam se mnoge prilike za veće ili manje usluge ljudima s kojima živimo i radimo, s kojima se susrećemo.

Svaka takva prilika pruža nam mogućnost da svome bližnjemu uslugom pokažemo oživotvorenu ljubav. Uslužnošću možemo uljepšati život u prvom redu svojim ukućanima, ali i drugima. Uslužni ljudi čine život daleko ljudskijim. Koliko smo uslužni? Kolike nam mogućnosti za uljuđivanje života propadaju svaki dan samo zbog toga što u određeni trenutak ne znamo biti uslužni!

NESPREMNOST ZA OPRAŠTANJE

Veliki je propust ljubavi ne znati oprostiti. Netko nas može uvrijediti, svjesno ili nesvjesno, ali se brzo pokaje i zamoli nas za oproštenje. Jesmo li spremni oprostiti? Biti odviše uvredljiv i ne znati ili ne htjeti oprostiti, grijeh je protiv ljubavi. Isus nas uči da opraštamo ako želimo da i nama bude oprošteno.

Ne budimo nikad stisnuti i uskogrudni! Ne postavljajmo sebi nikad pitanje: »A

BITI ODVISE UVREDLJIV, NE HTJETI OPROSTITI, TO ZNAČI S LICA IZGUBITI SMIJEH, A NA DUŠU NAVUĆI GRIJEH

da li je to moja stroga dužnost?« Ako se tako pitamo, već smo na krivom putu! Kamo bi svijet došao kad bi svatko činio samo i jedino ono što mu je najstroža dužnost? Osim područja stroge dužnosti, postoje još toliki prostori u kojima možemo pokazati svoju tankoćutnost, osjećaj i smisao za drugoga.

Dobijete na primjer kakvo pismo i mislite: pa ne moram baš danas odgovoriti, ima vremena. Točno! Ali zar ne postoji poslovica, koja kaže: »Dvostruko daje tko brzo daje!« Brz odgovor lijep je dokaz zahvalnosti i pažnje prema prijatelju, dobročinitelju, bratu, sestri: znak poštovanja prema onome tko nas nešto pita ili moli.

POUKA KINESKOG MUDRACA

Neki mudri Kinez često je stajao na obali velike rijeke te o nečemu razmišljao. Netko ga upita: »Što radiš?« Mudrac se načas osvrnu, pa se opet zagleda niz rijeku, i tek nakon kratke stanke mu odgovori: »Voda u koju gledam dade se veoma dobro usporediti s dobrim čovjekom. Kamo god on dođe, uvijek dolazi darežljiva srca i podatljive ruke. Posvuda kuda prolazi stvara se život.« Kakav život, pitamo se? Dobrote, razumijevanja, pomaganja, darivanja, nesebične ljubavi! Nije li nas Krist svojom zapovijedi pozvao na stvaranje lijepog života? Ako ga još nema, nije li zbog toga što smo zanemarili svoju dužnost ljubavi te smo propustili učiniti ono što je trebalo i moglo se učiniti?

DOBRI SMO, AKO I DRUGI O NAMA MISLE DOBRO

Neki je monah jednoga dana sreo čovjeka koji mu se počeo hvaliti kako je dobar. Siromasima je razdijelio dio dobara, zalagao se za zatvorenike i dva puta sedmično posjećivao je bolesnike. Monah sve to mirno i pozorno sasluša, a onda mu reče: »Ti si dobar čovjek! Ipak, pođi još kući te upitaj svoju ženu što drži do tebe; svoju djecu što misle o tebi; svoje rođake što očekuju od tebe; svoje susjede što među sobom pričaju o tebi, svoje kolege kako govore o tebi.

Kad to saznaš, dođi k meni i reci mi kako i koliko si dobar!

Primjer je rječit. Nije dosta povremeno učiniti koje veliko djelo. Potrebno je svaki dan svojim najbližima činiti mnoštvo malih, neznatnih djela, sitnih usluga. »Nikomu ništa ne dugujte, osim da ljubite jedan drugoga!«

Josip ANTOLOVIĆ

Krist Kralj

Nekada veoma ugledan i u širenju vjerskog oduševljenja i uvjerenja veoma učinkovit blagdan Krista Kralja u naše je doba pao u zaborav. I to je jedan od dokaza da je i vjera, osobito u Krista Boga, danas kod mnogih zamrla.

Krista kao Kralja odbacuju njegovi protivnici, jer slaviti njega kao Kralja, znači slaviti ga živa i slavna, a oni to neće, jer ne vjeruju da je on živi osobni Bog, kojemu ćemo svi doći na sud, a sudit će nas po našim djelima. A ipak, u njemu je sve! Sve vjerske istine temelje se na Kristu, vječnom i živom Kralju svega stvorenoga. On je nepresušni izvor oživljavanja i osmišljavanja vjere, bez koje nema osmišljenja života. Ljudsko srce traži ideal besmrtnosti i on nam se nudi u Kristu Kralju. Današnje čovječanstvo, toliko nemirno i razočarano praznim materijalizma, traži nekoga tko mu je sličan, a istodobno neizmjerno uzvišeniji i savršeniji. Traži sebi uzor života, moćnog vođu i vjernog prijatelja s kojim se želi ponositi i pobijediti. To sve nalazimo upravo u osobi Krista Kralja. A mi ga tako slabo cijenimo i ludo napuštamo.

Blagdan Krista Kralja nije nešto umjetno nametnuto, nego je to prirodan i logičan završetak svega onoga što o njemu znamo iz Evanđelja.

(Nastavak na str. 53)

Za Crkvu u Brazilu

Kad se spominje Brazil, u našoj mašti iskrsavaju razne slike koje smo gledali na ekranima. Javljaju se i mnoge predodžbe koje su nastale poradi čitanja ili prikupljanja vijesti o toj velikoj i neobičnoj zemlji Južne Amerike. Brazil se prostire na osam i pol milijuna kvadratnih kilometara, a imade oko 125 milijuna stanovnika.

NOVI USTAV – VELIKE NADE

Prošlih mjeseci, u dnevnim novinama, puno se pisalo o toj zemlji. Nakon duljeg razdoblja ograničene građanske slobode opet je dana mogućnost za slobodne i demokratske izbore. Pravo glasa ima 66 milijuna građana. Oni su sredinom prošlog studenog trebali izabrati novi parlament, koji će donijeti novi ustav.

Novi ustav svi željno očekuju, jer se nadaju da će on biti polazište za stvaranje novog Brazila, u kojem će biti više pravde i jednakosti, više brige za malog čovjeka, za bezemljaše i beskućnike, za barakaše koji stanuju u predgrađima opterećenim svakom bijedom, u tako zvanim »favellasima«.

Taj novi ustav imao bi donijeti više sigurnosti za život onima koji su trajno izloženi prohtjevima, hirovima i promjenljivim interesima svojih poslodavaca i gospodara.

Naše sestre Klanjateljice Krvi Kristove iz Zagreba, sudjelujući 1985. godine na Međunarodnom skupu svoje redovničke obitelji u gradu Manaos uz rijeku Amazonu, u srcu Brazila, i same su doživjele, kako je 90 obitelji ostalo bez krova nad glavom i bez tla pod nogama samo zato što je dotadašnji veleposjednik prodao svoje imanje drugome, a novi gospodar niti je tu sirotinju trebao, niti želio, nego ih je jednostavno protjerao s kupljenog zemljišta.

Brazil je lijepa i bogata zemlja. Zemlja budućnosti. Zemlja neiskorištenih prirodnih bogatstava. Ali je isto tako zemlja velikih oprečnosti i bolnih društvenih razlika. Uz vrhunska dostignuća u znanosti i tehnici, Brazil imade još oko 15 milijuna nepismenih. Godišnje se rađa blizu 4 milijuna djece, a svakih 5 minuta umre prosječno desetero djece od gladi.

CRKVA U BRAZILU SVRAĆA NA SEBE VELIKU POZORNOST

I u crkvenom tisku Brazil se češće nalazi na prvim stranicama. Ime Helder Camara poznato je po cijelom svijetu. I naša djeca na vjeronauku znaju da je to ime jednog nadbiskupa, velikog prijatelja siromašnih i obespravljenih. A i kardinali Lorscheider i Arns, koje narod jednostavno zove don Aloisio i don Paolo, dobro su poznati i u općoj Crkvi kao i na domaćem planu, po svom zauzimanju za siromašne i ugrožene.

Posljednjih godina posebno se puno prašine uzvitlalo oko tzv. teologije oslobođenja i oko njezinog najjačeg predstavnika o. Leonarda Boffa, kojega neki veličaju, a neki ga odbacuju. Msgr. Ivo Lorscheiter, predsjednik Biskupske konferencije, koja brcji oko 300 članova, od kojih je 240 rezidencijalnih biskupa, našao se u nezavidnom položaju. Morao je preuzeti ulogu tumača i posrednika u tim nesporazumima, koji su, kao i uvijek u sličnim prilikama, počeli dijeliti duhove i tako ometati mnoge pozitivne pothvate unutar mjesne Crkve.

Zamršeni problemi zemlje imaju svoj odraz i u Crkvi, posebno na pastoralnom području, a sve to utječe i na teološko razmišljanje. Nakon mnogih razgovora s Rimom, i nakon službenih dokumenata koje je o teologiji oslobođenja izdala Kongregacija za nauk vjere, dobar dio stvari u Crkvi Brazila jasnije se spoznaje i smirenije prosuđuje.

BUJAN VJERSKI ŽIVOT — MISIJSKA ZEMLJA

Vjerski život u zadnjih 25 godina neobično buja. Liturgija je postala dio života. Biblija se čita mnogo. Zasluga je to bazičnih zajednica,

koje su u crkveni život unijele novi zamah. A ipak, Brazil je još uvijek misijska zemlja. Na svim tim prostranstvima, i u tom mnoštvu ljudi, imade samo 13.000 svećenika. Jedan svećenik dođe na 10.000 vjernika. Kažu da će Brazil, kao i cijela Južna Amerika, davati ton Crkvi u trećem tisućljeću njezina opstanka.

Početkom prosinca 1985. godine otišle su u Brazil 4 misionarke iz Zagreba, Sestre Karmelićanke Božanskog Srca Isusova. Našle su tamo široko polje rada i očekuju nove suradnike.

ZAŠTO MOLITI ZA BRAZIL?

Iz ovih nekoliko navedenih podataka već možemo razabrati, zašto je danas Brazil velika briga Sv. Oca, i zašto poziva članove Apostolata molitve da se mole, zajedno s Papom, za taj veliki narod i za Crkvu u njemu. Crkva osjeća veliku odgovornost za mnoštvo od »36 milijuna osiromašenih i izrabljivanih mladih i djece koji su na rubu društva«, kako doslovno piše u dokumentu Biskupske konferencije od prošlog studenog. Crkva osjeća da u sadašnjem trenutku, kad se mijenjaju neodržive strukture društva, ne smije ostati po strani i pasivna. Ali dobro zna da se ne smije pretvoriti u političku silu, niti posegnuti za sredstvima ili metodama, koje nisu evanđeoske ili su Evanđelju čak protivne. Crkva je svjesna da mora pronositi svjetlo Evanđelja, kako bi svi koji odlučuju o sudbini zemlje usvojili jedina ispravna načela života, a to su ona Kristova: pravednost, mir i ljubav! Crkva nastoji to postići preko brojnih bazičnih skupina koje se nadahnjuju na liturgiji i Bibliji, nastojeći da sav život prožmu Evanđeljem. To bi trebao biti doprinos Crkve u stvaranju novog Brazila, da zemlja ne potone u krvi besplodne revolucije, nego da procvate snagom evanđeoske preobrazbe srdaca. Moleći sa Sv. Ocem za Crkvu u Brazilu, i za njezino poslanje u ovom teškom trenutku, molimo i za ljepšu budućnost sveopće Crkve.

Nakana naših biskupa:

POSLANJE LAIKA U NAŠEM DRUŠTVU

Nalazimo se u neposrednoj pripravi za Biskupsku sinodu koja će se iduće jeseni sastati u Rimu, a raspravljat će o mjestu i ulozi laika u Crkvi. O tome se mnogo piše i raspravlja, pa i u našoj Crkvi. Nadamo se da će Sinoda doći do jasnijih teoloških spoznaja, pa će onda uslijediti i konkretni životni zahvati.

Nakana naših biskupa ima pred očima Crkvu i društvo kod nas, te razmišlja kako bi laici kao živi i puni članovi Crkve, mogli isto tako živo i potpuno sudjelovati na svim područjima građanskog života i u svim zvanjima koja bi po svojim sklonostima i sposobnostima htjeli odabrati. Tu ima poteškoća i predrasuda, a nema uvijek dovoljno spremnosti da se uvidi štetnost onih stavova koje je život davno opovrgao.

Biskupi nas pozivaju da našim laicima izmolimo ono mjesto koje im pripada da u duhu smlonosti i sporazumijevanja, uvažavanja i poštovanja služe svojim sugrađanima bez osjećaja ugroženosti i zapostavljenosti, a u skladu sa svojim uvjerenjem i savješću.

Petar GALAUNER

Katolički laici

Piše: prof. Radovan GRGEC

U godini smo kada treba da se u Rimu održi Biskupska sinoda o zvanju i poslanju katoličkih laika u Crkvi i u svijetu dvadeset godina poslije Koncila. Drugi vatikanski sabor istaknuo je ulogu katoličkih laika (svjetovnjaka) kao ravnopravnih članova Crkve i svijeta u kojemu žive. Po krštenju smo svi mi kršćani (bili laici ili klerici) postali članovi Crkve, tj. naroda Božjega i Tijela Kristova, u kojemu svi udovi imaju jednako poslanje i dostojanstvo, ali različite funkcije i službe.

Ne ulazeći u pitanje prikladnosti riječi »laik« ni u historijat razvoja laikata tijekom stoljeća, možemo reći da laici svoje poslanje vrše prvenstveno u svjetovnim profesijama i u obiteljima, unoseći u vremeniti red evanđeoske vrijednosti ljubavi i pravde. Klerici (svećenici), pak, u prvom su redu djelitelji sakramenata i nosioci raznih crkvenih službi, obilježeni neizbrisivim biljegom posebnog sakramenta.

S obzirom na različite prilike u kojima kršćanski vjernici žive u suvremenom svijetu, različiti su i »naglasci« u tumačenju i primjeni koncilskih dokumenata koji se tiču katoličkih laika. To su, na primjer, konstitucija o Crkvi u suvremenom svijetu (Gaudium et spes), konstitucija o Crkvi (Lumen gentium) i dekret o apostolatu laika (Apostolicam actuositatem). Tamo gdje su laici i kao vjernici ravnopravni članovi društva, često se prigovara hijerarhiji da ne vodi dovoljno računa o njihovoj ravnopravnosti u crkvenim strukturama, prepuštajući im samo svjetovnu djelatnost, dok se tamo gdje oni kao vjernici ne mogu sudjelovati ravnopravno u javnom životu domovine, pa čak ni u svojim zvanjima, nerijetko prigovara državnim vlastima da im, »prepuštajući« im razne službe u Crkvi i nastojeći ih zatvoriti u »sakristiju«, onemogućuju vršenje njihova specifičnog poslanja. Mnogo toga je u tim prigovorima opravdano, ali se katkada pretjeruje kada se ističe da nema nikakve bitne razlike između laika i klerika, između laičke i kleričke duhovnosti, ili da svećenici ne bi smjeli imati pristupa u čisto svjetovne djelatnosti (premda ih Crkva danas odvraća od raznih političkih i društvenih djelatnosti).

U svakom slučaju koncilski dokumenti ističu zajedništvo poslanja i različitost službi. Vjerojatno bi valjalo voditi više računa o položaju laika u Crkvi (naročito kada se radi o ženama), ali ne smijemo zaboraviti da svatko ima svoju »krunu« i svoj »križ«, svoju funkciju i dostojanstvo u skladu sa Stvoriteljevim naumom i prirodnim uvjetovanostima. Isto tako ne smijemo zaboraviti da laici ne mogu u pravom smislu biti suodgovorni i ravnopravni u Crkvi ako nisu slobodni i ravnopravni u društvu.

Drugi vatikanski sabor, iako nije nikakav »obrat« ili »prevrat« u povijesti Crkve, donio je mnoge »pomake naglaska«, naročito u vezi s laicima. Ipak ne možemo zaboraviti da su davno prije Koncila živjeli kod nas laici koji su se isticali svojom osobnošću, stručnošću i krepsnim kršćanskim životom, boreći se, rame uz rame, s biskupima i svećenicima za iste ideale. Uz poznata imena, kao što su Merz i Eckert, tu su bili i mnogi očevi i majke brojnih obitelji. I mi smo imali svoje Contarde Ferrinije i Frédérike Ozaname, ali i svoje Bernanose. Takvih ima i danas, 20 godina nakon Koncila. Ističemo primjer talijanske liječnice Gianne Molle, koja je umrla u porodu četvrtog djeteta.

Od naredne Biskupske sinode u Rimu očekujemo da će uzeti u razmatranje i takve primjere, makar se radilo o laicima koji nisu intelektualci ili pripadnici raznih katoličkih organizacija. Posebno se nadamo da će uzeti u razmatranje pokoncilske prilike u kojima danas žive laici u raznim dijelovima svijeta, dakle ne samo na Zapadu. Valjalo bi tu čuti i iskustva iz našeg naroda, koji se nalazi na razmeđu Istoka i Zapada.

Prvi petak

Obitelj - mala Crkva

Priredio: Rudolf BRAJIČIĆ

O obitelji kao maloj Crkvi lijepo je i nadahnuto pisao ruski pravoslavni bogoslov, inače svjetovnjak, Pavao Evdokimov. Bio je mladić od 16 godina kad je 1917. pred revolucijom pobjegao iz Rusije u Pariz, gdje je završio bogoslovne nauke. Kao profesor na pravoslavnom bogoslovnom fakultetu sv. Sergija u Parizu bio je pionir ekumenizma, za koji se zauzimao mnogo prije drugog svjetskog rata. Prisutan je bio i na Drugom vatikanskom saboru kao promatrač. Njegove riječi o »maloj Crkvi« dobro smještaju obitelj uz bok Isusova Srca, iz kojeg se je rodila Crkva.

»Iako milost sakramenta ženidbe na vjenčanju prima jedan posve određeni par, ipak on tu milost prima od Crkve, u Crkvi i za Crkvu i na svakom je vjenčanju prisutna sveopća Crkva, jer sakramenat ženidbe je sakramenat jedinstva na sliku Krista i Crkve. Time se Crkva ne snizuje, nego se bračni par uzdiže do granica Crkve.

Prema sv. Pavlu jedinstvo bračnih drugova stvara »malu Crkvu« »domaću Crkvu«, organsku ćeliju Crkve. Obitelj je Kristovo tijelo, njegov atom, njegov najmanji dio, njegovo pojedinačno lice na kome odsijeva cijelo tijelo. Jednako tako je i župna Crkva, iako je sva samo njezin dio. . . .

Iz toga je vidljivo da brak nije prije svega društvena, nego nadasve duhovna stvarnost. Od te svoje duhovne strane brak dobiva sve svoje značenje na društvenoj razini.

Možda je činjenica da danas upravo problem braka dolazi sve više u prvi plan, baš po Božjoj namisli. Brak se mora naći u temeljima novog gledanja na svijet, jer upravo on zbližuje Crkvu i društvo u samom srcu života, pa dosljedno tome, on približuje svijet Božjem kraljevstvu više nego ijedan drugi oblik života.

Od obitelji će početi preobrazba svijeta, koji je danas sav odan radu. Obitelj je križište i u unutarnjosti samoga čovjeka, gdje prvotna punina (Adam-Eva, muž-žena) postaje punina budućnosti.

Sv. Klement Rimski u vezi s time donosi jednu Isusovu riječ koju inače ne nalazimo zapisanu u Evanđelju: »Nekome, koji ga upita, kada će doći Božje kraljevstvo, odgovori: Kada dvoje budu jedno . . .

Svijet je natopljen mržnjom, osamljenošću, sebičnošću i trpi sve do smrti. Kršćanska će obitelj trebati u njegovoj tami svijetliti ljubavlju, onim »gorućim ognjem pred Vječnim« kao baklja ljubavi i mira, kao svjedok ljudskog dostojanstva, a to je dostojanstvo Božjeg djeteta. U sjaju te ljubavi čovjek će u sumraku večeri, kada se sve okuplja oko njega, lomiti kruh sa svom svojom braćom i za sve one koji još ne znaju moliti vječnim izrazom i riječju srca: »Oče naš!«

Je li Srce Isusovo mislilo na tu ulogu obitelji, kada je Isus govorio Margareti Mariji Alacoque o bogatstvu blagoslova i ljubavi koju će On izliti na obitelji otvorene štovanju njegova Srca?

»Ja idem u nebo«

Na prvi petak, 7. veljače 1986. g. u 13 sati, uz tri jaka krika, predala je svoju dušu Bogu č. s. Marijana Jurišić, velika patnica, a tek u 21. godini života. Pokopana je 10. veljače na Aninu groblju u Osijeku. Tko god ju je poznavao ili za nju čuo, došao je na sprovod. Svojim herojskim podnošenjem boli od bolesti raka, zadivila je svakoga. Nikad nije molila ni za zdravlje ni za olakšanje, nego samo za snagu da izdrži. Sve je prikazivala Bogu. Tko je ta junačka duša?

PLOD VJERE I POUZDANJA

Marija i Roza Jurišić živjeli su u Gornjoj Dolini kod Bosanske Gradiške, jako siromašni. Nakon diobe s bratom, Marijanu i njegovoj ženi Rezi ostala je jedna soba, mali komad zemlje i jedna ovca. Pošto im se rodilo prvo dijete, djevojčica, nisu se zbog siromaštva, usudili imati više djece. No Bog je imao s njima svoje planove. Baš u to vrijeme, dođe u Gornju Dolinu banjalučki biskup. U jednoj propovijedi spomenuo i to, kako se roditelji ne trebaju bojati djece, jer sa svakim djetetom ulazi u kuću Božji blagoslov. To je Marijana podiglo i ohrabrilo pa se odlučio predati u Božju providnost. I eto već s rođenjem slijedećeg djeteta, sina, mogao je kupiti jutro zemlje. I tako je bilo sa svakim od petero djece: dolazio Božji blagoslov. Ekonomski im je bivalo sve bolje.

HOĆE BITI REDOVNICA A DA NIKAD NIJE VIDJELA REDOVNICU

Četvrto dijete, mala Jelena, rodila se 7. lipnja 1965. Mama je umrla kad je Jelena bila u dvanaestoj godini. Nakon toga, oca je još više cijenila i ljubila. Odlučio je da ostane udovac jer je znao da Jeleni ne bi bilo drago da on ne bude samo njezin. Bio je strog, rekla je jednom Jelena, ali dobar. Ona je, čini se, po naravi bila njemu slična: Odlučna, nepopustljiva u načelima i dosljedna u svom uvjerenju. Bog ju je odabrao za sebe, i ona je osjetila redovničko zvanje, a da još nikad nije vidjela ni jedne redovnice. Po naputku župnika ode otac g. 1978. u Zagreb u samostan Marijinih sestara na Srebrenjaku i ispripovjedi kako ima 13-godišnju kćerku koja bi rado u samostan. Tada je započelo dvogodišnje dopisivanje između male Jelene i s. Ozane. 20. lipnja 1980. godine, doveo ju je otac u Osijek u samostan Marijinih sestara u Šlosu.

TEŠKO JE UZETI KRIŽ PUN GORČINE

U samostanu se Jelena brzo snašla i svim srcem prihvatila novi život. Silno se radovala svom ulasku u novicijat, no početkom redovničkog života moglo se ipak primijetiti u njoj i nešto straha pred odgovornošću koja je čeka. Uvijek je bila tako obična, piše jedna susestra, da nitko nije pomišljao da bi Bog s njom imao neki veliki plan. Bila je iskrena, otvorena, radosna i radina. Iz sebe je žarila radost i sunce. No nije bila savršena. Četrnaest dana prije smrti izjavila je: »Bila sam ja kicoš. Kao djevojčica, voljela sam se dotjerivati.« No prva spoznaja o teškoj bolesti ju je potresla. Uskoro nakon redovničkog oblačenja, kad je dobila ime Marijana, trebala se odlučiti na amputaciju noge. Nogu su joj morali odrezati iznad koljena. Osjetila je to teško. Dan prije amputacije rekla je: »Htjela sam mnogo raditi za svoju družbu, a sad ću ostati bez noge.« Ali, dodala je: »ako Bog želi da na taj način služim svojoj zajednici, neka bude.« A jednoj sestri piše: »Teško je... kao da otkazuje. To je već jedna velika patnja. Ali sve to nije ništa prema Kristovim bolima i ranama. Ipak, stvarnost je blizu. Ja se bojim i idem prema tome s čvršćom vjerom u Isusa i Oca nebeskoga koji čovjeku daje snagu kad mu je potrebna. Teško je uzeti križ pun gorčine i nositi ga do konca svoga života... Već je jedanaest sati noću. Molim Oca da otkloni tu gorku čašu, taj gorki križ. Ali, on ovo hoće. Neka sijeće, neka reže, neka pali kako mu se sviđa. Vjerujem da Bog neće biti gluh na naše molitve, da mi udijeli snagu i hrabrost. Ja sam često puta osjećala tu njegovu očitu blizinu i pomoć... I sada je on ovdje prisutan, i ja se svemu tome veselim. Jer Bog zaista vlada u patnicima na poseban način. A vi samo molite da izdržim. Ovaj život ima smisla samo ako se posve darujemo Bogu!«

PRIJE ME JE BILO STID, A SAD MI JE SVEJEDNO

Znala je da bi sestre žalostilo, kad bi vidjele da ona trpi, pa je sakrivala svoje patnje. Što ju je bolest više razarala, to je ona više sazrijevala. Mnogi tvrde da je taj njezin rast bio očit iz dana u dan. Nije se davala posluživati nego je sama, dok je mogla, služila drugima. Vidio si je s pregačom u kuhinji, ili kako svira u kapelici, ili veze stolnjak u svojoj bolesničkoj sobi. Jednom je, a već je hodala na štakama, da ne bude na teret drugima, sama nosila pismo na poštu. Kako je po naravi bila ponosna, bilo joj neugodno što tako mlada hoda na štakama. Proteze nije smjela nositi jer joj je rana na nozi bila otvorena. No za čas se oslobodi i rekne glasno: »Čega se imaš stidjeti?« Obazre se i vidi iza svojih leđa čovjeka.

Tri dana pred smrt izjavila je: »Prije me je bilo stid, a sad mi je svejedno. Neka me slikaju ako hoće!«

OD STRAHA PRED SMRĆU DO SREĆE PRED NEBOM

Pomalo se ipak pribojavala smrti pa je molila za snagu. Osobito je štovala slugu Božjeg Petra Barbarića. Zamolila me za njegov životopis i sličicu. Po njenoj želji, prepisale su časne sestre, velikim slovima, molitvu Petru Barbariću i pričvrstile je na zid da je uvijek vidi. Sva sretna je rekla: »Ovo ću moliti svaki dan da se ne bojim smrti!« I ne samo da se prestala bojati, već je sve više čeznula za nebom. Mnogo je razmišljala o smislu svojih patnja pa je to bila za nju velika škola.

»Možda bih se kasnije pokvarila da dugo živim«, govorila je. Slično je rekla jednoj susestri, da Bog zna što s njom radi; da je ona po naravi aktivna i ne zna da li bi u životu dublje shvatila duhovni život. Nije više dopuštala da je sažaljuju, nego je govorila: »Meni nije teško!« U početku bolesti pitala je zašto mora tako mlada umrijeti. Sestri koja ju je prije amputacije tješila da to nije tako strašno ako joj odsjeku nogu, odgovorila je: »Legni Ti na stol, pa nek ti sijeku nogu!« Ispočetka je priznavala da je boli i da trpi, ali u posljednje vrijeme samo je govorila da joj nije teško i da ne čini ništa posebno.

U nedjelju, 26. siječnja, 13 dana prije smrti, kao da je nenadano doživjela neko rasvjetljenje. Počela je glasno razmatrati i govoriti: »Sada sam tek svjesna da za istinu, da volim svoje zvanje, moram umrijeti. Zar ja moram tri godine trpjeti da to shvatim, to svoje zvanje; i da se moja vjera učvrsti i pročisti, i da zavolim svoje zvanje. Ja sam sretna što sam redovnica, priznaje pred smrt. Moja je vjera bila tako blijeda, ali se tek sada patnjom učvrstila. Bog čudesa stvara. Što bih ja uz čovjeka postigla? Ništa! Ja idem u nebo! Ja idem u nebo! Ni s kim se ne bih promijenila! Na prvom mjestu molim za sestre da sve dođu u nebo.« Mnogo je molila za svoju rodnu župu želeći da bude iz nje časnih sestara i drugih duhovnih zvanja, pa za svoga župnika i svećenike kao i za sav svijet.

NJEZINO MJESTO NIJE OSTALO PRAZNO NI U SAMOSTANU, NI U SRCIMA

Pet dana pred smrt, na svoj redovnički imendan, govorila je: »Ja neću umrijeti dok netko ne dođe mjesto mene u samostan!« I doista, dva dana nakon toga, javi se jedna djevojka. Slijedećeg dana, 5. veljače, bila je primljena.

Dne 6. veljače bilo je s. Marijani jako zlo. Teško je disala, srce je silno lupalo, pa su me sestre pozvale misleći da će umrijeti. Razabravši njezino stanje i vidjevši da je pri svijesti, rekao sam joj: »Sestro Marijana, Vi niste nikad molila ni za ozdravljenje ni za olakšanje, ali sada su vaše patnje tolike da je to preteško za slabu ljudsku narav. Sutra je prvi petak. Prikazat ću sv. misu za Vas. Smijem li moliti da Vam Bog olakša i skrati te patnje?«

Samo je ponizno kimnula glavom, jer nije ništa mogla govoriti. Sutradan je nakon teških muka, uz tri bolna krika, u 13 sati, predala svoju dušu dragomu Bogu, uz suze i divljenje svojih susestara.

Stjepan ŠIMETA

SESTRU MARIJANU POHAĐAO JE O. ŠIMETA, KRIJEPIO JE MOLITVOM I UTJEHOM VJERE

Bogata znakovitost svijeće

Piše: Marijan STEINER

Gotovo u svim rimskim crkvama stoje pokraj oltara električne žaruljice u obliku svijeća. Iznenadilo me kad sam vidio da ih vjernici pale u čast svecu na oltaru. Čudilo me što to nisu bile one drage, tople treperave voštanice kakve sam navikao vidjeti u drugim krajevima. Čuo sam da se na taj način želi izbjeći oštećivanje zidova i slika u crkvi. To je dobro, ali električno svjetlo kao da nema života. Ništa ne može zamijeniti pravu voštanicu koja izgara živim plamenom, smiruje i potiče čovjeka na razmišljanje.

KRŠĆANSTVO I SVJETLO

Kršćanska religija nedjeljiva je od svjetla, bilo da ono potječe iz uljanice ili sa voštanice. Do pronalaska i primjene električne rasvjete, voštanica je bila nekako najraširenija i postala je pravi simbol. Jedan je blagdan u godini, barem kod nas, poprimio čak i ime po svijeći. To je Svijećnica, 2. veljače, kada slavimo otajstvo Isusova prikazanja u hramu. Bio je to zapravo trenutak kada je utjelovljeni Bog došao u susret svome vjernom narodu označenom u starcu Šimunu i proročici Ani — u ljudima vjere. Duhom Svetim prosvijetljeni, oni u Isusu prepoznaše i priznaše Boga, a on će njih zauzvrat obdariti svjetlom života vječnoga, svjetlom svoje slave. Starac Šimun klicao je od veselja susrevši Isusa: «. . . Oči moje vidješe spasenje tvoje, koje si pripravio pred licem svju naroda: svjetlost na prosvjetljenje naroda, slavu puka svoga izraelskoga!»

Svjetlost na prosvjetljenje naroda! Da, ta je svjetlost Isus Krist, utjelovljeni Bog, i nitko drugi: nijedan mudrac, nijedan vladar, nijedan bogataš, nijedan svetac! Na tu veliku istinu podsjećaju nas svijeće koje na Svijećnicu nosimo u procesiji, i potiču nas da raspalmsamo svoju vjeru, nadu i ljubav, kako bismo u svijetu mogli biti sinovi i svjedoci Svjetla.

SVIJEĆA SIMBOLIZIRA KRISTA

Svijeća prati kršćanina za čitava njegovog života, od krštenja do smrtne postelje. Ipak, ona je najrječitija i najznakovitija u uskrsnoj noći. Svečano ukrašenu, svećenik je nosi u crkvu gdje je mrak, i kod toga triput gromko zapjeva: «Svjetlo Kristovo!» Ta svijeća označuje uskrslog Spasitelja, svjetlost koja obasjava naša srca. Krist je za sebe rekao: «Ja sam svjetlo svijeta. Tko ide za mnom, neće hodati po tami, nego će imati svjetlo života» (Iv 8, 12).

Otajstvo uskrsne noći obnavlja se i ostvaruje u svakom krštenju, zato kod krštenja mora biti upaljena uskrsna svijeća, gdje god je to moguće. Kada u obredu roditelji ili kumovi pripaljuju krštenikovu svijeću na plamenu velike uskrsne svijeće, svećenik im govori: «Primite svjetlo Kristovo. Vašoj se brizi, roditelji i kumovi, povjerava da podržavate ovo svjetlo. Dijete vam je Krist prosvijetlio da sveđer živi kao dijete svjetla.»

Gospodin je jednom zgodom rekao svojim učenicima: «Vi ste svjetlo svijeta. Vaše svjetlo neka tako zasja pred ljudima da vide vaša djela ljubavi te slave vašeg Oca nebeskog» (Mt 5, 14-16).

Krštenik je po vodi i Duhu Svetom preporođen, ucijepljen u Krista, postao je živi ud Kristova Tijela - Crkve, pozvan je da sja kao i Isus — savršena slika Očeva.

SVIJEĆA OZNAČUJE ŽIVOT

Plamen svijeće simbol je života u usponu. Zato na rođendansku tortu stavljamo onoliko svijeća koliko slavljenik ima godina.

No svijeća gori i uz čovjeka koji je stigao na kraj svoga zemaljskog putovanja. Tada ona označuje svjetlost duše i čistoću duhovnog plamena koji se uspinje k ne-

bu. Zapaljena svijeća slika je unoga što kršćanin proživljava u vlastitoj nutrini: život koji poput plamena teži za nebeskim visinama. Plamen svijeće simbol je očišćenja, prosvjetljenja, ljubavi. Lijepa je i dražesna goruća svijeća. Ona je uvijek sveti znak, pa i onda kad gori izvan crkve.

Najljepše svijeće napravljene su od voska. »Pčele nam daju vosak, divnu i plemenitu tvar. Ljudi su ga oduvijek voljeli. Psalmist kaže da će se bregovi kao vosak rastopiti pred licem Božjim. Vosak je znak mekoće, nečega što se rastapa. Možda čovjek osjeća sličnost između svoga bića i voska: poput njega, i čovjek je krhak kao i on, i čovjek je lomljiv; kao što se vosak može oblikovati, tako se može i čovjek; nestaje malo pomalo pod gorućim plamenom života« (A. Zimmermann).

Plamen svijeće slika je ljudske duše, ali i Boga. Sv. Ivan evanđelist je napisao: »Bog je svjetlo i nikakve tame nema u njemu« (1 Iv 1, 5). Kao što plamen ostaje u sebi sam, netaknut, čist i plemenit, tako i za Boga piše u Svetom pismu da »prebiva u nedostupnu svjetlu« (1 Tim 6, 16).

SVIJEĆA JE ZNAK MOLITVE

Zapaljena svijeća označuje i molitvu koja se iz ljudskog srca diže prema Bogu. Goruća voštanica osjeća i najmanji dašak povjetarca. Tako bi i naše srce moralo biti osjetljivo na svaki poticaj koji dolazi od Boga. Gledanje u plamen svijeće smiruje čovjeka i povećava njegovu sabranost. Zato je pred zapaljenom svijećom lakše moliti. Iz svjetla svijeće kao da u čovjeka struji neka snaga i toplina. S druge strane ljudsko srce unosi u taj plamičak svoje misli i želje, a napose molitve. Stoga je zapaljena svijeća znak kršćanina koji u uspravnom stavu moli i čeka Gospodina.

Silan dojam ostavljaju voštanice koje Zagrepčani pale pred slikom Majke Božje na Kamenitim vratima. Svaka od njih ima svoju priču. Jednu je zapalila djevojka za svoga zaručnika u vojsci, drugu student kao zahvalu za dobro položen ispit, treću domaćica koja odlazi za poslom u grad, četvrtu sveučilišni profesor moleći za svoju bolesnu suprugu, petu siromašna udovica, šestu dječak kojega baka uči moliti. Kad ljudi odu, svijeće govore Bogu u njihovo ime po Marijinu zagovoru. Ljudi su, naime, unijeli u te svijeće svoje misli, osjećaje, nakane — cijelo svoje biće.

SVIJEĆA JE ZNAK ZAJEDNIŠTVA

Tamo gdje ima ugodne vatre, tamo se i ljudi okupljaju. Ognjište s kojega je žarila toplina i sjalo svjetlo, od iskona je ljudske povijesti značilo i zajedništvo. Veličanstveno djeluju i upaljene svijeće na svim kršćanskim grobljima, osobito na Mirogoju u Zagrebu, na blagdan Svih svetih.

Gotovo na svakom grobu gori svijeća, znak neumrle duše dragog pokojnika, a zapalili smo ih mi — živi. Kao da ih time otimamo smrti. Tisuće i tisuće malih plamenova pred glavnim križem spmen su svih onih kojima ne znamo grob, »koji otiđoše pred nama obilježeni znakom vjere, te spavaju snom mira« (Rimski kanon). Mi živi tako se u svojim molitvama povezujemo s umrlima preko svjetlosti svijeća. Kao da im šapćemo« »Mi nismo zaboravili vas, nemojte ni vi zaboraviti nas!« Da, svi smo upisani u Srce Isusovo!

»Neka ti goruća svijeća bude izraz tvoga bića. Probudi pred njom svu plemenitu spremnost: 'Gospodine, evo me! Gospodine, u toj svijeći stojim pred tobom!' Najdublji je smisao života u tome da se istrošimo u istini i ljubavi za Boga, kao svijeća u svjetlu i žaru« (R. Guardini).

Vrline

Ima vrlina koje smo lakoumno pretvorili u paru i dim.
Zadovoljstva duha i tijela troši umjereno — svako pretjerivanje biva štetno.
Diskač, dim i droga, sa još malo smoga, uvijek su štetne »vrline«.
Lovor-vijenac zemaljskih vrlina i nebesa priznaju.
Bez vrlina i najduhovitiji šarm s vremenom postaje sram.
Do mira u duši najkraći je put vrline.
Čovjek naziva grijeh komedijom — Bog tragedijom.
Drač se širi prije i poslije napretka.
Svaka je prezasićenost nezahvalna i prigovara hrani, novcu, dapače i — poljupcima.
Nije opravdano da tijelo proživljava sva četiri godišnja doba, a duša spava neprestanim zimskim snom.
Radost i bol nikada ne otkrivaj; bol će proći, a radost ostati.
Ne sjaji se sve što sja, ali mrlja ostaje crna i nezaboravna.
Šutnja je sjeme — riječi su žetva.
Ako ne želiš da te strasti ukopaju — pokopaj ti njih.
Baršunasti dan redovito se smiruje u mraku noćnih čišćenja.
Krivo ponašanje duha i štetna prehrana tijela, svaki dan ugrožavaju zdravlje duše i tijela.
Zabranjeno je svojim grijesima opteretiti bližnjega.
Lako je početi griješiti — teško se zaustaviti.
Sreća počinje rasti kada prestane biti samo tvoja sreća.
Patnju i bol nitko nije izliječio prkosom očaja.
Tko dušu muči neprestanom glađu, lako završi sit u ludnici.
Iskustvo je valuta koja nikad ne devalvira.
Najvredniju vrlinu za sva vremena i za sve ljude tka ljubav.
Želiš li pomirenje s neprijateljem — pokloni mu svoj pištolj.
Heroizam je junaštvo hrabrosti — svetost je jednostavna izdržljivost.
Tijelu zrake sunca — duši zraka nebesa.
Otrov truje, lijek liječi, kajanje oprašta, a milost spašava.
Ako smo puni sebe — u nama nema mjesta za drugoga.
Velika je jakost jačega kad ne želi ošamariti slabijega.
Velika je borba između novca i prijatelja.
Već dugo se obećava raj na zemlji — nije rečeno kojoj generaciji.
Tko živi s osmijehom, i umirat će s osmijehom.
Tihe riječi suživljenja nečujne su u svjetskoj galami.
Ako uvijek lažeš, neće ti vjerovati ni kada istinu govoriš.
Veliko je zlo kad se pravednost rukuje s bezakonjem.
Ljudi vjekovima pokušavaju podmititi savjest — uzalud.
Ako vrline protkamo životom međusobne veze i sadržajem zlatne sredine, pozlaćujemo i ovaj jadni život.
Dugo nisam vjerovao kako se i malim koracima može prevaliti dugi put.
Vrline su najbolji sedativi za stresove.

AFORIST

Izgubljeno sunce

Zašto sunce toga dana nije sjalo,
zašto sjetno pjevao je slavuj,
zašto zemlja našla se u grču?
Zato što je majka umorila čedo!

Ni vidjelo nije sunca na izlasku,
nit je život opipalo svojim ručicama,
niti graju veselih srdaca osluhnulo,
nit je ikad poljem potrčalo za željama svojim.

Ostajte pusta tjelesa bez srca,
ostajte prognani u mislima svojim;
tražit ćete mira u sjećanju davnom,
umirati s plačem nerođenih svojih.

Zašto, majko, rodio se nisam,
zašto krštenje dočekati neću?
Zašto oca upoznat ne mogu?
Misliš da je umrijet lakše na početku?

Opraštam ti, majko, opraštam ti, oče,
opraštam vam zato što sam danas sretan,
s krilima bijelim u Kristovu domu,
gdje bezbrižno čekam pokajnu nedjelju.

Nerođeno čedo, ako ikad dođeš
na svijet kao čovjek, ja ti želim sreću!
Osmijehe udijeli tisućama ljudi,
neka cvate život, smrt nije za djecu!

MARKO

KRIST KRALJ

(Nastavak sa str. 43)

Za mlade iz župe Jesenice nedaleko Splita, to je nešto sasvim uvjerljivo. Oni već dugi niz godina priređuju slavlje u čast Krista Kralja, a njegov blagdan drže kao svoj mladenački dan posvećen »Kristu Super Star« - najvećoj Zvijezdi. Tako je bilo i prošle godine. Sva mladež, nižeškolci sa srednjoškolcima, postali su slični jeruzalemskoj djeci, koja su na Cvjetnicu klicala Kristu Kralju! Tim klicanjem djeca su brojnim recitacijama izrekla Kristu Kralju mnoštvo prekrasnih misli koje ih je nadahnjivao upravo on, živi Krist, svemogući Kralj! U tom programu sudjelovalo je 44 mladih. Vrhunac njihove mladenačke ljubavi prema Isusu bio je u primanju sv. Pričesti na koju je pristupilo njih 90 uz 150 odraslih. Slijedio je veoma svečan završetak. Isus Krist je stao pred njih kao Kralj u izloženoj Hostiji na svom zemaljskom prijestolju, na oltaru. Temeljito poučeni u vjeri oni su mu uvjerljivo i oduševljeno kliknuli: »Svi kliknimo Kristu, svi kliknimo sada ... sa prijestolja svog nek vlada Krist Bog!«

Sve su ovo sa živim zanimanjem ponosno pratile njihove brojne i razdragane majke, želeći da se i obistini ono što su Isusu klicali: »Tebe smo, Isuse, odabrali za kralja svoje mladosti, u Tebi nam je sreća i nada sva, u ovom životu i u vječnosti!«

Slavko KADIĆ

DOVIKUJE KRIŽ, DOVIKUJE

RAZGOVOR S OSAMLJENIM ISUSOM

Planinski vjetar bio se napokon umorio. Zadnjim snagama povukao se duboko u šumski mrak. Ne čuje ga se više ni da diše, a cijele je protekle noći urlao i zavijao kao da ga svi vuci i sve utvare gudurama gone. Na gorskoj visoravni zavladao je svečani mir zimskog jutra. Sunce je sramežljivo otvaralo svoje svijetle oči prema djevičanskoj bjelini obilna snijega. Motrim taj prizor kroz dalekozor. Na zaravni nigdje nikoga — ni ptičjeg ni lisičjeg traga! Već sam gotovo krenuo prema toploj peći s koje je mirisao čaj, kad mi se pogled ustremi na raspelu u smrznutoj bijeloj pustinji. Stoji kao čelni vojnik iz kolone kojeg nitko ne slijedi. Svi junaci ili pobjegoše, il' se bijeloj smrti predadoše. Gledam, a u kostima odjekuje mi vapaj Raspetog s križa: »Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio!«

Doista, Isuse, ptice imaju svoja gnijezda i lisice svoje jame, a Ti nemaš gdje bi glavu naslonio! Za rođenje čovjek Ti nije mogao dati ništa prostije od štale, a za smrt ništa okrutnije od križa. Ti si ptice zavio u toplo perje a lisice u gusto krzno, a tebi su ljudi skinuli i onaj oskudni ogrtač. A Ti još imaš snage i pozivaš: »Dođite k meni svi koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti!« Tebe je ljubav posve zarobila.

»Da, zato vam i govorim: Učite se od mene jer sam blaga i ponizna srca!«

»Kako, Isuse? Zar si zaboravio da je križ Židovima sablazan a poganima ludost?«

»Nisam ja zaboravio, nego nema drugog puta osim ljubavi. Na vrhunac ide se samo mojim putem. Zato sam i uzdignut da me vidite. Vaša me je bijeda učinila bijednikom da bih vas obogatio svojom ljubavlju, a vi me sveudilj raspinjete svojom psovkom, odbacujete svojom mržnjom, probadate svojom nevjerom. Svakoga od vas raspetim rukama molim: Čovječe, ne budi zločinac!«

TINO

I BOR...

PRIČA OSAMLJENOG BORA

Stoji bor na ljutom kršu kao stražar nad mrtvima. Nije se on ničim lijepim zakitio, niti se je mira naužio. Kad je malen bio, stoka ga je nagrizala, a kad se je uvis protegao, bura mu je grane sakatila. Ljeti umire od žeđi i smolom se znoji, a zimi mu srce puca od studeni. Pod svoju koru još nije sakupio mnogo godina, ali je na njoj upisao mnogo nevolja. Svakom prolazniku koji pod njim potraži hlada i odmora, ispriča strahotnu priču — ne ponovila se:

»Večer je zalegla prostranim kamenjarom. Cvrčci su plesali svoje kolo u grmlju čekajući da zvijezde svoja svjetla upale, i mjesec da s njim popričaju, ali ni njega nije bilo. Sve živo podalo se snu, tatu se nadao nije nitko.

Već u kasno, gluho doba, podmuklo kao zlikovac, nacerio se kraj puta pomaman plamen. Kad je vidio da ga nitko ne uduši, izvi visoko svoju perjanicu, prosu žar suhoj travi u njedra, razhukta se i jurnu uzbrdo. Uskoro paklu predade cijelu dubravu. Sažgao je i travu i grm, spržio i bube i cvrčke, a nebo napunio zagušljivim dimom. Cvilila je maslina i loza, suzili su mali bori, brecala su zvona u docu, ali je sve bilo prekasno. Za njegovim vrelim cerek-smijehom ostajala je samo gluha, crna, zagušljiva noć.

Pred zoru, kad je vjetar na svojim krilima donio teške oblake s mora, proplakali su oni nad prizorom. Svojim krupnim suzama hladili su užaren kamen, kvasili vrući pepeo, prali moje pocrnjele grane. Kad se napokon i sunce pomolilo, i ono se zgrozilo, i sakrilo lice za gusti veo tuge. Ostao sam samo ja — svjedok i mučenik!

Kasnije su naišli neki ljudi da me utješe u mojoj tuzi. Od njih sam čuo istinu: Učinio je to čovjek nečovjek, najveći neprijatelj prirode. Jureći u svojoj limenoj kutiji zmijolikom cestom, bacio je opušak i potpalio pakao.

Čovječe, ja te svojim crnim granama molim, ne budi zločinac!«

TINO

Na moje prijašnje pismo objavili ste odgovor pod naslovom »U začaranom krugu samozadovoljavanja«. Psihološki i teološki ste objasnili stanje napastovanja. Ono se događa po općoj shemi. Naglasili ste potrebu otkidanja od naslade, potpuno i definitivno. Slažem se, ali kako to postići?

Nije li ipak spas u ženidbi? Imam djevojku i s njom često hodam. Ne možemo još pomišljati na brak. Na početku smo studija, a roditelji nam financijski ne stoje dobro. Pali bismo njima na teret. Da tražim zaposlenje? Ne mislim da je to rješenje za mene.

Postoji li uspješan način borbe protiv samozadovoljavanja? Kolege se tome prepuštaju i kažu da je to »prirodno«. Osobno želim slijediti učenje Crkve. Kako ona zamišlja tu borbu? Nedavno me netko uvjeravao da mogu mirno ići na pričest i bez ispovijedi. Ja ipak osjećam drukčije. Ali u napastima doživljavam da se ne mogu protiv toga uspješno boriti.

A. E. student

Kako se boriti protiv samozadovoljavanja?

Piše: Ivan FUČEK

Što se tiče tajnog samobluda — o kakvom je ovdje zapravo riječ — kršćanska zajednica nikada do danas nije smatrala da se radi o nevinoj stvari. Stoga današnje tendencije da se i ta slabost izbriše iz »popisa grijeha«, ili da se bar omalovaži kao grijeh, etički nisu točne.

U stvari postavljaš dva temeljna pitanja: 1. Postoji li uspješan način borbe protiv samozadovoljavanja? 2. Je li dopušteno ići na Pričest nakon pada, ali bez prethodne ispovijedi? Time dotičeš četiri moralna principa.

PRINCIP SAMOKONTROLE — Nije dostatna borba samo u trenucima napasti. Treba poći na korijenje slabosti i već prije osigurati pobjedu neopozivom odlukom da ćeš se otkinuti od naslade. Ta se odluka ili »temeljno opredjeljenje« provodi vježbom uzdržljivosti koja se sastoji u spontanoj kontroli osjećaja, misli, fantazije, svega onoga što može dovesti do neposredne krizne situacije koja vodi u ponovni pad. To znači da strast treba imati pod kontrolom od prvih njezinih pokreta, prije nego se razbuktaju. Takva pravovremena kontrola je uvjet bez kojeg nema pobjede. U početku je ta kontrola teža. Nakon dva tjedna proći ćeš bez pada, nakon dva mjeseca ona postaje »prirodna«, a onda je mnogo lakša jer je volja ojačala i prelazi već u krepost čistoće u kojoj seksualnost pozitivno služi ljubavi. Minula je opasnost ponovnog usredotočivanja na tijelo, seks, spolne organe. Ako se s vremenom zanemari kontrola, sve se može ponovo srušiti. Smirenom kontrolom, ne napetom nervozom, cijela seksualna sfera života ugrađuje se u cjelinu dostojanstva osobe, te ju oplemenjuje, daje joj osjećaj zadovoljstva, prave radosti, smirenja, oduševljenja za plemenite pothvate, pa spolnost više nije izolirana i usredotočena na objekt uživanja kao prije.

Sa stečenim stavom čistoće svaka se daljnja napast lakše odbija. Temeljno opredjeljenje sve se više učvršćuje, naslada sve više gubi privlačnost, visoke vrijednosti prevladavaju nad niskima, tj. nad nevrijednostima. Seksualnost je stavljena u službu ljubavi prema drugima, u tjeskobi, neuspjehu, utučenosti. U takvim slučajevima samozadovoljavanjem se traži ono drugo, protivno: ljubav, oslobođenje od tjeskobe, neuspjeha i utučenosti. Tada je odgovornost za grijeh umanjena, ali princip samokontrole ostaje na snazi u borbi protiv padanja i na svaki način iz toga valja izaći.

Nekad mogu biti povod i tjelesne smetnje: fimoza, neredovita higijena, svrbež. Drugi put su prigode za pad: kupanje koje previše raznježuje, pornografsko štivo, nečedne ilustracije, razgovori, televizijski, filmski ili kazališni programi. Takve i slične prigode, ukoliko nisu nužne, treba svjesno i mirno otkloniti. Svatko mora iskustvom steći osjećaj savjesti koja će mu reći gdje je za nj granica. Ako je prekorači, »okliznuo se«, a to si više nikad ne smije dopustiti. Smisao razlikovanja se izoštruje, savjest postaje osjetljivija za dobro i treba je slijediti. Ona je norma.

PRINCIP ISPRAVNIH MOTIVA — Takvih motiva ima mnogo:

odluke za potpuno predanje Kristu i njegovoj službi; želja da se izgradimo u uravnoteženu zrelu osobu, da budemo nepokolebivi u svojoj dobroj volji i odluci, da uklonimo svaku polovičnost (»bih - ne bih«), da želim biti dobar vjernik . . . i sve su to motivi koji me bodre da se ne predajem slabosti samozadovoljavanja.

Treba ostvariti kontrolu ne samo »potiskivanjem« — što nije ni zdravo ni uspješno — nego ispravnim rješenjem problema: često ići na ispovijed, ali ispovijed koja je pravo obraćenje i kao novo krštenje nakon kojeg se više ne griješi. Dobro je imati, po mogućnosti, stalnog ispovjednika kojemu si posve otvoren. Kad nastupi krizni momenat (ponovna napast), ostati posve miran, bez ikakve napetosti i straha, u čvrstom nepokolebivom uvjerenju u pobjedu. Reagirati smjesta u prvom momentu usmjeravanjem pozornosti na nešto drugo (pronaći svoju taktiku), ne dopustiti sebi psihičku napetost ni požudan pogled niti doticaj, vladati se kao da ne postoji ništa što smeta ili uzbuđuje. Tada će navala proći kao što je i došla. Svako očijukanje već je napola kapitulacija. Ako ostanemo odlučni i mirni, sve se tada odvija kao negdje na periferiji bića a ne u centru, jer je srž duše ostala netaknuta u svom punom miru, sigurnosti i pouzdanju u pobjedu. Sve to rađa novim zadovoljstvom novom snagom; duh postaje slobodniji, potištenosti nestaje, tjeskoba se rasplinula, a zasluge se pred Bogom umnažaju.

PRINCIP PREUSMJERENJA — Veoma je važno odvratiti se od koncentracije na seksualno područje, te svoju misao i srce, osjećaje i maštu usmjeriti na drugo — posve protivno, na visoke vrijednosti. Dati se npr. na dubok vjerski život (redovitu osobnu molitvu, trijezna odricanja u smislu kršćanske askeze i pokore), svoje srce sve više vezati uz Boga i uz Gospu, vježbati se u prisutnosti Božjoj (Bog me gleda ne kao sudac nego kao prijatelj koji me voli i svakog trenutka spreman je priskočiti mi u pomoć). Dati se na stvarnu ljubav prema drugima — starcima, nemoćnima, siromašnima (karitas).

Problem samozadovoljavanja nije i ne smije biti središnji problem duhovnog života, osim u kratkim trenucima napasti koje se nekad mogu produljiti i vlastitom krivnjom. Stari klasični autori preporučivali su borbu u tim trenucima na neizravan način kao: početi sa zamršenim matematičkim računima napamet, sjećati se pokrajina, gradova, rijeka, jezera nekog kontinenta i slično. Na grijehe samozadovoljavanja iz prošlog života nije dobro intezivno misliti, pa ni radi kajanja, jer može doći do psihičkog kratkog spoja i do nove zavodljivosti. Preporučuje se sport, čist zrak, odricanja od alkohola, droge — što je po sebi jasno. Pozornost na seksualno područje može usredotočiti i nečedna i pretijesna odjeća, a današnja tzv. seksi-moda upravo za tim ide. Ako je početak spavanja uznemiren napastima, valja naći svoju taktiku za borbu. Nekad će biti pametno i ustati, pročitati zanimljiv odsjek, moliti, rjeđe se preporučuje lakši sedativ. Ujutro valja ustati u određeno vrijeme i bez oklijevanja. Izležavanje je veoma opasno. Treba trajno živjeti u zdravoj radnoj atmosferi.

PRINCIP SIGURNOSTI — Ako nakon pada nisi siguran da si teško sagriješio nego razborito dvoumiš u težak grijeh, možeš poći na pričest bez prethodne ispovijedi. Ipak se preporučuje čin savršenog pokajanja. Ako li je grijeh subjektivno bio siguran, ispovijed se mora obaviti prije pričesti.

Pastoralna mudrost svjetuje da se dobro promotre okolnosti pada, i da se težina zaključi iz onoga što se redovito događa. Ako netko redovito pada u subjektivan grijeh kod takvih napasti, pretpostavlja se da je i sada pao; ako netko redovito ne pada u subjektivan grijeh, pretpostavlja se da ni sada nije pao.

No ni to pravilo ne može se sto posto primijeniti. Napokon, netko je uvjeren da je padom teško sagriješio i nema prilike za ispovijed, a u moralnoj je nuždi da pristupi pričesti, može — nakon savršenog pokajanja i odluke da će se prvom prikladnom zgodom ispovjediti — pristupiti pričesti, ukoliko mu je savjest na taj način došla u stanje sigurnosti. Kad se sv. Alfonso Liguori nalazio pred savješću osobe koja je dvojila da li je popustila u napasti pitao je: »Jeste li se pomolili Bogu za milost da ne padnete?« Gospodin nas je poučio da molimo: »Ne uvedi nas u napast!« Iskrena molitva u napasti je znak prave volje. Ako je ipak uslijedio pad, može se dvoumiti u težak grijeh.

Svaka nova spoznaja olakšava rast u vjeri

Piše: Stjepan KUZMIĆ

Danas je jako rašireno uvjerenje da je vjera samo za djecu i starce, dok je za ljude zrele dobi, a osobito za intelektualce, ona samo balast, nanos prošlosti. Istini za volju moram priznati da sam se i sam malo pribojavao da će rubriku »Snagom vjere« ispunjavati uglavnom razgovori s bakama. Međutim, počeo sam se malo zanimati i tražiti i mlade ljude, pa i visoko obrazovane, kojima je vjera ne samo osmišljenje njihova života, nego koji s radošću i ponosom izjavljuju da im je vjera u stvari sve i čiji život neosporivo potvrđuje takve izjave.

VJERSKA »UHODANOST« NIJE DOVOLJNA

U obitelji Gložinić bili su pomalo iznenađeni, kad sam im najavio svoj dolazak s nakanom da se malo s njima porazgovorim — o vjeri. Oni su mislili da se ni po čemu ne razlikuju od ostalih vjernika te da nisu vrijedni da se o njima nešto piše. Ja sam ipak mislio drukčije. Premda malo iznenađeni, ipak su pristali na razgovor.

Ivan je rođen 1952. godine u selu Apatija, župa Ludbreg u tradicionalno kršćanskoj obitelji. U njihovoj župi vjera je nešto normalno, uhodano. Ne vjerovati, ne ići u crkvu, značilo je nekako nezgrapno stršiti među drugima. Ipak ni u župi ni u obitelji, Ivan nije mogao doživjeti bit vjere, nije naučio vjeru proživljavati, od nje živjeti u pravom smislu riječi. Tada u župi nije bilo ni redovitog vjeronauka. Djeca su imala jaču vjersku pouku samo za prvu svetu Pričest i Krizmu, a osim toga za vrijeme ljetnih praznika mjesec dana redovitog vjeronauka. Svoju vjeru Ivan je počeo dublje proživljavati za gimnazijskih dana u Varaždinu. Išao je u klasičnu gimnaziju. Volio je čitati i puno je čitao. »Klasični tip gimnazije potiče na razmišljanje«, izjavljuje on. Zanimao se za filozofiju. Tražio je, razmišljao, ispitivao.

Ivanova supruga Milica, iz istoga je kraja. Rođena je 1955. u selu Martinić, župe Veliki Bukovec, u sličnim obiteljskim prilikama. »Ona sredina dolje nije mogla dovoljno pružiti čovjeku. . . .« slažu se u tvrdnjama oboje. Osjećaju da se danas djeci i mladima posvećuje mnogo više brige nego nekada, da im se više pomaže u njihovim vjerskim i moralnim problemima, a to je jako dobro.

OSVJEDOČENI U SNAGU VJERE

Ivan i Milica upoznali su se kao studenti u Zagrebu 1974. godine. Vjenčali su se 1977. u Velikom Bukovcu. On je po struci fizičar, a radi u RIZ-u u Zagrebu. Ona je liječnica opće prakse, a sada se već drugu godinu usavršava u užoj struci koja se zove medicina rada. Radi tog njezinog usavršavanja privremeno su se nastanili u Zagrebu. Žive kao podstanari, a već imaju četvero drage djece. Domagoj se rodio 1977, Jelena 1979, Ivana 1983, a najmlađa, Katarina, rodila se tek prije nekoliko mjeseci u Zagrebu.

Oboje su dakle, ljudi visoke naobrazbe, ali su oboje i iskreni vjernici. Uvjereni su da je vjera jedina snaga koja im može pomoći da prebrode sve teškoće, sve zapreke na koje mogu naići u svom životnom hodu prema budućnosti, prema vječnosti. Zato se trude da svoju djecu odgoje u vjeri: »Htjeli bismo da nam djeca budu sretna, a uvjet zato je vjera. Mi zaista ne znamo što ih u životu čeka, ali bez vjere ne mogu biti sretna.«

LJUDSKI STRAH SVLADAVAJU POVJERENJEM U BOŽJU PROVIDNOST

Poput mnogih i oni pomalo strahuju da u današnjim prilikama neće uspjeti pravo odgojiti svoju djecu. Djeca su, naime, izložena i raznim drugim utjecajima, često vrlo lošim. Ivan izraža-

va zabrinutost: »Svakodnevne teškoće čovjeka potpuno ozbuzimlju. Bojim se da ne postavljamo uvijek prava mjerila u određivanju vrijednosti, da možda ne postupamo uvijek ispravno; pitam se, da li znam pravo odgajati...«

Ipak, budući da svoju djecu, koju su velikodušno darovali narodu i Crkvi, iskreno vole, budući da se za njih mole i uče ih moliti, ljudska, naravna bojazan ustupa mjesto pouzdanju u Božju providnost. Sigurni su da će dobri Otac njihovu djecu brižno voditi za ruku, nadoknaditi roditeljska nesnalaženja i propuste. Svake večeri, makar kratko, obavljaju zajedničku molitvu.

Posao i studij, te briga za četvero djece, stavljaju pred njih velike obveze. Ocu je žao što ne može svojoj djeci posvetiti dovoljno vremena baš sada kad su još malena, i kad im je roditeljska ljubav najpotrebnija.

NAPREDAK U ZNANOSTI OLAKŠAVA RAST U VJERI

Neki »mudraci« još dan-danas tvrde da se vjera i znanost protive jedna drugoj, te da će svladati vjersku »zaslijepljenost«, »osloboditi« ljude vjerskih »predrasuda«. Što o tome misle Ivan i Milica, fizičar i liječnica, a k tome i roditelji.

»Što se tiče studija, svaka nova spoznaja na području znanosti olakšava rast u vjeri.« Ivan se prisjeća izjave jednog znanstvenika: »Koliko toga moram vjerovati samo na području jednog predmeta! Zato mi nije nimalo teško vjerovati u Boga!« Oboje izjavljuju da znanost privodi k Bogu. Ona vjeru utvrđuje i opravdava, a ne da je slabi i potiskuje!

Danas se mnogi ljudi tuže da zbog svog vjerskog uvjerenja moraju trpjeti. Najviše teškoća u tom pogledu imaju prosvjetni radnici — vjernici. Ivan i Milica kažu da s te strane nisu imali nikakvih problema ni za vrijeme studija, niti sada kad su zaposleni. Misle da se mnogi vjernici previše boje, a to je često neopravdano. Ako si savjestan u svom poslu, nitko ti ništa ne može.

»Najgore je kad kršćanin svoju vjeru počinje tajiti, kad nastupa neiskreno, kad glumi i pretvara se. Mi se u tom pogledu ne možemo požaliti. Nismo imali nikakvih neprilika, a svi znaju da smo praktični vjernici...« Ivan i Milica misle da današnji kršćani imaju premalo vjere. Trebalo bi imati više pouzdanja u Božju providnost. I sami osjećaju da im još dosta toga nedostaje, da ni njihova vjera nije uvijek dovoljno jaka: »Kad bih imao još više vjere!« uzdahnuo je Ivan. Njihovo iskustvo, da zbog vjere nemaju problema na radnom mjestu, htjeli bismo predočiti svim vjernicima sa željom da im zbog vjere ne bude spriječen pristup ni u koji častan posao za koji su spremni.

LJUBAV TREBA ISKAZIVATI IZRAVNO, POČEVŠI OD NAJBLIŽIH!

Suvremenim kršćanima, a posebno mladima, ovi mladi kršćanski roditelji, Ivan i Milica na temelju svog vjerničkog iskustva, žele reći da se više posvete vršenju izravnih djelâ ljubavi počevši od obitelji: više ljubavi, povjerenja, molitve: »Danas smo zapljusnuti hrpom obavijesti. Isti dan saznamo što se dogodilo u Južnoj Africi ili bilo gdje u svijetu. Suosjećamo s unesrećenima, s onima koji stradavaju, a ne primjećujemo potrebe naših najbližih. Činjenica je da s onima tamo možemo samo suosjećati, ali ovdje možemo nešto i učiniti...« Ne smetnimo to s uma!

DOMAGOJ, JELENA S KATARINOM U NARUČJU I IVANA, NAJVEĆE SU BLAGO SVOJIH RODITELJA — MAKAR BILI I PODSTANARI, ONI SU UVJERENI: »BEZ VJERE NEMA SREĆE!«

»Bolje je imati više djece«

Piše: DAVORIN

Josip i Milica bili su pred vjenčanjem. Sve su već uglavnom uredili. Josip je još ipak htio da se konačno dogovore o budućoj djeci: Koliko će ih primiti? O tome su već više puta razgovarali, a sada moraju sve zaokružiti i donijeti konačnu, zajedničku odluku.

Josip je bio jedinac i nije se mogao dosta natužiti kako mu je djetinjstvo bilo pusto. Po danu još kako-tako! Ali kad dođe večer, a on sam u stanu s roditeljima... Dok se još volio maziti, sad kod oca sad kod majke, nije osjećao posebne poteškoće u tom što je bio sam s odraslima. Ali kad je malo narastao i stekao krug malih prijatelja s kojima se kroz dan vani igrao, bilo mu je navečer strašno teško ostaviti ih i poći u kuću. Televizija ga je donekle privlačila, no uza sve to manjkalo mu je društvo. On se želi i u kući s nekim igrati, s nekim razgovarati o svom dječjem svijetu — ali s kim? Mora slušati ozbiljne razgovore odraslih, pa mu je dosadno makar to bili i roditelji.

»Znaš, to ti je bila doista prava muka«, govorio je Josip Milici. »Kad sam pošao u školu, to je donijelo malo promjene, imao sam po danu veliko društvo. No navečer? Sa zadaćom sam bio brzo gotov, a onda ista stvar kao prije. Igračke, slatkiši, bomboni — sve to nije mi moglo nadomjestiti manjak društva, manjak braće i sestara.«

Milica je imala starijeg brata. Dok su bili maleni, igrali su se zajedno. Ali, svatko je imao svoje zahtjeve, pa vječna svađa među njima. A kad je brat pošao u školu i kasnije kad je bio još veći, nekako se je snašao. Stekao je prijatelja i s njim se igrao preko dana. Pa i Milica je imala u susjedstvu prijateljicu. No navečer su bili opet sami s roditeljima. Braco nije imao volje igrati se sa sestricom i ona je bila sama. Tako je dorasla za školu. Pa i kasnije, kad je već bila srednjoškolka, kod kuće je uvijek bila sama. Nisu je puštali da navečer ostane dulje izvan kuće.

»A to ti je, znaš, bilo grožno«, govorila je Milica Josipu, »uvijek onako sama sa svojim mislima...«

No, Josip i Milica razgovarali su još o nečem: o odgoju djece! O tome, što za odgoj znači njegova osamljenost, i obratno, kako je ugodno u krugu starije i mlađe braće i sestara, o čemu su slušali lijepo predavanje. Psiholog je govorio:

»U obitelji s više djece, svako se pojedino dijete od ranog djetinjstva privikava na činjenicu da i njegov mlađi, odnosno stariji brat ili sestra imaju pravo na igračku, na novi komad odjeće, na slatkiš, nagradu, ili na bilo što drugo u svakodnevnom životu. Dijete koje nije samo, mora misliti i na druge, a ne samo na sebe: mora poštivati i priznati i volju drugoga, a ne samo svoju; mora priznavati i prava drugoga, a ne tražiti samo svoja prava. Sa zahtjevima drugih susretat će se i kasnije u životu pa će se lakše snaći i bit će dobar drug i nesebičan sugrađanin.

Naprotiv, tamo gdje je samo jedno ili dvoje, dijete nauči da mu bude uvijek onako kako ono misli, da dobije sve što poželi, da se njegova volja poštuje, jer nema s kime dijeliti dobra koja pripadaju obitelji, ili povlastice koje može steći. Dakako takvo će dijete pri prvom stupanju u svijet osjetiti poteškoće. Naučeno da se njegova volja ispunjava — u djetinjstvu će to rješavati vriskom i lupanjem nogu — a kasnije kad odraste, rješavat će to svađom, tučnjavom ili bezobzirnošću. Tako će postupati i u braku gdje će se nasilno ponašati prema bračnom drugu sve do kidanja bračne veze.« Josip i Milica pamtili su te riječi predavača. Takvo što oni ne bi željeli svojoj djeci.

Poučeni vlastitim iskustvom i uzevši u obzir upozorenje predavača psihologa, odlučili su Josip i Milica da će kuću napuniti djecom. Primit će ih onoliko koliko im Bog dadne. »Naša djeca«, reče Josip, »neće imati toliko igračaka koliko smo imali mi, ni toliko slatkiša i drugih

lijepih stvari kao mi u našem djetinjstvu, ali — imat će žive lutke, svoje dječje društvo, odgajat će jedni druge što je mnogo važnije za kasniji život u kojem će se međusobno pomagati.« Tako su se dogovorili i vjenčali se. Bog je blagoslovio njihov brak zdravom djecom koja su se rađala, na radost roditelja i starije braće sve do osmog: sedam sinova i jedna kćerka!

Roditeljima sigurno nije bilo lako svu tu djecu dići na noge. Osjetilo se gdjekad da koješta manjka. Mlađi su morali nositi iznošena odijela starijih. Nije bilo puno kupljenih igračaka, a ni slatkiša i bombona na bacanje, ali su svi imali svoj dječji svijet, normalan psihički razvoj. Pošla su u život s osjećajem za druge, što je veoma važno da čovjeka drugi dobro prime i da svima oko sebe bude koristan. Sinovi se poženili, kćerka se udala.

Nekako u isto vrijeme, kad je u toj velikoj obitelji bilo već mnogo djece, dva kata ispod njih u istoj velikoj kući stanovala je obitelj samo s jednom kćerkom. Jedne večeri muž i žena razgovarali su na balkonu: »Baš me zanima kako će to biti s njima kad budu još veći«, govorio je muž. »Tko će sva ta usta nahraniti, tko će ih sve obući, sve ih školovati?«

Uto je došla iz svoje sobe njihova kćerka, srednjoškolka. Napisala je zadaću, naučila sve za sutra i sad se je htjela odmoriti, razonoditi, malo porazgovarati. Sjela je kraj roditelja i uzdahnula... »Jesi li umorna?« zapita majka. »Jesam malo, ali nije to ništa. Nego — dosadno mi je...« — »Upali televizor«, reče otac. »Već mi je dodijalo gledati svaki dan televiziju. To su osobe s kojima ne mogu razgovarati, izmijeniti s njima svoje misli...« — »Uzmi knjigu pa nešto lijepo čitaj«, opet će otac. »Za čitanje sam ipak preumorna. Ja bih htjela imati društva...« — »Kad budeš još veća, moći ćeš izaći navečer«, tješila ju je majka. »Meni treba društva već sada, danas«, reče tiho kćerka... Tako se to čulo češće navečer.

Prošlo je mnogo godina. Ono dvoje iz donjeg kata ostali su sami. Kćerka se udala u drugi grad i ostavila ih. Oni su starili, počeli pobolijevati, možda više zbog osame nego od tjelesne iznemoglosti. Da je bar kćerka i njezino dijete s njima. Bilo bi više života u kući. Ali — ona je daleko.

Jednoga dana pred kućom su se, kao slučajno, srele dvije majke: ona brojne obitelji i ova majka jedinice. Poveo se među njima razgovor. Majka jedinice tužila se onoj drugoj: »Draga susjedo, nemate pojma kako nam je pusto u kući. Nas dvoje smo ostarili. Nema života, nema smijeha. Da su tu kakva djeca da bar slušamo njihove prepirke. I to je lakše nego ta šutnja i staračka govori!«

»Vjerujem, susjedo«, odgovori ona druga, »Ja sebi ne mogu zamisliti kako bi to izgledalo da smo moj muž i ja sami. Istina, djeca su nam se poženila, kćerka se udala, no uvijek nam se netko navrati, ili netko od unučadi. A osim toga, najmlađi je sin ostao s nama. Ima već i on djecu. Bit će i dalje u kući živo i veselo!«

»Blago vama, susjedo«, reče joj ova druga. »Mi toga nismo nikad imali. Pa ni onda kad je kćerka bila kod kuće. A sad pogotovo. Ostali smo kao dva suha panja!«

Lijepa prispodoba: dva suha panja...

Nekadašnji vjeroučitelj starije djece iz one brojne obitelji i one jedinice, koji je, međutim, bio premješten u drugi grad, navratio je jednoga ljeta u svoju prijašnju crkvu i posjetio stare znance. Pošao je najprije k ono dvoje staraca. Zapitao ih je kako njihova kćerka, kako njih dvoje. Dočekala ga je jadikovka...

»Ipak je bolje imati više djece«, reče stari gospodin. »Eto, oni gore s toliko djece, bolje su prošli nego mi sa svojom jedinicom. Oni sad jedni druge pomažu. Sagradili su već tri kuće, ni stari stan nije im nikad pust, pa ni sad kad su se mladi poženili. Najmlađi je ostao s roditeljima, ima već četiri sina. Kuća odzvanja od vike, igre i plača, razumije se. No, da je nama slušati bar plač djece oko nas, bilo bi nam puno lakše. A ovako — pustoš, moj velečasni, pustoš i samoća...«

A onda je vjeroučitelj pošao i k onima gore. Unucima je načinio na čelu znak križa, i upitao baku kako je. Razvio se razgovor starih znanaca:

»E moj velečasni! Puno ih je bilo! Jesam se namučila s njima, ali — sve se je zaboravilo, ostaje nam — sada. A to »sada« je lijepo... Gledajte moje unučiće! A snaha kao da mi je rođena kćerka. I sve je to meni darovao moj najmlađi sin koji je ostao s nama. Ali i zet mi je dobar kao sin. Moja najmlađa miljenica udala se za pravog Miljenka.

MISIJE

Uređuje: Juraj GUSIĆ

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Sloga i pravda u južnoj Africi

Tko imalo prati zbivanja u svijetu, znade za teške nepravde koje podnose mnogi u zemljama južne Afrike. A jedina krivnja zbog koje su zapostavljani i zlostavljani jest — što imaju crnu boju kože.

Radi se o problemu, zvanom apartheid — rasna odvojenost. Odvojenost do te mjere da se crnci ne smiju družiti s bijelcima, da ih se prezirno gleda u školi, autobusu, trgovini. . . Biskupska konferencija zemalja južne Afrike (a tu spada i Angola, Mozambik, Zimbabve i druge) nabraja teške nehumane postupke prema crncima. Nad njima se vrše nasilja, također nad ženama, djecom i starcima; oduzima im se imovina, protiv njih se nastupa suzavcem i oružjem. I to ne zbog nekih zlodjela, nego zato što su crnci!

Evo konkretnog zaprepašćujućeg primjera. Lani je zatvoren tajnik južnoafričke Biskupske konferencije, mons. Mkhatshwe (Mkaćue). Sam je izjavio na sudu (kolovoz 1986.), kako ga je policija kroz prethodni tjedan mučila: držali su ga na nogama oko 30 sati, svezanih ruku i povezanih očiju, a kroz to vrijeme su ga mučili elektroudarima u genitalije. To je vrhunac nečovječnosti bijelaca (kršćana!?) — ta tako se nigdje ne postupa ni sa stokom!

Biskupima južne Afrike na sastanku u Harareu, njih 50, Sv. Otac je uputio poruku u kojoj ih podsjeća na neke misli iz svoje enciklike Otkupitelj čovjeka. Veli: »Radi se tu o čovjeku u svoj njegovoj istini. . . Radi se o svakom čovjeku, jer svaki je uključen u otajstvo Otkupljenja, i Isus Krist se sjedinio sa svakim, zauvijek, kroz to otajstvo.«

Crkva, koja je od Krista ustanovljena da privodi Kristu i spasi sve ljude — svakog naroda, rase i boje — bolno osjeća te nepravde prema onima koje je Bog stvorio kao ravnopravne ljude. I zauzima se za njih. Predsjednik Biskupske konferencije Južne Afrike, mons. Hurley, govorio je na vatikanskom radiju kako se za obespravljene zauzima Crkva: Papa, Koncil, Bisk. konferencija. Papa u raznim zgodama. Npr. 1984., kada je kod njega bio predsjednik Južnoafričke Republike Pieter Botha. Pa 1985. na apostolskom putovanju po Africi najmanje triput je govorio posve otvoreno o kršenju ljudskih prava u sastavu apartheida. Biskupi su izdali o tom brojne dokumente.

Poseban je problem kako taj nepravedni postupak vlade ima odjek kod mladih Afrike. Zato je Interkonfesionalno (međuvjersko) udruženje afričkih službenika godine 1985. mladima uputilo poruku:

»Kler razumije da vi mladi duboko trpite i osjećate se izvrgnuti ruglu i u stanju skrajnjeg nemira zbog političke situacije te zemlje. Znamo da ne možete shvatiti kako ste isključeni od svakog savjetovanja i odlučivanja u zemlji koja vas je rodila — zato što ste crni. . . Ali mi također znamo da Bog nije mrtav. Ne, on nije mrtav, on živi i trpi s vama. Zato vas, u ime Boga i u ime mira, usrdno molimo da budete strpljivi.«

Molimo da Gospodin i mladima i svima dade snage i strpljivosti u podnošenju nepravdi. I, osobito, da ta naša po Kristu braća dožive pravdu, te u vlastitoj zemlji žive u slozi i ljubavi pod Božjim blagoslovom.

Mato RUSAN

Dočekale me zmije

Otac Ante Gabrić već je više puta pisao o zmijama koje su napadale bilo vjernike, bilo djecu, bilo sestre, bilo njega samoga. U ovom članku opet nam piše o jednom njegovu susretu sa zmijama nakon što se iz Amerike i domovine vratio natrag u Bengaliju.

Zmije me dočekale, i to tri u tri dana, i kao da su me htjele malo preplašiti na povratku u Bengaliju nakon tromjesečnog odsustva.

Vraćali smo se iz crkve otac Montu i ja s večernjeg pohoda Presvetom Sakramentu. U rukama imamo male svjetiljke na baterije, no tih pedesetak koraka znamo kao dlan, pa idemo u mraku. Pred kućom onako iz običaja otac Montu žmigne svjetiljkom, i evo ti šarovke ispružene preko puta. Baš kao da čeka na nas. Ništa nemamo pri ruci, no na nozi imam papuču, i prije nego što je zmija mogla i zaskočiti već sam je papučom po glavi udario. Pade. I još nekoliko udaraca i bila je gotova. Prekrižili smo se i zahvalili smo se Anđelu Čuvaru, a dakako zahvalismo i vašim molitvama.

I onda u kući — i pred mojom malom sobom i u sobi. I to po danu. Izjutra sam popio malo čaja, htio sam urediti neke papire, kadli iza mene velika crna zmija baš ispod niskih vrata ulazi u srednju sobu. Pravo čudo kamo se one mogu uvući. Nisam mogao vidjeti da li je otrovnica ili mišarka. Jer mišarke zmije mi ne ubijamo! One čine puno dobra. Kuhar Budhu i djeca dotrčali, polako su otvorili vrata i sa štapovima kušaj amo, kušaj tamo, pod kutijama i knjigama no crnkonji ni traga ni glasa. Odjednom Budhu poskoči. Iza jedne kutije uza zid smotana u klupko kao da čeka miša.

EVO JEDNE OD OTROVNICA KOJU SAM USPIO UBITI

Nešto u brzini, nešto u strahu kuhar Budhu je udari štapom i ubije. Izvukli smo je van i vidjeli smo da je zmija mišarka. Svima nam je bilo žao.

A danas me u podne u mojoj sobi spasile dvije naše male mace! Ovih zadnjih dana (pisao je to u rujnu) velika je sparina da jedva dišeš. U kutu sobe stajala mi je kanta s vodom. Htio sam osvježiti lice, kad vidim mačke oko kante skaču. Uz kantu se nalazilo šarovito klupko. Stavim naočale, kad ono klupko podigne glavu. Bila je otrovnica »čite bora«. Da nije bilo mojih mačaka, ja bih onako bosonog stao ravno na nju.

Zanimljivo, baš na ovom istom mjestu »mama« ovih maca me je spasila prije nekoliko godina. Pušući i skačući oko metle upozorila me na zmiju koja se uz metlu šuljala. Sad vidim da je i svoje mačiće dobro izučila . . .

Eto, to su naše male zgode i nezgode koje se, vidite, uvijek sretno svršavaju. Pa tko bi mogao reći da vaše molitve, žrtve i žrtvice nisu jake! Dok je vas, zar se mi imamo čega bojati?!

Kako sigurno već znate, pohodile su nas velike poplave. Jedva si možete predstaviti bijedu ljudi. A kao što ljudi bježe pred poplavom, tako bježe i zmije. Jedna od njih popela se čak nad crkvena vrata, baš nad mojom glavom. Davao sam duhovne vježbe ženama. No kako je bila silna vrućina, to smo popodnevnu pouku imali vani pred crkvenim vratima. Na te duhovne vježbe došlo je 86 žena iz raznih udaljenih sela. Odjednom jedna žena poviče: »Oče, eto vam zmije nad glavom!« No prije nego što smo mogli doći do štapova zmija se uvukla u svoju rupu. Uspjeli smo je izvući van tako što smo nad rupom zapalili staru krpu. Tako smo je uspjeli ubiti.

To je, eto bio četvrti slučaj gdje je na mene vrebala zmija nakon mog povratka u Bengaliju.

Ja sam nakon one »trke po svijetu« nešto oslabio, pa mi je liječnik odredio da 10 dana moram mirovati. No ja sam te dane iskoristio da sam obavio svoje godišnje duhovne vježbe. Kad sam od liječnika čuo kako se ta moja bolest zove, rekoh sam sebi: »Moj Ante, gotov si!« A da se vi znate čuvati od te bolesti, evo vam njezinih simptoma: teško disanje i teškoća u govoru. Hvala Bogu i hvala vašim molitvama, sad je bolje, no neko vrijeme bilo je uistinu slabo...

Nemojte, dakle, ni nadalje prestati moliti za nas, jer su nam i te kako potrebne vaše molitve i žrtve.

Srdačno vas sve pozdravlja u Srcu Isusovu odani

o. Ante GABRIĆ

NI U VRTU NISMO SIGURNI OD ZMIJA

Piše nam sestra Silvina

U svoja dva pisma napisana između početka kolovoza i sredine studenog prošle godine naša indijska misionarka sestra Silvina Mužić piše nam o nekim zanimljivostima koje će — nadamo se — zanimati čitatelje naše misijske rubrike. Stoga ih ovdje i objavljujemo.

U svom pismu piše:

Od mog prošlog pisma prošlo je prilično vremena. Razlog zašto vam nisam prije pisala leži u tome što smo imali veoma mnogo posla, pa je teško bilo naći malo vremena za pisanje pisama. I u tim poslovima dani mi veoma brzo prolaze. Svaki dan dolaze tražiti pomoć gladni i bolesni ljudi i svima želim pomoći koliko mi je to više moguće.

Međutim, neću se ovaj puta posebno zaustavljati na tome,. nego ću vam ispripovjediti nešto posebno zanimljivo. Dobili smo ovdje u Gaibiri novog župnika. I znate li što je najprije učinio? Priredio je svečanu proslavu zaštitnika naše župe da tako ljudi saznaju tko je zapravo zaštitnik naše župe. Ovdje, naime, naši vjernici uopće nisu znali koji je to svetac, jer ga prijašnji župnici nisu posebno slavili. Sadašnji pak župnik pozvao je ljude na tu svečanost. Na sam blagdan tog zaštitnika župe — svetog Ignacija Lojolskog, bila je veoma svečana koncelebrirana sveta misa. A prije mise svećenici su u procesiji pošli iz župnog stana, a dopratile su ih djevojčice, koje su bile veoma lijepo odjevene i koje su izvodile obredni ples uz pjesmu i uz pratnju glazbe. A kao svoj posebni dar vjernici su u crkvu donijeli velike košare riže. Na tu svečanost skupilo se toliko mnoštvo vjernika da svi nisu stali u crkvu.

Pod tom svetom misom župnik je održao dugu, ali veoma lijepu propovijed, u kojoj je prikazao život svetog Ignacija, da ljudi zapamte tko je zaštitnik njihove župe i da ga više štuju. Zatim je govorio i o isusovcima, koji su u ovom kraju bili prvi misionari. Oni su donijeli Kristovo Evanđelje uz velike

žrtve. Pri tome su žrtvovali sve svoje sile, pa i svoj život, samo da ovdašnjim ljudima pokažu pravi put prema Bogu. Zbog toga im mi dugujemo iskrenu zahvalnost.

Ovo pismo nastavila sam pisati tek nakon više od mjesec dana, jer ga nisam dospjela završiti kad sam ga počela pisati.

Ove godine je na mnogo strana zavladala pošast malarije, a pojavila se i dizenterija. K tome ni ljetina ove godine ne obećaje baš obilnu žetvu. U početku kišnog doba kiša je padala dan i noć, tako da ljudi nisu mogli sijati. A nakon toga je nastupila suša, pa se i ono malo što je niklo osušilo. No molimo Gospodina da nam se smiluje i poštedi nas od gladi.

U pismu od 14. studenog piše:

Ovo vam pismo pišem iz Hamirpura, kamo sam došla na svoje godišnje duhovne vježbe. Budući da je to moj stari dom, zato veoma rado dolazim ovamo kad god mi se pruži prilika. No ovaj puta je ovdje puno ljepše negoli prijašnjih godina. Sve je tiho i mirno. Nema nikakvih bubnjeva, gramofona ni pjesme. Kiša je, naime, hindusima spriječila da vani slave »Durga puđa«, to jest blagdan božice Durge.

Sigurno ste čuli za velike poplave u susjednoj Bengaliji. Na tisuće ljudi opet je ostalo bez krova nad glavom i bez hrane. Izgubili su sve što su imali. Kad sam za tu nesreću u Bengaliji dočula, mislima sam se vratila četrdeset godina u prošlost, kad sam i ja boravila tamo i zajedno s tamošnjim ljudima dijelila bijedu i nevolju. I bila sam sretna što sam mogla biti dionica njihovih kušnja, što sam bila jedno s njima. Sad sam daleko od njih, pa se za njih jedino mogu moliti, da im dragi Bog pošalje u pomoć hrabre i požrtvovne ljude.

I ovdje u Orissi bilo je poplava na nekim mjestima, ali to je bilo daleko od nas. Nas poplave ne mogu dohvatiti, jer se nalazimo na visokom brijegu. I kad nam je ovdje trebalo kiše, imali smo sušu.

I nakon obavljenih duhovnih vježbi ja sam još neko vrijeme ostala u Hamirpuru da se tu odmorim, a i da tu nabavim neke stvari koje ne možemo dobiti u Gaibiri. Popravljamo tamo našu bolnicu pa treba mnogo toga nabaviti. Treba nam cementa, a on je sad poskupio, pa jedna vreća stoji 68 rupija.

OVA ŠKOLA U HAMIRPURU SAGRAĐENA JE POD VODSTVOM SESTRE SILVINE

A budući da nam se približava Božić, potrebno je pobrinuti se za našu sirotinju, posebno za starce i starice. Treba za njih nabaviti gunjeve, za starice sarije, a za starce dhoti. Oni me već unaprijed pitaju koliko je još tjedana do Božića. Hvala dragom Bogu, još mogu puno hodati. No u koji god dućan uđem, pitaju me koliko mi je godina, pa mi svugdje ponude kavu, čaj ili kokakolu i kažu našim mladim sestrama: »Dobro pazite na majku! Nemojte je nikamo pustiti samu. Ona je vas odgojila. Sad se vi za nju lijepo brinite i pomozite joj!« A ja još uvijek mislim da sam »mlada« i da još mogu mnogo raditi. Hvala Bogu i na tome!

Ovdje mjesec studeni započinje s tri svetkovine. Prvog studenog je blagdan, kad se proslavlja nova hrana. Za tu zgodu naprave kruh od rižinog brašna i od toga podijele svim svojim bližnjima. Tog dana ujutro je koncelebrirana sveta misa i tada svi prisutni donose svoj prilog u novcu prema tome koliko tko može dati. Svi ti prilozi idu za služenje svetih misa za krave i za druge domaće životinje.

Drugog studenog je sveta misa za sve pokojne. Poslije svete mise u procesiji odlaze na groblje. Tamo župnik održi propovijed i blagoslovi sve grobove. To je glavno, središnje groblje, jer svako područno selo ima svoje groblje. Na središnjem župnom groblju pokapaju se samo oni koji su živjeli u središtu župe. Groblje je podijeljeno i po kastama. Kao što se, naime, za života nisu međusobno miješali, tako eto ni poslije smrti nisu zajedno.

Trećeg studenog je veliki blagdan za — krave! Za tu zgodu moraju ih najprije sve

okupati, onda im namazati glave i uši uljem. Crnim kravama gospodar mora oprati noge. Nakon toga ih sve okite vijencima od svježeg cvijeća. Tada dođe svećenik i moli nad njima i blagoslovi i njih i ostale životinje, kao što su koze, kokoši... Tog dana za hranu dobiju kuhanu rižu sa graškom. I krave osjete da je to nešto posebno za njih. Mi imamo devet tih životinja: tri starije krave, tri junice i tri teleta. Da ste samo vidjeli kako su skakale od radosti! No bile su uvjerene da će i sutradan dobiti to isto, pa su nam došle pred vrata i tu su mukale čekajući taj svoj obrok. Eto, i životinje znadu što je dobro!

Ove godine, uza sve to što smo imali sušu, ljetina je prilično dobro rodila, samo prva riža nije uspjela, jer nije bilo kiše u pravo vrijeme, pa je sve izgorjelo. Druga riža na nižim poljima je dobra i rodna, hvala Bogu!

Baš sada je lijepo vrijeme: nije vruće ni hladno. Stoga čovjek može sad pet puta više raditi nego što to može kad je velika vrućina. Ja se osjećam kao da mi je tek 40 godina.

No među našim ljudima ovdje ima mnogo bolesti. Pojavila se neka nova bolest, tako zvana »japanska malarija«, i puno ljudi umire od te bolesti.

Na kraju od srca zahvaljujem svim dobročiniteljima, koji nam pomažu svojim prilozima da mognemo ublažiti bijedu tolikih naših siromaha. Neka svima dragi Bog obilno naplati!

S. Silvina MUŽIĆ

SVAKE GODINE ZA BOŽIĆNE BLAGDANE NAHRANIMO I ODJENEMO VEĆI BROJ STARACA I STARICA

PJEŠICE U RIM

»U Makao smo sretno stigli, i to 33 svećenika Družbe Isusove, 29 braće pomoćnika, gotovo sve Japanci, i mnogo mladića sjemeništaraca i drugih pomoćnika, za koje Vaša Svetost očinskom brigom šalje izdržavanje u ovom udaljenom kraju svijeta. Ali kako kolegij u Makau nije mogao primiti sve, poslao sam već iz Japana na Filipine šest evropskih svećenika, 15 japanske braće pomoćnika i nekoliko pitomaca, koji da su svi tamo zdravi stigli.«

Tako je provincijal otac Carvalho 28. prosinca 1614. iz Makaoa javio papi u Rim. Makao, mali poluotok južno od Hongkonga bio je tada najudaljenija predstraža portugalske vlasti na Dalekom istoku. Osim vojničkog značenja za sigurnost pomorske plovidbe Makao je bio i luka za prekrcavanje za trgovinu s Japanom i Kinom, ali je to bila i važna točka za misije. Tu je bila isusovačka misijska prokuratura za misije na Dalekom istoku. A u misijskom kolegiju u Makau dobivali su konačnu misijsku izobrazbu oci i braća pomoćnici koji su bili određeni za Japan i Kinu.

Lako je zamisliti zaprepaštenje poglavara kolegija u Makau kad se odjednom iskrcalo u luci više od 60 isusovaca i mnogo drugih misijskih pomoćnika. Iako je to bio velik kolegij te bi veoma rado primio zbog vjere prognanu braću, ipak kuća nije bila spremna za tolik broj ljudi. Problem smještaja nije bio najveći problem, kao ni prehrane. Mnogo je teži problem bio kako da se stalno zaposle toliki ljudi. Neki su se oci narednih godina potajno vratili u Japan, neki su tražili nova misijska područja i osnovali misije u Košinšini i u Stražnjoj Indiji. Neku od japanske braće nalazimo poslije u kineskoj misiji, a neku kod japanskih iseljenika u Siamu, Anamu i Kambodži. Da rasterete kolegij u Makau, poglavari su pomišljali i na to da dio sjemeništaraca pošalju dalje, sve do Goe u Indiji.

Ni Petar nije želio da svoj život provodi besposlen u prognanstvu. Obuzela ga je misao da pođe u Rim. Nije sasvim jasno da li je to baš njegova misao. Svakako izvješćuje vizitator otac Sebastijan Viera 1618. godine da su neki »dojuku« htjeli poći u Rim, ali vizitator se protivio tome i pisao generalu reda da oci u Rimu ne budu lakovjerni

Petar Kasui

Napisao: Hubert CIESLIK

(2)

te bez opreza primaju skitnicu, koji im dođe.

Čini se da je samo Petar Kasui izdržao do kraja. O ostalima nema poslije nikakvih vijesti. Nije poznat točan datum njegova odlaska. Bit će da je već 1617. godine otputovao brodom u Indiju. Odande je nastavio pješice put prema Rimu. Putujući prastarom karavanskom cestom prošao je kroz Perziju i hodočastio u Palestinu »nešto iz pobožnosti, a nešto iz radoznalosti da vidi svijet«, kako piše isusovački povjesničar Bartoli. Tako je on bio prvi Japanac koji je pohodio Jeruzalem i neka druga sveta mjesta. Nažalost, nije nam ostavio nikakvog izvještaja o svom pustolovnom putovanju.

Iz Palestine se uputio u Rim, središte kršćanstva. Tako mu se napokon 1620. godine ispunila davna želja. Došavši u Rim, najprije je zamolio da bude zaređen za svećenika. Već prije je u Japanu završio neke studije, a možda je nastavio u Makau. Ali kako taj »skitnica« nije imao potvrdu crkvene vlasti (Litterae dimissionales), a još nije pripadao nijednoj biskupiji, naišao je na poteškoće. Morao je najprije položiti još jedan ispit, pa mu je tek tada dopušteno da bude zaređen za svećenika.

U arhivu vikarijata sv. Petra u Rimu još se nalaze isprave o tome. Prema tim ispravama primio je tonzuru u nedjelju, 18. listopada 1620., a u dva slijedeća dana niže redove ostarijata i lektorata. U nedjelju, 1. studenog biskup Pavao de Cuote podijelio mu je subđakonat u sakristiji crkve Santa Maria Maggiore, a iduće nedjelje u lateranskoj bazilici đakonat. Tjedan dana kasnije, u nedjelju, 15. studenog 1620. u istoj ga je crkvi zaredio za svećenika biskup Rafael de Hiacynto.

U SVETOM ANDRIJI NA KVIRINALU

Subota, 21. studenog 1620. Pred ulazom u isusovački novicijat sv. Andrije na Kvirinalu stoji strani svećenik u dugom talaru i moli da uđe u kuću. Čini se da je brat vratar znao strančevu tajnu te ga sa smiješkom punim razumijevanja povede u sobu oca rektora.

Razgovor je u početku bio još pomalo isprekidan slabom latinštinom došljaka. Novi je novak bio zbijen, ali kršna stasa, lica opaljena od sunca i vjetra, ali plemenitih crta, a bistre tamnosmeđe oči odavale su bistar duh i odlučnu volju. Mali nabor na nutarnjoj strani oka (tzv. mongolski nabor) odavao je da mu je zavičaj na Dalekom Istoku. Došao je iz Japana i bio sin plemenitog naroda, o kom je nekoć veliki Ksaver javljao u Evropu tako divne stvari. Sad je tamo po mladom usjevu bješnjela bura progona.

Malo poslije je novi novak iz Japana, koji više nije bio sasvim mlad, sjedio u svojoj sobi i kratkim latinskim rečenicama pisao podatke o sebi: »Zovem se Petar Kasui. Sin sam Romana Kibe i Marije Hata. Sad imam 33 godine. Moj zavičaj je Urabe u državi Bungo u Japanu. Osjećam da su bezbrojna Božja dobročinstva, koja mi je Gospodin posebno darovao, jer sam oslobođen od tolikih različitih muka i opasnosti i napokon primljen za člana Družbe Isusove. To svoje zvanje izabrao sam posve slobodnom voljom. Već prije 14 godina zavjetovao sam se dragovoljno da ću nastojati stupiti u tu Družbu.«

Te su mu riječi sigurno dolazile iz srca. Pun zahvalnosti dugo je gledao tegobni put koji ga je nakon 14 godina napokon doveo do cilja. Ali on je odmah gledao i u budućnost te je svoj izvještaj zaključio: »Zadovoljan sam u svom zvanju i nadam se da ću napredovati prema svom spasu i spasu bližnjih.«

Svrha novicijata je da ispita zvanje i položi temelje za budući život i rad u Družbi Isusovoj. Ispitivanje zvanja gotovo i nije bilo potrebno nakon svih muka i borba koje je za nj podnio. Ali su te dvije godine sigurno poslužile nutarnjem dozrijevanju i produbljivanju ideala koji je u sebi Petar nosio. Ujedno je nastavio studije na Collegium Romanum (današnjem Gregorijanskom sveučilištu), gdje se 1622. spominje kao slušač druge godine morala.

(Nastavlja se)

Vrhunski glazbenik - uzoran vjernik

Poznato je, da je Amadeus Mozart bio vjernik, ali iz njegovih pisama, koja su se sačuvala, to se još bolje oslikava. Od djetinjstva pa do smrti vjerno je molio krunicu, jer je izvanredno štovao Kristovu Majku Mariju. Svako jutro sabrano bi izmolio jutarnju molitvu i Bogu preporučio sve svoje djelovanje. Nedjeljnu sv. Misu ne bi nikad propustio, jer je znao, da nam u Misi Krist daje ono što nam je na križu zavrijedio. Redovito bi se ispovijedao kod bilo kojeg svećenika, jer mu je bila važna ispovijed, a ne ispovjednik. Bio je potpuno odan Bogu, čovjek autentične molitve. Nikada se nije ni za najkraće vrijeme prepustio vjerskom nehaju, nikada nije ni pomislio da bi se mogao zadovoljiti životom bez vjere i Boga. Njegova pisma to stalno dokazuju: »Svaki dan molim se Bogu da mi dade milost kako bih uspio sve činiti na slavu Božju!«

Značajno je, što je učinio nakon svog prvog uspjeha u Parizu. O tome je zapisao: »Nakon svršene simfonije izmolio sam krunicu, kako sam prije toga bio obećao!« Doživio je, da mu je majka umrla u Parizu i piše tom prigodom svom prijatelju:

»Dragi prijatelju, potpuno se uzdam u volju Božju. Molio sam za ozdravljenje svoje majke, ali Bogu se svidjelo drugačije! To je za mene najžalosniji događaj: Nema više moje majke! Bog ju je uzeo k sebi. Sigurno je da je sada kod njega! Bog ju je meni dao pa ima pravo da je i uzme kad se njemu svidi!«

Zatim u pismu veli: »Bog mi je dao talent . . . Dao mi je život mladog umjetnika da ga sačuvam u čistoći! Vjerski sam temeljito odgojen i ljubim iskreno svog bližnjega i nikad mi nije palo na pamet da zavedem nevinu djevojku! I mogu se zakleti, da nikad nisam imao odnošaje s bilo kojom ženskom. Tako mogu živjeti i mirno umrijeti!«

Napokon se oženio s Konstancijom Weber, djevojkom uvijek vjernom Bogu. Kad su se našli kod oltara u bečkoj katedrali, oboje su od radosti prosuzili poput nevine djece! Kasnije piše: »Od nekog vremena oboje smo slobodniji da se skupa nađemo na Misi, da se skupa ispovjedimo i pričestimo. Odano sam mogao moliti uz ispovijed i Pričest zajedno s njom.«

Pisao je supruzi: »Kad god uzmem tvoju sliku, uvijek reknem: Nek Te Bog blagoslovi, Konstancijo! Neka Te Bog blagoslovi!«

Vrijedne su i ove njegove riječi: »Hvala Ti, dragi oče, za sve molitve, koje si prikazao za moju suprugu, da sretno porodi dijete!« Otac mu je umro godine 1789. i tom prigodom rekao je veliki umjetnik i vjernik: »Neka se Bog udostoji uzeti ga k sebi!«

O sebi je pisao: »Spreman sam umrijeti. Došao je kraj. Život bijaše lijep. Sad se treba predati Božjoj providnosti! Evo moje Mise pokojničke. Nemam pravo ostaviti je nedovršenu!« Izdahnuo je pišući melodiju za svoj requiem »Lacrimosa«. Prestao je pjevati na zemlji, u priprostom stanu u Beču, 5. prosinca 1791. nešto prije ponoći, proživjevši svega 35 godina. Rodio se 1756. Eto, takav bijaše Amadeus Mozart. Čovjek praktične vjere, sav odan slavi Božjoj. Ovaj veliki genij, moleći i ispovijedajući se gledao je dublje nego drugi. Bijaše zaista »Amadeus«, Gottlieb, Bogoljub, Božji prijatelj. Jedinstveni glazbenik koji prijeđe k Bogu kojemu bijaše vjeran svega svoga života. Treba znati da kao dječak bijaše povjeren jednom benediktancu na odgoj. Roditelji i benediktinac izgradiše od njega vjernika — katolika za uzor velikom mnoštvu u njegovo i u naše vrijeme, i za sva vremena!

Srećko BOŠNJAK

Divna duša znanstvenika

Švicarski tjednik »Das neue Volk« u svom broju od 27. svibnja 1986. donosi članak o dru Edgaru Schoreru koji je rođen 8. lipnja 1911. u Freiburgu, gdje i sad živi. Rijedak primjer učenosti i svih kršćanskih kreposti, posebno poniznosti, iako je četverostruki doktor znanosti. Još dosta mlad, završio je četiri fakulteta: medicinski, filozofski, pravni i ekonomski. Na sva četiri fakulteta postigao je doktorat s najvećom pohvalom.

Svi Nijemci u Njemačkoj, Austriji i Švicarskoj, ako su znanstvenici, obično se ispod svojih radova potpisuju s akademskom titulom. Dr. Schorer ispod svojih bezbrojnih članaka potpisuje samo ime i prezime, a ispod mnogih članaka ne stavlja uopće svog potpisa. Nikada nije uz svoje ime stavljao sve svoje titule koje je stekao.

Dobio je preko dvadeset počasnih doktorata, od kojih su mnogi iz tzv. Trećeg svijeta, kao što su Afrika, Južna Amerika itd.

Kad god bi s nekim išao na šetnju, uvijek bi se postavio na lijevu stranu, bez obzira da li mu je pratilac stariji ili mlađi.

Prigodom jedne teške zrakoplovne nesreće pokazao je izvanrednu ljubav prema patnicima. Pomagao je svakome u potrebi. Bez plaće, bez nagrade služi svima, kad god ustreba.

Kao stručnjak u zvanju dobivao je izvanredne prihode, ali on nije išao za bogaćenjem, nego je pomagao potrebne svuda po svijetu. Sa svojim znanjem i sposobnošću mogao je postati multimilijunaš, ali on je radije pomagao potrebnima u misijama. Pomagao je Crkvu svuda, gdje god bijaše potreba.

Radi neumorno, pa čak i noću. Ne štedi se nikada i nigdje! U svetoj Pričesti nalazi snagu, koja ga krijepi u svem njegovu radu i životu. Ne druži se samo s intelektualcima, nego redovito posjećuje teške bolesnike i nevoljnike. Njegova strpljivost nema granica!

Njegovo zdravlje, ima već nekoliko godina, nije baš »junačko«. Nježan je to čovjek, ali živi po Evanđelju i u Evanđelju nalazi utjehu i pomoć za svoj nesebični život. Unatoč njegova nesebičnog života i zalaganja za dobro drugih, ima u svojoj okolini i zavidnika koji mu nanose i nepravde. To mu je poseban križ u životu, ali on ga nosi odvažno i hrabro. On dobro zna da je u Kristu spasenje!

U zadnje vrijeme dr. Schorer nosi svoj zadnji teški križ. Leži paraliziran, uzet u bolnici. On koji je mnogima pomagao, ne može se sam hraniti. Drugi mu stavljaju hranu u usta. Pred očima mu stoji krunica sa slikom Isusa Krista na križu, kome je postao sličan. Spremno i svjesno trpi za grešnike svega svijeta da se obrate. I tako će nastaviti dok ga Majka Kristova ne otprati u vječnu domovinu, gdje će prestati sve muke i nevolje. Tamo će dobiti nagradu za sve dobro što je učinio u životu.

Srećko BOŠNJAK

DUHOVNE VJEŽBE ZA ODRASLE — NA FRATROVCU

U Domu duhovnih vježbi na Fratrovcu u Zagrebu održat će se u prvoj polovici građanske 1987. godine tri tečaja duhovnih vježbi (obnove) za sve vjernike koji žele obaviti duhovne vježbe: i mlade i odrasle i stare. Vjernici koji već imaju iskustvo duhovnih vježbi izjavljuju da su one potrebne svakom kršćaninu, a mnogi od njih dolaze i svake godine da se obnove.

Prvi tečaj održat će se od 13. do 15. ožujka, drugi od 27. do 29. ožujka, a treći tečaj od 15. do 17. svibnja.

Duhovne vježbe uvijek počinju u petak u 17 sati, a završavaju u nedjelju u 16 sati. Cijena punog pansiona po osobi za cijeli tečaj iznosi 6.000 dinara. Za sudjelovanje u duhovnim vježbama, treba se prije prijaviti na adresu:

Stjepan Kuzmić
Fratrovac 38.
41000 ZAGREB,
ili na telefon: (041) 222-363

DUHOVNE VJEŽBE ZA SVEĆENIKE U OPATIJI

Veljača 1987. — 9. do 12. tri dana — voditelj o. Scheibel

VELJAČA 1987. — 23. do 28. pet dana — voditelj o. P. Nikolić

OŽUJAK 1987. — 9. do 12. tri dana — voditelj o. Scheibel

Svaki tečaj počinje i svršava navečer naznačenog datuma.

Naša adresa: ISUSOVCI, Rekovčeva 12 — 51410 OPATIJA — Tel. 051/712-830

Oglasi

K N J I G E

Na adresi FRANJO EREIZ, Palmotićeva 31, 41001 ZAGREB, pp 699, možete naručiti slijedeće:

O. RUPERT MAYER ISUSOVAC PROTIV NACIZMA, napisao Wilhelm Sandfuchs. Životopis branitelja istine, apostola ljubavi prema bližnjemu i preteče modernog dušobrižništva. — Cijena: 2500 d.

Iz tiska je izašla knjiga Jurja Gusića **»MAJKA I ODGOJITELJICA«.** U njoj pisac nastoji pružiti kršćanskim majkama upute kako će prema kršćanskim načelima odgajati svoju djecu. Cijena je 1.000 (tisuću) din.

Majke, koje si žele olakšati odgoj djece starije od 15. godine, neka im nabave knjigu od istog pisca **»DJEVOJKO, ZNAŠ LI LJUBITI?«** ili **»MLADIĆU, ZNAŠ LI LJUBITI?«** U tim knjigama su obrađeni problemi mladih, napose odnos mladića prema djevojci, odnosno djevojke prema mladiću, zatim je prikazano kako bi morao izgledati pravi kršćanski brak i obitelj. Cijena svake od tih knjiga je 1.200 (tisuću i dvije stotine) din.

A jednima i drugima mnogo će pomoći u rastu u vjeri knjiga od istog pisca **»MLADI NA KRISTOVU PUTU«.** Cijena je 1.200 din + poštarina. I ove se knjige naručuju na gornju adresu.

ISUS — OBJAVITELJ BOGA LJUBAVI, napisao Mato Zovkić, cijena 1.000 d.

SRCE ISUSOVO SPASENJE SVIJETA, napisao Bernhard Häring, cijena 1.000 d.

JA LJUBIM PODNEVNI LJETNI ŽAR, pjesme Milana Pavelića, cijena 600 d. (U oglasima iz prošlog broja Glasnika — za sječanj — za ovu knjigu cijena je pogrešno tiskana: 900 d.)

Na adresi: Knjižnica U PRAVI TRENUTAK — 54400 Đakovo, pp 62 možete naručiti slijedeće knjige:

NAŠ ŽIVOT SE MORA IZMIJENITI, napisala Christa Meves. **Sreća u duševnom zdravlju.** Autorica znalački upozorava na nepatvorene zakone duševnog rasta u čovjeku. Moderni ih čovjek često želi zaobići i time prouzročuje teške posljedice za se i za buduće generacije. — Cijena: 700 d.

PRIPOVIJEDATI I ODGAJATI, bajke i dječja psiha, napisala Christa Meves. Kako i koliko pričanje bajki utječe na pozitivni duševni razvoj djeteta. — Cijena: 600 d.

FABIOLA, Crkva u katakombama, napisao kard. Nikola Wiseman. Prvi veliki roman o kršćanskim mučenicima napisan 1854. na engleskom jeziku, a godine 1865. preveden na hrvatski i izdan u Zagrebu iste godine. Omot u boji. — Cijena: 2000 d meki uvez, 2500 tvrdi uvez.

JESENSKE STAZE (pjesme), Vito Cipriš. — »Cipriševa poezija će naći svoju čitalačku publiku zbog lakog i pjevnog izraza, zbog pojednostavljenog razmišljanja o krupnim pitanjima života, zbog komornih ugođaja i povlačnih zanosa.« (J. I.) — Izdaje: HKD »Sv. Ćirila i Metoda« Zagreb, Trg K. Tomislava 21

Na adresi: KRŠĆANSKA SADAŠNJOST, Marulićev trg 14 — 41001 ZAGREB, pp. 343 možete naručiti slijedeće knjige:

A. BAUER I NJEGOVA FILOZOFIJA, napisala Zora Križanović. Iz sadržaja: Život i djelovanje; U krugu kršćanske filozofije; Teodiceja ili nauka o razumnoj spoznaji Boga; Opća metafizika ili ontologija; Wundtov metafizički sustav; područje materijalizma i dr. — Cijena 1.800 d.

MJESEC NAD TIBEROM, napisao Ivan Golub. Spomeni na papu Koncila Ivana XXIII. Dnevnik događaja vođen u ovom trenutku i na licu mjesta. Oživljeno vrijeme i čitav niz likova. — Cijena 1.500 d. Ilustrirano.

MEĐU SLAVENIMA, strip: SLAVENSKI APOSTOLI I PROSVJETITELJI ĆIRIL I METOD. Svezak 3. — Četverobojan tisak, brošurano, cijena: 400 d.

BIBLIJA U STRIPU — NOVI ZAVJET

Br. 37: PETAR APOSTOL ISUSOV PREDSTOJNIK CRKVE U NASTAJANJU

Br. 38: PETAR SVJEDOK I VODITELJ U CRKVI KOJA SE OTVARA SVIJETU

— Cijena pojedinom primjerku 300 d.

SUSRETI, Zbornik radova sa susreta hrvatskih studenata u inozemstvu. Zagreb — Bochum 1986. — Cijena 2.200

Zahvalnice

ZAHVALJUJEMO PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGRJEŠNOM SRCU MARIJINU

..sv. Josipu i sv. Katarini što se unuka sretno upisala na sveučilište, a unuk se vjenčao u crkvi. — Baka Slavonka

..Gospi od brze pomoći, sv. Leopoldu i ostalim zaštitnicima za mnoge milosti, a napose za sretno položene ispite i za zaposlenje. — Čitateljica B. M., Subotica

..i sv. Nikoli Taveliću za ozdravljenje moje kćeri. — Marija Orelić, Punat

..sv. Josipu, sv. Antunu i sv. Leopoldu za zdravlje, kao i za druge primljene milosti. — Obitelj iz okolice Zagreba

..i sv. Obitelji za primljene milosti. — Zahvalna majka, Zagreb

..Gospi od brze pomoći i svima svetima koji su mi pomogli u mnogim nevoljama. — Kata Šikljan, Ivanjska

..na pomoći u mojoj bolesti. — M. K., Gušće

..sv. Blažu i sv. Antunu za primljenu milost. — Katarina Jurašković, Jalžabet

..Gospi od brze pomoći i sv. Lovri za ozdravljenje moje kćerke i za ozdravljenje ruke. — Ana Kocić, Slav. Šamac

..Gospi Žalosnoj, sv. Josipu i ostalim zaštitnicima za ozdravljenje unuka od teške bolesti. — Baka, Vukovar

..i sv. Anti na uslišanoj molitvi. — Vl. Santini, Zagreb

..Gospi od brze pomoći i svima svetima na uslišanoj molitvi. — Čitateljica, Belišće

..za ozdravljenje. — Marija Predragović Zagreb

..sv. Ignaciju i sv. Luciji za ozdravljenje. — Ana iz Zagreba

..i sv. Leopoldu za zdravlje. — G. M., Murter

..Duhu Svetome, Kraljici svete Krunice i ostalim zaštitnicima na sretnom porođaju kćerke, kao i na svim drugim milostima. — Zahvalna majka, Hvar

..za uslišanu molitvu. — Olivera Petrović, Kragujevac

..sv. Josipu, Andelima i Svetima za sretan porod dviju unučica, uz preporuku za mir u obitelji i za bolesnoga sina. — P. D., Križevci

...sv. Dimitriju i svima nebeskim zaštitnicima za zdravlje djeteta. — Majka iz Šljivoševaca

...za primljene milosti, uz preporuku za zdravlje i mir Božji u obitelji. — Ana Bočkaj, Kutjevo

...Gospi Karmelskoj i sv. Josipu za sretnu operaciju i za zdravlje u obitelji. — C. D., Mraclin

...Majci Božjoj Bistričkoj, sv. Leopoldu i svima svetim Zaštitnicima koji su mi uvijek u pomoći. — M. T., Zagreb

...sv. Antunu i svima svetim zaštitnicima za primljene milosti. — K. D., Šid

...sv. Josipu i svetim zaštitnicima za zaposlenje unučadi, kao i za neprestanu pomoć i zaštitu u obitelji. — Zahvalna baka, Lipovljani

...za dosadašnju pomoć i sva njegova dobročinstva. Preporučujem mu se i nadalje za njegova dobročinstva i za zdravlje i unaprijed mu se zahvaljujem. — Marija Vuković, Krilo-Jesenice (kod Splita)

...i sv. Leopoldu za mir i slogu u obitelji, što su mi unuke primile svete sakramente i za mnoge druge milosti. — Baka iz Ljubeščice

...Gospi Lurdskoj, sv. Leopoldu i m. Klaudiji za uslišane molitve. — Eva Vukmanović, Sl. Šamac

...i Gospi Bapskoj na uslišanoj molitvi za sretnu operaciju. — Obitelj Vidaković, Bapska

...i Gospi od brze pomoći za uslišanu molitvu. — Vjernica iz Slav. Broda

...Gospi Lurdskoj i sv. Moniki za uslišane molitve. M., Gorski Kotar

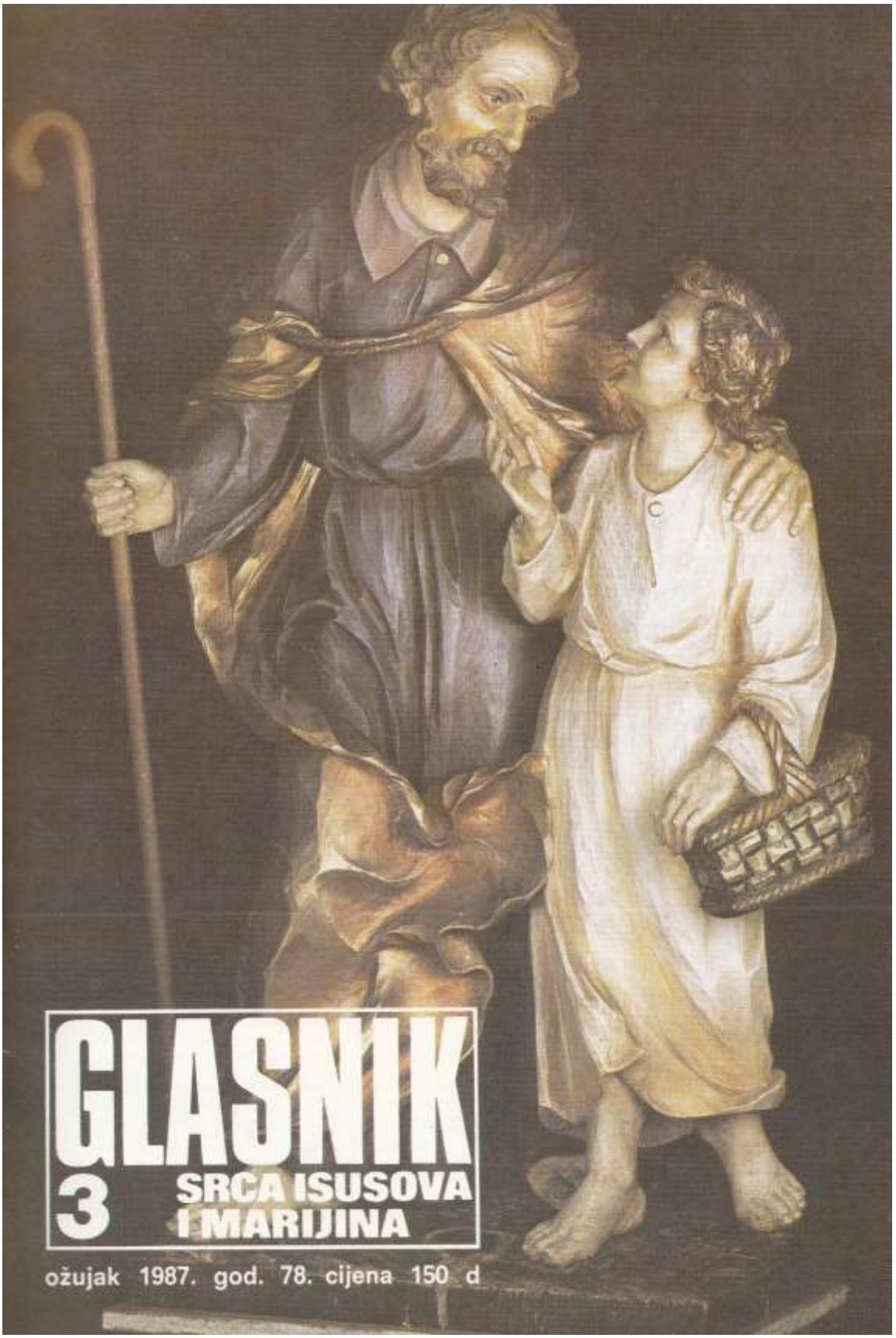
...sv. Antunu i Petru Barbariću za položeni ispit moje unuke. — Baka iz Gušća

...i Gospi od brze pomoći za sretan porod kćerke i za ostale primljene milosti. — M. Š., Pleternica

...i Majci Božjoj Bistričkoj na uslišanoj molitvi. — Djevojka, Varaždin

PREPORUČUJEMO SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI

GLASNIK

3 SRCA ISUSOVA I MARIJINA

ožujak 1987. god. 78. cijena 150 d

SV. JOSIP, ISUSOV POOČIM, HRANITELJ I ODGOJITELJ

NA GLAZBALU JUTARNJEG VJETRA ZANOSNA SVIRKA PLAVA CVIJETA
(Mladenko SPAHIJA)

Domoljublje - temeljna dužnost

300. obljetnica zaštitništva sv. Josipa nad našom domovinom, dragom nam Hrvatskom, pruža nam priliku da probudimo pojam jedne kreposti, koja se zove patriotizam ili domoljublje. Uslijed hajke na ljubav prema domovini, nekome se može čak činiti da patriotizam uopće i nije vrlina nego mana. Na tom osjetljivom području nadasve je važno imati jasne pojmove i zdrava te u isto vrijeme nepokolebljiva načela.

Zašto je domoljublje vrlina? — Zato što je riječ o istini da svaki čovjek, pa tako i svaki Hrvat, ima svoju domovinu kojoj duguje poštovanje, zahvalnost i ljubav kao majci od koje je mnogo primio. Ljubeći svoju domovinu čovjek priznaje svoj društveni i kulturni dug prema svima onima, koji su nam u 13 stoljeća naše, često put teške i krvave povijesti, prethodili, koji su nam sačuvali i prenijeli hrvatski identitet, samosvojnost, kojom se razlikujemo od svih drugih naroda svijeta. Normalan čovjek ima samo jednu nacionalnost, jednu domovinu. Zato prema njoj ima dug pravde, jer od nje jedine imamo neke trajne vrijednosti kao što su povijest, jezik, kultura, običaji. Domovina nam je u neku ruku majka, a majka se poštiva i ljubi. I to je jedna od temeljnih dužnosti.

(Preuzeto iz Glasnika sv. Josipa 4/1986. str. 8)

Josip ANTOLOVIĆ

GLASNIK
Srca Isusova i Marijina

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove. - Glavni i odgovorni urednik: Valentin Miklobušec. - Uredničko vijeće: Josip Antolović, Ignac Belak, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Stjepan Kuzmić, Valentin Miklobušec, Mato Rusan i Marijan Steiner. - Tehnički urednici: Ignac Belak i Miro Jurić. - Adresa uredništva i uprave: Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp 699. Telefon: (041) 434-710, (433-362). Tisak »Plamen«, Slavonski Brod. - Cijena pojedinog broja 150 d. Godišnja pretplata 1800 d. - Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10 posto popusta. - Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu uprave. - Poštarina plaćena u gotovom. - Rukopise i fotografije ne vraćamo.

Urednikova riječ

Ožujak je veoma važan mjesec u godini i sav prožet ozbiljnošću. Studen se u to vrijeme povlači, toplina nadjačava. Svuda se osjeća novi polet i zalet. Vjernik ulazi sve dublje u tajnu Božje ljubavi. Spoznaje Boga na djelu i osjeća se neodoljivo privučen da i sam krene putem križa u slavu uskrsnuća. Spoznaje da bez toga ne ide. Napušta šaljive povorke i objest karnevala i svrstava se na put križa. Odricanjem i samozatajom, uz pomoć Božju, želi postići ono što ne može samom prirodom niti ako joj služi niti ako je podjarmi. Samo s Bogom postaje bolji, novi čovjek!

Ožujak je i vrijeme radosti koju nam osobito donose dva lijepa i draga blagdana: sv. Josip i Blagovijest. O Blagovijesti nema u ovom Glasniku ništa, ali je sv. Josip došao na svoje. O njemu piše J. Antolović kao o našem svecu i zaštitniku, R. Grgec kao o zaštitniku Hrvatske, a Tino je posjetio Sarajevo i priredio reportažu o tamošnjoj župi sv. Josipa na Marindvoru. Druge su misli usmjerene na križ i korizmu. Tu je razmišljanje poljskog svećenika i mučenika J. Popieluszka o povezivanju našeg križa s križem Kristovim, a Ivna donosi svoju meditaciju u pjesmi »Bez riječi pod križem«. Sve druge stranice prožete su križem iz života, bilo da smo mu vjerni do veličine ili nevjerni do kukavičluka. Mlada je žena pogođena vlastitom nerazboritošću pa zbog toga trpi, trpe beskućnici i oni koji se za njih zauzimaju, trpe misionari u svojoj neimaštini itd. Sve se to odigrava u vremenu koje nam je Isus dao, ali ono ostaje njegovo. Neki su, poput Don Grge Bučića, to shvatili, i jednom preporođeni snagom vode i Duha nastoje roditi rodom svetosti. On nije jedini. Čitajte također priču iz života, o Sofiji i Ljubici. Preporučujemo vam aforizme o odgoju, razmišljanje jednog novinara o psovci, moralni problem koji obrađuje I. Fuček, i na kraju — Ljubav iznad svega!

GLASNIK
Srca Isusova i Marijina

GOD. 78. OŽUJAK 1987. BR. 3

SADRŽAJ

HVALA NA PISMU — — — 76
SVETI JOSIP, NAŠ SVETAC I ZAŠTITNIK, J. Antolović — — — 78
ISUS NA KRIŽU, F. Višnjić — 79
ZA ONE KOJI SE ZALAŽU ZA BESKUĆNIKE, P. Galauner — 80
ZAŠTITNIK HRVATSKE, R. Grgec 82
ISUSOVO VRIJEME, R. Brajičić 83
BUDI CVIJET!, IVNA — — — 84
BEZ RIJEČI POD KRIŽEM, IVNA 85
SNAGA VODE, M. Steiner — — 86
ODGOJ, AFORIST — — — — 88
RAZMIŠLJANJE JEDNOG NOVINARA — — — — — — — 89
SV. JOSIP U SARAJEVU, TINO — 90
»MAMA, IVANKA JE TRUDNA!« I. Fuček — — — — — — 92
LJUBAV IZNAD SVEGA, S. Kuzmić 94
SOFIJA I LJUBICA — NEUDATE, DAVORIN — — — — — 96
SREDSTVA DRUŠTVENOG PRIOPĆAVANJA, M. Rusan — — — 98
OBLACI NAD GANGESOM, A. Gabrić — — — — — — — 99
PISMO IZ KAMERUNA, M. Šurjan 100
PETAR KASUI, H. Cieslik — — 102
DON GRGO BUČIĆ, J. Bogdan — 104
OGLASI — — — — — — 106
ZAHVALNICE — — — — — 107

Hvala na pismu

ZAKLELA SE ZEMLJA RAJU...

Poštovani uredniče!

Imam 25 godina, živim u selu blizu Osijeka. Glasnik Srca Isusova i Marijina čitam otkad znam za sebe, jer je moja majka stalni pretplatnik. Redovito pratim rubriku »Hvala na pismu«. U njoj ima puno dirljivih ispovijesti. Čitaoci iznose svoje probleme i mole vas da im pomognete. Ja vam se javljam s istom namjerom. Napravila sam u svom životu veliku pogrešku, veliki grijeh, za koji se kajem već preko godinu dana. Živim s mužem i dvije kćerkice od 5 i 2 g. U svojoj smo kućici koja još nije završena, ali imamo krov nad glavom.

U braku dolazi do raznih trzavica i problema ako nemaš svoj dom, a kad nešto sagradiš, kreneš krivim putem. Barem sam ja tako krenula. Smatrala sam da je suprug jako ljubomoran na mene jer mi je ponekad znao

predbaciti da imam drugog muškarca. Želeći da mu se osvetim, pokušala sam ga stvarno prevariti. Sastajala sam se s jednim čovjekom iz istog poduzeća, i to za radnog vremena ali i poslije. Mislili smo da to nitko ne zna. Međutim, počela su ogovaranja u radnoj organizaciji pa i izvan nje — naravno »u povjerenju«. Ja sam tada počela izbjegavati tog čovjeka, ali je on okrenuo drugu stranu. Želio me prisiliti da napustim svog supruga. Počeo me proganjati. Dolazio je i u moj sokak, pa je našao i više prijatelja koje prije toga možda nije ni poznavao, samo da bude što dulje u mojoj blizini. Saznavši za razlog njegova dolaženja, oni su ga čak lijepo prihvatili. Jedna je žena sve ispričala mojoj majci, koja me odmah napala. Ja nisam ništa priznala, ali mužu sam ipak morala nešto reći. Zatajila sam koliko sam mogla. Možda bi mi on i vjerovao da taj čovjek nije nastavio po starom, iako sam ga opomenula. Jedne je kasne večeri čak lupao po tarabama i zvao me van. Suprug je izašao i otjerao ga. Kad je vidio mog supruga, pretvarao se da traži vina i da je pijan, da uopće ne zna gdje se nalazi. Ja sam poslije bila na ispovijedi i priznala ispovjedniku istinu. Ja s tim čovjekom nisam otišla predaleko. Završilo se na poljupcima i milovanju. Od tog događaja ja s njim ne pričam, a niti s jednom susjedom koju sam pitala da li je taj čovjek stvarno pričao o meni laži koje sam čula. Ta me susjeda jako izgrdila i opsovala. Ja sam prešla preko toga i prva sam kazala riječ, ali ona ne prihvaća. Pred kolegicom je kazala da sam ja mlađa od nje i da bih morala prva progovoriti. No suprug mi ne dozvoljava da s njom govorim. Smatram da nisam kriva, jer je nisam ničim vrijeđala. Zanima me slijedeće:

— Da li bih morala odmah otići od supruga i razvesti se zbog toga što ne razgovaram ni s njom ni s tim čovjekom, i što suprugu nisam priznala istinu, jer ne smijem? Ja to nikako ne želim. Smatram to još većim grijehom! Kako da vratim mir i povjerenje u obitelji? Muž mi više ništa ne vjeruje jer ljudi mu pričaju jedno, a ja tvrdim drugo.

Budući da već imamo dvoje djece, a nismo sredili stambeno pitanje, za sada ne bismo mogli imati i treće. Da li je grijeh čuvati se začeća tako da se uzdržimo od bračnog čina u plodne dane?

Poštovani uredniče, oprostite što vam tako opširno pišem. Nekome sam se morala povjeriti i olakšati si malo bol u duši. Lakše je to nekome napisati nego ispripovjediti oči u oči.

Lijepo vas molim da mi što prije odgovorite preko Glasnika! Nadam se da ste me u svemu razumjeli i da shvaćate kako mi je teško. Nemam više volje za život i rad.

Unaprijed vam velika hvala!

ŽELJKA

Stara istina uvijek se iznova potvrđuje: »Zaklela se

zemlja raju da se tajne sve saznaju!« Pa kad i nitko od ljudi ne bi vidio, vidio bi Onaj koji gleda srca, zna naše namisli i poznate su mu želje.

Bila je veoma loša zamisao da ćeš se svome suprugu osvetiti za ljubomoru tako što ćeš ga stvarno prevariti. Zar si zaboravila da se grijeh začinje najprije u srcu, i da je već to bio grijeh. Osim toga, čisto ljudski govoreći ludost se ludošću nikad ne ispravlja nego se samo množi. Ti se već i sada moraš ljuto kajati što si dala povoda za govorkanja u poduzeću i među susjedima, a što bi tek bilo da ste otišli »do kraja«? Hvala Bogu što niste! Ovo se ipak dade lakše ispraviti. Za koju si se to stvar željela mužu osvetiti? Zar za slabost? Za slabost ga treba sažaljevati, a ne kažnjavati; pomoći mu da je se oslobodi, a ne tjerati ga u uvjerenje da je bio u pravu kad ti je govorio da ideš s drugim muškarcima.

Bračnom nevjernošću samu bi sebe više kaznila negoli njega. On bi tada izišao posve prav, a posljedice bile bi gore za tebe nego za njega, a najgore možda za vašu sitnu dječicu.

Ti misliš da nisi išla predaleko. Možda ne vanjskim činom, ali u srcu? Zar je poljubac nešto tako beznačajno kad mu prethodi želja da se svoga muža stvarno prevari? Zar su ta milovanja bila uistinu sasvim nevina? Nisu li vas pred najgorim zaustavila samo govorkanja do kojih je došlo? I hvala Bogu što je došlo, ovako je ipak bolje prošlo!

Supruga nemoj nipošto napuštati. Razbiti brak, bilo bi nešto najgore što bi mogla učiniti! Mir ćeš vratiti vjernošću, skrbnošću i ljubavlju prema mužu i djeci. Ljudi će pomalo ušutjeti, muž će se smiriti, mir će se vratiti. Moli na tu nakanu! Stekla si dragocjeno iskustvo, ugradi ga u svoj bračni život.

Nije grijeh uzdržavati se od bračnog čina u »plodne dane«, ako za to postoje valjani razlozi. Tada to može postati i dužnost, no ona je zajednička, dogovorno donesena između oba supruga. No, taj stav može biti samo privremen, nipošto trajan. Promisli malo, nije li možda to uzdržavanje navelo tvoga muža na ljubomoru, pa misli da ti ideš s drugim muškarcima a do njega ti nije stalo. Osim toga, ne bi li treće dijete pridonijelo učvršćenju vašeg braka, povjerenju i skladu, a brbljavcima bi začepilo usta. Promisli! O svemu što je bilo mužu ćeš priznati onoliko koliko je nužno, jer se nitko nije dužan sam optuživati, ali ga prije pokušaj nekako navesti da o svemu razmišlja kao zreo čovjek a ne kao razdraženi ljubomornik. I on mora biti spreman da shvati i oprosti. Njegova je prva dužnost da ti pomogne kako bi zadobila mir, a ne da te kazni. Ta već si dosta kažnjena! Tako nas uči i Isusov postupak s preljubnicom koju su mu farizeji doveli da ga iskušaju. »Tko je od vas bez grijeha, neka prvi baci kamen na nju«, odgovara im Isus. A kad se oni posramljeni raziđoše, jer nijedan ne bijaše bez grijeha, reče ženi: »Oprošteni su ti grijesi. Idi i ne griješi više!« Tu riječ rekao je i tebi u ispovijedi. Vjeruj toj riječi, živi po toj riječi i naći ćeš mir, makar sada bilo i puno bure.

UREDNIK

Ukratko...

BOŽANA

Odgovor na tvoje pismo poslat ću ti na adresu koju si navela, samo se malo strpi.

ANONIMNA

Za sve što se odnosi na vaše zdravlje, posavjetujte se s liječnikom. Ne dajte se uzbuđivati kojekakvim utvarama, praznovjerjima i slično. Sve one zavežljaje smatrajte smećem i bacite ih u smeće.

EMILIJA

Tvoje pismo objavit ćemo u Glasniku br. 4/1987. Za sada budi mirna, ne zapuštaj školu, ne prepuštaj se očaju!

T. B. S.

Nastojat ćemo pismo i odgovor donijeti u Glasniku br. 4/1987. ili u broju nakon toga.

PEGY

Pošalji nam svoju potpunu adresu da ti pošaljemo pisma koja su stigla na uredništvo Glasnika.

ŽELJKO

Tvoje pismo i odgovor uvrstit ćemo u jedan kasniji broj Glasnika.

VLADISLAV TRIPKOVIĆ

Nemam vam što nova javiti. Za ostvarenje svoje ideje borite se ustrajno u crkvama koje sami navodite.

UREDNIK

Sveti Josip, naš svetac i zaštitnik

Štovatelji svetaca, pa tako i sv. Josipa, žele što više znati o svojim zaštitnicima. O nekim svecima mogu to lako postići, a o nekima teže. Kako je to kad se radi o sv. Josipu?

O sv. Josipu imamo malo podataka u Svetom pismu, ali su ti podaci veoma dragocjeni, i svojom kvalitetom nadilaze mnoštvo podataka o drugim svecima. Kvaliteta podataka o sv. Josipu je tolika da su se na njima kroz povijest nadahnjivali mnogi veliki umovi izrekavši o njemu najdivnije misli. Upoznajmo te bitne podatke o sv. Josipu!

KRALJEVSKO PORIJEKLO I OČINSKA ČAST SV. JOSIPA

Josip potječe iz roda najslavnijeg izraelskog kralja Davida. Anđeo ga stoga zove: »Josipe, sine Davidov!« (Mt 1, 20). Ugledno i slavno bijaše, dakle, njegovo porijeklo. Otac mu se zvao Jakov. Zaručio je najslavniju ženu u povijesti čovječanstva, Mariju, koja će postati Majka Božja, Bogorodica. Prema Isusu, iako mu nije bio tjelesni otac, vršit će očinsku čast i dužnost. Po Božjem nalogu koji mu donosi anđeo nadjenut će mu ime Isus, a Isus će njega slušati kao što sin sluša oca. »Tada siđe s njima, dođe u Nazaret i bijaše im poslušan« (Lk 2, 51). Poslušan jednako Josipu kao i Mariji. I to bi bilo uglavnom sve.

MANJE ISTAKNUT, ALI NIPOŠTO NEPOZNAT

Stručnjaci u teološkim znanostima tvrde da su sveti Oci, najslavniji teolozi i crkveni pisci, a u srednjem vijeku i veliki skolastici, pokazali malo zanimanja za sv. Josipa. Ima u tome istine, ali ipak ne stoji tvrdnja da je on prije XII. stoljeća bio u Crkvi nepoznat. Vjernici prvih jedanaest stoljeća crkvenog postojanja posjedovahu Sveto pismo, kao i mi, a u njemu su se mogli susresti sa sv. Josipom i saznati ono najbitnije o njemu.

Odlični poznavalac kršćanske pobožnosti i duhovnosti, M. Pourrat, u svom djelu »Kršćanska duhovnost« kaže da su se već zarana hvalile Josipove kreposti, kao i kreposti ostalih patrijarha: Abrahama, Jakova i najvećeg starozavjetnog muža — Mojsija. A sv. Ivan Zlatousti (IV. st.), najveći crkveni govornik, sastavio je čak vrlo rječite homilije u kojima veliča Josipovu poslušnost.

Neki misle da se i ranije, već u III. stoljeću, mogu tu i tamo utvrditi barem neki tragovi štovanja sv. Josipa, pa čak i neke lokalne svetkovine njemu u čast. U jed-

nom britanskom kalendaru iz VIII. stoljeća spominje se sv. Josip 19. ožujka, a na taj datum slavimo ga i danas.

Kardinal Billot u svojoj teološkoj raspravi o Utjelovljenoj Riječi navodi razloge zašto je sv. Josipu znatno kasnije iskazivan javni kult u Crkvi. On kaže: »To je ponajprije zato što se najprije dogma o Marijinu djevičanstvu morala duboko utisnuti u srce vjernika i što su se svi prvo morali naviknuti da svetu Djevicu promatraju kao jedinu koja je dala ljudski život Spasitelju . . .«

RAZVOJ U SKLADU S KRŠĆANSKOM ZRELOŠĆU

Božja Providnost tako je htjela da, nakon što pred Božjim narodom Isus i Marija zasjaju u punom sjaju, tek onda zasja isto tako i sv. Josip. Zato se pravodobno poslužila velikim svecima, koji će svojim govorima i spisima otkrivati veličinu Isusova pooćima i Marijina muža.

Jedan je od njih sv. Bernard iz Clairvauxa, koji će misli i srca vjernika upraviti i prema sv. Josipu, stavljajući pred njih sve njegove vrline. Tako je on postavio načela za kršćansku pobožnost prema sv. Josipu, koja će se sastojati u prvom redu u nasljedovanju njegovih vrlina: pravednosti, vjernosti, djevičanske čistoće, apsolutne poslušnosti, radinosti, kućne i obiteljske svetosti.

Svršetkom XIV. i početkom XV. stoljeća pojavit će se dva velika promicatelja štovanja sv. Josipa: kardinal Pierre d' Ailly, sastavit će prvu teološku raspravu o štovanju sv. Josipa: »Dvanaest slava sv. Josipa«, a Gerson, slavni kancelar pariskog sveučilišta, neće se zadovoljiti samo s time da opjeva povlastice sv. Josipa, nego će zahtijevati da se u njegovu čast uvede sveopći blagdan. Veliki franjevački propovjednik, sv. Bernardin Sienski, pozivat će svoje slušatelje da u svim prilikama i neprilikama svog vremena zazivaju u pomoć velikog sveca, svetog Josipa.

Barok, doba potridentske obnove, također će se veoma isticati štovanjem sv. Josipa, a pape, sve tamo od Pija IX. pa do Ivana Pavla II, pozivat će sav kršćanski svijet da veoma poštuje i časti sv. Josipa.

HRVATSKI SABOR I NAROD POD ZAŠTITOM SV. JOSIPA

Za Hrvate je značajno da je hrvatski sabor već prije tri stoljeća odabrao sv. Josipa za zaštitnika hrvatskog naroda. Ove godine upravo slavimo tu značajnu obljetnicu, pa je to prilika da bolje upoznamo sv. Josipa i probudimo svoju pobožnost prema njemu. S Isusom i Marijom treba da ga uvedemo u naše obitelji, kako bi one po želji II. vatikanskog sabora postale doista »Crkve u malom«, i kako bi sva naša ognjišta postala što sličnija onome u Nazaretu, gdje je Josip bio glava, Marija majka, a Isus srce obitelji. To će postati ako se u našim obiteljima budu gajile nazaretske vrline: međusobna ljubav i poštivanje, sloga, zajedništvo u molitvi, radu i patnji. Eto nam divnog programa u tristotoj obljetnici Josipova pokroviteljstva nad našim narodom!

Josip ANTOLOVIĆ

Isus na križu

Krist je umro na križu za svakog pojedinca za svekoliko čovječanstvo. Pobijedio je smrt, i pokazao put uskrsnuća. Ali zašto je bilo potrebno da se spasenje ljudskog roda ostvari po Križu, na tom okrutnom sredstvu?

Feničani su osuđivali na smrt na križu onu vrstu ljudi koji bijahu prezreni, koji bijahu lišeni svakog prava, koji bijahu robovi.

Da je Krist bio kamenovan, reklo bi se samo da je poginuo još jedan Židov; da mu je mačem odsječena glava, poginuo bi kao što su pogibali Rimljani. Umirući na križu, kao rob, postao je brat svakog čovjeka, jer smrt, zadana mu kao robu, potresa ljude svih narodnosti. Rob je mogao biti Židov, Grk ili Got. Rob je mogao biti nepismen čovjek ili školovan čovjek.

Zahvaljujući smrti i uskrsnuću Kristovu — križ, dotad znak sramote i poniženja, postao je znakom hrabrosti i neustrašivosti, pomoći i bratstva. U svjetlu križa danas razumijemo ono što je najljepše i najvrednije u čovjeku. Po križu ide se prema uskrsnuću. Nema drugog puta! Zato križevi naše domovine, naši osobni križevi, križevi naših obitelji, moraju voditi do pobjede, do uskrsnuća. U tom ćemo i uspjeti ako ih nosimo s Kristom, koji je podnio križ i pobijedio smrt.

(Nastavak na str. 87)

Za one koji se zalažu za beskućnike

Teško je biti beskućnik. Teško je živjeti bez domovine, bez krova nad glavom, bez one osnovne zaštićenosti koja je čovjeku potrebna da bi se osjetio svoj na svome i svoj u svome.

Ljudi koji žive u svojim udobnim stanovima, okruženi svim obiljem koje im život pruža, jedva da se mogu uživjeti u osjećaje i muku nekog beskućnika. Pa i siromašniji među nama, premda ne uživaju sve »blagodati« našeg vremena, imaju ipak svoju kuću ili svoj stan, osjećaju se bar donekle zaštićeni i sigurni, dok beskućnik svega toga nema. Jedva možemo slutiti tjeskobu koja pritišće njegovu dušu.

SUOSJEĆATI S BESKUĆNICIMA

Što to uistinu znači — biti beskućnik — počeo sam donekle naslućivati kad sam za hladnih zimskih noći vidao takve ljude kako spavaju po rimskim pločnicima, na stepenicama pred kakvom trgovinom ili u nekoj zavjetrini. Bili su to ponajčešće starci i starice, katkada i duševni bolesnici, ali je među njima bilo i mladih ljudi koji su se zbog ovog ili onog razloga u vrtlogu velegrada našli u tako nezavidnom položaju.

Jedne noći bio sam svjedok kako je osamljeni prolaznik, videći Misionarke ljubavi (sestre Majke Terezije) kako se sa šalicom toplog mlijeka i komadićem kruha nadvijaju nad takve bijednike, uskliknuo: »Zaista su te sestre anđeli s neba, koji u to gluho doba noći posjećuju ove siromahe!«

LOGOR BESMISLA I BEZNAĐA

Najpotresniju priču o beskućnicima čuo sam prije nekoliko godina od jednog svog redovničkog subrata koji se upravo bio vratio iz jednog izbjegličkog logora u Tajlandu, u kojem je proboravio nekoliko mjeseci dijeleći s tim izbjeglicama dobro i zlo. On je prije toga kroz nekoliko desetljeća bio misionar u Indiji i osjetio svu težinu siromaštva toga naroda. Ali ono što je doživio u izbjegličkom logoru, bilo je iznad svega onoga što je do tada iskusio. Živio je sa 50.000 izbjeglica na teritoriju od 5 kvadratnih kilometara. Ti su ljudi ostali bez domovine i bez krova nad glavom. Bili su bez ičega. Ali ono što je najgore, ostali su bez ikakve nade. Nitko im nije mogao reći dokle će morati ostati u tim jadnim okolnostima. Nitko im nije mogao dati kakvo obećanje za bolje sutra. I tako su prolazili dani u besposlici i beznađu, a mora ih je sve jače pritiskivala. Taj donedavni indijski misionar sam je priznao da je upravo u tim okolnostima dublje doživio čovjeka u svoj njegovoj ugroženosti nego za svih onih godina što ih je proboravio u Indiji. Teška srca odijelio se od tih patnika. Iskreno je priznao da se rastaje od njih duhovno obogaćen i preobražen. Solidarnost i suživot s najugroženijima među ugroženima preobražava ljudsko srce i čini nas osjetljivima za ljudsku muku i zahtjeve Evanđelja.

CRKVA SIROMAHA I ODGOVORNOST ZA BESKUĆNIKE

O. Pedro Arrupe, bivši General Družbe Isusove, osjetio je taj vapaj mnoštva i usmjerio pažnju svoje braće na tu goruću potrebu najugro-

ženijeg dijela čovječanstva. Na njegov poziv pojedini su svećenici ostavili svoja radna mjesta, čak i sveučilišne katedre, i pošli u te izbjegličke logore. A bivši kućni ekonom u Generalnoj Kuriji Reda, Bavarac O. Alban, nije jedini koji je zamolio da u predahu između jedne i druge službe pođe za nekoliko mjeseci u Tajland, u jedan takav izbjeglički logor, da na vlastitoj koži osjeti muku i nevolju tih beskućnika.

Za naše je prilike to možda malo neobično, ali ne zaboravimo da je naša Crkva — Crkva siromaha. Ona se već na Koncilu, snažno, ali ne dakako isključivo, opredijelila za siromahe. Još izrazitije zauzela se za siromahe nakon Koncila, osobito u onim dijelovima svijeta koji se naziva Trećim svijetom. Crkva mora u tom opredjeljenju biti dosljedna. To je zahtjev njezina Učitelja, Isusa Krista, koji i danas prolazi zemljom čineći dobro i liječeći svaku bolest i svaku nemoć. To vrijedi i za naš specifični prostor, gdje se mi, upravo zbog te naše »specifičnosti« olako ispričavamo i smatramo slobodnima od vrlo izrazitih zahtjeva Duha Svetoga u ovom našem trenutku. To osobito vrijedi kad se radi o siromasima, patnicima i onima koji se nalaze na rubu društva.

MEĐUNARODNA GODINA BESKUĆNIKA

Problem beskućnika jedan je od gorućih problema našeg vremena. UNESCO je odlučio da jednogodišnjom kampanjom svrati pažnju svijeta na skrajnju bijedu i ugroženost izbjeglica i svih onih koji su ostali bez krova nad glavom. A tih imade sve više i po velikim metropolama svijeta, ali ne samo u njima. Na žalost, u ovom našem modernom društvu, raste broj siromaha, ljudi koji su bačeni na ulicu i žive na ulici, kao da drugog mjesta i drugog rješenja za njih nema.

Crkva želi biti otvorena tom pozivu na djelovanje. Apostolat molitve želi dati svoj prilog u rješavanju te velike potrebe svijeta.

ZA KOGA ĆEMO SE MOLITI?

Naša molitva nije u prvom redu usmjerena za sve te bijednike svijeta, nego je prinosimo za one koji su se odvažili da stupe u tu rijeku ljudske patnje i koji osjetljivošću srca i pronicljivošću uma traže pozitivna rješenja i u samim strukturama društva.

Ovom nakanom Sv. Otac nam posebno usmjeruje pažnju na dva vida pastoralnog rada pokoncilske Crkve:

— prvo: duhovni pastiri nastoje ohrabriti svjetovnjake da se osobno i direktno zauzmu za te probleme bilo preko državnih inicijativa bilo preko privatnih institucija koje su osnovane u tu svrhu. Svjetovnjaci su oni koji imadu moralno pravo i dužnost da rješavaju te probleme.

— drugo: u izvršavanju proročke uloge Crkve duhovni pastiri istražuju uzroke te bijede i svraćaju pažnju više na te uzroke negoli na one koji trpe od posljedica. To je težak i delikatan posao, ali je neophodno potreban.

Moliti za one koji se zalažu za beskućnike znači: moliti se za sve one koji traže pravedna rješenja za te teške i mnogobrojne potrebe; za sve one koji u tom smislu rade u nacionalnim i međunarodnim službama, koje nastoje odgovoriti najhitnijim potrebama izbjeglica; za one koji se neposredno zalažu za »ljude na ulici«; za one koji stvaraju programe da se zaustavi i ublaži ta bijeda; znači moliti se za naše duhovne pastire da im isprosimo milost da nastave mudro i razborito proročku ulogu Crkve u službi milijuna ljudskih bića bez krova.

Nakana naših biskupa

ZA NAŠ KATOLIČKI TISAK

Još dobro pamtimo ono poratno vrijeme kada u nas gotovo nije bilo katoličkog tiska. Sjećamo se i naglog bujanja tiska prvih godina nakon Koncila, koje nas je katkada i smućivalo. A onda je došlo razdoblje veće zrelosti i veće osjetljivosti za naše konkretne prilike i za našeg čovjeka.

Molimo se po nakani naših biskupa da naš katolički tisak bude bujan, raznolik, pravovjeran unutar zdravog pluralizma i osjetljiv za autentičnu nauku Crkve i za stvarne probleme Božjeg naroda; da dade uvijek sve veći doprinos »za izgradnju Kristova Tijela« (Ef 4, 12), tj. Crkve u našim krajevima; da bude neustrašiv na razini svog poslanja; da vodi brigu ne samo za vjernike nego da nađe pravu riječ i pravu poruku za nevjernike i ravnodušne, a posebno za one koji iskreno traže istinu.

Petar GALAUNER

Zaštitnik Hrvatske

Piše: prof. Radovan GRGEC

Ožujak je mjesec sv. Josipa, mjesec početka korizme i početka proljeća. Ove godine slavimo 300. obljetnicu proglašenja sv. Josipa zaštitnikom Hrvatske. To se zbilo u mjesecu lipnju 1687. na prijedlog zagrebačkog biskupa Martina Borkovića. Kod nas je Josip vrlo popularan svetac. Tako je i u nekim drugim zemljama. Na primjer, on je i zaštitnik Belgije i Kanade.

Molimo sv. Josipa, zaštitnika i glavara Svete Obitelji, za našu obitelj i za proširenu obitelj kojoj pripadamo: za Hrvatsku! Hrvatska, naša domovina, još uvijek živi u povijesti i u našim srcima.

Dok su mnogi narodi nestali s lica zemlje, naš mali narod ostao je na svjetskoj pozornici, ali na njegovu tijelu i biću ostadoše i mnogi ožiljci, mnoge rane. Velik dio naroda živi izvan domovine, broj djece u obitelji sve je manji, mnogi radnici su bez posla. Ne zaboravimo da je sv. Josip i zaštitnik migranata i zaštitnik radnika!

Boreći se za vlastitu afirmaciju i za povišenje standarda, ljudi bježe od brige za opće dobro i od brige za djecu. I mnogi Hrvati koji žive u domovini ili su rasuti širom svijeta zaraženi su tom bolešću civilizacije, zaboravljajući na prave duhovne vrijednosti i na evanđeosku ljestvicu vrednota na kojoj najviše mjesto pripada siromašnima duhom.

Na značenje siromaštva u duhu Evanđelja upozorava nas Ivan Pavao II. u svojoj ovogodišnjoj korizmenoj poruci. To siromaštvo srž je sviju blaženstava, srž Govora na gori, srž Evanđelja. Siromašan duhom jest onaj koji nije posjedovan ili opsjednut onim što posjeduje (ili ne posjeduje), čije srce, oslobođeno sebičnosti, mržnje, zavisti i pohlepe, kuca za Boga i bližnjega. Bogataš teško može shvatiti i prihvatiti bit slobode djece Božje.

To je shvatio i prihvatio glavar siromašne nazaretske obitelji, koji je živio i umro slobodan i mlad srcem, ponizan i siromašan duhom. Siromaštvo duhom ili srcem mladost je čovječanstva, proljeće koje ne prestaje. Sjetimo se toga uoči blagdana sv. Josipa, uoči proljeća, kada se priroda budi iza sna, kada sve zeleni, pupa i cvate. Neka nas uzvišenost prirodne ljepote približi Stvoritelju i Spasitelju, čije planove je shvatio i prihvatio Josip iz Nazareta!

Sjetimo se da je taj Josip prije tri stotine godina proglašen zaštitnikom naše domovine! Preporučimo njegovoj molitvi i zagovoru kod Boga cijelu Hrvatsku, sve hrvatske obitelji i sve članove hrvatskog naroda!

Galilejski tesar i potomak Davidov ljubio je svoj posao, svoju obitelj i svoj narod. Njemu se kao uzoru obraćaju s molitvama za zagovor kod Boga svi vjernici a naročito katolički laici.

U ovoj godini 300. obljetnice njegova zaštitništva nad Hrvatskom i u godini kad se održava Biskupska sinoda u Rimu, posvećena pitanju laikata, hrvatski sinovi diljem svijeta i hrvatski katolički laici mole Gospodina da blagoslovi po zagovoru sv. Josipa njihovu djecu, njihove obitelji, njihovo zvanje i poslanje u Crkvi i u domovini.

Prvi petak

Isusovo vrijeme

Priredio: Rudolf BRAJIČIĆ

Jacques Guillet (Žak Gije) profesor je Svetog pisma u Centru za bogoslovni studij Družbe Isusove u Parizu. Rado upotrebljava svoje biblijsko znanje da nas uvede u duhovni život. Takav je i u ovom odlomku, u kojem opisuje kako se je Isus služio s vremenom.

Isus se ne veže ni za šta, a jedan od znakova njegove neovisnosti je i način kako živi u vremenu, kako se služi s vremenom, piše profesor Guillet.

Iako mu je vrijeme bilo ograničeno i nije se mogao prepuštati razonodi, ipak nikada nije bio napet. Oskudijevao je s vremenom, ali nije nikada bio škrt. Oni koji imaju napretek slobodnog vremena redovito se pričinjaju kao da su vrlo zauzeti poslovima, pa ih znade obuzeti velika nestrpljivost. Isus nije bio nikada nestrpljiv, nikad se nije žurio da završi posao. To je znak vlasti nad samim sobom, a osobito je to znak njegova posvemašnjeg predanja drugima. Njegovo vrijeme nije dragocjenije od vremena onih bijednika koji su ga opsjedali. Njegovo vrijeme u stvari nije njegovo, nego onih kojima je bio poslan.

Jedan je prizor za to uistinu poučan. Bio je to zapravo susret u kojem je žena ozdravila od krvarenja (Mk 5, 21—43). Žena, bolesna već dvanaest godina, probila se kroz svjetinu i dotakla se ruba Isusove haljine, računajući u vjeri na njegovu moć, a u svojoj čednosti i obzirnosti pazi da ga previše ne zadržava. Čini se da je njezino ponašanje posve na mjestu u trenucima kada nadglednik sinagoge, zabrinut za svoju umiruju kćerku, moli Isusa da se požuri k njemu. Isus, koji je išao za nadglednikom, najednom se zaustavi, kao da je zaboravio na očevu tjeskobu. On, međutim, mora odgovoriti na divnu vjeru žene koja se dotakla njegove haljine. Zaustavlja se, i pita tko ga je dodirnuo. Hoće nešto saznati. Čini se da gubi vrijeme. Međutim, vrijeme koje poklanja toj ženi, to je vrijeme u kojem on dobiva, jer to vrijeme, kao i sve drugo što je stvorio, u njegovoj je službi. Jair će, naime, kroz to vrijeme, naoko izgubljeno, učiniti korak dalje u svojoj vjeri. Vidjevši što Isus učini ženi, porasti će u uvjerenju da mu Učitelj uistinu može ozdraviti kćerku. Tako Isus raspolaže s vremenom: uvijek na korist čovjeka! Uvijek oskudijeva na vremenu jer ga poklanja drugima, ali nikad nije nervozan. Njegovo je vrijeme za uspostavu Božjeg Kraljevstva.

Kao što se Isus ne razbacuje vremenom u kojem živi, tako je siromah i s obzirom na vrijeme koje dolazi. On savršeno zna u što ide. Ne zna za naše nesigurnosti i oklijevanja u odlučivanju. Ali to ne znači da je gospodar svoje budućnosti. Nju prima od svog Oca, ne kao blago kojim može po volji raspolagati, nego kao dužnost u kojoj valja polagati račun: »Dok je dan, meni treba činiti djela onoga koji me posla.« (Iv 9, 4)

Isus uvijek zna što treba činiti. Ne pravi programe i rasporede. Mi ih pravimo kako bismo što bolje »iskoristili« vrijeme, koje brzo prolazi. Isus je imao samo jednu točku u svom dnevnom redu: učiniti ono što Otac traži. To se i od nas jedino očekuje.

Budi cvijet!

Romone mi dušom tokovi životnih voda, polijevaju me vali uspomena.

Na moru, kao svila na vjetru, zabavljalo se dijete u igri. Na vrtuljku živih boja titrale su dječje misli i kao krijesnice polijetale u svijet crvenih baršunastih boja. Zvirlave oči upijale su neobjašnjivu ljepotu beskrajnog prostranstva, a cijelo je biće kroz prštavu radost osluškivalo dubinu čudesnih zvukova mora. Bijeli brodovi drhtali su u daljinama, a dijete je u mašti doživljavalo da ga jedan od njih nosi prema onom čudesnom vijencu gdje se nebo i more sljubljuju u iskričav zagrljaj. I dok bi tako maštalo, prebacivalo bi zrnce pijeska iz ruke u ruku i smješkajući se promatralo bi kako se ta zrnca ljeskaju kao da su od srebra. U dubokom šumoru bogatih morskih skladbi, i u školjkama s rubom duginih boja, dijete je pronalaziło tisuće ljepota. Čudilo se i pitalo: otkud more, školjke, ribe, sunce, zvijezde . . .? Tko je sve to tako lijepo »napravio«, kako ne bi ni najvještija vezilja?

Svake nedjelje tata i mama su vodili svoje dijete u »veliku lijepu kuću«, nad kojom su visoko pjevala zvona. Bistrim očima dijete je promatralo slike, kipove, velike svijeće . . . Sve je to bilo uzvišeno, sjajno. Dok je oponašajući mamu, sklapalo ručice, pitalo se: »Zašto se ona gore nepomična teta tako dražesno i bez prestanka smješka, i zašto su joj do nogu stavili cvijeće?«

Dijete s nemirnim plavim uvojkom zaustavilo se pred kipom sv. Ante i mislilo: »Baš je lijep ovaj barba! On mora biti tako dobar kad u jednoj ruci drži cvijet, a na drugoj mu počiva beba.« Dijete je prošetalo crkvom i zamolilo nekog čovjeka: »Skinite mi onu bebu s barbine ruke da je ja držim!« Čovjek je zapanjeno pogledao čas dijete, čas sv. Antu s malim Isusom i uz smiješak odgovorio: »Ona beba, to je mali Isus. Ako budeš dobra, dobit ćeš ga za stalno i nitko ti ga nikada neće uzeti.«

Cijelo vrijeme dijete je bilo sretno i nastojalo je biti dobro da dobije onu dragu »bebu«. Roditelji su mu tumačili sve što ga je zanimalo i sve što je vidjelo, a ono je jedva čekalo da ponovno pođe u »veliku kuću« I da onoj »teti« koju je sada već zvalo draga Gospica kaže da je veoma lijepa, da ima dražestan osmijeh, da je voli, i da mu što prije omogući da dobije malog Isusa, jer ga želi povesti na plažu da se zajedno igraju kristalnim pijeskom, sitnim pužićima i ljeskavim školjkama.

U djetetu su sazrijevali bogati grozdovi pitanja i razmišljanja: »Zašto ima ljudi crne boje, kao oni koji povremeno šetaju gradom? Ivan kaže da su bili zločesti, pa ih je dragi Bog stavio u pećnicu gdje su pocrnili. Da li je to doista tako? Dragi Bog mora biti jako dobar, on to ne bi učinio. Najbolje bi bilo da njega samog pitam. Ako je dragi Bog na nebu, zamolit ću ga da što prije dođe po mene, jer bih htjela biti s njim. On će mi sve najbolje protumačiti. I kad ga prvi put vidim, poljubit ću ga, jer je stvorio tako lijepo more, zvjezdice, mjesec, sunce, ribe, školjke, ciklame, sve, baš sve!« Tako je razmišljala dječja glavica, uvjerena da je svijet baš onakav kako ga ona zamišlja i doživljava. Nizala su se pitanja, a odrasli su odgovarali onako kako je dijete moglo shvatiti.

Dijete je naraslo, pošlo u vrtić, pa na vjeronauk i u školu Shvaćalo sve bolje i pamtilo. Bilo je sretno jer ima Prijatelja. I navečer, kad bi se more pjenilo pred očima zvijezda, a trepavice umorne od želja zatvarale djetinje oči, ono bi se naslonilo na jastuk noći, ali se nije predavalo. Najprije bi se pomolilo svom dragom Bogu, i tek onda zaspalo. Mirno i sretno zagledalo se dijete u Božje oči, učilo je slijediti ga i duboko ga uplitati u svijet svojih radosti, svojih razmišljanja i pjesama. Godilo mu je da ga rashlađuje lahor Kristovih riječi, da ga sjaj njegova pogleda čini prozračnim i radovalo se u srcu pri pomisli na vječno svjetlo zapaljeno u daljini. U nezaustavnom rastu dogodilo se da mu vrtuljak igre jednom nije probudio njegov zaigrani dan, i djetinjstvo je potonulo u bijeloj pjeni dra-

gih uspomena. Djetetov san o blijedom mjesecu s glavom u vunenom oblaku, ostao je u uspomenama plahog djetinjstva, prerastao u želju za mjestom na Božjem vrhuncu, i za sjajem vječnosti nad tmurnim tokom sadašnjosti.

Jednom dok se dan utapao u plavoj crti horizonta, a noć izranjala iz morskih dubina, nekadašnjem djetetu, sad već zreloj djevojci, na licu se sniježe ozbiljne misli. Svjesna je da je ljubav cesta široka kao i svijet, a vodi u vječnu radost. Svjesna je da mora biti cvijet otvoren Kristovoj kiši i suncu, da ne smije postati »bolesno klupko sebična života«, nego da mora raditi za vječnost, za onoga koji s nama nosi terete dana i vodi nas, možda i izranjene, ali kao sigurne pobjednike iz boja s vremenom.

Tako nekadašnje dijete razmišlja, živi, raste, zrije, leti, pada i diže se. Na padu uči da se vine u još veće visine. U muci pada i u radosti leta šapće svoje misli, a po bijelom papiru vrve riječi, šireći šuštavu ariju sreće, skladajući pjesmu, svoju lozinku:

Budi cvijet, koji hrani svoju vjeru molitvom, koji raste i cvjeta pod vječnim suncem Božje ljubavi.

Kad na licu osjetiš šamar sudbine, teške svakidašnjice, kad se osjećaš kao pupoljak zgažene ruže u mraku, ne prestaj cvasti!

Bile tvoje latice života bijele ili crvene, budi cvijet za drugoga!

U Svevišnjemu budi vedra jer on je život i obećanje.

IVNA

Bez riječi pod križem

Na laticama rasvjetale noći,
u ognju pustinjskog mira,
hvatam samu sebe — mrežama tišine.
Usta mi kao kamen:
šutnjom čuvaju mudrost
i tišinom pozdravljaju — Prijatelja.

Nabujala rijeka radosti
nosi me i njiše mir srca,
upija sokove vječnosti — s Cvijeta Ljubavi.
Pogled zarobljen križem,
ražaren sjajem divljenja,
stapa se s prozračnim smiješkom — Cvijeta.

Ruke prinose srce
i čvrsto stišću Statuu nade — na plitici vjere.
Okupana tisućama usana s neba,
duša gleda — Prosjaka Ljubavi:
ulazi u Njegovu bol,
prostire se u Njegovoj krvi . . .
sluša u sebi šum suhoga lista,
ispušta mjehuriće jecaja i jato — vrelih suza.

Zidovi sobe sapeti šutnjom
gutaju šutke, osjećaju blijedo — nevidljive kretnje,
zbirku molitava — bez riječi pod križem.

IVNA

Snaga vode

Piše: Marijan STEINER

Voda služi za čišćenje, osvježava i oživljuje; gasi žeđ i podržava život. No ona može i razarati, stvoriti kaos (poplave). Kod svih ljudi voda ima i višestruko simboličko značenje: kao izvor života, sredstvo očišćenja i središte obnavljanja.

ZNAČENJE VODE KOD STARIH NARODA

Mnogi stari narodi (Egipćani, Babilonci, Židovi itd.) koristili su razna pranja vodom u znak obrednog čišćenja prije molitve ili kulta. Takvim činima željelo se dobiti oproštenje grijeha i otpust krivnje kako bi se postalo dostojnim moliteljem pred Bogom.

Poznat je i prastari obred pranja nogu ili uranjanja u vodu prigodom primanja novog člana u neku vjersku zajednicu. Izvor takvog običaja vjerojatno su gesta prihvaćanja i gostoljubivosti koji su poznati na starom Orijentu.

Od davnine voda je smatrana izvorom plodnosti (rijeke Nil, Eufrat, Tigris), ali i smrti (poplave). Prije nego što se upotrebljavala u obredima, morala je biti blagoslovljena, jer su stari narodi smatrali da je u njoj sjedište zlih duhova. U islamu, hinduizmu i budizmu vodi se daje religiozno značenje, shvaćajući je kao temeljnu tvar koja je majka svemu što postoji. Osim toga, ona može proizvesti i očišćenje duše.

VODA U BIBLIJI

Voda je ishodište stvaranja (Post 1, 2). Stari zavjet slavi dobročinstva vode, a Novi zavjet prihvatit će u nasljeđe takvo shvaćanje. Voda je u Bibliji izvor snage i života, ali postoji i voda smrti: čas je životvorna, čas uništavajuća.

U biblijskom shvaćanju voda često poprima simboličku vrijednost. Voda što je npr. vidi prorok Ezekijel kako izvire iz hrama simbolizira Božju životvornu moć, koja će se u punini izliti u mesijanskim vremenima i omogućiti ljudima da donesu obilat plod. Kad se udalji od Boga, čovjek je »zemlja suha, žedna, bezvodna.« (Ps 63, 2) Patnik uzdiže svoju molitvu Svevišnjem vapijući: »Spasi me, Bože: vode mi dodoše do grla!« (Ps 69, 2) Čovjek uvijek čezne za Bogom: »Kao što košuta žudi za izvor-vodom, tako duša moja čezne, Bože, za tobom. Žedna mi je duša Boga, Boga živoga . . .« (Ps 42, 2—3) Ako živi u prijateljstvu s Bogom, onda je čovjek sličan navodnjenom vrtu (Iz 58, 11). Krist je, napokon, došao da ljudima donese prave, životvorne vode, koju su obećavali proroci u Starom zavjetu: »Ako je tko žedan, neka dođe k meni! Neka pije, koji vjeruje u mene!« (Iv 7,37) Sv. Ivan donosi i ove Isusove riječi: »Tko bude pio vode koju ću mu ja dati, neće ožednjeti nikada: voda koju ću mu ja dati postat će u njemu izvorom vode koja teče u život vječni« (Iv 4, 14).

Treba spomenuti da su Židovi imali različita obredna pranja i čišćenja tijela. Ona su trebala biti znak unutarnje čistoće srca. Ipak, ta pranja nisu stvarno pribavljala čistoću duše. Tek će Isus uspostaviti novi način očišćenja. On je to najavio čudom u Kani Galilejskoj: vodu za obredno čišćenje pretvorio je u vino — znak Duha ili očistiteljske Riječi.

KRŠNA VODA

Najdublji simbolizam vode nalazimo u krštenju. Tu ona ima očistiteljsku vrijednost, jer novokrštenika pere od grijeha. Sv. Pavao dodaje ovom simbolizmu i jedan drugi, mnogo dublji: uranjanje i izranjanje krštenika označuje njegov ukop s Kristom i uskrsnuće. »Zar ne znate da smo svi koji smo kršteni u Krista Isusa, u njegovu smrt kršteni? Dakle, s njim smo zajedno ukopani po krštenju u smrt, da bismo, kao što je Krist uskrsnuo od mrtvih Očevom slavom, i mi živjeli novim životom . . .« (Rim 6, 3—4) Uranjanje je i znak da u vodu tone stari čovjek, a izranja novi, preporođen milošću Duha Svetoga. Krštenje je »kupelj ponovnog rađanja i obnove u Duhu Svetom« (Tit 3,5).

Snaga vode

Piše: Marijan STEINER

Voda služi za čišćenje, osvježava i oživljuje; gasi žeđ i podržava život. No ona može i razarati, stvoriti kaos (poplave). Kod svih ljudi voda ima i višestruko simboličko značenje: kao izvor života, sredstvo očišćenja i središte obnavljanja.

ZNAČENJE VODE KOD STARIH NARODA

Mnogi stari narodi (Egipćani, Babilonci, Židovi itd.) koristili su razna pranja vodom u znak obrednog čišćenja prije molitve ili kulta. Takvim činima željelo se dobiti oproštenje grijeha i otpust krivnje kako bi se postalo dostojnim moliteljem pred Bogom.

Poznat je i prastari obred pranja nogu ili uranjanja u vodu prigodom primanja novog člana u neku vjersku zajednicu. Izvor takvog običaja vjerojatno su gesta prihvaćanja i gostoljubivosti koji su poznati na starom Orijentu.

Od davnine voda je smatrana izvorom plodnosti (rijeke Nil, Eufrat, Tigris), ali i smrti (poplave). Prije nego što se upotrebljavala u obredima, morala je biti blagoslovljena, jer su stari narodi smatrali da je u njoj sjedište zlih duhova. U islamu, hinduizmu i budizmu vodi se daje religiozno značenje, shvaćajući je kao temeljnu tvar koja je majka svemu što postoji. Osim toga, ona može proizvesti i očišćenje duše.

VODA U BIBLIJI

Voda je ishodište stvaranja (Post 1, 2). Stari zavjet slavi dobročinstva vode, a Novi zavjet prihvatit će u nasljeđe takvo shvaćanje. Voda je u Bibliji izvor snage i života, ali postoji i voda smrti: čas je životvorna, čas uništavajuća.

U biblijskom shvaćanju voda često poprima simboličku vrijednost. Voda što je npr. vidi prorok Ezekijel kako izvire iz hrama simbolizira Božju životvornu moć, koja će se u punini izliti u mesijanskim vremenima i omogućiti ljudima da donesu obilat plod. Kad se udalji od Boga, čovjek je »zemlja suha, žedna, bezvodna.« (Ps 63, 2) Patnik uzdiže svoju molitvu Svevišnjem vapijući: »Spasi me, Bože: vode mi dodoše do grla!« (Ps 69, 2) Čovjek uvijek čezne za Bogom: »Kao što košuta žudi za izvor-vodom, tako duša moja čezne, Bože, za tobom. Žedna mi je duša Boga, Boga živoga . . .« (Ps 42, 2—3) Ako živi u prijateljstvu s Bogom, onda je čovjek sličan navodnjenom vrtu (Iz 58, 11). Krist je, napokon, došao da ljudima donese prave, životvorne vode, koju su obećavali proroci u Starom zavjetu: »Ako je tko žedan, neka dođe k meni! Neka pije, koji vjeruje u mene!« (Iv 7,37) Sv. Ivan donosi i ove Isusove riječi: »Tko bude pio vode koju ću mu ja dati, neće ožednjeti nikada: voda koju ću mu ja dati postat će u njemu izvorom vode koja teče u život vječni« (Iv 4, 14).

Treba spomenuti da su Židovi imali različita obredna pranja i čišćenja tijela. Ona su trebala biti znak unutarnje čistoće srca. Ipak, ta pranja nisu stvarno pribavljala čistoću duše. Tek će Isus uspostaviti novi način očišćenja. On je to najavio čudom u Kani Galilejskoj: vodu za obredno čišćenje pretvorio je u vino — znak Duha ili očistiteljske Riječi.

KRŠNA VODA

Najdublji simbolizam vode nalazimo u krštenju. Tu ona ima očistiteljsku vrijednost, jer novokrštenika pere od grijeha. Sv. Pavao dodaje ovom simbolizmu i jedan drugi, mnogo dublji: uranjanje i izranjanje krštenika označuje njegov ukop s Kristom i uskrsnuće. »Zar ne znate da smo svi koji smo kršteni u Krista Isusa, u njegovu smrt kršteni? Dakle, s njim smo zajedno ukopani po krštenju u smrt, da bismo, kao što je Krist uskrsnuo od mrtvih Očevom slavom, i mi živjeli novim životom . . .« (Rim 6, 3—4) Uranjanje je i znak da u vodu tone stari čovjek, a izranja novi, preporođen milošću Duha Svetoga. Krštenje je »kupelj ponovnog rađanja i obnove u Duhu Svetom« (Tit 3,5).

I Isus se krstio u rijeci Jordanu. Zašto, kad je bio svet? Sv. Maksim Torinski kaže: »Krist se krstio ne da se posveti vodom, nego da on vodu posveti i da svojim pranjem opere rijeku koju je dodirnuo. To je bilo posvećenje Kristovo, ali još je više bilo posvećenje prirode. Kod Spasiteljeva krštenja sva je voda posvećena za naše krštenje, izvori su očišćeni za narode kojima će prinositi milost krštenja.«

Krštenje se do III. stoljeća dijelilo katekumenima u tekućoj (izvorskoj) vodi, ali kasnije je postalo nemoguće uranjanje u krstionice, pa se prešlo na polijevanje vodom (Istok je zadržao krst uranjanjem). Krsni studenac predstavljao je krilo Crkve koja, oplođena Duhom Svetim, rađa ljude na novi život.

PRANJA VODOM KOD KRŠĆANA

Pranje nogu bilo je do IV. stoljeća jedna od komponenata obreda krštenja. Kasnije postaje dio obreda kod primanja gostiju i novaka u samostan. Negdje od IX. stoljeća javlja se običaj pranja nogu siromasima i hodočasnicima prije nego što im se ponudi jelo i piće. Bio je to znak ljubavi i prihvaćanja. Sada se u liturgiji na Veliki četvrtak može obaviti pranje nogu nekim članovima župske zajednice po uzoru na Isusa koji je to učinio svojim apostolima prije odlaska u smrt.

Pranje ruku nakon prinošenja darova u svetoj misi bilo je u upotrebi zbog toga što je svećenik primao od vjernika različite darove (a to su bili pretežno prirodni proizvodi). Osim toga praktičnog razloga ono je bilo i obredno pranje židovskog porijekla. Danas ima izrazito duhovno značenje, što se vidi iz riječi koje svećenik pritom izgovara: »Operi me, Gospodine, od mog bezakonja i od grijeha me mojeg očisti.«

Prvi kršćani običavali su također obaviti pranje prije ulaska u Božji hram. Ostatak tog običaja imamo i danas: na ulazima u crkve nalaze se škropionice s blagoslovljenom vodom. Vjernici je upotrebljavaju kad stupaju u crkvu i znamenuju se znakom križa. »Kad vjernik stupi u Božju kuću, vodom koja je čista i koja čisti takne čelo, prsa i ramena, to jest cijelo svoje biće, da i njegova duša postane čista. Nije li to lijepo? Tako se pri tom običaju u znaku križa susreću: očišćena priroda, milost i čovjek, željan čistoće« (R. Guardini).

ISUS NA KRIŽU

(Nastavak sa str. 79)

Svoje patnje i križeve možemo povezati s Kristom, jer Kristov proces, Kristova parnica uvijek traje. Mijenjaju se imena i osobe, mijenjaju se datumi i mjesta — ali Kristova parnica traje neprekidno. U tom procesu, u toj parnici sudjeluju svi oni koji dijele patnje i boli s braćom koja se bore protiv onoga zbog čega je Krist umro na križu, ali sudjeluju također i svi oni koji nastoje graditi nešto na lažima, na obmanama i na poluistinama. Sudjeluju također i oni koji ponižuju ljudsko dostojanstvo, dostojanstvo djece Božje. Sudjeluju i oni koji svoje sunarodnjake lišavaju domovine, te tako dragocjene vrijednosti u očima samog Boga, lišavaju ih slobode ili im je ograničuju.

Križ je manjak slobode. Križ je tamo gdje nema ljubavi, gdje nema prijateljstva ni među članovima obitelji, ni među sugrađanima narodne zajednice, ni među narodima. Silom se ne može ljubiti drugog, niti se silom može biti nečiji prijatelj. Čovjek današnjeg vremena posebno je osjetljiv na silu pa je odbacuje, jer ona guši ljubav.

Neustrašivost je u srcu, u ljubavi! Molimo Boga da nam dade pouzdanja, jer samo ljudi jaki pouzdanjem postižu pobjedu nad svim teškoćama.

(Poljski mučenik, JERZY POPIELUSZKO, propovijed iz Mise za Domovinu, u rujnu 1982. Uzeta iz knjige »MOJ KRIŽNI PUT.«)

Priredio: Felix VIŠNJIĆ

Odgoj

Ako se sam nisi oznojio u traženju vječnih vrednota, slaba je korist od toga da te ja oznojim.

Mnogi odlutaju straputicom jer im odgojitelji nisu označili pravi put.

Na fakultetu odgoja zadnji ispit polažeš kad ti grobar jamu kopa.

Napuštena i neodgojena djeca, unatoč razumijevanju društva i blagosti zakona, ostaju uvijek prkosna, tvrdoglava, nasilna, osjetljiva, neodgovorna.

Najbolja je odgojiteljica koja ne prodaje radno vrijeme nego poklanja ljubav.

Što u odgoju propuste roditelji — nadoknadit će zatvori.

Dobrota odgojiteljâ vrijedi više od njihove diplome.

Podstrek je prva stepenica prema usponu.

Mnogi žive naopako, a proklinju život.

I ubojica je započeo život s dudicom u ustima.

Među najopasnije propuste treba ubrojiti predaju bez borbe.

Ako nisi kadar činiti velika djela — dužan si činiti ona mala.

Plemenitost je radovanje tuđoj plemenitosti.

Pohvale su kao i gljive — ne znaš da li su zdrave ili otrovne.

Površnost je najveća kočnica napretka.

Na žalost, egoizam je još i danas neizlječiva bolest.

Na djecu se odgojno počinje misliti kad je već prekasno.

Pod firmom »mladost to voli« nije odgojno podmetati joj štetno.

Odmaranje nije raspuštenost, a još manje razuzdanost.

Reklama i propaganda osvajaju mladež koja ne misli svojom glavom.

Djevojka koja nije odgojena za samoću na kraju lako ostane osamljena, sama i napuštena.

Nekada se uzvraćao šamar za šamar — danas od šamaranja žive odvjetnici i suci.

Ni kesa zlata ne pozlaćuje neodgojene, nezahvalne i nepoštene.

Dijete je postalo kao i direktor — svi mu moraju služiti.

Teško juniorima ako nema imovine seniora.

Od svih odgojiteljskih škola najuspješnija ipak ostaje obiteljska škola.

Kada govorimo o kamenu mudrosti, čitajmo i riječi na grobnom kamenu.

Tko baca prašinu u oči bližnjega, sam će od prašine oslijepiti.

Na sve četiri strane svijeta najviše nam manjka odgoja.

Što ti vrijedi što si lijep i bogat, ako si neodgojen?

Odgoj nije u džepu nego u srcu.

Prava diploma iz odgoja postiže se na fakultetu poniznosti i ljubavi.

Neodgojeni truju odgojene — katastrofa.

I palica je odgojno sredstvo — nažalost.

Za dobre odgojitelje traži se gotovo vagon poštenja.

Krasno — danas bi neodgojeni odgajali odgojene.

AFORIST

Razmišljanje jednog novinara

Glasnik ne običava donositi izvatke iz tzv. društvenog tiska, ali ovaj iz Nedjeljne Dalmacije od 18. 1. 1987. pod naslovom Mira i Miro to zaista zaslužuje. Autor članka Josip Jović sigurno nije jedini novinar koji doživljava kaljužu na novinskim kioscima, na raznim listovima i na ekranima. To smeta svakog kulturnog čovjeka, a ne samo njega.

Čudo jedno, čovjek se više ne može osloboditi najbanalnijih nepristojnosti koje nas zapljuskuju sa svih strana. Ne možeš više vidjeti film, TV-dramu, čuti šlager čak ni »folklor« bez polupornografskih scena, odnosno riječi i aluzija, koje, dakako, nemaju nikakvu umjetničku funkciju. Bilo bi baš zanimljivo čuti objašnjenje kakvu to funkciju ima gola Eva u maštelu vode, Eva gore, Eva dolje, Eva sprijeda, Eva straga.

Čak ni novine više ne možeš otvoriti a da ne naletiš na psovku, na vulgarnost, naturalizam najgore vrste. Ta ne treba ih ni otvarati, evo sve to je već krupnim slovima na prvoj stranici. Prostota kao da je postala dominantnim stilom u umjetnosti, u novinarstvu, u životu uopće — o čemu god se radilo, o ratu ili o miru, o sjetvi ili o žetvi, o smrti ili o rođenju, o napredovanju ili o propadanju, koja god bila tema, obavezno se javlja zgodna i ljepa Ona i On i onda počinje parenje. I ne samo to, više nisi siguran da na slične instrumente, na sličan jezik nećeš naletjeti u putopisu, reportaži pa čak i u političkom komentaru. To je kao uvjerljivo, zanimljivo, to je ono što narod voli, a mi kao demokratsko društvo moramo narodu dati ono što on želi. Neke naše »ozbiljne« političke novine sve više nalikuju na bivši »Čik« i nije dugo vremena kada će čitateljstvu u interesu tiraže biti omogućeno da pišu o svojim seksualnim snovima i iskustvima. Možda će čak i TV tome posvetiti svoju specijalnu rubriku.

Zapravo, prostački je stil kao nekakva zamjena za hrabrost. Ako već nemaš hrabrosti da kritički govoriš o ljudima i o problemima, onda opsuješ i evo ga — hrabar si, pravi narodni čovjek. Naravno, to može biti zgodnom zamjenom i za nepismenost, glupost, neznanje i slično. Eto ta naša televizija koja pedantno čisti sve slobodnije riječi i rečenice i koja brižljivo sjecka sva neugodna pitanja svojih gledalaca u kontakt-emisijama, postala je pravim malim kućnim porno-klubom i, pitanje je sad, čemu više uopće kupovati te skupe videouređaje i kasete. Usput, ima li većeg debakla od onog koji naš čovjek priređuje kupujući te sjajne tehničke uređaje da bi na njima onda gledao »egzibicije« tražeći valjda u njima sebe-životinju. Možda je još tragičnije kad se jedan izuzetan glumački talent Mire Furlan podređuje rastezanju njezina tijela po malim i velikim ekranima, u totalima i u detaljima.

Taj naš čovo naoružan videouređajima, to ti je čisti spoj zapadne civilizacije i balkanske kulture. Uopće, u toj našoj ksenomaniji kao »šik«, kao moderno, kao napredno uvijek prihvaćamo samo čiste proizvode supkulture, čiste kulturne marginalije, a u isto vrijeme pokazujemo ksenofobiju spram biti te civilizacije.

Naš novinar, režiser, scenarist, pjesmoklepac ponaša se baš kao oslobođeni, iskompleksirani, zatucani seljak, kočijaš kojemu je do jučer puno toga bilo zabranjeno i koji je do jučer pjevao »šporke riječi« prikrivajući ih zavjesom od gromoglasne i višeglasne gange.

I tako ciče kreveti u ritmu điha, điha, papir je crven, roditelji se srame djece, a djeca roditelja. Samo nemojte mi sada predbaciti da sam kršćanski konzervativac, puritanac, moralist. Ah ne, ne radi se o tome, meni je ionako svejedno. Radi se o nečem daleko objektivnijem. Radi se o sredstvima izražavanja, radi se o prijetnji da svaku metaforu, misao i maštu zamjeni psovka. Radi se, napokon, i o jednom shvaćanju morala kao konzistentnog funkcionalnog sustava vrijednosti. Ako puca na jednom kraju, puca i na drugome, ako se izgubi jedan element iz tog sustava, ljuljaju se i drugi . . .

ŽUPNA CRKVA SV. JOSIPA NA MARINDVORU U SARAJEVU, SAGRAĐENA JE OD BIJELOG HERCEGOVAČKOG KAMENA, OTPORNA JE, ALI NOSI TRAGOVE RATA I PATINU VREMENA (gore)

NOVA PASTORALNA INICIJATIVA — TJEDAN VJERSKE KNJIGE — POBUDILA JE VELIKO ZANIMANJE, OSOBITO KOD MLADIH (dolje)

VELIKI VITRAJ IZA GLAVNOG OLTARA PRIKAZUJE SV. JOSIPA S MALIM ISUSOM. TO JE DAR NADBISKUPA ŠARIĆA (desno)

SV. JOSIP

Koncem prošlog stoljeća šeher Sarajevo prerasta u grad. Postaje mu tijesno u uskoj uvali između Bistrika i Kovača. Život u njemu vrije, kipi i prelijeva se dolinom Miljacke prema izvoru Bosne. Iako je u prošlosti to bio izrazito islamski grad, uvijek je u njemu bila i dosta brojna katolička zajednica. Razvoj grada na prelomu dvaju stoljeća privukao je u nj i katolike s drugih strana. Dolazili su kao stručnjaci za razne razvojne pothvate, kao profesori, liječnici, obrtnici, trgovci itd. Njihov udio u razvoju grada obično se prešućuje, a zaslužili su zlatnu kolajnu. Katolička zajednica lijepo se razvijala, i već je nadbiskup Stadler za njih osnovao tri župe: uz katedralu je to župa Srca Isusova, u Novom Sarajevu župa Presvetog Trojstva i na Stupu župa Marije Pomoćnice Kršćana. Kanio je osnovati i župu u čast sv. Josipa, ali ga je smrt pretekla. Dugo je živio i mnogo dobra napravio, ali još uvijek prekratko da bi napravio sve što je kanio za dobro vjernika i šire zajednice. Njegovu zamisao ostvario je njegov nasljednik nadbiskup Šarić. On je osnovao župu sv. Josipa na Marindvoru i sagradio velebnu crkvu koja je trebala postati novom katedralom. Ta je župa prostranstvom bila malena, ali je pred rat imala oko 10 tisuća vjernika. Danas ih ima samo 4500. Katolici se

U SARAJEVU

iz Sarajeva nisu povlačili samo u turska vremena, niti samo s vojskom Eugena Savojskog. Njihov život u razna vremena prate razne poteškoće, a ljudi su ih nastojali rješavati kako je tko znao i mogao.

Danas u župi ima dosta staračkih i samačkih domaćinstava, pa nikoga ne iznenađuje što godišnje bude samo dvadesetak krštenja a pedeset sprovoda, dok vjenčanja bude samo četiri do pet. Ima dosta starih momaka i djevojaka. Rado bi oni išli u brak kad je za to bilo pravo vrijeme, ali s inovjercem nisu htjeli iz opravdanih razloga, a partnera svoje vjere nisu imali prilike upoznati. Katolici su dugo živjeli kao raspršeno stado. Mješovit život inače dovodi i do mješovitih brakova. Najčešće katolkinja ode za inovjerca. Kasnije bude teških problema, a mladi, kad se zaljube, zaboravljaju onu narodnu: »Beri kupus u svom vrtu!« Ima ponešto krštenja i iz mješovitih brakova, a javljaju se i odrasli koji su ponikli iz katoličkih korijena. Kad traže svoj identitet, nalaze ga ipak samo u vjeri svojih roditelja. Roditeljima se može prigovoriti što djeca slabo dolaze na vjeronauk. Dijete se boji da će u školi zbog toga stradavati, a kod roditelja ne nailazi na potrebnu sigurnost jer i oni žive u nekom osjećaju straha. Zato se mladi počinju okupljati u većem broju tek kad se osamostale. Tada u Crkvi nalaze svoju duhovnu domovinu koja ih uči pravo ljubiti i zemaljsku domovinu. Kršćanin u takvoj sredini mora biti u svome čvrst, ali isto tako otvoren za dobro koje susreće kod drugih vjera i ljudi. Za takvo sazrijevanje pomažu im i novije župnikove pastoralne inicijative. Pokrenut je »Tjedan vjerske knjige« na kojem sudjeluju katolici, pravoslavni i muslimani. Preko knjige svatko bolje upozna vlastitu vjeru, ali i svijet drugoga, koji je po Isusovom učenju uvijek samo moj bližnji.

Za katolike se održava i »Koncert duhovnih šansona« iz cijele Metropolije. Prva iskustva ohrabruju i brojem izvođača i slušatelja. Prigodom svesvjetske molitve za mir, u Asizu koncem prošlog listopada, i mladi župe sv. Josipa organizirali su tjedan molitve za mir koji je završio krasnoslovom za mir, a izvodili su ga mladi. Na taj način katolička zajednica Sarajeva oživljava svijest o svojoj evandeoskoj ulozi u životu kakav je njihov — malobrojnost među inovjercima. Svaki mjesec održava se i vjeronaučna tribina mladih, a molitvena skupina okuplja oko stotinu sudionika, pravih Sarajlija. Poželimo vjernicima Marindvora i cijelog grada svako dobro pod zaštitom sv. Josipa nebeskog pokrovitelja zemaljske Crkve.

TINO

Što se to događa s našim mladima? Njihov život i ponašanje posve se razlikuju od naše nekadašnjice. Prolazim pokraj jedne škole: Kakav rječnik moram čuti, kakav je sadržaj razgovora tih mladih . . .!

Ipak, mene iznad svega tišti jedna moja velika briga. Sin mi je na fakultetu. Veoma je samostalan, kritičan i slobodan. Ide kamo hoće i vraća se kad hoće. Nezadovoljan je i naprasit, no prema meni i ocu nije tako naprasit kao prema drugima. Ali na prošli srpanj i kolovoz ne smijem ni pomisliti. Jednog je dana nastupio samouvjereno: »Mama, idem sa svojom djevojkom na more!« Ja sam se skamenila. Ostala sam ipak pribrana i rekla: »Sine, ti znaš da smo otac i ja protiv toga. Jesi li razmišljao o tome da jednog trenutka možete, i ti i ona, izgubiti kontrolu nad sobom? Naš stav o takvim avanturama tebi je poznat. Zašto nam spremaš takvu žalost?«

Ali oni su otišli. Bilo mi je strašno. Nisam mogla ni jesti ni spavati.

Vratio se s mora nešto zamišljen. Kao da očekuje neku pomoć, rekao je poluglasno: »Mama, Ivanka je trudna. Kad sam to čula, ja sam, nažalost, izgubila kontrolu nad sobom i urlala sam valjda puni sat. On je, međutim, slušao pognute glave kao krivac. Rekao je samo ovo: »Dijete nećemo pobaciti!« Izašao je žalostan. Eto, sad mu djevojka očekuje dijete. Ja se ne smirujem, a i otac je izvan sebe. Što da o svemu sudimo? Kako da se postavimo?

Žalosna majka

»Mama, Ivanka je trudna!«

Piše: Ivan FUČEK

Pitanja su teška i delikatna. Iznijeli ste tipičan primjer mnogih mladih današnjice, tipičnu bol i nesnalaženje mnogih roditelja. Ono što ću vam odgovoriti nije rješenje tog problema, koji se danas silno razmahao. Bit će to samo naše ljudsko i kršćansko razmatranje nad tom situacijom. Pokušajmo ga izvesti pod nekoliko vidova:

TEOLOŠKO-MORALNI VID — Pod vidom kršćanskih moralnih načela vaš je stav ispravan. Mladić i djevojka, da idu sami na ferije u doba zaljubljenosti? To je isto kao staviti vatru pod plast suhe slame. Kršćanska je nauka u tome jasna: izložiti se teškoj grešnoj prilici, tj. hotimično ići u takve prilike u kojima možemo veoma lako pasti u težak grijeh, to znači taj grijeh već unaprijed nekako prihvaćati, s njim se miriti, čak ga potajice i htjeti. Vjerna Kristovoj nauci, Crkva ne može odobriti takve pothvate mladih koliko god se oni pozivali na »ljubav«. Crkva ne tumači Objavu ni u kojoj stvari, pa tako ni u ovoj, na temelju samo jedne ili druge izreke iz Svetog pisma, nego na cjelokupnoj Božjoj viziji o dostojanstvu ljudske osobe kako nam je donosi Stari zavjet, potvrđuje Isus Krist, tumače apostoli, crkveni Oci, i cijela tradicija Crkve od najranijih vremena do danas, a sve se to dade svesti na jednu jedinu jasnu izreku: upotreba seksualnih moći i sam seksualni život dopušten je jedino i isključivo u zakonitom braku i za zakonite ciljeve. Upotreba seksualnosti izvan zakonitog braka ili za nezakonite ciljeve pravi je moralni porok. Žigosala ga je ne samo Biblija nego i mnogi plemenitiji mislioci starih kultura, napose grčke i rimske. U prilog seksualnoj »slobodi« stvarani su razni slogani u praktičnom materijalizmu, i sekularizmu, protiv kojih Crkva mora nastupiti ako želi biti spasiteljica čovjeka, što njoj i jest jedina zadaća na zemlji.

Kršćanin se svojim životom razlikuje, i mora se razlikovati, od pogana svih vremena, a ne samo onih starih. On je krštenjem sjedinjen sa smrću, ukopom i uskrsnućem Isusovim (Rim 6, 3 i sl; Kol 2,12), umro je grijehu (Rim 6,9), preobražen je u novoga čovjeka (Rim 6,6; Kol 3,9; Ef 4, 24). Kao sv. Pavlu, tako i svakom kršćaninu treba da bude »život Isus Krist« (Fil 1,21). Imajući to u vidu, nauka sv. Pavla je jasna: »Bludnik griješi protiv svoga tijela . . . A tijelo vaše hram je Duha Svetoga koji je u vama, koga imate od Boga, te niste svoji« (1 Kor 6, 18—19).

Teološko-etička načela, dakle, posve su jasna. Ona ne dokidaju slobodu, niti je ograničuju, nego pomažu čovjeku da uzmogne sebe ostvariti prema Stvoriteljevoj zamisli. Milost za to nikome ne manjka, ali često manjka dobra volja i nastojanje.

SOCIOLOŠKI VID — Sociološki gledano, postavlja nam se trostruko pitanje:

1. S mladima se nešto krupno događa. Toliko se razlikuju od naše mladosti da ih više ne prepoznajemo. Htjeli bi mnogo, a nemaju sila. Da li ih je blokirala prijetnja atomskog rata, strahote koje se danomice događaju, nemogućnost pravog zaposlenja — čak i nakon dugih i teških studija, mrak i neizvjesnost pred budućnošću, a na njima je zahtjev da sutra preuzmu vodstvo svijeta?

2. Mladi se instinktivno opiru svemu od jučer (i kršćanskom i marksističkom!), ali se ne ugrađuju lako ni u sadašnje. Svjesni su munjevitog napretka — deset godina danas kao cijelo stoljeće jučer. Ali su isto tako svjesni nestalnosti i mnogih bolesti društva: razorene obitelji, duhovne pomutnje, srušeni ideali, beznađe, i kao neka iščupanost iz onog »normalnog« i »pravog«. Opojenost svijeta tehnikom, trka u naoružanju, nametljivost sredstava priopćivanja, praktički materijalizam koji je svuda zavladao — stvara u njima duhovnu pustinju. Jednostavno rečeno: Svijet je drukčiji, i mladi su se promijenili. Za situaciju koja ih je snašla nitko ih nije pripremao. Oni su se jednostavno našli pred golemim zadacima.

3. Već zbog svega što smo rekli nije čudno što su mladi prekritični prema društvu a nekritični prema sebi. Postali su samosvojni, slobodni u odlučivanju i odabiranju, a da nikome ne žele polagati računa. Nisu kadri slijediti vrtoglavi tijek promjena ideja i ideologija. Stoga se obično najprije opiru i bune, naglašuju svoj vlastiti život, moral, modu, rječnik, muziku, pjesme, idole, bježe u tvrdoglavo seksualno ponašanje, vole alkohol i drogu. Nakon stečenih i skupo plaćenih iskustava obično se prilagođavaju društvu u smislu trke za novcem, rastrošnošću, položajem i karijerom, tehnikom i vlašću. Treći stupanj poistovjećivanja s društvom čini ih nespremnima na održavanje vlastitog ja. Ne žele ni u čemu biti »bijele vrane«: ni među kolegama, ni na radnom mjestu, ni u privatnom životu! Malo ih je koji bi bili kadri priznati i odbaciti društvena zla, ići protiv struje i provoditi dosljedan kršćanski život. To dovodi do toga da i kršćani koji kažu da vjeruju preuzimaju oblike života posve u skladu s nekršćanima, a ne s Evanđeljem. Sjetimo se samo odnosa prema kontracepciji, abortusu itd.

PSIHOLOŠKI VID — Već ovim što smo rekli zašli smo na psihološko područje. Dodajmo tome da se mnogi mladi osjećaju neshvaćeni, razočarani, osamljeni, napušteni. Zbog toga dolazi valjda i do mnogih samoubojstava. Stariji im postavljaju pitanje: »Što se vi bunite? Mi smo se za vrijeme rata napatili straha, neimaštine, gladi; bili smo bez auta, bez novca, bez televizije . . .« Mladi to shvaćaju kao predbacivanje. Njima je rat apsurdan, i pripisuju ga glupostima svojih starijih. Njihov je osjećajni svijet drugačiji, stekli su i stječu drugačija iskustva. Stoga valja dobro paziti da prebrzo ne zaključimo da je mladima danas bolje i da nemaju pravo na koješta što je znak njihova bunta. Njima je bolje? U kojem smislu riječi? Da li im je bolje materijalno? Da li im je »duhovno« bolje?

Ponavljam: Pred zadacima koje smo im mi stariji namrli, mladi se osjećaju iskorijenjeni, nemoćni, pritisnuti, nesigurni za svoje sutra, zbunjeni . . . Teško nalaze smisao opstojanja, a bez smisla se ne može živjeti. Mi stariji možemo se pitati, jesmo li im dovoljno pomogli da se u takvom svijetu snađu i nađu svoj smisao? Pitanje je također, da li smo im mogli pomoći uz tolike obveze koje su nas pritiskale?

PEDAGOŠKI ILI PASTORALNI VID — Gledano, napokon, pod pedagoškim ili pastoralnim vidom, smijemo li dramatizirati njihove slabosti, otpisivati ih kao nastrane, bez ideala, kao grube nemoralne uživače? Smijemo li im zatvoriti kućna i obiteljska vrata, a pogotovo vrata srca, pa da idu kud hoće i žive kako znaju? Da li bi Isus s njima tako postupao? Nismo li opazili da oni u nama starijima upravo traže oslonac, razumljevanje, ljubav i sigurnost? I mada im ponašanje drukčije pokazuje, oni od nas očekuju da im pokažemo zadnji i jedini smisao života! Štoviše, oni imaju na to čak i pravo.

To sada ne znači ispričati ih i »odobriti« njihove poroke i grijehe, o čemu smo se, uostalom, jasno izrazili u prvoj točki. Ali je važno da mi stariji budemo osjetljiviji za činjenicu da se svijet promijenio i mladi u njemu. Mladi od nas jednako očekuju ruku pomoćnicu, očekuju od nas da ne budemo samo tužitelji i suci, nego daleko više — spasioci njihovog sutra. U novim prilikama i za nove probleme treba tražiti i nova rješenja.

Ljubav iznad svega

Piše: Stjepan KUZMIĆ

S bračnim parom Mihanović upoznao sam se prije petnaestak godina, jer su kao i ja često dolazili na Sljeme. Od tada ostali smo povezani. U češćim susretima s njima osjetio sam snagu njihove vjere, upoznao njihovu međusobnu ljubav koja je, bez pretjerivanja, s godinama rasla i usavršavala se. Gospodin Drago umro je 1980. pa sam u razgovoru s gospođom Gabrijelom pokušao saznati nešto više o njihovu životu, osobito o njihovoj vjeri i ljubavi, što su bile lijepe odlike njihova zajedničkog života.

RADOSNO DJETINJSTVO U SKROMNOSTI I MOLITVI

Gabrijela je rođena 1911. godine u Zlataru, u obitelji Ivana i Alojzije Sviben. Otac je bio obrtnik (autolakirer), a za oboje roditelja ističe da su bili neobično marljivi. Rano djetinjstvo proživjela je za vrijeme prvog svjetskog rata, uglavnom mirno i bezbrižno zajedno sa svoje dvije sestre i dva brata. Ratne strahote teže su osjetili roditelji. Tada je vladala kolera. Mala Gabrijela nije pravo ni znala šta je to. Samo je naslućivala da je to nešto opasno. Ponekad se znala popeti na veliku zidanu peć u kući s obrazloženjem: »Tu me kolera neće vidjeti, sakrila sam se . . .«

Djed i baka posebno su je voljeli, jer je bila njihova najmlađa unučica. Neke zgodice iz djetinjstva ostale su joj do danas u lijepom sjećanju. Stariji su djeci pričali kako se za Valentinovo ptičice žene, a onda ostavljaju pogaču i po bočicu vina. Rano ujutro djed je probudio djecu: »Idemo vidjeti gdje su ptičice ostavile kolač i vino!« I onda djed s njima »traži« dok ne nađe. No jednom je mama zaboravila ispeći pogaču pa su tek poslije podne našli pogaču i bočicu vina: ptičice su tog puta zakasnile. Za djecu su takve zgode bile pravo veselje.

Danas roditelji i stariji kao da ne znaju djeci prirediti pravo veselje. Veći dio slobodnog vremena djeca provedu pred televizorom.

U obitelji se nije živjelo raskošno, ali ni odviše siromašno. Najteže im je bilo kad su im za vrijeme prvog svjetskog rata oduzeli kravu. Djeca su na licima roditelja pročitala zabrinutost: kako će prehraniti obitelj s petero djece bez krave? Ona su samo tužno gledala kroz prozor kad su kravu odvodili.

Na svetu misu se išlo obavezno i u kući se molilo. Gabrijela se sjeća jedne zgodice koja se dogodila kad su njoj bile tri godine. Budući da je ona bila najmlađa, braća su je vodila u crkvu, a mama joj je govorila: »Moli za tatu i mamu!« Kako još nije znala moliti Očenaš, a mamu je trebalo poslušati, pod cijelom je misom ponavljala: »Molim za mamu, molim za tatu!«

DJEVOJAŠTVO DO VJENČANJA

Gabrijeli je 1919. bilo osam godina, a tada su se doselili u Zagreb. Nakon završene četvorogodišnje pučke škole ona je u Zagrebu završila još i šest godina gimnazije. Kao gimnazijalka bila je članica Marijine kongregacije, a uključila se i u Hrvatski orlovski savez. U orlovskoj organizaciji često su se priređivale predstave, a baš njoj uglavnom su povjeravali značajnije uloge. Isticala se i kao dobra recitatorka.

U orlovskom savezu upoznala se s Dragom Mihanovićem godine 1929. Drago je rođen u Biškupcima u Slavoniji, a od sedme godine živio je u Slavonskoj Požegi. U Sarajevu je završio trgovačku akademiju, a u Zagrebu je dobio namještenje najprije u Hrvatskom orlovskom savezu, a kasnije, zajedno sa svojom sestrom, na policiji. Kad su po svršetku drugog svjetskog rata ostali bez posla, Gabrijela se je ipak nekako snašla za namještenje, pa je ona uzdržavala sve troje da bi nekako preživjeli.

Kako se upoznala s Dragom? On je u orlovskom dru-

štvu bio veoma aktivan, osobito kao gimnastičar na spravama. Gabrijela je saznala da Drago ide svaki dan na svetu pričest. »To mi se svidjelo, govori ona, i to me jednostavno privuklo k njemu. Pomislila sam: mora da je dobar dečko. A valjda sam se i ja njemu dopala, jer je jednom zgodom nekome izjavio: 'Kad bi ova mala mene htjela!' Bila sam neobično sretna kad sam se uvjerila u obostranu ljubav i privrženost . . .«, jednostavno i uvjerljivo pripovijeda Gabrijela. Vjenčali su se 24. lipnja 1939.

I U KUŠNJAMA SREDIŠTE IM JE BOG

Na početku drugog svjetskog rata Drago je bio u vojsci u Požegi kao rezervist. Neko vrijeme nije bilo nikakvog glasa od njega, pa je već bila u strahu da je poginuo. Koliko je bilo veselje kad je saznala da je živ, ne treba ni govoriti, a pogotovu kad se jednog jutra pojavio na vratima svoje drage Gabice.

U središtu njihove bračne ljubavi bio je Bog. Drago bi svakog jutra išao na svetu Misu i svetu Pričest, pa da su »i sjekire padale«, a navečer su opet išli zajedno na svetu Misu. Željeli su imati djecu, ali nisu mogli. Zato su mogli dnevno posvećivati i pola sata razmatranju, a uz to puno su čitali knjige duhovnog sadržaja i katolički tisak. Najviše ipak Bibliju. Molitvi i čitanju duhovnih knjiga mogli su se predati još više kad su 1965. oboje ušli u mirovinu.

Povezali su se sa sestrama karmelićankama u Brezovici i pomagali im prema svojim mogućnostima. Sestre su ih jednostavno zvale »tatićom« i »mamicom«. Gđa Gabrijela još uvijek je njihova »mamica«. Pošto se, ne tako davno, otvorio novi karmel u Ivanić-Kloštru, Drago i Gabica su se i s njima povezali. Kad su se žalili što nemaju djece, sestre su ih znale tješiti: »Mi smo vaša djeca!«

SRETNI U STAROSTI, JER NJIHOVA LJUBAV RASTE

Ušavši u mirovinu, počeli su se baviti slikanjem. Naslikali su lijepi broj vrijednih djela, uglavnom uljanom tehnikom. Župni ured na Sljemenu ukrašen je nekim njihovim slikama. Tako su kao umirovljenici, uz molitvu i čitanje, potpuno iskoristili vrijeme. Kad sam ih posjetio s jednim patrom prije desetak godina, izgledalo nam je sasvim prirodno da imaju televizor kako bi skratili dosadu, kad su već sami. Gospođa Gabrijela je na to odgovorila: »Televizor nam je već sedam godina u kvaru, i ne dajemo ga na popravak. Onako ne gledamo televiziju, pa imamo više vremena za molitvu i jedno za drugo.«

Uvijek nalaze teme za razgovor. Došlo je ponekad i do nekih nesuglasica, no one gotovo nisu vrijedne spomena. Spomenimo ipak, kao zanimljivost, jednu takvu nesuglasicu. Ona se više ne sjeća šta je točno bilo, ali bila je nešto ljuta na njega. Kako bi običavali prije spavanja jedno drugome utisnuti na čelo znak križa, ona je te večeri učinila to dosta ljutito, a on se onda počeo smijati, i tako su se odmah izmirili.

Za Gabrijelu je bio težak udarac kad su joj između 1955. i 1957. umrli: brat, sestra i mama. Tata je umro još 1948. No, najteži je udarac bio smrt njezina voljenog muža, na Petrovo 1980. Pozlilo mu je 23. lipnja, uoči 41. godišnjice braka, pa su ga odvezli u bolnicu. Kako je cijelo vrijeme bio u šok-sobi, mogla ga je vidjeti samo s vratiju. Tek jednom je mogla na dvije minute doći do njega. Budući da je umro na blagdan apostolskih prvaka, smijemo se nadati da mu je sveti Petar odmah otvorio rajska vrata. Bolovao je od čira na želucu, a svoju bolest vrlo je strpljivo podnosio.

Gabrijela poručuje mladim kršćanima da u međusobnim odnosima pokazuju više poniznosti i skromnosti, da ne budu oholi i umišljeni, te da više nastoje oko duhovne izgradnje, a da izbjegavaju nedopušteno i grešno uživanje. Neka se ne prepuštaju odviše materijalnim i zemaljskim ponudama. Bračnim drugovima savjetuje da pokazuju više uzajamnog razumijevanja, i da pod svaku cijenu sačuvaju bračnu vjernost. »Ljubav iznad svega!« završila je svoju poruku Gabrijela.

DRAGO I GABRIJELA UPRTIH POGLEDA U KRIŽ

Sofija i Ljubica - neudate

Piše: DAVORIN

Sofija je lijepo ime, a lijepa je i djevojka koja se tako zove. Čovjek bi pomislio da će se mladići rado za njom okretati, zavoljeti je. No — eto — već je u devetnaestoj godini, a još se nijedan mladić nije u nju zaljubio. Doduše, imala je već nekoliko prijatelja, ali to bi trajalo vrlo kratko i — ništa. Sofija je to osjećala i bilo joj je teško. Ona bi tako rado imala svoga mladića, kao što ga ima mnoga njezina znanica, pa i neke iz vjeronaučne skupine kojoj je i ona pripadala, a ona ga još uvijek nema. »Nisam privlačna«, tužila se svojoj prijateljici Ljubici.

A Ljubica? I ona je pripadala istoj vjeronaučnoj skupini kojoj i Sofija. I ona je bila zgodna djevojka. Imala je osobito lijepu plavu kosu i duboke, mirne, plave oči. Ni ona nije imala mladića, no njoj to nije baš puno smetalo. Dok je Sofija bila sva zabrinuta i živo je željela da je netko zavoli, Ljubica uopće nije vodila računa o mladićima. Ne zato što bi bila bez osjećaja. Naprotiv! Imala je veoma osjećajno srce, i veoma je voljela, npr. djecu svoje najstarije sestre. I djeca su nju voljela. »Teta Ljubica« bila je za njih pojam dobrote. Ali mladići nisu za Ljubicu značili ništa posebno.

Vjeroučitelj, koji je budno pratio razvitak svojih vjeroučenika, znao je kako je i sa Sofijom i s Ljubicom, pa se je svim srcem molio Bogu da se na njima ostvari plan što ga on ima u svojoj providnosti s te dvije dobre djevojke. A Bog je, stvarno, imao s njima svoj posebni plan.

Sofija i Ljubica ostale su vjerne prijateljice i nakon što su završile školu. Sofija se tada zaposlila kao laborantica u bolnici, dok je Ljubica čekala na zaposlenje u kojem računarskom zavodu. Život je tekao dalje.

Da vidimo najprije što je bilo dalje sa Sofijom. Budući da je radila u sklopu bolnice, susretala se danomice s bolesnicima. Često je vidjela kako dolaze kola hitne pomoći, a iz njih bi iznosili bolesnike svih mogućih vrsta. Sve jadna stvorenja, potrebna pomoći, a na njihovu licu često je vidjela da im je potrebna i druga pomoć: riječ utjehe, ohrabrenja, a sigurno i ona duhovna. Ta je stvarnost toliko djelovala na Sofiju da se je počela sve više okretati prema tim bijednicima, misliti na njih, za njih se zanimati ... Znala je ona da i po kućama ima starih osoba, i osamljenih kojima treba pomoć, ali i topla riječ. Srce bi joj se posebno stislo pri pomisli na invalide — bili oni kod kuće ili u staračkom domu. Zašto ne bi ona svoje slobodno vrijeme posvetila upravo tim raznovrsnim bijednicima?! Ta ju je misao sve više obuzimala, osobito kad bi vidjela kola hitne pomoći, ali i kad bi u crkvi kod propovijedi slušala govoriti o kršćanskom karitasu. Karitas? Da! Kako je to nešto humano, nešto tako kršćansko, nešto tako potrebno tolikima. A ona je zdrava, ima dovoljno vremena, ima nešto novaca, jer njezini u obitelji ne ovise o njezinoj plaći ... Konačno je u njoj dozrela odluka. Pošla je svom nekadašnjem vjeroučitelju da se s njim posavjetuje. On je dobro pozna, poznate su mu njezine prilike kod kuće, a dobro je upućen i u djelovanje Karitasa.

»Lijepa misao«, reče vjeroučitelj. »No — promisli — kad se udaš i budeš imala svoju obitelj, bit ćeš zauzeta brigom za nju. Na to moraš misliti prije nego što počneš nešto s organiziranim radom za bolesne i nemoćne.«

Sofija kao da se je probudila iz nekog sna. »Da se udam? To sam nekoć žarko željela, ali — čudno — od nekog vremena uopće ne mislim više na to. Za mene se mladići nisu nikad posebno zanimali, a sad se, stvarno, ni ja više ne zanimam za njih. Ne osjećam nikakve poteškoće da ostanem ovako neudata, bez svoje vlastite obitelji. Naprotiv, veoma me privlači misao na veliku obitelj bijednih i bolesnih za koje ću se brinuti.«

Vjeroučitelj se je zadivio, ali je Sofiji ipak preporučio

neka o svemu još dobro promisli. Preporučio joj je također da se svaki dan pričesti, da s Kristom proživljava svoj svakidašnji život, s Kristom kome želi služiti u njegovoj bolesnoj braći. Ujedno neka se moli Duhu Svetome za prosvjetljenje i vodstvo.

A Ljubica? Ona je čula da danas osim svećenika poučavaju vjeronauk i časne sestre, pa i svjetovne osobe, izučene katehistice, za koje postoji posebna katehetska škola. Kako bi bilo da ona postane katehitica? Da ide u časne sestre? Ne osjeća posebne sklonosti za zajednički život u samostanu. Ali da bude katehistica, to da! Ona voli djecu, djeca vole nju, a to je veoma velika prednost — dapače, preduvjet da netko vrši službu katehiziranja. I odluka je pala. Na jesen će se upisati u katehetsku školu. Dakako, razgovarala je prije sa Sofijom, i svaka je iznijela svoj plan. Obje su bile oduševljene izborom, i odsad su svaki dan išle na Misu i na Pričest. S Kristom će na bojno polje za kraljevstvo Božje, za duše, za dobro čovjeka, za posvećenje vlastitih duša. Njihov je bivši vjeroučitelj, međutim, bio premješten daleko, u sasvim drugi grad.

Prošlo je od tog vremena podosta godina. Nekadašnji Sofijin i Ljubičin vjeroučitelj došao je opet u grad u kojem im je nekoć predavao vjeronauk. Sastao se sa Sofijom i Ljubicom. Bilo je to veliko veselje. Sve troje se našlo u istoj prostoriji u kojoj su nekoć razgovarali o budućnosti, o životnim planovima koje — eto — sad kroz duge godine ostvaruju. Njih dvije svaka svoj, a vjeroučitelj ih je pratio svojim molitvama.

Pričala je najprije Sofija. Za nju znaju svi invalidi u gradu. Oni su njezina posebna briga. Organizira im posjete u kućama i u staračkom domu; četiri puta godišnje skuplja ih na zajedničku misu u pojedinim crkvama; vodi ih jednom u godini na hodočašće u obližnje Gospino svetište, a ljeti im priušti tri tjedna ljetovanja na moru. Ima dobrih suradnica, a idu joj naruku svi župnici u gradu i časne sestre.

Dok je Sofija pripovijedala, vjeroučitelj je pozorno motrio njezino lice. »Bože moj«, mislio je, »kako sretan izraz lica! Takvu radost jedva da sam našao na licu najsretnijih majki, mojih bivših učenica, kad mi pripovijedaju o svojoj obitelji i hvale se svojom djecom.«

»A istom kad koji od invalida umre«, pričala je dalje Sofija. »Organiziramo sprovod kakav se rijetko vidi.« I tako dalje. Sofija je bila sva sretna što je mogla toliko dobra iskazati ovim Kristovim supatnicima. No, dakako, njezina su briga i starci, starice, bolesnici. I za njih ona ima srca i vremena.

Doista, bogat i vrijedan život, zaslužan kod Boga, a veoma koristan braći ljudima, i to najbjednijima. Stvarno sretan život!

»A ti Ljubice?« upita vjeroučitelj. »Što tek ti imaš reći?«

»Što da vam kažem? Morali biste pitati djecu i roditelje, a sad već i roditelje koje sam nekada imala kao djecu na vjeronauku. Kako je u tom poslu, i sami znate. I vi obavljate isti posao, pa znate kako je kad čovjek ima srca za djecu. No, mjesto puno pričanja, pozivam vas na koncert dječjih zborova koji će se održati za dvije sedmice. Nastupit će i moj zbor«.

I zbilja sam došao na koncert. Nastupilo je nekoliko dječjih zborova. Lijepi glasovi, dobro pripremljeni. Publika je pljeskala. Ljubica je bila zadnja sa svojim zborom. A kao zadnju od tri otpjevane pjesme, njezini su »Mali Kristofori« otpjevali svoju himnu, koju je — i tekst i melodiju — nekoć napisao njezin vjeroučitelj, a sad slušа kako je pjevaju njezini mali pjevači: »Mi smo mali Kristofori, nosioci Krista Boga svog . . .« Kad su završili drugu kitičku riječima: »Krista i Nju (Mariju) častit ćemo, ljubit ćemo, slavit ćemo pjesmom radosnom«, burni pljesak prolomio se crkvom.

Nakon koncerta djeca su okružila svoju katehesticu, guraju se oko nje, jer joj svako ima nešto reći, a Ljubičino lice sjaji od sreće i zadovoljstva. Vjeroučitelj, koji je sve to gledao sa strane, zahvaljivao je Bogu: »Hvala Ti, Bože, na ovom daru! Hvala Ti što si tu dobru dušu pozvao da tako uloži svoj život: koristan, uzvišen, zaslužan, a nadasve sretan život. Nekad sam«, nastavio je vjeroučitelj svoje razmišljanje, »nekako žalio što te dobre i vrijedne djevojke — Sofija i Ljubica — ostaju neudate. A danas, Bože, zahvaljujem Ti na Tvom planu s njihovim životom, jer — po najboljoj udaji, u najboljoj vlastitoj obitelji, koja ne bi bila po Tvome planu, ne bi mogle učiniti toliko dobra za Tvoju stvar, za dobro čovjeka, a ni za svoju vlastitu sreću«!

MISIJE

Uređuje: Juraj GUSIĆ

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Sredstva društvenog priopćavanja

U sredstva društvenog priopćavanja spada tisak (slike, časopisi, knjige), filmovi, radio, televizija, kasete i slično. Papa Ivan Pavao II., govoreći o silnoj moći tih sredstava, kaže: Crkva gleda u njima »znak otkupiteljskog i stvoriteljskog djela Božjega, koje čovjek treba da nastavi«. I dalje veli što bi trebalo biti: »Ta sredstva treba da budu moćni kanali za prenošenje Evanđelja.«

Očito je da ta sredstva imaju silan utjecaj na ljude, gotovo stvaraju javno mnijenje. Osobito utječu na djecu i mladež, ali i na starije. Nešto lijepo nas oduševi za dobro, nešto nisko nam postaje odvratno pa nas utvrdi u dobru; ali, nažalost, pogotovo ako čovjek nije duhovno izgrađen, vuče u zlo i kvari.

Papa Pijo XII. reče roditeljima: »Jedan bestidni film može razoriti u dušama vaše djece ono što ste vi gradili kroz 20 godina.«

Slično nas lijepo štivo, filmovi, pjesme i drugo duhovno diže, oplemenjuje i izgrađuje. Samo što je zlo priljepčivije, više se uočava i, nažalost, reklamira. Zato Koncil poručuje mladima: »Neka se nauče na stegu i disciplinu u upotrebi tih sredstava ... i neka nauče oblikovati ispravan sud.« A roditeljima: »Roditelji neka imaju na pameti da je njihova dužnost da budno paze te prizori, listovi i slično što vrijeđa vjeru i moral, ne prijeđu kućnoga praga, i da djeca drugdje ne dođu s takvim stvarima u dodir« (IM 10).

Sv. Otac nas poziva da kroz ovaj mjesec posebno molimo da ta sredstva priopćavanja budu u službi naviještanja Evanđelja, širenja istine i dobrote, na izgradnju, a ne na rušenje. Evo nekih činjenica, koje nam mogu nadahnuti plodniju molitvu.

U Latinskoj Americi, usprkos velikih teškoća, više od sto radio-postaja unosi riječ Božju u obitelj. Televizija prenosi vjerske događaje, a nedjeljom sv. misu. Programe spremaju svećenici i redovnici, uz ne veliku suradnju laika. Osjećaju: sjeme riječi Božje često je ugušeno zbog mnoštva emisija koje šire protivno.

Na Filipinima je 14. prosinca 1986. svečano pušten u pogon odašiljač katoličkog radija Veritas. To je sada najjača radio-postaja u Istočnoj Aziji. U Indiji su studenti u rujnu 1985. organizirali sastanak o temi: »Problem društvenih komunikacija u Crkvi«. Raspravljali su osobito o odgovornosti hijerarhije i o kritičkom stavu vjernika prema tim sredstvima te kako da se preko njih širi Evanđelje.

U Africi već 10 godina isusovac O'Connor sa studentima daje preko radija kratke religiozne programe. U Australiji već 20 godina jače se širi vjerska istina preko radija, tiska, televizije i kina. Također se obučavaju oni koji će se služiti tim sredstvima.

Neka naša molitva, ujedinjena s kršćanima svijeta, pomogne da se obistinjuju riječi pobudnice o širenju Evanđelja (Evang. nunt.): sredstva društvenog priopćavanja »stavljena u službu Evanđelja, mogu proširiti gotovo u beskraj područje na kojem se čuje riječ Božja.«

O. Mato RUSAN

Oblaci nad Gangesom

Indiju gotovo svake godine pohađaju razne kušnje: sad suša, sad opet velike poplave, pa epidemije raznih zaraznih bolesti, te glad kao plod poplava ili suše... I svaka od tih nevolja odnosi svoje žrtve. U ovom članku, što nam ga je poslao otac Ante Gabrić, riječ je o golemim poplavama, koje su posebno opustošile područje delte rijeke Gangesa i sam grad Kalkutu. Taj članak otac Ante napisao je prošlog listopada, još dok su trajale te velike kušnje.

Već je evo sedmi dan kako oblaci s Bengalskog mora dolaze, i to tamni, crni kao kakve aveti. To je ciklonska oluja. Navijestili su je, no rekoše da će se nakon dva do tri dana sve smiriti. Međutim, iz dana u dan bivalo je sve gore. Pljusak za pljuskom — 72 sata bez prestanka. I sela i grad Kalkuta našli su se pod vodom. Kolibe, zidane od blata, sve se ruše jedna za drugom. U gradu Kalkuti trebalo je oko 500 tisuća ljudi preseliti u sigurnije predjele grada. I škole i bolnice su prepune, pa čak je i crkve trebalo otvoriti.

U Indiji su poplave svake godine. Golema je to zemlja, pa su i klimatske prilike različite. Tropske monsunske kiše, ciklonske oluje, dođu i prođu, no ovogodišnje oluje i kiše nešto je nezapamćeno, kao da neće prestati.

Prve izbjeglice došle su nam iz južnog Kumrokhalija s prokislom dječicom u naručju, s loncima na glavi i s nešto mokrih dronjaka što su ih mogli spasiti. Neki su bili i ranjeni. Na njih je pao krov njihove kolibe. Bili su preplašeni, gladni i bolesni. To je muslimansko selo. Smjestili smo ih u školi. Sestre pregledaju bolesnike, a i kuhaju za te ljude, jer su u selu sva ognjišta pod vodom.

Imali smo nešto starih odijela, pa smo odmah dječicu presvukli. Stariji su morali čekati. Seoski glavari, narodni poslanik — svi dolaze k nama. Tu u Bengaliji je komunistička vlada, ali poštuju naš rad. Sami kažu: Trebat će vremena dok naša državna pomoć stigne ovamo. — Tako je i bilo. Tih prvih dana učinili smo koliko god smo mogli. Kolika je to bila pomoć i utjeha tim bolesnicima!

Po noći bdijemo. Kao nekoć Jobovi glasnici, počeli su nam iz udaljenih sela dolaziti ljudi i donose nam sve žalosnije vijesti. Svi se boje najgorega. Nasipi na rukavima rijeke Gangesa počeli su na mnogim mjestima pucati. A u tim kanalima voda je morska, slana. A u ovo godišnje doba najveće su plime. U Pakhiralskom kanalu prijeti najveća opasnost da nasip popusti. I doista, tu je poslije ponoći nasip popustio. Te noći sam bdio. Odjednom se začula vika i zapomaganje. Iz stotine grla čuje se: »Nasip je na Gangesu popustio!« Više i mlado i staro. Upalili smo svjetiljke i uzesmo u ruke košare, motike i lopate i pohrlismo prema rijeci. Mnogi nisu jeli već nekoliko dana, no sad se radi o životu i smrti. Iz ruke u ruku prebacuju se blato, granje i slama do mjesta gdje treba nekako začepiti nasip i popraviti ga. Pokisli, zablaćeni i izmoreni su svi ti ljudi, ali nasip treba dovršiti do nailaska nove plime. I hvala dragom Bogu, nasip je bio na vrijeme popravljen. Ja sam znao da će svi biti izgladnjeli i izmoreni, pa sam donio nešto keksa. To smo čuvali za skrajnje potrebe. I baš nam je danas dobro došlo. Blagoslovio sam kekse i te dobre ljude i, dakako, nasip na Gangesu. A nisam zaboravio ni vas, dragi dobročinitelji.

Molite se za nas i blagoslovite nas, da ovu kušnju možemo junački podnijeti: junački, ali i skrušena srca. Onima koji Boga ljube, sve se okreće na dobro. Uvjeren sam da će i ovi dani kušnje donijeti blagoslov u životu svih nas. I nas i vas, da se još više i revnije žrtvujemo za sve one koji trebaju naše ljubavi i pomoći.

Srce Isusovo, u Tebe se uzdamo!

Puno vas sve voli, uz blagoslov i preporuku u molitve

O. Ante GABRIĆ

Pismo iz Kameruna

SKUPINA UČENIKA, KOJI POHAĐAJU SREDNJU ŠKOLU U KOJOJ DJELUJE S. MIRIAM

JEDAN RAZRED U SREDNJOJ ŠKOLI GDJE DJELUJE S. MIRIAM

Početkom siječnja ove godine stiglo nam je drugo pismo naše misionarke u afričkoj državi Kamerun, sestre uršulinke Miriam Šurjan. Ona djeluje u gradu N'Gaoundéré na tamošnjoj srednjoj školi. Dok nam je u svom prvom pismu prikazala osnivanje i djelovanje te škole, u ovom, nakon što nam ukratko dozivа u pamet tu povijest škole, govori o radu svojih redovničkih susestara i o svom djelovanju. U pismu otkriva i želju dа bi se u našoj domovini našla još gdjekoja djevojka koja bi joj se pridružila kao misionarka. No neka nam ona sama govori!

Uspjela sam uhvatiti malo vremena da našim misijskim prijateljima napišem nekoliko redaka. Zadnjih tjedana pred Božić bilo je mnogo posla u školi: pripravljanje materijala za ispite naših đaka od male do velike mature, pa zatim su slijedile sjednice, te pisanje svjedodžbi za tromjesečje... Osim toga, 20. studenog umro mi je otac, pa sam još uvijek pod tim dojmom — pogotovo što sam vijesti dobivala veoma sporo. Telegram sam dobila tek 25. studenog, a ekspres pismo stiglo mi je tek 6. prosinca, u kojemu mi od kuće javljaju o pojedinostima njegove smrti. Sve je to utjecalo da sam u zakašnjenju i sa božićnim čestitkama i sa zahvalama nа brojnim izrazima sućuti naših sestara iz domovine.

Rado se odazivam pozivu da napišem nešto o svom radu. Osjećam da je veoma potrebno ostati povezan s domovinom. Nije to samo — kako se često misli — zbog materijalne pomoći, nego mnogo više zbog molitvene i duhovne pomoći, jer bez nje nema napretka niti blagoslova u radu, kao ni snage da čovjek svlada razne zapreke na koje naiđe. Za vrijeme svog zadnjeg boravka u domovini osjetila sam velikodušnost naših vjernika i kad je riječ o duhovnoj pomoći i kad se radi o materijalnoj pomoći. To isto sam osjetila i iz pisama što su mi stizala u misije. Stoga ne mogu a dа se i ovom prilikom ne zahvalim svim dobročiniteljima.

U prošlome mom pismu bila je riječ o školi u kojoj djelujem. Tad sam pisala o onima koji su tu školu osnovali i koji je vode. Oni su u nju ugradili mnoge svoje žrtve, pa i čitav svoj život. Osjećala sam potrebu i dužnost dа progovorim o monsinjoru Plumeyu, koji je bio prvi apostolski administrator Sjevernog Kameruna i južnog dijela države Čad. On je predosjećao da će najbolje učiniti za taj narod, ako usredotoči sve sile svoje subraće na odgoj novih generacija preko škole. Uz njega sam spomenula i oca Guincharda, koji je dugo djelovao na toj školi kao profesor, a zatim skoro 20 godina kao direktor.

Sad na toj školi djelujemo i mi četiri uršulinke. Škola ima i novog direktora. To je otac Guy Guenard, Kanađanin, Oblat Bezgrješne, kao što su bili i osnivač i cijela uprava škole i profesori. Sad uz direktora djeluju na školi uz profesore iz istog instituta također i dobrovoljci iz raznih zemalja, koji uz naše sestre uršulinke i uz domaće kamerunske nastavnike sačinjavaju nastavnički zbor.

Meni je povjereno da predajem vjeronauk u dva niža razreda i u dva maturalna razreda. Uz to neposredno naviještanje Božje riječi mladima radim u tajništvu najveći dio vremena. Taj posao na prvi pogled nema mnogo apostolske važnosti. Međutim, u toj svojoj službi svaki dan susrećem mnoštvo đaka i pruža mi se lijepa prilika da na diskretan način mnogima pomognem savjetom i opomenom što se tiče njihova ljudskog i duhovnog rasta. Želim li izraziti kako ja gledam na svoj misionarski rad i kako ga osobno doživljavam, onda bih to mogla izreći na sličan način kako je to izrekla o sebi zaštitnica misija sveta Mala Terezija: »Moje je zvanje da u srcu svoje Majke Crkve budem ljubav!« Da, želim ižarivati ljubav, dobrohotnost, susretljivost, poštovanje u svagdanjim susretima sa 600 đaka, i time, kao i neposrednom riječju, želim govoriti im o Bogu, o Isusu Kristu, koji je došao na zemlju spasiti sve ljude bez razlike pripadali oni bilo kojem narodu, bilo kojoj rasi ili bili oni koje mu drago boje kože. To pretpostavlja svjedočenje životom i riječju.

Ostale tri naše sestre su profesorice. Jedna predaje francuski, druga engleski, a treća matematiku. Osim nas četiri, koje djelujemo u školi, peta naša sestra katehizira žene i poučava ih u šivanju, kuhanju, te čitanju i pisanju, kao i aktivnom sudjelovanju kod svete mise. To su u prvom redu žene katehista.

I rad u školi i odgoj katehista uistinu je veoma velik. No nailazimo tu na dva velika problema: jedan je nedostatak nastavnika, a drugi je nedostatak financijskih sredstava. Premalo je, naime, nastavničkog osoblja koje bi bilo školovano za pojedine struke.

Vjerujte, često si poželim da se nađe koja djevojka u domovini, koja je diplomirala iz kojeg predmeta koji se predaje na srednjoj školi, pa da stupi u samostan i nakon svršene redovničke formacije da nam dođe

ovamo u pomoć. A veoma dobro bi nam došla i medicinska sestra, jer imamo oko 200 đaka internista. No bilo bi poželjno da i takva djevojka stupi u samostan i da kao redovnica pođe u misije. Kad bi mi se pridružila koja takva sestra, i meni bi bilo nekako lakše kad bismo mogle progovoriti našim materinskim jezikom.

Koliko bi dobro došao i mladić sa diplomom inženjera ili tehničara i neke slične struke, te kao redovnik došao ovamo, imao bi obilje posla. Potrebne su mlađe sile da zamijene one koji su se već istrošili za Božje kraljevstvo u ovoj zemlji . . .

Svim čitateljima Glasnika želim obilje Božjeg blagoslova i pozdravljam posebno sve prijatelje misija!

S. Miriam ŠURJAN

Bilješka: Priloge za sestru Miriam šaljite na adresu: SS. uršulinke, Vlaška ulica 75, 41000 Zagreb. Označite na uplatnici: »Za sestru Miriam Šurjan«

Petar Kasui

Napisao: Hubert CIESLIK (3)

U SVETOM ANDRIJI NA KVIRINALU

(Nastavak)

Kroz dvije godine boravka u Rimu doživio je smrt i pogreb pape Pavla Petoga, kao i izbor i krunidbu pape Grgura XV. Više nego te vanjske svečanosti sigurno je na njega djelovala smrt dvojice budućih svetaca u njegovoj neposrednoj blizini. Dne 13. kolovoza 1621. umro je sveti Ivan Berchmans, koji je tada studirao filozofiju u Collegium Romanum. Mjesec dana nakon toga Petar Kasui je u kući novicijata bio svjedok i smrti drugog velikog sveca, kardinala Roberta Bellarmina, koji je već tada bio poznat u katoličkom svijetu zbog svoje poniznosti i učenosti. Njega je papa Pio XI. proglasio svecem i crkvenim naučiteljem.

Bellarmin se pred smrt s papinim dopuštenjem povukao u novicijat sv. Andrije da tu svoje zadnje dane života proživi u tihoj pripravi na smrt. Tu ga je pohodio papa Grgur XV. dok je ležao bolestan.

Godine 1622. doživio je Petar Kasui svečano proglašenje svetima Ignacija Lojolskog i Franje Ksaverskog. Sigurno je i on sa svojom redovničkom subraćom 12. ožujka prisustvovao tom svečanom proglašenju novih svetaca u crkvi sv. Petra. I sigurno se u mislima vratio u zavičaj, gdje su tada krvavo progonili Crkvu koju je prije 70 godina osnovao Franjo Ksaver. U Rimu još nisu izgubili nadu da će vrijeme kušnje brzo proći i da će sjeme mučenika donijeti obilan plod. Za taj čas se otac Petar Kasui sada pripravljao.

U LISABONU

Četvrtak je, 1. veljače 1623. godine. Lisabon. Grad na rijeci Teju, izlaz je u daleki svijet. Otkako je veliki Vasco da Gama otvorio morski put u Indiju, a nezaboravni Magellan prvi put oplovio svijet, Lisabon je odjednom postao svjetska luka. Odatle su svake godine odlazili brodovi u sve dijelove portugalskog kolonijalnog carstva, i tamo se opet vraćali nakon više mjeseci i godina noseći u domovinu blago iz cijelog svijeta: zlato Inka, kinesku svilu, skupocjene mirodije s Moluka. Lisabon je i Kristovim blagovjesnicima otvarao put u daleke zemlje poganskog svijeta.

Uz prozor isusovačkog kolegija sjedio je Petar Kasui i promatrao velegradsku vrevu. Gotovo bi se i on ukrcao na koji veliki brod u luci i otputovao... vratio se u otočno carstvo na Dalekom istoku.

Još prije isteka propisanog novicijata on je zamolio samog generala reda Mutiusa Vitelleschia da mu dopusti vratiti se u Japan. Baš sada za vrijeme progonstva potrebni su Crkvi svećenici više nego inače. I neobično brzo je dobio dopuštenje. Još prije nego je položio zavjete otputovao je 6. rujna 1622. iz Rima s još pet novaka koji su trebali otputovati u Indiju i Etiopiju. Brodom su došli do Barcelone, a odatle kopnenim putem preko Madrida u Lisabon. U lisabonskom novicijatu je proveo zadnji dio kušnje i na blagdan Prikazanja Blažene Djevice Marije, 21. studenog položio prve zavjete. Nakon toga preselio se u kolegij da se pripravi za put u domovinu.

Danas je napokon našao malo vremena da se javi ocu Oliveru Pensa, sociusu učitelja novaka u Rimu, kako je proveo zadnje mjesece. Još je jednom u mislima prešao sav put, zadnje duhovne vježbe, polaganje zavjeta, najnovije vijesti s Istoka, koje nimalo ne ohrabruju, pa je tad uzeo pero i počeo pisati.

Pax Christi! Mir Kristov!

Otkako sam otputovao iz Italije nisam vam, velečasni, pisao nijedno pismo. Da li možda zato što bih vas zaboravio? Ne, jer neprestano mislim na vas, a niti zbog svoje prirođene nemarnosti, nego nešto zbog velike udaljenosti, nešto zbog nekih poslova. Kad sam došao u ovu provinciju, odmah su me poslali u novicijat da tamo provedem preostalo vrijeme kušnje. Tamo sam bio više od dva mjeseca. Kako sam, dakle, bio zaokupljen svagdanjim vježbama, nisam imao vremena da vam pišem. Novicijat ove provincije razlikuje se od rimskog u tome što se novaci bave više tjelesnim radom nego duhovnim vježbama, te su gotovo cijeli dan za-

okupljeni njime. Nakon svršene kušnje, hvala dobroti milosrdnog Boga, položio sam redovničke zavjete na blagdan Marijina prikazanja.

U Indiju odlaze tri velika, jaka i dobro opremljena broda. Molim vas, velečasni, molite za nas da nas zdrave dovezu u Indiju. Iz Indije nemamo dobrih vijesti. Poznati grad Ormuz osvojili su Perzijanci uz pomoć Engleza. Zapovjednik grada je ubijen, mnogi su brodovi uništeni, pa su Portugalci pretrpjeli golemu štetu kako na ugledu tako i u materijalnom pogledu. Ali oni se nadaju da će moći iznova započeti borbu i ponovo osvojiti one posjede. Podkralj iz Goe poslao je pomoć. Poslao je veliko brodovlje što se nalazi u luci Muskat. Ta luka nalazi se u dijelu Arabije najbližem Ormuzu. Kažu da je poslano i mnogo druge pomoći. Iz Portugala će poslati bolje vojnike, ratne strojeve i drugu pomoć. A Perzijanci nemaju brodova. Od engleskih brodova, kojih je bilo sedam, ostala su samo četiri na tom otoku, a tri su se vratila u Englesku. Dao Bog da opet stigne vijest o pobjedi, jer je taj gubitak jednako velik za Portugal i za kršćansku stvar.

U Japanu još uvijek bjesni progonstvo, a čini se da se i pogoršalo (kako sam u Madridu čitao u pismima otaca iz Japana pisana 1621. godine). Sad, naime, pretražuju pojedine kuće, pa se oci više ne mogu tako lako kriti, dok prije nije bilo tako. I u pokrajini Oshu, odakle su franjevci za pape Pavla V. vodili poslanstvo u Rim, započeli su novi progoni. Kad se poslanik vratio u zemlju, knez Date Mataumne, koji je gospodar te zemlje i tog poslanika, izdao je, ne znam zbog kojeg razloga, naredbu kojom je s područja svoje vlasti prognao sve kršćane, koji se ne odreknu svoje vjere bez obzira jesu li vitezovi ili trgovci ili nešto drugo. Zato ni franjevci ni naši više nisu mogli tamo propovijedati. Pa ipak se ja uzdam u Boga i u zasluge mučenika da će se po njihovoj krvi i u Japanu dogoditi kako se dogodilo u Pracrkvi u Rimu i u drugim zemljama, i nadam se da će se i dalje širiti Radosna vijest Kristova.

Molim vas, velečasni, da u moje ime pozdravite i oca ministra Julija Alaleone i braću Massa, Oktavia i Gaspara, kojima obećajem da ću im pisati idući mjesec iz Indije. Velečasni, želim vam svako dobro i preporučujem vam i Manacija Konishi kako u duhovnim, tako i u vremenitim stvarima.

Lisabon, 1. veljače 1623.

Vaš sluga u Kristu

O. Petar Kasui

PUT U INDIJU 1623.

Subota je 25. ožujka 1623. godine, blagdan Blagovijesti. Cijeli Lisabon je vrlo uzbuđen. Luka je svečano okićena, narod grne na obalu i promatra ponosne brodove na kojima se upravo pripremaju za polazak. Odlazak indijske flote uvijek je najveći događaj u glavnom gradu. Ta Indija nije samo zemlja snova i čudesa za pustolove i probisvijete nego i vrelo blagostanja za cijelu portugalsku domovinu. Posljedice uspjeha ili neuspjeha istočnoindijske trgovine osjećale su se u svagdanjem životu običnog građanina.

Pet ili više brodova za Indiju obično je isplovilo iz portugalskog glavnog grada 25. ožujka, ako im je bio povoljan vjetar. Središte su bila dva velika broda: admiralski brod »Nao Almirante« s novoimenovanim guvernerom ili podkraljem Indije, i zapovjednikov brod »Nao Capitao« sa zapovjednikom flote. Na te i na druge brodove, koji su bili natovareni toliko da je izgledalo kao da će pod teretom potonuti, bili su smješteni vojnici, trgovci, pustolovi i — misionari.

Godine 1623. odlazak tih brodova bio je još posebno značajan. Etiopski negus (car) primio je katoličku vjeru i zamolio papu da mu pošalje novog patrijarha. Izgledalo je da je svanulo novo misijsko proljeće. Da ne izmakne tako povoljna prilika, odlučeno je da se u Etiopiju pošalje poveća skupina misionara. Alfonso Mendes, isusovac, određen je za patrijarha, a druga dva isusovca: Diego Seguo i Joao da Rocha za biskupe koadjutore s pravom nasljedstva. Dne 12. ožujka svečano su posvećeni patrijarh i biskup Seguo u crkvi svetog Roka u Lisabonu. Za da Rocha nisu na vrijeme stigli potrebni dokumenti.

Misionari su se ukrcali 20. ožujka. Na brodu su se smjestili kako su mogli, pa su nadzirali utovarivanje prtljage i stvari potrebnih za opskrbu za svu misiju od Indije do Japana. Tad su stali uz ogradu palube i mahali subraći, koju su odmah lako prepoznali u crnoj skupini među šarenilom naroda na obali. Konopci su već bili uvučeni, sidro dignuto i jedra spremna.

(Nastavlja se)

Don Grgo Bučić

Piše: Don Jure BOGDAN

Našoj javnosti još uvijek nije dovoljno poznat svetački lik uzornog svećenika hvarske biskupije, odličnog duhovnika splitske bolnice i izvrsnog odgojitelja u splitskom sjemeništu, čija je iznenadna smrt pred pola stoljeća značila veliki gubitak za sve naše primorske biskupije od Kotora do Krka. To su jasno potvrdili njegovi nekadašnji odgajanici i ostali brojni sudionici jednodnevnog simpozija održanog 19. studenoga 1986. godine u splitskom sjemeništu prigodom pedesete obljetnice njegove smrti.

POTOMAK STAROG HRVATSKOG PLEMENA

Hvarski Bučići potječu od starog hrvatskog plemena Bučić koje je obitavalo između Zadra i Knina. Provalom Osmanlija u te krajeve pleme se razbježalo u mirnije krajeve, pa je jedna grana dospjela na Hvar. Povijesni dokumenti jamče nam da su Bučići u Hvaru bili plemići, te da je ova obitelj dala hrvatskom narodu i Crkvi lijepi broj svećenika i laika-intelektualaca.

Don Grgo je prvorođenac i jedino muško dijete u obitelji poštanskog činovnika Joakima — Aćima i Antice Bučić rođene de Saracca sa Paga. Njezina obitelj potjecala je od dubrovačkih gospara. Grgo se rodio 9. studenoga 1889. u Zadru i kršten je u katedralnoj crkvi sv. Stošije 8. siječnja 1890. Imao je još dvije mlađe sestre blizanke: Klotildu, koja ga je nadživjela, i Ružicu, koja je umrla pet mjeseci nakon rođenja. Grgo se oca gotovo i ne sjeća jer je umro mlad, u 39. godini života, kad su malom Grgi bile svega tri godine. Uz majku, odgoju djece posvetio je veliku brigu djed Grgur — nekadašnji pitomac splitskog sjemeništa. O svom odgoju u djetinjstvu i u mladosti don Grgo je jednom ispričao: »Moj djed Gregorio, poznat samouki prirodoslovac koji je drugovao i sa Haeckelom, po kojem sam dobio ime, htio je da budem Talijan (»tolomaš«) i da ne postanem svećenik. Nisam ga poslušao ni jedno ni drugo«.

DJETINJSTVO UZ EUHARISTIJU I KATEDRALU

Prvi put poželio je mali Grgo biti svećenikom kod pripreme za prvu sv. pričest 1902. godine.

Vrijedni vikar pok. don Silvestar Bonačić uložio je sve kako bi mali Grgo što bolje doživio susret s euharistijskim Isusom. Rezultat je bio izvanredan! Srce nevinog dječaka osjetilo je Učiteljev zov u apostolsku službu. Rodilo se svećeničko zvanje, kojemu je ostao vjeran sve do smrti.

Bilo bi nepravdeno govoriti o don Grginu djetinjstvu a da se ne spomene lik svetog hrvatskog biskupa fra Fulgencija Careva, koji je na svakoga ostavljao jak dojam duhovna čovjeka.

Mali Grgo bio je ministrant za vrijeme njegova biskupovanja, i njegovo djetinjstvo se odvijalo ne samo u krugu obitelji i u sjeni katedrale nego još više pod utjecajem toga svetog biskupa. Izgleda da je biskup svoju duboku odanost euharistijskom Isusu i veliku pobožnost prema muci Isusovoj prenio i na malog bistroumnog ministranta koji je od rane mladosti pa sve do smrti bio osobit štovatelj Euharistije i muke Isusove.

OZBILJNO PRIPREMANJE ZA OZBILJAN ŽIVOT

Osnovnu i nižu srednju školu, osim jednog razreda, završio je u Hvaru, a preostali razred niže škole i višu srednju školu zajedno s maturom na Cesarsko-kraljskoj gimnaziji u Dubrovniku.

U to vrijeme sjemenišna pravila pretpostavljala su da sjemeništarci povremeno pristupaju sakramentima ispovijedi i Pričesti. To je uglavnom značilo bar jednom mjesečno. Međutim, srednjoškolac Grgo, također svećenički kandidat, nije bio u malom sjemeništu zbog pomanjkanja mjesta, nego je stanovao u privatnom stanu, ali je svake nedjelje pristupao sakramentima. Tako je u njemu sazrijevala, usprkos burama i olujama mladosti, prava euharistijska duša.

Studij teologije završio je u Zadru, i u istom je gradu u zavodskoj kapelici 24. ožujka 1912. zaređen za svećenika. Zbog marljiva učenja i uzorna vladanja već je kao bogoslov vršio službu prefekta u zadarskoj bogosloviji. O njegovu učenju, a osobito o vladanju, kroz sve godine školovanja imamo najpohvalnije izvještaje. Marljivo je učio jezike da bi mogao što više čitati, pa je tražio i dozvolu za čitanje knjiga koje su bile na Indeksu. To mu je bilo i dozvoljeno. Čitao je također na francuskom i njemačkom jeziku. Obvezna dnevna lektira mu je po jedno poglavlje Svetog pisma, i to naizmjenično, jedan dan na latinskom a drugi na grčkom jeziku.

ODLAZAK U SPLIT, NOVI POSLOVI, SJEMENIŠTE, BOLNICA

Svećeničku djelatnost započeo je 1. rujna 1912. u Supetru na otoku Braču kao kapelan don Mihovilu Pušiću, kasnijem hvarskom biskupu. Godine 1916. zbog podmukle i teške bolesti morao je napustiti hvarsku biskupiju i odseliti se u Split radi liječenja. Vjernici Supetra, za rastanak od dragog kapelana, darovali su mu kalež.

Premda je u Split došao zbog liječenja, odmah je postao pomoćni duhovnik u sjemeništu i voditelj Marijine kongregacije. Tako je počela njegova veza sa splitskim sjemeništem, koja će se iz dana u dan učvršćivati i trajati sve do smrti. Do 1926. bio je i duhovnik u splitskoj gradskoj bolnici. Tu se na osobit način pokazala njegova ljubav prema bolesnicima, njegova strpljivost i blagost sa svakim. Bolesnicima je činio mnoge usluge, i nije se ustručavao, kad je trebalo, ni da im »gusku« isprazni. Bilo je još uglednih svećenika koji su se natjecali za to radno mjesto, ali je strogi ravnatelj bolnice želio samo blagog i punog ljubavi i dobrote — don Grgu. Nije onda nikakvo čudo što su i najokorjeliji grešnici padali na koljena pred tim svetim čovjekom.

SAV ZA SJEMENIŠTARCE

U kolovozu 1926. postaje glavnim duhovnikom sjemeništa. Nije bilo lagano prihvatiti se toga posla i duhovno voditi dječake na prijelaznoj dobi u mladiće — od desete do devetnaeste godine života — i to 130—200 đaka, koliko ih je sjemenište u to vrijeme imalo. Zbog tog zaduženja nikada nije htio prihvatiti nijednu drugu službu u zavodu. Jedino je predavao nekoliko sati tjedno talijanski na državnoj srednjoj školi. Htio je sve svoje vrijeme posvetiti sjemeništarcima.

Puno puta se čulo, a osobito na spomenutom simpoziju, o njegovoj velikoj ljubavi i blagosti prema sjemeništarcima. Stariji svećenici od Krka do Kotora i danas samo biranim riječima govore o svom nekadašnjem duhovniku. Volio je svoje đake, a svaki je od njih mislio da upravo njega najviše voli. Čak i oni koji su se i zvanjem i svjetonazorski razišli od svojih bivših sjemenišnih kolega i od don Grge, u njemu vide uzor čovjeka — nedostižnu ljudskost, blagost i dobrotu.

Imali su sjemeništarci veliko povjerenje u svog duhovnika pa su se svakodnevno redali pred njegovom sobom za ispovijed, savjet i mnoge druge potrebe. A don Grgo je sav gorio za svoje sjemeništarce. Sve svoje slobodno vrijeme boravio je s njima: na igralištu, na dvorištu, u kapelici, na raznim duhovnim sastancima, u razgovorima, na šetnji — svuda! Znao je vrlo dobro da je dobar primjer odgojitelja najbolja odgojna metoda, a cilj njegova odgoja bila je svetost svakog pojedinca. »Prije ređenja biti svet« — više puta isticao je u nagovorima sjemeništarcima. Šestorica don Grginih đaka postali su kasnije biskupi: Franić, Arnerić, Zazinović, Žanić, Prela i pok. Štambuk. Književnik Ivan Raos također je bio njegov đak. Opisujući ga kao don Anđela nazvao ga je »čovjekom sazdanim od ljubavi i dobrote«, a često je nazivan splitskim don Boscom. Kad se ujutro 4. ožujka 1936. nije, po običaju, pojavio u sjemenišnoj kapelici, kao grom iz vedra neba pukla je vijest o njegovoj smrti u ranim satima toga jutra. Otkazalo mu je srce.

Oglasi

K N J I G E

Na adresi: Franjo Ereiz, 41001 Zagreb, pp 699, Palmotićeva 31 možete naručiti slijedeće knjige:

TAJNA JEDNOG ISUSOVCA — životopis o. Anđelka Jurića, napisao o. Josip Badalić. — Upravo je izišla knjiga o čovjeku koji se razlikovao od drugih ljudi. O. Anđelko Jurić sve je svoje životne čine digao na viši, neobični stupanj. Blo je prije svega čovjek Božji, koji je sve gledao u natprirodnom svjetlu, ali razborito prosuđivao znakove prilika i vremena. Imao je izvanredne sposobnosti uma i duha, ali i ljudskih ograničenosti te je u ovom životopisu vjerno prikazana borba između nastojanja za vrhuncima svetosti i osobnih slabosti. Jedno je značajno u cijelom tom životu: živa i ustrajna želja u svemu ugoditi Bogu i pridonijeti što više pravoj sreći ljudi. To je ujedno ključna tajna njegova života koja je postala jasna istom poslije njegove smrti iz njegovih zapisa koji su izneseni u tom životopisu.

Prikazan je ujedno dio djelovanja isusovaca u ono doba i prinos o. Jurića u tomu, osobito u odgoju svećenika u Nadbiskupskom Dječačkom sjemeništu u Zagrebu.

Tko se želi prenijeti u natprirodno djelovanje Duha u duši i sam postići dublje sjedinjenje s Bogom, taj će u ovom životopisu dobiti mnogo snažnih poticaja. — Cijena 1500 d.

ISUS — OBJAVITELJ BOGA LJUBAVI, napisao Mato Zovkić, cijena 1.000 d.

SRCE ISUSOVO SPASENJE SVIJETA, napisao Bernhard Häring, cijena 1.000 d.

S ISUSOM NA GOLGOTU, zbirka od 11 različitih križnih putova veoma prikladna za privatnu pobožnost, a može poslužiti i za zajedničko obavljanje križnog puta. Cijena 1.000 d.

KRIŽNI PUT — klasični križni put, ilustriran slikama, naslovna slika u boji. Cijena 200 d.

ISCJELJIVANJE SAVJEŠĆU, napisao Ivan Jurak. U prvom dijelu se govori o važnosti savjesti u međuljudskom životu, a u drugom o primjerima iz života. Govori se također o parapsihološkim fenomenima i o stavu Crkve prema pojavama iscjeliteljstva pomoću bioenergije. — Narudžbe: Ivan Jurak, 42230 LUDBREG, V. Nazora 4 (pouzećem!) ili u našim katoličkim knjižarama (Kaptol 29) i kod Glasa Koncila, Kaptol 8

SUBOTIČKA DANICA, kalendar 1987. (knjiga). Izdaje: Župni ured sv. Terezije Avilske, Harambašićeva 7 — 24000 SUBOTICA.

BITI MLAD, glasilo za mlade vjersko-kulturno-informativnog karaktera. Izdaje: Biskupski ordinarijat Poreč i Istarsko književno društvo »Juraj Dobrila« — Pazin. Godina I. — broj 1. Cijena 500 d.

SVETA IVANA DE CHANTAL, napisao André Ravier. Životopis osnovateljice Reda pohođenja B. D. Marije. Narudžbe: Samostan Pohođenja BDM, Mošćenička 3 - 41000 ZAGREB. Cijena 1000 d.

Na adresi KRŠĆANSKA SADAŠNJOST, Marulićev trg 14 - 41001 ZAGREB, pp. 434 možete naručiti slijedeće:

BUDNI BUDITE I MOLITE, napisao Tomislav Ivančić. Cijena: 900 d. Knjiga želi »poslužiti svim tragateljima za molitvom i dubljim doživljajem Boga«.

PROMJENE U LITURGIJSKIM KNJIGAMA PREMA NOVOM KODEKSU: Cijena 700 dinara.

PETO EVANĐELJE, napisao Mario Pomilio. Roman. Bestseller najnovije talijanske književnosti o temi nezaustavljivog milenijskog traganja za petim praizvornim evanđeljem. Tvrdi uvez, četverobojni ovitak, str. 392. Cijena: 8.600 d.

MISAO I DJELO IVANA STOJKOVIĆA, priredio F. Šanjek. Zbornik radova s međunarodnog simpozija u Dubrovniku. Riječ je o jednoj od najznačajnijih ličnosti Zapada u prvoj polovici XV. stoljeća. Str. 408, cijena 8.600 dinara.

BIBLIJA U STRIPU (Novi zavjet) — Br. 39: **PETAR** izbavljen iz tamnice u Jeruzalemu umire kao mučenik u Rimu i br. 40: **PAVAO** na putu u Damask susreće Isusa kojega progoni. — Cijena pojedinom primjerku 300 d.

Zahvalnice

ZAHVALJUJEMO PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGRJEŠNOM SRCU MARIJINU

...i dragom Bogu za bezbrojne milosti primljene u 50 godina sretnog kršćanskog braka. — Ivan i Marica Buturac, Djedina Rika

...našem Kardinalu i sv. Nikoli Taveliću što nam je sin Ivan postao svećenik. — Obitelj Torbar, Krašić

...Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i sv. Antunu za sretnu operaciju moga sina. — Marija Ožbolt, Levinovac

...Gospi od brze pomoći, sv. Roku i sv. Stjepanu Kralju što sam s manjim ozljedama preživjela tešku prometnu nesreću. — Zahvalna Baka iz Sića

...i sv. Leopoldu za ublaženje teških bolova. — Baka M. Š., Šiškovci

...i sv. Florijanu što su nas sačuvali od velike nesreće, kao i za sva dobročinstva u životu, uz preporuku za obitelj. — Majka

...i m. Klaudiji za uspješnu operaciju kralježnice moje nevjeste Štefanije. — Zora Knešaurek, Zagreb

...za primljene milosti. — Frankica Car, Ravna Gora

...i p. Piju za sretan porod moje kćeri Mire i snahe Anice, uz preporuku za zdravlje unučadi. — K. S., Stari Mikanovci

...na udijeljenim milostima. — Marica Šupak

...sv. Antunu, sv. Leopoldu i sv. Josipu za sve milosti u svojih 77 godina života. — Vinka Buntjelić, Bajmok

...dragoj Gospi od brze pomoći i svima svetima na uslišanoj molbi. — Zahvalna čitateljica

...sv. Vidu, sv. Luciji i Petru Barbariću što su mi iz sigurne smrti spasili jedino dijete, uz preporuku za zdravlje. — Zahvalna majka Marija

...Gospi od mira i sv. Leopoldu za ozdravljenje moje snahe Stefanije. — Ana Hudinčec, Koprivnica

...i sv. Anti za primljene milosti. — Zdenka, Seka i Tina, Otok

...za pomoć, jakost, strpljivost i snagu u životnim poteškoćama. — E. Njegovan

...i Majci Božjoj Bistričkoj za ozdravljenje od teške bolesti. — I. B., Radovan

...sv. Antunu, sv. Leopoldu i svima svetima za dobiveni posao u mojoj struci. — M., Vinkovci

...za primljene milosti, uz preporuku za mir u kući. — A. P., Sisak

...sv. Leopoldu, dušama u čistilištu i jednom Božjem Ugodniku koji su spasili dragu osobu od velikoga zla. — S. T., Sutivan

...Kraljici Mira i svima svetima za velike milosti. — R. J., Varaždin

...i Majci Božjoj Bistričkoj za sretan porod, da je dijete živo i zdravo i što smo spašeni u teškoj prometnoj nesreći. — Majka, teta i baka iz Čakovca

...i Petru Barbariću za zdravlje. — Š. Š.

...sv. Josipu i svima svetim zagovornicima za moje ozdravljenje, uz preporuku za zdravlje sviju mojih. — Fanika Bukovac, Razloge

...za sve primljene milosti kroz 77 godina života, a napose za sinovo zdravlje u jednoj nesreći. — Vladka Janeš, Gerovo

...za sve uslišane molitve. — Mama Antonija Crnić, Mrkopalj

...sv. Antunu i biskupu Langu za primljene milosti. — Marta Lugarov, Kalinovac

...na uspješnoj operaciji. — Manda Brkić, Vinkovci

...i m. Klaudiji na stalnoj pomoći u svim životnim prilikama. — Angela Orlando, Zagreb

...Gospi od brze pomoći, sv. Leopoldu i svim zaštitnicima što mi je unuk završio fakultet i dobio zaposlenje. — Manda Durković, Vinogradci

...za sretno položeni diplomski ispit svoje kćerke. — Majka, Đurđic

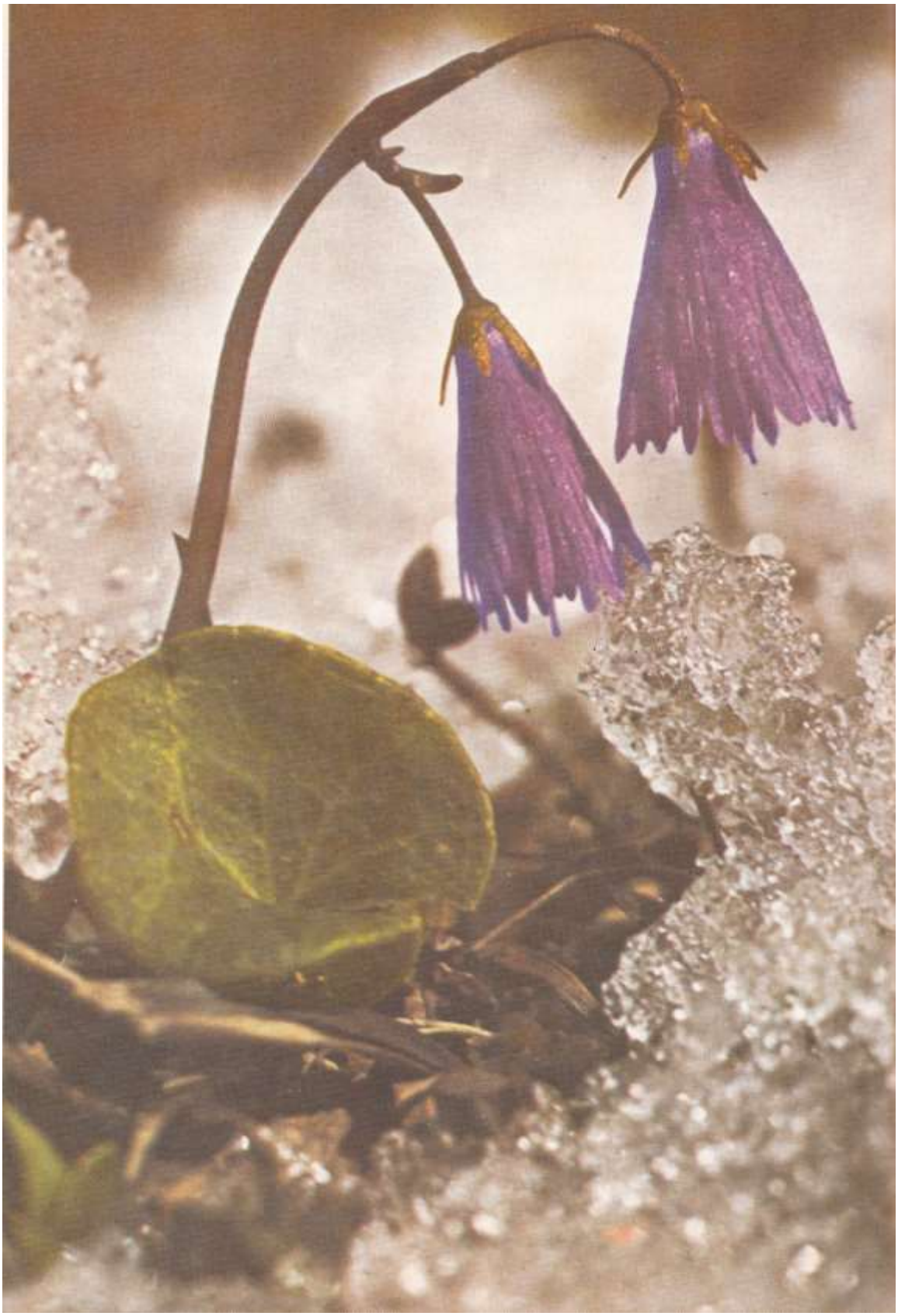
...i m. Klaudiji što mi se je muž ispovjedio nakon 3 desetljeća. — N. N., Podravina

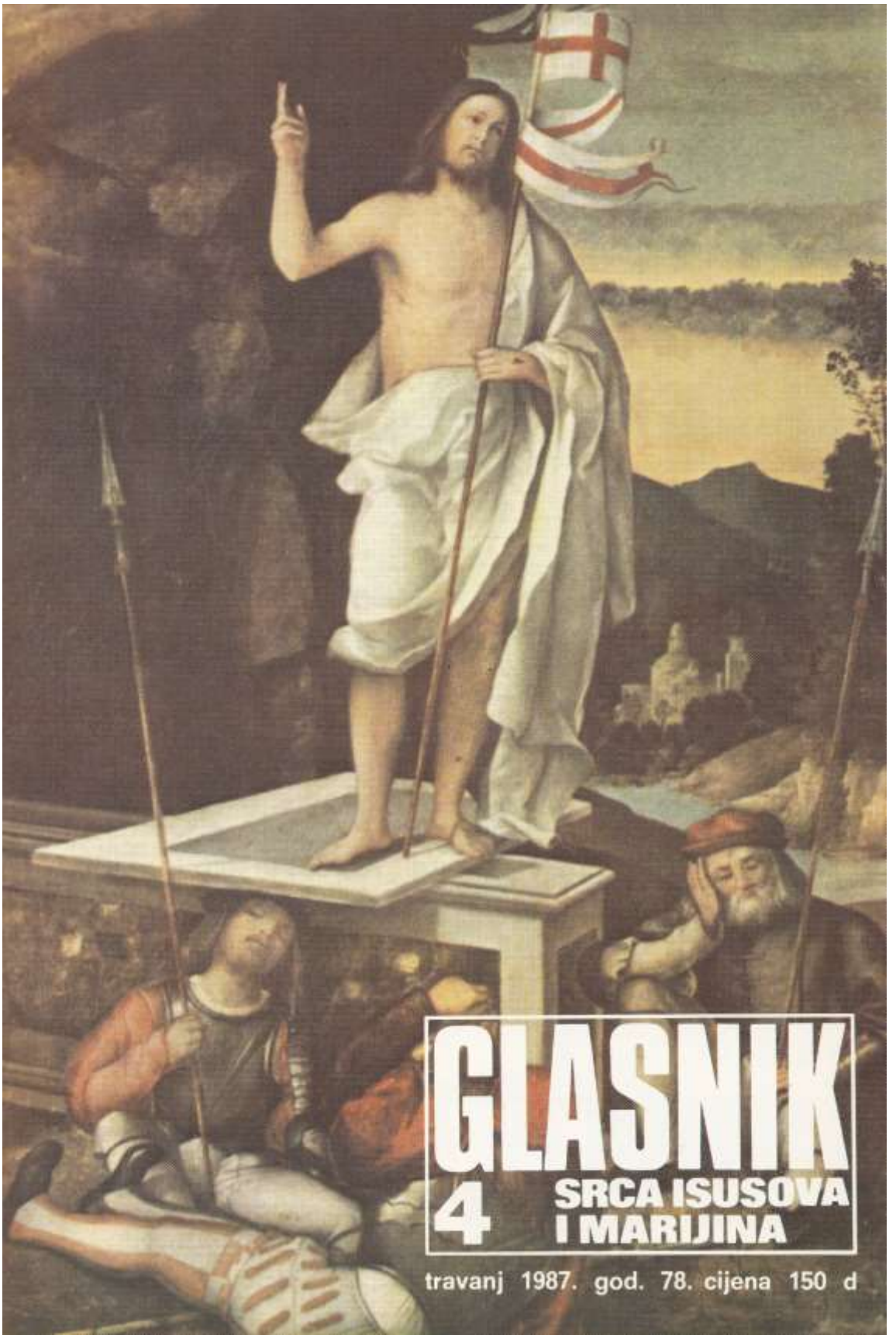
...i sv. Josipu na primljenim milostima. — M. M., Australia

...sv. Josipu i Petru Barbariću na pomoći. — N. N., Gušće

...što je unuk ostao na životu u teškoj prometnoj nesreći. — Jela Jonjić, Podbablje

PREPORUČUJEMO SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI

GLASNIK

4 SRCA ISUSOVA I MARIJINA

travanj 1987. god. 78. cijena 150 d

USKRSNUĆE KRISTOVO
(Naslikao: BASAITI)

TREŠNJA — KROŠNJOM JOJ
I CVIJETOM PROLJEĆE PJEVA
(Mladenko SPAHIJA)

Uskrsnu od mrtvih

Koliko su te već puta pokopali. Koliko su puta na te navalili kamen klevete. Koliko su puta tvoju odsutnost zapečatili. A ti si uskrsnuo.

Priča se da su te vidjeli na ulici raspoloženog i nasmijanog — kao nekad za najljepših dana uspjeha i slave. Ljudi o tebi opet govore s poštovanjem, dive se tvojoj pronicljivosti i ustrajnosti, shvaćaju tvoje namjere i priznaju zasluge. A neprijatelji, koji nad tobom slomiše štap, koji te raspeše i strovališe u grob, dršću od straha.

Ne misli da je to bilo zadnji put. Još će te kojiput pokopati. Još će imati priliku radovati se tvojoj smrti. No ti ćeš uskrsnuti. I sam ćeš biti u nedoumici, da si za to sposoban, pa ipak opet ćeš ustati i susretati ljude koji će ti prijateljski prilaziti.

Istina, naime, uvijek ustaje. Pravda je vječna. — Dok je ti ne izdaš, dok joj ti služiš.

M. MALINSKI

GLASNIK
Srca Isusova
i Marijina

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove. - Glavni i odgovorni urednik: Valentin Miklobušec. - Uredničko vijeće: Josip Antolović, Ignac Belak, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Stjepan Kuzmić, Valentin Miklobušec, Mato Rusan i Marijan Steiner. - Tehnički urednici: Ignac Belak i Miro Jurić. - Adresa uredništva i uprave: Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp 699. Telefon: (041) 434-710, (433-362). Tisak »Plamen«, Slavonski Brod. - Cijena pojedinog broja 150 d. Godišnja pretplata 1800 d. - Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10 posto popusta. - Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu uprave. - Poštarina plaćena u gotovom. - Rukopise i fotografije ne vraćamo.

Urednikova riječ

Nedavno sam posjetio prijatelje, mladu obitelj s djecom. Upravo pred ulazom u zgradu, sustigla me mlada mama na povratku s posla. Ušavši u lijep stan na sedmom katu, ona je zavapila: »Bako, što ste to učinili od stana!« Kako nisam vidio ništa neprilična, njezin me vapaj iznenadio. »Tako vam je to kad su djeca na čuvanju u 'baka servisu'. U korizmi vam naprave Božić«, kroz smijeh je nastavila svoj blagi ukor. Tek sam tada shvatio: U sobi, na bujnom bijelom tepihu, dvoje se dječice igralo s crvenim lutkama, a oko njih razbacana sva silna božićnih razglednica. »Neka, gospođo, tako će barem naučiti da razlikuju božićne od uskrsnih koje će uskoro početi stizati!« »Da, pa i vani je hladno kao u prosincu, a već smo u ožujku.«

Vrijeme prolazi kao da ga vjetar nosi, tiho i neprimjetno. U jeku smo korizme. Uskoro će Veliki tjedan, pa Uskrs sredinom travnja. Tako je. Sredinom travnja! Zato je i travanjski broj Glasnika do sredine »korizmen«, a tek u sredini — čestitka. Ali, podimo od početka.

Emilija se duboko zamislila, a ima i zašto. Ipak, ne smije gubiti nadu. Na Veliki petak Isus je i na nju mislio, imao ju je pred očima. Imao je pred očima mlade svih vremena i svega svijeta, pa i ove današnje, kojima po Papi govori: »Budite graditelji moga mira, i svjedoci moje ljubavi u svijetu!« Hoće li ga mladi poslušati? Molimo s cijelom Crkvom upravo na tu nakanu! Molimo, da usprkos zlu vremenu mladi nađu Krista — po Mariji; da svoje mladenačke promašaje priznaju: »Kriste, znam, oprosti!« Tako je nakon dugih životnih lutanja priznao i Benedikt, pa je u Kristu našao kruh i vino, život i radost za svoje zrele dane. Sada i on spoznaje ono što je u mladosti mnogima teško: Sve što jest, jest sveto, jer u svemu je Bog! Tko to spozna, uistinu je na putu da iz smrti prijeđe u život, i njemu možemo od srca čestitati: SRETAN USKRS!

Neka je sretan i vama, dragi čitaoci, neka vam ga sretnim učini i ovaj Glasnik, pa ga čitajte, i dokraja dočitajte!

GLASNIK
Srca Isusova i Marijina

GOD. 78. TRAVANJ 1987. BR. 4

SADRŽAJ

HVALA NA PISMU — — — — 112
PAPINA PORUKA MLADIMA SVIJETA — — — — — — — — — — 114
DVA KRVAVA IZVORA, A. Odak 115
DA SE MLADI OZBILJNO PRIPREMAJU ZA BUDUĆE DUŽNOSTI, P. Galauner — — — — — — — 116
VREMENU USPRKOS, R. Grgec 118
OTKRIĆE KRISTA, R. Brajčić 119
DUHOVNA PRIPREMA ZA MARIJINU GODINU, F. Kuharić — 120
KRISTE, ZNAM, OPROSTI!, IVNA 121
KRUH I VINO, M. Steiner — — 122
BLAGOSLOVLJEN, BENEDIKT — 124
SVE ŠTO JEST, JEST SVETO — 125
ISTINA, AFORIST — — — — — 128
»GLASNIK« JE OSTAO NEPROČITAN, S. Pavin — — — — — 129
TRAŽITE NAJPRIJE KRALJEVSTVO BOŽJE, S. Kuzmić — — 130
IPAK . . ., IVNA — — — — — 132
ŽIVOT NAKON SMRTI, M. L. Kaschnitz — — — — — — — — 133
DJELO SV. PETRA — ZA ODGOJ SVEĆENIKA, M. Rusan — — — 134
U NOĆI OD STARE NA NOVU GODINU, A. Gabrić — — — — 135
GRADIT ĆEMO NOVU CRKVU, I. Dilber — — — — — — — — 136
MISIJA NA 2000 METARA VISINE, A. Iličić — — — — — — — 137
PETAR KASUI, H. Cieslik — — 139
ALAJBEG MEĐU KRŠĆANIMA, Ž. Bezić — — — — — — — — 140
OGLASI — — — — — — — — 142
ZAHVALNICE — — — — — — 143

Hvala na pismu

SKUPO PLAĆENO ISKUSTVO

Živim u jednom velikom gradu zajedno s roditeljima i bratom. Veoma smo religiozni. U našoj kući često se čuju riječi: »Bog pomaže, njemu se treba moliti!« Ja sam sigurna da će Bog i meni pomoći jer ga silno ljubim, ali mi neće biti naodmet da čujem i vaše mišljenje i dobijem savjet.

Imam sedamnaest godina i veoma sam lijepa. Toj sam ljepoti platila zaista skupi danak. Sve je počelo u četrnaestoj godini života. Tada sam se prvi put, i uistinu, zaljubila u mladića koji je bio pet godina stariji od mene. Zabavljali smo se dvije godine, a potom smo se razišli. Bila je to moja krivica. Povjerovala sam tuđim pričama da se on želi sa mnom samo poigrati. Tada sam morala uvjeravati samu sebe da bi ta njegova igra bila zaista okrutna. To je u mojoj duši ostavilo duboke tragove. Ja ga i danas volim, ali mu se ne usuđujem pisati. Njegov je ponos ipak jači od moga ranjenog i krvavog srca.

Poslije te prve ljubavi zabavljala sam se s još mnogo mladića. Htjela sam samoj sebi dokazati da onog prvog više ne volim, i da je on za mene samo sjena i uspomena. Ipak sam čuvala svoje poštenje, nadajući se da će se onaj prvi jednom vratiti. Bilo je to uzalud. Zatim se dogodilo ono najgore što se može dogoditi jednoj djevojci naivnoj i zaslijepljenoj.

Izašla sam sa svojim tek »stečenim« mladićem. Ništa ne sumnjajući, odvezli smo se do predgrađa gdje vlada samo mrtva tišina i divljina stoljetnih šuma. Ono što se tamo zbilo, i sada se pretvara u noćnu patnju, te se budim od sna uplašena i znojna. Stidim se same sebe. Pomišljam čak i na samoubojstvo, ili da otputujem nekamo gdje me nitko ne pozna i gdje ću umrijeti neprimijećena. Na

udaju za ljubljenog mladića više i ne pomišljam. Čini mi se da to ne bi bilo lijepo, i da ga ja ovakva ne zaslužujem.

Moja obitelj o svemu tome ništa ne zna niti zamjećuje na meni ikakve promjene. Samo noću, u tami svoje sobice, ja plačem gorko i neutješno, grcam u svom bolu i molim oproštenje. Čini mi se da je moj grijeh ogroman, mada ga nisam učinila svojevoljno. Živim u stalnoj agoniji. Škola mi je postala sasvim nezanimljiva. Izgleda mi kao da su svi razlozi moga življenja pokopani. Pomozite mi! Što da radim?

EMILIJA

Emilija, nitko te neće bolje razumjeti od tvoje mame, niti će te itko zaštititi bolje od nje. Majka je uvijek majka, a najviše kad njezino dijete trpi. Znam da je mladima tvojih godina teško uspostaviti povjerenje s roditeljima ako ga odranije nije bilo, ali to je uvijek na štetu mladih i na žalost roditelja. Između roditelja i njihove ponarasle djece često vlada velik nesporazum.

Roditelje ponekad obuzima prava tjeskoba pred njihovom djecom. Djeca ih smatraju zastarjelima i zatucanima, pa im to i pokazuju. Roditelje zbog toga obuzme gdjekad osjećaj manje vrijednosti ili nesposobnosti, pa svoju djecu tjeskobno prepuštaju njihovoj mušičavosti, da sama nauče što je život, a to je krivo. Ono što mladi očekuju od roditelja, to je ljubav,

dobrota, načelnost, sigurnost i svjedočanstvo primjera, i to im roditelji mogu uvijek dati. Tako će održati vrata srca svoje djece uvijek otvorenima. Dakako da se i sami moraju mijenjati, jer nije isto odgajati djecu od sedam godina ili onu od sedamnaest godina.

Djeca danas od vrtića do završetka fakulteta žive samo sa svojim vršnjacima, a to znači jednako neiskusnima, i »nabrušenima« na starije. Zato i ne priznaju iskustva starijih, nego žele sve sami iskusiti, ne misleći da to može biti i preskupa škola. Nitko, naime, ne predviđa da će pasti. Svatko misli da je dovoljno pametan. Narasla djeca nepravedno smatraju svoje roditelje zatucanima, tvrdima, bezosjećajnima i slično, a sebe same dovoljno pametnima i zrelima.

Odrasle mora resiti umjerenost i razboritost. I oni su bili mladi, te su na planu srca proživljavali sve ono što sada proživljavaju njihova djeca, i zato im mogu pomoći. Da si ti, Emilija, sa svojom majkom razgovarala o svom mladiću, i mladićima uopće, ona bi te itekako lijepo posavjetovala. Držala bi te na oku, koješta bi ti i zabranila, ali sve za tvoje dobro. Ukoliko bi je slušala, sada ti se noći ne bi pretvarale u patnju, niti bi živjela u stalnoj agoniji. Ukratko, uz dobru ispovijed, imaj i povjerenje prema majci. To je najsigurniji put da izađeš iz te krize.

Još koju riječ o ranijem razdoblju. Veliš da si se zaljubila, i to uistinu, već u četrnaestoj i da si dvije godine hodala s mladićem. Misliš li još i sada da to nije bilo prerano? Da si bila zrela za ljubav, i da si se »uistinu« zaljubila, ne vjerujem da bi te netko mogao rastaviti od tvoga mladića. Dakle? Nakon toga si se zabavljala s mnogo mladića samo da bi onog prvog zaboravila. Da si prvog »uistinu« voljela, s drugima se ne bi zabavljala. On bi ti naprosto trebao, a drugi bi bili nezanimljivi. S tek »stečenim« mladićem ne sjeda se u auto i ne odlazi se u samoću. Nisi li se previše pouzdavala u sebe? Iz kakve sredine su svi ti mladići? Jesu li tvoje vjere, ili pripadaju onoj koja tvoju ne cijeni. Takvi mladići smatraju svojom velikom pobjedom ako tebe, katolkinju, »posjeduju«. Sva ova i slična pitanja za tebe dolaze prekasno, ali mogu pomoći drugim neiskusnim djevojkama koje budu čitale ovaj Glasnik.

Da li si kada zahvaljla Bogu za svoju ljepotu, koja je ipak njegov dar? Da li si mu se ikada ponudila za ostvarenje većih planova što ih on ima s velikodušnima? Ako nisi dosad, učini to odsad! Tvoj život nipošto nije postao besmislen, pogotovu jer će odsada biti manje lakomislen. Može postati itekako dragocjen! Vrijeme će učiniti svoje, milost će te po dobroj ispovijedi obnoviti, rana će zarasti. Ostat će samo iskustvo koje postaje kapital za život, kako tebi, tako i tvojoj budućoj djeci, čak i u slučaju da sve ostane poznato samo tebi. Živi uvijek za druge! Imaj povjerenja u Božju dobrotu, radi i spremaj se za život, u želji da ga učiniš sadržajnijim nego što je dosad bio tvoj. Bog te i sada neizmjerno ljubi!

UREDNIK

Molitva na Veliki petak

O Bože Stvoritelju i Otkupitelju neba i zemlje! Danas na Veliki petak, u tri sata poslije podne slavimo spomen Tvoje gorke smrti na Kalvariji... U taj čas sjedinjuju se sve naše sestre i braća, skupa s našim roditeljima, da proslave Tvoje djelo Otkupljenja.

Po zaslugama Tvoje božanske Krvi podaj našoj obitelji mir i slogu. Oslobodi nas, Gospode, po zaslugama Tvojega svetog Križa od svih zala, oskudice, nezaposlenosti, rata, bolesti, nepravde i svakog grijeha.

Po zaslugama Tvoje smrti učini, da svi ljudi, sve obitelji, svi narodi, čitavo čovječanstvo dođe k Tebi, Tvojemu zakonu i Tvojoj Ljubavi.

Daj, da se svi očiste od grijeha, da se u sv. ispovijedi i uskrsnoj sv. Pričesti pomire s Tobom i sa svojim bližnjima.

Učini, da se svi mi koji blagujemo istu božansku Hranu ljubimo u miru i sreći. Amen!

Papina poruka mladima svijeta

Otkako je na čelu Crkve sadašnji Sveti Otac, uobičajilo se da se on na Cvjetnicu sastane s mladima svijeta, pa je to postao Svjetski dan mladih. Mladi su budućnost svijeta i Crkve, i Kristovom namjesniku do njih je posebno stalo. Ta njegova privrženost mladima proizlazi iz njegova poslanja u Crkvi. Iz »Poruke svim mladima svijeta« koju je Sveti Otac uputio ove godine, donosimo dulji izvadak.

Dragi mladi, prijatelji moji!

... Tema ovog Svjetskog dana mladih stavlja nam pred oči svjedočanstvo apostola Ivana koji kliče: »Upoznali smo ljubav koju Bog ima prema nama i povjerovali u nju« (1 Iv 4, 16).

S tim u vezi htio bih vas podsjetiti na misao koju sam iznio u svojoj prvoj enciklici: »Čovjek ne može živjeti bez ljubavi. On ostaje sam sebi nerazumljiv i njegov je život lišen smisla ako nije primio objavu ljubavi, ako se ne susreće s ljubavlju, ako ne doživi iskustvo ljubavi i ne usvoji ga, te ako u njemu ne sudjeluje svom svojom snagom« (Redemptor hominis, 10). Koliko li ta činjenica vrijedi više za mlade koji proživljavaju posebno životno razdoblje odgovornosti i nade, osobnog razvoja, određivanja smisla, velikih ideala i planova, traženja istine i putova prave sreće! Tada upravo čovjek osjeća najveću potrebu da bude priznat, potpomognut, saslušan i voljen. Vi dobro znate u dubini srca da su zadovoljstva što ih daje površni hedonizam prolazna i da u duši ostavljaju samo prazninu. Znate da se zavaravate ako se zatvarate u oklop egoizma, da se svaka ravnodušnost i skepticizam protive plemenitim težnjama prema ljubavi bez granica, da napasti nasilja i ideologija koje niječu Boga vode samo u bezizlaznost.

Budući da čovjek ne može živjeti niti sebe razumjeti bez ljubavi, želim vas sve pozvati da rastete u čovječnosti, da isključivu prednost dajete vrijednostima duha, da se preobrazite u »novoga čovjeka«, priznajući i prihvaćajući sve više prisutnost Božju u svom životu, prisutnost Boga koji je Ljubav, prisutnost Oca koji ljubi svakoga od nas odvijeka, koji nas je stvorio iz ljubavi i koji nas je ljubio tako da je dao svojega jedinoga Sina kako bi nam bili oprošteni grijesi i kako bismo se mogli s njime pomiriti i s njime živjeti u zajedništvu ljubavi koje nikada neće prestati. Svjetski dan mladih mora nas, dakle, sve pripremiti da prihvatimo dar Božje ljubavi koja nas preobražava i spašava. Svijet s tjeskobom u srcu očekuje naše svjedočanstvo ljubavi, svjedočanstvo proizašlo iz dubokog osobnog uvjerenja i iz iskrenog čina ljubavi i vjere u Krista uskrsloga. To znači upoznati ljubav i vjerovati u nju.

Naša će proslava imati izrazit oblik zajedništva, što ga svakako iziskuje Božja ljubav i zajednica onih koji se osjećaju sinovima istoga Oca i braćom u Isusu Kristu,

sjedinjenima snagom Duha Svetoga. Budući da ste vi dio velike obitelji otkupljenih i živi udovi Crkve, osjetit ćete na ovom Svjetskom danu mladih oduševljenje i radost ljubavi Boga koji vas poziva na jedinstvo i solidarnost. Taj je poziv upućen svima. Ne znajući za granice, on je upućen svim mladima, bez razlike, on ojačava i obnavlja veze koje mlade međusobno sjedinjuju. U toj je situaciji potrebno da naročito živa i djelotvorna bude povezanost s mladima koji trpe zbog nezaposlenosti, koji žive u siromaštvu i osamljenosti, koji se osjećaju gurnuti na rub društva i koji podnose težak križ bolesti. Neka ova poruka prijateljstva dođe i do onih koji nisu religiozni! Ljubav ne pravi kompromise sa zabludom, ali izlazi uvijek u susret da im otvori put obraćenja. Kako li nam lijepe i svjetlom obasjane riječi u tom smislu upućuje sv. Pavao u svojoj himni ljubavi (usp. 1 Kor 13)! Neka vam one budu program života i odlučnog angažmana za sadašnjost i budućnost!

Ljubav Božja koja je razlivena u našim srcima po Duhu Svetom (usp. Rim 5, 5) treba da u nama probudi svijest o očitoj prijetnji gladi i rata, o sablažnjivoj nejednakosti između bogatih manjina i siromašnih naroda, o napadajima na ljudska prava i zakonite slobode, kao što je npr. sloboda vjere, o stvarnim i mogućim manipulacijama ljudskim dostojanstvom. Ja sam duboko osjećao prisutnost i molitvu mladih prigodom Svjetskog dana molitve za mir što smo ga proslavili 27. listopada u Asizu, gdje su sudjelovali predstavnici raznih kršćanskih vjeroispovijesti i svjetskih religija.

Više nego ikada potrebno je da golemi znanstveni i tehnološki napredak vremena bude razborito i u svjetlu etike usmjeren prema dobru svakog čovjeka i svih ljudi. Ozbiljnost, hitna potreba i složenost rješavanja suvremenih problema i izazova traže od novih generacija sposobnost i kompetentnost na raznim područjima, ali iznad jednostranih i parcijalnih interesa i gledanja, valja staviti cjelovito dobro čovjeka stvorena na sliku Božju i pozvana na vječni život. U Kristu su nam se potpuno objavile punina Božje ljubavi i uzvišenost ljudskog dostojanstva. Neka Isus bude ugaoni kamen (usp. Ef 2, 20) vaših života i nove civilizacije koju treba graditi u duhu ozbiljne solidarnosti i uzajamnosti. Nema pravoga ljudskog rasta u miru i pravdi, u istini i slobodi, ako tu nije prisutan Krist i njegova spasiteljska snaga.

Izgradnja civilizacije ljubavi zahtijeva snažne i ustrajne karaktere, spremne na žrtvu i željne otvaranja novih putova ljudske koegzistencije iznad raznih podijeljenosti i materijalizma. Eto, u tome se nalazi odgovornost današnjih mladića i djevojaka koji će sutra biti muževi i žene na pragu trećeg kršćanskog tisućljeća ...

Dragi mladi prijatelji, budite svjedoci Božje ljubavi, sijači nade i mirotvorci.

U ime Isusovo, ja vas od srca blagoslivljam.

Vatikan, 30. studenoga 1986. na prvu adventsku nedjelju.

PAPA IVAN PAVAO II.

Dva krvava izvora

Zbog mene
Srce Isusovo plače
i krvave suze
pred oči mi pruža;
ko gola stopa
u bremenu drače,
krvava je uvijek
i njegova ruža.

Ubode grke svakoga dana
pljujem u Božje,
Presveto Lice;
od mojih grijeha,
otrovnih strijela,
pocrnile bi
i najsnježnije golubice.

Izranjen, krvav,
Isus me žarko voli,
dok raspet na križu
umire za me
i u srcu mome
iskreno me moli
— da odložim breme
na njegovo rame.

Pogledom svojim
svuda me prati
u svijetu gdje vladaju
bogovi novca,
i uvijek me zove
ko predobra mati.
da ne lutam
kao neposlušna ovca.

Anđelko ODAK

Da se mladi ozbiljno pripremaju za buduće dužnosti

Budućnost pripada mladima kakva god ona bila, a njima sigurno nije svejedno kakva će biti. U toj će budućnosti današnji mladi zauzimati odgovorna mjesta, a u životu ničije dužnosti nisu ni male ni lake. Kako se za njih danas pripremaju, tako će ih sutra ispunjati.

IVAN PAVAO II. — PAPA MLADIH

Sadašnjeg sv. Oca s punim pravom smijemo nazvati »Papa mladih«. On znade mladima tako govoriti da ga razumiju; znade ih oduševiti iskazuje im puno povjerenje. Postao im je znak nade u ovom teškom povijesnom trenutku, a usmjeruje ih prema istinskim vrednotama. Otvara im nove vidike i optimistički ih vodi prema novom tisućljeću.

Mladi se u neobično velikom broju okupljaju oko njega, bilo u Rimu, bilo na njegovim mnogobrojnim apostolskim putovanjima i slušaju ga s velikim povjerenjem. Vele da ih se u glavnom gradu Perua, u Limi, okupilo oko 2 milijuna. U takvim susretima vlada izvanredno vedro i dinamično raspoloženje. Mladi puno očekuju od sv. Oca. To oduševljeno očekivanje mogli smo osjetiti svaki puta i kod naših mladih kad su se u većim ili manjim skupinama našli uz sv. Oca.

Ivan Pavao II. imade veliko srce za mlade, i oni su uvijek u središtu njegove pozornosti. To potvrđuje i najnovije putovanje u Južnu Ameriku, gdje će se s mladima tog velikog kontinenta na Cvjetnicu proslaviti Međunarodni dan mladih. On dobro zna da je za mlade s tog kontinenta put u Rim dalek i skup, a upravo na tom kontinentu nalazi se najmlađi i najdinamičniji dio Crkve, i on svakako želi i mora biti s njima! U njima se krije nada i budućnost Crkve!

Sv. Otac dobro zna da je osim riječi ohrabrenja i srdačnosti susreta potrebna i molitva. Da, nadasve molitva za mlade da shvate svoju veliku odgovornost koju moraju preuzeti na početku novog tisućljeća, a za tu odgovornost moraju se ozbiljno pripremati.

»MLADI I NADA«

Odgovornost za budućnost i pripremanje mladih da u njoj preuzmu odgovorne dužnosti, središnja je nakana Apostolata Molitve u ovom mjesecu. Molit ćemo zajedno sa sv. Ocem; molit ćemo se za njegove mnogostruke pothvate u tom pogledu, osobito prigodom Međunarodnog dana mladih koji se slavi na Cvjetnicu.

Mnogim mladim hodočasnicima iz Crkve u Hrvata ostao je u nezaboravnoj uspomeni susret sa sv. Ocem uoči Cvjetnice i na Cvjetnicu 1985. u Međunarodnoj godini mladih. Ali još više mora biti prisutna u srcima mladih poruka sv. Oca koju je mladima saopćio u svom prigodnom pismu koje u hrv. prijevodu nosi naslov »MLADI I NADA«. Glas Koncila izdao je to pismo u obliku knjižice. To pismo moralo bi biti trajni pratilac naših mladih, i o njegovu sadržaju morali bi razmišljati i pojedinačno i zajednički u vjeronaučnim skupinama.

OSOBNA ODGOVORNOST

Mladi čovjek mora izgraditi svoje osobne stavove. Prema poruci sv. Oca ti se stavovi izgrađuju u zajedništvu s Isusom Kristom i u trajnom susretu s njime. Kao polazište sv. Otac uzima evanđeoski prizor susreta mladića s Isusom (Mk 10, 17—22). U tom susretu mlad čovjek postavlja Učitelju pitanje: »Što mi valja činiti, da postignem život vječni?« Radi se o tome, kako da se životu dade prava vrijednost i puni smisao. Zato ovo pitanje mora biti prisutno u

srcima i mislima današnje mladeži! Odgovor ne smije biti površan i lakomislen, a odgovoriti mora sebi u prvom redu sama mladost. Zato je potrebno da ona otkrije svoje talente, da otkriva istinu, te da sebe i svoje sposobnosti stavi u službu istine. Nošeni slobodom, koja u sebi nosi osobno opredjeljenje za dobro i vođeni ispravnom savješću, mladi se moraju odlikovati spremnošću da se založe za druge, za opće dobro. Treba smišljati i stvarati nove strukture, ali njihovo je polazište u vlastitoj nutrini. A to ne ide bez ustrajnog i strpljivog samoodgoja koji upravo mladom čovjeku pomaže da se pravilno postavi i osposobi za buduće odgovornosti.

DRUŠTVENA ODGOVORNOST

Mladi moraju imati jasna i čvrsta životna načela. Samo moralno izgrađena osoba može značajno pripomoći u ostvarivanju općeg dobra u obiteljskom, društvenom, stručnom, kulturnom, političkom i crkvenom životu.

Na svim tim područjima mlade čeka velika odgovornost. Moralno razorene osobe mogu samo dalje razarati, a svatko bi trebao na neki način pripomoći bogatstvu tih zajednica, veli sv. Otac. Najveći pak prilog tome daje čovjek onim što jest.

Ljubav prema domovini, ljubav prema čovjeku i čovječanstvu za koje je sam Bog dao svoga Sina da ih spasi ne smije biti nikome na zadnjem mjestu. Svi su pozvani da pišu novu povijest istinskog dostojanstva čovjeka. U toj povijesti čovjek će biti ne samo čovjek, nego će u punoj svijesti i odgovornosti živjeti kao onaj kojega je Bog posinio.

DUHOVNA ODGOVORNOST

Sv. Otac poziva mlade da pretoče u naš suvremeni jezik Kristove riječi: »Samo je Bog dobar!« (Mk 10, 18). Samo je Bog vrednota na dnu svih vrednota. On jedini daje puni smisao ljudskom životu, jer on je Ljubav! Mladi današnjice u svojim najboljim predstvanicima kao da su otvoreniji i sposobniji da upravo za tu istinu svjedoče i riječju i pjesmom, ali i mnogostrukim zalaganjem za siromašne i napuštene.

Sam sv. Otac veli da se moli da bi mladi taj Kristov odgovor čuli na svoj osoban način, da nađu unutrašnji put do njegova razumijevanja, da ga prihvate i počnu ostvarivati. Moli se da bi mladi osjetili trajan Kristov pogled na sebi, osobito u trenucima kad su prezreni i poniženi ili kad se osjećaju poraženima, da u darivanju samih sebe ostvare puninu kršćanskog poziva.

Zajedno sa sv. Ocem molimo i mi za svu mladež svijeta, a osobito za mladež u našoj domaćoj Crkvi, za njezinu budućnost, da ih ona nađe spremne i osposobljene da grade novi, bolji svijet.

Nakana naših biskupa

ZA EVANĐEOSKU ČISTOĆU ŽIVOTA NAŠIH MLADIH

U toj nakani naših biskupa dade se naslutiti njihova očinska bol i zabrinutost. Svjedoci smo mnogostruke ugroženosti i brojnih tragedija naše mladeži, ali vjerujemo u snagu Duha Svetoga koji djeluje u svim krštenima. Zajedno sa svim našim duhovnim pastirima i mi imamo povjerenja u mlade koji su u dnu duše još uvijek otvoreni za temeljne evanđeoske vrednote. I dok se za njih molimo, nastojmo im u ruke dati dvije divne poruke prvog duhovnog pastira Crkve u Hrvata našeg kardinala Kuharića, sadržane već u naslovima njegovih dviju poslanica: »Kako je lijep čist naraštaj« (1985) i »Otkupljenje tijela« (1983). Ovu drugu su i Nijemci preveli na svoj jezik i u vrlo ukusnom izdanju raspačali je u nakladi većoj od 100.000 primjeraka.

Petar GALAUNER

Vremenu usprkos

Piše prof. Radovan GRGEC

Oduvijek su ljudi s nekim strahopoštovanjem gledali na svesilnu moć i razornu snagu vremena, koje gradi i razgrađuje, podiže i ruši, izlazeći svojim trajanjem i neumoljivim protjecanjem nakraj sa svakim i svačim. No, vremenu usprkos, ljudi vjeruju i u nešto što je jače od njega, u nešto što nadilazi vremensko-prostorni okvir našega zemaljskog života.

Čeznući za besmrtnošću, vječnošću i uskrsnućem, ljudi traže i doživiju Nekoga koji ima svoje ime. Traže ga i doživiju po nebeskim visinama, po zemaljskim »nizinama« i u dubinama srca. I dok jedni, poput poznatoga sovjetskog kozmonauta Gagarina, izjavljuju da ga nigdje u svemiru nisu našli, drugi naslućuju njegovu stvarnu prisutnost kao veliki švicarski psiholog Jung, koji je na svoju kuću stavio natpis: »Zvali ga mi ili ne, Bog će uvijek biti prisutan«. Kršćani, pak, vjeruju u Utjelovljenje, vjeruju da je Bog postao čovjek i da je svojom smrću i Uskrsnućem pobijedio smrt i vrijeme.

Koliko god osjećamo svoju krhkost, prolaznost i raspadljivost, osjećajući kako se »vrijeme u nama mežura« (G. Scotti) i kako s njime prolazimo kroz tamnu noć, po vjeri u Uskrsnuće postajemo svjesni svoje besmrtnosti. Valja nam proći za Kristom kroz mrak Velikog petka do slave uskrsne zore. Tog mraka i tamne noći bili su svjesni toliki mistici, filozofi i književnici, ali su i znali da time ne završava ljudska egzistencija. Kao u krštenju, uranjamo u smrt da bismo iz nje izronili kao novo stvorenje, tj. da bismo s Kristom »suuskrsnuli«, jer Kristovo Uskrsnuće je jamstvo našeg osobnog uskrsnuća.

Nedavno smo govorili o onima koji evanđeoske opise Kristova rođenja smatraju svojevrsnom legendom, pripominjući da ti opisi, s obzirom na Isusov kasniji život, smrt i Uskrsnuće, nemaju neko veliko značenje. Nažalost, ti kritičari ni o Uskrsnuću ne govore kao o povijesnom događaju. Slušajući ih, neki počinju sumnjati kako se Isus zapravo rodio i da li se uopće rodio, kako je uskrsnuo i da li je uopće uskrsnuo.

I mi znamo da je Uskrs veći blagdan od Božića, ali isto tako znamo da bez Rođenja ne bi bilo ni Uskrsnuća, a bez Uskrsnuća da je besmisleno i uzaludno sve naše vjerovanje. Uskrsnuće je, doduše, i doživljaj vjere, ali kad ono ne bi bilo stvarni i povijesni događaj, ne bi bilo ni doživljaja. Uskrsnuće se dogodilo u određenom trenutku vremena i povijesti, kao što se dogodilo i Kristovo rođenje, i na tom se Uskrsnuću zasniva naša vjera u Krista i u uskrsnuće mrtvih.

Iščekujući uskrsnuće mrtvih, kršćani vjeruju u besmrtnost koja je već započela i u konačnu pobjedu nad vremenom, »vremenu usprkos«. Poistovjećujući se s Kristom patnikom, oni se poistovjećuju i s uskrslim Kristom. Zbog toga bi kršćanstvo moralo biti vjera radosti, uskrsne radosti.

Vjera u Uskrsnuće nije samo vjera u besmrtnost koja je već započela, nego i vjera u uskrsnuće čovjeka u cjelovitosti njegove osobnosti sa svim njezinim duhovnim, duševnim, tjelesnim i društvenim značajkama. Bog, kojega zovemo po imenu, pozvat će i nas po imenu, kao što nas je jednom iz ništavila dozvao u vremensko trajanje. Pozvat će nas iz patnje i raspadljivosti u vječno slavlje kao i svojeg ljubljenoga Sina.

Teologija Križa i Uskrsnuća pruža najbolje obrazloženje svrhe ljudskoga trajanja. S vremenom će proći naše boli, s vremenom će nestati i svake suze s naših očiju, ali će čovjek kao osoba ući u puninu zajedništva i života s Onim koji ga je stvorio na svoju sliku i priliku.

Prvi petak

Otkriće Krista

Priredio: Rudolf BRAJIČIĆ

Thomas Merton rodio se u Francuskoj 1915. godine. Otac mu je bio s Novog Zelanda, starinom Englez, a majka Amerikanka. Oboje su bili umjetnici, ali siromašni. Thomas je studirao francuski i talijanski u Engleskoj. Studije je završio na Kolumbijskom sveučilištu u New Yorku, gdje se je i obratio. Neko je vrijeme poučavao na franjevačkom sveučilištu sv. Bonaventure u New Yorku i htio je stupiti u franjevački red, ali nije bio primljen. Potom se obratio cistercitima (ogranak benediktinskog reda) i oni su ga primili u opatiju Getsemani u državi Kentucky (SAD). U redu mu je bila povjerena služba duhovnika studenata i učitelja novaka. Smrt ga je zatekla 1968. u Bangkoku (u Aziji) prigodom susreta azijskih monaha. Mnogo je pisao o »iskustvenom« doživljaju Boga i Krista. Evo jedne njegove stranice:

»Vaš je život sakriven s Kristom u Bogu« (Kol 3, 3). Sebe naći u Bogu i Boga naći u sebi činom ljubavi kojim u njemu nalazimo sve ljude ne znači otkriti tek sama sebe — nego Krista. To najprije znači shvatiti da »ne živim više ja, nego Krist živi u meni« (Gal 2, 20), a onda prodrijeti u ono duboko otajstvo, koje je sv. Pavao navijestio, ali ne i posve razgovjetno iznio, u svojim poslanicama: otajstvo ponovnog uglavljivanja svega u Krista, sažimanja svega u Kristu. To znači gledati svijet, njegov početak i njegov svršetak — u Kristu. Gledati kako sve stvari izviru iz Boga u Riječi, koja se utjelovljuje, silazi u najzabačenije dubine svojih stvorova, sve skuplja u sebe, da bi sve predala Ocu u posljednji dan. Naći sebe ne znači samo naći svoju siromašnu dušu, ograničenu i uznemirenu nego susresti Božju snagu, koja je uskrisila Krista od mrtvih i po kojoj naše »vlastito tijelo postaje Božji stan« (Ef 2, 22).

To otkriće uskrslog Krista, da budemo iskreni, ne smije biti neko zaobilaženje nas samih. To ne može biti bježanje nego otvaranje. Ne mogu naći Boga u sebi ni sebe u Bogu, ako nemam odvažnosti sebe vidjeti takvim kakav jesam, sa svim svojim ropstvima, i prihvatiti druge takvima kakvi jesu, s njihovim ograničenostima.

Pitanje »spasa«, gledano iznutra, pričinja se vrlo jednostavnim. Ali, ako ga počnemo razglabati, ono se pretvara u lanac složen od suprotnosti. Evo mu karika: Postajemo, ukoliko sebi umiremo. Sačuvamo samo ono čega se odreknemo. Ako se svega odreknemo, sve zadobivamo. Sebe upoznajemo ne naginjući se nad sebe, nego idući k drugima. Zaboravljajući na sebe postajemo svjesni sebe. Najbolje sebe ljubimo kad ljubimo druge, jer je pisano: »Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe« (Mt 19, 19). Uostalom, ako sebe krivo ljubimo, onda je to jednako mržnji na samoga sebe, a tu mržnju onda proširujemo i na druge.

A ipak treba u stanovitom smislu i napustiti druge da bismo našli Boga. Isus je rekao: »Ako tko dođe k meni, a više voli oca, majku . . . i svoj vlastiti život, ne može biti moj učenik« (Lk 14, 26).

Najljepši prvi petak — dan Srca Isusova — bit će onda kad ljudi budu mogli sve to pročitati u našem srcu kao u živoj knjizi.

Duhovna priprema za Marijinu godinu

Na početku svetog korizmenog vremena upućujem našoj vjerničkoj javnosti ovaj poziv i poticaj da se duhovno pripravljamo za doček Marijine godine.

Sveti Otac Ivan Pavao II. najavio je 1. siječnja 1987. posebnu Marijinu godinu za cijeli katolički svijet, koja ima početi na blagdan Duhova, 7. lipnja 1987. a završiti na blagdan Velike Gospe, 15. kolovoza 1988.

Tom prigodom Papa je također navijestio posebnu encikliku o Blaženoj Djevici Mariji. Uvjereni smo da će u toj enciklici Sveti Otac obrazložiti što ga je potaklo na tu odluku.

Drugi vatikanski sabor u Konstituciji o Crkvi »Svjetlo naroda« obrazložio je jasno, snažno i duboko ulogu Blažene Djevice Marije u djelu Otkupljenja, u životu Crkve, u povijesti spasenja. Ona je »na sasvim osobit način sudjelovala u Spasiteljevu djelu, poslušnošću, vjerom, ufanjem i žarkom ljubavlju, da obnovi vrhunaravni život duše. Radi toga nam je postala majkom u redu milosti« (»LG 61).

Vremena u kojima živimo veoma su ozbiljna i tjeskobna za Crkvu i za svijet. Zlo je u svijetu umnoženo do tolikih razmjera da ugrožava čovjeka kao osobu, obitelj i narode. U takvom vremenu potrebno je da cijela Crkva postane jedinstveni molitelj i da zajedno s Marijom, Majkom Božjom, Majkom Crkve, moli za spasenje svijeta.

Sveti Otac je rekao u homiliji na Novu godinu: »Dok se Crkva sprema slaviti dolazak trećeg tisućljeća kršćanske ere, i da bi se na to što prije pripravila, ona upravlja svoj pogled k Tebi, o Marijo ... S tom namjerom želi ona proslaviti posebnu Marijinu godinu, Tebi posvećenu ... Bit će to Godina koju će svaka biskupija proslaviti posebnim inicijativama ... Ti će se pothvati moći zgodno uklopiti u tkivo liturgijske godine i u »zemljovid« svetišta što ih je pobožnost vjernika podigla Tebi, Djevice Marijo, u svim dijelovima zemlje«.

Želja je Svetoga Oca, kako je sam još ranije govorio, okupiti suvremenu Crkvu na molitvu i na razmišljanje o onim počecima i vrelima, »onom jedincatom i neponovljenom trenutku kada se Crkva rodila: tada, na dan Duhova, zajedno s apostolima, bila je ondje Marija«.

Već sada započnimo svoju duhovnu pripravu za dolazak Marijine godine. Budući da se nalazimo pred samim početkom korizme, koja nas priprema za godišnju proslavu muke, smrti i uskrsnuća Spasitelja našega Isusa Krista, smatramo da je razdoblje od čiste srijede ili pepelnice, 4. ožujka, sve do Duhova, 7. lipnja 1987. blagoslovljeno vrijeme da se svi zajedno — i osobno i skupno po crkvenim zajednicama kojima pripadamo, od obitelji i župe do biskupije i cijele Crkve u hrvatskom narodu — duhovno pripravimo za početak najavljene Marijine godine. Najbolje ćemo to učiniti molitvom, pokorom, djelima milosrđa, pristupom sakramentima i redovitim slavljenjem svete Euharistije. Sve to činimo posebno povezani s Presvetom Djevicom koja neka bude uzor, zagovornica i učiteljica duhovnog života.

Odazovimo se stoga zovu Svetog Oca. Neka nam svima bude na srcu ljubav prema Crkvi i obnova kršćanskog života posredovanjem Presvete Bogorodice! Kroz ovogodišnju korizmu i uskrsno vrijeme činimo sve što možemo raznim pastoralnim i molitvenim pothvatima kako bi se u našoj Crkvi — u domovini i u inozemnoj pastvi — probudila sabranost u osobnoj i obiteljskoj molitvi, kako bi slušanje i prihvaćanje Božje volje donosilo plodove obraćenja.

Usvojimo i mi poticaj svetog Ambrozija: »Neka bude u svakomu Marijina duša da veliča Gospodina, neka u svakomu bude Marijin duh da kliče u Bogu« (usp. Marialis cultus, 21).

Usrdno molim braću svećenike, redovnike i redovnice, sve koji djeluju u pastvi da ovaj poziv i poticaj uzmu k srcu, priopće ga i razmotre u svojim vjerničkim zajednicama i da bude na što ve-

ću duhovnu korist Crkve i našeg naroda. Programi Marijine godine bit će to uspješniji što nam duša bude više raspoložena i otvorena za darove Božje milosti.

»ŽELIMO, O MARIJO, DA TI SJAŠ NA OBZORJU... NAŠIH VREMENA...! (Ivan Pavao II.)

Svoj braći i sestrama u Isusu Kristu, po zagovoru Presvete Bogorodice, molimo od Gospodina obilje Božjeg blagoslova kao zalog zaštite, ljubavi i mira.

U Zagrebu, 20. veljače 1987.

†Franjo Kard. Kuharić
nadbiskup zagrebački
predsjednik BK

PIETA IZ XV. STOLJEĆA U CRKVI SVETE MARIJE U ZADRU

(U vezi s Marijinom godinom, najavljujemo čitaocima Glasnika novi niz članaka. Pisat će ih o. Antun Weissgerber, isusovac, profesor na diecezanskoj bogosloviji u Sarajevu. Niz članaka počinje od svibnja, a završava sa zaključenjem Marijine godine 1988.)

Kriste, znam, oprosti!

Znam da sam latica na cvijetu Tvoje doline,
zvonka nota pjesme zrela žita,
i kap mora Tvoje plime.

Znam da trebam živjeti uz disanje molitve,
uz pjesmu ljubavi i šapat sreće.

Znam da Ti rasteš u mom svijetu
i sa svakim svitanjem tuge ili radosti
sa mnom kroz život krećeš.

Znam da nije lijepo
ako se suho smiješim ili bijesno šutim,
jer jedine isprave životnog puta
djela su ljubavi, sijanje radosti,
jer sam rođena da radim za Vječnost.

Znam da je dobro kad imam snage
da noći kradem zvjezdane sate
i s kore ispucanih usana puštam
da polijeću uzdasi vruće molitve,
da prinosim pepeo i latice srca
za one koji grickaju jabuku smrti
i naiskap piju sotonske koktele.

Znam da molitva može učiniti
da za takve i napregnuta tišina plače
u hladu tihog drveća.

Znam da su kušnje Očevo klasje za vječnost,
da je Pričest Tvoj triumfalan pohod mome životu;
znam da trebam pjevati himnu radosti postojanja,
jer Ocu me vodiš po Duhu Svetom,
stazama žrtve i ljubavi.

Znam da trebam moliti i za oproštenje,
jer često živim kao da sve ovo ne znam

Zato Te molim: Kriste, oprosti!

IVNA

Kruh i vino

Piše: Marijan STEINER

Kruh je osnovna hrana kojom čovjek utažuje glad. On je izvor snage i života općenito. Vino opet odgovara životnim radostima i znak je blagostanja. Izraz, »zarađivati kruh« podsjeća na osnovnu brigu oko održavanja života, a »imati vina« označuje obilje, blagostanje.

KRUH

Kruh je kod Židova bio osnovna hrana. Ječmeno ili pšenično zrnje mljelo se rano ujutro između dva kamena. Taj su posao obično obavljale dvije žene: jedna je sipala zrnje i prihvaćala brašno, a druga je okretala gornji pomični kamen. Brašno su miješale s vodom i u dobiveno tijesto stavljale bi sol i kvasac. Taj se kvasac sastojao od jučerašnjeg tijesta koje se u međuvremenu uskiselilo. Pripremljeno tijesto i oblikovano prema želji, peklo se pod vrućim pepelom, na vrućem kamenu ili u glinenim pećima. Tako dobiveni kruh nije se rezao, nego se trgao, lomio. Odatle i naziv »lomljenje kruha«.

Za vrijeme blagdana Pashe koji se slavio sedam dana, a kasnije mu je bio priključen i blagdan beskvasnih hljebova, Židovi su donosili u hram snop žita kao prvinu od žetve. U hramu su se uvijek nalazili postavljeni hljebovi ispečeni od najfinijeg brašna: dvanaest hljebova za dvanaest izraelskih plemena. Mijenjali su se svake subote, a odležane hljebove smjeli su jesti samo svećenici. Hljebovi u hramu bili su znak zajedništva između Boga i izabranog naroda.

Lomljenje kruha i zajedničko blagovanje imalo je kod Židova duboko značenje. Kruh kao izvor života stvarao je istovjetnost života onih koji ga blaguju i zajedništvo među ljudima. Zato uzvanicima na gozbu iskazuju veliku čast: gostu peru noge, mažu mu tijelo miomirisnim uljem, oblače ga u svečanu odjeću i postavljaju ga na počasno mjesto. »Kupanje, pomazanje i blagovanje: Gospodin će sačuvati ta tri čina u životu svoje Crkve te tako i mi imamo: krštenje, potvrdu, euharistiju.« (F. Lelotte).

Žrtve na čast Bogu u Starom zavjetu prate beskvasni hljebovi. Kvasac je, naime, bio isključen iz bogoštovnih prinosa vjerojatno zato što su u njemu vidjeli znak kvarenja. Blagdan Pashe imao je i naziv »Dani beskvasnih hljebova«, jer se u tim danima nije smjelo jesti kvasni kruh. Bio je to, naime, spomen izlaska iz Egipta, kad Izraelci zbog žurbe nisu mogli čekati da se tijesto pripremljeno za kruh uskisne. Kasnije se s nekvasnim kruhom vezala slika obnove, pa je stari kvasac morao nestati. Tu je i osnovni razlog zašto latinska Crkva u sv. Misi upotrebljava beskvasni kruh.

U Bibliji se govori i o kruhu riječi Božje: »Ne živi čovjek samo o kruhu, nego i o svakoj riječi što izlazi iz Božjih usta« (Mt 4, 4). Kruh može značiti božansku Riječ i samu Osobu žrtvovanog Spasitelja: On je istinski kruh života.

VINO

Vino ne gasi samo žeđ, već je i znak veselja, obilja i punine, a u takvom stanju lako se i pretjera. Proroci i mudraci Staroga zavjeta često upozoravaju na opasnosti i posljedice prevelikog uživanja vina. Ljudsko iskustvo svjedoči da neumjereno uživanje u vinu vodi u izopačen

i neuredan život. Vino je stoga u Bibliji gdjekad simbol zabludenosti. Već je u Starom Zavjetu poznat asketski običaj potpunog uzdržavanja od vina, što je bio i znak posvećenosti Bogu (Samson i Ivan Krstitelj).

Vino je plod trsa, a vinograd se na Mediteranu ubrajao među najdragocjenija dobra. I Izrael je prikazan simbolom loze: izabrani narod je Božji posjed. Bog je vinogradar koji od svoga Sina traži da obiđe njegov vinograd (Mk 12, 6). Krist će se također usporediti s trsom. Njegova krv postat će vino Novoga Zavjeta. Trs i loza predstavljaju važan kršćanski simbol upravo s toga, jer se s njih dobiva vino.

U biblijskoj predaji vino je prije svega simbol radosti. Ono ima moć da »razveseljuje srce čovječje« (Ps 104, 15). Kao dar Božji upotrebljava se i kod obrednih žrtava. Svoje konačno mjesto dobit će u žrtvi Novoga Saveza.

Simboliku vina nalazimo i u eshatološkom kontekstu. Naime, kad se u Bibliji najavljuju kazne narodu koji vrijeđa Boga, govori se o vinu Božje srdžbe i opojnoj čaši. Ali i sreća, koju Bog obećaje svojim vjernima, također je ponekad izražena slikom obilja vina.

U Novom Zavjetu »novo vino« znamen je mesijanskih vremena. Svadbeno vino u Kani koje je Isus čudesno proizveo iz vode, dar je Kristove ljubavi i znak radosti zbog Mesijina dolaska. Ta voda pretvorena u vino može imati i euharistijsko značenje kako su to već tumačili neki stari kršćanski pisci. »Novo vino« u Evanđelju označuje i nebesku gozbu koju nam Isus u Očevu kraljevstvu priprema.

TIJELO I KRV KRISTOVA

Euharistija je znak sjedinjenja s Bogom u Kristu, stoga treba biti i znamen jedinstva među vjernicima. Na Posljednjoj večeri Isus je uspostavio novi savez između Boga i ljudi. Gospodin je bio domaćin, a njegovi učenici gosti. Želeći im iskazati svoju veliku ljubav do konca, najprije im On sam pere noge, jer oni su njegovi povlašteni uzvanici. Za vrijeme večere Isus je uzeo kruh, zahvalio, prelomio i dao svojim učenicima govoreći: »Ovo je tijelo moje — za vas«. Poslije večere pružio im je čašu punu vina uz riječi: »Ova čaša je savez u mojoj krvi«. Otada vjernici koji jedu Isusovo žrtvovano tijelo i piju njegovu krv, imaju zajedništvo u njegovoj žrtvi.

Noseći na oltar kruh i vino kršćani kod euharistijskog slavlja prinose i sami sebe. »Kruh i vino ne služe samo zato da — poslije posvećenja — budu sakramentalni znak Kristove prisutnosti. Prije nego to postanu i da bi to mogli biti, kruh i vino moraju biti znak nas samih, tj. sakramentalni znak Crkve koja se prinosi Bogu. Ne možemo se zadovoljiti time da samog Krista prinesemo kao žrtvu, već moramo same sebe sjediniti s njegovim prinosom u istoj žrtvi. Kao što se Kristova oltarna žrtva ostvaruje u sakramentalnom znaku kruha i vina, tako se i žrtva nas samih mora označiti istim sakramentalnim znakom da bi se sačuvalo jedinstvo žrtve Glave (Krista) i Tijela (Crkve).« (S. Marsili).

Euharistija je jedan od osnovnih znakova po kojem kršćani očituju izvornost svoje vjere. Krist je naš »kruh« jer poznaje svagdanje ljudske potrebe. Po svom uskrsnuću on je i naše »vino« jer je pun božanske radosti. Blagujući ga, spremamo se za konačnu gozbu radosti u njegovu i Očevu kraljevstvu.

Blagoslovljen

Svi smo zadivljeni divnom Isusovom prispodobom o izgubljenom sinu i mnoge je umjetnike nadahnjivala za stvaranje remek-djela. A te prispodobe stvarnost su svakog dana. Evo jedne, kako sam »izgubljeni sin« kaže, drugima na pouku.

Dragi uredniče!

U prvom broju Glasnika za 1987. godinu, u rubrici »Hvala na pismu«, pročitao sam dva pisma koja svojim sadržajem mogu biti samo dobar poticaj drugima za bolji i svetiji kršćanski život. Baš zbog toga osjećam potrebu da ukratko iznesem svoj životni put drugima na pouku. Htio bih tako pomoći naročito onima koji pomišljaju da je za njih prekasno obratiti se Isusu i Mariji za pomoć; onima koji su izgubili svoje mile i drage kao ja. Evo moga svjedočanstva:

Rođen sam sada već daleke 1932. godine u činovničkoj obitelji središnje Bosne. Otac i majka, na žalost, bijahu ateistički orijentirani, pa je njihova bračna zajednica bez dragog Boga bila poput kuće bez temelja. Vladalo je među njima nepovjerenje, nesloga i sumnjičenje sve dok im se bračna zajednica nije jednog dana raspala kao kula od karata. Sudskom odlukom mladi je brat pripao majci, a ja ocu. Nešto kasnije je brat umro, tako da ga nisam ni zapamtio, a kako su meni tada bile svega 3 godine, ne sjećam se da sam svoje roditelje ikada vidio zajedno.

Razočaran i pogođen ovom tragedijom otac je zatražio i dobio premještaj u Zagreb, kamo je otišao sa mnom. Živjeli smo u iznajmljenim i namještenim sobama raznih stanodavaca. Budući da otac u uredovno vrijeme nije mogao biti sa mnom, dao me je u tadašnji dnevni boravak za predškolsku djecu kod časnih sestara. Taj čin pripisujem Božjoj providnosti i od odlučujućeg je značenja za moju mnogo kasniju kršćansku orijentaciju. Te drage časne sestre kroz nekoliko su godina u moju dušu sijale sjeme božanskog života. Bila je to Božja milost. Došlo je, međutim, vrijeme da pođem u školu. Vratili smo se, otac i ja, u rodno mjesto radi upisa. Bilo je to neposredno pred sam II. svjetski rat, u čijem je vihoru i borbi za opstanak bila potisnuta draga uspomena na jedine lijepe godine moga djetinstva, one u »klosteru« dragog mi Zagreba, i uspomene na one koji su mi zamjenjivali ljubav roditelja.

Poratno doba, vrijeme zgarišta i ruševina, kako oko nas tako i u dušama, bilo je pogodno za sijanje »ljulja«. Ateizam je u mnogima pustio jako korijenje, pa i u meni. I pored povremenih odlazaka u crkvu na misu nedjeljom i blagdanima, što me je na neki način i privlačilo, lažan sjaj i čari »širokog puta« koji je dopuštao sva ona »zadovoljstva« koja Crkva inače brani radi istinskog dobra čovjeka, mene kao neiskusna mladića ipak su nadjačali. U početku su to bile naivne zabave: ples, kino, izlasci i drugo. Postepeno su naišle kavane u kojima sam, uz alkoholna pića i veselo društvo, znao ostati i do sitnih sati. Ali nikada jedno zlo ne dolazi samo, pa je i razvrat (seksualna iživljavanja »do iznemoglosti«) utisnuo crni pečat mome tadašnjem životu. Toliko sam »zaglibio« u blato grijeha da sam zbog razuzdana života izgubio i službu, te sam se jednoga dana našao na ulici. Ostao sam bez dinara u džepu, bez »veselog društva« (nesta para — nesta i drugara), a što je najgore, i bez zdravlja. Napokon sam dospio na kliniku za liječenje alkoholizma. Bio sam podvrgnut posebnim liječničkim postupcima na psihoterapiji. Nije to bilo samo jedanput već nekoliko puta, jer sam ubrzo po izlasku iz bolnice, makar s »tvrdom« odlukom da više neću piti, ubrzo opet postao žrtvom sotone koji se igrao mojom sudbinom kako je htio.

Stanovao sam na veresiju kod jedne dobre starice, vjerne katolikinje, jer nisam imao novca za stanarinu. Iz samilosti prema meni davala mi je povremeno nešto od svoga siromašnog obroka i uvijek me savjetovala: »Ako tako nastavite, vi ćete sasvim propasti. Vama više ne mogu pomoći ni liječnici, nego sam Isus i Majka Božja. Podite sa mnom u crkvu! To vam je jedino i posljednje utočište gdje se još možete spasiti!«

Na te riječi probudile su se u meni daleke uspomene na toplo ozračje u »klosteru«. Likovi dragih i dobrih časnih sestara poput anđela, kao da su me ponovo dozivali k sebi. I napokon, kao

izgubljeni sin koji »dođe k sebi«, odjednom sam se zgrozio nad svojom bijedom, prljavštinom grijeha u kojem sam živio. Zaplakao sam nad samim sobom. Molio sam: »O dobri Bože, koji si me svojom milošću već u mom ranom djetinjstvu uveo u svoju obitelj ovdje na zemlji, pomozi mi da tu obitelj ponovo pronađem. Ti si Liječnik nad liječnicima. Iskreno Te molim, Isuse, iscijeli me kao što si iscijelio već mnoge do sada«. Zavjetovao sam se dragom Bogu na vjernost i molio sam od njega onu snagu za borbu koje do tada nisam imao. I Otac me je uslišao. Upravo On me je čekao već odavno, s ljubavlju. Oprostio mi je moja bezakonja, oprao i zavio moje rane, nahranio me s bogatog stola svoje Riječi, skinuo s mene prljavu haljinu i obukao me u bijelu haljinu svoje pravednosti.

Vratio sam se svojoj obitelji — Crkvi, jer moje zemaljske obitelji više nije bilo. U međuvremenu umrli su mi i otac i majka, i ja sam naoko ostao sam kao »odsječeno drvo«. Da, bilo je to samo naoko, jer stvarnost dokazuje suprotno: kada sam ostao bez ikoga i ičega na ovom svijetu, bez roditelja s kojima nisam nikada ni živio u zajednici, bez »vesela« i zla društva i svih onih lažnih zadovoljstava, i kada mi više ni suvremena medicina nije mogla pomoći, tada su mi pomogle molitve i blagoslovi dragih časnih sestara iz davnog djetinjstva. Dragi Bog sjetio se siročeta iz ranog djetinstva koje je postalo još veći siromah u mladosti i u zrelim godinama života. Tada, kada sam bio bez ikakvog zemaljskog, dobio sam sve nebesko blago — postao sam članom velike Božje obitelji. Zadobio sam divnu braću i sestre kakve samo Bog može dati, a kao najviše, našao sam vječnog Oca i besmrtnog i Majku Mariju koja nam se dariva po Crkvi.

Još nešto: moj dragi velečasni župnik koji me je pripremao za krizmu, i ne znajući za cijelu moju prošlost, potaknut Duhom, predložio mi je za krizmu ime koje vrlo znakovito svjedoči što sam postao. Evo tog imena u potpisu ovog pisma. U prijevodu ono znači — blagoslovljen. Pa zar to nije istina, draga moja braćo i sestre? Prosudite sami!

Sve Vas ljubi Kristovom ljubavi Vaš brat

BENEDIKT

Sve što jest, jest sveto!

Otkinuće od stvari ne znači podizanje protuslovlja između »stvari« i »Boga« kao da bi Bog bio još »jedna stvar« i kao da bi njegovi stvorovi bili njegovi protivnici. Ne odjeljujemo se od stvari zato da se privežemo uz Boga, nego radije treba da se otkinemo od nas samih, da gledamo i da se služimo svim stvarima u Bogu i za Boga... Nema nikakva zla ni u čemu stvorenom od Boga, niti može išta njegovo postati zapreka da se s njim sjedinimo...

Nije istina da sveci i veliki kontemplativci nisu nikada ljubili stvorene stvari i da nisu imali nikakva razumijevanja ni za svijet, njegove poglede, zvukove i narod koji živi u njemu. Oni su ljubili sve i svakoga.

Zar mislite da bi njihova ljubav prema Bogu bila u skladu s mržnjom na stvari koje odrazuju njega i govore o njemu na svakom mjestu?

... Zar mislite da su sveti kontemplativci hodali okolo kamenih lica i da nisu slušali glasove ljudi koji su im govorili, ni razumjeli veselje i žalost onih koji su ih okruživali?

Baš zato jer su sveci bili uronjeni u Boga, bili su uistinu sposobni da vide i cijene stvorene stvari i baš zato jer su ljubili jedino Boga, oni su jedini ljubili svakoga...

Svetac je sposoban ljubiti stvorene stvari, rado se njima služiti i postupati s njima na savršeno jednostavan, prirodan način, a da ne pravi formalnu vezu s Bogom, ne svraća pažnju na vlastitu pobožnost i radi bez ikakve umjetne ukočenosti...

U Božjoj ljubavi posjedujemo sve stvari i uživamo u njima, nalazeći u svima upravo njega. I kad tako idemo svijetom, sve štogod sretnemo i štogod gledamo i slušamo i dotičemo, daleko od oskrvnuća, čisti nas i usađuje u nas nešto više kontemplacije i neba...

Doklegod, naime, ne ljubimo Boga savršeno, njegov je svijet pun protuslovlja. Stvari što ih je on stvorio privlače nas k njemu, ali nas ipak drže daleko od njega...

(Thomas MERTON: »Nove sjemenke kontemplacije«, str. 29—34)

Svim prijateljima

„Glasnika“

SRETAN USKRS

želi Uredništvo

i Uprava

Istina

Kada istina izgubi nevinost — prestaje djelovati.
Istina je teška — zato je ljudi ne vole.
U borbi za život istina će ti čitav život biti najbolji prijatelj.
Istina naliči bljesku sunca — teško je gledamo.
Tko živi pod pepelom istine, zaslužuje na grobu natpis: »Mučenik«.
Ušlo je u običaj da se i s istinom rukujemo u rukavicama.
Pobjeda nad istinom samo je prividna.
Istina je okrvavljena ljepotica.
Istini za volju treba priznati, da se njom nerado služe odvjetnici, diplomati i trgovci.
Prava istina nadživjet će ljude svih vremena.
Malo je ljudi koji se mogu svaki dan susresti s istinom licem u lice.
Istina se ne crveni — ljudi se crvene.
U borbi protiv istine laž ima svoj bonton.
U traženju istine vodi računa i o najmanjoj slabosti dokaza i zaslijepljenosti razuma.
Istinu treba uvijek tražiti pa makar i pod pepelom.
Ostaje nejasna istina, zašto su njezini govornici morali završiti u ludnici, zatvoru i grobu.
U trenu kada se sam sebi zgadiš, na svjetlo istine ti sam izlaziš.
Kada bi sve ono što preporuča EPP bila istina, svi bi ljudi imali lijepe oči, zdrave zube, dobar san, vitku liniju i željenu besmrtnost.
Istina uvijek traži rasprodaju laži.
Najveće istine o sebi svaki čovjek ljubomorno čuva u sebi.
Mnoštvo malih neistina često čitav život bespomoćno kruži oko prave istine.
Nema grijeha ako biraš između istine i Boga.
Najjače naoružanje sama je istina.
Istina je nepovrediva — drugi je uzalud vrijeđaju.
Utješna je istina, da i kriza ima svoj klizav put i kritične faze.
Istina se uvijek pobjedonosno šeće i po grobovima.
Istina nam šapuće da je dug put od kriminalca do čovjeka.
Iz tuge groba odzvanja najljepša istina — uskrsnuće.
Na kraju svega istina je ipak samo jedna.
Ima ljudi koji golu istinu izgovore tek na rubu groba.

AFORIST

»Glasnik« je ostao nepročitan

»Tko će mi sada čitati »Glasnik?« zapitao je djed Ivan svoje najbliže koji su se okupili oko odra njegove supruge, a njihove majke, punice, svekrve — bake Roze. Njeno je tijelo mirno počivalo u lijesu, obučeno u crnu haljinu koju je sama baka Roza sašila za svoje zadnje zemaljsko putovanje.

One davne 1927. godine započeo je njezin život žrtve. Te godine ušla je u brak. Zanijela je prvo dijete, vene joj nabrekle, otvorile se, prokrvarile. Slijedilo je još dvanaest rađanja uz iste patnje, ali ona ih je spremno prihvaćala. To je osobina majke: dati život, dati svoje tijelo, dati svoju krv, sve svoje sile, sve dati, sve ugraditi u život svoje djece. Ona bi ranu vezala rupčićem i — dalje radila.

Vrlo često mogli ste je vidjeti kako nakon napornog radnog dana provedenog na njivama, nakon skuhane večere, opranog suđa, umorna na smrt odlazi u bašću i tamo moli krunicu, za svu djecu, za svako dijete posebno. Ta rodila ih je, ona ih hrani ovozemaljskom hranom, ona kao majka želi ih sve dovoljno nahraniti i duhovnom hranom, želi u njima podržavati milosni život.

Ratni vihor uništio je mnoge obitelji. Ni kriv ni dužan Rozin muž Ivan, osuđen je — na smrt. Hrabra žena i majka pouzdano je sa svojom djecom molila pred slikom Srca Isusova i Marijina. Božja milosrdna ruka ote muža ispred puščanih cijevi i dovede joj ga kući. Velika je snaga pouzdanih majčinih molitava, jača od tanadi, jača od mržnje, jača od pakla.

Godine prolaze. Djeca rastu i kao ptice ostavljaju obiteljsko gnijezdo. Majka Roza ni jedno ne želi spriječiti na njegovu životnom putu, u njegovu životnom izboru. Nijedno nije otišlo bez njezina blagoslova, nijedno ne putuje kroz život bez pratnje njezinih molitava.

Preko tjedna nije bilo vremena za čitanje. Zato je nedjelja popodne bilo njezino vrijeme. Sjela bi, molila, čitala »Glasnik«. Kasnije je djeci prepričavala sadržaj, upozoravala ih na lijepe pouke. Iako djeca nisu čitala »Glasnik«, znala su redovito koji je sadržaj pojedinog broja, koje štivo o čemu radi.

Čitanjem »Glasnika« ona je upijala pobožnost prema Srcu Isusovu zaželjela je i ostvarila joj se želja da se čitava obitelj posveti Srcu Isusovu. Sama je redovito obavljala Prve petke i neprestano poticala djecu da to čine. Rado je čitala i drugi katolički tisak, ali je »Glasnik« bio njeno omiljelo štivo već iz predratnih vremena. On je dao pečat njenoj vjeri, njenoj pobožnosti, njenom životnom nazoru.

Djeca odoše, a otac Ivan i majka Roza ostaju sami. Žive u tišini, rade koliko mogu, mole puno i osobno i zajednički. Nikada ne prođe dan, a da ne izmole zajednički krunicu. Ni jedan broj »Glasnika« ne ostane nepročitan. Djed Ivan slabo vidi, teško čita. Baka Roza čita naglas. Svakodnevno slušaju radio Vatikan. Kad ih djeca posjete uvijek su iznenađena obaviještenošću svojih roditelja.

Jednog siječanjskog jutra ove godine djed Ivan se vrati iz mljekare i nađe baku Rozu kako sjedi na kauču bez riječi. Slagirana! Ne može govoriti, ne može uzimati hranu. Odmah je pozvao župnika i hitnu pomoć. Kroz nekoliko slijedećih dana stanje se malo popravilo, ali samo nakratko.

6. veljače bio je Prvi petak. Sin svećenik donio joj je Isusa. Na njegove riječi: »Tijelo Kristovo!« odgovorila je: »Spasi me!« Bila je to njezina posljednja Pričest, garancija uskrsnuća.

»Iako se vidjelo da je kraj blizu — priča nam u razgovoru djed Ivan — ona je ipak željela obnoviti pretplatu i za ovu 1987. godinu. Pročitala je siječanjski »Glasnik« od korice do korice, kao i sve brojeve prije njega, ali kada je došao ovaj za mjesec veljaču više nije mogla: klonule ruke, klonule oči, umor zahvatio čitavo njeno biće. Vidjelo se da se sprema na zasluženi vječni počinak . . .«

Oko njezina odra okupila su se sva njezina živa djeca, njih osmero. Oprostili su se od nje tako da je svatko izrekao ono zbog čega duguje majci najveću zahvalnost. Najmlađa snaha ovako je to izrazila: »Krila njezine ljubavi bila su tako velika da smo se pod njih mogli skloniti i mi koje ona nije rodila, kao i vi kojima je ona majka.«

Glasnik je ostao nepročitan. Neka ga čitaju svi oni koji žele ostvariti svoj život prema Božjoj zamisli — poput majke Roze.

Slavko PAVIN

Tražite najprije Kraljevstvo Božje...

Piše: Stjepan KUZMIĆ

Pohodio sam obitelj Ćavar u središtu Zagreba. Otac obitelji Mato od 1972. godine živi u inozemstvu. Uz majku Ružicu brigu za odgoj djece vodi Matina sestra dobra teta Draga, koja na neki način zamjenjuje tatu. Usprkos fizičkoj razdvojenosti, Mato i Ružica proživljavaju svoj brak u dubokoj duhovnoj povezanosti. Dosta često se viđaju, a i njihovo četvero djece stalno je povezano s ocem. Otac je uvijek dionik njihove svakodnevne molitve.

S DOBROG STABLA DOBAR PLOD

Mato je rođen 1931. godine u Ličtici, a Ružica u Proboju kod Ljubuškog 1937. godine. Oboje potječu iz zdrave kršćanske obitelji s brojnom djecom.

Sjećajući se svojih roditelja, napose majke, Ružica pripovijeda: »Prve riječi koje su nas učili bile su o molitvi. Od malena su nas savjetovali kako nam se vladati, kamo usmjeriti život. Uz roditelje smo se uvijek osjećali sretni i zadovoljni. Ponekad sam pomišljala da je Bog nepravedan, što smo samo mi imali obitelj s takvim vjerskim odgojem, dok je drugima to uskraćeno. Kasnije sam shvatila da je to bio znak posebnog Božjeg odabranja. Istina, uvijek mi je bilo žao ljudi koji nemaju odgoj kao što ga mi imamo, ali mi je postalo jasno da ih nije dosta sažalijevati, nego im se mora pomoći. Ono što smo mi primili, primili smo radi drugih. Moramo se potruditi da i oni budu takvi . . .«

Slično pripovijeda i teta Draga o svojoj, odnosno Matinoj obitelji. U sjećanju su joj trenuci kad su se rastajali od svojih roditelja, kad je Gospodin dolazio po njih: »Roditelji su u pravom smislu živjeli po svojoj vjeri. Sve što je dolazilo s Božje strane, rado su primali. Kad uslijed starosti i bolesti nisu više bili sposobni za neki posao, molili su za sve i svakoga. Shvaćali su da život ima svoju vrijednost i onda kad je čovjek nemoćan. Do kraja su bili duhovno svježi. Na njihovim licima mogao se čitati mir i nutarnje zadovoljstvo, sreća njihova bića.«

Kad je Ružici umirao otac, ona je u kuću dovela svećenika, a otac je tako lijepo sudjelovao u molitvama, zaista skrušeno molio i rekao prisutnima: »Naživio sam se. Treba poći . . .« A majci koja je ostala, nije bilo teško samoj. Nikad joj nije bilo dosadno. Nizala je krunicu za krunicom, i uvijek se žalila što nema više vremena, jer se htjela moliti još na razne nakane.

OTVORENIH OČIJU ZA PRAVIM VREDNOTAMA

Ružica se s Matom upoznala za vrijeme studija u Zagrebu. On je studirao pravo, a ona stomatologiju. Ona je kasnije završila i opću medicinu, zatim se specijalizirala za dječju i preventivnu stomatologiju, a kao postdiplomski studij uzela je javno zdravstvo, smjer epidemiologija. Potpuno je prionula uz studij, ali joj je bilo jako važno i druženje s ljudima. Upoznavajući se s mladićima, brzo bi prekidala svaku vezu

čim bi vidjela da se razilaze u uvjerenju i mišljenju. Kod Mate je našla ono što je tražila: istovjetnost stavova, duboku i proživljenu vjeru, te veliku ljubav prema domovini. To su bili njihovi zajednički ideali. Osjetila je da je Mato do u srž svoga bića pošten i plemenit. Budućnost je važna. Brak je nešto daleko više od običnog druženja. Upoznavši Matu nije se plašila braka. Vjenčali su se prije 21 godinu, a odmah od početka su imali velikih stambenih problema, ali i u takvim uvjetima braka bili su presretni. Imali su Boga i mir srca. Kad su djeca počela dolaziti na svijet, trebalo je misliti na veći stan. Ona sobica od deset kvadratnih metara postala je pretijesna. U pet godina sedam puta su se selili, ali oni to nisu doživljavali tragično. Svakom novom djetetu neobično su se veselili, i znali su da će se sa svakim povećanjem njihove obitelji naći i rješenje stambenog pitanja. Naoko slučajno, ali uvijek u pravi čas, dolaziti su do većeg stana. Toliko puta su izričito osjetili blagu ruku Providnosti. Da im je Gospodin darovao još koje dijete, s velikom bi ga radošću primili, makar morali ići opet u potragu za većim stanom. Za Ružicu i Matu potpuno je neshvatljivo da bi koje dijete bilo nepoželjno.

BOG POMAŽE, ALI SE I MI MORAMO TRUDITI

»Bog pomaže ako si pošten, čestit i marljiv«, nastavlja uvjerljivo Ružica. »Ako bude i nešto teško, to se podnese. Treba nešto i pretrpjeti. Ja sam presretna, jer nas dvoje se razumijemo. On je pošten čovjek, nimalo ne sumnjam u njega, niti on ima razloga sumnjati u mene. Zato mi ne smeta odviše naša razdvojenost. Bogu hvala, imamo tetu Dragu. Više vrijedi teta Draga nego cijeli Zagreb bez povjerljive osobe. Kad su mi roditelji bili bolesni, često sam išla k njima, rado sam to činila, a i mogla sam ići redovito, jer sam znala: teta Draga je uz djecu . . .«

Usudio sam se upitati Ružicu da li je u braku ipak bilo i kakvih težih kriza. Veli da je dolazilo do nesporazuma i povremene napetosti, ali zahvaljujući molitvi, sve se sretno završilo. Kad je Mato još bio u Zagrebu, dogodilo se da bi se nešto posvađali, a ponekad i kroz dan zbog toga nisu razgovarali. Kad je onda navečer trebalo moliti, najprije su se otvoreno porazgovorili. Nekad je to trajalo i do ponoći. Uvjerili su se da se radilo o nesporazumu, a ne o zlobi. Pomirili bi se i molitvom završili dan.

Odgoj koji su primili od svojih roditelja nastoje prenijeti na djecu, a svjesni su da najprije moraju djecu svojim primjerom odgajati. Ujutro se pomoli svatko za sebe, a navečer mole svi zajedno. Suradnici su Majke Terezije i ozbiljno su uzeli k srcu njezine riječi: »Tko zajedno moli, u zajednici ostaje«.

»U molitvi sam naučila kako se treba prema drugima odnositi. Razumijem i Isusov zahtjev da ljubimo i neprijatelje. Ja ne znam zašto je drugi takav. Ne znam u kakvim je okolnostima živio i bio odgajan. Mogu suosjećati s njim, pomoći mu i ljubiti ga. Ako imamo ljubavi, makar nešto i oštrije rekli, lako ćemo prijeći preko toga . . .« razmišlja glasno Ružica.

SIJ RADOST, SREĆU ĆEŠ ŽETI!

U svom je poslu ne samo savjesna, nego ga obavlja s velikom ljubavlju. Priznaje da je za svoj posao slabo plaćena, ali to joj i nije važno. Kao zubarica radi na dječjem odjeljenju: »Zahvaljujem Bogu što mi je dao strpljenja, pa nikad na poslu ne povisim ton, nisam gruba. Želim da svatko od mene ode sretan i zadovoljan. Ljudi su tako osjetljivi na ljubav i osjećaj. Tko to ima, lako mu je biti strpljiv. Vodi me misao jednog mislioca: »Ljudi se ne traže svijećom, nego srcem.«

Naša djeca su danas odrasla. Domagoj studira arhitekturu, Tvrtko elektrotehniku, Drina je u drugom razredu Centra za jezike, a Krešimir, najmlađi, ide u prvi razred srednje škole.

Pitam Ružicu da li je imala većih problema u odgoju djece. Ona veli: »Nastojala sam ih usmjeravati prema samostalnosti, da u odrasloj dobi ne odbace ono što su u djetinjstvu primili. Molitva, a osobito Euharistija, kako za roditelje, tako i za djecu, temelj je njihova kršćanskog života. Sada kad su u razvoju, djeluju malko zamišljeno. Nedostaje im stalna očeva prisutnost. Ružica je uvjerena da će oni to nadvladati. Ona ih uči i nesebičnosti, i da se pouzdaju u Providnost svjesni Isusovih riječi: »Tražite najprije kraljevstvo Božje i njegovu pravdu, a sve ostalo će vam se nadodati!«

Ipak...

Piše: IVNA

Marieta nervozno prelistava novine. Ne čita, nego samo leti očima preko slika. Uglavnom su to razbarušena lica tipično holivudskog izgleda i nekoliko slika s ratišta. Svejedno jesu li iz Libanona ili s nekog drugog ratišta. »Ratovi bjesne i ostaju, samo vrijeme prolazi. Što se tu može« — govori Marieta sama sebi.

Više ne želi ni primirisati treći nastavak ljubavnog romana. Dosadilo joj je i to. Uostalom, treba se okaniti svih tih plitkih romana, pjevača, glumaca... samo se zavarava i gubi vrijeme čitajući o njima. Zavarava se i pokušava prikriti svoj bijeg. Bijeg? Od čega? Od sebe? Od situacije u kojoj se nalazi? Ili od Boga?... Da, od Boga! Ali bježanjem se ništa ne postiže! Treba se suočiti s problemima. Koliko joj je puta ta rečenica već zavrtjela mozgom?

Doista, zašto da bježi od Boga? Jedan razlog je i to što je u toku jednog jedinog dana uspjela ustanoviti da su njene molitve i suze bile uzaludne, jer je mama nakon teške automobilske nesreće i više dana preteške borbe za život — umrla. Do tada je vjerovala Bogu. Klimavo, doduše, ali sad je odjednom shvatila da je bila slijepa i glupa, i da Bog uopće ne postoji. »Da je onakav kako o njemu pričaju, ne bi dozvolio da mama umre.«

I sada, nakon dugo vremena... — opet šok. Nabasala je na župnika. On kao da joj čita dušu, kao da mu je netko otkrio da je Marieta okrenula Bogu leđa.

Govori joj da zna da joj je teško, ali da ipak ne treba bježati od Boga, da to nije rješenje, da se od njega ne može pobjeći, da on itekako zna zašto je mamu uzeo k sebi, da on za to sigurno ima razloga, da treba nastaviti živjeti.

»Svašta« — misli ona u sebi dok sluša župnika. »Ne, ne i ne« — više u sebi. »Neću više vjerovati Bogu. On je mene ostavio, a ne ja njega!«

Propala je, urušila se nekamo u sebe, više ne liči na sebe. Životari kao prebijena mačka. Vječito luta gradom ne misleći ni na šta. Otac je grdi zbog toga, mala sestra plače zbog nje. Da pukne od ljutine, ali mora biti pristojna.

Netko zvoni na vrata. Ona otvara. Župnik. Čemu još i on dolazi! Hoće razgovarati s njom? Ona ga neće slušati. Sretnu se: njegov tužni pogled — njen ironičan smijeh. I, ipak više ne voli Boga. Ne voli ga. Da li ga je uopće ikada i voljela? »Bog je samo djetinja iluzija« — ponavlja u sebi i prestaje razmišljati o tome. Više joj uopće nije stalo ni do čega. Svega joj je dosta. Maminu sudbinu ne može promijeniti. Razmišljat će o tome drugom zgodom kada se smiri.

Bliži se Uskrs. Marieta razmišlja u sebi: »Mogla bih prošetati do crkve tek toliko da... Što — tek da? Da osjetim... Što?... Možda... Ne znam... Možda da čujem neku svečanu skladbu na orguljama...«

Tko bi se nadao da će poželjeti da se nađe u Crkvi. Kako je uopće došla na tu ideju? Lijepo. Nešto je privlači. Dobro je to. Dobro je što je došla... Sjedi, gleda križ; svoj mali križ. Svoj? Da, izvadila ga je iz džepa, jer ga još uvijek nosi sa sobom. Zanimljivo... Čudno se osjeća. Kao da joj se Isus smješka. Tajanstveno. Njoj je teško i nije joj do smješkanja pa ne želi gledati ni tuđe osmjehe. Naviru joj suze...

Ide kući. Mora, kasno je. Po ulicama samo sjene. I mjesec nad morem je sjena. Ulazi u sobu. Sestra priča u snu. Lijep san — misli ona.

Prekosutra je Uskrs, a u njoj ničega. Praznina, praznina.

Velika Subota. S kruhom pod rukom, zamišljeno i zbunjeno, sreće župnika. I kud baš njega? Opet joj nešto govori. Kao, Isus bi volio da

ona bar na Uskrs dođe u crkvu. Marieti baš nije stalo, šuti i gleda u svoje patike. Ne govori ni da, ni ne. Sluša ga i ne sluša.

Sat otkucava ponoć. Marieta ne spava. Prevrće se u krevetu. Svaki čas ustaje, hoda gore-dolje po sobi, gleda kroz prozor. Govori sebi u bradu: »Ah, glupa noć. Blago sestri! Ona sada spava.« Ponovno se uvlači u krevet, prevrće se amo-tamo, nikako da zaspi.

Ustaje. Gleda zvijezde kroz prozor i u sebi viče: »Bože predajem se! Podižem bijelu zastavu! Nemam vjere, to je istina. A i kako da vjerujem kad si mi tako nešto učinio. Tako sam Te molila da mi sačuvaš mamu živu, toliko sam plakala, a Ti ništa. Ne shvaćam te Tvoje metode, ali ni ovako ne mogu više živjeti. Niti jedem, niti spavam, niti išta mogu. Ja sam živi mrtvac. Hej, čuješ li me, Bože! Ja sam živi mrtvac. Mrtvac!

Bože, ja sam mrtvac, ali neka Ti bude. Pomirit ćemo se. Daj mi ruku. Znaš, možda je bila greška u tome što sam od Tebe uvijek nešto tražila, a nisam Ti ništa poklanjala. Možda se zbog toga nisi mogao na pravi način uklopiti u moj život. Kažem možda . . .«

Tako Marieta misli u sebi. Ponovo plače. Samo da joj je popuniti prazninu u duši, tešku prazninu. Umorna, slomljena, u suzama — zaspala je.

Jutro. Tipično uskrsno jutro. Ustaje, budi sestru, ljubi je i govori: »Seko, ipak bismo mogle otići na sv. Misu. Isus je uskrsnuo. I mama će uskrsnuti. Sretan Uskrs!«

Život nakon smrti

Pitali su me,
vjerujem li u život poslije smrti?
Odgovorila sam: »DA!«
Ali tada nisam znala reći
kako bi to izgledalo, kako ću ja izgledati.
Znala sam samo jedno:
Nije to hijerarhija svetih
što sjede na zlatnim prijestoljima,
niti je to odbačenje prokletih,
nego
oslobođena ljubav, ljubav ni u čem zakinuta,
ljubav koja će me preplaviti.

Neće to biti kruti ogrtač od zlata,
opšiven dragim kamenjem,
već odora poput paukove pređe,
dah oko moga ramena,
milovanje, umilni pokreti,
kao nekoć tirenski valovi, kao riječi koje šapću:
dođi, dođi.
Bol protkana suzama, putovanje gorama i dolinama,
i tvoja ruka ponovo u mojoj.
Tako smo ležali, a ti si čitao naglas.
Usnula sam, probudila se.
Usnula, i opet se probudila.
Tvoj me glas pozdravio, primio i otpustio,
i tako bez prestanka.

Vi, dakle, pitali su me,
ne očekujete ništa više nakon smrti?
Odgovorila sam: NIŠTA MANJE!

(Tako je Marie Luise Kaschnitz u stihove o prolaznoj radosti zaodjenula slutnju radosti vječnog života)

Uređuje: Juraj GUSIĆ

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Djelo sv. Petra - za odgoj svećenstva

Bez Euharistije je nemoguć život Crkve. Koncil to ovako izražava: »Nijedna se kršćanska zajednica ne može izgrađivati, ako nema svoj korijen i stožer u svetkovanju Presvete Euharistije« (PO 6). Euharistija je, naime, veli također Koncil, »izvor i vrhunac cjelokupne evangelizacije« (PO 5). To jest, bez nje nema širenja Evanđelja, nema kršćanstva.

Svima je jasno da Euharistije nema bez svećenika. Dakle, bez svećenika nema ni života Crkve. Zato postoji kod Sv. Stolice zasebno djelo-ustanova, pod imenom »Papinsko djelo sv. Petra apostola«. Postoje, naime, četiri Papinska misijska djela koja vode brigu za misije. Ovo se brine za svećenstvo i svećenički podmladak.

Posao i ulogu tog Djela razabrat ćemo iz ovih činjenica. Godine 1984. to je Djelo pružilo kao pomoć misijama preko 31 milijun dolara. I to za ove svrhe: za sjemeništa (za uzdržavanje učenika i studenata, za popravak i proširenje zgrada, za gradnju novih), za pomoć novaka i novakinja, za nemoćne i ostarjele misionare i dr. Tako je te 1984. godine otvoreno u misijama 9 velikih ili bogoslovskih sjemeništa (4 u Africi, 4 u Aziji, 1 u Tahitiju) i 18 malih ili dječačkih sjemeništa (10 u Africi, 6 u Aziji, 2 u Americi). Jasno, da za sve to treba mnogo izdataka, koje misijski krajevi sami ne mogu pribaviti bez pomoći drugih.

Kod proširenih zgrada, a pogotovo u novootvorenim sjemeništima i bogoslovijama treba i novi namještaj. Treba popuniti knjižnice, osobito knjigama s područja filozofije i teologije. Bez toga bi, naime, bio nemoguć odgoj i izobrazba svećenika.

Vrlo je utješna činjenica velik porast zvanja u misijama. Češće čitamo u Glasniku pobudne činjenice od o. Gabrića, kako iste godine po više mladića i djevojaka iz jedne župe stupa u svećenički ili redovnički stalež.

Davne 1888. godine bilo je u misijama 869 domaćih svećenika i oko 1.000 sjemeništaraca. Sada ima na desetke tisuća domaćih svećenika, preko 57.000 sjemeništaraca i preko 8.300 redovničkih novaka i novakinja. U većini zemalja i biskupi su većinom domoroci. Tako npr. u Africi od 481 biskupa domaćih je 340.

Svi ti podaci-brojevi, iako možda zamaraju, mogu istinski katoličko srce ispuniti radošću. Kao što nas, naime, manjak zvanja mora zabrinjavati i boljeti kao da se ruši naša vlastita kuća (čitava Crkva i jest naša, vlastita!), tako se možemo i moramo radovati njezinu napretku i rastu dobra.

Što možemo mi učiniti za to Djelo? Svatko može pružiti najuspješniju pomoć. A to je molitva. Upravo na tu molitvu Sv. Otac nas poziva ovaj mjesec. Važnost tog Djela, a zato i naše molitve, vidimo i iz ovih riječi pape Pavla VI.: »Kad bi se moralo ukinuti Djelo sv. Petra apostola, trebalo bi zatvoriti sjemeništa na području misija.« I ove Generalnog tajnika Djela, monsinjora Enriquea Pitzkija (u izvještaju o potrebama i o zvanjima): »Bilo bi preteško i neoprostivo odbiti nova zvanja zbog manjka sredstava.«

O. Mato RUSAN

U noći od Stare na Novu godinu

Otac Ante Gabrić ima običaj da velike datume dočeka bdijući i u molitvi. Tako on to čini i svake godine na prijelazu od stare u novu godinu, pa to nije propustio učiniti ni ove godine. Što je te noći osjećao i proživljavao, opisao je u pismu što ga je napisao na Novu godinu. Istina, to pismo donosimo malo pokasno, ali razlog tom zakašnjenju jest u tome što smo ga primili tek sredinom veljače.

Ponoć je između stare 1986. godine i nove 1987. godine. Eto prvi su časovi nove 1987. godine! Sve je mirno i tiho na misijskoj postaji. Taj mir i tišina meni tako godе. To me tako odmara. Kleknuo sam i molio. Molio sam molitvu zahvalnicu za tolike milosti što sam ih primio tijekom minule godine i ovdje u dragoj mojoj Bengaliji, i u zemljama kamo me je Providnost te godine poslala: u Americi, u Kanadi, u Italiji i u dragoj mi domovini Hrvatskoj. Za tolike primljene milosti i za tolike milosti podijeljene po mojim rukama.

Bila je to molitva zahvalnica, no ujedno i djelo skrušenja za moje slabosti, za moju nemarnost. Ali bila je to i molitva Isusu i Nebeskoj Majci, čiji evo započinje blagdan njezina božanskog majčinstva. Molio sam ih za blagoslov da bih vesela i junačka srca mogao naprijed žrtvujući se u radu za spas besmrtnih duša. Ovaj blagoslov želim svima vama kao najljepši dar za Novu godinu!

Misli mi lete na groblje svetog Ivana u Metkoviću k dragim našim pokojnicima. Svi nas oni gore čekaju. Stoga: Gore srca — prema nebu!

Hvala Bogu, dobre su moje vijesti! Na povratku u Bengaliju zdravlje mi nije bilo baš najbolje. Imao sam poteškoće s disanjem. Bit će da su ona četiri mjeseca trčanja i letenja po bijelom svijetu bila malo prenaporna. Sad je već puno bolje. Doktor veli da bi trebalo više odmora, a to je kod mene malo poteže. Posla je uistinu mnogo, no uz Božju pomoć i uz vaše molitve i molitve i blagoslov tolikih prijatelja još se uvijek može. Nemojte me ni ubuduće zaboraviti. Mislim da vam ne trebam spominjati da vas se redovito sjećam kod oltara.

Na kraju želim svima još jednom obilje milosti i blagoslova u 1987. godini!

U Srcu Isusovu odani vam

O. Ante GABRIĆ

VJERNICI PRED KAPELICOM U SELU DHEKNAMARI

MONSUNSKI OBLACI NAD MARIA POLLIEM

Gradit ćemo novu crkvu

Dok smo pripravljali misijski materijal za travanjski broj Glasnika stiglo nam je iz Lusake pismo našeg misionara časnog brata Ilije Dilbera. Budući da on u tom pismu javlja o cijelom nizu pothvata nakon svog povratka iz domovine u Zambiju, a u prvom redu o odluci da u predgrađu grada Lusake izgradi dosad svoju najveću crkvu, to smo odlučili to pismo odmah uvrstiti u Glasnik. Pismo je pisano 1. veljače, ali je prilično dugo putovalo do nas, što inače nije slučaj.

Dragi prijatelji misija, zahvaljujući vašoj velikodušnosti, mogli smo se odlučiti na još jedan veliki pothvat — na gradnju nove crkve u predgrađu grada Lusake zvanom Kalingalinga. Ova crkva bit će veća negoli ijedna što smo je dosad sagradili. Već je dobiven teren na kojem će biti podignuta ta nova crkva. Gradske vlasti su ga poklonile narodu toga dijela grada. Već je odobren i plan te nove crkve. Lusački nadbiskup je s radošću primio vijest o tom našem pothvatu i već ga unaprijed blagoslovio. Za sada o tome samo toliko. Kad započnemo graditi, na vrijeme ću vas obavijestiti, kao i o tome kako napreduju poslovi sve do samog otvaranja te nove crkve, koja će kao i sve dosadašnje — biti naše zajedničko djelo na slavu Božju i za napredak Crkve u Zambiji.

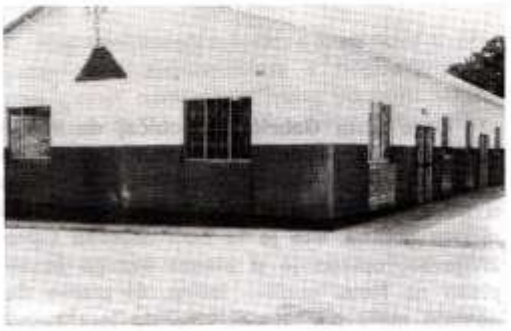
A sad nekoliko riječi o onom što sad radimo ili smo nakon povratka iz domovine dovršili. Prije svega, završili smo u župi svetog Ignacija u Lusaki veliku zgradu s osam prostorija koje imaju služiti župi za pouku u vjeri djece i odraslih, kao i za druge apostolske svrhe, kao što su razni sastanci tamošnjih katoličkih društava.

U katedralnoj župi u Lusaki gradimo domaćinsku školu i ovih je dana već završavamo. U njoj će primati pouku djevojke i žene o vođenju vlastitog domaćinstva i o odgoju djece.

U gradu Kabwe u župi Svete Marije popravljamo i preuređujemo prostorije stare osnovne škole. Tu će odsad biti smještena domaćinska škola, koju će voditi domaće časne sestre. Ta škola će biti prostorno velika, prostrana i praktična.

DOMAĆINSKA ŠKOLA U KABWE

NOVA ŽUPSKA KUĆA U ŽUPI SV. IGNACIJA U LUSAKI

U misiji Kasisi ove će godine započeti radom nova djevojačka gimnazija. Nadbiskup i župnik u Kasisiju zamolili su me da u toj novoj školi sa svojim ljudima sagradim kuhinju za potrebe škole. Taj posao upravo sad završavamo.

U misiji Mpanshya nalazi se misijska bolnica s oko stotinu kreveta, a vode je časne sestre misionarke iz Poljske. One su me zamolile da im dogradimo u toj bolnici neke potrebne prostorije. Dakle, uskoro krećemo na taj posao. Mpanshya baš nije tako blizu Lusake. Udaljena je od nje oko 188 km. Tu ćemo dograditi operacionu dvoranu i još neke prostorije.

Kad taj posao svršimo, onda se odmah dajemo na gradnju spomenute crkve u predgrađu Lusake Kalingalingi.

Eto, iznio sam vam sve naše pothvate tijekom prošle i ove godine, da znate u što ulažemo vaše darove i u čemu nas pomažete svojim molitvama.

Srdačno vas sve pozdravlja u Isusu i Mariji odani vam

Br. Ilija DILBER

Misija na 2.000 metara visine

Svake godine povećava se broj naših hrvatskih misionara i misionarki, posebno onih koji odlaze u razne afričke zemlje da tamo naviještaju Kristovu Radosnu vijest. Stoga smo osjećali dužnost da i tim novim misionarima i misionarkama otvorimo pristup u našu misijsku rubriku i pozvali smo ih priličan broj da preko Glasnika progovore prijateljima misija o svome misijskom radu. U prošlom broju Glasnika pripovijedala nam je o svom radu sestra Miriam Šurjan, uršulinka, koja djeluje u Kamerunu. Ovaj se puta javlja velečasni Andrija Iličić, koji s još šestoricom naših misionara djeluje u Tanzaniji. Pa evo što nam on piše!

Mdabulo, siječanj, 1987.

Dragi moj pater! Obojicu nas je (tj. vlč. Nikolu Sarića i mene) razveselilo Vaše pismo, te ujedno nam obnovilo stare đačke uspomene onih nezaboravnih godina. Hvala Vam na ljubaznom pozivu! Nadam se da ćemo od vremena do vremena moći saopćiti po koju crticu i tako proširiti misijsku suradnju i dijeliti s prijateljima misija radost Kristovu.

Ovdje u Tanzaniji djelujemo nas sedam misionara svećenika. Naime, osim nas dvojice u toj zemlji djeluju još i vlč. Ante Batarelo i vlč. Drago Bevanda, vlč. Dražen Klapež, vlč. Ivan Lončar i vlč. Boško Obradović. Svi smo, hvala Bogu, živi, zdravi i vedro raspoloženi.

Ovdje na našoj misiji ima toliko posla da nas, osim nas dvojice, ima još toliko, ne bi ostali nezaposleni. Naša misija nalazi se na visini od oko 2.000 metara. Tu nema ni komaraca ni zmija, a ne vlada tu ni velika vrućina. Štoviše, dogodi se da i zahladi, pa navečer naložimo u kaminu vatru i kraj nje se čovjek osjeća upravo ugodno.

Teren te naše misije veoma je velik, a na njemu živi oko 20 tisuća ljudi, od kojih je većina još poganska. Misijska postaja je

SKUPINA VJERNIKA NAKON SV. MISE U FILIJALI

centar za sve ove ljude. Tu, naime, nema nadaleko trgovine, pa se mi brinemo da nabavimo sol, petrolej, šibice, sapun i sve drugo što je tim ljudima potrebno. Tu se nalazi i dispanzer i klinika, zatim dječji vrtić, te mlin u kojem samelju i po vagon kukuruza na dan. Pribavimo ljudima umjetno gnojivo, zatim i prašak »diditi«, kad se pojavi bolest na kukuruzu ili krumpiru. Kako vidite, moramo se u sve razumjeti i potruditi se da nabavimo sve potrebno tom siromašnom svijetu.

Ovdje se svaka misijska postaja mora sama uzdržavati, pa se moramo baviti i zemljoradnjom. Moramo orati i kopati i raditi sve ono što rade i drugi zemljoradnici.

Ipak, mi smo prije svega svećenici misionari i evangelizaciju tog naroda stavljamo na prvo mjesto. Na tom terenu i prije nas su djelovali misionari i dosta su toga izgradili u samom centru misije. Mi smo se dali više na izgradnju žive Crkve. Zašli smo u sela i zaseoke, pa su nam oživjele filijale. Uz formiranje žive Crkve nastojimo po tim filijalama pomalo podići i crkve u kojima će se moći ljudi lakše skupljati i na vjersku pouku i na molitvu i na euharistijsku žrtvu. Tako u jednoj filijali mladi su prošle godine ispekli 45 tisuća opeka. No pri tome smo im, dakako, i mi pomogli. I nastojat ćemo da se sagradi što solidnija crkva. Ove godine planiramo podići i blagosloviti još dvije solidne crkve u dvije filijale. No nastojat ćemo da uz blagoslov tih novih crkvi blagoslovimo i sve one duše da se osposobe da postanu uistinu živi članovi Kristove Crkve i da uzljube svoju i Božju kuću molitve. Jedna od tih naših filijala gdje smo podigli

crkvu zove se Kilosa. U toj filijali ljudi su veoma oduševljeni vjernici, a sve su to mladi ljudi.

U našoj misiji imamo 45 katehista. Već je davno poznato da bez katehista nema pravog napretka pojedine misije. Oni skupljaju i poučavaju katekumene i po filijalama vode kršćanske zajednice. Sad imamo 1250 katekumena.

Došli smo na ideju, da uz one koje šaljemo u katehetsku školu u Mafinga, i u samoj misiji okupimo osam mladića koji su završili osnovnu školu. Oni ovdje kod nas stanuju i uče stolarski zanat i usto imaju svaki dan po sat-dva predavanja. Želimo da bi uz svoj zanat postali pomoćni katehisti u svojim selima. Mi im ovdje osiguravamo odjeću, hranu i sve ostalo. A kad nakon dvije godine završe učenje zanata, vraćaju se u svoja sela. No prije toga tražimo da nam potpišu izjavu da kroz pet ili kroz deset godina neće napustiti svoje selo, nego da će u njemu djelovati kao pomoćni katehisti. Nadamo se da će se dobro osposobiti na tu službu. Na svršetku naukovanja nastojat ćemo im pribaviti nešto alata, kao što su čekić, blanja i slično. No to ovisi o tome koliko nam pomoći stigne od naših dobročinitelja.

S redovitim katehistima imamo svaki mjesec ili svaka dva mjeseca trodnevni seminar. Redovito su ovdje u centru na stanu, hrani i učenju. Sve to nije, doduše, lako ni jednostavno, no kad se misionar ozbiljno prihvati tog posla za dobro misije, onda se mnoge poteškoće manje osjećaju. Nikad nisam ovakve poslove obavljao, ali na ovim terenima to se razumije.

Hvala Bogu, sa strane državnih vlasti imamo tu potpunu slobodu djelovanja.

Jedne nedjelje nakon treće svete mise pozvaše me u jedno od naših sela da tamo krstim nekog starca, koji je bolestan. I tako smo se našli na okupu u večernjim satima u obitelji u kojoj su dvije kćeri naše katehistice. Starac je nekako otezao da se odluči na krštenje, no upravo te nedjelje odjednom je odlučio. Bilo je doista lijepo. Iako sam bio umoran, ipak je bilo ugodno s njim razgovarati i nakon starčeva krštenja osjećao sam se odmorniji. Tad sam upitao starčevu ženu kad će se ona dati krstiti. No ona mi je odgovorila da će još razmisliti i tek onda odlučiti.

MLADI IZRAĐUJU OPEKE ZA NOVU FILIJALNU CRKVU

KATEHISTI

Općenito govoreći, starci su ovdje »tvrd orah«. No prošle godine smo ipak uspjeli probiti led — mnogi su starci napokon stupili među katekumene. S djecom i mladeži ide mnogo lakše. Oni su jednostavniji, pristupačniji i oduševljeniji.

No zanimljiva je reakcija jednog starca nakon što je bio kršten. To je otac jednog svećenika. Nakon krštenja on sa čuđenjem reče: »Ma što mi je bilo da se nisam već prije krstio?!«

Eto sve te duše preporučujemo molitvama i žrtvama prijatelja misija da od Gospodina po Gospinu zagovoru izmole im milost svete vjere.

Don Andrija ILIČIĆ

Bilješka: Naš misionar moli da bi ga dobročinitelji pretplatili na Glasnik Srca Isusova i Marijina da ga prima avionskom poštom.

Petar Kasui

Napisao: Hubert CIESLIK

(4)

PUT U INDIJU 1623

(Nastavak)

Tad je odjeknulo pucanje topova s tvrđave Belem na ušću rijeke kao znak za polazak. Dignuli su jedra, vjetar ih je naduo i brodovi su polako krenuli praćeni grmljavinom topova i uz klicanje mnoštva. Na admiralskom je brodu stajao biskup Seguo sa skupinom misionara, dok su ostali bili s patrijarhom na zapovjednikovu brodu i mašući pozdravljali subraću.

Među misionarima je bio i otac Petar Kasui, no ne znamo na kojem je brodu putovao. U to je doba putovanje u Indiju još značilo dugi put oko Afrike izloženo premnogim opasnostima bilo zbog pomanjkanja vjetra u tropskoj ekvatorijalnoj Africi, bilo zbog strašnih oluja i tajfuna na pučini oceana. Tome su se pridružili i podmukli napadaji sve snažnijih Nizozemaca i Engleza, koji su s posebnim zadovoljstvom vrebali bogato natovarene iberske (portugalske) brodove. Prema jednoj statistici iz onoga doba možemo naslutiti kolike su bile opasnosti i teškoće takvih putovanja. Od 323 broda, koji su između 1580. i 1640. plovili u Indiju, nestalo ih je čak 70. Tome treba dodati još i gubitke na povratku, koji nije bio manje opasan.

Putovanje u Indiju 1623. godine bilo je veoma teško, te su brodovi stigli u grad Gou tek u mjesecu svibnju iduće godine. Patrijarh Mendes nam je ostavio zoran prikaz toga putovanja.

»Iz luke smo isplovili 25. ožujka, na blagdan Marijina navještenja. Poslije podne nas je iznenadila snažna oluja, koja je slomila naš jarbol i bacila na kopno jednu galiju, koja nas je pratila. To nas je primoralo da se vratimo u Galizu. Oluja se stišala nakon četiri ili pet dana, pa smo mogli nastaviti putovanje. Dne 3. travnja stigli smo u Porto Santo i brzo nakon toga u Madeiru, a 6. travnja stigli smo do Kanarskih otoka. Dne 22. travnja bili smo na 7. stupnju širine. Tad su nas neprestane kiše i potpuna tišina bez vjetra toliko ometale da smo obilaženjem došli do 3. stupnja. Ali tad su nas struje vratile do 5. stupnja i zaprijetila nam je velika opasnost da nas odnesu na obalu Gvineje i izbace na kopno. Te su nas patnje i napori pratili sve do 29. svibnja, kad su počeli puhati ekvatorijalni vjetrovi i prenijeli nas preko ekvatora. Zato smo se 1. lipnja veoma veselili nadajući se da ćemo nadoknaditi što smo izgubili.

Za vrijeme kad nije bilo vjetra bilo je mnogo bolesnih na brodovima, ali ni na jednom koliko na našem, na kojem je ležalo više od 300 ljudi. Bolest nije poštedjela ni mene, a ni oce i braću koji su me pratili, od kojih su neki veoma oslabili. Ja sam skoro cijela dva mjeseca, lipanj i srpanj, ležao u postelji i devet puta su mi puštali krv.

Na admiralskom brodu bolesti su se pojavile kasnije, ali su bile teže i opasnije. Dne 5. srpnja umro je brat koji je pratio nicejskog biskupa Seguo, a i sam se biskup razbolio 4: srpnja, na blagdan svete kraljice Izabele, po kojoj je bio i brod nazvan. Njegova smrt je izazvala žalost na svim brodovima.

Na blagdan sv. Jakova, 25. srpnja, napokon smo prošli kraj Rta Dobre nade. Budući da je kapetan imao kraljev nalog da pristane u Mozambiku, ako bude imao vremena, počeli smo ploviti prema kopnu. Ali nas je odmah iznenadila jaka oluja, koja nam je razderala i oborila veliko jedro, a zaprijetila je i opasnost da nam otkine pramčano jedro. Nakon toga je opet nastala velika tišina zbog koje smo gubili sve više vremena. Ljudi su počeli sumnjati da li ćemo stići u Indiju, a da ne prezimimo ako pristanemo u Mozambiku. To bi, dakako, za državu bio velik gubitak, a za glavnog zapovjednika veoma neugodno. Ta on je znao koliko je važno da ja stignem u pravo vrijeme. Zato pozove na dogovor zapovjednike i časnike ostalih brodova. Odlučio je da ne pristane na otoku Lourenco (Madagaskaru) i da, protivno kraljevoj želji, ne skreće ni u Mozambik, za što on sam preuzima na sebe odgovornost.

(Nastavlja se)

Alajbeg među kršćanima

Piše: Živan BEZIĆ

Dobro znamo da riječ »beg« označuje turskoga gospodara, visokog vojničkog ili feudalnog časnika. To je titula koja pripada velikoj gospodi. »Alaj« na turskom znači: velik broj ljudi ili svečani ophod, a u vojsci jedinicu što se naški zove »puk«. Alaj-beg je dakle pukovnik ili zapovjednik, spahija.

PREZIME TURSKO, A ROD KRŠĆANSKI

Kršćanin nije mogao biti alajbegom. Kako su se onda Alajbezi našli u Splitu? U turskom »zemanu« u Splitu nije bilo Alajbega, ali su se oni doselili kasnije kao kršćani. Doselili su se iz Bosne ili dalmatinske Zagore, bilo kao izravni potomci alaj-begova, bilo samo kao nosioci tog nadimka. Jedan od Alajbega koji je proslavio svoje pleme u Splitu sredinom našega stoljeća jest i — don MLADEN ALAJBEG.

Don Mladenova obitelj potječe iz sela Ljubitovice kraj Trogira. Mladenov otac Paško doselio se u Trogir i oženio Trogirku, Tonu Paut. Mladen se rodio u Trogiru na Staru godinu 1899. Imao je dvije sestre i dva brata. Jedan mu je od braće bio težak, a drugi stolar. O sebi i o svojoj braći don Mladen je s humorom znao reći: »Mi smo tri brata. Jedan je brat izabrao srp, drugi čekić, a ja — križ«.

NAJVEĆA ŽELJA — POSTATI SVEĆENIK

Mladen je završio osnovnu školu u rodnome gradu. U djetinjstvu je oduševljeno ministrirao u brojnim trogirskim crkvama, a svaki je dan »celebrirao« na svom kućnom oltariću, što ga je sam napravio. Kako je pripadao siromašnoj obitelji, nije mogao u sjemenište na školovanje da bi ispunio svoju najveću želju — postati svećenik. Najprije je šegrtovao kod stolara Fulgosi-a, a tek u 13. godini mu je svećenik Kazimir Fulgosi omogućio stipendiju, te je primljen u splitsko sjemenište. Gimnaziju je morao prekidati zbog odlaska u vojsku 1917—1918, to je vrijeme prvog svjetskog rata, tako da je maturirao tek u srpnju 1920. Bogosloviju je studirao u Sarajevu i Ljubljani, i za svećenika bio je zaređen 18. listopada 1923. Odmah sutradan prikazao je Bogu svoju Mladu misu.

STALNO NA ODGOVORNIM SLUŽBAMA

Odmah po Mladoj misi postavljen je za odgojitelja u splitskom sjemeništu, a zatim postaje župnikom Jesenica kod Splita. Početkom g. 1933. nastupa službu katehete u državnoj klasičnoj gimnaziji u Splitu, gdje su došle do izražaja njegove velike katehetske i pedagoške sposobnosti. Odgojio je velik broj splitskih intelektualaca. Usput je kao propovjednik i dušobrižnik pomagao po svim crkvama i samostanima. Drugi svjetski rat proživio je u Splitu, uvijek u strahu za svoj život i slobodu. Godine 1945. morao je prekinuti svoju katehetsku službu u školi. Nakon privremenog predavanja u sjemeništu i na bogosloviji, godine 1947. postaje kanonik i župnik katedrale. Župnikom će ostati do godine 1959, kad je dobio nasljednika u osobi don Pavla Žanića, sadašnjeg mostarskog biskupa.

SIMBOL DOBROTE I HUMANOSTI

Alajbeg je morao prekinuti župnikovanje zbog oboljela srca, ali time nije prekinuo svoj pastoralni rad. I dalje je intenzivno djelovao kao

propovjednik, predavač, duhovni vođa, organizator pučkih misija i pisac. Ne samo Split, nego čitava Dalmacija obogaćena je njegovim radom, a tražili su ga i daleko izvan zavičaja. U Splitu je uživao uistinu velik ugled, možda ravan onome što ga je prije rata imao don Frane Bulić ili dr Ante Trumbić. Slovio je kao simbol dobrote i humanosti, a ponašao se kao pravi evanđeoski samaritanac. To su najbolje znali gradski siromasi i neopskrbljeni đaci. Volio je svoje zvanje i stalno se brinuo oko svećeničkog podmlatka. Mnogi svećenici duguju svoje zvanje upravo don Mladenu.

PRIVLAČIVE PROPOVIJEDI, A JOŠ VIŠE DOBROTA

Još i danas brojni Alajbegovi učenici iz gimnazije s ljubavlju i zahvalnošću sjećaju se svoga katehete. Njegove su propovijedi imale upravo magičan utjecaj na slušatelje. Osvajao je iznesenim mislima, ugodnom rječitošću i razgovjetnošću. Pravi govornik! Njegove propovijedi prepričavale su se po gradu, a vjernici su grnuli tamo gdje je don Mladen propovijedao. Ipak je narod najviše privlačila don Mladenova dobrota. Bio je čovjek osjećajna i milostiva srca. »Mali puk« iskreno ga je volio, ali je i za intelektualce Alajbeg bio idol. Sviđao im se svojim umom, izobrazbom i kulturnim nastupom.

TRI NAJVEĆE LJUBAVI

Alajbeg je bio i književni stvaralac, ali ne samo u svojim sjajnim propovijedima i govorničkim nastupima. Kao pjesnička duša sastavio je mnogo pjesama, ali ih je malo objelodanio. Napisao je mnoštvo kraćih članaka vjersko-moralnog sadržaja po katoličkom tisku. Izdao je dvije vjerske brošure i preveo sa slovenskoga Ušeničnikovu knjigu »Socijalne konferencije«. Sam je napisao knjigu »Na putu u svetište« (Split 1935) namijenjenu svećeničkim kandidatima.

Don Mladen je imao tri najveće ljubavi: Bog, siromasi i mladež, osobito duhovna.

On, koji je živio pateći zbog slaba srca, ali velikog i plemenitog, od srca je i umro (infarkt) dne 4. lipnja 1964. Pokopan je u rodnom Trogiru.

Don Mladen Alajbeg je za svog života doista bio pravi »beg« katoličkog »alaja« (puka) u Splitu, a splitskom kleru dični »alajbeg«, predvodnik. Tko bi ga želio pobliže upoznati, neka nabavi knjigu s naslovom: »Don Mladen Alajbeg, Život i djelo« na adresi: Župni ured sv. Duje, 58000 SPLIT.

DON MLADEN ALAJBEG

DUHOVNE VJEŽBE ZA ODRASLE — NA FRATROVCU

U Domu duhovnih vježbi na Fratrovcu u Zagrebu održat će se u prvoj polovici građanske 1987. godine slijedeći tečajevi duhovnih vježbi (obnove) za sve vjernike koji žele obaviti duhovne vježbe: i mlade i odrasle i stare. Vjernici koji već imaju iskustvo duhovnih vježbi izjavljuju da su one potrebne svakom kršćaninu, a mnogi od njih dolaze svake godine da se obnove.

Prvi tečaj održat će se 27. do 29. ožujka, a drugi tečaj od 15. do 17. svibnja.

Duhovne vježbe počinju u petak u 17 sati, a završavaju u nedjelju u 16 sati. — Cijena punog pansiona po osobi za cijeli tečaj iznosi 6.000 d. — Za sudjelovanje u duhovnim vježbama, treba se ranije prijaviti na adresu: STJEPAN KUZMIĆ, Fratrovac 38 — 41000 ZAGREB, ili na telefon: (041) 222-363

14. HRVATSKO BOLESNIČKO HODOČAŠĆE U PADOVU I LURD — LIPANJ 1987.

Samostan dominikanaca (o. Augustin Pavlović) Kontakova 1, Zagreb, vodi hodočašće VLAKOM — uz pratnju liječnika — u PADOVU I LURD od 7. do 15. VI. 1987. — Mogu se pridružiti i zdravi hodočasnici.

Obavijesti i prijave: DALMACIJATURIST, Zagreb, Zrinjevac 16, 41000 ZAGREB. — Može se javiti preko slijedećih telefona: pozivni (041) 427-611, 427-612 i 427-911.

Oglasi

DUHOVNE VJEŽBE ZA ODRASLE

(Vidi str. 141)

HRVATSKO BOLESNIČKO HODOČAŠĆE U PADOVU I LURD

(Vidi na str. 141)

K N J I G E

Na adresi: KRŠĆANSKA SADAŠNJOST, Marulićev trg 14 — 41001 ZAGREB, pp. 343 možete naručiti slijedeće knjige:

Strip: **SLAVENSKI APOSTOLI I PROSVJETITELJI ĆIRIL I METOD,** Svezak 4: **POBJEDA U RIMU, TAMNICA U BAVARSKOJ.** Svezak 5: **SUDBINA SEDMOČISLENIKA.** Četverobojni tisak, str. 32, brošurano, cijena: 400 d. (po primjerku).

HRVATSKI ODISEJ, sastavio Ivo Smoljan. Antologija hrvatske poezije o iseljeništvu od XV. stoljeća do danas. Cijena 3.600 d.

ZAŠTO JE NOĆ BILA TAKO DUGA, Aimé Duval. Ispovijesti pjevača Isusovca »dječaka koji se igrao s mjesecom«. Cijena 1.400 d.

HODOČASNIK, napisao Basil Hume. Duhovna bilježnica. — Cijena: 1.500 d.

SVANI DANE, kazeta. Adventske pjesme izvodi Collegium pro musica sacra. Cijena 1.000 d.

ŽIVJETI JE RADOST, Phil Bosmans: Meditacije (kazeta). Cijena 1.000 d.

NAJLJEPŠI BOŽIĆ, Jagoda Truhelka: Audio-priča za djecu (kazeta). Prema knjizi »Zlatni danci«. Cijena 1.000 d.

TRI LEGENDE O KRISTU, Selma Lagerlöf, audio drama (kazeta). Izvode poznati zagrebački glumci (Thalia nova). Cijena 1.000 d.

KRISTOV ZAKON, napisao Bernhard Häring. Ovim sveskom zaključuje se ovo klasično kapitalno djelo katoličke moralne teologije. — Cijena: 9.500

UVOD U TEOLOŠKU MISAO KARLA RAHNERA, napisao K. H. Weger. Cijena 2.400

STRATEGIJA NENASILNOG DJELOVANJA, napisao J. M. Müller. Uvod u teoriju i praksu nenasilja kao »revolucionarnog«, preobražajnog djelovanja. Cijena 2.400 d

KRŠĆANSKI LAIK U SOCIJALISTIČKOM DRUŠTVU, napisao B. Z. Šagi. Osvrti, analize i prijedlozi za položaj vjernika u jugoslavenskom socijalističkom, samoupravnom društvu. — Cijena 980

KAO U NAZARETU, napisao R. Voillaume. Knjiga o ocu Charlesu de Foucauldu i o maloj Isusovoj braći. Cijena 1.200 d.

MALI MISAL, PO KRISTU I S KRISTOM. Najomiljeniji dječji molitvenik. Novo izdanje, tvrdi uvez, cijena 1.500

CRKVA U SUVREMENOM SVIJETU. Katehetsko pomagalo. Nacrti i građa za 25 kateheza ili susreta za mlade i odrasle. — Cijena 1.200 d.

ADRESAR KATOLIČKE CRKVE U SFRJ. Novo ažurirano izdanje 1987. Cijena 6.000 d.

CROATICA CHRISTIANA PERIODICA, br. 17. Časopis Instituta za crkvenu povijest Kat. bogoslovnog fakulteta u Zagrebu u nakladi Kršćanske sadašnjosti.

Na adresi: Uprava Veritasa, Miškinina 31 možete nabaviti slijedeće knjige:

PSALMI, napisao Celestin Tomić. Ovo djelo posebno će korisno poslužiti svim onima koji redovito mole časoslav, liturgijsku molitvu Božjeg naroda, koja se sastoji većim dijelom iz psalama. Cijena: 2500 d (studenti i redovnice uživaju poseban popust).

PRAPOVIJEST SPASENJA, napisao Celestin Tomić. U ovom svesku poznati bibličar obrađuje prva poglavlja Svetog pisma koja govore o stvaranju svemira, o padu i izgonu iz raja, o životu prvih generacija ljudi. Na 300 strana pružaju se zadovoljavajući odgovori. — Cijena 2.000

PRUŽI MI RUKU, napisao don Branimir Markić. Knjiga će biti dobro pomagalo svećenicima, jer je u njoj pisac sakupio 174 raznih primjera iz života: o sv. pismu, životu, vjeri, o Bogu i o čovjeku. Cijena je 2.000 d, a naručuje se na adresu: Crkva na kamenu, JNA 18 — 88000 MOSTAR.

Na adresi FRANJO EREIZ, Palmotićeva 31, 41001 ZAGREB, pp 699, možete naručiti slijedeće:

ISUS — OBJAVITELJ BOGA LJUBAVI, napisao Mato Zovkić, cijena 1.000 d

SRCE ISUSOVO SPASENJE SVIJETA, napisao Bernhard Häring, cijena 1.000 d

Zahvalnice

ZAHVALJUJEMO PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGRJEŠNOM SRCU MARIJINU

..i m. Klaudiji za milost strpljivog podnošenja patnji. — N. N., Bosna

..i Petru Barbariću za primljene milosti. — Marija Radmanović, Reštovo

..Gospi od brze pomoći i svima svetima za unukin sretan porod, unatoč komplikacija za vrijeme trudnoće. — Baka iz Sunje

..dušama u čistilištu i m. Klaudiji za primljenu milost. — Majka, Zagreb

..Majci Božjoj Bistričkoj i svima svetima za kćerkin sretan porod. — Katica Lukšić, Sunja

..Presv. Trojstvu, Gospi Lurdskoj i sv. Antunu za primljene milosti. — E. K., Habjanovci

..i m. Klaudiji za sretnu operaciju mrene na oku. — Majka, Zagreb

..sv. Anti, dušama u čistilištu i svim ugodnicima Božjim za pomoć u velikoj nevolji, kao i za sve ostale milosti u životu. — D. S., Zagreb

..Majci Božjoj Bistričkoj, sv. Josipu i sv. Antunu za sve milosti kroz zadnjih deset godina života. — Aga Rešetar, Habjanovci

..i m. Klaudiji za više redovničkih zvanja. — Uršulinka, Zagreb

..i svima svetim na primljenoj velikoj milosti. — Baka, Čazma

..sv. Antunu i sv. Judi Tadeju za sve milosti u životu. — Sofija Valić, Tomica

..i m. Klaudiji za primanje sakramenata Ispovijedi i Pričesti što su ih nakon duljeg vremena primili dva člana naše obitelji. — Obitelj N., Zagreb

..Gospi od brze pomoći i sv. Leopoldu za uslišane molbe. — Danica Jug, Zagreb

..Kraljici Mira i sv. Josipu za sretno položeni ispit unuka i za sreću u prometnoj nesreći. — Kata Sokolović, Dautan

..i Gospi od brze pomoći za zdravlje. — Katica Sporčić, Deletovci

..i svima svetima na svim primljenim milostima u obitelji. S. M. i S. S., kraj Čakovca

..i svim svetim zagovornicima za sretnu operaciju žene, uz preporuku za zdravlje u obitelji. — Mijo Vešligaj, Brezovica kod D. Miholjca

...sv. Josipu, sv. Antunu i sv. Leopoldu za sve milosti u minuloj godini, i napose što smo nakon 42 godine vidjeli našeg dragog brateca. — Marija Jakolić, Murska Sobota

...za sve primljene milosti uz preporuku za duševno i tjelesno zdravlje obitelji. — Dinko R., Krk

...i sv. Josipu za sretnu operaciju. — Ana Vuković, Babina Greda

...Majci Božjoj od kamenitih vrata, sv. Josipu i Milostivom Isusu, što su mi spasili sina i snahu u teškoj prometnoj nesreći. — Zahvalna mama, Zagreb

...Majci Božjoj Bistričkoj, sv. Anti i svima svetim zaštitnicima za primljenu pomoć. — Baka, Zagreb

...Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i sv. maloj Tereziji za mnoge primljene milosti. — E. M., Đakovački Selci

...i sv. Anti za ozdravljenje. — Nevenka K.

...za sve primljene milosti, uz preporuku za zdravlje u obitelji: Kata Benković, Giletinci

...za sve primljene milosti. — V. M., Giletinci

...sv. Ivanu Krstitelju i sv. Anti za sve primljene milosti u životu. — T. A., Prnjavor

...i Gospi od brze pomoći za sve primljene milosti, za pomoć u svim poteškoćama, kao i za zdravlje obitelji. — Eva Đurašinović, Donji Andrijevci

...Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i ostalim zaštitnicima za mnoge primljene milosti. — Marija Vrbanjac, Glogovica

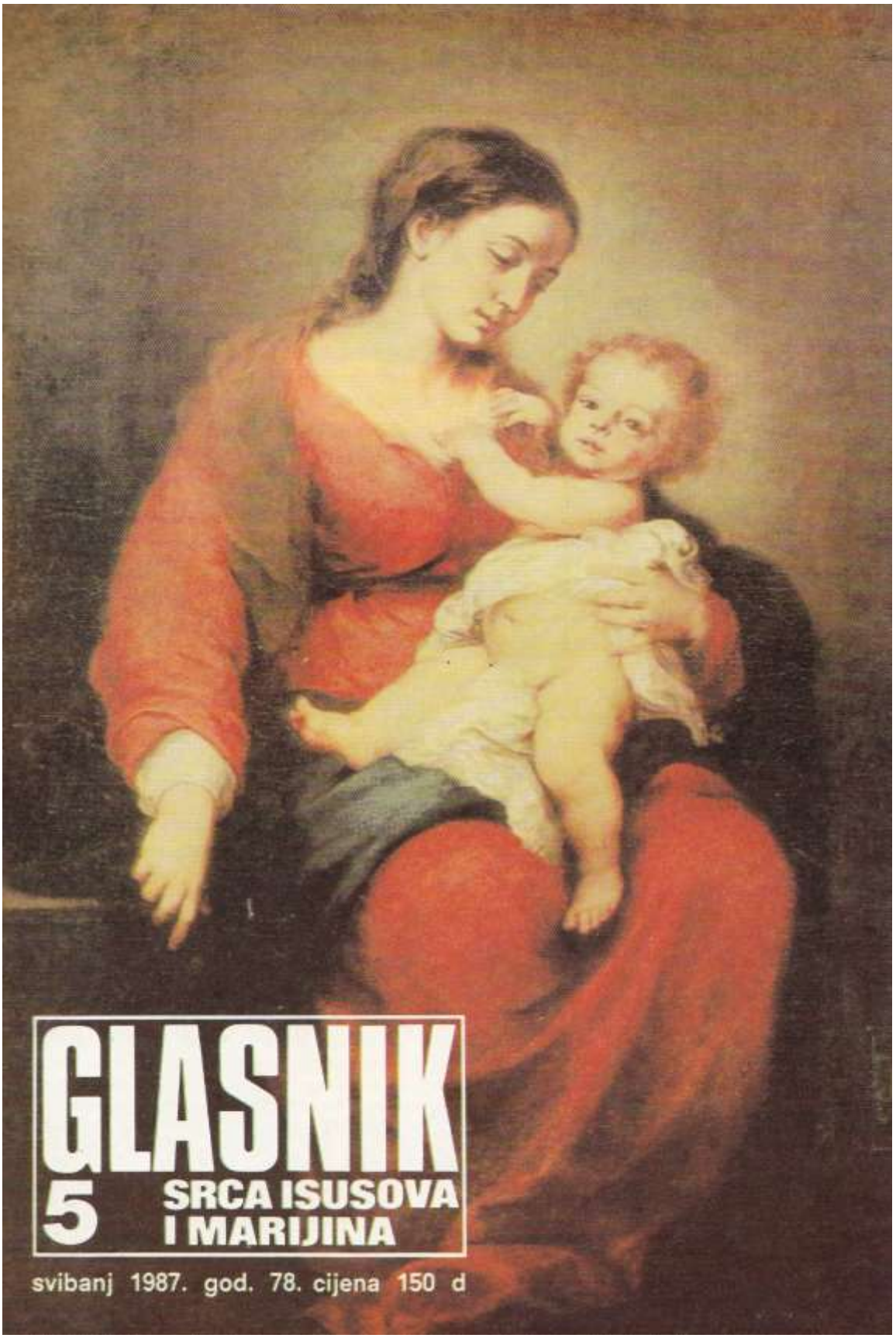
...Gospi od brze pomoći, sv. Leopoldu i sv. Anti što su mi spasili djecu u teškoj prometnoj nesreći. — Majka i baka M. Z., Budrovci

...Gospi od brze pomoći za sve primljene milosti. — Anka Matošić

...i sv. Leopoldu za sve milosti u životu, a osobito što mi je kćerka sretno završila škole i dobila zaposlenje. — Majka i baka Ruža

PREPORUČUJEMO SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI

GLASNIK

5 SRCA ISUSOVA I MARIJINA

svibanj 1987. god. 78. cijena 150 d

DJEVICA S DJETETOM (Naslikao: B. E. MURILLO)

MARIJA S DJETETOM ISUSOM NA PRIJESTOLJU SVAKOG KRSĆANSKOG DOMA

Majci Crkve

Najljepšoj Majci što je nebo stvori
sinovski pozdrav upravljamo rado:
Slava ti budi, najdivnija Ženo,
Kristove Crkve urese i nado.

Bezgrješnu, svetu, Majku Krista — Spasa
kršćanstvo slavi već stoljeća mnoga.
Uz djecu vjernu ti si trajno bila,
svemoćna prošnja za spas puka svoga.

Hvalu ti kliče Crkva, čovječanstvo,
Hrvatski narod pozdravlja te vjerno.
Ljubavlju vrelom ispuni nam duše,
osnaži vjeru, prosimo te smjerno.

Pred nama idi, obasjaj nam pute,
unesi svuda Evanđelje sreće.
Stazama mira, uzrasta i pravde
nek Petrov brod se u sve dane kreće.

Najljepšoj Majci što je nebo stvori
mi pozdrav duše upravljamo rado:
Slava ti budi, Kraljice Hrvata,
Hrvatskog puka urese i nado.

(Na spomen Marijanskog kongresa u Hrvatskoj 1971)

Mirko VALIDZIC

GLASNIK
Srca Isusova
i Marijina

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove. - Glavni i odgovorni urednik: Valentin Miklobušec. - Uredničko vijeće: Josip Antolović, Ignac Belak, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Stjepan Kuzmić, Valentin Miklobušec, Mato Rusan i Marijan Steiner. - Tehnički urednici: Ignac Belak i Miro Jurić. - Adresa uredništva i uprave: Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp 699. Telefon: (041) 434-710, (433-362). Tisak »Plamen«, Slavonski Brod. - Cijena pojedinog broja 150 d. Godišnja pretplata 1800 d. - Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10 posto popusta. - Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu uprave. - Poštarina plaćena u gotovom. - Rukopise i fotografije ne vraćamo.

Urednikova riječ

Tko nema sreće da doživi svibanj, sličan je čovjeku koji liježe u ponoć a budi se u podne. On zna samo za dan i noć. Ljepota svitanja ostaje mu nepoznata, a suton uvijek besmislen. I čovjek bez životnog svibnja ostaje bez najdražeg iskustva. U njemu neće nikad odjeknuti himna života. Ostat će mu samo jadikovke nad stvarnošću i strah pred budućnošću, a to je put u jalovost.

Svibanj života svima nam je dan, samo mi ne smijemo biti pasivni. Ne smijemo se poput lišaja zadovoljiti životarenjem, nego se moramo otvoriti Suncu da nas učini ukrasom zemlje, a potom i neba. Tako nas uči Mirijam, sva lijepa - Marija iz Nazareta. Njezina je mladost sva okrenuta prema Bogu kojemu kliče: »Veliča duša moja Gospodina!« Dakako da je Gospodin i nju uzveličao, i njezine slave neće nikad nestati iz srdaca ljudi. Postala je najljepša od svih stvorova, simbol ljepote, ideal svake mladosti, Kraljica svibnja. Njoj je dobrim dijelom posvećen i ovaj Glasnik, da biste joj i vi posvetili svoja srca. Već na naslovnoj korici gledamo je kao predivnu Murillovu Djevicu s Djetetom, a na poledini Glasnika kao Kraljicu svakog kršćanskog doma. Čitat ćemo o njoj kao o zagovornici i majci Crkve, kao o idealu mladosti, remekdjelu Duha Svetoga. Papa nas poziva da kroz jednu godinu posebno učimo živjeti s Marijom, kako bi nas ona naučila živjeti s Gospodinom i za Gospodina.

U svibnju se slavi i Dan majki. Kako je veliko dostojanstvo materinstvo, a ipak je i ono često i često pogaženo. Danas Isus kuca na srca milijuna majki da budu nositeljice života a ne smrti koja upravo očevom i majčinom odlukom pohodi milijune nerođenih mališana prije negoli mogu i zaplakati. Lišeni su svog životnog svibnja, ali ostaju u Božjoj ruci, i jednom će se susresti sa svojim očevima i majkama. Kakav će to biti susret! Tada će nam svima biti jasno što znači riječ: »Usreći, pa ćeš biti sretan!« A mi vam svima želimo da budete sretni.

GLASNIK
Srca Isusova i Marijina

GOD. 78. SVIBANJ 1987. BR. 5

S A D R Ž A J

HVALA NA PISMU — — — — 148
VAPAJ MILIJUNA, D. Goričanec 150
ZA TRAJNU PROVEDBU KONCILA, P. Galauner — — — — — 152
MARIJIN DUH, R. Grgec — — 154
CRKVA JE OTAJSTVO, R. Brajičić 155
REMEK-DJELO DUHA SVETOGA, A. Weissgerber — — — — — 156
KRALJICI SVIBNJA, B. Kruz — 157
ULJE — ZNAK RADOSTI I POSVEĆENJA, M. Steiner — — — 158
MARIJINA MOLITVA, IVNA — 159
PRAVEDNOST, AFORIST — — 160
USREĆI, PA ĆEŠ BITI SRETAN!, IVNA — — — — — — — — — 161
SISAK — SV. KRIŽ, TINO — — 162
SVJEDOČANSTVO O DJELOVANJU MILOSTI, Š. A. B. — — — 164
»DOĐI, DOĐI NAM, GOSPODE!«, S. Kuzmić — — — — — — — — 166
IVAN MERZ — VIZIONAR POKONCILSKE OBNOVE, M. Škarica 168
LJUBAV — PUT DO BOGA, J. Antolović — — — — — — — — 171
CRKVA U KAMBODŽI I LAOSU, M. Rusan — — — — — — — — 172
HROMI NIMAI, A. Gabrić — — 173
SVIBANJSKE POBOŽNOSTI U HAMIRPURU, S. Mužić — — — 174
POBIJEDILA JE STARČEVA UPORNOST, F. Markić — — — 175
PETAR KASUI, H. Cieslik — — 176
OGLASI — — — — — — — — 178
ZAHVALNICE — — — — — — 179

Hvala na pismu

NE SMIJEMO BITI PASIVNI!

Poštovani uredniče!

Kao i mnogi drugi vjerni čitaoci Glasnika, odlučila sam i ja povjeriti vam svoje srce. Često razmišljam o svom životu, osobito o svojim promašajima. Želim izdvojiti samo ono što mi najviše raskida srce.

Živim u maloj župskoj zajednici u kojoj se vjerski život svodi na nedjeljnu Misu, vjeronauk te ispovijed i Pričest za Božić i za Uskrs. Nakon završene osnovne škole probudila se u mojoj duši potreba za dubljim vjerskim životom. Mislim da je do toga došlo pod utjecajem hodočašća (Nin 79, Krasno, Trsat i Marija Bistrica) i sv. Krizme koju sam u međuvremenu primila. Sve su to uspomene i ostavile su dubok trag u mojoj duši.

Moje prvo hodočašće Majci Božjoj (u 8. r.) urodilo je dubokim zanosom moje duše. Sjećam se kako mi je od radosti drhtalo cijelo biće. Tada sam prvi put osjetila neodoljivo privlačnu snagu Božje ljubavi. Osjećala sam Božju prisutnost. Slijedila je jaka potreba za ispovijedanjem. Plašila sam se i same pomisli da bih i u buduće odgađala ispovijed kako sam to prije činila kad sam se ispovijedala samo iz običaja ili iz ljubavi prema svojoj baki. Na ispovijedi sam otvorila svoje srce i dušu, a to su nezaboravni doživljaji. Tada sam prvi put sudjelovala na ispovijedi kao osoba. U tom trenutku osjetila sam želju za potpunijim predanjem Isusu, osjetila sam potrebu za nekim zavjetom. U trenucima molitve u meni se rađala želja da nikad ne pušim i da popravim svoje ocjene.

Tromjesečni period školskih praznika protekao je bez cigarete. Uslijedio je prvi tjedan škole i onda — prva cigareta.

Užasan osjećaj, drhtanje ruku, crvenilo u licu . . . U tom trenutku bila sam ogorčena i mrzila sam samu sebe. S vremenom sam se posve predala pušenju uz kratkotrajne pre-

kide. Ocjene nisu sjale iako sam učila čitave dane. Osjećala sam užasan umor. Čitala sam vjerski tisak, obavljala male pobožnosti koje su me poticale i na veće, ali se tome nisam predavala. Osjećala sam se osamljenom.

Cigareta mi je bila jedini simbol prisutnosti u društvu, uz pokoji usiljeni smiješak u časovima kada su se svi smijali. Željela sam osjetiti radost dijeljenja nove spoznaje koja stalno mijenja čovjeka, ali sam rijetko kad pričala o tome, jer sam zatvorene naravi. Ipak sam drugima davala Bibliju koju sam nosila u školu. Pročitalo ju je par učenika koji inače nisu bili navezani na kršćanski život.

U međuvremenu sam čula za pobožnost Srcu Isusovu uz prve petke u mjesecu. Osjećala sam potrebu za tom pobožnošću, ali nisam imala hrabrosti da se povjerim svećeniku. Upala sam u neku tjeskobu. Imala sam samo jednu dobru kolegicu kojoj sam se povjeravala u svemu pa i u stvarima vjere. Bila je starija i inteligentnija od mene, i uvijek me je s razumijevanjem saslušala. Razmjenjivale smo vjerski tisak, rado smo zajedno molile i razgovarale.

Nakon drugog razreda srednje škole nisam bila zadovoljna s ocjenama. Tada sam izabrala školu koja me trebala spremiti za zvanje koje me, doduše, nije oduševljavalo, ali sam se nadala da ću ga s vremenom zavoljeti. U novoj školi ocjene su se donekle popravile. Željela sam svojim vladanjem ljude poticati na nešto bolje i smislenije. Školski prijatelji bili su u stanju upiti svaku moju riječ, osobito u teškim trenucima. No kad bih u društvu samo spomenula Boga, brzo bih bila napuštena, a to me je boljelo. Većina me ipak voljela. To se pokazalo i na maturalnom putovanju na kojem smo se grupirali prema stavovima. Pokušala sam pomiriti jednu grupu s drugom. To je donekle i uspjelo. Maturalno putovanje vodilo nas je preko Splita i Brača na Korčulu.

Svuda puno časnih sestara, a u Supetru crkva u kojoj bi čovjek vječno ostao.

Završila sam srednju školu i za desetak dana počela raditi. I za to bih trebala biti zahvalna Bogu. Ali, dok radim, moje misli nisu na radnom mjestu, iako se trudim da svoj posao obavljam što savjesnije. Iz dana u dan sve mi je dosadnije i čini mi se da naglo otupljujem. Osjećam se poput robota. Plašim se da je moja molitva postala samoprisila jer nemam više volje za nju. Dok su moji osjećaji Božje prisutnosti bili na vrhuncu, molitva mi je bila ugodan razgovor s Bogom i osjećala sam se blizu Isusu. Sada mi je molitva samo očajnički vapaj iz daljine. Gdje su svi moji omiljeli zaštitnici kojima sam se obraćala u molitvi: Sv. Mala Terezija, sv. Franjo, sv. Anto, sv. Klara, sv. Franjo Ksaverski, sv. Katarina Sijenska, sv. Terezija Avilska, sv. Dominik Savio, sv. Leopold Mandić, sluga Božji Petar Barbarić, Hozana Kotorska, sv. Marija Goretti? Mislila sam da čovjek koji jednom osjeti Božji poziv, ima snažnu vjeru, snažnu volju i hrabrost da se Bogu odazove. Mislila sam da je sve drugo ludost i propast, a sada samo uzdišem: »Zašto, Bože!? Zašto se moj život pretvorio u pusto vegetiranje? Zašto čovjek ne ustraje u predanju Božjoj milosti? Kako je divan bio osjećaj uspona, a kako su grozne stepenice spoticanja! Što će biti s prijateljicama koje skupa sa mnom upoznaše Svjetlost? O, Bože, ne daj da stradaju! Ja već osjećam tamu. Cigarete mi jedu, pale pluća. O, Bože, zašto ih uzimam kad ih mrzim? Moje tijelo, nekad snažno i otporno, postaje sve slabašnije, duša se prazni, a srce vapi za mirom.«

T. B. S.

Djevojko, mi u vremenu i njegovoj prolaznosti ne smijemo biti pasivni. Moramo budno paziti jesu li dobre misli i poticaji uistinu od Duha Svetoga, da ne bismo nasjeli svojoj iluziji koja bi nas odvela u teško razočaranje. Dakako da je za takvo prosuđivanje potrebno životno iskustvo. Ako ga sami nemamo, moramo potražiti pomoć i savjet od iskusnih duhovnih vođa. Barem u početku mogao bi to biti svaki ispovjednik. On, dakako, nije vođa u tom smislu da bi ga trebalo slijepo slušati, nego više savjetnik koji će nas upozoriti na opasnosti. Nerijetko i sami ispovjednici, vodeći savjetom druge, sami duhovno napreduju. U pretpostavci da su poticaji na veću molitvu, na življu duhovnost, na češću ispovijed... uistinu od Duha Svetoga, a ne samo osobna emocionalna uzbuđenost u nekim rijetkim prigodama, moramo ih slijediti. Samo na tom putu nadahnuća Gospodin nas čeka s novim milostima. Treba, dakle, biti aktivan: slijediti pitajući i raditi moleći, uvijek otvorena srca za ono što spoznamo kao Gospodinov glas. Mnoge su duše imale lijepe poticaje, ali su se oglušile pa su otupile.

Spominješ duhovne vježbe. Da, one su izvrsno pomagalo da naslutimo volju Božju i sredimo život. Ako možeš, uključi se u duhovne vježbe za odrasle koje će se održavati na Fratrovcu 38 u Zagrebu, 15—17. svibnja. Za sve pobliže obavijesti obrati se na adresu: Stjepan Kuzmić, Fratrovac 38, 41000 Zagreb (Telefon: 041, 222—363).

Još koju riječ o pušenju. Očito je iz tvoga pisma da si počela pušiti u pubertetu, nanoseći sama sebi nasilje, a sada je to prešlo u naviku. Zapamti: »Navika se navikom izbija!« Imaš li jakih motiva da se uzdržiš, uspjet ćeš! Pušenje svakako nije posve nevina stvar. Ako ti škodi zdravlju, pušeći griješiš protiv pete Božje zapovijedi koja nam brani škoditi vlastitom i tuđem zdravlju. Ako samo otežavaš život onih koji su s tobom, onda je to u najmanju ruku bezobzirnost ili pomanjkanje ljubavi. Svuda u svijetu sve se više brani pušiti na mjestima i u prostorijama gdje se to pokazalo kao štetno. Dakle, pušenje je bar negdje i za nekoga štetno.

Jedan pušač ovako se izrazio: »Ja bum pušil dok mi se puši. Kad mi se ne bu pušilo, ne bum pušil!« Inače je čovjek visoke naobrazbe. Pružila mi se prilika da razgovaram s jednim liječnikom koji je nekad bio strastveni pušač te se odrekao pušenja tek kad mu je očito škodilo. Pitao sam ga što misli o takvom stavu: »Bum pušil dok mi se puši!« Bez dvoumljenja liječnik je odgovorio: »To je puerilan (djetinjast!) stav!« Drugim riječima, pametan čovjek vodit će se razumom a ne strastima, a vjernik povrh toga i vjerom koja cijelo njegovo biće usmjeruje na ono što je čovjeka dostojnije. Nema, dakle, druge nego da sama odlučiš! Nije mi poznato da nepušenje nekome škodi, pušenje, međutim, škodi mnogima.

UREDNIK

Vapaj milijuna

Ovaj članak, uz neznatne preinake, preuzet je iz časopisa »Spectrum«, u kojem se objavljuju radovi studenata teologije, Zagreb, 1—2/1986. str. 7—9. U mjesecu mladosti i života, u mjesecu kada se slavi Dan majki, uvrštavamo ga u Glasnik da tako dospije pred oči i do srca svih koji se nalaze pred tim teškim pitanjem.

DA LI ŽELITE OVO DIJETE?

Godine Gospodnje 1962. u bolnici u Čakovcu ležala je mlada, pomalo nestrpljiva majka, čekajući dan svoje operacije. Nije ni slutila kakvi problemi u vezi s njom i njezinim djetetom koje je još mirno snivalo u majčinoj utrobi, muče liječničko osoblje.

Trebalo je nekako, ali na što bezbolniji način, obavijestiti majku o opasnostima u vezi s operacijom i o namjeri liječnika. Ali u takvim prilikama uvijek se postavlja pitanje: Kako?

Prva je to pokušala jedna medicinska sestra, upitavši majku: »Gospođo, je li vam ovo prvo dijete koje ćete roditi?« »Ne. Već sam rodila dva sina, ali jedan je umro« — odgovorila je majka s izrazom žaljenja.

»Da li želite ovo dijete koje biste trebali uskoro roditi« — nastavila je pitati sestra. »Svakako! To osobito želim, jako, jako ga želim!«

Da je uistinu tako, to jest da je majci osobito stalo da rodi ovo dijete čije srce kuca ispod njezina srca, osjetila je i sama sestra, te nije imala snage za daljnji razgovor, ni da saopći majci ono najgore što se može dogoditi.

Kasnije je u sobu ušla druga sestra i s puno obzira upitala: »Želite li vi postati majka ovog djeteta?« »A što bih drugo željela! I kakvo li vam je to samo pitanje?«, postavila joj je majka svoje protupitanje.

Osjetivši zbunjenost, sestra je odustala od daljnjih ispitivanja. Kad je nekoliko sati kasnije u sobu unišao sam liječnik, i on je postavio isto pitanje: »Majko, je li vam doista veoma stalo do tog djeteta?« Majka je uznemirena odgovorila: »Zašto me ovo pitate? Kakve vas to misli spopadaju? Kažite mi otvoreno što namjeravate sa mnom i s mojim djetetom?!« »Vidim da vi tako vruće želite ovo dijete, ali ne znate da je vaš život u opasnosti, i da dijete, ukoliko se i rodi živo, ipak neće dugo živjeti« — odgovorio je teško, ali ozbiljno, i uvjerljivim glasom.

Kako se u tim trenucima osjećala majka, zna samo ona i Sveznajući. Jedno je sigurno: u tim trenucima Božja naklonost prema toj majci bila je neizmjerna. Nakon što je smogla malo snage od preteškog i iznenadnog udarca koji joj je na trenutak uznemirio čitavu nutrinu, majka je kroz plač povikala: »Ne, to nećete učiniti! Nećete ubiti moje dijete! Ako mi možete pomoći, a da ne narušite zdravlje djeteta, onda mi pomozite. Ako ne, onda ću pobjeći iz bolnice i trčat ću tako dugo dok budem imala snage . . .«

JA IPAK ŽIVIM, JA SE RADUJEM!

Bili su to za moju mamu neizrecivo teški trenuci. Odlučivalo se o mojoj sudbini: biti ili ne biti, umrijeti ili živjeti.

Mogao sam, dakle, ne postojati. A ipak, zahvaljujući Božjoj naklonosti i majčinoj odvažnosti da hrabro učini ono na što ju je u tim trenucima nukala Božja milost, ja postojim — JA ŽIVIM! O, kako sam presretan što i za mene ima mjesta na ovoj zemlji, što mogu susretati toliko braće i sestara, te kroz mnoge susrete rasti iz dana u dan. Tako sam sretan što mogu svaki dan slaviti Boga, zahvaljivati i radovati se Onomu koji je tako mudro i lijepo uredio ovaj svijet, Onomu koji je sam svojim primjerom pokazao kako se živi.

Divim se i zahvaljujem svojoj majci. Ona je znala biti majka i onda kad je to bilo neizrecivo teško. Nakon što se otac odrekao nas troje malene djece, i nakon što je ona morala otići od njega kao svoga muža, majka nas nije napustila. Premda je imala mogućnost da nas siročiće razdijeli rodbini i ode u Njemačku te započne novi život, moja majka to nije učinila. »Ja sam svoju djecu rodila i ja ću ih odgajati kako budem znala i mogla!« odgovorila je hrabro. Učinila je time težak korak, korak koji ju je stajao mnogo boli, ali je na taj način ostala prava majka, na čemu joj uvijek iskreno zahvaljujem.

Radujem se sestri i bratu s kojima sam se krijepio na istom izvoru, s kojima sam uživao istu majčinsku ljubav, grijao se zajedno na istom suncu, igrao se na istoj rodnoj grudi.

Zahvalan sam svima koji su me do današnjeg dana učili živjeti a ne životariti. To su, počevši od moje majke, brata, sestre i rodbine također mnogi drugi: vjeroučitelj, učitelji i učiteljice u osnovnoj školi u Štrigovi, profesori i profesorice te odgojitelji u sjemeništu na Šalati u Zagrebu, pa sve do profesora na Katoličkom bogoslovnom fakultetu i odgojitelja u bogoslovskom sjemeništu. Presretan sam što se mogu diviti onima koje susrećem, a žele mi biti duhovna braća i sestre.

Radujem se razigranoj djeci koja su Božjom naklonošću i ljubavlju svojih roditelja rođena, i u ovaj svijet donose najizvorniju Božju sliku. Ona ne znaju za netrpeljivost do groba, za mržnju, laž, zavist, bludnost, nečistoću, razna spletkarenja, podlost... Sve to poprime tek malo po malo od nas odraslih.

Radujem se pticama koje me svako jutro svojom milozvučnom simfonijom bude iz sna, kao i cvijeću koje ukrašava ovaj svijet i želi sakriti prljavštinu što je po zemlji rasipaju ljudi. Sreća je moja uistinu velika, i nemoguće mi je nabrojiti sve ono što me čini sretnim. Međutim, da nisam rođen, sav ovaj čar života za mene ne bi postojao, odnosno, ja ne bih postojao za sav ovaj čaroban svijet koji je samo slika i odraz onog još ljepšeg. Očito je da je moja mama čula moj vapaj za životom i — poklonila mi ga!

DA LI I TVOJE DIJETE UZALUD VAPI?

A što je s onom djecom koja uzalud vape? Takvih je, na žalost, sve više i više. I tada, kad se radilo o mojoj sudbini, u istoj bolničkoj sobi gdje je bila moja majka, ležala je još jedna mlada žena koja je međutim, došla ubiti svoje dijete. Kad je liječnik prišao k njoj i zapitao je: »Zašto ste odlučili učiniti ovo ubojstvo?, ona je odgovorila: »Muž i ja imamo mali stan i ne možemo imati još jedno dijete.« »Ali, ovo je ubojstvo čovjeka!« »Pa što onda! Nisam ni prva ni zadnja koja će tako nešto učiniti«, odvratila je suhim, odrješitim glasom.

Kakva suprotnost! Dvije majke u istoj sobi. Dva bića ispod njihovih srdaca vape za životom. I jedna se majka bori za život svoga djeteta, a druga za smrt svoga djeteta.

Rekoh već, ima mnogo toga što me raduje, ali moram priznati da me nešto i veoma žalosti: Zašto moj subrat i vršnjak koji je mirno snivao u utrobi svoje majke kao i ja, nije imao mjesta na ovoj Zemlji? Zašto za njega nije bilo ljubavi ni u njegove majke? Zašto na ovoj zemlji nema mjesta ni majčinske ljubavi za bezbrojnu djecu koja svaki dan u majčinim utrobama vape za životom?

I danas, i svaki dan, milijuni vape. S pravom se zgražamo nad užasom plinskih komora koje su nemilo gutale nedužne živote. Međutim, pitam se, a pitam i vas koji ovo čitate, osobito vas očevi i majke: »Što je majčina utroba današnjih majki? A što ste onda i vi?«

U svim plinskim komorama koliko ih je bilo, sigurno nije palo toliko nedužnih života koliko ih je ugušeno u majčinskim posteljicama života, a taj broj iz dana u dan raste. Da, milijuni nedužne djece vape za životom, a milijuni majki oglušuju se na taj vapaj, i zajedno sa svojim muževima, uz suradnju onih koji su po svojoj struci samo za život — siju smrt. Vjerujem da sve te nedužne žrtve njihove neljudskosti mole za njih, da ne padnu kao snoplje vječne smrti.

Dragutin GORIČANEC

Za trajnu provedbu Koncila zagovorom Marije, Majke Crkve

Poznato je da je provođenje Koncila u životu Crkve jedna od glavnih briga Ivana Pavla II. Već i samo ime Ivan Pavao, koje je izabrao nakon izbora, njegovo korjenito opredjeljenje za Koncil i njegovo provođenje u životu, to potvrđuju.

IVAN PAVAO II. I SPROVOĐENJE KONCILA

U mnogobrojnim svojim nastupima i pothvatima Papa se opet i opet vraća na Koncil, na njegova nadahnuća i na njegove zahtjeve. Dobiva se dojam da on upravo u provedbi Koncila u život gleda veliku zadaću svoga pontifikata. No, njemu je posebno stalo do ispravnog ostvarivanja Koncila. Zato on uvijek novom snagom karizme, koja mu je dana kao Petrovu nasljedniku, upozorava, usmjeruje i potiče na osluškivanje autentičnog glasa Duha Svetoga, na ispravno razumijevanje Koncila i na njegovo zdravo i cjelovito sprovođenje.

IZVANREDNA SINODA BISKUPA 1985. — NOVI POTICAJ ZA SPROVOĐENJE KONCILA

Druga izvanredna sinoda biskupa u jesen 1985. bila je dragocjeni trenutak u postkoncilskom životu Crkve. Sv. Otac je zajedno s najodgovornijima u Crkvi — uglavnom su to bili predsjednici biskupskih konferencija — proslavio 20. godišnjicu Koncila. Ali još više od toga bilo je to veliko ispitivanje savjesti o Koncilu: kako ga je Božji narod razumio, što je od Koncila ušlo u tkivo Crkve, koja su zastranjenja zasjenila lice

Crkve i iznevjerila opravdane nade, i što Crkva mora učiniti da ostvari ono što joj je Duh Božji po Koncilu poručio i što neumoljivom zahtjevnošću od nje očekuje.

Kad je sv. Otac zaključio tu sinodu radosno je uskliknuo: »Završavamo ovu sinodu sa žarkom željom da Crkvu sve više prožme klima novih Duhova koja nas je bila zahvatila za vrijeme Koncila i koju smo nanovo proživljavali kroz ovo razdoblje sinode!«

Opća nakana Apostolata molitve za mjesec svibanj kao da je jeka i kratki sažetak onoga što nam je poručila Crkva uz 20. godišnjicu Koncila. Sažetak je to završnog dokumenta sinode, poruke Božjem narodu i zaključnog sinodalnog nagovora Ivana Pavla II. Pred nama, pred Crkvom u njezinoj cjelini kao i pred svakim vjernikom stoji velika zadaća i odgovornost da trajno surađujemo na tome da se Koncil provede u djelo; da duh i slovo Koncila, u skladnom zajedništvu prodre u sve pore Crkve i u svako pojedino kršćansko srce.

TRAJNA PROVEDBA KONCILA

Trajna provedba Koncila zadaća je Crkve na završetku ovog našeg stoljeća. To je naša vjernička legitimacija za ulazak u treće tisućljeće. Koncil je onaj sjajni oblak, »slava Božja«, kojim Otac vodi novi Izrael, Crkvu, u susret budućim vremenima. Dakako da nam Koncil ne daje gotove formule, koje bi trebalo samo primjenjivati na složene probleme našeg vremena. On nas ipak uvodi u novo i dublje shvaćanje Crkve i svijeta, našeg osobnog po-

ziva i naše kršćanske odgovornosti u tom svijetu i u otajstvu Crkve i potiče nas da zauzetije i nesebičnije surađujemo na preobrazbi ovog našeg svijeta. Zato je potrebno da ponovno čitamo Koncilske dokumente, da se nad njima molimo, da upijamo poruke i nadahnuća Duha, koja se u njima kriju. I da ih u srcu i vjeri nosimo, pa makar samo i u obliku »Zrcala« kojim nas je prošle godine obdarila KS.

ZAGOVOROM MARIJE, MAJKE CRKVE

Sinodalni Oci zajedno s Papom tu provedbu povjeravaju Mariji. O tome govori i završni dokument: »Neka Duh po zagovoru Marije Majke Crkve učini da na isteku ovog stoljeća Crkva u snazi Božje riječi slavi Kristova otajstva za spas svijeta.« I poruka Božjem narodu sa sinode ističe Marijinu ulogu: »Kao apostole, okupljene s Marijom u dvorani Posljednje večere, Duh Sveti uči i nas što hoće reći Crkvi u njezinu hodočašću k trećem tisućljeću. Neka Duh učini da u ovom stoljeću, po zagovoru Marijinu, Crkva uzmogne ostvariti svoje poslanje.«

Sv. Otac u svom završnom sinodalnom nagovoru posebno se izručuje Gospi: »Majci Crkve tako nazočnoj u misteriju Kristovu želimo povjeriti ovo razdoblje života i poslanja Crkve.«

CRKVI JE POTREBAN ZAGOVOR MARIJE, MAJKE CRKVE

Marijina prisutnost pravo je jamstvo cjelovitog Krista, garancija ispravnog sprovođenja cjelokupnog Koncila. Kao što je Marija začela i darovala svijetu Krista — Očev dar, kako ga je primila po Duhu Svetom, tako ga ona neokrnjena čuva u njegovom cjelokupnom rastu u Mističnom Tijelu, u Crkvi. Marija je jamstvo ispravno shvaćenog i neiskrivljeno prihvaćenog Krista. Pristup Kristu po Mariji pouzdano vodi do čitavog Krista. U vremenima, u kojima je podosta izbljijedila Marija, u srcima vjernika brzo se iskrivila i Kristova slika i počela se prekrajati po ljudskim zamišljajima. Možda to vrijedi i za neke pojave u najnovije vrijeme. Zato je tim više razumljivo, zašto je Marija toliko potrebna Crkvi u ostvarivanju Drugog vatikanskog koncila. I po netom najavljenoj Marijanskoj godini s pravom očekujemo novi zamah u autentičnom ostvarivanju Koncila.

NEOKRNJENI KONCIL

Početkom veljače slavili su u Kölnu stotu godišnjicu rođenja pokojnog kardinala Fringsa, jednoga od prvaka Drugog vatikanskog Koncila. Njegov koncilski teolog, mlad i progresivan, bio je sadašnji prefekt Sv. Kongregacije za nauk vjere kard. Ratzinger. On je na toj proslavi naglasio, kako je blagopokojni kard. Frings, koji je na Koncilu slovio kao progresivni kardinal, uvijek isticao da moramo ići za »neokrnjenim katolicizmom.« Ta kratka i jezgrovita izreka imade danas svoje posebno značenje. Moramo se otvoriti cjelokupnoj poruci Koncila. Onako kako ga je Duh darovao Crkvi. Bez sakaćenja i bez prekrajanja!

Molimo zajedno sa sv. Ocem da se Koncil u krilu Crkve ostvaruje trajno i cjelovito pod pokroviteljstvom Marije, Majke Crkve!

Nakana naših biskupa

DA ŠTUJEMO MARIJU ZRELOM VJEROM

Štovanje Marije duboko je ukorijenjeno u vjeri našeg naroda. To su dokazala i slavlja uz tisućutristotu godišnjicu kršćanstva u Hrvata. Marijina svetišta draga su stjecišta i mjesta duhovne obnove za naše vjernike. Hodočašća mladih u Marijina svetišta ispunjaju nas radosnom nadom. Nadamo se da će i nova Marijanska godina dati novi impuls našoj vjerničkoj pobožnosti.

Molimo s našim biskupima za zrelu vjeru u štovanju Marije; molimo da to štovanje bude bez natruha praznovjerja i površnog tradicionalizma, ali i bez racionalističkog opterećenja; molimo da ono bude sve osobnije i nadahnuto Evanđeljem, bez trčanja za senzacijama i možebitnim novim porukama i ukazanjima, ali u svetom sinovskom strahopočitanju pred svakom istinskom Marijinom pojavom i porukom. Takva vjera i takvo štovanje Majke Božje neka protka sav život njezine djece.

Hoćemo li u tu molitvu uključiti i Međugorje? Da, molimo da se razabere istina o svim tim zbivanjima, jer istina će biti i najveća Marijina proslava. Istina oslobađa za život u ljubavi, a taj je Crkvi u našem narodu najpotrebniji.

Petar GALAUNER

Marijin duh

»NEKA U SVAKOM BUDE MARIJINA DUSA DA VELICA GOSPODINA, NEKA U SVAKOM BUDE MARIJIN DUH DA KLICE U BOGU« (Marialis cultus, 21)

Piše: prof. Radovan GRGEC

U mislima me prati Gospin lik, pred kojim smo mi ministranti i kongreganisti iz Palme molili i položili posvetu. Nema više nekadašnjih ministranata ni kongregacija, ali ostade Gospin lik, lice, oči. U ušima nam odzvanja naslov knjige suvremenoga francuskog pisca Didiera Decoina »Presveta Djevica ima plave oči«, kao da se time želi reći da Gospa nije nešto nego netko stvaran, blizak i drag. Netko kome se obraćamo zovući ga po imenu, netko tko i nas zove po imenu, netko tko ima majčinske dobro nam poznate oči.

U tim očima zrcali se i naš pogled. Zajedno s Decoinovim riječima ponavljamo i riječi hrvatskoga pjesnika Tomislava Prpića »Pred tobom ja sam dijete s plavim očima« i riječi kongreganističke himne »Marijina smo djeca mi«. Vremenu usprkos, valja ostati dijete, valja sačuvati duh djetinjstva, Marijin duh. Jest, Gospa se odlikovala upravo duhom djetinjstva, služenja, raspoloživosti. Njezina ljubav prema Bogu i prema bližnjemu ogleda se najbolje u odgovoru: »Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj!«

»Neka u svakome bude Marijin duh«, riječi su sv. Ambrozija što ih navodi kardinal Kuharić u svom proglasu uoči Marijanske godine, koja će po Papinoj želji trajati od Duhova 1987. do Velike Gospe 1988. Marijin »da« izraz je toga duha djetinjskog predanja Bogu i služenja braći ljudima. Po njemu je ona »rodonačelnica vjernika« i prvakinja kršćanskog laikata«, ali u prvom redu ponizna službenica Boga i bližnjega. Prva do Boga, ona nije nikakva božica, ali je Majka Božja. Svega se toga sjećamo u njezinu mjesecu svibnju. Bilo bi dobro da to imaju na pameti i neke feministkinje u našim redovima i kršćani drugih denominacija kojima baš nije drago ovo proglašavanje Marijanske godine.

Upravo zbog toga našao se Ivan Pavao II. na udaru kritike nekih protestanata. Bez obzira na to, on hrabro pred čitavim svijetom ispovijeda svoje uvjerenje i svoje posebno štovanje Marije, Djevice i Majke, Marije, zaštitnice njegove domovine i Majke Crkve. Marija je i zaštitnica Hrvatske, uzor sviju naraštaja naše domovine i svijeta. Papino geslo »Sav tvoj!« zasniva se na toj pobožnosti Božjega naroda prema Majci Božjoj i na drevnom putokazu pučkih pobožnosti, izraženom riječima: »Po Mariji k Isusu!«

Čitava naša kultura govori vrlo rječito o Mariji. Pobožnost prema Gospi velik je poticaj na očuvanje vjernosti Kristu i Crkvi. Ta pobožnost ne smije izgubiti svoj značaj jer ona nije u suprotnosti s liturgijskom pobožnošću, ni sa suvremenom kristologijom i ekleziologijom.

Marijin duh treba da prožme sve slojeve našega naroda. To posebno vrijedi za našu mladež i za naše obitelji. Marija je bila i ostaje uzor koji valja nasljedovati. Po Mariji k Isusu!

Prvi petak

Crkva je otajstvo

Priredio: Rudolf BRAJIČIĆ

Francuski isusovac i teolog Henri de Lubac (Anri d'Lübàk) rođen u Cambrailu 1896. još živi u Parizu, u kući u kojoj se školuju mladi isusovci. Ivan Pavao II. imenovao ga je kardinalom u njegovoj staračkoj dobi zbog velikih zasluga na teološkom području. On je nastojao, poput starih otaca, prodrijeti u duhovno razumijevanje Božje Riječi. Crkvu vazda ljubi neprekidnom i nepatvorenom ljubavlju. Ta se njegova ljubav najbolje ocrtava u djelu »Razmišljanja o Crkvi«. Iz tog djela donosimo slijedeći ulomak.

»Ideja Bogočovjeka ne samo da uznemiruje onoga koji sanja o nekom Bogočovjeku, nego čak žestoko vrijeđa čovjekov duh. Iako se u toj ideji ne mogu naći protuslovlja, mnoge stvari koje stoje s njom u vezi — ipak zaprepašćuju. Dapače, navještaj križa sili čovjeka da tu ideju odbaci. Bog 'se rodio i raspet bio'. To je 'sablazan za Židove a ludost za ljude'! Ako nas ta vijest ne 'šokira', onda je to znak da je naša vjera takva kakva jest — iskrena doduše i jaka — ipak nekako mlitava. Križ, kao prednost naše vjere, nekako je našim očima 'sladak'. Navikom smo uljuljani u san, te više ne znamo, ni u molitvi ni u životu, što je istinsko suosjećanje s Raspetim.

Ali, koliko je još sablažnjivija i 'luda' vjera u Crkvu, u kojoj je ne samo sjedinjeno božansko i ljudsko nego nam se ono božansko u njoj obvezno nudi preko 'odviše ljudskog'!

Jer, ako je Crkva stvarno 'nastavljeni Isus Krist' u našoj sredini, ako je ona za nas 'Isus Krist rasprostranjen i mnogima saopćen', crkveni ljudi, bili oni laici ili klerici, ipak nisu baštinili Isusov privilegij bezgrešnosti da bi mogli reći: 'Tko će mi od vas dokazati neki grijeh?' (Iv 8, 46). Razumijevanje svoga vremena, čak i vječnih stvari, u njima može biti osrednje. Stvarno, u Crkvi, više nego u Kristu, sve je oštra suprotnost i neočekivana protuslovnost . . .«

Koliko više, nego kad se radi o Kristu, treba pročistiti i preobraziti naš vid da bismo mogli bez sablazni gledati Crkvu! Koliko je više nužno »daleko od sebe odbaciti — kako kaže sv. Leon — zamračenost zemaljskih misli i dim mudrosti svijeta, da bismo je mogli donekle shvatiti«!

K tome treba priznati i to da je naša zaslijepljenost takva da si kojiput možemo utvarati, iako ne misleći izričito, da vjera u Boga ne iziskuje naše zauzimanje. Boga ne srećemo na javnim mjestima, nema tamo više ni Krista. Ali Crkva! Ona je uvijek prisutna u javnosti. Koliko ih je spremnih da joj se dive unatoč svim slabostima, koje joj predbacuju! Koliko ih je spremnih da s njom »suraduju«, kako kažu, ako ona nije ono što bi trebala biti! Ona je trajan znak Krista. Ona je glasnik živoga Boga. Ona je prisutnost, koja požuruje, nezgodna prisutnost toga Boga u našoj sredini. Možemo li je shvatiti, mi koji smo u Crkvi, mi koji naslućujemo njezinu slabost! Možemo li je shvatiti u njezinim slabostima, mi koji vjerujemo da u njoj kuca božansko Srce Isusovo kao u njegovom Mističnom Tijelu!

Remek-djelo Duha Svetoga

Piše: Antun WEISSGERBER

Svim je katolicima općenito poznata Marijina veličina. Crkva obasiplje Mariju mnogim časnim naslovima kao zvijezdama slave, ali je naslov »svetište Duha Svetoga« ipak manje poznat, a krije se pod nazivom »kovčeg Saveza« i »škrinja Zavjeta« u Litanijama lauretanskim. Ono što bijaše starozavjetnim Izraelcima »kovčeg« u svetinji nad svetinjama, napravljen rukama Oholiaba i Besalela, to je novozavjetnom Izraelu — Crkvi Božjoj — postala Marija kao svetohranište utjelovljenog Boga. No, graditelj ovog svetišta ne bijaše čovjek, nego sam Duh Sveti. O tom svetištu izrekao je divnu molitvu sv. Ildefonz u 7. vijeku, veliki štovatelj Majke Isusove: »Molim Te, molim Te, sveta Djevice, da od onoga Duha primam Isusa od koga si Ti rodila Isusa. Po onom Duhu neka duša moja prima Isusa, po kome Tvoje tijelo zače Isusa... U onom Duhu da ljubim Isusa, u kome mu se Ti klanjaš kao Gospodu, promatraš ga kao Sina« (PL 96, 106).

Pogledajmo izbliza taj Kovčeg, to Svetohranište Boga živoga! Vrlo rano počeo ga je izgradivati božanski Posvetitelj da se u njoj nastani Sveti nad svetima, Krist — Bogočovjek.

OD POČETKA POSVEĆENA

Bez grijeha začeta (Bezgrešno začeće!), Marija bijaše odmah od svog stvaranja puna milosti, posvećena. Tako neokaljana ostala je kroz cijeli život jer nije učinila nikakva osobnog grijeha. Iz nje je, kao iz čista i bistra izvora, protekao novi život po novom Adamu — Kristu. U nju je Duh Sveti slio početak boljega svijeta, milošću preporođenoga. Marija je od prvog časa svoga opstanka pripadala posve Bogu, bila mu najmilija i najljubljenija. Izvoditelj toga remek-djela bio je Duh Sveti Posvetitelj, onaj isti Duh koji posvećuje svakog krštenog i milošću preporođenog čovjeka.

DUHOM SVETIM OSJENJENA

Marija je iz Gabrielova navještaja čula da će začeti i roditi Sina Božjega, Mesiju-Kralja, ali da će to u njoj izvesti snaga s visina: »Duh Sveti sići će na Tebe, i snaga Duha Svetoga će Te osjeniti. Zato će se čedo koje ćeš Ti roditi zvati Sveto — Sin Božji« (Lk 1, 35).

Duh Sveti izveo je u Mariji golemo otajstvo, središte cijelog djela spasenja, utjelovljenje Božjega Sina. Njezin pristanak bio je samo preduvjet, a pravi uzrok nalazi se u božanskoj snazi s visina koja stvori Krista — Čovjeka bitno sjedinjena s Bogom, osobom istoga Sina Božjega koji u Mariji postade i Sin Čovječji. U Mariji se zbilo najveće čudo svemira, jer se na nju izlila punina stvaralačke snage — sam Duh Sveti. Istim činom kojim ga stvori, on svoj kovčeg i pozlati u samom začeću.

DUHOM SVETIM VOĐENA

Sv. Luka dvaput nam poručuje kako je Marija u svom srcu »čuvala« i »trajno razmišljala« o svemu što je bilo rečeno o Isusu ili što mu se dogodilo. Tome naporu uma i srca Bogorodičina pridružilo se i rasvjetljenje Duha Svetoga koji je stalno upućivaše u tajne Kraljevstva. Bilo je to doba kad su mnogi razmišljali o obećanom Mesiji, nadali se po njemu izbavljenju, ali ne svi u Duhu Svetom. Neki su očekivali samo zemaljskog vladara na zemaljskom Davidovom

prijestolju, a ne duhovnog obnovitelja Izraela i svega čovječanstva. Neki su očekivali i priželjkivali samo slavan dolazak Sina Čovječjega na oblacima nebeskim, a da nisu shvaćali potrebu njegova utjelovljenja. Dok su jedni Krista sveli sasvim na ovaj svijet, a drugi ga posve odrezali od ovoga svijeta, Marija je znala da on po njezinu materinstvu pripada ovom i onom svijetu — ljudskoj i božanskoj stvarnosti.

U tom sazrijevanju pod vodstvom Duha Svetoga, ni Marija nije odmah od početka sve razumjela što su o Isusu navijestili proroci. Na putu rasvjetljenja ona je sve više ulazila u tajne Kraljevstva, jer je Duh poučavaše iznutra. Po Duhu je shvatila i njegovo poslanje da bude žrtvom za spasenje svijeta. Duh je Mariju potakao da se požuri na Golgotu gdje se lila presveta krv za ljudsko spasenje. Duh je Mariju jačao pod križem tako da je mogla »stajati« dok je Isus umirao a »mač boli« probadao njezinu dušu. Tako je podnosila prevažnu supatnju Suotkupiteljice za naše spasenje. Tako je postala našom Majkom u redu milosti u trenutku i činu kad se milost zasluživala za sve koji će je primiti kao vode milosnice iz Srca probodenoga. One su potekle i iz Srca Marijina jer je i ono bilo duhovno probodeno u času Kristova otkupljenja.

S DUHOM SVETIM SJEDINJENA

Na kraju svog zemaljskog boravka Marija je posebno bila sjedinjena s Duhom Svetim kao suradnica u dijeljenju milosti na križu zasluženе. Na Duhove je potekla ta rijeka milosti ponajprije na mladu Crkvu i njene prve krštenike, a zatim na sve koji primahu Kraljevstvo Božje po vjeri. Kako ona teče i na sve ljude dobre volje tajnovitim putovima, pa i na one nepoznate »anonimne kršćane«, nije nam objavljeno načinom, ali je objavljeno stvarnošću koju jasno ispovijeda Drugi vatikanski sabor.

Lakše nam je shvatiti Marijin zagovor kod Sina, nego njenu suradnju s Duhom u dijeljenju milosti. Jedno je sigurno: kao što je Marija po Duhu Svetom začela Krista — Glavu, tako začinje i rađa milosrdnim materinstvom njegove udove — Crkvu u suradnji s Duhom, djeliteljem milosti. Ona je sveopća Majka milosti za sve koji je primaju, makar toga i ne shvaćali oni koji milost zadobiše. Imao je, dakle, pravo sv. Ildefonz kad je Mariju zazivao da po Duhu primi u sebe Isusa. I nama je poći istim putem da po Mariji nađemo Krista.

Kraljici svibnja

Osula se cvijetom
magnolija lila,
raspjevani svibanj
Tebe, Majko, slavi,
pjevaju Ti ruže,
svježe rosne trave,
opojno mirišu
jorgovani plavi.

Nebo bez oblačka
čisto je i plavo,
mlade ptice misle
na daleki let,
pjevaju Ti, Djevo,
melodiju divnu,
uzdiže se k Tebi
hvalom svaki cvijet!

O, Djevice čista,
o Ljiljane bijeli,
odjenut je svibanj
u ljepotu Tvoju!
I srce i ruke
s njim dižemo k Tebi
uzmi i nas, Majko,
za dječicu svoju!

Život naš je krhak,
nepostojan, slab,
jakosti nam treba
Djevičanstva Tvog,
čuvaj nas i vodi
po stazama strmim
ispuni nas svibnjem
čistog Srca svog!

BOŽENA KRUZ

Ulje - znak radosti i posvećenja

Piše: Marijan STEINER

Uz žito i vino, ulje je jedna od glavnih namirnica kojima je Bog hranio svoj izabrani narod. Maslina, od koje se dobiva ulje, na poseban je način simbol Svete zemlje. Izrael je uistinu bogat tim stablom. Zelena je maslina znamen pravednika kojega je Bog blagoslovio, a ujedno je i simbol Božje mudrosti. Slično značenje ima i ulje dobiveno od masline: ono je znak Božjeg blagoslova i spasenja.

Ulje nije samo hrana. Ono se upotrebljava i kao ugodan miris, jača udove, liječi rane, daje ljepotu. Osobito je važno kao izvor svjetlosti (uljanica). Ulje je osim toga znak radosti i simbol časti. Njime se mazalo tijelo da dobije svježinu prigodom raznih svečanosti. Gostima se pomazivala glava u znak poštovanja i gostoljubivosti. I mrtva ljudska tjelesa mazala su se mirisnim uljem da ih se što duže očuva od raspadanja.

Kako su se pravila mirisna ulja? U maslinovo ulje stavljali su se razni mirisi, npr. od balzama, cimeta, lovora. Takva ulja bila su za Izraelce znamen ljubavi, prijateljstva, bratske sloge i blagdanskog veselja.

OBREDNA POMAZIVANJA U STAROM ZAVJETU

Pomazivanja o kojima se govori u Svetom pismu Staroga zavjeta uglavnom su razni posvetni obredi. Tako su npr. bogoslužni predmeti bili posvećivani uljem (osobito žrtvenik). Kraljevsko je pomazanje zauzimalo izuzetno mjesto u obredima posvećenja. Mazanje uljem bilo je vanjski znak Božjeg izabranja: Bog tako na poseban način označuje pojedine ljude da vode i upravljaju njegovim narodom. Pomazanjem je kralj postao »Jahvinim po-

mazanikom«. Poslije izgnanstva izabranog naroda, kad više nema kralja, veliki svećenik postaje vođom zajednice. Sada svećenik, kao prije kralj, prima pomazanje kojim je posvećen za svoju službu.

MESIJA - KRIST - POMAZANIK

Pomazanje će s vremenom primiti još izrazitije duhovno značenje. Novi zavjet spominje samo jedno Isusovo pomazanje za vrijeme njegova zemaljskoga života, kod krštenja: »On je bio pomazan Duhom Svetim i snagom« (Dj 10, 38). Primjenjujući Izaijin tekst na sebe (Iz 61, 1—3), Isus govori o tom pomazanju kao proročkom pomazanju za naviještanje Radosne vijesti: »Duh je Gospodnji na meni jer me pomaza! On me posla kao blagovjesnika siromasima; sužnjima kao oslobodiitelja, da dadem vid slijepima; slobodu potlačenima, da proglasim godinu milosti Gospodnje« (Lk 4, 18—19).

Upravo pomazanjem Mesije ono je dobilo svoj puni smisao. Mesija je hebrejska riječ, a znači »pomazanik«. Isto značenje ima i grčka riječ Krist. Taj je naziv u apostolsko doba postao Isusovim vlastitim imenom — Isus Krist.

Gospodinovo uskrsnuće je pokazalo kakva je njegova slava: Krist je Sin Božji, on je Bog sam. Krist nije više za Gospodina naslov kao drugi naslovi: to je sada njegovo vlastito ime u kojem su sažeta sva ostala imena. U Kristu se objedinjuju kraljevska, svećenička i proročka služba. Mi, njegovi spasenici, s pravom nosimo i ime po njemu — kršćani.

POMAZANJE U SAKRAMENTIMA

Za vrijeme posvete ulja na Veliki četvrtak, biskup u stolnoj crkvi posvećuje ulje (krizmu) i blagoslivlja bolesničko i katekumensko ulje. Ta se ulja upotrebljavaju kroz godinu u raznim obredima, najviše u nekim sakramentima.

Krizma (posvećeno ulje s mirisima) upotrebljava se ne-

posredno nakon krštenja. Tom prilikom krstitelj kaže: »Svemogući Bog, Otac Gospodina našega Isusa Krista, oslobodio te grijeha i ponovo te rodio iz vode i Duha Svetoga. On te maže krizmom spasenja da se pribrojiš njegovu narodu i ostaneš ud Krista svećenika, proroka i kralja za život vječni.«

Sakrament potvrde podjeljuje se pomazanjem krizmenim uljem na čelu i polaganjem ruke uz riječi: »Primi pečat dara Duha Svetoga.«

Sveta krizma upotrebljava se i kod posvete biskupa (pomazivanje glave), ređenja svećenika (pomazanje ruku), te kod posvete crkve i oltara.

Katekumensko ulje služi za pomazanje neposredno prije krštenja i ima značaj zaklinjanja. To znači: katekumena se pomazuje da uđe spreman u odlučnu borbu protiv sotone, duha zloće i krštenjem postane Božje dijete.

Sakrament bolesničkog pomazanja podjeljuje se teškim bolesnicima tako da im se mažu čelo i ruke blagoslovljenim maslinovim uljem (ili nekim drugim biljnim uljem). Kod toga svećenik govori: »Ovim svetim pomazanjem i svojim preblagim milosrđem neka ti pomogne Gospodin i milost Duha Svetoga, da te slobodna od grijeha spasi i milostivo pridigne.«

Eto kako je važno i znakovito mazanje uljem u našim kršćanskim obredima. Istaknimo ovdje napose vezu između pomazanja uljem i Duha Svetoga: posvećena i blagoslovljena ulja daju kršćanima mnogovrsnu milost Duha Svetoga koji je Isusa učinio pomazanikom u najvišem smislu.

Marijina molitva

Sine, vidjela sam, i Ti si vidio:
danas su Ti opet
s nepovjerenjem otvarali vrata,
bojeći se da ne uđeš k njima,
a Ti si ipak ušao.

Neki su onda nervozno čekali
kada ćeš otići;
gundali su među sobom i govorili:
»Nemoguće je 'sprovesti' tu njegovu ljubav!«

Sine, oprosti im, Majka Te moli.
Oprosti njima i svima
koji su Te ostavili bez objašnjenja
— da čekaš,
i onima koji su Te psovali,
a da im ni vlas na glavi nisi dotakao.
Smiluj im se — popravit će se.

Oprosti im radi onih koji sebe ustupaju Tebi
i to smatraju najvećom milošću za sebe,
a Ti zaslužuješ mnogo više.
Radi njih oprosti nevjernima!

Oprosti im i učini da se svi brzo vrate,
da još prije mraka svi pođu s Tobom na osamu
i sjedeći s Tobom Tebe upijaju
i tako probdiju cijelu noć
vjerujući da pijetao neće odgoditi njihovu zoru.

IVNA

Pravednost

Treba se diviti pravdi, koja nije ubila nijedan život.

Nije pravedno imati toliko prava, koliko para.

Lako je kazniti krivca, teško njegove krivice.

Pravo na jednakost slijedi iz činjenice, da se svi rađamo goli.

Pravednost nema pravo na godišnji odmor ili zamjenu.

Ako je čovjek časno vršio svoje dužnosti, ima pravo na nagradu, makar bio i na dužnosti smetlara.

Po čijem pravu gospodi ubrus — seljacima brus?

Ni u jednoj zajednici pravednost nikada ne bi smjela biti djelitelj milosti.

Negacija »NE« najteža je kada je staviš ispred pravde.

Idealno je kada je pravda temelj, prizemlje milosrđe, kat ljubav, a krovište razboritost.

Pravda je »šogorica« ljubavi, istini, slobodi i časti.

Na vagi jedino bi pravda morala uvijek prevagnuti.

Za male ljude postoje male pravde.

Previše je otmičara na zakone pravde.

Pravda miriše na vječnost pa je nepravda stalno krojiti nove pravde.

Nasilnici pravdu stavljaju u arhiv.

Palače pravde građene su tako visoko, da mali ljudi ne mogu doći do njih.

Pravdu se prerano penzionira.

Sirotinja je zbroj tuge, glada i nepravde.

Čudna je trgovina: dužnosti uvozimo — pravo izvozimo.

SI + DA = NE!

Veliko je zlo rukovanje pravednosti s bezakonjem.

Što je s pravdom ako 56 posto zločina sude grobovi?

Raja umire — nema raja.

Ne očekuj debelo prase od mršavog seljaka.

Za čovjeka je velika nepravda kad je pravda mala.

Živjeti moramo zajedno pa je obostrano pravo da ne brukamo jedni druge.

Ako netko umre radi riblje čorbe, pravda traži koga bi optužila — čorbu ili restauraciju.

SIDA je porez na promet slobodne ljubavi.

Redovito je pravda radi pravde, tek onda radi ljudi.

Pobjedu pravde treba slaviti u okićenim gradovima, a ne na ruševinama ognjišta i hrpama mrtvaca.

Ne može se čitav život s vragom tikve saditi, a na koncu doći na račun s Bogom.

AFORIST

Usreći, pa ćeš biti sretan!

One ljetne večeri obala je bila puna šetača kao i uvijek. Nalikovala je na velik mozaik različitih lica i boja, a sve zaokruženo palmama i morem. Na jednoj klupi sjedio je simpatičan starac i s očitim zanimanjem promatrao ljude u prolazu. Pogledao je i mene. Nešto me je zaustavilo. Nasmiješila sam mu se i produžila dalje. Dan ili dva nakon tog susreta ponovno sam prolaziła pored te klupe. Starac je opet bio tu. Kada me je ugledao, pozvao me je rukom da mu se približim. Prišla sam. On me ozbiljno pogledao i rekao mi:

— Hvala!

— Hvala?! Zašto hvala? — pitala sam.

— Za osmijeh.

— Za osmijeh? — ponovila sam zapanjeno i otegnuto.

— Da, prekjučer kad si ovuda prolaziła pa mi se nasmiješila, ti si me usrećila!

— Svašta.

— Nije to svašta. To je bogatstvo, veliko bogatstvo — rekao je.

— Nitko mi se odavna nije nasmiješio. Hvala ti!

To me doista zapanjilo. Da mi je prije toga netko rekao da ljudi mogu zahvaljivati za osmijeh, sigurno bih mu uzvratila: — Ma to nije moguće, to je glupost. Nakon ovog neobičnog susreta sa starcem na obali prvipul u životu shvatila sam i osjetila da je veoma jednostavno i lako nekoga usrećiti, da za to nije potrebno nešto veliko, nego je dovoljan makar i jedan osmijeh. Jedan jedini osmijeh!

Oko nas ima mnogo tužnih, osamljenih i bolesnih ljudi koji čekaju da ih netko primijeti i usreći. Učini to ti! Nemoj da ove riječi samo pročitaš i ništa više. Sjeti se koliko samo osmijeha rasipaš zbog šaljivih filmova, kratkih sočnih pošalica, smiješnih priča itd. Sigurno bezbroj puta! A da li si se ikada nasmiješio nekome tko je od svih odbačen, nekome tko je usamljen, star, bolestan... Da li si se ikada nasmiješio maloj, uplakanoj i prljavoj djevojčici koju svi prezrivo zovu — ciganka? Kad prolaziš pored takvih ljudi i djece, možda poput drugih stenješ: »Užas, ajme, svašta li ima na ovom svijetu?«

Osmijeh je samo jedan od bezbroj malih ali značajnih primjera koji mogu činiti čudesa. Znaš li da i s najobičnijim stiskom ruke možeš nekoga obradovati, da s najjednostavnijim ali iskrenim riječima, toplim pogledom možeš nečiji pakao pretvoriti u raj? Sve su to sitnice koje, međutim, mnogo znače. Razmisli o tome i zapamti: Usrećiti druge ljude znači usrećiti samoga sebe.

IVNA

TVOJI PRIJATELJI

Sastajemo se i rastajemo. Izmjenjujemo male ljubaznosti, uljudnosti, uzajamne uslužnosti, srdačnosti, simpatije, čvršće veze, prijateljstva, požrtvovnosti. A na kraju: ili službeni oproštaj ili se raziđemo bez riječi. Na mjesto starih prijateljstava dolaze nova, a s njima i nove obveze; opet nastojanje da nekom ugodiš, da se za nekog žrtvuješ. To je strujanje ljubavi: koji put duboko zapretano, jedva primjetljivo, a drugi put izbije na površinu i postaje bitni sastojak života. Uvijek ga mora biti. Ako prestane — duša je na samrti. Prozaičnim jezikom rečeno nastupa — sebičnost.

M. MALINSKI

Izvanredna prigoda

Želite li se duhovno pripraviti na blagdan Duhova i na blagdan Srca Isusova, odlično će vam poslužiti knjiga PUT LJUBAVI . . . ŽIVOT PO DUHU. Napisao M. Giuliani. Prevedena je s talijanskog i upravo izišla iz tiska. Do konca svibnja cijena je samo 1500 dinara. Naručuje se na adresi Glasnika.

SISAK –

NAKON POTRESA 1909. ŽUPNA CRKVA DOBILA JE SADAŠNJI VANJSKI IZGLED. VAPI ZA OBNOVOM

Ima mjesta i gradova koji su uvijek važni jer su na takvom položaju. Takav je i Sisak, nekadašnja ilirsko-keltska Segestica i Siscia na obalama Kupe nedaleko od njezina ušća u Savu. U rimska vremena bilo je tu središte gornje Panonije. Tu su se stjecali putovi iz Emone i Petovija, iz Tarsatike i Senije da bi Savom nastavili dalje prema Sirmiumu, carskoj prijestolnici istočnog Ilirika. Nije nam poznato tko je u Sisak donio svjetlo vjere, ali je ono osobito sjalo na prelomu trećeg u četvrto stoljeće kad ga je svojom vjerom snažno razbuktao i mučeništvom visoko uzdigao sisački biskup i mučenik sv. Kvirin.

U velikim seobama naroda, osobito pod avarskim bičem, kršćanstva iz Panonije gotovo nestaje. Čuva se samo spomen na biskupska sjedišta i katedrale. U Sisku je stolovao i odatle ratovao s Francima i Ljudevit, knez Posavske Hrvatske. Uzalud su i splitski crkveni sabori za kralja Tomislava nastojali da obnove sisačku biskupiju, a Sisak je izgubio svaku nadu da opet imade katedralu kad je stranac osnovao biskupiju u nedalekom Zagrebu. Učinio je to s namjerom da razjedini i ubije Hrvatsku, ali se upravo u Zagreb preselilo srce svega narodnog i crkvenog života, i hrvatski će banovi baš iz Zagreba, zajedno s kanonicima, ponovno podizati i junački braniti Kvirinov Sisak. Pod Siskom će 22. lipnja 1593. doživjeti poraz i dotad nepobjediva sila turskog polumjeseca. Otad će blijediti njegov sjaj. Agonija će mu biti duga, surova i krvava, ali suton neizbježan.

Današnji je Sisak snažno industrijsko i trgovačko središte cijelog kraja, utkan i u daleko šire tokove razvoja. Ima razvijeno zdravstvo i školstvo na staroj i sjajnoj tradiciji, ali ga prate i svi problemi života u našim prostorima, a dionik tih problema je i Crkva. Sisak ima tri župe. Samo središnja i najstarija župa s crkvom sv. Križa ima preko 20 tisuća vjernika. Trebalo bi je dijeliti bar na tri nove župe, ali nema crkvenog prostora. Današnji izgled te crkve potječe iz obnove nakon potresa 1909. godine, kada je i barok-

SV. KRIŽ

na lukovičasta kapa tornja zamijenjena sadašnjom kapom šiljasta oblika. Siščani vole svoju crkvu i upravo se pripremaju da je najprije izvana, a onda i iznutra, temeljito obnove.

Ona živa Crkva u Sisku stalno se rađa i preporađa. U starih Siščana vjera kao da je malko zamrla, ali i oni imaju svojih prigoda kad pokažu svoju pravu vjerničku dušu. Nema tu podjele na starosjedioce i pridošlice. Crkva je jedna zajednica, župa jedna duhovna obitelj.

Suživot s inovjercima i nevjernicima svakako djeluje i na katolike. Nekako je normalno da se musliman istakne kao musliman, praoslavac kao praoslavac, samo kod katolika je to zazorno. Jer su daleko najbrojniji, njihova se prisutnost kao podrazumijeva. Ipak, tamo gdje se koješta samo podrazumijeva, mnogošta se i prestane razumijevati, a nerijetko čak i krivo shvaćati. Tako je to u životu gdje su nepisani zakoni uvijek jači od pisanih, pa se kod katolika javlja ravnodušnost prema vjeri, osobito ako osjete da su zbog svoje vjere postali i nepoželjni. To ipak ne znači da dolazi do potpunog raskršćanjivanja. Kad mladi ljudi dođu u dob za brak, pitaju se i o svom identitetu, a njega nema bez kršćanskih korijena. Zato ih

NAKON POTRESA 1909. STARI JE OLTAR POKLONJEN ŽUPNOJ CRKVI U JASENOVCU, A OVAJ JE NABAVLJEN OD TVRTKE FERINAND PINOTH U TIROLU

je sve više koji se pred vjenčanje krste. Živo jezgro Crkve svojim primjerom uvijek svjedoči da za sretan život treba više od kruha i igara, a to više daje vjera, daje Bog, gospodar ljudskog srca. Vjeronauk se održava u župnoj crkvi i u tri područne kapele, a pohađa ga oko 500 vjeroučenika. Mladima je često u vatri srca teško shvatiti kakve im poteškoće donosi mješoviti brak, ali neka pogledaju oko sebe, neka uče na primjerima drugih. Ako nisu dovoljno čvrsti u vjeri, izgubit će je, a time gube ono najvrednije. Vjera je dar koji naše srce suobličuje Srcu Kristovu i daje našem životu jedini pravi smisao. Zato i u sisačkoj crkvi probodeno Srce zove s križa: »Dođite k meni svi koji ste umorni i opterećeni i ja ću vas okrijepiti!«

TINO

Svjedočanstvo o djelovanju milosti

Jedna čitateljica Glasnika javila se iz daleka svijeta. Želi se osvrnuti na dopis studenta A. E. u Glasniku od veljače ove godine. Želi mu ujedno pružiti svjedočanstvo svojega iskustva u borbi s ljudskom slabošću koja se dade svladati Božjom milošću.

Bez obzira na subjektivnu obojenost pisma, donosimo ga već zbog činjenice koja potvrđuje da Glasnik povezuje svoje čitaoce u molitvi, a to i mi iz uredništva svima puno preporučujemo, da budemo jedna velika moliteljska zajednica.

Za bolje razumijevanje njezinog pisma, dobro će biti da pročitate u Glasniku za 1987. str. 20—21, 56—57. A sad evo njezinog razmišljanja i svjedočanstva.

Tvoj odgovor, dragi A. E, u Glasniku od veljače, doista me iznenadio. Doveo me u sumnju o tvojoj ozbiljnosti u vezi s nastojanjem da se riješiš svog grijeha i slabosti. Nisi se ni osvrnuo na odgovor u siječanjskom broju, gdje ti se već na početku kaže: «... Bog daje svakome dostatnu milost da pobijedi.» Jednostavno prelaziš preko toga i ideš linijom manjeg otpora misleći da je rješenje tvog problema u ženidbi, a to nije točno. Sumnjaš i u to da je zaposlenje rješenje za tvoj slučaj. I dobro je da sumnjaš, jer time ne bi ništa riješio. Samo bi probleme iskazivao na drugi način.

Možda baš ta želja, ta misao na lakše rješenje, razlog što se nisi dao na borbu protiv svoje slabosti. Ti bi zapravo htio da ona sama od sebe nestane, ili da živiš s njom. Čarobni recept koji bi ti netko dao da se po njemu riješiš svoje slabosti koja te ponizuje — ne postoji! Budi pošten sam sa sobom i samokritički se ispitaj u tom smislu. Čovjek je sam sebi najveći neprijatelj sve dok bježi od sebe, jer nema dovoljno poniznosti da se upozna i prihvati sa svim svojim slabostima, u želji da se mijenja nabolje. Čudi me što nakon priznanja da nemaš jakosti prekinuti s grijehom, spominješ to kod svojih kolega koji navodno tvrde da je samozadovoljavanje prirodna stvar, pa da bi se nakon toga mogao i pričestiti bez prethodne ispovijedi. Ima danas, nažalost, mnogo onih koji su pali u takvu površnost glede pristupanja na Pričest. Međutim, pričešćivanje je znak naše čistoće i pomirenosti s Bogom, pa tako i pred drugima izgledamo dobri. To može u nekim slučajevima biti i nesvijesno, ali ako je svijesno, onda je to teško svetogrđe.

Iznijet ću ti svoje iskustvo iz jedne druge stvari, ne bih li ti pokazala da je Bog milostiv i da od njega možemo zadobiti sve milosti ako mu se predamo u poniznosti, pa tako i ti za svoje potrebe.

Čitala sam negdje da je milost praštanja uvredâ naj-

veća milost koju nam dragi Bog daje. Želim ti iznijeti kako sam ja zadobila tu milost, da vidiš da je Bogu sve moguće. Imaj uvijek na umu da je njemu više stalo do tvog čudorednog života negoli tebi samome, jer on najbolje zna što je spasenje i kako se zadobiva. Čemu bi inače služila Kristova žrtva, njegova muka i smrt na onako okrutan način? Evo, dakle, kako sam ja zadobila tu milost praštanja.

Poslije duge životne borbe u tuđem svijetu, nakon trideset godina braka u kojem sam rodila petero djece, muž je ostavio mene i djecu zbog »ljubavi« prema jednoj drugoj ženi.

Kad smo se bili uzeli počeli smo stvarati zajedno, štono se kaže, od igle. Djecu sam rađala u neimaštini. Zatomila sam ljubav prema svome zvanju jer ga zbog njih petero nisam mogla prakticitati. Ttebalo je za njih raditi, hraniti ih, dati im reda i rada, odgojiti ih za život. Kad smo napokon došli na zelenu granu, dobro se okućili, trebalo se raskućiti. Troje djece koja su tada još bila s nama trebalo je naći načina da se što prije osamostale. Najstariji od njih troje upravo je završavao studij, a najmladi je bio gimnazijalac. Morao se odreći svoje namjere da i on studira. Te iste godine kad je muž tražio rastavu, ja sam morala biti operirana, a nakon nekoliko mjeseci umrla mi je sestra. Sve se to najednom sručilo na mene, a uz to stalno me uznemiravala muževljeva ljubavnica koja ga je neprekidno nazivala. Trebalo je prodati kuću. Posao nisam dobila, a djeca su se razišla za zaposlenjem kako je koji već mogao, tako da sam ja ostala sama. Ta samoća, nakon toliko godina života u braku i obitelji, zadavala mi je naročitu muku koju može shvatiti samo onaj koji je nešto slično doživio. Trebalo se smiriti, naći načina da nešto i zaboravim. Ojađenost iz duše potisla sam onda kad sam napokon mogla sabrano moliti. Osjećaji prema mom nevjernome mužu mogu se svesti na ovu formulu: Ne mrzim ga, niti mu zlo želim, ali ga ne želim ni vidjeti. Smatrala sam da sam mu time i oprostila, a to je bilo krivo. Iz razgovora sa svećenikom spoznala sam da to nije praštanje, nego da mora nestati sve ono što je bilo crno — kao da uopće nije bilo. Trebalo se odlučiti da takvo praštanje postignem. Oprostiti moram radi Krista kojeg sam htjela istinski ljubiti, kojeg sam htjela slijediti, biti njegova, biti prava kršćanka. Osjećaji prema mužu postali su mi prepreka na putu prema tom idealu na koji me Krist zvao, a zove svakog kršćanina. Nije mi bilo lako. Borila sam se, molila i vapila Kristu da mi dade snage kako bih mužu istinski oprostila. I drugi su molili za mene u karizmatskom pokretu. Molili su za mene i poticali me na ustrajnost, osobito u početku kad se i meni i njima činilo da ću klonuti.

Ista Božja milost ulijevala mi je sve veći mir. Na sve oko sebe, pa i na svog muža koji me ostavio, počela sam gledati na drugi način. Najprije sam se posve prepustila Gospodinu te sam stekla snage za potpunu samokontrolu, a iščezao je i posljednji trag nepraštanja.

Kako je to divan osjećaj! Samo ga Bog može dati. Spoznaja da je Bog vjeran i da nas uslišava, da Božji mir nadilazi svaki razum, sve je to duhovni plod milosti. Kad sam na Dan zahvalnosti koji se ovdje slavi veoma svečano, kod stola oko kojega su mi se okupila sva moja djeca, zahvaljivala Bogu za sve što mi je dao, pa i za svog muža — njihova tatu, djeca su bila iznenađena. Ja sam im onda obrazložila da sam po boli koju mi je zadao dobila takvo duhovno bogatstvo koje može razumjeti samo netko tko ga posjeduje.

Još ti mogu reći, dragi A. E, da sam od djetinstva odgojena kao kršćanka, ali sam ovim što me snašlo doživjela veliko obogaćenje, veće negoli bilo kada prije. Nemoj ni pomisliti da je nestalo križeva i suza, boli i tuge. Sve je to ostalo, ali se čovjek sasvim drugačije osjeća kad se raduje u Bogu kao svojoj punini, sluteći ljepotu posvemašnjeg sjedinjenja s Bogom.

Muž je mene i djecu ostavio pred dvanaest godina. S novom je ženom živio samo nekoliko mjeseci, a onda su se rastavili. Za njega se stalno molim da se spasi, a i za nju sam učinila sve što sam mogla da nađe smirenje u Bogu. I tebi želim da se odvažno pouzdaš u Boga, da se uhvatiš u koštac sa svojom slabošću uvjeren da će ti Bog pomoći. U to ne smiješ nikada sumnjati. S njim uvijek nadmoćno pobjeđujemo zlo. Ja se molim za tebe, a uvjerena sam da će to učiniti i mnogi drugi čitaoci Glasnika. Radujem se što ćeš tako postati novi čovjek.

Š. A. B.

»Dođi, dođi nam, Gospode!«

Piše: Stjepan KUZMIĆ

Mladi bračni par, Ivica i Štefica Šoić, sa svoje petero djece, živi u Samoboru. Dobro ih poznam, jer su naši česti gosti. Godine 1976. obavili su vikend za bračne parove, godinu dana poslije i dubinski vikend, a nakon toga već su četrdesetak puta vodili vikend kao »team-par«. No, tek kad je Ivici 1. prosinca 1986. umro otac, odlučio sam otići k njima na razgovor. Smrt Ivičinog tate potakla me da pišem o obitelji Šoić — u Glasniku. Nije to ipak obična smrt!

»DJECO, PAZITE DA KOJEGA NE IZGUBIM!«

Ivica se rodio 1950. u Samoboru, a Štefica 1951. u Čakovcu. U obje obitelji vjerskom se odgoju pridavala velika važnost, no Štefičina je mama ostala udovicom i bez posla kad joj je bilo 29 godina. Štefica od svoje 10. godine boravi kod tetke, gdje ne prima vjerski odgoj. Presudan trenutak za njezinu vjeru bio je kad je u 16. godini života ušla, ne zna sama ni kako ni zašto, u kapelicu u krugu Vinogradske bolnice. A u ušima joj često odzvanjaju riječi koje je njezina majka izgovorila na smrtnom času: »Djeco, pazite da kojega ne izgubim!« Na divnom maminom primjeru i zahvaljujući njezinim poukama, Štefica je naučila da »ništa drugo nije bitno. Ali ako vjeru izgubim, onda sam sve izgubila.«

Upoznavši se u »Samoborčeku«, (gradskom vlaku koji je saobraćao između Samobora i Zagreba) s Ivicom, sprijateljili su se, a onda i vjenčali 1970. godine. Prve dvije godine braka bile su im dosta teške. Razlog? Prerano su se vjenčali!

OBITELJSKA MOLITVA — SVETINJA

Oboje rade u Zagrebu. On kao inžinjer elektrotehnike, a ona kao fizioterapeut. Kad im se rodilo drugo dijete, pomislili su: »Bože moj, tek sada počinjemo pravo živjeti. Ne smijemo stati!« Rodilo se još troje. Ponosni su na svoju djecu. Nije lako odgajati, ali ne žele klonuti.

U posljednje vrijeme najviše su zabrinuti za najstarijeg sina Marija koji ide u 2. r. srednje škole. Ne razumiju se najbolje. Ipak i on i oni smatraju da je to nešto prolazno. U kući je inače veselo. Prostor je skučen, ali — može se! Djecu spremaju za život. Najpotrebniji im je odgoj u vjeri! Uz Misu i vjeronauk, zajednička večernja molitva ne smije se nikako zanemariti, pogotovo ne radi televizije. Kad zajednički mole krunicu svatko od njih predmoli jednu desetku da sva djeca budu aktivna u molitvi. Redovito izmole Oče naš, Anđeo Gospodnji, a onda dolaze spontane molitve. Iz dječjeg srca često izađe molitva: »Da se sutra ne bismo svađali!« A za vrijeme mamine bolesti: »Bože, daj da nam mama što prije ozdravi!« Ili: »Bože, daj da mama što prije dođe iz bolnice!«

BOŽJI POHOD OBITELJI

Prošle godine, početkom osmog mjeseca, Bog je pohodio tu obitelj — križem. Štefica se razbolila. Tri kirurga daju dijagnozu: upala dojke. Na Institutu za tumore kažu: »Bit ćemo sretni, ako je samo upala.« Neka nam ona sama pripovijeda!

»Bio je petak. Bilo mi je grozno kad mi je doktor rekao da u ponedjeljak dođem u bolnicu radi operacije. Skamenila sam se. Ivica me u autu tješio. U takvim prili-

kama čovjek bez vjere lako bi poludio. Otvoreno smo razgovarali o svim mogućnostima, iako potreseni, u grču i strahu. Ipak nismo podlegli tim osjećajima. Razgovarajući kasnije i s drugima postala sam svjesna da ne smijem pitati 'zašto'. Čula sam, naime, da je to napast samog sotone. Kad nas on natjera da pitamo 'zašto', već smo napola njegovi. Bog zna što radi! Zna on i za moju djecu, za moju obitelj . . .«

Dijagnoza prije operacije: zločudni tumor. Uz primjenu kemoterapije može poživjeti još najviše tri i pol godine.

Dijagnoza poslije operacije: najlakši oblik raka, kemoterapija nije potrebna nego samo zračenje. Štefica i Ivica su uvjereni da je do promjene došlo zahvaljujući molitvama. Za vrijeme same operacije 28. kolovoza 1986. služila se za nju sveta Misa, a širom domovine mnoge prijateljske obitelji molile su svake večeri, prema dogovoru, u pola deset, ali ne toliko za ozdravljenje koliko za strpljivost u bolesti.

Kad su je vozili u operacionu salu, oslobodila se svakog straha i pjevala je pjesmu »Dođi, dođi nam, Gospode!« Pjesma je utihnula kad su joj dali narkozu, da bi je nastavila pjevati čim se nakon operacije probudila. Molitve, ohrabrujuća pisma, izražavanje nade u sretan ishod operacije, sve je to pridonijelo da se ni u jednom trenutku nije osjećala sama, osamljena.

»GOSPODINE, UZMI MOJ ŽIVOT!«

Kad je prije 14 godina Ivičin tata zadobio takvu upalu pluća da je klinički već bio mrtav, Štefica mu je, kao snaha priskočila u pomoć. On je uvjeren da mu je upravo ona spasila život. Sada se želi on njoj odužiti, vratiti joj život. U Međugorju, klečeći, naglas moli za njezino ozdravljenje — plačući, a svaki je dan za vrijeme jednostavne molitve zajedno sa svojom suprugom, ovako molio: »Gospodine, uzmi moj život! Šteficu sačuvaj! Ona ima obitelj, brojnu djecu . . .« Dao je odslužiti i tri Mise u tri samoborske crkve — za Šteficu.

Par dana nakon odslužene treće Mise, on umire. Štefica je uvjerena da je to što je ostala na životu i što se dosta dobro osjeća, plod svekrove žrtve. On je svoj život ponudio Gospodinu kao zamjenu za njezin.

O djedu, Ivičinom tati, mogao bi se napisati poseban prikaz. Spomenimo samo da su ga svi voljeli. Mnoge je zavađene izmirio, svima je nastojao pomoći. Bio je čovjek duboke vjere i velikog pouzdanja. U takvoj vjeri i nadi sada žive Ivica i Štefica sa svojom djecom: Marijom, Ivančicom, Lahorkom, Trpimirom i Marijom Magdalenom.

ŽELE PRENIJETI SVOJE ISKUSTVO

Ivica i Štefica, kao i njihova djeca, smatraju, da nisu dostojni da ih se stavi drugima kao primjer. Oni žele drugima samo saopćiti i prenijeti svoje iskustvo, kako se na vjerskim temeljima tka zajednički život, jednako prihvaća ono što je dobro i ono što je zlo. Njihovo je ljudsko i vjerničko iskustvo da je najteže prihvatiti križ. Isusov primjer strpljivosti daje im snagu.

OBITELJ IVANA I STEFICE SOIC IZ RANIJIH DANA KAD SU DJECA BILA JOŠ MALA

Ivan Merz - vizionar pokoncilske obnove

Piše: Marin ŠKARICA

Najesen će se u Rimu održati Biskupska sinoda o zvanju i poslanju laikā u Crkvi i u svijetu. Tim povodom prikladno je bar djelomično prikazati djelovanje našeg katoličkog laika Ivana Merza, koji je bogatstvom svoga duha i uma te mnogostrukim djelovanjem ostavio neizbrisiv trag u Crkvi među Hrvatima.

ZNANSTVENO I VJERSKO-LITURGIJSKO DOZRIJEVANJE

Životni put Ivana Merza, to jest njegovo vjersko dozrijevanje i liturgijsko usmjerenje zaista je jedinstveno. Rodio se 16. XII. 1896. u Banjoj Luci, a umro 10. V. 1928. u Zagrebu. Potječe iz obitelji koja se smatrala katoličkom, ali on u njoj nije primio dublji vjerski odgoj. Njegovo duhovnovjersko dozrijevanje započinje pod utjecajem njegova profesora dra Ljubomira Marakovića, u zadnjem razredu gimnazije (1914.) i napreduje neobično brzo u Vojnoj akademiji, osobito zadnjih mjeseci te godine, zatim na sveučilištu u Beču (1915), a njegova vjera na poseban način sazrijeva i produbljuje se za vrijeme rata u kome je sudjelovao dvije godine i to na fronti (1916—1918). To se dozrijevanje nastavlja za ponovnog studija u Beču (1919—1920) i zaokružuje se za studija u Parizu (1920—1922), pa je Merz poslije završetka studija u Parizu bio već kulturno-vjerski posve izgrađen laik.

Posebno je značajno njegovo liturgijsko usmjerenje, koje je on malo po malo poprimio. U njemu su ljubav i oduševljenje za liturgiju pobudile liturgijske duhovne vježbe, koje je u velikoj sedmici 1920. studentima održao u Sv. Gabrijelu blizu Mödlinga poznati etnolog W. Schmidt. To oduševljenje za liturgiju još se više učvrstilo za njegova boravka u Parizu, gdje je svaki dan sudjelovao u liturgijskim obredima u najpoznatijim pariškim liturgijskim centrima. To ga je ponukalo da piše doktorsku tezu o utjecaju liturgije na francuske pisce od Chateaubrianda do njegovih dana, te je time stekao duboko poznavanje liturgije, upoznao njezin duh, njezino značenje i ulogu u formiranju svakog pravog vjernika. To je okvir jedinstvenog i izvanrednog puta razvoja i dozrijevanja Ivana Merza.

MERZ U ŽIVOTU I DJELOVANJU

Merz je bio misaon i pronicav čovjek i zato se nikada nije zadovoljavao osrednjošću, nego je neumorno tražio istinu. Zato je od mladih godina mnogo čitao. Čitajući katoličke knjige i revije, koje je dobivao od dra Ljubomira Marakovića, Merz u ranom mladenaštvu otkriva ideale svoga života: Euharistiju, Mariju, Crkvu — Isusa u Euharistiji, u Crkvi po Mariji. Već tada je naučio moliti i shvatio važnost molitve, pa je pisao da moliti znači vjerovati i da je vjera bez molitve mrtva. Njegova vjera, molitva i njegov unutarnji život još više se produbljuju za vrijeme rata, kada on u molitvi i razmišljanju dolazi do uvjerenja da samo vjera može dati otkupiteljski smisao svim ljudskim patnjama i stradanjima. Zato nakon rata, za vrijeme svoga ponovnog studija u Beču i, posebno u Parizu, upotrebljava sve svoje raspoloživo vrijeme i iskorištava sve mogućnosti da što više produbi svoju vjeru i što dublje zađe u duh i bogatstvo liturgije. On je shvatio da će u svome obnoviteljskom apostolatu najbolje uspjeti, ako sam bude živio dubokim liturgijskim životom, jer će na taj način i druge više poticati na obnovu i vjerski život, više svojim osobnim primjerom nego učenim riječima i govorima.

Upravo zbog toga naj
niji put da upoznamo
i bogatstvo Merzove du
su njegov liturgijski
njegova molitva u Crkv
Crkvom, njegova velika
sebična ljubav prema
nom Kristovu Tijelu —
kvi. To je izvor i temelj
gova vjerskog i liturgij
života.

Kao i ostali promica
modernog liturgijskog p
ta u svijetu, i on je živ
Crkvom kroz liturgiju.
kog je dana bez iznimke
ljao slijedeće pobožn
razmatrao je 45 minuta
ma tekstovima dnevne
a zatim sudjelovao u M
misalom u ruci i pričešć
se; molio je krunicu, a
njih godina i časoslov.
sjećivao je Svetootajstvo
tao duhovno štivo, a
čer potanko ispitivao sa
i pripremao razmatranje
slijedeće jutro; naizmjen
je obavljao sat klanjanja
Svetohraništem ili Križni
a često i jedno i drugo.
ko je on zaista duboko
življavao misterij Crkve
kom crkvene godine i na
način obogaćivao sebe
tom Božje milosti. Tako
na koljenima, u molitv
razgovoru s Bogom izgr
u velikana duha. To je
ta stvarnost, jer se rad
laiku, i to posve mlado

Tako se Merz iskust
uvjerio da je liturgija
gurnije i najbolje sred
za duhovni preporod i
u Bogu, pa je liturgija
vot s Crkvom postavio
temelj svega svoga duho
obnoviteljskog apostolata
du hrvatskom katoličkom
deži. Njegova aktivnost
sve se temeljila na sl
nim principima i direktiv
Crkve, to jest papā, pose
na direktivama vanstran

Upravo zbog toga najsigurniji put da upoznamo tajnu i bogatstvo Merzove duše jesu njegov liturgijski život, njegova molitva u Crkvi i s Crkvom, njegova velika i nesebična ljubav prema mističnom Kristovu Tijelu — Crkvi. To je izvor i temelj njegova vjerskog i liturgijskog života.

Kao i ostali promicatelji modernog liturgijskog pokreta u svijetu, i on je živio s Crkvom kroz liturgiju. Svakog je dana bez iznimke obavljao slijedeće pobožnosti: razmatrao je 45 minuta prema tekstovima dnevne Mise, a zatim sudjelovao u Misi s misalom u ruci i pričešćivao se; molio je krunicu, a zadnjih godina i časoslov; posjećivao je Svetootajstvo, čitao duhovno štivo, a navečer potanko ispitivao savjest i pripremao razmatranje za slijedeće jutro; naizmjenično je obavljao sat klanjanja pred Svetohraništem ili Križni put, a često i jedno i drugo. Tako je on zaista duboko proživljavao misterij Crkve tijekom crkvene godine i na taj način obogaćivao sebe životom Božje milosti. Tako se na koljenima, u molitvi, u razgovoru s Bogom izgradio u velikana duha. To je zaista stvarnost, jer se radi o laiku, i to posve mladom.

Tako se Merz iskustveno uvjerio da je liturgija najsigurnije i najbolje sredstvo za duhovni preporod i život u Bogu, pa je liturgiju i život s Crkvom postavio kao temelj svega svoga duhovno-obnoviteljskog apostolata među hrvatskom katoličkom mladeži. Njegova aktivnost posve se temeljila na službenim principima i direktivama Crkve, to jest papâ, posebno na direktivama vanstranačke

Katoličke akcije, jer je on odlučno branio neovisnost Katoličke akcije od bilo koje političke stranke. Merz je, u stvari, posvetio čitav svoj kratki život i sve svoje natprosječne sposobnosti odgoju hrvatske katoličke mladeži u strogo vjerskom, crkvenom i liturgijskom duhu. Pokušavao je on svojim brošurama i člancima, predavanjima i govorima te mnogobrojnim sastancima i svim mogućim sredstvima, s mnogo zanosa i kršćanske ljubavi, a nadasve svojim uzornim životom razbuditi u mladima smisao za autentičan vjerski i ljudski život. Uspjesi njegova rada i apostolata bili su zaista veliki, ali ga je prerana smrt spriječila da ne učini još mnogo više.

MERZOVA TEOLOŠKO-LITURGIJSKA MISAO

Premda Merz nije sustavno studirao teologiju, ipak je s izvanrednom sigurnošću došao do točnih i, možemo reći, profesionalnih liturgijskih i teoloških gledišta i spoznaja. Ovdje spominjemo samo glavne njegove ideje.

On posve ispravno naglašava da u Crkvi, koja je Kristovo mistično Tijelo, svi članovi imaju svoju osobnu ulogu. S početka, pod utjecajem francuskih pisaca, promatra liturgiju kao umjetnost, ali s vremenom spoznaje da je liturgija pravi, bitni život Crkve. Naglašava i socijalnu ulogu i karakteristike liturgije: širi mir, jednakost i bratstvo, osobne interese podređuje zajedničkima, ujedinjuje ljude među sobom i povezuje ih s nebom. Po njegovu mišljenju liturgija je najmoćnije sredstvo za obnovu svega u Kristu, pa je zato i postavio liturgiju kao temelj svega svoga obnoviteljskog apostolata među mladima.

Naglašava da je Misa središte i vrhunac svekolike liturgije. Idealna Misa po njemu je pjevana Misa, ali to pjevanje mora biti liturgijsko, to jest trebaju se pjevati dijelovi Mise, a ne pjesme, koje nemaju ništa zajedničko s Misom ili čak nisu u liturgijskom duhu. Neumorno potiče i upozorava da u Misi treba aktivno sudjelovati s misalom u ruci, moliti i pratiti Misu zajedno sa svećenikom, a ne za vrijeme Mise moliti druge molitve. Također sve potiče da se kod Mise uvijek i pričeste, jer je Misa bez Pričesti nepotpuna. Isto tako stalno naglašava da bi sve molitve trebale biti liturgijske, a ne sentimentalne. Iznad svega cijeni i daje prednost gregorijanskom pjevanju, ali daje mjesto i vokalnoj polifoniji. Kaže da treba njegovati pučke

popijevke jer su one izraz bogatstva narodnog genija, ali njima daje mjesto uglavnom izvan liturgijskih obreda osim onih koje po duhu i sadržaju odgovaraju liturgiji.

Dok je bio mladi, davao je prednost staroslavenskom jeziku u liturgiji te je mislio da bi trebalo zadržati i uvesti u liturgiju nacionalne elemente i vlastitosti pojedinih naroda, pa čak i narodni jezik, da bi se tako liturgija približila duhu i običajima pojedinih naroda. On, nadalje, kaže da će slavenski narodi u budućnosti ući u jedinstvo Crkve i da će je obogatiti svojim specifičnim vrijednostima i tako pridonijeti njezinu razvoju. Običaji i vlastitosti pojedinih naroda, koji će, po njegovu mišljenju, u budućnosti doći više do izražaja u Crkvi, pomoći će i pridonijeti da pojedine istine zasjaje u pravom svjetlu i punoj veličini. Sve bi to, kaže on, imalo i ekumensku vrijednost. Međutim, Merz je poslije, pod utjecajem don Guèrangera, zastupao mišljenje da je latinski jezik jedini jezik Crkve. Pisao je i o mnogim drugim manje važnim liturgijskim pitanjima.

MERZ — VIZIONAR POKONCILSKE OBNOVE

Vidimo da je većina Merzovih ideja, misli i zaključaka, i to upravo onih glavnih i bitnih, na kojima je on gradio sav svoj apostolat, posve u skladu s naukom i zaključcima II. vatikanskog sabora. Tako njegove ideje, misli i zaključci imaju trajnu vrijednost. Treba, međutim, naglasiti da je on te ideje i misli propagirao gotovo 40 godina prije Drugog vatikanskog koncila. Tako nam se Merz pokazuje kao vidovit čovjek, kao navjestitelj novog vremena u Crkvi, u liturgiji i kršćanskom životu, vremena koje nalazi svoju potvrdu i novi poticaj s Drugim vatikanskim saborom i svoje ostvarenje u naše pokoncilsko vrijeme.

Kao zaključak:

U modernom katoličkom i liturgijskom pokretu Ivan Merz je vjerojatno jedinstvena osoba. Osnivači takvih pokreta u drugim zemljama bili su redovito ili veliki samostani ili poznate kleričke osobe. Kod nas je to jedan veoma mladi katolički laik. On je sav svoj golemi apostolat razvio, u stvari, samo u šest godina.

Iznenađuje nas činjenica da je Merz toliko toga ostvario u tako kratko vrijeme, i to veoma mlad (imao je svega 31 godinu kad je umro), i da u njegovim brošurama i člancima nalazimo ideje i misli tako originalne, važne i nepredvidive u ono vrijeme, koje tek s Drugim vatikanskim saborom postaju pravo shvaćene, proglašene i ozakonjene.

Zatim, Merz je sve to učinio pred 60 godina, bez sredstava, bez teološke i liturgijske naobrazbe na akademskoj razini, a da ga službeno nije gotovo nitko podupirao. On je sve to postigao, jer je znao ići naprijed, a ideje i poglede, koje je naučio u školi velikih učitelja obnove, neustrašivo je širio i onda kada to nije bilo lako, kada je nailazio na zapreke, na nerazumijevanje, na protivljenje; ali on je uspio nadvladati sve to, u stvari, odričući se samoga sebe. Zato je uspjeh morao doći. I došao je, isklijao je bar kao mladica.

Možemo zaključiti riječima Talijana laika prof. dra Tomasa Federicija, koji je, pošto je upoznao Ivana Merza, bio oduševljen njime i njegovim djelom. Njegove riječi glase: »Tako, kao laik, jedan od začetnika liturgijskih pokretâ i obnovâ modernog vremena, Ivan Merz je dostojan da se nazove ljubljeni, dragocjeni sin Crkve, izabrana duša, Božji ugodnik i da bude predložen kao primjer moderne svetosti, stvarne i proživljene.«

U tome stoji veličina i značenje Ivana Merza. Ivan Merz, u svojoj cjelovitosti, stoji pred nama kao čovjek, apostol, propagator liturgije, moderni svetac — uzor.

IVAN MERZ S DUHOVNIKOM MLADEŽI O. BRUNOM FORETIĆEM U RIMU NA JUBILEJSKOM HODOČAŠĆU GOD. 1925.

Ljubav - put do Boga

Listajući Sveto pismo, osobito Novi zavjet, naći ćemo veoma mnogo mjesta na kojima se preporučuju djela neposredne ljubavi prema bližnjemu. Isto ćemo naći u djelima kršćanskih pisaca, kako onih nadaleko poznatih, tako i onih manje čitanih, i to u svim razdobljima crkvenog života i povijesti, počev od one prvokršćanske zajednice u Jeruzalemu pa do Majke Terezije i njezinih misionarki ljubavi u današnje doba.

VJERA BEZ DJELA JE MRTVA

Martin Luther, pokretač reformacije u 16. stoljeću, tvrdio je da opravdanje daje »samo vjera«. Iz svog poimanja istočnog grijeha i njegovih posljedica izveo je zaključak da je svaki napor oko opravdanja osobnim djelovanjem beskoristan te da takozvana dobra djela ništa ne koriste za spasenje. Crkva mu je odgovorila na Tridentskom saboru ponovno potvrđujući nauku Svetoga pisma da je vjera, »ako nema djelâ, mrtva u samoj sebi« (Jak 2, 18). Vjera je temelj i bez nje je nemoguće omiljeti Bogu, ali ona traži i djela, u prvom redu djela konkretne milosrdne ljubavi prema bližnjemu.

SVJEDOČANSTVO SV. MAKSIMA MUČENIKA

Neka nam to potvrdi jedan, širim vjerničkim slojevima manje poznati svjedok kršćanske tradicije, **sv. Maksim Konfesor** (580—662), koji je svoju vjeru zasvjedočio mučeništvom. Zbog obrane pravovjernog nauka o Kristu optužen je kao veleizdajnik. Osakatili su mu jezik i odsjekli desnu ruku. Umro je u izgnanstvu 13. kolovoza 662. godine. Bio je najuvaženiji grčki teolog VII. stoljeća. Ostavio je iza sebe velik broj spisa. Nas ovdje zanima nadasve nauka o ljubavi.

On uči da čovjek po svojoj naravi teži za Bogom, a njegovo nadnaravno jedinstvo s Kristom u krštenju osposobljuje ga da dobrovoljno ostvaruje tu nadnaravnu težnju u borbi protiv opačina te u vršenju kreposti. Trajna raspoloživost volje za dobro viša je od neke intelektualne djelatnosti i temelj je ekstaze, zanosa, koji se nosi ljubavlju. A ljubav ukazuje na apsolutni Božji primat i na unutarnju slobodu od svih stvorenja, na svladavanje samoljublja i na djelotvornu dobrohotnost prema bližnjemu, prijatelju i neprijatelju.

U jednom svom spisu o ljubavi sv. Maksim rekao je ovo: »Nemojte govoriti, poručuje Jeremija, hram smo Božji! Ni ti nemoj govoriti: Gola i sama vjera u Gospodina Isusa Krista može me spasiti. To nećeš postići ako ljubav ne stekneš djelima. A što se tiče same vjere, sjeti se Pisma: Đavli također vjeruju, i drhću.«

LJUBAV JE POČELO I CILJ SVEGA

Navest ćemo još jednog svjedoka djelotvorne ljubavi, a to je slavni opat Izak (1110—1169) u cistercitskom samostanu Stella, kod Poitiersa u Francuskoj. On je u jednoj svojoj propovijedi o uzvišenosti ljubavi izrekao ove misli: »Braćo, zašto se tako malo trudimo da bismo pronašli spasonosne prigode u međusobnom životu da ondje jedan drugomu više priteknemo u pomoć i da ondje nosimo bratska bremena jedan drugoga gdje opazimo da je to potrebnije? Suosjećajmo jedni s drugima, bratski se ljubimo, podnosimo slabosti drugih i iskorjenjujmo mane.

Svaki način života koji iskrenije provodi u život ljubav prema Bogu i radi Boga ljubav prema bližnjemu, Bog bolje prihvaća, pa imao on ne znam kakva pravila i oblike. Ljubav je, naime, ta radi koje sve mora nastajati ili ne nastajati, mijenjati se ili se ne mijenjati. Ljubav je počelo, a dosljedno tomu i cilj prema kojemu treba sve upravljati. Ništa nije grešno što se čini, uistinu, za ljubav i s ljubavlju.«

Stoga ovaj prikaz i završavam molbom Izaka, opata iz Stelle, koji moli ovako: »Neka nam tu ljubav udijeli Onaj kojemu se bez nje ne možemo svidjeti i bez kojega ne možemo ništa, a to je naš Bog koji živi i kraljuje u vjekovječne vjekove.«

Josip ANTOLOVIĆ

MISIJE

Uređuje: Juraj GUSIĆ

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Crkva u Kambodži i Laosu

To su dvije države na jugoistoku Azije. Razlog zašto nas papa ovaj mjesec poziva na molitvu za njih jest uistinu jak: Crkva je potisnuta i progonjena kao rijetko gdje.

U Kambodži (Kampučiji) crkve zgrade više ne postoje: porušene su. Od 1976. godine, dakle, već preko deset godina, ne služi se nigdje sv. misa. Nema u zemlji nikakvog vidljivog ustrojstva Crkve, ni svećenika, ni redovnika, ni redovnica. Crkva u Kambodži je Crkva šutnje i u dijaspori; to jest, malobrojni vjernici razasuti su među drugima. Vlasti je nastoje uništiti.

Godine 1983. osnovala je Kongregacija za evangelizaciju naroda jedan odbor sa zadatkom da u narodu podržava i širi vjeru, i među onima u domovini i među izbjeglicama. Prema izvještaju tog odbora vjera tih progonjenih kršćana postala je više osobna i svjesna, duboka i pročišćena programima.

Da kako-tako spasi život i vjeru, mnoštvo je pobjeglo iz vlastite domovine. Tako ima oko sto tisuća izbjeglica u Sjedinjenim Američkim Državama, oko pedeset tisuća u Francuskoj, pa u Kanadi, u Austriji. Zatim na tisuće u zemljama zapadne Evrope: u Italiji, Njemačkoj, Engleskoj, Belgiji i drugdje. Tamo se osjećaju usamljeni i kao na rubu društva također i zbog nepoznavanja jezika dotičnih zemalja.

Crkva **u Laosu** je u nešto boljem, ali ipak u teškom položaju. Biskupi su 1976. godine u Pastoralnom pismu dali katolicima upute kako da se ponašaju izvanjski i u nutrini. Koliko ima katolika, nemoguće je znati zbog marksističkog režima. Godine 1974. bilo ih je 34.000 na tri milijuna stanovnika. Rijetki svećenici, redovnice i katehisti revno vrše povjerene im zadaće.

Papa Ivan Pavao II. ovom nas molitvenom nakanom poziva na solidarnost s tom teško iskušavanom našom braćom. Na Bezgrešno Začeće 1985., u govoru nakon Anđeoskog pozdrava, podsjetio je na stotu obljetnicu prisutnosti Crkve u Laosu i na teške kušnje koje ona proživljava, i povjerio ih Majci Otkupitelja. Istaknuvši da se navršava sto godina kako je na obalama Mekonga osnovano prvo misijsko središte i počela evangelizacija, reče Papa:

»Biskupi Laosa, da obilježe taj značajan datum svoje Crkve, proglasili su godinu molitve i duhovne obnove za sve vjernike od 10. prosinca ove, 1985. godine. Prigodom tog događaja srdačno pozdravljam katolike Laosa i njihove pastire. Izražavam divljenje zbog njihove ustrajnosti i neustrašive hrabrosti usred tolikih teškoća. Pozivam vas da se sjedinite s prošnjom koju upravljam Majci Spasiteljevoj, povjeravajući joj pastire i njihove svećenike, redovnike i redovnice, katehiste i sve vjernike Laosa — da njihovo svjedočanstvo vjere i ljubavi, koje je već tako očevidno i primjerno, postaje sve sjajnije te služi kao kvasac evanđeoskih vrijednosti u životu tog dragog naroda.«

Poslušajmo Kristova Namjesnika u tako važnoj stvari za Kristovo kraljevstvo. Molimo da se opet obnovi i izgrađuje Crkva u Kambodži, gdje je gotovo uništena, i u Laosu, gdje također proživljava teške kušnje.

O. Mato RUSAN

Hromi Nimai

Dok obilazi sela svoje prostrane misije, otac Ante Gabrić susreće razne ljude: i katolike, i protestante, i hinduse, i muslimane. I kako ima dar zapažanja, mnogo toga uoči i iz onoga što vidi zna izvući neku konkretnu pouku, u što smo se već više puta mogli uvjeriti. U ovom članku pripovijeda nam o jednom hromom siromahu.

Hromi Nimai — tako su ga zvali svi u selu »Basto-hara« — Selu onih koji su svoj posjed izgubili ... — »Khora Nimai«, »Hromi Nimai«. I jest Nimai tjelesno hrom. Ima iskrivljene noge i ne može se uspraviti. Vuče se na četiri, tj. rukama i nogama si pomaže pri hodu. Tjelesno je hrom, no snagom duha i volje — pravo Božje čudo! Nema stvari koje on iz bambusa ne bi učinio: stolove i stolice, košare i košarice, i tolike druge stvari koje se u bengalskom kućanstvu upotrebljavaju.

Malom sjekirom raspolovi bambus, onda na posebnom nožu razreže na tanke trake i nakon toga to tako majstorski prevrće. Prsti na rukama su mu iskrivljeni, no to njega ne smeta — miču se i prekreću takvim ritmom kao da su puni neke elektricitete ili neke atmoske energije.

Ponavljam: pravo Božje čudo! Često sam uz njega sjedio dajući vjersku pouku učeći ujedno od Nimaia što znači Božja providnost, što znači pouzdavati se u svetu Božju volju.

Nemojte misliti da Nimai prestaje raditi za vrijeme pouke. Njegovi elektronski prsti se vrte, vrte, oči pune sreće i radosti prate rad na košari i od vremena do vremena gledaju na mene kao da mi hoće reći: Nimai sluša, samo nastavi!

Živa istina: i oči i srce puni su sreće. »Bog je tako dobar meni! Istina, koji puta se ne kuha. No ja onda mislim na tolike koji iz dana u dan gladuju, pa poteškoće i žrtve svog života za njih prikazujem. I dijeleći boli s drugima, kako je život lijep! Kako je lijep čitav svijet!«

A mi se tužimo, mi sve gledamo kroz crne naočale ... Nemirni, nezadovoljni, žurimo se, trčimo, letimo — i ne nalazimo mira ni ljepote. A mir i ljepota su nam tako blizu, u nama su ... Hromi Nimai ih je našao. Nimai ih ima i čuva ... Da, da, manje ludog trčanja, manje lude žurbe, manje besmislenog trošenja vremena na televiziji. Više biti radin s hromim Nimaiom u tihom radu i neumornom radu u Božjoj službi i u službi brata čovjeka. Nimai, moli se za nas da bismo i mi mogli biti sretni u životu pripravljajući lijepe košarice dobrote i ljubavi...

O. Ante GABRIĆ

U POTRAZI ZA DUSAMA ...

BOLESNICI I NEVOLJNICI DOLAZE TRAŽITI POMOĆ KOD SESTARA MAJKE TEREZIJE

Svibanjske pobožnosti u Hamirpuru

Sestra Silvina Mužić bila je niz godina u gradu Hamirpuru u indijskoj državi Orissi i tu je doživjela mnogo toga čega se i nakon više godina sjeća kao lijepih uspomena. Tako nam u jednom svom člančiću pripovijeda kako su tamo vjernici slavili Gospin mjesec svibanj. Osobito joj je ostao u pameti ovaj događaj, o kojem ovdje pripovijeda.

Uvjerena sam da će prijatelje misija zanimati kako naši vjernici ovdje u Hamirpuru i okolnim selima naše župe časte Blaženu Djevicu Mariju. Kad bilo stariji, bilo mladi ljudi prolaze kraj crkve, ne prođu kraj nje a da se ne navrate da se u njoj ne pomole pred Gospinim likom.

Posebno su dirljive svibanjske pobožnosti. Kroz cijeli svibanj svaki dan dolaze navečer procesije, sad iz jednog, sad opet iz drugog sela moleći krunicu i pjevajući. U rukama nose zapaljene svijeće. Mi im se obično ovdje pridružimo. Tom zgodom koji od misionara održi tom skupljenom mnoštvu lijepu propovijed o Majci Božjoj.

Neću lako zaboraviti događaj koji se zbio kod jedne takve pobožnosti. Svi smo se skupili na pobožnost i držali u rukama zapaljene svijeće, kad je odjednom odnekud zapuhao jak vjetar i ugasio sve svijeće. Počelo je sijevati i grmjeti, a onda su počele padati i debele kapi kiše. Ljudi su svi ostali mirni kao da se ništa ne događa. Mi sestre počele smo se okretati prema poglavarici i pitati je hoćemo li poći po kišobrane. No ona nam reče: »Ne! Ostanite gdje jeste! Nemojte ljudima davati loš primjer!« I tako smo s ostalim svijetom išle u procesiji. Dok smo u procesiji stigli do sela gdje je već bio pripravljen oltar, kiša je prestala padati. Svi smo bili mokri do kože, ali nitko, se nije na to obazirao. Svi smo sjeli na zemlju, no nama sestrama dali su rogožine od palminog lišća. Tu nam je misionar održao dugačku propovijed. I za vrijeme te propovijedi svi smo se gotovo posve osušili. Nakon svršene svibanjske pobožnosti dobili smo malo čaja s paprikom i soli i nešto kolača od riže . . .

Mogu reći da mi se sve to veoma svidjelo. Osjetila sam da takve pobožnosti povezuju vjernike međusobno i donose im sreću i radost što se na taj način mogu naći okupljeni oko Nebeske Majke . . .

S. Silvina MUŽIĆ

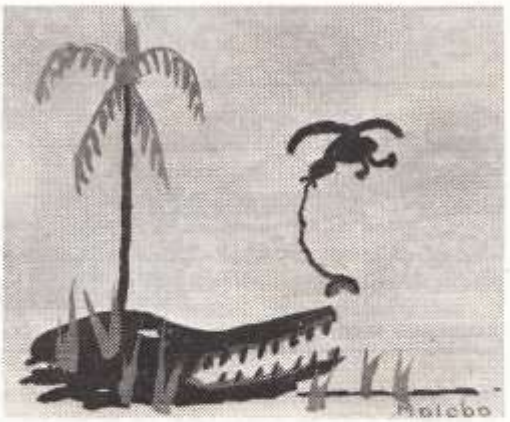

VJERNICI MOLE PRED GOSPINOM SPILJOM

PROSLOGODIŠNJI PRVOPRICESNICI U GAIBIRI

Pobijedila je starčeva upornost

Po prvi put javlja se u Glasniku naš zambijski misionar vlč. Franjo Markić. On djeluje na misijskoj postaji Sichili u biskupiji Livingstone zajedno s druga dva naša misionara: vlč. Borisom Dabo i vlč. Ivanom Kordićem. Njega smo zamolili i preko naše misionarke sestre Emice Verlić i direktno pismom da nam napiše nešto o svome misijskom djelovanju. I odazvao se. Napisao nam je veoma lijepu crticu o obraćenju jednog starca.

Bila je hladna zimska večer. Te večeri sam ga susreo i s njim razgovarao o krštenju. Kao da nije osjećao hladnoću, kad je bio govor o sakramentu koji preporađa. U razgovoru se otkrilo da je oženjen i da je već 45 godina u braku. Slabog je vida. Oči su ga izdale pa se oslanja na nečija ramena ili se drži o štap, ovaj puta se oslanjao na svog unuka. Zbog toga je ovisan o svojoj ženi i o svojoj djeci. Ta ovisnost ga je te večeri i rastužila, jer je doznao da ne može biti tako lako kršten.

Za krštenje se pripravljao revno i ozbiljno. No na kraju je trebalo dobiti dopuštenje svoje žene da mogne biti kršten. Ona, međutim, nije htjela ga to pristati.

Zašto?

U prvom razgovoru puno se toga otkrilo što se nije prije znalo. Njegova upornost da postane članom Katoličke Crkve, izazvala je mnoge nesuglasice u obitelji. Najveću pomutnju i protivljenje izazvao je njihov sin. On je žestoki protivnik Katoličke Crkve, budući da je pripadnik jedne sekte zvane »Novi Apostoli«. Sami sebe nazivaju Crkvom, iako njihovo krštenje nije priznato kao valjano od Katoličke Crkve. A on je u toj zajednici »đakon«. Kako je vidio da mu je vlastiti otac izmakao ispod njegova utjecaja, nije nikako htio pustiti majku da bi slijedila oca. Prisilio ju je da drži s njim, a protiv svog muža. Prema tome, ona bi se trebala krstiti ondje gdje je on službenik.

I doista, žena je odsad bila protiv svog muža. Postavila mu je i neke prijeteće uvjete. Tako je pokušala da ga odvrati od namjeravanog krštenja. Govorila mu je da ona nema od njega koristi, jer je slijep, pa stoga da će ona potražiti drugog muža, a njega ostaviti sama. Onda mu je predbacila da joj je bio veoma loš muž cijeli život kako ju je tukao i zlostavljao.

Starac je sve to mirno saslušao, a onda je trijezno odgovorio: »Mi smo, evo, 45 godina u braku. Da sam ti bio loš muž, ti bi pobjegla od mene kad si bila mlada. Da sam te tukao, ti ne bi bila ovdje. Da nisam marljivo radio, ti bi me davno ostavila. A što sam slaba vida danas, to nije moja krivnja. Podizali smo djecu skupa i nadali smo se da će nam uzvratiti dobrim. A tu je naš sin koji nas želi rastaviti, posvađati i zanijekati 45 godina našeg braka. Nije li bilo sve tako?!«

Nakon tog starčeva izlaganja žena je šutjela. Ni riječi nije progovorila. A sin je sve to pratio i uskomešao se, jer je vidio da je dosta toga bilo rečeno i njemu.

Na kraju se starac Jakov — tako se želi zvati — obratio svome sinu i ozbiljnim tonom progovorio: »Sine, mi smo te rodili i odgojili. Hvala ti za sve što si nam dao i namaknuo! Ja ti ne mogu zahvaliti za sve što si učinio za nas u životu. Ali zašto da-

ZAMBIJSKO SELO

nas želiš ljubav svoga oca i majke pretvoriti u mržnju? Koje te dobro vodi da bi predobio majku za sebe, a postavio si se protiv svoga oca? Vodi li te ista ljubav i prema majci i prema ocu, kad su ovakvi tvoji postupci? Što si učinio ako uspiješ rastaviti oca i majku nakon 45 godina sloge u braku? Sine moj, mržnja je zlo i uništava ljude. Ljubav je dobro koje izgrađuje ljude!«

Nakon tih starčevih riječi nastao je tajac. Šutnja je trajala nekoliko trenutaka, ali dosta da te starčeve riječi prodru što dublje do srca i da tamo djeluju na dobro svih.

Starac je čvrst u svojoj odluci i ne popušta, ali niti ne osuđuje. Kad sam slijedeći put došao u njihovo selo, došla je sa starcem i žena da dade pristanak da se njezin muž može krstiti i da će oni nastaviti živjeti u braku. Sinova oštrica malo se otupila u odnosu prema roditeljima, ali ne i prema Katoličkoj Crkvi . . .

Gospodin ima puno posla preko nas. Hvala mu što nas zapošljava na svojoj njivi!

Franjo MARKIĆ

PUT U INDIJU 1623.

(Nastavak

Ploveći novim smjerom, brodovi su već bili nasuprot vrhu otoka, kadli se pod kraj mjeseca kolovoza s mladim mjesecom promijenilo vrijeme. I dok smo plovili na 5. stupnju, zapovjednici brodova počeli su sumnjati da li ćemo moći nastaviti put, a da svi ljudi ne stradaju životom, jer će plovidba biti veoma mučna i dugotrajna, a počelo je ponestajati hrane i vode. A i bolesti su se toliko umnožile da je na brodu Conceiçao iznenada umro zapovjednik, a na admiralskom brodu don Diego de Castel Branco na veliku žalost sviju, a osobito njegova broda, gdje je bio više otac nego zapovjednik.

Dok smo plovili s nutarnje strane otoka da stignemo u Mozambik i tamo nabavimo hrane, vjetrovi su bili veoma slabi, da smo ga ugledali tek 22. rujna. Kad smo već s istočnjakom ulazili u luku, naš je admiralski brod prolazeći kraj otoka Gorge udario u neki greben, tako da je opet odbačen u more. Brod bi sigurno bio propao da mu — osim pomoći njegova zaštitnika svetog Franje Ksavera — glavni zapovjednik nije nevjerojatno revno pritekao u pomoć. Najveća je opasnost bila što je sidro u blizini kljuna broda probilo rupu kroz koju je počela ulaziti voda u brod.

Kad je glavni zapovjednik ipak htio da punim jedrima nastavi plovidbu prema Indiji i da tamo natovareni brod preda kraljevu upravitelju, rekli su mu na savjetovanju kapetani svih ostalih brodova i galija, ljudi iz tvrđave, pratioci brodova i svi ostali koji imaju iskustva: Nastaviti plovidbu sa svim brodovima ili samo s nekima, to bi značilo izložiti ih sigurnoj propasti. Najmanje što se može dogoditi da budu bačeni na kopno, jer su zapadni monsunski vjetrovi prošli, a istočni su već počeli puhati. Na taj put mogla bi poći samo jedna galija na vesla, koja je bila usidrena u luci, no i to na svoju odgovornost. Glavni je zapovjednik opremio tu galiju i poslao je u Indiju da javi kako je s njegovim brodovima. Ali kako je galija bila malena i lagana, stigla je u Gou tek 9. prosinca, kad su već svi očajavali ne samo sto-

Petar Kasui

Napisao: Hubert CIESLIK

(5)

ga što im nisu dolazili brodovi iz domovine, nego i zato što nemaju nikakve vijesti o njima.

Vijesti o misionarima »etiopske misije« donio je iz Indije u Mozambik jedan »pataksо« — brzi čamac — 28. siječnja 1624. godine kao odgovor na pismo što sam ga poslao po onoj galiji. Ali nas je iste noći iznenadila strašna oluja, koju kod nas nazivaju menomocaya, koja se javlja svake godine. Puhala je sa svih strana te je izbacila na obalu sve brodove usidrene u luci i samo se pataksu nije ništa dogodilo. Spasio se jer mu se sidro čvrsto uhvatilo za uže admiralskog broda. Admiralski brod je tako snažno udario o kopno da se je odmah nakon prvog udarca napunio vodom do trostrukog konopa, a da mi ništa nismo mogli pomoći. Isto se dogodilo i galiji S. Simao. Zapovjednički brod se nasukao u jednoj uvali iz koje je izašao bez ikakve štete. Brodove su popravili kako su mogli, te su ih otisnuli u more 25. ožujka, a galije i manje brodove 1. travnja. I ja sam se ukrcao na ove potonje. Iz Indije su mi poručili da tako učinim, jer se za velike brodove trebalo bojati da ih monsunski vjetrovi ne bace na kopno ili pak da ne stignu u Gou. Ali je naš Gospodin odredio da svi brodovi koji su isplovili iz Mozambika zdravo stignu tamo, iako nakon spore plovidbe. Brodić na kojem sam se ja nalazio, a i neke druge, otjerao je sjeverozapadnjak deset do dvadeset milja južno od rta Rama i onemogućio im da uplove u luku.

Kraljev namjesnik je to znao pa je naredio glavnom zapovjedniku sjeverne flote koja je još bila na moru, da zaštiti brodove koji još dolaze i da dovuče palakso na kojem sam se ja nalazio. Ali on to nije mogao učiniti, jer bi mu se moglo dogoditi da se zbog jakih vjetrova ne mogne vratiti, ako ode tako daleko. Zato je poslao veoma pouzdan i dobro opremljen almadet (indijski čamac od kore), u kojem sam nakon 24 sata uplovio u luku Goe 28. svibnja, 58 dana nakon odlaska iz Mozambika.«

To je patrijarhov izvještaj o pustolovnoj plovidbi u Indiju. Bio je, dakle, već konac mjeseca svibnja kad je i otac Petar Kasui s koptskim misionarima stigao u Gou. Tamo su se misionari razišli i pošli u svoja područja misionarskog djelovanja. Patrijarh je sa svojim pratiocima čekao povoljnu priliku da otputuje u Etiopiju. Nekoliko je otaca ostalo u Indiji, više njih je otišlo u Kinu. Otac Petar Kasui najprije je otišao u Maniłu, a odande 1624. ili 1625. pošao u Makao.

ZATVORENA DOMOVINA

Ponedjeljak je 6. rujna 1627. godine. U jednoj sobi isusovačkog kolegija u Madridu sjedi jedan drugi japanski isusovac. On je svoje japansko ime promijenio, kako je tad bila moda u Portugalu, i sad se zove Miguel Minues. Kao i njegovi stari prijatelji Petar Kasui i Mihael Matsuda, koji se latinski nazvao Pineda, i Martin Hara, koji je 1584/85 kao jedan od četiri poslanika japanskih došao u Rim papi, te se po ulasku u Družbu Isusovu nazivao del Campo, i otac Munoes proveo je buran život. Bio je svjetovni svećenik i vozio se na istom brodu s Petrom Kasuiom u progonstvu u Makao. Odatle je otišao u Indiju, pa u Portugal, gdje je na sveučilištu Evora nastavio studije i postigao stupanj magistra. Zatim je otišao u Rim i tamo stupio u Družbu Isusovu. Sad se vraćao u svoju japansku domovinu, ali ga nikad više neće vidjeti, jer je već iduće godine umro na putu u Portugal. Otac Minoes je mislio na svoju domovinu, na progonjene kršćane, na ono malo svećenika i na prijatelje koji su već bili negdje u Indiji ili Kini, ali su uzalud nastojali da se prebace u Japan. Upravo je primio pisma iz Makaoa koja nisu nikako optimistička. Jer ne samo da su argusove oči japanskih vlasti onemogućavale potajno iskrcavanje, nego su i portugalske i španjolske vlasti u Makau i u Manili odbijale svaku pomoć, dapače su i nastojale da spriječe svaki pokušaj potajnog prijevoza.

(Nastavlja se)

Oglasi

DUHOVNE VJEŽBE ZA ODRASLE — NA FRATROVCU

Tečaj Duhovnih vježbi za odrasle na Fratrovcu u Zagrebu održat će se:
od 15 do 17. svibnja.
Početak u petak u 17 sati. Završetak u nedjelju u 16 sati. Ukupna cijena smještaja: 6.000 d. — Treba se unaprijed javiti na adresu
Stjepan Kuzmić
Fratrovac 38
41000 ZAGREB
Tel. 041/222-363

K N J I G E

Na adresi: Knjižnica u PRAVI TRENUTAK — 54400 ĐAKOVO, pp 62, možete naručiti slijedeće knjige:

BRAK MOŽE USPJETI, napisao Bernhard Liss. Autor u ovoj knjizi na zanimljiv način iznosi svoja iskustva u radu s bračnim drugovima i obiteljima. Knjiga može koristiti i zaručnicima i bračnim drugovima u osobnoj izgradnji, kao i u izgradnji kršćanske bračne zajednice.

LAURA — DJEVOJČICA S ANDA, napisala Johanna Schepping. U malo godina postigla je veliku životnu i duhovnu zrelost. Omot u boji, cijena 800 d

TEREZIJA NEUMANN, »VIDJELICA ISUSOVE MUKE«, P. Hermenegild. Poznata mističarka iz Njemačke. Umrla na glasu svetosti. Omot u boji, cijena 500 d

RELIGIJA I DUŠEVNO ZDRAVLJE, napisao Vladimir Satura. Autor razlaže ljekovite trenutke u življenoj vjeri. Omot u boji, cijena 800 d

OBITELJ — KAKVA ODVAŽNOST, napisao Pavao Madžarević. Drugo izdanje. Obitelj je prva škola vjere, najbolji prenositelj vjere. Kako je to važno upravo danas posvijestiti! — Omot u boji, cijena 700 d

DJEVOJKA S BISERIMA, napisao H. R. Haggard. Treće izdanje. Zlatna knjiga iz vremena prvih kršćana. — Cijena: 2.000 d

SVEĆENIK PROGNANIKA, (Damjan de Veuster), napisao W. Hünermann. — Uzbudljivi opis misionara gubavaca koji i sam umire među svojim štićenicima od gube. Omot u boji, cijena 1.800 d

BOŽIĆNE PJESME uz tamburice. Kaseta, cijena: 1.500 d

PJESNICI NA KOLJENIMA. Kaseta. Uglazbljene molitvene pjesme naših pjesnika V. Nazora, T. Ujevića i dr. Uglazbio i izvodi V. Dolenec. Cijena 2.000 d

VJERA I GLAS DOMOVINE. Video-kaseta. Šetnja uz folklor, pjesmu i molitvu širom domovine. Traje 3 sata. Cijena 30.000 d. Za inozemstvo: 130 ŠF. Novac se šalje unaprijed.

BJELOVAR I FRANJEVCI, napisao Paškal Cvekan, franjevac. Povodom pedesete godišnjice crkve i samostana izdao Paškal Cvekan, Trg republike 7. — VIROVITICA

ZMIJE I GOLUBOVI, napisao Anđelko Babić. Nedjeljne i blagdanske propovijedi za godinu A. Strana 210, cijena 2.500 d. Narudžbe Crkva na kamenu, JNA 18 — 88000 MOSTAR

NOVE SJEMENKE KONTEMPLACIJE, napisao T. Merton. Knjiga prenosi bogato iskustvo starih kontemplativaca. — Narudžbe: SAMOSTSAN SV. KLARE, Končareva 29 — 58000 SPLIT

CRKVA I CRKVE, napisao dr. Vitomir Slugić. U prvom dijelu opisuje se unutrašnja povezanost Crkve s Bogom, a u drugome se pokazuje kako se ta unutrašnja bit izražava u vanjskim oblicima. — Cijena: 200 d, narudžbe: SVIJETLO RIJEČI, N. Pozderca 6 — 71000 SARAJEVO

Na adresi: KATEHETSKI SALEZIJANSKI CENTAR, Vlaška 36 — 41000 ZAGREB možete naručiti slijedeće:

PJESME MARIJI, priredio Pavao Crnjac. Izbor recitacija za Marijina slavlja. — Cijena 3.000 d.

MARIJA MAJKA CRKVE, napisao Nikola Pavičić. 31 razmatranje o Blaženoj Djevici Mariji. — Cijena 1.500 d.

SVE DO NAKRAJ SVIJETA, Don Boscov život u stripu — III. dio. Veliki format u boji, cijena 500 d.

BITI SLOBODAN, priredio Ante Stojić. Mladima u prijelaznoj dobi između djetinjstva i odrasle dobi. — Cijena 300 d.

Na adresi FRANJO EREIZ, Palmotićeva 31, 41001 ZAGREB, pp 699, možete naručiti slijedeće:

ISUS — OBJAVITELJ BOGA LJUBAVI, napisao Mato Zovkić, cijena 1.000 d

SRCE ISUSOVO SPASENJE SVIJETA, napisao Bernhard Häring, cijena 1.000 d

Zahvalnice

ZAHVALJUJEMO PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGRJEŠNOM SRCU MARIJINU

... Gospi od brze pomoći i sv. Leopoldu za sve milosti i za sve uslišane molitve kroz 80 godina života. — Mara Komesarić

... i Majci Božjoj od suza za poboljšano zdravlje. — Čitateljica, Pleternica

... i svima nebeskim ugodnicima što su mi bili u pomoći kroz 40 godina teškog šumskog rada, a napose što su mi pomogli kod odgoja dvanaestero djece, od kojih su dvije redovnice. — Jago i Luca, Bežlja

... Majci Božjoj Bistričkoj i sv. Antunu na uslišanoj molbi. — Dijana iz Zagreba

... i Majci Božjoj Bistričkoj za uslišanu molitvu. — Jelena Bencović, Zagreb

... Gospi Lurdskoj i sv. Leopoldu za sretan porod unuke. — Baka, Pož. Sesvete

... za primljene milosti. — Čitateljica iz Donje Kupčine

... Gospi Žalosnoj i sv. Leopoldu za primljene milosti. — N. N., Podravske Sesvete

... sv. Josipu i Anđelu Čuvaru za sve milosti kroz 75 godina života, a posebno što su pomogli meni i mojoj unuki u nedavnoj prometnoj nesreći. — Č. A., Zagreb

... za sve milosti u 1986. godini. — Anda Rajić, Novska

... Gospi od brze pomoći i sv. Leopoldu za sretno ozdravljenje i za pronađenu izgubljenu stvar. — Angjelka Kovačević i B. A., Dapci

... sv. Leopoldu i sv. Nikoli Taveliću za lijep uspjeh mojih unuka u školi i na vjeronauku, uz preporuku za zdravlje. — Baka Kata iz Osijeka

... Duhu Svetome, sv. Leopoldu i sv. Nikoli Taveliću na primljenim milostima. — Baka iz Švedske

... za mnoge primljene milosti. — Kata Vincek, Obreška

... za primljene milosti. — Katica Zoričić, Novi Vinodolski

... i Majci Božjoj Bistričkoj što su moji dobro prošli u prometnoj nesreći. — Marija iz Novske

... sv. Ranama Isusovim, Gospi od brze pomoći i Ivanu Merzu za sve primljene milosti kroz 82 godine života. — Katica Perić, Gorjani

... Gospi Sinjskoj, sv. Anti i sv. Leopoldu što su mi pomogli u mojim teškim danima. — V. M., Đakovo

... i Gospi od brze pomoći za veliko uslišanje. — N. N., Komletinci

... Gospi od brze pomoći i sv. Tereziji od maloga Isusa na uslišanim molitvama

... za primljene milosti. — Reza Vuković, B. Greda

... Gospi od brze pomoći i svima svetima na uslišanim molitvama. — N. N., M. Siće

... za zdravlje. — Justa, Zagreb

... i m. Klaudiji za dobar ishod operacije. — Don Ivo, Dol

... Gospi od brze pomoći na mnogim milostima. — Baka Ana, kćer i unuci, Samobor

... i Majci Božjoj Lurdskoj na sretnom povratku iz armije. — H. S., Slavonija

... i Gospi od brze pomoći za svoje zdravlje, kao i za poboljšanje zdravlja moje kćeri. — Majka, Bački Monoštor

... i sv. Anti za ozdravljenje. — D. Mišur, Zagreb

... sv. Anti i ostalim zaštitnicima za sve milosti kroz 53 godine života, a napose za pronađenu izgubljenu stvar. — Mato P., D. Usora

... za kćerkin sretan porođaj, kao i za druge primljene milosti. — Magdalena Dužević, Jelsa

... i sv. Josipu na sretnom putovanju i za ozdravljenje moje sestre. — Katica Oskomić, Aldorf-Marodorf (Njemačka)

... Gospi Lurdskoj i sv. Josipu za pomoć i utjehu mojoj baki, kao i za moj uspjeh u školi. — Unuka, Hum na Sutli

... za primljene milosti. — Manda Margić, Zagreb

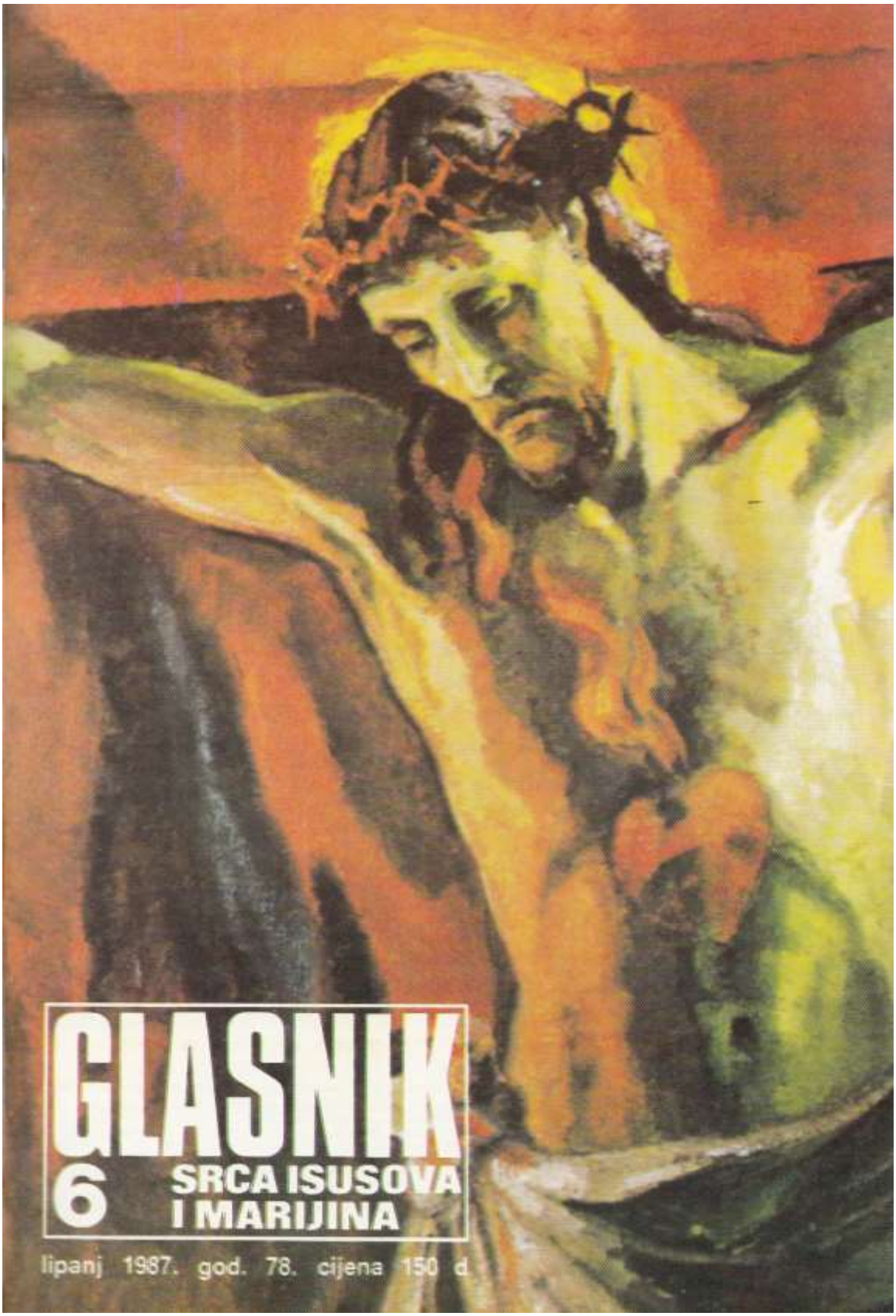
... Gospi od brze pomoći, sv. Antunu i svima svetima na svim milostima. — Maruna Marija (pok. Bože) i Maruna Marija (pok. Slavka), Jasenice

... Presv. Trojstvu, sv. Blažu i svim zaštitnicima za sve milosti. — M. B., Garešnica

... Gospi od brze pomoći i svima svetima za primljene milosti. — M. Biefel, Zagreb

PREPORUČUJEMO SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI

GLASNIK

6

SRCA ISUSOVA I MARIJINA

lipanj 1987. god. 78. cijena 150 d

SRCE ISUSOVO - SIMBOL LJUBAVI, A TO JE BOŽJA BIT (Naslikao: FR. VENZO)

MILOST DOLAZI ODOZGO, OD BOGA, I NAPAJA NAS SNAGOM ZA ŽIVOT

Srce Isusovo i Crkva

Premili Otkupitelju, hvala za veliku ljubav kojom si se sjedinio s Crkvom. Prihvatio si je kao dar Očeva spasotvornog nauma, prolio si za nju krv svoga srca do zadnje kapi, i činiš da ona u njemu trajno boravi.

Sjedinjujem se sa zahvalnom ljubavlju što je tvoje Srce prima od Crkve, od njezinih svetaca i njezinih pokornika. S cijelom Crkvom hvalim tvoje vjerno Srce, iz kojega struji spasotvorna sila, po kojoj svladavamo svoje nagnuće k nevjerosti. Sjedinjujem bol zbog svojih grijeha s bolom i kajanjem svih tvojih pobožnika, svih koji su svoje srce i svoj život, ispunjen zadovoljštinskom ljubavlju, posvetili tvome milosrdnom Srcu.

Hoću se sjediniti i s ljubavlju kojom ti ljubiš Crkvu od početka i ljubit ćeš je do kraja vremena. Pomozi mi svojom milošću da zahvalno zauzimam svoje mjesto u njoj i da joj služim vjernom ljubavlju.

Pomozi joj, da bi te sve bolje upoznala i uzljubila, i da bi mogla dovesti sve ljude k tvojoj ljubavi.

(Molitva o. Bernharda Häringa, u knjizi »Srce Isusovo spasenje svijeta«)

GLASNIK
Srca Isusova
i Marijina

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove. - Glavni i odgovorni urednik: Valentin Miklobušec. - Uredničko vijeće: Josip Antolović, Ignac Belak, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Stjepan Kuzmić, Valentin Miklobušec, Mato Rusan i Marijan Steiner. - Tehnički urednici: Ignac Belak i Miro Jurić. - Adresa uredništva i uprave: Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp 699. Telefon: (041) 434-710, (433-362). Tisak »Plamen«, Slavonski Brod. - Cijena pojedinog broja 150 d. Godišnja pretplata 1800 d. - Skupne narudžbe od deset primjeraka navše dobivaju 10 posto popusta. - Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu uprave. - Poštarina plaćena u gotovom. - Rukopise i fotografije ne vraćamo.

Urednikova riječ

Ove godine blagdan Srca Isusova dolazi pokasno, tek 26. lipnja, ali je cijeli mjesec na osobit način u znaku čovjekova susreta s Božjom ljubavlju. Bezbrojna će djeca pristupiti Prvoj Pričesti, mladi će primiti Duha Svetoga, a sve su to obiteljska i župska slavlja koja itekako utječu na život. Ima, doduše, i takvih roditelja koji se time žele riješiti stanovitih briga oko svoje djece, ali oni nisu ni naslutili što je Božja ljubav, premda je izravno ne odbacuju. Obuzeti duhom komotnosti, uhodanosti ili poslovnosti, oni nemaju smisla za srdačnost s Kristom. Ako ovaj Glasnik i takvima dospije u ruke, neka ga čitaju pomno i s razmišljanjem, te će osjetiti potrebu da se mijenjaju u svom srcu. Da bi srce moglo živjeti, potrebna je sloboda, potrebna je otvorenost za promjene.

Srce Isusovo evanđeoski je izvor na koji smo svi pozvani da se napojimo snagom života. Današnji potrošački mentalitet ugušio je u čovjeku onaj »duh Otkupljenja« po kojem je čovjek bio Bogu zahvalan za milost spasenja, te ga je čuvao od novih grijeha. Osjetiti ovisnost o Bogu, znači uvijek posjedovati i sigurnost za vlastitu sudbinu.

Čovjek neće biti sretan dok ne bude imao više srca za najbjednije, dok ne dadne prvenstvo ljubavi pred tehnikom, potrošnjom, znanošću, politikom i svakim vremenitim napretkom. Time se nijedan napredak ne ograničuje, nego mu se samo daje pravi smisao, i svaki je napredak tada u službi čovjeka. Srce je bilo i ostat će središte našeg života. Počnemo li se okretati oko nekog drugog središta prije ili kasnije zahvatit će nas vrtoglavica i mučnina razočaranja. Osim tog sažimanja misli iz pojedinih članaka o Božjem i ljudskom srcu, ne previdimo ni ostale članke korisne za naš duhovni život. Dani su dugi i topli, posla je svaki dan sve više. Ne dajmo se zarobiti! Moramo i duhovno živjeti. Molitva mora imati svoje mjesto u našoj svakodnevici, osobito ovaj mjesec koji s pravom zovemo mjesecom Srca Isusova.

GLASNIK
Srca Isusova i Marijina

GOD. 78. LIPANJ 1987. BR. 6.

S A D R Ž A J

HVALA NA PISMU — — — 184
PROSLAVA BLAGDANA SRCA ISUSOVA U ZAGREBU — — 185
SRCE ISUSOVO — EVAĐEOSKI IZVOR, J. Antolović — — — 186
MOLITVA KRISTOVOJ MAJCI — 187
ZA RAŠIRENJE DUHA OTKUPLJENJA, P. Galauner — — — 188
SRCE ZA NAJBJEDNIJE, R. Grgec — — — — — — 190
PRVENSTVO LJUBAVI, R. Brajičić — — — — — — — 191
EUHARISTIJSKA GOSPA, A. Weissgerber — — — — — 192
NAUČITE BITI SAMI, T. Merton 193
SRCE — SREDIŠTE ČOVJEKOVA ŽIVOTA, M. Steiner — — 194
GLAD, AFORIST — — — — 196
POSVETA SRCU ISUSOVU, S. Bošnjak — — — — — — 197
BLAŽENI RUPERT MAYER, TINO 198
MOLITVA SV. JOSIPU ZA DOMOVINU — — — — — 200
ZLO KOJE NE POZNAJE MIRA, J. Antolović — — — — — 200
NE KLONUTI NI U STAROSTI, S. Kuzmić — — — — — 202
ŽELJE, NADE I BESPUĆA, A. Vidovečki — — — — — 204
CRKVA U INDIJI, M. Rusan — 206
RUTI, RUTI! — KRUH, KRUH!, A. Gabrić — — — — — 207
BRIGE SESTRE SILVINE, S. Mužić — — — — — — — 208
NOVOSTI IZ LITETE, E. Verlić — 209
NAPREDUJEMO POLAGANO, Z. K. Ravnjak — — — — — 210
PETAR KASUI, H. Cieslik — — 211
MONIKA I AUGUSTIN, A. Mišić 212

Hvala na pismu

NE IDEM VIŠE NA MISU

Dragi uredniče!

Nedjelja je 1. 2. 1987. Javljam vam se prvi puta u velikoj nadi da ćete mi odgovoriti na moje pismo. Meni je 18 godina, i ne znam što se to sa mnom zbiva. Potpuno sam zapustio pohađanje sv. Mise, a čini mi se da sam se potpuno odbio i od Boga. Osjećam se posve bezvrijedno biće na ovome jadnome svijetu. Nekada je bilo drukčije. Od svoje šeste godine išao sam u crkvu. Krenuo sam od svoje volje. Na Misi sam bio svaki dan, a išao sam i na zornice. Ljudi su me zavoljeli, a posebno svećenik. Bio sam radostan i sretan te sam pomišljao da pođem učiti za svećenika. Ta me želja držala dok nisam pošao u prvi razred srednje škole. Otada se u meni nešto promijenilo. Sve rjeđe i rjeđe išao sam na sv. Misu, a sada ne idem više nikako. Na ispovijed sam išao jedino za Božić, a nakon toga opet ništa.

Moram vam reći i ovo: Moji su se roditelji rastavili kad su meni bile dvije ili tri godine. Mama je otišla u Njemačku i nije se više brinula za mene. Otac se oženio i s drugom ima dijete. Kad se oženio drugom, za mene se prestao brinuti, te sam spao na teret djedu i baki.

U Glasniku sam čitao o nesretnoj Pegy. Duboko me dira njezina nevolja. Zašto li je njezina majka takva? Sada tako ružno muči i mrcvari svoje dijete, a možda će sutra kao starica ostati na brizi baš tome djetetu. Želio bih se dopisivati s nesretnima, i evo moje adrese: .....

ŽELJKO

Dragi Željko!

Iz razloga koje smatramo opravdanima, ne objavljujemo adrese naših dopisnika. Bude li ti netko pisao potaknut onim što čita u Glasniku, proslijedit ćemo pismo do tebe. Nakon toga prestaje svako naše posredstvo, a ti si slobodan da odgovoriš ili ne odgovoriš onome tko ti je pisao.

Sve je više djece, nažalost, koju pogađa ista sudbina kao što je tvoja: uz žive roditelje biti bez roditelja, na brizi nekih drugih dobrih ljudi. U tvom slučaju to su barem djed i baka, najbliže krvno srodstvo, a i to puno znači.

Roditi dijete pa se onda za nj ne brinuti, velik je grijeh protiv pravde i ljubavi. Roditelji možda nisu toga svjesni ili ne žele to priznati, ali ipak ne mogu to nikad izbrisati sa svoje savjesti. Ne mogu, jer to je težak grijeh! Sasvim je drugi slučaj kad iz nekog važnog razloga povjere svoje dijete tuđoj skrbi, jer sami nisu kadri preuzeti na sebe tu dužnost. Tada to čine iz ljubavi prema djetetu da ono ne stradava, a ne što se za nj ne bi htjeli brinuti.

Da li ćeš ti svoje roditelje osuditi? Nemoj, nego im oprosti! Što budu stariji, to će im biti potrebnije upravo to tvoje oproštenje — za umirenje vlastite savjesti. Tebi je danas 18 godina i već sutra bit ćeš samostalan čovjek. Ti si jednako vrijedan kao i drugi ljudi. Propust tvojih roditelja ništa ne smanjuje tvoje ljudsko dostojanstvo i tvoja građanska prava. Baš naprotiv, do potpune samostalnosti zaslužuješ veću ljubav zajednice u kojoj živiš, da se tako nadoknadi zanemarena ljubav roditelja.

Želja da se dopisuješ s nesretnima kao što je npr. Pegy (ona se javila i veli da se mama, pročitavši Glasnik, temeljito promijenila!), daje naslutiti da i sam trpiš. Točno je da ni ti ne možeš izbrisati svoju stvarnost, ali ipak ne smiješ zbog nje samog sebe činiti »mučenikom«. Tebi je nadasve potrebno ići za svijetlom stranom života, ne prepuštati se turobnosti i tegobama srca.

Zašto više ne ideš na sv. Misu? Razloge ćeš najbolje znati sam. Ja ću te podsjetiti da su oni negdje u činjenici tvoga rasta i sazrijevanja: prekjučer dijete, jučer dječak, danas mladić, sutra

zreo čovjek. To nije isto, iako si ti uvijek svjestan svoga JA, i uvijek s naročitim pečatom svojih prilika. Možda bi se moglo govoriti i o stanovitoj tjesićenosti zbog svakodnevnog pribivanja sv. Misi, a da s tim Otajstvom ipak nisi duhovno rastao. Ja bih rekao da si pribivao samo obredu, ali nisi »dotaknuo« otajstvenu stvarnost koja bi te dublje zahvatila i preobrazila. Kad si jednom odrastao, otklonio si djetinje cipele, i uzeo one veće, odrasla čovjeka. U usporedbi rečeno, tako je i s tvojim sudjelovanjem na sv. Misi. Djetinja navika postala je pretijesna. Sada treba stjecati navike koje odgovaraju zreloj dobi. Treba potražiti dublji smisao Mise, u kojem ćeš naći i sebe kao suprinos s Kristom. Zamoli svog župnika da ti pomogne u tom traženju i sazrijevanju. On vjerojatno ima i literature koja bi ti mogla biti od pomoći. Koliko vidim iz pisma, ti nisi prestao vjerovati, nego si samo prestravljen činjenicom vlastitog otuđenja. Sudjelovanje će se vratiti kad budeš znao u čemu sudjeluješ. Ali osim traženja umom, treba tražiti i srcem. Zato često moli: Isuse, vjerujem da si Ti u Hostiji onaj isti koji si u nebu, svojim Božanstvom i proslavljenim čovještvom. Vjerujem da si tu zbog mene i sve moje braće ljudi kao jamstvo našega života i uskrsnuća. Umnoži moju vjeru, privuci me svojom ljubavlju, daj da Ti na ljubav odgovorim samo ljubavlju!

Kriza vjere u mlada čovjeka mora doći, da bi se vjera pročistila i postala osoban čin, stav zrele ljudske osobe prema Bogu.

UREDNIK

Proslava blagdana Srca Isusova u bazilici u Zagrebu

Priprava za blagdan Srca Isusova u bazilici u Zagrebu počinje na Tijelovo, 18. VI. Navečer u 19 sati je svečana Misa, a nakon Mise procesija s Presvetim u dvorištu bazilike. U druge dane molimo Zlatnu krunicu u 18,45 a nakon krunice je Misa s prigodnom propovijedi.

Četvrtak 25. lipnja — nakon večernje Mise obavljamo pobožnost svete ure.

Petak, 26. lipnja — SVETKOVINA SRCA ISUSOVA.

Mise su od 6 ujutro do 12 svaki sat, a poslije podne u 17 sati. **Svečana Misa,** koju predvodi i propovijeda uz. g. **dr. Franjo Kuharić,** kardinal, bit će u 19 sati. Prilika za sv. ispovijed bit će cijeli dan!

Za hodočasnike prikazivat će se kraći film iz života Krista Gospodina a nakon filma držat će se kraće predavanje o pobožnosti Srcu Isusovu. I film i predavanje bit će u 10 i 12 sati u dvorani pokraj bazilike.

Poslije podne od 14 do 17 sati bit će klanjanje pred Presvetim. Prije večernje Mise svečani blagoslov s pjevanjem Zlatne krunice.

Subota, 27. lipnja — blagdan Bezgrješnog Srca Marijina. Pod večernjom Misom bit će posveta Srcu Marijinu.

Nedjelja, 28. lipnja — Vanjska proslava Srca Isusova. Mise su svaki sat od 6 do 12 sati i poslije podne u 17; 19 i 20,30 sati. Ispovijeda se čitav dan. Za hodočasnike prikazujemo kraći film o životu Isusovu u dvorani pokraj bazilike u 10 i u 12 sati. Nakon filma kraće predavanje o pobožnosti Srcu Isusovu. Hodočasnici se mogu zadržavati u parku oko bazilike nakon svojih pobožnosti.

Srce Isusovo, izvore života i svetosti, smiluj nam se!

Srce Isusovo - evanđeoski izvor

U prvoj polovini travnja ove godine Hrvatsku provinciju Družbe Isusove posjetio je general Reda o. Peter-Hans Kolvenbach. Tom prilikom susreo se s raznim skupinama isusovaca prema njihovu polju djelovanja, i s vjernicima koji se okupljaju u isusovačkim crkvama. U Palmotićevoj ulici, gdje je i Hrvatsko nacionalno svetište Srca Isusova, netko ga je upitao što bi imalo značiti to da mu je Sv. Otac Ivan Pavao II. 5. listopada 1986. u kapeli bl. Klaudija de la Colombièrea u Paray-le-Monialu predao pismo u kojem piše: »Želim potaknuti sve članove Družbe Isusove da s još većom revnošću promiču pobožnost Srcu Isusovu, koja više no ikada odgovara iščekivanjima naših vremena!«

KAPELA UKAZANJA U PARAY-LE-MONIALU KOJU JE POHODIO I SV. OTAC IVAN PAVAO II. ZA SVOG BORAVKA U FRANCUSKOJ

Na postavljeno pitanje o. Kolvenbach je odgovorio, da Papa izričito želi da isusovci i danas promiču tu pobožnost. Oni su poznati u povijesti kao širitelji štovanja Srca Isusova, a danas u Crkvi postoji kriza osobnog pristupa Kristu. Danas je sve nekako omasovljeno, a u masi pojedinac se gubi. Iako masa ima svoje veliko značenje, vjernik ipak čezne za osobnim, intimnim pristupom Kristu, da ga osobno upozna, uzljubi i nasljeduje. Duhovnost knjižice Duhovnih vježbi, iz kojih je izrasla i Družba Isusova, uči baš takav pristup Kristu. U spomenutom pismu Sv. Otac izričito kaže: »Želja za intimnom spoznajom Krista Gospodina, razgovor s njim od srca k srcu, zahvaljujući Duhovnim vježbama, značajka je ignacijskog duhovnog i apostolskog dinamizma, koji je sav u službi ljubavi prema Božjem Srcu.« Da se, dakle, sačuva ono što Duhovne vježbe uče, i da nađe svoj konkretan izražaj u svagdašnjem životu i praksi, veoma je prikladna pobožnost Srcu Isusovu, sva upravljena prema Kristovu probodenom Srcu, tom najizrazitijem simbolu Otkupiteljeve ljubavi.

»U Srcu utjelovljene Riječi — piše Papa isusovcima — Oci kršćanskog Istoka i Zapada gledali su početo čitavog djela našeg spasenja . . .« Iz tog gledanja nastala su djela pisana njihovom rukom, ali i bujan život Crkve. Opisujući Isusovu smrt na križu, i kako je »jedan od vojnika kopljem probo Isusov bok, te je odmah

potekla krv i voda«, sv. Ivan odmah zaključuje: »To se dogodi da se ispuni Pismo: gledat će onoga koga su proboli!« (Iv 19, 34. 36-37)

Počevši od Kalvarije, Crkva je uvijek upirala pogled u Isusovo probodeno Srce, i dok je to činila išlo joj je dobro i u svom je poslanju bila uspješna. Zanemari li to činiti, osušit će se, jer iz tog vrela na križu provrela je i ona sama i sakramenti koji je sačinjavaju i izgrađuju. Odijeliti Crkvu od tog izvora, pa i u promatranju, znači veoma brzo kliznuti na onaj put s kojeg je gledamo kao čisto ljudsko nastojanje u ostvarenju velikih ideala, ali bez sigurnog božanskog porijekla.

Još prije svoje muke sam Isus upozorio je na izvor svog Srca: »Ako je tko žedan, neka dođe k meni, i neka pije tko vjeruje u mene!« (Iv 7, 38)

Najstarije tumačenje toga teksta u smislu izvora, imamo kod sv. Hipolita Rimskog, iz prve polovine trećeg stoljeća. On je jedan od najstarijih tumača Svetog pisma. Tumačeći gore spomenuti tekst, on se služi slikom četiriju rijeka što oplakuju zemaljski raj. Slika mu služi da pokaže kako žive vode struje upravo iz Kristova Srca. Krist je sam raj, a iz njegova tijela koje je Crkva, struji živa voda što preobražava zemlju, a dijeli se u četiri rukava. To su četiri evanđelja. Njihov je zadatak da svojom porukom preobražavaju zemlju mrtvu zbog grijeha, te da tako posvećuju sve vjernike. Evo Hipolitova teksta: »Već struji rijeka neiscrpne vode; dijeli se u četiri toka što natapaju svu zemlju. To se ostvaruje u Crkvi. Budući da je ta rijeka Krist, njega naviješta po svem svijetu četverostruko evanđelje. Ono se širi po svoj zemlji i posvećuje sve one koji vjeruju u Krista. I zbog toga, kako je nagovijestio prorok, iz njegova će boka poteći rijeke.«

Po Hipolitu Crkva nastavlja Kristovo otkupiteljsko djelo. To čini propovijedanjem Evanđelja. Osim njega i mnogi drugi sveti Oci i crkveni pisci upiru na Kristovo probodeno Srce kao na izvor svih novozavjetnih otkupiteljskih milosti. Iz tog je izvora potekla i sama Crkva i svi sakramenti. »Potoci žive vode« označuju Duha Svetog kojega su imali primiti oni koji vjeruju u njega, u Isusa.

Gledanje u Kristovo probodeno Srce i poniranje u taj izvor milosti, vodi ne samo do dubokog, proživljenog i osobnog pristupa Kristu, nego i do svih onih »bujica milosti i milosrđa« što obogaćuju otkupljena čovjeka. Svojom porukom iz Paray-le-Moniala Papa potiče isusovce »da živo nastave ustrajnim radom na širenju izvornog i pravog štovanja Kristova Srca, te da uvijek budu spremni pružiti uspješan prilog njegovoj braći u biskupstvu, da bi se to štovanje posvuda širilo . . .«

Štovanje Kristova Srca ima dugu povijest od Velikog petka i Kalvarije do danas. Ta je povijest bogata naukom i porukama, te plodovima svetosti i apostolskih djela. Jer je istovjetna s poviješću spasenja, ona se mora nastaviti, a svi su pozvani da u njoj sudjeluju, budući da Krist poziva sve: »Dodite k meni svi!«

Josip ANTOLOVIĆ

Molitva Kristovoj Majci

Marijo, kćeri izraelskog naroda, koja si proglasila i objavila milosrđe darežljive ljubavi Oca Nebeskoga prema svim ljudima, izmoli nam to milosrđe!

Marijo, Presveta Djevice i službenice Gospodnja, Ti si pod svojim srcem nosila dragocjeni Plod milosrđa Božjega, udijeli i nama taj plod!

Marijo, Ti si išla za svojim Sinom do križa pristajući iz sveg srca na njegovu otkupiteljsku žrtvu, ne daj da ta žrtva za nas bude izgubljena!

Marijo, Majko milosrđa, pokaži svojoj posinjenoj djeci Srce Isusovo koje si promatrala kad bijaše kopljem probodeno, i daj da ono trajno bude svima izvor života!

Marijo, prisutna među učenicima, približi nam životnu ljubav svoga uskrslog Sina!

Marijo Majko, pomoćnice u pogiblima i iskušenjima posvojene braće svoga Sina, ne prestaj nas voditi putem spasenja!

Marijo, koja si pokazala Srce svoga Sina Margareti Mariji na ovom mjestu, pomozi nas da slijedimo tvoj primjer ponizne vjernosti njegovoj ljubavi!

(Ovu molitvu izmolio je papa Ivan Pavao II. 5. 10. 1986. u Paray-le-Monialu, na mjestu gdje je sv. Marija Margareta imala mistične doživljaje Srca Isusova)

Priredio: Felix VIŠNJIĆ

Za raširenje duha Otkupljenja

»Osnovni je zadatak Crkve u svako, a osobito u naše vrijeme, upravljati čovjekov pogled, usmjerivati svijest i iskustvo svega čovječanstva prema Kristovu Otajstvu, pomagati svim ljudima da steknu obiteljsku bliskost s dubinom Otkupljenja koje se događa u Isusu Kristu. U isto se vrijeme time dodiruje ono što je u čovjeku najdublje, područje ljudskih srdaca, ljudskih savjesti, ljudske svakidašnjice.«

»DUH OTKUPLJENJA« KAO PROGRAM

Naveli smo uvodne riječi iz Enciklike »Otkupitelj čovjeka« koju je Ivan Pavao II objelodanio 4. ožujka 1979. Bila je to prva Enciklika sadašnjeg sv. Oca. Upravo gore navedene riječi sadržavaju u sebi jedan cijeli program. Ističu misao koja će biti karakteristična za novi Pontifikat. Otkupitelj, Otkupljenje, »duh Otkupljenja« postat će ključne riječi u naučavanju i pastoralnom radu sadašnjeg sv. Oca.

Cjelokupno pastoralno nastojanje sv. Oca ide za tim da privede Božji narod bliže Kristu Otkupitelju. On želi cijelu Crkvu uvesti u puninu Otkupljenja. Nastoji da »duh Otkupljenja« što dublje prožme svijest i djelovanje čitave Crkve. A to znači da dublje proživljavamo potrebu otkupljenja i da u što većoj mjeri otkrijemo Krista kao jedinog našeg Otkupitelja, koji nas može osloboditi od naših grijeha i naše grešnosti i uvesti nas u puninu ljubavi sinova Božjih.

DOSLJEDNOST U PROGRAMU

Sv. Otac je tom svom programu ostao dosljedan od svoje prve, programatske enciklike, do ove najnovije kojom nas je obdario na blagdan Gospodinova Navještenja ove godine i koja nosi naslov »Majka Otkupitelja.« Tu nam je sv. Otac po riječima Prefekta Kongregacije za nauk vjere kard. Ratzingera, otkrio Marijinu posredničku ulogu u djelu Otkupljenja; Marija je usmjerena uvijek novom rađanju Krista u svijetu, a to znači ostvarenju Otkupljenja u ljudskim srcima.

Negdje u sredini između te dvije enciklike, 1983. godine, Papa je proglasio Jubilarnu godinu Otkupljenja. Tako je otajstvo Otkupljenja još izrazitije ušlo u središte života i pastoralnog rada Crkve. Plodovi tog jubileja mnogostruko su se očitovali u cijeloj Crkvi, a posebno u Rimu, kamo su se slijegali milijuni hodočasnika, koji su dali divno svjedočanstvo vjere u Krista Otkupitelja i izrazili duboku čežnju čovječanstva za otkupljenjem.

»DAR OTKUPLJENJA« — REDOVNICIMA

Redovnicima je sv. Otac na završetku Jubilarne godine uputio svoj apostolski nagovor »Dar Otkupljenja«. Nagovor je tiskan i na hrvatskom jeziku. Sv. Otac je pokazao kako redovništvo u svojoj biti izrasta iz otajstva Otkupljenja i da se ono imade u svim svojim razmjerima, napose po životu evanđeoskih savjeta, slijevati i sjediniti s Kristovom otkupiteljskom ljubavlju. Biti redovnik znači na dublji i potpuniji način sudjelovati u Otkupljenju. I to na svim razinama i u svakom trenutku Bogu darovana i po zavjetima Bogu posvećena života.

»SPASONOSNO TRPLJENJE« — BOLESNICIMA

Bolesnicima sv. Otac svojim Apostolskim pismom »Spasonosno trpljenje« te iste godine stavlja pred oči otajstvo Otkupljenja kao zadnji odgovor na tajnu patnje. Svi patnici svijeta neka otkriju u svojim patnjama otajstvo čovjeka! Ali ono postaje shvatljivo i prihvatljivo tek u otajstvu Otkupljenja!

KRISTOVO SRCE I OTAJSTVO OTKUPLJENJA

»Duh Otkupljenja« stalno je prisutan u Pontifikatu Ivana Pavla II. Uvjereni smo da

je to posebno nadahnuće Duha Svetoga, koji izabire i vodi one kojima povjerava službe u Crkvi, osobito kad se radi o onome koji je najodgovorniji za Crkvu u ovom trenutku. Zato ćemo se sa svim članovima Apostolata molitve svakodnevno i usrdno moliti za tu veliku nakanu Crkve i sv. Oca, za raširenje »duha Otkupljenja«. Pogotovo sada u mjesecu lipnju, koji je posvećen Presv. Srcu Isusovu. Kristovo probodeno Srce u svoj svojoj punini otkriva nam otajstvo Otkupljenja. Po tom Srcu i mi dublje ulazimo u samo otajstvo našeg osobnog Otkupljenja.

POZIV SV. OCA NACIONALNIM TAJNICIMA APOSTOLATA MOLITVE

Sv. Otac je 1985. u tom smislu govorio i nacionalnim tajnicima Apostolata molitve, a preko njih i svim članovima te molitvene zajednice.

»Želim izraziti iskreno zadovoljstvo za sve ono nastojanje ... da se što dublje proživljava i živo podržava »duh Otkupljenja« kod svih vjernika. Taj sveti žar treba prožimati sve kršćane. Velikim dijelom treba zahvaliti Apostolatu molitve za živi duh svakodnevnog prikazivanja, prinošenja i darivanja kršćanskog života, za svijest suradnje u djelu Otkupljenja kao i za snažnu duhovnost koja je usmjerena na Isusovo Srce«.

Sv. Otac je tom zgodom istakao važnost Apostolata molitve i izdavanja »Glasnika« koji su veliko i dragocjeno sredstvo za širenje duhovnosti »posvete« i »naknade«, što smatra bitnim u autentičnom življenju otajstva Kristova Srca.

»OTKUPITELJ ČOVJEKA«

Da bismo dublje razumjeli puni smisao i važnost nakane Apostolata molitve za mjesec lipanj, navest ćemo još nekoliko misli iz same enciklike »Otkupitelj čovjeka«, pogotovo one koje su iznesene u drugom poglavlju.

»Jedino usmjerenje duha, razuma, volje i srca za nas je ovo: prema Kristu, otkupitelju čovjeka; prema Kristu

otkupitelju svijeta ... Samo u njemu, Božjem Sinu, naše je spasenje ... On je izvorište svemu. On sam! On, Otkupitelj!«

»Crkva proživljava Kristovo otajstvo, neumorno iz njega crpi i stalno traži putove kojima bi to otajstvo svojega Učitelja i Gospodina približila ljudskom rodu ... Crkva ostaje, i stalno se kreće u krugu otajstva Otkupljenja, koje je doista postalo temeljno počelo i činjenica njezina života i poslanja.«

»Krist, otkupitelj svijeta, na jedincat je i neponovljiv način prodro u misterij čovjeka, ušao u njegovo srce! Misterij čovjeka doista se rasvjetljuje jedino u misteriju utjelovljene Riječi. Krist, novi Adam, objavljujući misterij Oca i njegovu ljubav, također potpuno otkriva čovjeka njemu samome te mu objavljuje uzvišenost njegova poziva. On je radio ljudskim rukama, razmišljao ljudskim razumom, ljubio ljudskim srcem. Rođen od Marije Djevice postao je uistinu jedan od nas, u svemu nam sličan osim u grijehu. On, Otkupitelj čovjeka!«

Nakana naših biskupa:

DA NAŠI SVEĆENICI, REDOVNICI I REDOVNICE BUDU SVJEDOCI SVETOSTI

Svi su kršćani pozvani na svetost, na život vjere, ufanja i ljubavi, na put nasljedovanja Krista i suobličavanja s Kristom. Pozvani su da dadu trajno svjedočanstvo svog opredjeljenja za Krista po svetosti i neporočnosti života.

To svjedočanstvo mora biti jasnije, uvjerljivije i vjerodostojnije kod onih, koji su po karizmi evanđeoskih savjeta intimnije povezani s Kristom Otkupiteljem.

Molimo mnogo i usrdno da naši svećenici, redovnici i redovnice svoje veliko poslanje i odgovornost u Crkvi, da budu svjedoci svetosti, — dublje shvate i potpunije ostvare. Da uvijek i svagdje budu živa i uočljiva Kristova prisutnost usred Božjeg naroda!

Petar GALAUNER

Srce za najbjednije

Piše: prof. Radovan GRGEC

Prije godinu dana, u lipnju, mjesecu Srca Isusova, pisali smo o tom kako čovjek svoju ljubav prema bližnjemu dokazuje imajući srca za one koji su mu i prostorno najbliži. U ovoj godini, koja je proglašena Međunarodnom godinom beskućnika, govorimo o tom što znači imati srce za najbjednije, među kojima su svakako i razni beskućnici, prognanici i iseljenici. Za njih treba da kuca naše srce, kao što za njih kuca i Srce Isusa Krista i Srce njegove Majke, čija godina započinje na Duhove.

Zajedno s Papom molimo da nam Bog podari srce siromaha. »Srce siromaha« u evanđeoskom smislu, u smislu Blaženstava, imali su toliki sveci, kao npr. Klement Maria Hofbauer, apostol Beča, Josip Cottolengo, apostol Torina, Benedikt Josip Labre, koji je i sam postao beskućnik i prosjak, ili, u naše dane, Majka Terezija, »anđeo Kalkute«. Svi su oni shvatili kako su Srcu Isusovu najbliži upravo najbjedniji, najnapušteniji i najzapušteniji.

Kao vijetnamski »boat-people«, danas milijuni beskućnika i prognanika, lišeni doma i domovine, lutaju svijetom. Broj tih beskućnika i izbjeglica iz dana u dan postaje veći, tako da oni sve više predstavljaju međunarodni problem i ranu na tkivu suvremenog čovječanstva.

Međunarodna godina beskućnika doziva nam u pamet te rane i probleme. U ovom su se stoljeću u armiji beskućnika i prognanika našli i mnogi sinovi i kćeri hrvatskoga naroda. Taj gorki kruh i sudbinu Hrvati su dijelili tijekom čitave svoje mukotrpne povijesti. Još nam u ušima zavijaju orkani što razniješe na sve strane svijeta tolike naše sunarodnjake, otrgnuvši ih od kuće i kućišta, kao da je ovo stoljeće bilo za nas kobnije od stoljećā turskih najezda.

Među tisućama i tisućama hrvatskih beskućnika ima i takvih koji se, satrveni raznim nevoljama, bolestima i očajem, nadoše na dnu života postavši alkoholičari, narkomani, kriminalci, odmetnici, prostitutke. Kakvi bili da bili, ne smijemo zaboraviti da su i oni sinovi našeg naroda, sastavni dio Hrvatske. Ako ih se i mnogi odriču, oni nisu zaboravljeni od Onoga koji čeka izgubljenoga rasipnog sina i koji, poput dobroga pastira, ostavlja sve da bi pošao za izgubljenom ovcom. Njegovo je Srce zaista »srce siromaha«, srce puno sućuti i razumijevanja za najbjednije. Ako i budu od svih ostavljeni, beskućnici neće biti ostavljeni od Onoga koji nije imao krova da pod njega skloni glavu. Kuća Očeva ostat će uvijek otvorena svim izgubljenim sinovima i kćerima, svim beskućnicima i izbjeglicama.

Nažalost, mnogi kršćani govore o ljubavi i previše, ali ostaju samo kod riječi, koje ne potvrđuju djelima. Posljedica toga jest da ljudi njihovim riječima više ne vjeruju.

Pravi kršćanin treba da shvati što znači uzdah: »Isuse, učini srce moje po Srcu svojem!« Njegovo srce treba da kuca u ritmu Božanskoga Srca, tj. on ne može biti kršćanin u pravom smislu te riječi ako nema srca za najbliže, najpotrebnije i najbjednije.

Prvi petak

Prvenstvo ljubavi

Priredio: Rudolf BRAJIČIĆ

Izak, cistercitski opat samostana Stella (Zvijezda) u Francuskoj, bio je plodan pisac. Pisao je filozofske, teološke i druge duhovne knjige. Umro je oko 1171. U njegovim se djelima osjeća težnja k produbljivanju Sv. pisma i osjetljivost na pokrete ljudske naravi.

Znao je izvrsno poticati na ljubav prema bližnjemu, osobito na strpljivo podnošenje tuđih pogrešaka koje nas ranjavaju i opterećuju, a nema nikakve nade, da će ih naš bližnji ispraviti, jer su s njim na neki način srasle.

Tri ili četiri godine prije smrti, s manjom grupom redovničke subraće otišao je na otočić Rè, da tamo udari temelj novom samostanu, u kojem će se strože živjeti.

Često je, osobito u korizmeno vrijeme, propovijedao subraći potičući ih na nepatvoreni evanđeoski život. Tada još nije bilo rašireno štovanje Srca Isusova kao danas, ali možemo reći da ih je oduševljavao za onu istinsku ljubav Kristovu, koju mi danas štujemo pod simbolom srca.

Njegove su misli bile jasne, a riječi su pogađale dušu. »Zašto smo tako malo«, govorio bi, »zauzeti traženjem prigoda, u kojima se odigrava spasenje našega bližnjega? Zašto ne priskačemo u pomoć tamo, gdje je ona nužnija? Zašto zajednički ne nosimo terete? A Apostol nas na to potiče, govoreći: 'Nosite bremena jedan drugoga te ćete tako ispuniti zakon Kristov' (Gal 6,2). Na drugom mjestu kaže: 'Podnosite jedni druge s ljubavlju' (Ef, 4,2). Tà, to je Kristov zakon.

Kada na svom bližnjem primijetimo nešto nepopravljivo, kada opazimo njegove poteškoće ili slabosti, bilo fizičke bilo moralne, zašto to strpljivo ne podnosimo, zašto ga od sveg srca ne tješimo prema riječima Sv. pisma: 'Dojenčad ću njegovu na rukama nositi i milovat na koljenima' (Iz 66,12)? Možda nam manjka Kristova ljubav koja sve nosi, koja je strpljiva da podnosi? (Vidi Kor 13,7). To je uistinu zakon Krista, koji je u svojoj muci ponio naše bolesti i u svom milosrđu na se uzeo naše boli (Usp. Iz 53,4), ljubeći one koje je nosio, i noseći one koje je ljubio. Onaj naprotiv koji je naprasit prema svome bratu u nevolji, koji vreba kad će posrnuti njegov brat, taj ispunja zakon Sotone... Suosjećajmo, dakle, s bližnjima i budimo puni ljubavi...

Ljubav: radi nje sve treba činiti ili ne činiti, sve mijenjati ili ne mijenjati.

Ljubav: to je načelo po kojemu, i cilj prema kojemu sve treba ravnati.

Bezgrešan je onaj koji u punoj istinitosti sve čini za nju i u njezinu duhu.«

Zato nam je potrebna Kristova ljubav. Zato nam je potrebno njegovo Srce da nas i u ovom mjesecu nadahnjuje svojom ljubavi.

Euharistijska Gospa

Piše: Antun WEISSGERBER

Svetkovina Tijela i Krvi Kristove kazuje nam Kristovo otajstvo, ali Marija u njemu ima toliko udjela da možemo posebno govoriti o euharistijskoj Gospi. Nije to nategnuta, nego stvarna tema teologije, jer kazuje Marijin poseban odnos prema tajni euharistijskoga Krista, takav odnos kakva nemaju ostali vjernici.

Uživimo se u one zgode prve Crkve kad su apostoli prvi puta slavili Euharistiju kao »lomljenje kruha« u dvorani Zadnje večere. Gospa je primala svoga Sina, sakrivenog pod velom velike Tajne, po svoj prilici iz ruku apostola Ivana koji je »uze pod svoju«, tj. pod krov i u svoju zaštitu. Te su zgode bile uvečer Dana Gospodnjega prigodom »agapa« koje prvi kršćani priređivahu u vezi s euharistijskom gozbom. Kakve li svete uspomene obuzeše Marijinu dušu dok je primala Spasitelja svoga, negda vidljivoga njenim očima, a sada nevidljivoga, pod prilikama kruha i vina.

SPOMEN UTJELOVLJENOGA

U tajni Euharistije nastavlja se utjelovljenje Kristovo koje Ivan ističe istim izrazom »sarx«, židovski »basar«, da označi i Krista utjelovljenoga i Krista euharistijskoga. Kao da želi pobiti tadašnje dokete koji su učili da je Isus samo prividnim tijelom ušao u svijet: »U svijet iziđoše mnogi zavodnici koji ne priznaju Isusa Pomazanikom što dođe u tijelu — en sarki. Takav je zavodnik i Antikrist« (2, Iv 7).

Sam je Krist u kafarnaumskom govoru o Euharistiji isticao tu vezu s utjelovljenjem: »Pravi kruh Božji jest Onaj koji siđe s neba i daje život svijetu« (Iv 6,33). Kad su Židovi na to mrmljali, Isus potvrdi: »Ovo je onaj kruh koji s neba silazi da ne umre onaj koji ga blaguje« (Iv 6,50).

Marija nije bila među onima koji su mrmljali, jer je u svom djevičanskom tijelu iskusila otajstvo onoga koji s neba siđe da bude s nama Bog — Emanuel. Stoga je primala Krista u Euharistiji kao Tijelo od svog tijela i Krv od svoje krvi. Ta od nje uze tijelo, u njoj se nastani kao nebeski Gost. Koliko li sreće primati u sebe svoje Dijete koje nije nitko drugi nego Sin Očev, Sin Božji. Kad se Isusom pričešćivala, u njoj su radosno odjekivala sva otajstva Isusova djetinjstva, jer ih je ona uživo proživjela s malenim Isusom: kako je malešan ležao u njenu krilu, kako je trčkarao pred njenim očima, kako se izgubio u hramu.

SPOMEN ŽRTVOVANOGA

Crkva nas uči da se u Euharistiji ponovno prikazuje Krist na Golgoti žrtvovan, te da je Misa »prava i vlastita žrtva« (DS 1751). Marija je sasvim izbliza pribivala toj žrtvi supateći sa Žrtvovanim dok je za nas lio svoju Krv te Ocu predao svoj duh žrtvujući sebe za naše pomirenje s Bogom. Ona je svojim očima promatrala Žrtvu svijeta i umirućeg Jaganjca. Stoga primanje Euharistije njoj znači ne samo spomen-čin Kristove žrtve nego i vlastitog žrtvovanja za naše spasenje. Skupa s njime prikazivala je i njega i sebe za spas ljudi.

Strahota križa je prošla, ali u duši Majke osta ona živa uspomena na Isusove rane i njegovo izdisanje. Euharistija je njoj više negoli drugima spomen-čin Otkupljenja jer je pristala na prinošenje za »žrtvu onog koga je sama rodila te je u svojoj duši nosila sliku Raspetoga kao najsvetiju uspomenu njegove božanske ljubavi«.

SPOMEN USKRSLOGA

Euharistija ipak nosi u sebi otajstvo Uskrsloga, jer se pričešćujemo njegovim uskrslim Tijelom. Ona je i »zalog uskrsnuća« za nas koji čekamo i posljednju Kristovu pobjedu nad našom smrću. Ona je okrepa putnika na putu k vječnom uskrsnuću, jer nam je po Euharistiji Krist obećao: »Tko jede moje Tijelo i pije moju Krv, ima život vječni i ja ću ga uskrsiti u posljednji dan« (Iv 6,54).

Gospa to vjeruje i zato se raduje blagujući Uskrsloga jer je s njime proživjela slavu velikoga dana gledajući ga proslavljenog. Sad se pričešćuje živim Sinom koji slavan kraljuje i svemoćan vlada sjedeći s desne Očeve. U njenu srcu odjekuju slavna otajstva krunice koja donose slavu svoj otkupljenoj djeci Božjoj, ali i njoj koja se sprema da naskoro ostavi ovaj svijet te pođe Sinu u slavna nebesa.

Tako bi Pričest trebala i nas odgajati za vječni susret s uskrslim Kristom. No valja najprije ustrajati u kušnjama, da postanemo dostojni, te Isus i nama postane »život i uskrsnuće naše« (Iv 11,25).

Ove duboke Gospine uspomene snažno doziva u pamet jedna stara pjesma nepoznatog pjesnika, a preveo ju je o. M. Pavelić:

»Zdravo Tijelo porođeno
ko plod tijela Djevinog,
Ispaćeno, prineseno
zarad ljudstva čitavog,
Koje livaš — probodeno —
krv i vodu s Boka svog,
Budi nama podijeljeno
u čas boja samrtnog!
Isuse slatki, prepun miline,
Isuse, Marijin Sine!«

Naučite biti sami

Fizička samoća, vanjska šutnja i stvarna sabranost moralno su nužne svakome tko želi voditi kontemplativni život, ali, poput svega ostalog na svijetu, one su samo sredstva prema cilju i ako ne razumijemo cilj, krivo ćemo upotrijebiti sredstva.

U pustinju ne idemo da umaknemo ljudima, nego da naučimo kako ih naći; ne ostavljamo ih zato da nemamo s njima više ništa, nego da pronađemo put kako im učiniti najveće dobro. Ali to je samo drugotni cilj.

Jedini je cilj koji uključuje sve druge, ljubav prema Bogu.

(. . .)

Međutim, najistinitija samoća nije nešto izvan vas, nije odsutnost ljudi niti zvuka oko vas; ona je ponor što se otvara u središtu vaše duše.

A taj je ponor nutarnje samoće glad koju nikada ne može utažiti nijedna stvorena stvar.

(. . .)

Morate imati barem sobu ili neki kut gdje vas nitko neće naći, smetati niti zamjećivati. Morate biti sposobni da se otresete svijeta i da budete slobodni, razrješujući sve fine uzice i napete konce koji vas vežu pogledom, zvukom i mišlju uz prisutnost drugih ljudi.

»A ti, kada moliš, uđi u svoju sobu i, zatvorivši vrata, moli se svojemu Ocu u tajnosti . . .«

Kada ste jednom pronašli takvo mjesto, budite zadovoljni s njim i nemojte se uzrujavati, ako vas pametan razlog odvede od njega . . .

Gradske su crkve ponekad tiha i mirna samoća, šutljive spilje gdje se čovjek može skloniti pred nepodnošljivom drskošću poslovnog svijeta. Čovjek može, katkad, biti samotniji u crkvi nego u kojoj sobi vlastite kuće. Kod kuće vas uvijek mogu zvati i uznemirivati, a ne smijete se uzrujavati, jer to ponekad traži ljubav. A u tim tihim crkvama čovjek ostaje bezimen, nesmetan u zaklonu, tu jedino ima povoljnu priliku, kao nepoznat stranac u večernjem sumraku, usred čudnih neosobnih stavova loših kipova. Zapuštenost nekih crkvi čini od njih veću samoću, premda crkve ne smiju biti vulgarne.

Neka uvijek bude tihih, tamnih crkvi u koje se ljudi mogu skloniti. Mjesta gdje mogu kleknuti u šutnji Božje kuće, ispunjene Njegovom šutljivom prisutnošću. Ondje, čak kada i ne znaju kako moliti, barem mogu biti u miru i lako disati. Pronađite negdje mjesto u kojem možete prirodno disati i smireno, da ne morate neprestano biti zadihani. Mjesto gdje vam srce može biti slobodno i zaboraviti svoje brige, zaći u šutnju i klanjati se Ocu u tajnosti . . .

Thomas MERTON

Srce - središte čovjekova života

Piše: Marijan STEINER

U svim vremenima i kulturama srce je vrlo značajan pojam. To nije samo organ koji omogućuje protjecanje krvi i time život organizma. Dok je na Zapadu srce simbol osjećajno-čuvstvene strane čovjeka, stare kulture smještale su u njega mudrost i pronicavost.

VIŠEZNAČNOST POJMA »SRCE«

I u hrvatskom jeziku riječ »srce« nosi u sebi različitu simboliku i prenesena značenja. »Majka djetetu, npr., kaže 'srce moje'; prijatelj prijatelju 'otkriva srce'; zahvaljujemo 'od srca'; često nas, i u prenesenom smislu, 'zaboli srce'; zna ono i 'puknuti', stvarno, ili samo 'venuti od tuge'... lako se srcem najčešće 'ljubi' ili 'mrzi«, ono također 'pati, nada se, raduje, sluti'...« (D. Šimundža). Za narodnu mudrost srce je mjerilo svih vrijednosti i čovjekove sreće: »Nije blago ni srebro ni zlato, već je blago što je srcu drago.«

AUGUSTIN I PASCAL O SRCU

Za sv. Augustina srce je središnje mjesto duhovnih događanja, ono je načelo jedinstva i temelj ljudske osobnosti. To je na poseban način izrazio u svojim »Ispovijestima« čuvenim riječima: »Za sebe si nas stvorio, Gospodine, i nemimo je srce naše dok se ne smiri u tebi.« U prenesenom smislu za sv. Augustina srce raspolaže s »očima« i »razumom«: ono spoznaje, pamti, traži, odlučuje. Odvraćanje od Boga i obraćanje k njemu ostvaruje se u ljudskom srcu: »Obrati svoje srce i upravi k Bogu.« Bog boravi u čovječjem srcu i u njemu milosno djeluje, jer je »svjetlo« i »istina« srca.

Slično je govorio i veliki francuski mislilac Blaise Pascal: »Mi spoznajemo istinu ne samo razumom, nego i srcem.« Za njega srce ima »svoje razloge« koji razumu nisu dostupni. Pascal čak i vjeru oslanja više na srce, jer smatra da ono ne može prevariti. Razum prema ovom misliocu djeluje sporo i hladno, a srce neposredno i doživljeno. Srce je pokretač ljudskih čina, prema tome i vjere koju Bog stavlja u njega.

SRCE U BIBLIJI

Riječ »srce« označava u Bibliji tjelesni organ svega desetak puta, dok više od tisuću puta ima preneseni smisao: simbolizira, naime, središte čovjeka, njegovu nutrinu. Tako srce misli, pamti, maša, odlučuje, planira. Rjeđe se u Svetom pismu govori o Božjem srcu.

U biblijskom shvaćanju srce simbolizira unutrašnjeg čovjeka, njegov afektivni život, te sjedište mudrosti i inteligencije. To je prvi organ koji se oblikuje u čovjeku i posljednji koji umire. Stoga izraz ljubiti Boga »svim svojim srcem« znači ljubiti ga do posljednjeg daha. Srce je mjesto nepisanog Božjeg Zakona i otajstvenog Božjeg djelovanja. U njemu čovjek susreće Boga. Čovjek u srcu nosi slobodu, dobrotu, mir, sabranost. Ali ono se može i izopačiti te tako postati dvolično, tvrdo, oholo, opako.

I u Starom i u Novom Zavjetu srce označava čitava čovjeka, njegovu osobnost.

U njemu je izvor ne samo osjećajnog nego i svega duhovnoga života. Bog ispituje misli i nakane ljudskih srdaca i dobro ih poznaje. Svi evanđelisti navode da je Isus poznavao ta srca. Sv. Ivan je zapisao u svom evanđelju i ove riječi o Isusu: »Nije trebalo da mu tko daje svjedočanstvo o čovjeku: ta sam je dobro znao što je u čovjeku« (Iv 2,25). Sam je Isus jednom rekao: »Što iz usta izlazi iz srca izvire i to onečišćuje čovjeka. Ta iz srca izviru opake misli, ubojstva, preljubi, bludništva, krađe, lažna svjedočanstva, psovke« (Mt 15, 18-19). Gospodin Isus nas podsjeća u Evanđelju da njegovu riječ treba primiti u dobro pripremljeno srce, da Boga treba ljubiti svim srcem, opraštati svom bratu od srca. Napose je istaknuo: »Blago čistima srcem, oni će Boga gledati!« (Mt 5, 8). Potrebno je, dakle, da odgajamo svoje srce, kako bi se ispunilo dobrotom i plemenitošću. Tako ćemo u njega moći smjestiti Boga i bližnje.

KRISTOVO SRCE

Kakvo je Isusovo srce? Prisjetimo se njegovih riječi: »Dođite k meni svi vi, izmoreni i opterećeni, i ja ću vas odmoriti. Uzmite jaram moj na sebe, učite se od mene, jer sam krotka i ponizna srca, i naći ćete spokoj dušama svojim« (Mt 11, 28-29). Kristovo Srce privlači k sebi sve ljude. Isus je Srce što dovodi u prisnu vezu s Ocem nebeskim i ujedno među vjernicima uspostavlja jedinstvo. On je uistinu Srce Crkve, zajednice svojih vjernih.

Možda je jedan od najljepših zaziva iz litanija Srca Isusova ovaj: »Srce Isusovo do smrti poslušno«. Bio je poslušan sve do smrti. Isus je izvršio Očevu volju na križu. To je mogao učiniti samo zato jer je u svom srcu nosio duboku svijest svoga sinovstva i potrebu čovjekova otkupljenja. On je istovremeno poznavao dubine Očeva i ljudskog srca. Upoznavati tajne Isusova Srca znači sve više prodirati do otajstva njegove osobe i poslanja. »Srce Isusovo, jer je ljudsko srce, iziskuje kao svako ljudsko srce štovanje i priznanje, a jer je to Srce božansko, to mu štovanje i priznanje pripada na poseban način.« (R. Brajičić).

Probodeno Srce Isusovo poziva nas kršćane na razmatranje cjelokupnog otajstva spasenja koje se slavi na Vazam: Raspeti i Uskrsli daje Duha Svetoga od Oca, a Crkva kao zajednica njegovih učenika daje svjedočanstvo o Kristovoj otkupiteljskoj ljubavi.

IZVANREDNA PRIGODA

Želite li se duhovno pripraviti na blagdan Duhova i na blagdan Srca Isusova, odlično će vam poslužiti knjiga PUT LJUBAVI ... ŽIVOT PO DUHU. Napisao M. Giuliani. Prevedena je s talijanskog i upravo izišla iz tiska. Do konca lipnja cijena je samo 1500 dinara. Naručuje se na adresi Glasnika.

PRETPLATA 1987.

Usrdno molimo sve pretplatnike i povjerenike Glasnika koji još nisu namirili račune da to učine što prije, a najkasnije do konca mjeseca lipnja. Zahvaljujući onima koji su pretplatu dali u siječnju, Glasnik je do sada mogao izlaziti bez dugova, ali se to iscrplo. Što da kažemo onim povjerenicima koji su još dužni namiriti račun za godinu 1986? Nema ih puno, ali je gubitak velik kao i njihovo nerazumijevanje. Svim urednim suradnicima od srca zahvaljujemo!

UPRAVA GLASNIKA

GLAD

GLAD I VUKA IZGONI IZ ŠUME
(Francuska narodna poslovica)

Tisuće se nose — milijarde se prose.

Gladnog se čuvaj: i roba i prije groba.

Gladan Gandhi oslobodio je narod od sitog Engleza.

Siti se kupaju na moru, gladni doma u lavoru.

Specijaliteti za site kuje i pse, osnovna su hrana gladnih Azije i Afrike.

Prokleto je bratstvo u kojem neki jedu meso pet puta dnevno, a milijuni samo jednom godišnje.

Velikima meso, malima kupus — u prosjeku sekeli-gulaš.

Ako i ratar nije poštivan kao gospodin, i gospodin će gladovati.

Gladne svijeta moguće je nahraniti jednim potezom: razoružanjem blokova.

Kad gladan uzima drugome ono najnužnije da preživi — ne krade!

Kad bi debeli udebljali mršave, svi bi bili zdraviji i dulje bi živjeli.

Čovjek bez kruha i pravde — sjekire se laća.

Čovjek prvo sanja, potom zaželi, onda izbroji pare i — na kraju zaplače.

Previše je gladi na svijetu, jer presiti hranu bacaju.

Prokletstva gladnih skrivaju se u dalekoj prošlosti.

Siti uvijek teško i sporo rješavaju probleme gladnih.

Sirotinja i godišnji odmor uzima u ratama.

Sit pas laje — gladan cvili.

Lakomci brzo prebace sve viškove iz džepa u želudac.

Svima je poznato da se danas živi kako-tako, neki svakako, a neki i nikako.

Kad postaneš sit, sjeti se da si bio i gladan.

Tvoje gladne godine slaba su garancija za bolje dane.

Tko prezire svoj kruh, morat će živjeti od tuđega.

Bogataši su najveći primitivci jer i ljubav kupuju — sirotinja si to poklanja.

Ako presitome uskratimo hranu, spašavamo njega i gladnog.

Glad siromaha i lakomost bogataša svjetski je problem već tisuće godina.

Između sitog i gladnog velika je razlika, samo im je strah zajednički.

AFORIST

Posveta Srcu Isusovu

U teškim časovima crkveni su vođe pozivali vjernike, da se posvećuju Srcu Isusovu s nakanom, da im Isusovo Srce pomogne u teškoj nevolji.

»MÜNSTERSKI LAV« I SRCE ISUSOVO

Iz vremena drugog svjetskog rata poznat je njemački kardinal i nadbiskup Münstera Clement August Graf von Galen, zvani »Münsterski lav«, jer bijaše neustrašiv u obrani Crkve i svih stanovnika Njemačke za vrijeme nacizma i teških progona. Bijaše uistinu hrabar i svet biskup, te se vodi postupak da bude proglašen blaženim. Svojim je propovijedima za vrijeme nacizma posebno hrabrio vjernike, da u teškoćama ne klonu duhom. Vjernicima je posebno savjetovao da se svi, bez iznimke, posvete Srcu Isusovu, pa će ih Isus uzeti pod svoju zaštitu.

U BISMARCKOVO VRIJEME

Još prije njega, za vrijeme tzv. »Kulturkampf«-a, za vrijeme terora pod Bismarck-kom, kad je katolicima u Njemačkoj bilo posebno teško, münsterski biskup Johann Bernhard Brinkeman, posvetio je svoju biskupiju Srcu Isusovu 16. 6. 1875. Na sličan način učinio je to biskup Clemens August vom Galen 4. travnja 1941. Pozvao je sve vjernike, da se u svojim kućama i stanovima pred slikom, kipom ili pred Raspelom posvete milosrdnoj ljubavi Isusovoj. On je sastavio i tekst posvete i umnožio ga da se svuda raširi, da ga svi mogu dobiti i prema njegovim pastirskim riječima posvetiti se Isusovu Srcu. Evo njegovih riječi posvete:

»Isuse, Gospodine i Spasitelju naš, u dubokom poštovanju dolazimo k Tebi, u sjedinjenju s Tvojom Presvetom Majkom, sa svim anđelima i svecima, da Te zamolimo, da primiš našu posvetu u Tvojoj službi. Mi smo Tvoje vlasništvo i to želimo ostati. Da bismo ostali uvijek s Tobom sjedinjeni, posvećuje se danas svaki od nas Tvom Božanskom Srcu.

Isuse, Tvoje Presveto Srce znak je savršene ljubavi i boravište svih kreposti. Prema Tvom uzoru i primjeru želimo usmjeriti svoj život. Pomozi nas svojom milošću da ostanemo u Tvojoj ljubavi i da nađemo mir svojim dušama.

Presveto i preljubezno Srce našeg Spasitelja, Ti ostani uvijek Kralj i Središte naših srdaca. Tebi se preporučujemo i danas ti zauvijek posvećujemo sve svoje obitelji i sve svoje mile i drage. Budi naše utočište i naša radost u žalosti, u brigama, u tuzi i boli, u životu i na smrti. Ne dopusti da se bilo koji od nas po grijehu od Tebe rastavi ili čak da se bez pokajanja — izgubi. Pomozi da u našoj kući nasljedujemo Tvoje kreposti i da u njoj uvijek vlada Tvoj mir.

SRCE ISUSOVO DANAS I ZA NAS

Presveto Srce Isusovo, mi se Tebi povjeravamo i Ti budi zaštita naše obitelji. Presveta Djevica Marijo i sv. Josipe, molite za nas!

Prošle godine, 5. listopada, pred 200 tisuća vjernika prisutnih u gradu Srca Isusova (Paray-le-Monial) Ivan Pavao II preporučio je svima posvetu Srcu Isusovu.

Kad je prošle godine poglavar benediktinskog samostana u Einsiedelnu najavio, da će ukloniti veliki kip Srca Isusova iz Gospina svetišta, uznemirili su se svi katolici u Švicarskoj. Javno su ustali u obranu uz zahtjev da kip ostane u crkvi, jer su se pred njim bili posvetili Srcu Isusovu tijekom triju kongresa u razdoblju od 1907 — — 1923.

Mi, hrvatski katolici, ove ćemo se godine staviti pod zaštitu Sv. Josipa, a pred nama je i posveta svega naroda Srcu Marijinu. Dobro bi bilo da biskupi razmisle i o posveti našeg vjerničkog naroda Srcu Isusovu. Hrvati katolici nikad ne bijahu u težim duhovnim nevoljama nego što su danas. Mnogi gube vjeru, mnogi odbacuju Kristov nauk o životu; u duše pojedinaca, u domove i u obitelji, uvukli su se mnogi teški grijesi. Samo nas Srce Isusovo može spasiti od propasti.

Srećko BOŠNJAK

SA STADIONSKOG MONITORA POZDRAVLJAO NAS JE LIK NOVOG BLAŽENIKA, O. RUPERTA MAYERA

SV. OTAC U PRATNJI MUNCHENSKOG KARDINALA ULAZI NA STADION I POZDRAVLJA SAKUPLJENO MNOŠTVO VJERNIKA

O. MOLINARI KOJI JE VODIO PROCES ZA PROGLAŠENJE O. RUPERTA BLAŽENIM, SADA SVEČANO MOLI SV. OCA DA TO I UČINI

BLAŽENI

Na olimpijskom stadionu u Münchenu, 3. svibnja ove godine, okupilo se oko 85 tisuća katoličkih vjernika. Bili su to u najvećoj većini Nijemci, ali se čulo i drugih jezika — pa i hrvatski. Nikakvo čudo! U Münchenu i lijepoj Bavarskoj žive i rade tisuće naših radnika, a mnogi i s obiteljima.

Jutro nije obećavalo lijep dan. Kiša je visila nad nama i prijetila da se svaki čas slije, ali je ipak pričekala dok slavlje ne završi, a svijet se raziđe. Svečanu Misu s manjim brojem najuglednijih sumisnika služio je sv. Otac Ivan Pavao II. Aureolu tog velikog slavlja činili su brojni crkveni uglednici, mnogi Isusovci sa svojim roditeljima i prijateljima, a nadasve veliko mnoštvo naroda koji je popunio sva mjesta na tribinama. To veličanstveno slavlje upriličeno je da se oda slava Bogu u njegovom junačkom svjedoku o. Rupertu Mayeru, svećeniku iz Družbe Isusove. Uzevši Kristov govor na gori za svoj životni program, Rupert je podnio prijetnje i progone, zatvore i logore bez mržnje i bez osvete, zasvjedočivši tako da je ljubav jedina kadra preobraziti svijet. Lik toga neustrašivog borca za Božja i ljudska prava sjao je na dva velika monitora s kojih se inače za vrijeme sportskih nadmetanja objavljuju rezultati i pobjednici. Di-

RUPERT MAYER

van prizor, divna simbolika! U areni ovoga života Rupert je prihvatio izazov neprijatelja istine, ljubavi i pravde, bezbožne i protučovječne ideologije nacionalsocijalizma i stupio u borbu. Iako se očima ljudi činilo da je satrt, izišao je slavodobitnik. Borio se načelima Evanđelja i pripao mu je neuveli vijenac slave, koji daje samo Krist. On je nepobitnim znakovima i potvrdio da mu je omilio Rupert i njegova junačka borba, te ga je nepogrešivi autoritet, Petrov nasljednik i Kristov zamjenik, proglasio blaženim. Stavio ga je Crkvi za uzor i zagovor.

Savezničke armije silom su lomile silu nacionalsocijalizma, ali time još nisu gradile novog čovjeka. To je činio o. Rupert Mayer propovijedajući da zlo treba pobijediti u svom srcu i ukloniti ga iz svakog srca, da je obraćenje potrebno porobljivačima i porobljenima, pobjednicima i pobijeđenima. Jednima da uvide zlo nasilja koje čine te da od njega odustanu i štetu poprave, a drugima da uvide opasnost mržnje i osvete koja ih podilazi pa da ne učine isto zlo kojim su sami pogođeni. To je jedini izlaz iz začaranog kruga: oko za oko, zub za zub, kamen na kamen, tenk na tenk, bomba na bombu, sila na silu, nepravda na nepravdu, zlo na zlo. Takvom metodom služi se samo Zli i obilno žanje besmrtne duše na obje strane, dok Krist želi sve spasiti. Zato je i proglasio svoju Povelju ljubavi, istine i praštanja na gori blaženstava. Sve dok čovječanstvo ne prihvati njegove riječi za pravilo svoga života, čovjek će biti čovjeku vuk a ne brat, bez obzira da li se ubraja među pobjednike ili pobijeđene. Dokle god čovjek ne pobijedi mržnju u svome srcu, ostaje rob. Zato je sv. Otac u propovijedi o blaženom Rupertu Mayeru jasno istaknuo: Gdje se ne poštuju čovjekova prava, ne poštuju se ni Božja; gdje je Bog istjeran iz života, čovjek je utjeran u logor. Sistem koji odbacuje Boga odbacuje Istinu, i tu čovjeka više nema tko spasiti. »Istina će vas spasiti!« — govorio je Gospodin koji se zato rodio i došao na svijet da svjedoči za Istinu.

To je propovijedao i učio i njegov svećenik o. Rupert Mayer, kao što svjedoči i njegova molitva: »SVE SVOJE ČEŽNJE I SVE SVOJE NAMISLI, SVE SVOJE POTEŠKOĆE I KUŠNJE, SVE SVOJE BORBE I TJESKOBE, STAVLJAMO S NEIZMJERNIM I NEPOKOLEBLJIVIM POUZDANJEM U BOGA, U SRCE NAŠEGA SPASITELJA. AKO JE BOG S NAMA, TKO ĆE BITI PROTIV NAS? ZAR NAM ITKO MOŽE NAUDITI?!«

TINO

RUPERT KAO DJEČAK (SJEDI) SA SVOJIM BRATOM EGONOM

O. RUPERT MAYER U MUŽEVNOJ DOBI, KAKAV JE BIO NA VRHUNCU SVOJEG DJELOVANJA

GROB BL. RUPERTA MAYERA U PODU PODNO GOSPINA OLTARA

Molitva sv. Josipu za domovinu

Ove godine, 10. lipnja, navršavaju se tri stoljeća otkako je Hrvatski sabor u Zagrebu, na žarku preporuku i uz temeljito obrazloženje tadašnjega zagrebačkog biskupa pavlina Martina Borkovića, jednodušno izabrao Sv. Josipa za zaštitnika naše domovine Hrvatske. Na spomen tako važnog čina sabora jednog naroda, naš je hrvatski kardinal Franjo Kuharić sastavio kratku, sadržajnu molitvu sv. Josipu za naš narod. Tom se molitvom i danas priznaje Josipova zaštita nad našom domovinom i moli njegov zagovor. Ujedno se obnavlja geslo »Branimirove godine«: »Hrvatska katolička obitelj dnevno moli i nedjeljom slavi sv. Misu«, izražava se prošnja za dar mira svim narodima zemlje.

Molitva je otisnuta na sličici sv. Josipa na kojoj su i mjesečne nakane sv. Oca u 1987. godini. Otisnuta je i molitva dnevnog prikazanja Srcu Isusovu koju redovno moli, i drugima preporučuje moliti, sam Papa. Sličice možete naručiti na adresi: Vladimir Pribanić, Fratrovac 38, 41000 Zagreb, telefon: (041) 222-363. Cijena je 10 din.

MOLITVA SVETOM JOSIPU ZA HRVATSKI NAROD

Sveti Josipe, glavaru svete Nazaretske Obitelji i čuvaru Crkve Božje, tebi se kroz stoljeća Crkva u Hrvata utjecala kao svomu zaštitniku i tvom je zagovoru preporučivala svoje obitelji i cijeli narod.

Brižni Poočime Spasitelja svijeta i prečisti zaručniče Svete Djevice, povjeravamo ti sve obitelji hrvatskoga naroda da zajedničkom dnevnom molitvom, nedjeljnom Euharistijom i poslušnošću volji Božjoj ispune svoje poslanje i budu blagoslovljene ljubavlju, slogom, mirom i novim životima.

U ovim teškim vremenima izmoli našem narodu i svim narodima zemlje mir u pravednosti i ljubavi. Zagovaraj nas pred Presvetim Trojstvom da ostanemo vjerni Isusu Kristu u Katoličkoj Crkvi, prolazeći zemljom čineći dobro. Amen.

Zlo koje ne poznaje mira

Tako sv. Jakov naziva ljudski jezik u svojoj poslanici (3, 8). »Njim blagoslivljamo Gospodina i Oca, i njim proklinjemo ljude koji su stvoreni na sliku Božju. Iz istih usta izlazi blagoslov i prokletstvo« (Jak 3, 9—10). Zlo je ljudski jezik kad vrijeđa Boga, kad ranjava svoga bližnjega, kad unosi nemir u međuljudske odnose. Ima mnogo grijeha koje ljudi počinjaju jezikom. Stoga isti apostol piše: »Ako tko u govoru ne griješi, on je savršen čovjek, sposoban je zauzdati i cijelu svoju osobu« (Jak 3, 2). Da bismo se čuvali grijeha jezikom i tako izbjegli tolike povrede ljubavi, nabrojit ćemo neke najčešće mane na tome području.

KRITIKA ILI OCRNJIVANJE

»Braćo, ne ocrnjujte jedan drugoga!« (Jak 4, 11)

Nije baš svako iznošenje suda o drugome odmah ocrnjivanje, ali u svakoj kritici može lako biti nešto crna, mračna, nešto što vrijeđa i žalosti, pogotovo kad je kritika nepravedna, kad izvire iz zavisti ili zluradosti.

Teško je živjeti s čovjekom koji kod drugoga zapaža samo sjene, a nije sposoban uočiti kod njega i ono što je dobro. A ipak uz dobru volju može se kod svakog čovjeka pronaći i neka njegova svijetla, dobra strana. Sv. Jakov s pravom opominje: »Samo je jedan zakonodavac i su-

dac: onaj koji može spasiti i uništiti. A tko si ti koji sudiš bližnjega?« (Jak 4, 12)

Nije naše da prosuđujemo i osuđujemo, pa onda ni ne kritizirajmo svoga bližnjega. Bog će jedini svakoga pravo i objektivno suditi, dok se naše prosuđivanje i osuđivanje izlaže opasnosti da bude nepotpuno ili posve krivo.

Uočimo i činjenicu da je lakše kritizirati negoli učiniti i izgraditi nešto pametna. Da bi se poderala i tako uništila umjetnička slika na platnu nekog velikog majstora, na primjer Raffaela ili Botticellija, dostatan je samo nož. No tko bi bio kadar nožem stvoriti umjetninu kakvu stvoriše ti umjetnici? Nepravedna kritika slična je upravo nožu. Ona para i dere najljepše čovjekove osebine.

Koja ljudska vrlina nije bila podvrgnuta oštroj, zajedljivoj kritici? Zar nisu i najveće ličnosti povijesti bile podvrgnute oštroj kritici? Sam Isus je rekao: »Dođe Ivan: on ne jede i ne pije, pa vele: 'Opsjednut je.' Dođe Sin Čovječji: on jede i pije, pa vele: 'Gle izjelice i pijanice, gle prijatelja carinika i grešnika'!« (Mt 11, 18—19)

Otac hrvatske književnosti, Marko Marulić (1450—1524), u svom djelu »Iz upućivanja u čestiti i blaženi život« navodeći gornje Isusove riječi piše: »Takvi su i oni koji o svima zlo misle i, što god netko učini, oni tumače nazlo. Ponizna čovjeka nazivaju licemjerom i ludom. Isposnika nazivaju zanesenjakom, a onoga koji ne posti, sladokuscem; onoga koji kara krivce, krutim i strogim, a onoga koji teži za spokojstvom, lijenim i mlitavim. Napokon, nema ni jednog dobra za koje se oni ne trude da ga svojim zlobnim i opakim pogrdama ne ocrne. Stoga se zaista s pravom o njima kaže: »Neka se zacrvene zlikovci i neka budu bačeni u pakao, a usta koja lažu, neka umuknu!«

Kritika se može izroditi u pravu duševnu bolest. Ako nemamo viših motiva, izbjegavajmo je već zato da ostanemo duševno zdravi ljudi. Za kršćanina najveći motiv za čuvanje od nezdrava kritizerstva neka bude ljubav prema bližnjemu. Ljubav ne sudi, ljubav radije prašta i opravdava.

ZADIRKIVANJE

Zadirkivanje može u sebi biti nevino, može poticati razgovor i dobre ljudske odnose; može čak biti znak simpatije prema nekom čovjeku koga inače volimo i koji nam je prijatelj. Obično se kaže: »Napada se neprijatelja, a pecka prijatelja!« No ako se u nečemu pretjeruje, pa tako i u zadirkivanju, i ono može prevršiti mjeru te zadati ranu, a u najmanju ruku može postati dosadno, neugodno.

U raznim skupinama i zajednicama, pa i u obiteljima, ako se na račun jedne osobe stalno zbijaju šale, ako je svi zadirkuju, ona postaje prava žrtva nečije bezobzirne zabave i razonode. Zato će profinjen i dobro odgojen čovjek i u zbijanju šale biti umjeren te će se klonuti svega onoga što bi i najmanje moglo povrijediti ljubav prema bližnjemu. Isusovac, otac Hoornaert, kaže: »Najbolje su šale na račun drugih one koje najkraće traju.« A naša narodna poslovica veli: »Sviraj, ali znaj na vrijeme frulu zataći i za pojas!«

»TRAČEVI«

Iako je ova riječ njemačkog porijekla ipak je svi razumiju, i svi znaju da »tračati« znači brbljati, naklapati, lagati na račun drugoga, a to rijetko kad prođe bez grijeha. Nije dobro bez opravdana razloga prenositi što jedni misle i govore o drugima. Tako se razbijaju i dobra prijateljstva, što je šteta, pogotovo kad do toga dođe zato što se drugome nije točno prenijelo što se o njemu misli i govori. A onda, od prenošenja, govorkanja do ogovaranja ili čak klevetanja, nije tako dug put.

Nijedna statistika neće nikada moći izraziti koliko je patnji, bračnih sumnji, rastava i drugih zala rođeno upravo iz tračeva, kolika su dobra spriječena, ugušena u zametku.

Već ovo kratko razmišljanje potvrđuje misao Svetog pisma, da je savršen čovjek koji ne griješi u govoru. Svi znamo da savršenstvo nije lako postići, a ipak nas Isus poziva: »Budite savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski! Vaš govor neka bude: da, da — ne, ne! Što je više od toga, dolazi od Zloga« (Mt 5, 48 i 37).

Lijepo je i ugodno živjeti uz ljude za koje znaš: taj ne bi ni muhe povrijedio; taj je dobroćudan i bezazlen. Kršćanske obitelji, kršćanske zajednice, bilo župske bilo druge, trebale bi biti jedno srce i jedna duša. Ostvarenju toga ideala puno možemo pomoći ako budemo budno pazili da naš jezik ne postane »zlo koje ne poznaje mira«, već frula koja posvuda širi mir, ljubav i razumijevanje.

Josip ANTOLOVIĆ

Ne klonuti ni u starosti

Piše: Stjepan KUZMIĆ

Današnji čovjek najčešće ne mari za stare i nemoćne ljude. Oni mu više nisu zanimljivi, dapače, znaju mu često biti teški i dosadni. Kao da je najsretnije rješenje ako s njima nema nikakva posla. Ipak, ima i onih koji sa starcima iskreno suosjećaju.

Činjenica je da često susrećemo starce i starice slomljene pod teretom života, skrhane od životnih napora, osamljene, jadne i napuštene. Ako bismo im i željeli pomoći, nerijetko nam se čini da je to iluzija, da se njima ustvari i ne može pomoći. Zato smo posebno radosni kad naiđemo na starije osobe koje znaju i svoju starost jako dobro osmisliti, osobe koje su sačuvale vedrinu i radost života iz mladih dana. A nije rijedak slučaj da se razočarana i razvratnim životom ispijena mladež nađe među starcima. Neočekivano, ali istinito, vedra starost ulijeva tada u njih neko pouzdanje, nadu, koja mladima pruža snagu i ohrabrenje za život.

ŽIVOT U BRAKU I BRIGA ZA ODGOJ DJECE

Martin i Marija Vujić potječu iz Kijeva u Dalmatinskoj Zagori, a žive na periferiji Zagreba. Martin je rođen 1922. godine. Njegovi roditelji imali su osmero djece, od kojih je uz Martina na životu još samo troje. Marija se rodila 1925. godine, a njezini roditelji imali su troje djece, od kojih je jedno umrlo. Odgoj u ono vrijeme bijaše prilično strog, posebno u Marijinih roditelja. Živjelo se u velikoj obitelji, cijelo rodbinstvo! Bilo ih je dvadesetak u kući, a »did« je bio gazda. Svaku večer on je napravio plan za sutradan, a ujutro se nije ništa pitalo, svatko je odlazio na svoj posao. Vjeru su im roditelji usadili u dušu već u najranijem djetinjstvu. Za vjersku pouku nije bilo problema, budući da se vjeronauk predavao u školi. Kao gotovo u svim katoličkim obiteljima onoga vremena, i kod njih se obavezno svaku večer molila zajednička krunica. Tek nakon izmoljene krunice moglo se ići na počinak.

Martin i Marija vjenčali su se nakon što se Martin vratio iz vojske 1948. godine. Prvih deset godina braka proveli su u rodnom Kijevu, gdje im se rodilo i petero djece, od kojih je jedno umrlo. Martin se zaposlio u Beogradu kao asfalter. Ondje je nastavio raditi i nakon preseljenja njegove obitelji u Viroviticu, a odselili su se radi lakšeg školovanja djece. Kako se obitelj s petero djece povećala, trebalo je graditi kuću, pa je Martin deset godina (1969-1979) proveo na privremenom radu u Njemačkoj. Podigli su kuću u blizini Zagreba, bez ikakve pomoći sa strane, onim što su sami privrijedili. U toj kući, uz njih dvoje, živi sin Ivica s obitelji. Drugi sin Ilija živi i radi u Parizu, a kćerka Ana u Bazju blizu Virovitice. U braku nisu imali težih sukoba ili svađa. Nespo-

razuma i malih svađa znalo je biti, ali uvijek su se brzo izmirili. Ponekad nisu razgovarali jedno vrijeme, no to nikad nije trajalo više od sedam do osam sati.

RADOST I UTJEHA RODITELJIMA: KĆERKA — ČASNA SESTRA

Martin i Marija su se zaista trudili da dobro odgoje svoju djecu. I dok su djeca još bila kod njih, na njih nije bilo nikakvih pritužbi. Živjeli su radosno i predano kao pravi vjernici. No, kad su se djeca osamostalila, pod raznim utjecajima sa strane, malo-pomalo udaljavala su se od Crkve, i sada su dosta ravnodušni prema vjeri i Bogu, osim kćerke Jelice, koja je stupila u samostan sestara kćeri Kristove ljubavi sv. Vinka Paulskog«. Ni kćerka Ana nije se udaljila od Crkve, ali zbog muža ne može se potpuno posvetiti i vjerskom odgoju svoje djece.

Jelica, redovničkim imenom s. Renata, najveća im je utjeha. U Grazu je završila medicinsku školu i trinaest punih godina radila u bolnici. Zatim je otišla u Carigrad (Turska!) a koncem 1986. otputovala je na daleki Madagaskar u misije. Tako je ostvarila svoj san, davnu svoju želju, da se posveti radu i brizi za gubavce. Sada tamo uči urođeničke jezike, a onda će se čitavim bićem predati svojim dragim gubavcima.

DUHOVNI RAST I SAZRIJEVANJE

Ovih posljednjih godina, slobodni od raznih drugih obveza, Martin i Marija posvećuju se duhovnoj izgradnji i molitvi za svoju djecu. Ne sumnjaju u uspjeh svojih molitava. Sretni su, a bili bi još sretniji kad bi im se sva djeca potpuno, velikodušno, vratila Bogu. Dvaput su obavili duhovne vježbe koje se drže za odrasle vjernike u našoj kući na Fratrovcu, a četiri puta bili su i na seminaru. Osjećaju veliku korist i blagodat od duhovnih vježbi i seminara. Marija često pobolijeva. Nakon što se za nju i nad njom molilo, nema više težih zdravstvenih nevolja. A što je još važnije, idući na duhovne vježbe i na seminare, duboko ih je prožela misao da mi kršćani moramo sa svima živjeti u miru, slozi i ljubavi. Jako ih je boljelo kad ni njihov vlastiti sin nije htio s njima razgovarati. Pokušali su nekoliko puta smekšati ga. Izgledalo je da neće uspjeti. No, bili su uporni, i na sam Božić prošle godine dogodilo se »čudo«: sin je došao k njima i u radosti i pravom božićnom veselju zajedno su proslavili veliko otajstvo Božjeg silaska na zemlju, među ljude. Upravo zato je Isus i došao: da ljude pomiri s Bogom i međusobno.

Izgleda da ovome nije potrebno nikakvo tumačenje i svatko će razumjeti Martina i Mariju koji su na pitanje: »Što biste poručili čitateljima Glasnika?« jednostavno odgovorili: »Da idu putem Božjim, da imaju čvrstu vjeru u Isusa Krista . . .«

OBITELJ VUJIĆ U MLAĐIM GODINAMA. RODITELJIMA JE NAJVEĆA UTJEHA KĆERKA JELICA, SAD VEĆ SESTRA RENATA, KOJA JE KAO MISIONARKA OTPUTOVALA NA MADAGASKAR

Želje, nade i bespuća

Piše: Aco VIDOVEČKI

Loze na brajdama pred seoskom kućom polako se spremaju na počinak. Lišće rumenih boja već je otpalo s njih i prostire se na tlu kao šareni sag. Ono je zauvijek svršilo svoj život kao i pokojnik koga su u zakovanom lijesu iznosili iz kuće. Čuje se glasno jecanje i plač. Suze kaplju na kišom raskvašenu zemlju ugaženu nogama mnoštva koje je došlo otpratiti na posljednji počinak onoga koji se davno rastao od toga svog rodnoga mjesta i pošao u svijet s nadom u ljepši život. Mnogi dođoše na sprovod kako to već biva: jedni iz poštovanja, drugi iz znatiželje, a većina da posljednji puta odvagne pokojnikov život i rad.

Oči sviju pratile su lijes koji su iznosili iz kuće. Snažne muške ruke bez poteškoća su ga položile na kola da ga povezu na groblje. Kad se iza lijesa svrstala pratnja pokojnikovih najbližih, ostalima se pričinilo da im je pred očima prostrt tepih nemoći. Iz kruga najbližih čuje se prigušen plač, jecanje, uzdasi. Ruke se dižu u znak zapomaganja, glave se naslanjaju na ramena najbližih u znak shrvanosti i tuge. U ostalih kao da je izronila znatiželja. Mrtvac ih više i ne zanima. Gledaju samo one koji su mu bili najbliži: žene... djeca... Oni su svjedoci njegova života koji dođe svome kraju, po uvjerenju svih, prije vremena, neočekivano naglo. Da, da, to je slika njegova života. Htio ga je što potpunije iskoristiti, da mu ne promakne nijedna kap užitka. Kao da mu je taj cilj bio pred očima i u trenutku kad je odlazio iz svoje siromašne seoske kućice, kad je ostavljao svoju obitelj i zaputio se u bijeli svijet, gdje se ne jede crni kruh. Pošao je da stvori svoju budućnost, da se naužije života.

Bilo je rada, bilo je muke, bilo je odricanja, potucanja po podstanarstvu, ali kad mu je novac napokon omogućio da stane na svoje noge, započe život uživanja. Prijatelji, društvo, poznanstva, osmjesi ženama i — užitak iz kog dođe na svijet dijete koje je sada tu uz odar kao odrastao mladić. I on je svjedok jednog grešnog života, jedne razuzdane prošlosti koje nesta poput proljetnog vjetra.

»Prava slika pokojnog mu oca«, šapnu netko blizu mene.

»Da, to mu je onaj od prve s kojom se spleo«, odgovori neka žena isto tako šapatom.

A te prve nije bilo ovdje. »Zašto nema i nje«, kao da se pitaju sva usta znatiželjnika?

»Ona dva mlada, ti su mu od zakonite. Šteta što se od nje razveo. Lijepi su dečki. Šteta što je uvijek sve tako upropastio« — šapnu opet usta samozvanog suca njegove prošlosti. Ta su dva mladića, dva još nerascvala pupoljka, stajali jedan uz drugog u nijemom bolu. Očiju nabuhlih od suza, jedva čujnim glasom stenjali su: »Tata, tata!«

Otrovni ubod smrti ubio je i njihove velike nade. Nakon duljeg vremena što ga je tata proveo u bolnici, sastaše se, eto, s njim nepokretnim, na odru, da ga posljednji puta pogledaju i da se na zemlji s njim nikada više ne sastanu. Očima punim suza, kao dva nabrekla pupoljka pod kapima kiše, gledaju svoje rano djetinjstvo u nedovršenoj kući gdje rastijahu presretni s tatom i mamom. Dragi Zagreb je grad u kojem su došli na svijet, gdje su i rasli milovani poput malih mačića. Valjahu se po mekim tepisima prostranih soba, hvatahu jedan drugoga uz viku i ciku sve dok ne bi mama došla među njih da ih smiri. A oni bi joj od veselja skočili jedan u krilo, a drugi na leđa. Kad bi je već gotovo oborili, ona bi povikala i stresla ih sa sebe. Potom bi sve troje sjeli na kauč, a ona bi im tumačila što smiju, a što ne smiju raditi, pa ni u igri. Često je spominjala tatu koji radi za sve njih. Da bi ih uozbiljila, znala je dodati: »Tata će biti ljut ako nešto pokvarite, ako ne budete dobri.« A oni nisu znali što to znači, jer tata nije nikad bio ljut. Kad bi mama otišla da zgotovi objed, oni bi se opet nastavili valjati po tepihu uz veliku viku i ciku sve dok se na vratima ne bi oglasilo zvonce. Znali su da

to tata dolazi s posla. Obojica bi pojurili prema njemu, jer mu se svaki želio prvi objesiti oko vrata, da ga tata poljubi. On bi ih uvijek zagrlio, pitao bi ih jesu li bili dobri, jesu li slušali mamu? I što bi oni odgovorili nego dugim i složnim glasom: »Jesmo!« Tata bi ih onda opet zagrlio, te bi sjeli k stolu da svi zajedno objeduju. To je bilo carstvo njihove djetinje sreće, kao davna priča.

Jednog dana tata im je pričao kako će ih povesti na daleko putovanje. Bio je to put u inozemstvo. Veliku kuću trebalo je još dovršiti i koješta u nju nabaviti. I pošli su. Njih to nije smetalo. Gdje je tata, gdje je mama, tamo može biti samo lijepo. I bilo im je lijepo na putu. No u tuđoj zemlji nikoga nisu razumjeli, nitko im nije došao u kućicu i postalo im je dosadno. Tata i mama su odlazili na posao, a njih bi zatvorili u kuću da se sami igraju. Na ulicu nisu smjeli. Tako je to dugo trajalo. Kad su napokon bili toliko veliki da su slobodno išli i u park, mama je prestala ići na posao. Tata je sam preuzeo neku radnju, a mama je bila s njima doma, pazila ih, pratila u školu i opet došla po njih. Njihov svijet se širio, svakim danom bili su opet sve sretniji.

One jeseni kad su magle ranije no inače zamutile velike krošnje u parku, a sunca dugo nije bilo, primijetili su da je mama tužna. Sve manje se igrala s njima. Ponekad se i izvikala na njih. A tata, kad bi se vratio kući, šutke je jeo kao da mu hrana ne prija. Sve češće su čuli da se mama i tata svađaju. Tata je znao psovati, govorio je mami gadne i proste riječi, a mamu su sve češće viđali zaplakanu. Ponekad im zbog toga san nije dolazio na oči. Tuga se uvlačila u njihove mlade duše svakim danom sve dublje kao i hladna magla u park. Sada su oni već išli sami u školu i vraćali se iz škole, ali ne tako veseli kao kad ih je mama pratila. Tata više nije bio nježan kao nekada. Jednom, kad im je obojici dobacio: »Ne dosađujte mi, eno vam matere, hajdete k njoj!« kao da ih je polio ledenom vodom. Zahvatio ih je strah pred nečim nepoznatim. Slutili su da se između tate i mame nešto srušilo, kao da je svatko od njih na drugoj strani rijeke preko koje nema mosta. Živjelo se, životarilo se. Ni naprijed, ni nazad. U kuću im se nije više nitko svraćao na piće. Bili su siti, ali bez radosti. Bili su skupa, ali su šutjeli. Odlazili su bez pozdrava, vraćali se bez poljupca. Život je postao mutan, težak, a oni rastu.

Bila je subota, sunčan dan, škole nije bilo. Rođena ih je majka u suzama sve ostavila. Otišla je bez pozdrava, bez poljupca, a njima srce kao da je stalo. Onda je u njihov stan došla »nova mama«. Oni su već krenuli u zanat kojim bi sebi trebali osigurati kruh. Njih nitko nije ništa pitao. Oni ne mogu jedan bez drugog, ali im je ipak teško. Svašta razumiju, ali im je koješta i nejasno. Čim je tata uz široki smijeh uveo »novu mamu« u kuću, uselila se i tuga. Uzalud ih je tata tješio da će im »nova mama« biti bolja od one prijašnje. Njezin smiješak i njezino milovanje bilo je nijemo, a ruka na glavi teška poput najtežeg kovačkog čekića. Iz njezine nutrine izbijala je hladnoća, pred njom ih je obuzimao strah, iako je bila mlađa i modernija od njihove mame koja nikad više nije dolazila, a dugo nisu znali ni gdje živi. »Nova mama« izgledala je poput vučice koja ih grabi, trga i proždire srce... Željeli su toplinu, ta još su mladi, ali ih je ubijala samoća. Veselili su se tatinom povratku s posla, ali ni on nije više bio onaj stari tata koji se svuda ponosio svojim »mačićima«. Više se je okretao »vučici« negoli k njima. Njima je samo govorio da moraju učiti, jer je život težak.

Život je zaista bivao sve teži. Tekao je u nekom čudnom i strašljivom iščekivanju da će se dogoditi nešto teško. I dogodilo se. Došla je ona tamna noć, čulo se tatino iznenadno stenjanje, »mama« je nekoga zvala na telefon. Uskoro je odjeknula sirena bolničkih kola. U stan su došli ljudi obučeni u bijelo, a sutradan pošli smo tatu posjetiti u bolnici. Liječnik nas je doduše iskreno tješio, ali ono najgore nije mogao otkloniti. Tata je sada tu u domovini koja je njima postala tuđa, na selu, a ne u Zagrebu, gdje su se rodili, pokopan će biti na bezimenom groblju, a ne na Mirogoju. Još samo nekoliko minuta i položit će ga u zemlju kojoj se toliko otimao.

Svijet se razišao šutke kao sa svakog sprovoda. I ona dva tužna brata vratiše se sami natrag među strance da završe zanat i počnu novi život, svoj život. Bez tate, bez mame, s uspomenama na prerano usahle radosti djetinstva.

MISIJE

Uređuje: Juraj GUSIĆ

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Crkva u Indiji

Ta prostrana zemlja broji nešto preko 12 i po milijuna katolika, a to je samo 1,71% stanovništva. Po broju vjernika katolici su na četvrtom mjestu: najviše je hindusa, onda muslimana, sikha, pa katolika.

Makar je katolika tako malen postotak, ipak imaju vrlo velik utjecaj i ugled, da je npr. čak i Božić državni blagdan. Crkvu vode domoroci Indijci. Od 114 crkvenih pokrajina samo jednom upravlja strani misionar. Svećenici su ,i dijecezanski i redovnički većinom Indijci: strani misionari sačinjavaju manje od 10% klera.

Neobičnu životnu snagu indijske Crkve pokazuje i velik broj domaćih redovničkih zajednica. Tako je 1984. bilo 217 raznovrsnih redovničkih kongregacija: 39 svećeničkih, 19 za braću i 159 sestarskih. I još 14 tzv. svjetovnih instituta.

Također ima vrlo mnogo svećeničkih i redovničkih pripravnika i pripravnica. Npr. u Indiji su 83 mala sjemeništa (s 5.360 đaka) i 23 velika sjemeništa (s 3.348 bogoslova). Taj zadivljujući bujan život Crkve shvatili bismo donekle ako usporedimo broj katolika i zvanja s brojem u našoj domovini. Da bismo im bili ravni, trebali bismo imati preko 100 domaćih redovničkih zajednica, oko 40 bogoslovija itd. A imamo npr. samo 8 bogoslovija (5 dijecezanskih i 3 redovničke) . . .

Osobito je značajno da Indija, s tako malenim postotkom katolika (rekosmo: samo 1,71%), ima mnogo misionara u drugim zemljama, po svim kontinentima. Najpoznatije su misionarke ljubavi Majke Terezije. Sve je to znak zrelosti indijske Crkve, žive svijesti da svi moramo biti misionari, i zalog nade u plodnu budućnost.

Ustav Indijske Unije izričito jamči vjersku slobodu. Ali u nekim su državama Unije zakoni i praksa protuustavni: zabranjen je prijelaz na kršćanstvo, ne dopušta se ili otežava boravak stranih misionara, provodi se diskriminacija nad kršćanima.

Najznačajniji događaj za Crkvu u Indiji bio je lanjski posjet pape Ivana Pavla II. Indiji.

Program i poticaj na molitvu daju nam i Papine riječi u Indiji (2. 2. 1986.) prigodom tog posjeta — uz kršćane bili su okupljeni hindusi, muslimani, sikhi, budisti i dr. Najprije je Papa iznio neke misli iz svoje enciklike »Otkupitelj čovjeka«: »Vjera posve usmjeruje naš život prema Bogu . . . dotle da naša vjera postaje naš život . . . Vjera se bavi čovječanstvom . . . i u isto vrijeme usmjeruje prema Bogu sve što je ljudsko u nama . . . Crkva gleda tu brigu za čovjeka, za čovječanstvo, za budućnost čovjeka na zemlji . . . kao sastavni dio svojeg poslanja« (br. 15). Zatim ističe potrebu da sve religije surađuju za dobrobit čovječanstva.

Molimo da i dalje u Indiji budu brojna zvanja, da vlada misionarska revnost, suradnja s drugim vjerama. A sve na korist i vječno spasenje tog velikog naroda i čitavog svijeta.

Mato RUSAN

Ruti, ruti!
— Kruh, kruh!

Jedan od misionara napisao je da smatra da ima dosta vijesti iz misija što ih šalju drugi misionari, pa bi stoga njegove vijesti bile suvišne. Tako ne misli otac Ante Gabrić. On je od prvih dana svog misionarskog djelovanja smatrao veoma važnim dopisivanje s prijateljima misija. Koliko god bio zaposlen, on uvijek nađe toliko vremena da napiše bar koju crticu iz svojih svagdanjih susreta s tamošnjim ljudima. Opisuje njihov način života i njihov odnos prema Bogu i bližnjemu. I uvijek pronalazi nešto što ljude potiče na razmišljanje. Tako i u ovom člančiću što ga ovdje objavljujemo.

»Ruti, ruti! — Kruh, kruh« — uzvikivao je Šopon i s košaricom kruha na glavi skakao s lađice na lađicu u Kaminškom kanalu rijeke Gangesa. I tako on nosi košaricu s kruhom na glavi već dvadeset godina i uvijek ponavlja istu pjesmu, pjesmu svog života. Od dnevne zarade on uzdržava sebe i svoju obitelj.

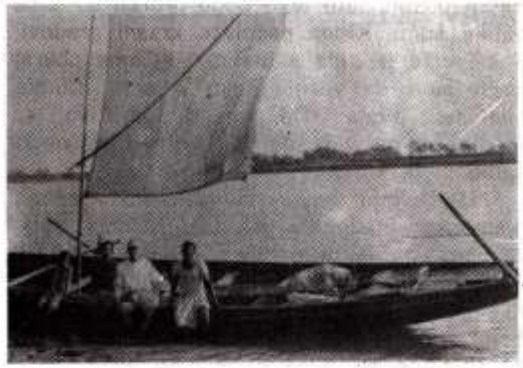
»Ruti, ruti, bhalo ruti! — Kruh, kruh, dobar kruh!« — eto, i u ove krajeve Gangesove delte stigao je kruh. Mali kruščići od sto grama. Umotani su u raznobojne papire s bombastičnim natpisima: »Vitaminski mliječni kruh napravljen najmodernijim higijenskim i znanstvenim procesom.« (Kako reče kum Pišta!) A Šopon nudi ono što od pekare dobije. Koliko je vitamina i mlijeka u tom kruhu ne znam, ali sam siguran da je unutra svake vire i nevire — izuzev brašna! Ali eto, bolje išta nego ništa! — kako reče Pišta.

Ali Šoponov kruh je »bhalo, bhalo« — »dobar, dobar«, dva puta dobar. A o Šoponu da i ne govorim. U njega je uistinu divno srce! Ja se rado s njim porazgovorim. Drago mi je čuti zadnje vijesti o njegovoj obitelji, osobito o njegovim malim »huncutima«, o njegovoj dječici. Ima ih pet. Kako ih on voli, kako je na njih ponosan! Za njih on nosi ovu malu košaricu na glavi. Za njih on skače s lađice na lađicu. Za njih on pjeva pjesmicu života: »Ruti, ruti, bhalo ruti! — Kruh, kruh, dobar kruh!« i to od ranog jutra do kasne večeri.

Dnevna zarada nije velika — 50 do 60 centi, »no nikoga ne varam. Od majke sam to naučio u djetinjstvu — Bhat nun kheleo amo dhono! — Blagoslov prati i mene i moju obitelj.«

»Ma, ma... — Majko, majko, vječno ti bila sretna!« uzdahnu na koncu Šopon očima uprtim prema zvjezdanom nebu. Spuštala se noć. Dotaknuvši se, prema bengalskom običaju svećenikovih nogu, Šopon me je zamolio za blagoslov. Blagoslovili smo jedan drugog. I on nestade pjevajući svoju životnu pjesmu »Kruh, kruh, dobar kruh...« A ja se lađicom uputih rijekom Gangesom put sunderbanskih džungla...

O. Ante GABRIĆ

SPREMNI SMO DA POĐEMO U POHODE BROJNIM SELIMA NOVOOBRAĆENIKA

BRODIĆI SU SE UPUTILI PREMA DŽUNGLI

Brige sestre Silvine

Makar ima problema s očima i teško joj je pisati, s. Silvina se javlja iz Gaibire želeći čitaoce Glasnika obavijestiti o svome radu i o svojim problemima s očima.

Danas (17. XII. 1986.) spremam se na put u New Delhi, grad pokojne Indire Ghandi. Preko pedeset godina sam u Indiji, no još nisam išla na tako dalek put. Neki gospodin mi je rekao da u Delhiju radi jako dobar specijalist za oči, koji bi mi mogao pomoći i bez operacije. Budući da sve slabije vidim, odlučila sam se na to putovanje brzim vlakom. Moram putovati dva čitava dana i jednu noć. Nisam do tada ni znala da je Indija tako velika. Stotine kilometara vozi se kroz male i velike bregove, a na stotine kilometara sama pustoš — nigdje ni jedne travke ni grma. Sve je pusto i suho. Zatim poslije isto tako dugo prolazi se kroz velike šume. Onda nadolaze krasni gradovi, a još više je sela s malim kolibama pokraj kojih smo se vozili preko 2 sata. Čudila sam se i pitala: »Od čega ti ljudi žive, jer nigdje se ne vide ni polja ni vrtovi, nego same male kolibice.«

U Delhiju smo stanovali kod jednog njemačkog misionara oca Jas Dusehla, salezijanca, koji je prije bio u Rourkeli, dok je tamo bilo Nijemaca. Kada sam stigla u Delhi, njega nije bilo kod kuće — bio je u Bombayu — jer mu je dužnost da se brine za Nijemce po svim gradovima. Prije nego je otišao, rekao je svome sluzi da će doći sestre iz Rourkele i neka se za nas pobrine. Sluga nas je vrlo lijepo primio, bio je vrlo uslužan i kuhao nam je na evropski način.

Liječnik mi nije dao puno nade, nego mi je rekao da nakon godinu dana moje lijevo oko mora biti operirano. Bila sam i na Jugoslavenskom konzulatu, jer naša s. Emerika priprema se da ove godine pođe u domovinu. Tu sam susrela dvije slovenske djevojke i jednoga gospodina, pa smo se malo hrvatski porazgovorili. Oni su bili turisti, i veoma im je bilo drago za ovaj susret u dalekoj Indiji.

Vratile smo se baš na Badnjak. U Delhiju je bilo jako hladno, a isto tako i u Orissi, tako da je ove godine bilo vrlo malo ljudi na ponoćki. Osim hladnoće još je i kiša padala. 5. I. 87. opet sam morala u Rourkelu po stvari koje su nam bile potrebne. U autobusu je bila takova stiska da smo jedva mogli disati, ali nam barem nije bilo zima. Drugi dan sam se vratila ambulantnim kolima, pa je bilo puno lakše. Kod kuće posla na sve strane. Siromasi dolaze da bi dobili koji dio odjeće. Tako mi vrijeme prolazi veoma brzo.

Naš Rogunut, mislim da sam vam o njemu pisala, bio je veoma zapušten. Živio je u polju pod malim slamnatim krovom, a nitko se za njega nije brinuo, jer je bio gubav. Uzeli smo ga u naš dispanzer prije dvije godine. Izliječio se je od gube, lijepo se oporavio, pa sada čuva naše krave i koze. Svi koji ga vide, čude se. Ima puno rodbine koja ga pita koliko ga plaćamo što kod nas radi. Rogunut im odgovara da nam se ne bi mogao zahvaliti, kada bi nam dao i svu kosu sa svoje glave, jer on nikada ne može zaboraviti u kakvom je lošem stanju bio prije nego je k nama došao. A sada je sit i obučen, ima svoju kolibicu, zna da se netko za njega brine. On je našao svoj novi dom.

24. I. 87. 27 parova slavilo je srebreni jubilej braka. Bila je svečana sveta Misa. Njihova djeca su im čestitala i okitila ih vijencima. Bilo je suza radosnica. Samo je jedna žena bila ozbiljna i zabrinuta, jer joj je muž teško bolestan bio u bolnici. Svima sam podijelila slike Srca Isusova, da ono bude Gospodar njihovih obitelji i da ih tješi u njihovim brigama i poteškoćama. Svi su bili jako sretni i veselili su se dobivenim slikama, pa nisu znali kako bi se za sve zahvalili. To je bio najljepši dar što smo im ga mogli dati.

s. Silvina MUŽIĆ

MISA PRED CRKVOM

Novosti iz Litete

Naša misionarka u Zambiji Emica Verlić u svom pismu od 26. veljače opisuje proslavu dana gubavaca u bolnici u Liteti.

PROSLAVA DANA GUBAVACA

Prošli puta sam vas pozvala na proslavu dana gubavaca. Niste bili ovdje osobno, no bili ste u mom srcu i u mojim mislima. Ove godine na zadnju nedjelju siječnja, 25. siječnja, proslavili smo dan gubavaca svečanije nego prijašnjih godina. Svi smo bili veseli i zadovoljni. Doktor je, naime, dobro organizirao pripremu i svi su toga dana dobili ručak: sav personal od zadnjeg čistača do najviših, a nas ima oko dvije stotine. Osim toga ima stotinjak gubavaca i 50 ostalih bolesnika, te 60 uzvanika. Naradili smo se kuhajući i pripremajući.

Od poglavice našega područja dobili smo kravu, od jednoga farmera 20 pilića, od drugoga 20 kg kobasica, od vojske jaja, veletrgovci Indijci darovali su brašna, šećera, ulja, kruha, maslaca, krumpira i riže.

Naši gubavci toga dana nisu jeli žgance, nego rižu s mesom za ručak i za večeru, a za doručak kruh s maslacem, keks i čaj.

Najviši gost bio je ministar zdravlja, pa član parlamenta, zatim guverner našega područja i mnogi ovdašnji dobročinitelji. Bio je i naš župnik iz Kaparu i generalni vikar iz Lusake o. Bruno Konrad, isusovac Poljak.

Proslave ovdje počinju molitvom. U 10 sati skupili smo se u crkvenoj dvorani bolesnici i bolničko osoblje, svi gosti — bilo nas je 300-400. Prvi je počeo svećenik župnik. Pročitao je odlomak iz evanđelja, rekao nekoliko riječi i pozvao na molitvu. Tek nakon molitve započele su razne govorancije, zahvale, preporuke itd.

Ove godine naši pretpostavljeni pripremili su za nas radnike ne malo iznenađenje. Na koncu je uzeo riječ doktor i najavio da se ovom prilikom podjeljuju nagrade najboljim radnicima bolničarima. I počeo je čitati: »Za savjestan, požrtvovan rad . . . dodjeljuje se prva nagrada« — i pročita moje ime. Još je rekao: »Ona je velika dobročiniteljica«. — Pozove me naprijed i tu mi je ministar uručio dar: na bakrenoj podlozi lijepo izrađene, također od bakra, sklopljene ruke. Ostali su dobili bakrenu šalicu.

Toga časa, kada sam primila nagradu, moje misli nisu više bile ovdje, nego odoše k vama, dragi prijatelji, u domovinu, prokrstariše cijelu našu zemlju od istoka do zapada i od sjevera do juga, odoše mi misli preko granice u Njemačku, Italiju, Kanadu i dalje. Sjetila sam se dragih pokojnih dobročinitelja. Zašto? — Ma, želja mi je da vas razveselim tim darom i tim priznanjem. Te sklopljene ruke, to je sve vaša zasluga, a ne moja. Vi ste svoje darove, svoje žrtve i svoja odricanja povjerili meni za ove patnike, i teško meni ako bih to zloupotrijebila, tj. za moj užitak. Hvala vam za sve u ime naše bolnice i u ime naših bolesnika.

Mnogo iskrenih pozdrava! U Isusu i Mariji odana

Emica VERLIĆ

EMICA PROMATRA KAKO NJEZINA BOLESNICA MARGARETA IZRAĐUJE RUČNI RAD

Napredujemo polagano

S. Zrinka Ravnjak, iz družbe Klanjateljica Krvi Kristove, u svom pismu opisuje nam na koji način nastoji osvojiti srca domorodaca u afričkoj državi Gvineja Bissau.

Kod nas je sada puno i prepuno posla. Za vrijeme sušnog perioda ljudi su najviše slobodni i kod kuće, pa ovo vrijeme koristimo za religiozne i druge društvene aktivnosti.

Teško mi je u nekoliko rečenica opisati stvarnost ovoga života. Iznijeti ću barem neke stvari.

Zaostalost je velika u svakom pogledu, pa nastojimo učiniti barem nešto prema svojim mogućnostima. Potrebno nam je mnogo svjetla i snage od Gospodina. U tome nas pomažu naši prijatelji misija svojim molitvama i žrtvama. Uslijed naporna posla čovjek se umori i posustane, no zato stiže pomoć iz domovine, pa dobijemo nove snage za daljnji rad.

Imali smo veliko slavlje na jednoj filijali, gdje je bio blagoslov nove kapele. Za slavlje je došao biskup, bilo je krštenje jedne obitelji i crkveno vjenčanje, a to je za nas rijedak događaj. Obitelj se revno pripremala, a i poslije slavlja nastavili su revnim kršćanskim životom. To je blagoslov ove mlade Crkve. Kapela je posvećena sv. Josipu. Preko ove kapelice osjećam se u duhu više povezana sa svojom domovinom koja

NA SATU RUČNOG RADA

SESTRA ZRINKA OKRUŽENA MLADIM VJERNICIMA

slavi veliku obljetnicu svoga nebeskog Zaštitnika. Pokušavam mojoj maloj zajednici dočarati veličinu ovoga velikog Sveca. Sada pripremamo pet dječaka i djevojčica za prvu sv. Pričest. To će opet biti veliki događaj za ovu malu zajednicu.

Iako se ne može govoriti o kakovu većem napretku, ipak mi se čini da ima smisla živjeti s ovim narodom. U početku mi je bilo teško okupiti djevojke i žene na pouku u šivanju ili za nešto slično, no sada, nakon tri godine rada situacija se posve promijenila. Jednostavno ne mogu primiti sve one koje bi željele. U našem centru uspjeli smo napraviti, uz pomoć dobročinitelja, lijepu prostoriju i nabaviti nekoliko mašina. Kroz tu školu šivanja tjedno prođe preko stotinu žena i djevojaka. Po selima se, međutim, okupljamo najčešće pod kakovim stablom i tu radimo ručno. Zahvaljujem se Božjoj Providnosti i dobrim srcima koja se odazivaju, pa mi pristiže i materijala, jer se za sve moram pobrinuti što se kaže od igle i konca pa sve do dugmadi.

Vrijeme mi strahovito brzo prolazi, jer mi posla ne manjka, a još puno sela čeka da i do njih stignemo. Često puta valja ostati i pružati zdravstvenu pomoć svakodnevno: opekotine, rane, ujed zmije i slično.

Sretna sam što barem malo mogu pomoći, iako je moj doprinos neznatan. No, eto, Gospodin se koji puta posluži i slabim i nevrijednim.

Želim vam lijepu i bogatu korizmu, a još ljepši i bogatiji Uskrs! Puno pozdrava i svako dobro uz preporuku u svete molitve koje su mi stvarno potrebne. Ni ja vas ne zaboravljam!

S. Zrinka Kata RAVNJAK

Petar Kasui

Napisao: Hubert CIESLIK

(6)

ZATVORENA DOMOVINA

(Nastavak)

Budući da su im trgovačke veze s Japanom bile već veoma ograničene, bojali su se da bi mogle biti i sasvim prekinute. Stoga su namjesnici svim brodovima najstrože zabranili da primaju preobučene misionare kako ne bi izazvali gnjev i nepovjerenje japanskih vlasti. A čini se da su i crkveni poglavari također nastojali spriječiti daljnje pokušaje iskrcavanja. Otac Minoes nije to mogao razumjeti. Ogorčen se lati pera i napiše dugo pismo prijateljima u Rimu.

»Od oca Petra Kasuia i Martina del Campo primio sam pisma 25. studenog 1625. Javljaju mi da u Japanu progonstvo tako divlja, da se tamo ne mogu vratiti ni japanski redovnici, pa da stoga čekaju zgodnu priliku za povratak u domovinu. I otac Petar Marejon i Gabrijel Matos su na različite načine pokušavali sreću, ali nisu uspjeli otići u Japan. Oni su rekli da je u godinu dana, tj. 1624., mučeno više od 500 kršćana, ali da su u Nagasakiju progoni već prilično stišani. U tim velikim progonima pomaže kršćanima 15 svećenika naše Družbe i dva brata, koji još ne znaju dobro latinski i kojih vam imena javljam.

Zaista je žetva velika, ali poslenika je malo. Zato su svi japanski svećenici koji se nalaze u Makau i u Košinšini svim silama nastojali da nađu prigodu za povratak u Japan. Da se ta stvar potakne, čini mi se da bi bilo potrebno da otac General napiše pisma kako onima japanskim svećenicima, tako i poglavarima da im dopuste vratiti se u Japan, kako mogu. Želio bih da otac General i meni napiše pismo da se vratim u Japan. Čim mi se pruži prilika, a da za to ne moram tražiti nikakvo drugo dopuštenje od ostalih poglavara, makar mi se pružila prilika prije nego što stignem u Makao.«

Na koncu spominje još nesretnu sudbinu japanskog isusovca Mihaela Matsuda.

»Na koncu bih Vam, velečasni Oče, još htio reći o sudbini oca Mihaela Matsuda, koji je doživio brodolom vraćajući se s Filipina u Makao, pa su ga Kinezi uhvatili te ga sad u Kini drže u zatvoru, što Vi, velečasni oče, sigurno već znate iz pisama koja su Vam drugi pisali. Spomenuti oci su mi pisali da se već vode pregovori za oslobođenje tog zarobljenika. Ako je sigurno da je još u zatvoru, molim Vas, velečasni, sjetite oca Generala i oce asistente da o tome pišu poglavarima u Japanu.«

Otac Minoes još jednom pročita pismo i brižno ga zatvori. A misli su mu opet otišle na Daleki istok. Što li se, međutim, događalo s njegovim prijateljima? Ta već su prošle skoro dvije godine otkad su mu pisali otac Petar Kasui i otac del Campo.

Otac del Campo još je bio u kolegiju u Makau, dok je otac Matsuda oslobođen iz ropstva i traži nov način da se prebaci u domovinu. A otac Petar Kasui je u Siamu.

U GLAVNOM GRADU SIAMA

Od početka 17. stoljeća između Japana i sijamskog kraljevstva razvijao se živ trgovački promet. U starom sijamskom kraljevskom gradu Ayudhya, oko 100 km sjeverno od današnjeg Bangkoka, na otoku u rijeci Menan nastanili su se mnogi snalažljivi japanski trgovci. Dapače je neki japanski samuraj i pustolov imenom Jamada Nagamasa postigao utjecajan položaj na kraljevskom dvoru i bio zapovjednik odjela od 400 japanskih samuraja u kraljevoj gardi. Pošto je u Japanu počeo progon kršćana, mnogi su japanski kršćani pobjegli u Siam i susjedne zemlje. U Ayudhayi je bilo oko 400 tih japanskih kršćana. Ali dotad još nije bila osnovana misija. »Bog može i po krivim crtama pisati pravo«, rekao je neki moderni pjesnik. I povijest misija u Siamu počela je na takvoj krivulji. To je utjecalo i na odluku oca Petra Kasui. Španjolci su 1624. godine na ušću rijeke Menan zarobili i oplijenili jedan brod, ali su ih nakon toga Siamci napali i pobijedili. Španjolski kapetan da Silva pao je u borbi, dok je 30 preživjelih mornara zarobljeno i bogati tovar, vrijedan više od 500 tisuća dukata robe, zaplijenjen.

(Nastavlja se)

Monika i Augustin

Piše: Anto MIŠIĆ

Patricije, državni službenik zaokupljen karijerom i uživanjem, osoran i često nevjeran muž, po vjeri nezainteresirani poganin.

Monika, njegova supruga, kućanica, pobožna kršćanka, strpljiva supruga i majka.

Augustin, najstariji od njihovo troje djece, bistar i nadaren dječak u kome otac vidi moguće ostvarenje svojih neostvarenih planova i želja namijenivši mu visoko školovanje i sjajnu karijeru. Pohađajući škole i živeći bez osobite kontrole, uz loš primjer oca i društva u kojem se kretao, a i zbog njegove »vruće« naravi, već ga u ranoj mladosti vidimo na putu pokvarenosti. Predaje se uživanju koje mu omogućuje gradski život.

STARA, A PREPOZNATLJIVO SUVREMENA OBITELJ

Pročitavši ovaj sažeti opis jedne obitelji, možda ste pomislili pa i prepoznali neku obitelj iz susjedstva. Da, ta nam je obitelj veoma bliska. Djeluje poznato i suvremeno po svojoj situaciji i problemima, premda je živjela u dalekoj prošlosti, prije 1600 godina, u gradiću Tagasti na sjeveru Afrike, u današnjem Alžiru.

Dječak Augustin postat će kasnije sveti Augustin, veliki svetac i jedan od najvećih crkvenih pisaca, a za sve to velike zasluge ima njegova majka sv. Monika. Zahvaljujući upravo njoj, njezin je sin nakon dugogodišnjih lutanja doživio obraćenje i bio kršten u noći Velike subote godine 387. prije točno 1600 godina.

Monikinom zaslugom obratio se i na času smrti krstio također njezin muž Patricije.

Kako, na koji je način Monika od sina propalice učinila sina sveca?

Vjerujem da to pitanje postavljaju mnoge majke koje imaju slične sinove ili kćeri, a htjele bi im pomoći? Mislim da će kršćanske majke uvijek moći učiti na primjeru sv. Monike. Nemoguće je u jednom malom članku potanko prikazati dugogodišnju Monikinu borbu za vlastitog sina, sve strepnje, nade, nastojanja, razočaranja i konačno — trijumf.

UTJECAJI SA STRANE UČINILI SU SVOJE

Patricije se nije protivio tome da Monika odgaja djecu kršćanski, što je ona zdušno i činila, iako Augustin, kako je to u ono vrijeme bio čest običaj, nije kršten kao dijete.

Unatoč Monikina nastojanja, nemirna Augustinova narav, ali i loš očev primjer pa i odlazak u veći grad na školovanje, odvedoše Augustina na put grijeha, te se udaljio od Boga i Crkve. Doskora Augustinu umire otac pa nastaju problemi s financiranjem njegova školovanja, osobito zbog raskošna i raskalašena života na koji je bio navikao. Kad mu je bilo tek 18 godina, žena s kojom je živio rodila mu je sina. Augustin mu dade ime Adeodatus (Božidar). Taj mu je sin umro u mladenačkoj dobi. Malo prije svoga krštenja Augustin se morao rastati i od žene s kojom je živio dugi niz godina. Vjerojatno je postojala neka neotkloniva zapreka za brak s tom ženom kojoj ne znamo ni ime. Ona se vratila u Afriku i ostala čitav život neudata.

KRIŽNI PUT I KALVARIJA

Monikin križni put počeo je još kad Augustin bijaše dječak, ali pravu kalvariju doživljava kad se njezin sin već kao devetnaestogodišnjak počinje zanimati za manihejsku sektu, a brzo zatim postaje i njezin član. Kao što danas susrećemo razne nasrtljive sektaše koji neumorno obilaze ljude nastoje ći da ih pridobiju za svoju sektu koja se obično protivi i Kristu i Crkvi, tako su u ono vrijeme to činili manihejci. Augustina je privukla manihejska sekta koja se nazivala pravom kršćanskom crkvom i jedinim sljedbenicima Isusa Krista, premda je Isus iz Nazareta za njih bio samo običan čovjek kao i Budha ili bilo koji »prorok«, a Katoličku Crkvu niti su prihvaćali niti priznavali. Augustin je postao gorljiv manihejac te je za svoju sektu pridobio gotovo sve

svoje prijatelje, ali ne i majku Moniku.

Uvidjevši opasnost u kojoj se sin nalazi, opasnost da se potpuno odvoji od Boga i Crkve, Monika upinje sve svoje sile da sina dovede pravoj vjeri. Počinje njezina duga i teška borba za sina koja će trajati 14 godina.

BORBA NA TRI PRAVCA — DO POBJEDE

Monikina borba odvija se u tri pravca: Molitva, biti uz sina, tražiti pomoć od drugih.

Monika je molila iz dubine svog vjerničkog i majčinskog srca, više suzama nego riječima. Kao starac, Augustin je zapiso: »... kad je za me plakala pred Tobom moja majka, vjerna Tvoja službenica, više nego što majka oplakuje tjelesnu smrt djece ... uslišio si je i nisi prezreo njezinih suza kad su tekući natapale zemlju pod njezinim očima na svakom mjestu njezine molitve: uslišio si je!«

Drugi je pravac njezine borbe bio: »biti uz sina«. Iako ga nije primila u kuću kad se kao manihejac vratio u rodni grad, brzo je uvidjela da to nije dobro. Bolje je postupati s ljubavlju, strpljivo i miroljubivo, pa ga je primila u kuću i nije se od njega odvajala. Slijedila ga je na njegovim putovanjima u Kartagu, Rim i Milano.

Treći pravac Monikina nastojanja oko sinova obraćenja bijaše u traženju osoba koje svojim znanjem mogu razjasniti laži manihejske sekte, jer to ona kao neškolovana nije mogla učiniti. Taj zadatak nije bio nimalo lak, budući da je Augustin već bio vrlo naobražen mlad profesor, pa se gotovo nitko nije usudio ulaziti u raspravu s njim koji u jednom svom djelu sam svjedoči da je u to vrijeme gotovo uvijek »pobjeđivao« u raspravama o vjeri. Pa ni sam biskup Tagaste u Africi nije se usudio s njim raspravljati, ali je njegovu majku utješio jednom blistavom i proročkom rečenicom: »Idi ... Nemoguće je da propadne sin tolikih suza.«

SUSRET SA SVETIM AMBROZIJEM

U Milanu Augustin susreće vrlo učenog i svetog biskupa Ambrozija čije propovijedi počinju razbijati Augustinove manihejske zablude kao sunčane zrake tamu. Monika je uskoro primijetila da se njezin Augustin polako počinje vraćati u krilo Crkve. Njezine suze ponovno teku, ali sada su to suze radosnice. Kao što na početku rekoh, Augustin je kršten u noći Velike subote prije točno 1600 godina, a krstio ga je sam sv. Ambrozije.

Monika je svoju zadaću završila doživjevši radost da njezina dugogodišnja borba za sina Augustina bude okrunjena krunom njegova krštenja. Iste godine 387. nekoliko mjeseci poslije Augustinova obraćenja, dok su živjeli u Ostiji nedaleko Rima, Moniku zahvati groznica te ona umrije nakon devet dana bolesti. Što u tom trenutku doživljava Augustin? Evo što sam pripovijeda u svojoj knjizi »Ispovijesti«.

MAJČINA SMRT

»Devetog dakle dana svoje bolesti, u pedeset i šestoj godini svoga života, a u trideset i trećoj godini moga života, ona se sveta i pobožna duša oslobodila tijela. Ja sam joj zaklopio oči. Silna mi se tuga skupljala u srcu i prelijevala se u suze, ali u isto su vrijeme moje oči na snažnu zapovijed duše upijale izvor suza dok nije presušio. Ta borba bila je za me vrlo teška. Zatim sam, malo-pomalo, opet s prijašnjim osjećajima mislio na Tvoju službenicu i njezin pobožni život pred Tobom, na njezinu svetu blagost i susretljivost prema nama, i kako sam najednom ostao bez nje! Obuze me želja da plačem pred licem Tvojim radi nje i za nju, radi sebe i za sebe. I pustih suze koje sam suzdržavao, neka teku koliko hoće, steruci ih kao ležaj pod svoje srce: i ono je počinulo na njima, jer ondje bijahu samo Tvoje uši, a ne uši kojega čovjeka koji bi s visoka tumačio moj glasni plač.«

Augustin je kasnije postao svećenik i napisao mnogo značajnih knjiga. Umro je kao biskup sjevernoafričkog grada Hipona 430. godine. Život njegove majke Monike mogao bi se sažeti u ovu misao: Dok bude majki svetica bit će i sinova svetaca!

Oglasi

DUHOVNE VJEŽBE ZA DJEČAKE

U sjemeništu »Augustin Bea« na Fratrovcu 38 u Zagrebu održat će se trodnevne duhovne vježbe (susreti dječaka) za one koji žele produbiti svoju vjeru i upoznati svoje zvanje.

U duhovnim vježbama mogu sudjelovati dječaci od završenog petog do završenog osmog razreda osnovne škole.

— Prvi tečaj počinje u PONEDJELJAK 1. LIPNJA U 18 SATI, a završava u PETAK 5. LIPNJA UJUTRO. — Drugi tečaj počinje u SUBOTU 20. LIPNJA u 18 SATI, a završava u SRIJEDU 24. LIPNJA UJUTRO.

DUHOVNE VJEŽBE ZA ODRASLE

Održat će se 29. do 31. svibnja. — Početak u petak u 17 sati, a završetak u nedjelju u 16 sati. Ukupna cijena smještaja iznosi 6.000 (šest tisuća) d. po osobi.

Za sudjelovanje u duhovnim vježbama, bilo odraslih, bilo dječaka, potrebno je prethodno se prijaviti na adresu: STJEPAN KUZMIĆ, Fratrovac 38, 41000 ZAGREB, (Telefon: (041) 222-363)

K N J I G E

Na adresi Franjo EREIZ, Palmotićeva 31, 41001 ZAGREB, pp 699 možete naručiti slijedeće knjige:

O. RUPERT MAYER — Isusovac protiv nacizma. Životopis najnovijeg blaženika. Napisao W. Sandfuchs — 2.500 d.

ISUS — OBJAVITELJ BOGA LJUBAVI, Mato Zovkić — 1250 d.

SRCE ISUSOVO SPASENJE SVIJETA, Bernhard Häring — 1250 d.

PUT LJUBAVI — ŽIVOT PO DUHU, napisao Mario Giuliani — 1500 d.

SRCE ISUSOVO I SUVREMENI APOSTOLAT — 1000 d.

SRCE ISUSOVO U SUVREMENOM SVIJETU — 650 d.

PRED TAJNOM ZLA I PATNJE, I. Kozelj — 800 d.

POVIJEST ISUSOVAČKOG REDA, napisao C. J. Campbell — 1000 d.

Molitvenici:

SRCE ISUSOVO SPASENJE NAŠE — izdanje 1976. — 1500 d.

SRCE ISUSOVO SPASENJE NAŠE — izdanje 1987. — preuređeno. Korice u više raznih boja — 3000 d.

SRCE ISUSOVO UFANJE NAŠE — s velikim slovima — 1250 d.

CRKVENI HIMNI — 380 d.

Od Pere Bulata mogu se nabaviti slijedeće knjige:

OBITELJ MEĐU KAMERAMA — 650 d.

PO EUHARISTIJI SE VJEČNO ŽIVI — 250 d.

SREĆA JE U OBITELJI — 250 d.

Od Jurja Gusića mogu se nabaviti slijedeće knjige:

MLADIĆU, ZNAŠ LI LJUBITI — 1500 d.

DJEVOJKO, ZNAŠ LI LJUBITI — 1500 d.

DJEVOJKA I LJUBAV — 250 d.

MLADIĆ I LJUBAV — 250 d.

MLADI NA KRISTOVU PUTU — 1500 d.

OD KOVAČA DO MISIONARA — 500 d.

S ISUSOM NA GOLGOTU, zbirka križnih puteva — 1250 d.

MAJKA I ODGOJITELJICA — 1250 d.

Od Josipa Antolovića može se naručiti:

DUHOVNI VELIKANI, životopisi svetaca za sve mjesece osim siječnja i prosinca. Cijena za pojedini mjesec: 1250 d.

PROPOVIJEDAJTE RADOSNU VIJEST — 650 d.

SVJEDOČANSTVO RIJEČI — 650 d.

SVEĆENIK VJERNIKU NA RAZMIŠLJANJE — 300 d.

OMNIS SPIRITUS LAUDET DOMINUM, propovijedi — 300 d.

LIPANJSKA RAZMIŠLJANJA — 300 d.

SVEĆENIK VJERNIKU U ADVENTSKE DANE — 300 d.

NA PUTEVIMA GOSPODNJIM — 250 d.

SVEĆENIČKI SVIBANJ — 300 d.

U ŠKOLI DUHA — 250 d.

OD PAŽA DO MUČENIKA — 250 d.

PORUKA SVETIH MJESTA I DOGAĐAJA — 500 d.

RAZMIŠLJANJA O ISUSU I S ISUSOM — 650 d.

Zahvalnice

ZAHVALJUJEMO PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGRJEŠNOM SRCU MARIJINU

...Majci Božjoj Bistričkoj i svim svetima što su mi pomogli riješiti moj posebni problem. — Marija, Zagreb

...sv. Josipu i svim ugodnicima Božjim za sretan porod moje kćerke. — B. Brlek, Zagreb

...Gospi Bapskoj, sv. Leopoldu i Ivanu Merzu za pomoć sestri u teškoj bolesti, kao i za ostale primljene milosti. — A. K., B.

...i m. Klaudiji za dosadašnju zaštitu, uz preporuku za obitelj. — Majka Anđela, Zagreb

...za primljene milosti uz preporuku za obitelj. — Jozica Eterović, Pučišća

...Presv. Trojstvu, Mariji Pomoćnici i sv. Leopoldu za sretnu operaciju kćeri i snahe. — E. Ž., Valpovo

...i Gospi Loretskoj na udijeljenoj milosti i pomoći. — B. B., Primošten

...sv. Josipu i svim zaštitnicima na uslišanim molitvama. — D. V., Čepin

...Presv. Trojstvu i Žalosnoj Gospi za sve milosti u životu. — Guštek Sesvečina, Bedenica

...i m. Klaudiji za primljene milosti. — N. N., Rim

...sv. Leopoldu i sv. Franji za olakšanje u bolima. — Pretplatnica, Sunja

...Gospi Lurdskoj i sv. Leopoldu na uslišanoj molitvi. — Zahvalna majka, Črnkovci

...i m. Klaudiji za pomoć u bolesti. — N. N., Križevci

...sv. Obitelji i sv. Leopoldu za sretnu operaciju i za uslišane molitve. — L. K., Bočkinci

...na primljenoj milosti za sina svećenika. — Majka iz Međimurja

...i m. Klaudiji za mnogostruku pomoć i moli za sretno rješenje teškoga problema. — S. Klaudija, Zagreb

...za mir u kući. — Katarina M. iz V.

...i m. Klaudiji za sretnu operaciju i za ohrabrenje u potištenosti. — A. Sekulić, Wissenburg

...i m. Klaudiji za zdravlje iza drugog infarkta. — N. N., Zagreb

...sv. Antunu, sv. Roku i svim svetima za kćerkino zdravlje, uz preporuku za mir i blagoslov u obitelji. — V. K., Samobor

...za milosti što sam ih od njih primila

...i m. Klaudiji za posebnu milost udijeljenu mojoj šogorici. — S. Anastazija, Zagreb

...i Duhu Svetome koji su mi dali snage za uspjeh tokom čitavog moga školovanja — Sandra, Zadar

...i Gospi od brze pomoći za pomoć u bolesti i za druge milosti. — N. N., Slav. Kobaš

...Gospi Kloštarskoj, sv. Josipu i biskupu Langu za ozdravljenje i što je unuk dobio zaposlenje. — Baka, Kobaš

...Gospi Lurdskoj, sv. Judi Tadeju i sv. Leopoldu što mi je sin dobio zaposlenje. — Majka Zorica R.

...Duhu Svetome, Gospi Bapskoj i svima svetima za mnoge primljene milosti a napose za sretno položene ispite moje kćerke. — A. A., Bapska

...i m. Klaudiji za sinov uspjeh u školi. — Zahvalna majka

...Kraljici Mira i sv. Josipu za ozdravljenje sestre i za druge milosti. — P. R., Bjelovar

...i sv. Josipu za primljene milosti. — O. K., Bjelovar

...za milosnu snagu u životnim potrebama. — Katica Martinović, Giletinci

...za primljene milosti uz preporuku za mir i Božji blagoslov u kući. — Ana Žakić, Giletinci

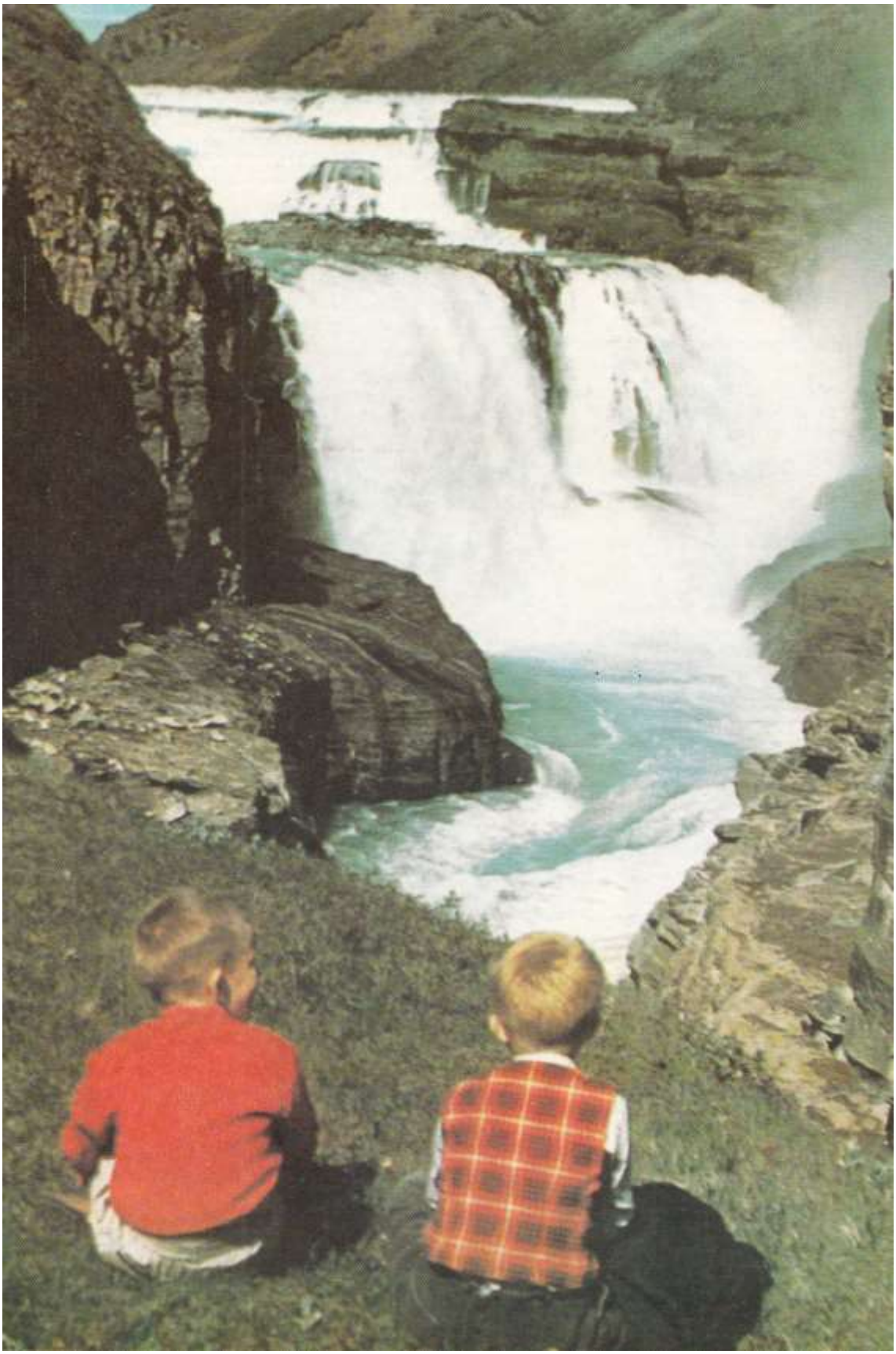
...za dobra koja sam primila zajedno sa svojom djecom. — Ličanka, Vancuver (Kanada)

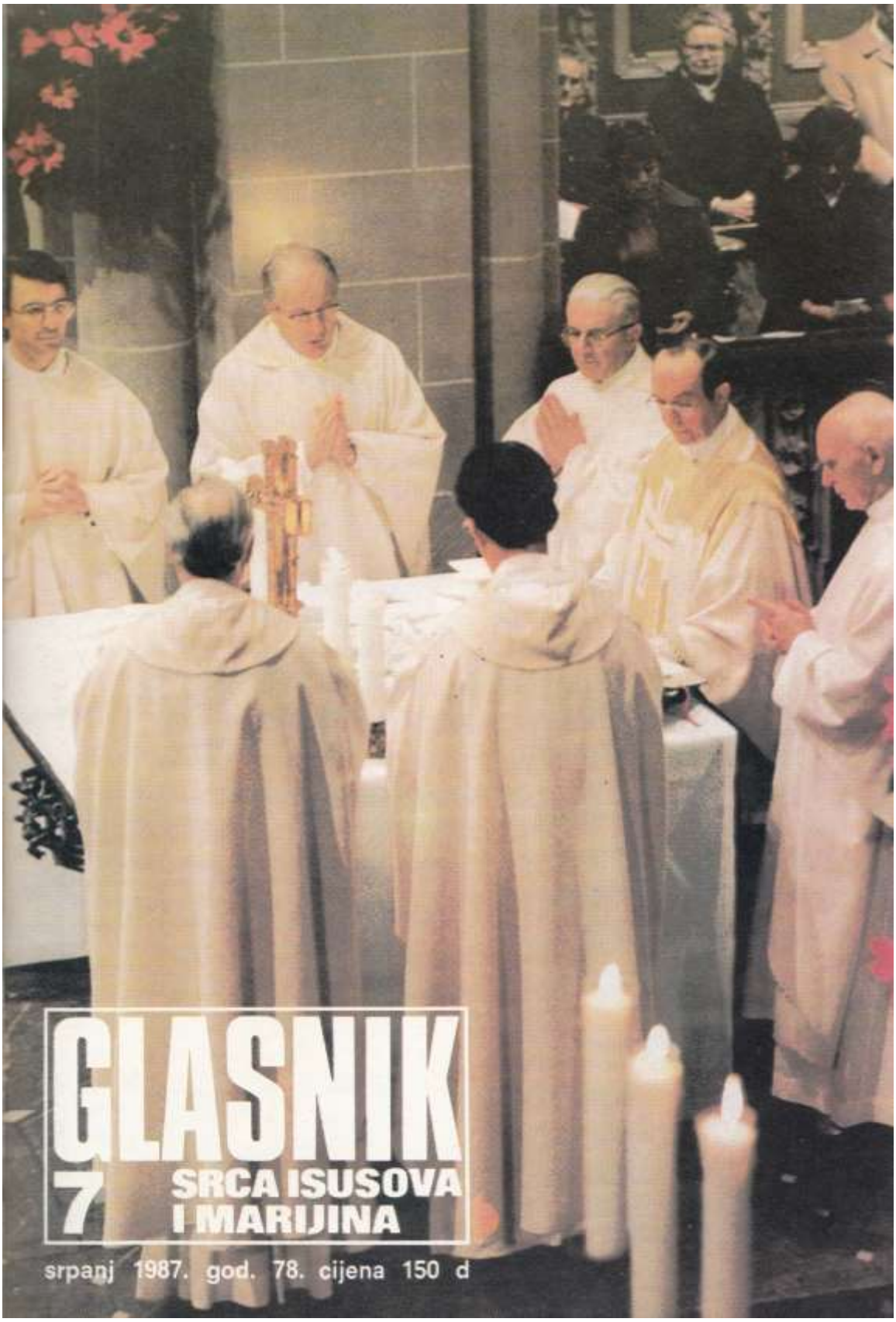
...sv. Josipu i ostalim svetim zaštitnicima za milosti i uslišanja kroz nekoliko godina. — Ružica Avar, Varaždin

...sv. Obitelji i svetim zaštitnicima za sve primljene milosti u životu, a napose za poboljšanje zdravlja moje žene. — S. K., Zagreb

...sv. Josipu i svetim zaštitnicima za primljene milosti, uz preporuku za obitelj. — Vinka Kovačević, Kreševo

PREPORUČUJEMO SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI

GLASNIK

7 SRCA ISUSOVA I MARIJINA

srpanj 1987. god. 78. cijena 150 d

UČINI ME, GOSPODINE, DOSTOJNIM TVOGA OLTARA! DAJ DA S MOGA LICA ŽARI TVOJ LIK!

MNOŠTVO JE ZRNJA A JEDAN JE KRUH, MNOŠTVO JE VJERNIH A JEDNA JE CRKVA — TAKO JE HTIO KRIST!

Isus u zrelom žitu

Kroz žito zrelo u komu staza vijugava moja teče,
pa se u daljini u blještavom sjaju smiraja gubi,
Isuse, pričinilo mi se, da si prošao Ti, kao onda,
kada si s ribarima prijateljski razgovarao galilejskim.
Te riječi bile su mi slatke. Plodovi rajski su to,
jer Ti, čovjek i Bog, pobožanstvio si čovjeka.
Pronašao si, dok je u Tebi krvario lov tamnog vijeća,
a na zreniku su Te cedri braniči s granama čekali.
Učini mi se, da sam Te i ja s učenicima slijedio,
te na večer dlanovima za večeru klasje mrvio.
Bijah, mislim tako, mnogo u svijetu i malo Tvoj
jer me brige života, Gospode, na putu ustaviše.
Na isto zlatno klasje silazi isti blještavi sumrak,
ali ne osluškujem više riječi Tvoje,
koje evanđelisti ne rekoše.
Stoljeća prođoše, a s njima, izgleda mi,
da Ti ponovo prolaziš,
pa Tvoj svijetli tražim trag u blatu,
da ga cjelivam.

NICHIFOR CRAINIC

(S rumunjskog preveo TON SMERDEL)

GLASNIK
Srca Isusova i Marijina

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove. - Glavni i odgovorni urednik: Valentin Miklobušec. - Uredničko vijeće: Josip Antolović, Ignac Belak, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Stjepan Kuzmić, Valentin Miklobušec, Mato Rusan i Marijan Šteiner. - Tehnički urednici: Ignac Belak i Miro Jurić. - Adresa uredništva i uprave: Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp 699. Telefon: (041) 434-710, (433-362). Tisak »Plamen«, Slavonski Brod. - Cijena pojedinog broja 150 d. Godišnja pretplata 1800 d. - Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10 posto popusta. - Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu uprave. - »Poštarina plaćena u gotovom. - Rukopise i fotografije ne vraćamo.

Urednikova riječ

Sigurno ste se već pitali kako da postanete sretni? O svojoj sreći svakako imate i neku predodžbu. Provjerite da li je ta predodžba ispravna. Ako vam je sreća u zgrtanju, nećete daleko stići. Akoli je u davanju, na dobrom ste putu.

O požaru se govori kad negdje hara. Tako i o ljudskim pravima, kad su negdje pogažena. Doista, nikad i nigdje nisu bila u potpunosti poštivana, ali su razne vrste nasilja danas tako vješto organizirane, dapače i ozakonjene, te se pod parolama o slobodi, napretku i prosvjeti gaze i osnovne ljudske svetinje. Želimo li svijet mijenjati, a moramo ga mijenjati, trebat ćemo mesti najprije pred svojim pragom. Morat ćemo uistinu biti kršćani, a ne pogani, a i poganima priznati da često vrše djela dostojna kršćana.

Gospa nas u svom »Magnifikatu« uči da najdublje povjeravanje života Bogu postaje najuzvišeniji himan života. Ovog mjeseca slavit će se mnoge mlade Mise, ili one zlatne. Pred našim će očima često biti žrtva i žrtvenik kao mjesto i način naše uzajamnosti s Bogom, a po tome također i istinske radosti te opravdane nade.

Glasnikova reportaža vodi vas u Samobor, stari gradić uvijek mlada lica. Jurica Jezerinac poslao nam je svoj razgovor s jednom hrvatskom obitelji u Kanadi. Pisma misionara i misionarki govore nam o naporima usađivanja Kristova križa. Koliko im pomažemo, toliko ćemo biti i dionici njihovih zasluga.

Dragi čitatelji Glasnika, želim vam zdravo i rodno ljeto, ugodan odmor, uspješan posao i puno duhovne svježine — uz Glasnik Srca Isusova i Marijina.

GLASNIK
Srca Isusova i Marijina

GOD. 78. SRPANJ 1987. BR. 7.

S A D R Ž A J

HVALA NA PISMU — — — 220
LJUBAV — PUT DO SREĆE, J. Antolović — — — — — 222
DA SE POSVUDA POŠTUJU LJUDSKA PRAVA, P. Galauner — 224
IMA LI EKOLOŠKIH GRIJEHA? R. Grgec — — — — — 226
KRŠĆANI POGANI I POGANI KRŠĆANI, R. Brajičić — — — 227
RASPJEVANA PROROČICA, A. Weissgerber — — — — — 228
OLTAR I ŽRTVA, M. Steiner — 230
SUZE, AFORIST — — — — 232
STVARI U SVOJOJ ISTOVJETNOSTI, T. Merton — — — 233
STARI GRAD MLADA LICA, TINO — — — — — — — 234
DJECA SU IM NAJVEĆE BLAGO, J. Jezerinac — — — — 236
POTPUNO NEPOKRETNA, A UVIJEK RASPOLOŽENA, S. Kuzmić 238
SVETA MISA ZA DAR ŽIVOTA, S. Bošnjak — — — — — 239
LIDIJA JE NAŠLA DRUGI PUT, IVNA — — — — — — 240
BISKUPSKA KONFERENCIJA U INDIJSKOM OCEANU, M. Rusan 242
NAŠI BOLESNICI, A. Gabrić — 243
SESTRA SILVINA PIŠE..., S. Mužić — — — — — — 244
GRADIMO NOVU CRKVU, I. Dilber — — — — — — 245
UTJEŠNE VIJESTI IZ N'GAOUNDERE, M. Šurjan — — — — 246
PETAR KASUI, H. Cieslik — 247
JEZGROVITA PORUKA ALBERTA VELIKOG, T. Vereš — — — 248
PRAVILA ZA RAZGOVOR S BOGOM, F. Višnjić — — — — 248

Hvala na pismu

RAZMIŠLJANJE O SPASENJU

Naši nam čitaoci sve češće pišu. U novije vrijeme to su razmišljanja koja je u njima pobudio Glasnik svojim štivom. Mislim da je to dobar znak, jer Glasnik i želi svoje čitatelje potaknuti na razmišljanje i na djelovanje. Jedno takvo razmišljanje donosimo u ovom broju Glasnika kao nadopunu onih članaka koje dopisnik sam navodi. Želimo ponovo istaknuti: razmišljanje, djelovanje i molitva tri su vlakna spletena u jednu zlatnu nit koja nas vodi k Bogu.

U svibanjskom broju Glasnika veoma su me obradovala dva članka: »Svjedočanstvo o djelovanju milosti« i »Ljubav — put do Boga«. U prvom, čitateljica Š. A. B. kaže: »Bog najbolje zna što je spasenje i kako se zadobiva«, a u drugom J. Antolović dobro upozorava na Lutherov krivi zaključak »da je svaki napor oko opravdavanja osobnim djelovanjem beskoristan«.

Pošto se već desetak godina bavim proučavanjem rimokatoličke i protestantske teologije, a još više samim Sv. pismom, htio bih čitateljima Glasnika iznijeti svoje razmišljanje o spasenju i zadobivanju spasenja.

Jednom sam nekim radnicima govorio o Bogu i spasenju. Tada me jedan od njih jako dobro upitao: »A od čega to nas treba spasiti?« To je jako iskreno pitanje. Ljudi gledaju život, sa svim njegovim popratnim sadržajem, posve naravnom pojavom koja završava smrću, i onda sve svršava. Teško je vjerovati u zagrobni život, pogotovo da bi on ovisio o namenu. A ipak, postoji zagrobni život, postoji vječnost — sretna ili nesretna, i nitko je šim djelima učinjenim u vrene može mimoići. U nesretnu vječnost, koja se zove i pakao, vodi grijeh. Pakao je posljedica grijeha. Zato čovjeka treba spasiti i od grijeha i od njegovih posljedica.

Kao dijete koješta sam činio što se meni sviđalo, iako to nije bilo dobro. Imalo je samo privid dobra. Mama bi me tada išibala. Ja sam tada svoje spasenje vidio u tom da izbjegnem njezine šibe. Kad u tome nisam posve uspio, nastojao sam je barem plačem umilostiviti da bude što blaža, ili da mi posve oprosti. Mama je pak moje spasenje vidjela u kazni za promašaj. Htjela je postići da se ne družim s djecom koja bi me naučila lagati, krasti, ljenčariti, jer bih tako u životu postao lažljivac, kradljivac, lijenčina — promašen čovjek. Nakon dobivenih šiba, odlučio sam biti bolji. Postavši bolji, »spasio sam se« od batina. Slično je s Božjim postupkom prema nama na putu našeg spasenja od grijeha i pakla.

Pošto je Isus najozbiljnije govorio o strahovitim i vječnim mukama u paklu, znači da pakao postoji i da smo mi u opasnosti. Svi koji vjeruju Isusovim riječima, htjeli bi tu strahotu izbjeći. Ono što nas ljude čini »smiješnima« to je naša podvojenost. S jedne strane htjeli bismo izbjeći pakao, a s druge strane htjeli bismo činiti ono što nam se sviđa — iako je to često put u pakao. Tako bismo se npr. krađom, umjesto radom, htjeli dokopati neke stvari, a Bog krađu izričito zabranjuje. Ponekad nam laž može donijeti veliku materijalnu korist, ali Bog zabranjuje i lagati. Mi bismo htjeli bez rada, bez muke, uz nepravdu, doći do nečeg što je vremenito dobro, a da u isto vrijeme ne budemo pogođeni vječnom pravdom — a to ne ide. Bog nas želi spasiti od takvog vladanja i od njegovih posljedica. On ne uživa u našoj nesreći, ni vremenitoj ni vječnoj; zato i govori da »sjekiru treba staviti na korijen svih zala«. Zlo treba onemogućiti u začetku, pa ga neće biti ni u završetku; treba ga onemogućiti u vremenu, pa ga neće biti ni u vječnosti!

Kada Bog zahtijeva nedjeljni odmor i svetkovanje Dana gospodnjega, onda tako postupa, jer je to za naše dobro. Prekomjerno zamaranje tijela onemogućuje duhu da djeluje, da se susretne s Božjim Duhom, a Božji Duh je izvor života i sreće. Mnogi do toga ništa ne drže pa rade nedjeljom i onda kad im to nije potrebno. Takvi postaju robovi rada i zgrtanja, poklonici mamone, a Bogu i bogatstvu ne može se služiti. Kad moramo birati, uvijek smo u opasnosti da izaberemo ono što nas više privlači, jer godi našoj pohlepi. Nedjeljnim počinkom i okupljanjem u Crkvu Bog želi da se tjelesno odmorimo, da se s drugima doživimo kao braća i djeca istog Oca kojeg zajedno molimo: »Oče naš...«, da jedni drugima pružimo ohrabrenje na putu dobra, da svoju dušu i duh nahranimo Riječju i Tijelom Kristovim, hranom vječne radosti. Tko ne ide tim putem, ozbiljno se izvrgava opasnosti da zaluta i stigne u vječnu nesreću.

Bog traži da činimo dobro svima, a nikome zlo, jer zlo unesrećuje uvijek dvojicu: onoga kome činimo zlo, a još više onoga koji čini zlo. Zato Bog traži i bračnu vjernost, jer nevjernost nanosi drugome nepravdu i bol, vodi u rasap obitelji i propast djece. Kada o tome počinjemo razmišljati, uviđamo kako smo slabi da se zlu odupremo, jer smo mu jako skloni, pa počinjemo i moliti: »Gospodine, pomozi mi da budem vjeran, da opraštam, da ljubim . . .«

Nakon jedne propovijedi u kojoj je Petar razložio zašto je Isus trpio, Židovi su ga upitali: »Što da činimo?« Petar im je odgovorio: »Obratite se, i neka se svaki od vas krsti u ime Isusa Krista za oproštenje grijeha; tako ćete primiti dar — Duha Svetoga!«

Obraćenje i krštenje je ono što moramo učiniti za svoje spasenje. Kršteni doduše jesmo, ali što je s obraćenjem? Obraćenje je početak naše poslušnosti prema Bogu. To je čin pomirenja s Bogom i početak prijateljskog zajedništva s njim. To je prvi korak na putu prema potpunoj poslušnosti koja rađa svetošću.

Kad nekoga volimo, najveća nam je radost činiti ono što njega veseli. Kad ljubimo Boga, najveća nam je radost vršiti njegove zapovijedi. Kad nekoga volimo, želimo s njim stalno drugovati, slušati ga i s njim razgovarati. Kad Boga ljubimo, to je kudikamo više!

S Bogom treba razgovarati sasvim jednostavno. U taj jednostavan razogvor s Bogom najbolje nas uvodi Evanđelje. Tu doživljavamo Boga kao prijatelja koji nas uistinu ljubi. Susrećemo ga kao prijatelja koji je svoj život položio za nas. Krist Gospodin zove nas prijateljima, a ne slugama, jer nam je priopćio sve tajne, dok sluga ne zna što radi i namjerava njegov gospodar. Krist nam je priopćio sve tajne svoga bića, svoje Bogočovječanske osobe, očitavao nam je da je on sav Srce, sav Ljubav, a jedina namjera koju ima s nama — je naše spasenje. Pa i onda, kad su naši grijesi crveni poput skrleta, on nam je kadar oprostiti i učiniti da budemo bjelji od snijega, i samo nam jedno poručuje: »Idi, i ne griješi više!«

MILAN

Bog i mi

U posjedovanje Boga ulazimo kada on obuzme sve naše moći svojim svjetlom i svojim besprijekornim ognjem. Mi ga ne »posjedujemo« doklegod on nije posve zaposjeo nas . . .

Što se više poistovjećujemo s Bogom, više ćemo se poistovjećivati sa svima koji su istovjetni s njim. Njegova će ljubav živjeti u svima nama. Njegov će Duh biti naš jedini život, život sviju nas i život Božji. I ljubit ćemo jedan drugoga, i Boga, istom ljubavlju kojom on ljubi nas i sama sebe. Ta je Ljubav sam Bog!

Thomas MERTON

Moja glavna briga

Moja glavna briga ne smije biti traženje uživanja ili uspjeha, zdravlja, života, novca, počinka ili čak stvari kao što su krepost i mudrost — a još manje njihove oprečnosti, bol, neuspjeh, bolest, smrt. Moja jedina želja i moje jedino veselje u svemu što se događa, mora biti znanje: Ovdje je nešto što je Bog htio za mene. U tom se nalazi njegova ljubav, i primajući to, mogu mu uzvratiti ljubav i time mu dati sama sebe. Dok mu, naime, dajem sama sebe, naći ću njega — a on je Život Vječni!

Thomas MERTON

Ljubav — put do sreće

U jednoj od svojih novela ruski romanopisac Dostojevski pripovijeda o nekom studentu koji je provodio osamljen i tih život. Njegova jedina strast bijaše znanost i potpuno joj se predao. Ipak nije bio ni sretan ni zadovoljan. Prolazio je ulicama osjećajući se nerijetko kao stranac samome sebi i svima oko sebe, kao utamničenik koji se sam zatvorio u svoju osamu. Jedanput mu je ipak došlo do svijesti da njega zapravo nikad nitko nije ljubio, ali isto tako da ni njemu samome nikad nije pošlo za rukom da nekoga ljubi. Jednom je slučajno susreo neku djevojku.

Imala je 20 godina, a zvala se Katarina. Sasvim suprotno svom prijašnjem mrtvilu sad je najedanput osjetio novi, snažni, nevidljivi val života. Duboko prožet osjećajem ljubavi prema Katarini, osjećao se kao da je uskrsnuo iz groba. U jednom razgovoru rekao joj je:

»Ne znam što se to sa mnom zbiva. Kad te vidim, dođe mi kao da vidim sunce.«

Djevojka mu je odvratila: »O, siromašku moj! Zar nikad nisi živio s kakvim dobrim čovjekom? Zar si sam i osamljen na tome svijetu?

»Sâm sam, nikoga nisam imao, ali sad to nije važno. Sad će biti bolje, sad mi je dobro!«

»Što me tako gledaš?« — reče djevojka nakon minutu šutnje i zasta.

»Što ili kako te gledam?« — reče on. »Gledam te kao da bi te grijale moje oči.« Kasnije doda još i ovo: »Ljubit ću te, jer tvoja je duša tako čista, tako sjajna, tako prozirna ... Ljubit ću te, jer tvoje oči ljube, jer kad ti nekoga gledaš, onda otkrivaš svoje srce.«

Ovdje je riječ o jednoj dubljoj ljubavi između dvoje mladih ljudi, o pravoj ljubavi koju je mladi student prvi put u životu osjetio. Nije to nipošto bila samo neka sjetilna ljubav, još manje požudna, već ljubav koja je proizlazila iz čista i nesebična srca, ljubav jedina vrijedna tog imena. Tu i takvu ljubav propovijeda i kršćanstvo i to ljubav ne samo između supružnikā ili mladića i djevojke u zarukama, roditeljā i djece, nego ljubav koju bi Kristov sljedbenik morao osjećati i pokazivati prema svakom čovjeku, jer svaki je čovjek naš bližnji. Takva ljubav ima svoje konkretne iskaze, o kojima je dobro razmišljati.

USLUŽNOST

Najizravniji način prave i nesebične ljubavi je uslužnost. Ona je naročito važna u obitelji, i bez nje nema sretnog mirnog obiteljskog života. Rekla mi je nedavno jedna supruga i majka: »Ono što se danas naziva ljubav, to traje u braku godinu dvije. Ako povrh toga nema nešto dublje, onda nastaju problemi i lomovi.« A što bi to dublje bilo? — To je spremnost na služenje bračnom drugu, djeci, starima. Biti uslužan svaki dan i to mnogo puta. Uslužnost pokazuje i dokazuje pravu ljubav, ali ona i širi prostore ljubavi. Ona stvara uvjete za rast ljubavi i kod onih kojima se iskazuju usluge. Kad u obitelji, u zajednici nastanu napeti međuljudski odnosi, valja se pitati koliko smo uslužni, koliko smo spremni na usluge? Što ima više spremnosti za službu bližnjima, to više ćemo pridonijeti poboljšanju međuljudskih odnosa. Ugasi li se taj plamen, utrnut će i bračno ognjište!

MISAO NA DRUGE

Student o kojem piše Dostojevski bio je zatvoren u sebe, nije mislio na druge, pa je onda i živio onako osamljen u tamnici svoje zatvorenosti. Sunce mu je granulo kad je sreo otvorenu osobu, u kojoj je kod prvog susreta osjetio da misli na njega i da mu želi dobro.

Mnogo je ljudi koji misle samo na sebe. Takvi upravo čudesnom skrbi vode brigu o svome zdravlju, a nikad se ne zanimaju za zdravlje drugih. Ako kojiput i spomenu nečiju bolest, onda će odmah nabrojiti čitav niz svojih bo-

lesti, kao da bi htjeli reći: pa vi trpite samo od jedne, a ja od mnogih bolesti.

PRIGODE I DATUMI

U životu ima posebno važnih prigoda i datuma. To su u prvom redu imendani. Oni nas podsjećaju na naše krštenje, na kojem smo dobili svoje ime, pogotovo ako smo dobili ime kojeg sveca. Dobro je na imendanske dane čestitati ocu, majci, braći, sestrama, prijateljima i dobročiniteljima. Poznam jednog župnika, koji se za imendan svojih vjernika javljao pismenom čestitkom. Stajalo ga je to puno truda, ali ljudi njegove župe bili su iznenađeni njegovom pažnjom, pa čak i oni koji su bili kršćani samo po krsnom listu. Kad su nakon toga negdje na ulici sreli svog župnika, izrazili su mu svoje ugodno iznenađenje i zahvalnost. Osjetili su da ih taj njihov župnik, iako s njim baš nisu naročito povezani, ipak voli i želi im dobro.

Proslava imendana u obitelji učvršćuje obiteljske veze. Danas, kad je obitelj rijeđe na okupu, takve su zgode naročito dragocjene. Mogu se slaviti i rođendani i razne obljetnice, osobito bračne.

Valja, dakle, iskorištavati razne datume da se podgrijava ljubav i zajedništvo, da stari roditelji osjete kako ih njihova djeca nisu zaboravila, kako ih, makar bila i daleko, nose u srcu. Srdačna riječ na imendan, rođendan, za velike blagdane, riječ utjehe i suosjećanja kod nesreće ili smrti u kući, zlata vrijedi. Još više, ona je odraz Božje dobrote i ljubavi, jer Bog nas je učio da ljubimo svoje bližnje.

Često mudrujemo o sreći i ljubavi, a zaboravljamo da se ona nalazi nadohvat ruke. Sanjarimo o ljubavi, a zaboravljamo na djelotvornu ljubav. Sanjarska ljubav maašta o nečemu što će biti veliko, upadno, a zaboravlja da su prigode za veliku ljubav rijetke, dok svaki dan postoje nebrojene prigode za onu takozvanu »malu«, a ipak pravu i vjerodostojnu ljubav. Ne varajmo se stoga i ne gubimo vrijeme čekajući priliku za neku veliku ljubav. U poniznosti srca prihvaćajmo male svagdanje zgode za konkretne čine ljubavi pa ćemo dobro ispuniti svoje dane i usrećivati svoje ukućane, susjede, prijatelje, a možda i još mnoge druge. Prijazna riječ, iskren smiješak, radosna čestitka, dobra želja, prijateljski pogled, sve su to sunčane zrake, sposobne prosvijetliti i ogrijati svakog čovjeka.

Student o kojem piše Dostojevski, namjerio se na Katarinu, i tako su se otvorila vrata njegove tamnice. Postao je sretan čovjek.

Josip ANTOLOVIĆ

Da se posvuda poštuju ljudska prava

Opća nakana AM za mjesec srpanj usmjeruje našu pozornost na čovjeka kao osobu, na njegovo dostojanstvo i na neotuđiva prava koja iz toga slijede.

ČOVJEK JE UGROŽEN

Nažalost, čovjek je danas — na kraju 20. stoljeća! — na svim meridijanima i na svim paralelama mnogostruko ugrožen, i biološki i moralno. A iznad svega prikraćen je i oštećen u svojim najosnovnijim pravima.

Nijedno stoljeće nije učinilo toliko zločina protiv čovjeka kao ovo naše. Logori i plinske komore, razni gulagi i slična mučilišta obilno o tome svjedoče. I u revolucionarnim obračunavanjima kao i u oslobodilačkim ratovima uvijek je na meti bio čovjek; ponajčešće onaj mali čovjek, koji se nije znao ni mogao braniti i čiji glas se nije mogao čuti niti u dvoranama za konferencije, niti kod rješavanja osnovnih životnih problema.

OPĆA DEKLARACIJA O PRAVIMA ČOVJEKA

Nekada je Dekalog — 10 Božjih zapovijedi — štitio čovjeka i njegovo dostojanstvo. Ali čovjek je taj zakon zabacio i zaboravio. Počeo je graditi svoju povijest izvan tih uskih okvira Božjeg zakona. Nakon drugog svjetskog rata, tog najvećeg krvoprolića na našem planetu, čovječanstvo se osjećalo bespomoćno i ugroženo. Trebalo je mjesto Dekaloga, ili u duhu Dekaloga, pronaći novi zakon koji će štititi čovjeka, njegovo dostojanstvo i njegovu slobodu od novih

mogućih proloma zla i tiranije. Ujedinjene nacije proglasile su »Opću deklaraciju o pravima čovjeka.« Svi su je članovi te velike svjetske organizacije prihvatili i potpisali, nešto iz poštivanja prema tim velikim etičkim principima, a nešto iz zabrinutosti za vlastitu sigurnost i slobodu.

Divna su to načela o slobodi misli, savjesti i vjere, (član 18), o jednakosti u dostojanstvu i pravima (član 1). Ali čovjek i dalje živi, trpi i umire često puta zgažen u svom dostojanstvu, prečesto oštećen u svojim neotuđivim pravima. Osim zakona, i onog Božjeg i ovog ljudskog koji se uvelike temelji na Božjem, potrebno nam je još nešto drugo. Potrebna je promjena čovjeka u dubini njegova bića. Potrebna je promjena čovjekova srca. I dok se to ne zbude, nema nam izlaza iz tog bespuća na kojem se već dugo nalazimo kako u svjetskim razmjerima, tako i na planu našeg osobnog i obiteljskog života.

TRAGIČNE KRONIKE

Pomilovani Kubanski književnik Armando Valladares, o kome smo nedavno čitali u Glasu Koncila, samo je jedan od bezbrojnih svjedoka našeg vremena, koji nam otkrivaju tu bolnu stranu naše povijesne tragičnosti, kroz koju danas kročimo. A takvi nas izvještaji podsjećaju na slične slučajeve na koje smo sami naišli. Teško mi je u ovom trenutku ne misliti na svog dragog prijatelja i redovničkog subrata Franciszeka, na čijem su tijelu nacistički liječnici izvodili različite medicinske eksperimen-

te. Bilo mu je tada 25 godina. A posljedice toga nasilja iz godine u godinu postaju sve očitije i teže.

Živo mi dolazi pred oči onaj divni misionar iz moje redovničke obitelji, Otto Canisius, koga su na zadnjoj postaji njegova Križnog puta zatvorili u duševnu bolnicu i ostavili ga na milost i nemilost grupi od 80 zapuštenih duševnih bolesnika, od kojih su mnogi bili zaraženi venerićnim bolestima.

Tko ne bi bolno suosjećao s Jankom, koji već preko 35 godina nosi na sebi pečat Biskupskog posvećenja, ali još ni danas ne smije javno služiti sv. Misu, pa niti za skupinu svojih najprisnijih prijatelja.

IVAN PAVAO II ZAUZIMA SE ZA ČOVJEKA

Već u svojoj prvoj enciklici Ivan Pavao II ističe: »Čovjek je put Crkve, put njezina svakidašnjeg života i iskustva, njezina poslanja i napora... Crkva mora biti svjesna opasnosti koje na čovjeka vrebaju. Ona mora biti svjesna svega onoga što se čini protivnim nastojanju koje ide za tim da ljudski život postane čovječniji, kako bi sve ono od čega se taj život sastoji odgovaralo pravom ljudskom dostojanstvu.« (br. 14)

U tom smislu Ivan Pavao II u raznim zgodama i na razne načine govori državnicima, diplomatima i svima onima koji su odgovorni za sudbinu svijeta i čovjeka. Na Novu Godinu 1986. u homiliji ističe: »Treba ozbiljno uzeti čovjekovo dostojanstvo, njegova osnovna prava, slobodu mišljenja i neotuđivu slobodu savjesti, slobodu ispovijedanja svoje vjere u punom poštivanju tuđih uvjerenja.

Radi se o pravima, rekao je tada sv. Otac, koja nije definirala, nametnula ili ograničila država. To su prava koja nadilaze svaku državu. I samo poštivanje tih temeljnih, neotuđivih prava vodi miru, vodi blagostanju, vodi čovječnijem razdoblju ljudske povijesti.

Dakako da je taj vapaj Crkve, taj glas Kristova Namjesnika na zemlji, često puta glas vapijućeg u pustinji, u pustinji ili u džungli 20. stoljeća.

POTREBNA JE MOLITVA

Ali upravo tom glasu potreban je novi blagoslov s neba, potrebna je milost, koja preobražava ljudska srca. I zato se treba moliti. Sv. Otac tu veliku brigu za čovjeka i njegova neotuđiva prava povjerava svima nama, članovima Apostolata molitve, da se molimo za tu pomoć s neba, da po zajedničkoj molitvi njegova riječ bude djelotvornija, posebno kod onih koji su odgovorni za sudbinu svijeta.

Kod beatifikacije O. Ruperta Mayera, tog velikog borca za istinu i slobodu Crkve, u Münchenu 3. svibnja ove godine sv. Otac nas je upozorio »Danas se mnogo govori o čovjekovim pravima. Ona su u mnogim zemljama gažena. Međutim, nikad se ne govori o Božjim pravima, a čovjekova i Božja prava idu usporedo. Tamo gdje Bog i njegovi zakoni nisu poštivani, tamo ni sam čovjek neće biti poštivan.«

Time nas sv. Otac upućuje na izvor čovjekova dostojanstva i njegovih neotuđivih prava. Budemo li više poštivali Boga, više ćemo poštivati i čovjeka, poštivati ga u njegovim osnovnim pravima na obiteljskoj, narodnoj i međunarodnoj razini! To će nam dati i novi poticaj da se pouzdano i ustrajno molimo.

Nakana naših biskupa:

DA GODIŠNJE ODMORE PROVEDEMO PO NAČELIMA VJERE

Sve više je onih koji provode godišnji odmor izvan mjesta svog stanovanja. Moderni tempo života te promjene upravo iziskuje. Potreban je predah od redovitog posla. Potrebna je promjena okoliša. Za obitelji s malom djecom to je ono sretno i blaženo vrijeme, kad su opet svi na okupu i kad svi imaju vremena za sve.

Godišnji odmor kršćanina ima svoju etiku i svoje okvire. Upravo naše kršćansko poimanje svijeta i života daje nam novu mogućnost da dublje doživimo prirodu, njezine čari i ljepotu. U isto vrijeme pomaže nam da dubljom slutnjom otkrijemo onoga, koji kao Stvoritelj stoji iza sve te punine života i koji svojom dobrotom i ljubavlju prožima sva svoja stvorenja. To je vrijeme dubljeg proživljavanja vjere, ali i poticaja da u novoj sredini dademo svjedočanstvo svoje vjere. I na godišnjem odmoru mora iz nas zračiti naše uvjerenje. Kršćanstvo nije etiketa, koja se može, po volji, stavljati i skidati. To je zajedništvo s Kristom koje se živi u svakom vremenu i na svakom prostoru. I na godišnjem odmoru!

Petar GALAUNER

Ima li ekoloških grijeha

Piše: prof. Radovan GRGEC

U koncilskoj konstituciji »Radost i nada« čitamo kako čovjek, koji mora ljubiti braću ljude, može i mora ljubiti također stvari koje je sam Bog stvorio i za njih zahvaljivati božanskom Dobročinitelju, njima se služiti i uživati ih u siromaštvu i slobodi duha (GS br. 37). Ako se tako ne ponaša, čovjek krši božanske zakone i griješi.

Sigurno ljudska svijest i savjest u dobroj mjeri određuje stupanj osobne odgovornosti i krivnje u raznim grijesima, pogreškama, prekršajima i propustima. Postoji, međutim, i tzv. kolektivna odgovornost i krivnja, u kojoj čovjek sudjeluje, snoseći njezine posljedice, ne toliko zbog osobnih krivica, koliko zbog zakona zajedništva i solidarnosti. Na temelju toga zakona pokušali smo objasniti i značenje »istočnog« ili »izvornoga« grijeha.

Nova vremena, s napretkom tehnike, doniješe nove moralne situacije i pitanja, kojima bi se trebala pozabaviti kršćanska moralka. Među tim pitanjima važno mjesto zauzima i ekološka problematika. Ekologija se, naime, bavi pitanjima odnosa organizama prema okolini. Unošenjem nereda u te odnose čovjek narušuje prirodni sklad i ravnotežu. Onečišćujući i zagađujući svoju prirodnu okolinu, on počinja zlo i za to snosi posljedice. Pitamo se postoje li ekološki grijesi.

Bez uvida u svijest i savjest pojedinaca ne možemo točno reći kolika je osobna a kolika zajednička odgovornost za to što u našemu prirodnom okolišu ima sve manje zelenila i kisika, što umire drveće u šumama i ribe u rijekama, ali znamo da se tu radi o moralnom zlu, čije posljedice svi mi snosimo i koje prijeti čak našem biološkom opstanku na zemlji.

Prije osam godina pisali smo na ovom mjestu »kako je zelena bila moja dolina«. Ona to više nije. Sa zelenilom umire i naše selo i zamire pjev ptica, koji zamjenjuje buka strojeva i sukljanje dima iz tvorničkih dimnjaka. Iako nismo nipošto protiv napretka znanosti i tehnike, moramo biti svjesni činjenice da je proizvođačka i potrošačka bezobzirnost i pohlepa povezana s kiselim kišama, sa sve većom količinom sumpornog dioksida u zraku, s probijanjem »ozonskog omotača« i s opasnošću raspada čitavog eko-sistema.

Ekološki problemi zagađivanja i ugrožavanja života prirode i čovjeka postavljaju se pred suvremene kršćane, a naročito pred laike, koji žive u ovom svijetu i u ovoj civilizaciji. Oni toj odgovornosti ne mogu izbjeći, radilo se tu o nuklearnim centralama, genetskim manipulacijama i oštećenjima ili o najobičnijem bacanju smeća i otpadaka tamo gdje im nije mjesto.

Sve te misli nameću nam se u ovoj Evropskoj godini okoliša, u godini borbe za zaštitu čovjekove sredine. U vremenu manifestacija i demonstracija protiv zagađivanja okoline i kršćani moraju pokazati svoje uvjerenje i opredjeljenje za život i za ljubav prema čovjeku i prema svim stvarima koje ga okružuju. Sjetimo se sv. Franje i njegove ljubavi prema suncu, zvijezdama, zemlji i vodi! Sjetimo se toga u raspjevanom i rascvjetanom krajoliku toploga i svijetloga mjeseca srpnja! Imajmo na pameti da se taj raskošni prizor može u vrlo kratkom vremenskom razmaku pretvoriti našom krivnjom u prizor pustoši i smrti, kakav smo imali prilike vidjeti u filmu »Dan poslije.«

Prvi petak

Kršćani pogani i pogani kršćani

Priredio: Rudolf BRAJIČIĆ

Teolog Karlo Rahner (Rahner), isusovac (umro je pred nekoliko godina), bio je jedan od vodećih teologa ovog vremena u svijetu. On je podržavao veze i s »onima koji su daleko od vjere«, pa je često razmatrao o njima i o njihovom stanju. To ga je razmatranje dovelo do spoznaja koje veoma ohrabruju, pa je tako i pisao. Obraćao bi se potom i djeci Crkve zamjeravajući im što nemaju stvarne vjere, i što svoj nedostatak prekrivaju površnim prakticiranjem vjere. Postupao je prema nama kao nekoć Isus prema farizejima: oni su u svoje vrijeme bili dobri vjerski praktikanti, ali prema njemu — Sinu Božjemu — vladali su se neljudski. Evo kako Rahner piše:

»Kad se je Sin Čovječji pojavio u svojoj domovini, njegovi ga ne primiše. Pravo domoljublje njegova izabranog naroda trebalo se sastojati u vjeri u Boga i u njegovu riječ — pa prema tome i u njegovu novu riječ, ali utjelovljena Riječ ne nađe takve vjere. Taj je narod mislio da su njegovi odnosi s Bogom već odavna i zauvijek utvrđeni, pa da se tu nema što mijenjati. Smatrao je da je uz Savez jednom sklopljen s Bogom suvišno svako htijenje za većim približavanjem Bogu, i da mu njegova negdašnja poslušnost brani da posluša Boga što mu nova govori.

Sin nije našao nikakve vjere u narodu koji je vjerovao u njegova Oca, jer je Izrael mislio da već dovoljno vjeruje. Veću i življu vjeru našao je u stotnika rimske vojske koja je okupirala zemlju. Vjera tog vojničkog časnika zadivila je onoga koji sve znade odvijeka. Takvo divljenje Gospodin je pokazivao za cijeloga svog javnog života. Dušu i srce potresla mu je pomisao da su mnogi unutra (u Kraljevstvu!) za koje se čini da su izvan njega, a da će oni koji su po rođenju bili građani Kraljevstva Božjega biti izbačeni u debelu tamu. Da, bezuvjetna vjera često mnogo lakše provre u srcu »nevjernika« negoli u srcima onih koji su oduvijek vjerni, i da Nebo nailazi na iskreniju pokoru kod grešnika negoli kod onih koji misle da im pokora nije potrebna.«

Sve to na svoj način vrijedi i danas. Granice Božjega Kraljevstva ne poklapaju se s granicama koje dijele vjeroispovijesti, niti s linijom razgraničenja koja bi bila između onih katolika »koji prakticiraju« i onih koji »ne prakticiraju«.

Bog želi da svaki čovjek bude katolik i praktikant, ali među katolicima ima i takvih koji sigurno nisu istinska djeca Kraljevstva. Knjiga života (ona u vječnosti!) ne podudara se automatski sa župskim statističkim knjigama, oglasima, procjenama i popisom članova pobožnih zajednica.

Praktičan katolik mora u životu vršiti kreposti koje se zovu strpljivost, čednost, ljubav prema bližnjemu, čestitost i sve ostale kreposti u kojima nas »sinovi svijeta« često znaju nadvisiti. Ispravnost vjerovanja (ortodoksija!) i vjera koja opravdava — dvije su različite stvari. Pod plaštem ispravnog vjerovanja može se skrivati srce u kojem nema ni Boga ni iskrene ljubavi. Svi smo mi u opasnosti da na ovaj ili na onaj način budemo pogani.

Raspjevana proročica

Piše: Antun WEISSGERBER

Marijine riječi u evanđeljima redovito su kratke i zbite. Ona ne troši suvišnih riječi. Jedina zgoda kad je Gospa pustila maha obilju riječi bilo je hvaljenje Boga u zanosnoj pjesmi »Veliča duša moja Gospodina..!« Pred staricom Elizabetom, koja je pozdravlja kao »Majku svoga Gospodina«, mlada Marija raspjevanom dušom slavi velika djela koja njoj učini dobri Bog. Ne samo njoj, nego mnogima koji se s poštovanjem Boga boje.

Ovaj hvalospjev toliko je utkan u cjelovitu dramu — otajstvo Utjelovljenja, da iz nje iščupan postaje nerazumljiv. U toj divnoj »operi Utjelovljenja« početni glas ima arkanđeo Gabriel, ali »glavnu melodiju u toj operi« pjeva Majka Gospodinova — piše Tannehill. Oko nje se čuju hvale Elizabete, Zaharije, Šimuna, staračkih vjernika koji iščekivahu nadu Izraelovu — Mesiju. U istu dramu ulaze i anđeoski korovi koji za Isusov rođendan pjevaju slavu Bogu i mir ljudima. No nitko od njih nije nadmašio domet slave Marijine raspjevane duše u njenu »Magnificatu«.

ZAHVALA ZA OSOBNE DAROVE

Marija pjeva iz osobnog iskustva, iz vlastite objave koju sama prima po arkanđelu kad posta Bogorodicom. Krist je najprije k njoj došao, u njoj se utjelovio, i ona ga nosi pod srcem, u svetohraništu svog tijela. Radi toga zanosno kliče zbog najvećeg događaja u povijesti spasenja koji se upravo u njoj ostvario. »Veliča duša moja Gospoda... jer mi učini velike stvari Svesilni!« Svojoj velikoj hvali dodaje i proroštvo budućnosti, »jer će me blaženom nazivati svi naraštaji«. Gledajući u Kristovu buduću slavu, od proroka naviještenu, ona predviđa i svoju slavu među svima koji budu u Krista povjerovali. Njezina slava bit će odsjaj njegove slave u Kraljevstvu Božjem koje on ima osnovati.

No zašto Marija kliče Bogu »Spasitelju svojemu« kad je on Spasitelj sviju ljudi?

Ona to čini posebnim pravom jer je Spasitelj najprije došao upravo njoj, nju kao Bezgrešnu posve je posvetio, unaprijed ju je spasio da iz nje iziđe kao Spasitelj svega svijeta. Jedino ona mu je Majka, zato ga smije nazivati »moj Ješuah«. Kao što je Isus po svojoj božanskoj naravi imao pravo da Boga naziva »Oče moj!« (a mi tek po milosti posinjenja možemo reći: »Otac naš«), tako i Marija ima materinsko pravo da Isusa naziva »Sine moj«, kako to ne može reći nijedna žena.

Marija ne štedi snažnih izraza kojima slavi Boga: Gospod, Svesilni, Sveti. Znala ih je iz starozavjetne objave, ali ih je sve čula od Gabriela prigodom navještenja. Njena duša s neba uči kako treba Boga slaviti.

Marija posebno zahvaljuje Bogu što »pogleda na poniznost službenice svoje«. Grčki izraz »tapeinosis« znači i čin poniženja i ponizan položaj u društvu. Oboje je uključeno u Mariji, jer se svjesno i hotimično uključila među neznatne u Izraelu, među skromne i ponižene pučane, premda bijaše kraljevska kći, roda Davidova. Ubrojila se u »malo stado«, maleno po ugledu u društvu, a veliko vjerom u dolazak Mesijin koji ima naskoro pohoditi narod svoj.

»Magnificat« je uzorna zahvalnica i za nas koji primismo isti dar s neba — Krista. Naša je osobna dužnost zahvaljivati za osobne darove milosti jer nas drugi u tome ne mogu zamijeniti. No naša je zajednička dužnost da kao kršćani zahvaljujemo Velikom Bogu za veliki dar — Spasitelja svijeta, jer nam je on svima darovan.

HIMAN MALOG STADA

Nastavak hvalospjeva prelazi s osobne na zajedničku zahvalu: »Milosrđe je njegovo od koljena do koljena nad onima koji se njega boje.«

Marija gleda na svoj slučaj kao na značajan primjer kako Bog stalno postupa u povijesti spasenja na iznenađujući način mijenja mjerila i postupke ljudskog vrednovanja. Dok ovaj svijet slavi ljude bogate, moćne i site, dotle Bog izabire za svoje planove baš obratno: siromašne, ponizne, gladne duhovnih dobara, progonjene zbog pravde.

U Kristovo doba to se dešavalo punom mjerom u Izraelu: Krista odbaciše oholi zbog svoga bogatstva, učenosti i vlasti, a primiše ga ponizni koje proroci već unaprijed navijestiše kao »ostatak Izraelov« (Iz 28,5; Mih 5,2). Tom zabačenom puku malenih i poniznih Krist je zanosno navijestio: »Ne boj se, malo stado, jer je odlučio vaš Otac da vam dadne kraljevstvo!« (Lk 12,32)

U »Magnificatu« nalazimo neočekivani preokret vrednovanja u prilog siromašnih, pobožnih i poniznih, naročito na tri područja gdje se zbiva tiha Božja »spasiteljska revolucija« (Dupont):

— Na području religije — Bog iskazuje svoju dobrotu »bogobojaznima«. To su oni koji svoju volju ponizno podlažu Božjoj volji. Stoga ih Bog, sebi dosljedan, uzdiže izabranim milostima, a »rasporuje ohole u mislima srca njihova«, jer se usprotiviše Božjoj istini, pravdi i milosti.

— Na području politike — svemoćni Bog »baca silnike s prijestolja, a uzvisuje neznatne«. Nije Bog protivnik vladara kad pošteno vladaju, nego kad se tiranski ponašaju, kad žele bogovati na zemlji, kad se protive Božjim zakonima i planovima, kad gaze prava malenih i nemoćnih.

— Na području ekonomije — Bog »napunja gladne dobrima, a bogataše otpušta prazne«. I opet ne zato jer »imaju«, nego jer se »nadimaju« pa ne daju potrebnima, da bi se oholo hvalili svojim bogatstvom radi kojega misle da su vredniji od drugih... Ovo će područje Krist posebno obraditi napadajem na varavo bogatstvo koje odvraća od Boga: »Ne možete služiti Bogu i bogatstvu!« (Mt 6,24)

Kao što su sinovi Izraelovi negda pod Horebom plesali oko zlatnog teleta, tako u Kristovo doba zaplesaše oko »Mamona nepravde« pa su zbog unosne trgovine čak pretvorili Božji Hram u »špilju razbojničku«, u mjesto stočnog i novčanog sajma. Isus bičem tjera toga kumira bogatstva, jer je i negda i danas glavni suparnik Boga u dušama mnogih vjernika koji se samo toliko Bogu klanjaju koliko im napunja riznice. Takve Bog »otpušta prazne«, jer im duša ne gladuje za duhovnim dobrima.

Ako je besjeda na gori »velika povelja novog čovječanstva« (C. Tomić), onda Gospinu velepjesmu možemo nazvati predigrom blaženstava i »himnom maloga stada«, kako je više pisaca naziva.

MOLITVA ZA IZRAELA

U trećem, završnom dijelu, Marija moli za svoj narod: »Prihvati Izraela, slugu svojega, kako obeća ocima našim..!« Poziva se na obećanja »Abrahamu i potomstvu njegovu dovijeka«.

Davna su to i divna mesijanska obećanja koja se sad u Mariji počinju ispunjati. Došao je k njoj, već je u njoj Abrahamu obećani »Potomak u kom će biti blagoslovljeni svi narodi zemlje.« (Post 22,18 — Gal 3,16) Marija pripada tom narodu, izrasla je iz njegove jezgre, iz doma Davidova. Nastupa kao prava Izraelka u ime svoga izabranog naroda, kao kći Siona za sionski narod baš u času kad mu dolazi Kralj-Mesija kome pripada žezlo sa Siona (Ps 110,3). Obuzeta svetim rodoljubljem zahvaljuje i moli za svoj narod da primi svog Mesiju.

U ovoj zahvalnoj molitvi valja nasljedovati Marijino rodoljublje. I mi Hrvati baštinici smo velikog obećanja. Već trinaest stoljeća pripadamo njegovoj Crkvi kao dio novozavjetnog Izraela, a time i Mariji kao Majci Krista i Crkve. Taj dar vjere zahtijeva od nas zahvalno klicanje i molitvu za naš hrvatski narod da ostane vjeran Kristu i Crkvi u ove zle dane nevjere. A ostat će vjeran ako ga budu u kušnji podržavali sveci, i oni na nebu i oni u zemaljskoj kušnji. Bilo ih je u našoj povijesti, ali ih premalo častimo. Sadašnji papa nam poručuje za Euharistijski kongres 8. IX. 1984.: »U vašoj dugoj kršć. povijesti imate divnih primjera svjedočenja vjere vaših sunarodnjaka: mučenika, svetaca, navjestitelja Evanđelja. No najveći dio njih treba još otkriti i predložiti za nasljedovanje i čašćenje.«

Oltar i žrtva

Piše: Marijan STEINER

U svim religijama oltar (žrtvenik) je središte žrtvenog kulta. Kad su Izraelci došli u Obećanu zemlju, našli su ondje poganske žrtvenike. Neke od njih ruše, ali mnoge posvećuju svojim obrednim predmetima. Pojavila se međutim opasnost da se zaboravi kako je žrtvenik samo znak po kojemu se dolazi do Boga. Zanimljivo je da su proroci govorili protiv umnažanja žrtvenika. Tako oltar za žrtve paljenice u jeruzalemskom hramu daje konačan oblik vjerskom životu izabranog naroda: kult je sada usredotočen na jedno mjesto u Svetom gradu. Žrtvenik je znamen živoga Boga koji je prisutan u svom narodu.

ZNAKOVITOST OLTARA

Pristupati oltaru da se prinese žrtva, znači zapravo približiti se Bogu. Ali to se ne može učiniti sa srdžbom u srcu. Stoga je Isus kazao: »Ako, dakle, prinosiš dar na žrtvenik pa se ondje sjetiš da tvoj brat ima nešto protiv tebe, ostavi dar ondje pred žrtvenikom; idi i najprije se izmiri s bratom, a onda dodi i prinesi dar.« (Mt 5, 23-24).

Oltar se može promatrati kao znak nebeskog prijestolja ili Krista samoga: »Prinosom svoga tijela u pravoj žrtvi na križu ispunio je starozavjetne žrtve, predao sebe za naše spasenje te ostaje zauvijek i svećenik i oltar i žrtveni Jaganjac« (V. vazmeno predslovlje).

Oltar nije bilo kakav religiozni simbol. On je sakramentalni simbol, posrednik susreta između Boga i vjerničkog naroda. Preko njega dopire do čovjeka Božje posvećenje, a sam čovjek ulazi u Božju vječnost.

Najvažnije i najodličnije mjesto u crkvi upravo je oltar. Sve je usmjereno prema njemu. Zato ga »treba smjestiti i urediti tako da se uvijek jasno vidi da je on znak samoga Krista, mjesto na kojem se vrše spasonosne tajne, središte zbora vjernika kome dugujemo najveće poštovanje« (Uputa o štovanju euharistijskog misterija). Oltar mora biti središte velike obitelji Božjeg naroda koji se okupio da slavi sveta otajstva i znak sveopće vidljive Crkve. »Oltar, na kome se pod otajstvenim znakovima uprisutnjuje žrtva križa ujedno je i Gospodnji stol, i kod mise Božji je narod sazvan da u njemu sudjeluje. Oltar je i središte zahvaljivanja koje se obavlja Euharistijom« (Opća uredba rimskog misala).

Kad svećenik dode k oltaru, iskaže mu počast dubokim naklonom ili pokleknućem (ako je na njemu svetohranište sa Svetootajstvom) i zatim ga poljubi. Počast i poljubac oltaru značajan je gest. »To je prvi čin ljubavi i klanjanja Kristu, Svećeniku i žrtvi. To je poljubac Crkve zaručnice Kristu zaručniku. Oltar je simbol Krista, a Krist je točka sjedinjenja neba i zemlje« (V. Devetak).

Kađenje oltara može se obaviti po volji. Možda ga danas prečesto ispuštamo, jer smo zaboravili da je ono znak čašćenja i molitve kako pjeva psalmist: »Nek mi se uzdigne molitva kao kâd pred lice tvoje« (Ps 141, 2). Sv. Ivan u Otkrivenju ovako opisuje viđenje u nebu: »Četiri bića i dvadeset i četiri starješine padoše ničice pred Jaganjca. U svakoga bijahu citre i zlatne posudice pune kada, to jest molitva svetačkih« (Otk 5, 8).

OBLIK I UREĐENJE OLTARA

Oblik oltara nije određen. Najbolje je da ima oblik stola, jer se na njemu vrši euharistijsko otajstvo koje je Krist ustanovio kod Posljednje večere. Oltar je i žrtveni i gozbeni stol. Nije propisana ni vrsta materijala od kojega ima biti napravljen. Ipak, najviše odgovara kameni stol, jer bolje označuje plemenitost i dostojanstvo. Osim toga u Evandelju se Krist u prenesenom smislu naziva »zaglavnim kamenom« (Mt 21, 42).

U starim crkvama oltar je bio odijeljen od ostalog crkvenog prostora svojim smještajem u svetištu i pričesnom ogradom. S vremenom je dobivao sve više ukrasa i konačno je na njega stavljeno i svetohranište. Da-

našnji oltari su vrlo jednostavni i odijeljeni od tabernakula, koji po mogućnosti treba da bude u kapeli odijeljenoj od središta crkve. Sada se naglašava djelatno sudjelovanje prisutnih vjernika u bogoslužju, pa je oltar okrenut prema puku. Ne valja ga postavljati previsoko i predaleko od vjernika, i nikakvi predmeti ne smiju skrivati svećenika njihovu pogledu.

Oltar treba jednostavno ukrasiti. Pokriva se barem ukusnim oltarnikom. Na njemu ili pokraj njega postavljene su najmanje dvije svijeće (najviše šest, odnosno sedam ako sv. misu služi dijecezanski biskup). Živo svjetlo voštanica naviješta da se na oltaru događa prava žrtva. Cvijeće, koje se stavlja na oltar ili pokraj njega (ne pod oltar!), mora biti prirodno (odrezano, a ne u loncima za cvijeće). Na oltar ili pokraj njega smješta se križ koji označuje da se tu vrši spomen-čin Kristove muke i proslave.

POSVETA OLTARA

Obred posvete oltara uklopljen je u euharistijsko slavlje. Prema novom obredniku posvećenja crkve i oltara (1977), posveta se ne može odvojiti od slavljenja sv. mise. Mazanje krizmom, kađenje i osvjetljenje oltara prigodom obreda smješteni su između liturgije riječi i euharistijske službe. Predviđeno je i ugrađivanje svetačkih moći u oltar (no to je stavljeno na volju). Taj obred dobiva puno značenje kad se uistinu posjeduju prave relikvije nekog mučenika. Ugrađujući ih u oltar želi se istaknuti kako se žrtvi Glave (tj. Krista) pridružuje i žrtva udova: udovi upravo od svoje Glave dobivaju snagu da mogu žrtvovati vlastiti život u povezanosti s Kristom. Riječi koje prate škropljenje blagoslovljenom vodom, mazanje svetim uljem, kađenje tamjanom i osvjetljenje svijećama označuju odnos ovih gesta s otajstvom Crkve u njezinoj biti i njezinu poslanju.

ŽRTVA

Biblija nam opisuje različite vrste žrtava kojima se prinose Bogu plodovi zemlje ili životinje. Paljenice su žrtve kod kojih se potpuno spaljuje janje, kozle ili bik, čime se označuje da je taj dar Bogu posvemašnji i neopoziv. Kod klanica spaljuje se krv i utroba životinja, a ostalo se pojede. Kađenice su žrtve u kojima se pale dragocjeni mirisi. U prinosnicama posvećuje se Bogu na poseban način osoba ili stvar, ali se ne uništava. Cilj žrtava je raznolik. One mogu biti žrtve prošnje, zahvalne, naknadne, pomirbene, ili pak mogu imati okajničko i očišćavajuće obilježje.

Najuzvišenija žrtva koja je ikada prinesena jest Isusova smrt na žrtveniku križa. Isus Krist, veliki svećenik i žrtva, uspostavlja novi savez između Boga i ljudi u svojoj krvi i pomiruje čovječanstvo s Ocem. To je potpun i konačan savez koji se više ne može prekinuti.

OLTARNI RELJEF U KAPELI SJEMENIŠTA »AUGUSTIN BEA« U ZAGREBU. (Izradio akademski kipar Marijan Gajšak D. I.)

Suze

Dok je patnje, bolesti, rastanaka i smrti, bit će i suza.
Suze su često jedan od dokaza promašenih poteza u životu.
Radi osmjeha budućnosti, prošlost ne zaboravi, a sadašnjost oplači.
Veća je vrijednost opravdana suza nego ukradeni novci.
Ipak je lakše plakati u dvoje nego u samoći.
U krajnjoj liniji — suze su znak intervencije ljubavi neba.
Nada ozdravljenja u znaku je suze.
Često je više prokletstva u nasmijanim nego u zaplakanim očima.
Suze nikada nisu dijelile ljude na vjernike — nevjernike, velike — male, bogate — siromašne.
Suze su dokaz da se boriš i nadaš.
Kad bi čovjek uvijek i sigurno znao razloge suza — nikada ne bi zaplakao.
Svaka suza ima svoj program, koji smo dužni pogledati.
Kapi suza su protuotrov uboda.
Suze roditelja nisu voda, već ljubav.
Suze naviru na oči iznad kojih se pamet koči.
Mnoge stvari u životu možemo planirati — suze ne.
S obzirom da plaču ljudi, životinje i biljke, suze treba poštivati.
Zanimljivo je da svi plaču: djeca i heroji.
Prije ćeš otkriti šesti kontinent nego pravi razlog suze u oku žene.
Tek suza skida mrene s očiju.
Istom kaznom treba kazniti one koji suze izazivlju kao i one koji ih ne briš
Najsvetija je suza bližnjega radi bližnjega.
Čudna je suza — proizvodi je radost i tuga, milost i grijeh.
Suza je pomajka rađanja, ljubavi, mržnje i umiranja.
Mudrost je plakati veselo.
Suza je najteži prijatelj, a nekada je i jedini.
Najobičnija gumena dudica dovoljna je, da dijete prestane plakati.
Trnovita raskršća ljudi: neznanje — križevi — suze — kraj.
Ne plači — zaleđene suze otet će ti vid.
Tek na razvalinama vjere nikne blistava suza obraćenja.
Ne briši suze — uključi pamet.
Naivčine vjeruju da potoci suza peru sve, pa i same izvore suza.
Gdje je rezervoar suzâ u majke koja proplače čitav život?
Prije grijeha smijeh — poslije grijeha suze.
Bog uvijek oprašta samo radi jedne suze — čovjek traži potoke suza.

AFORIST

Stvari u svojoj istovjetnosti

Drvo slavi Boga time što je drvo. Jer dok je to što Bog želi da ono bude, ono se pokorava njemu. Ono »pristaje«, tako reći, uz njegovu stvaralačku ljubav. Ono izražava neki pojam koji je u Bogu i koji slijedi Boga time što je drvo.

Što je drvo sličnije sebi, to je sličnije njemu. Ako bi pokušalo da sliči nečem drugom što nije za nj predmnijevano, manje bi sličilo Bogu i zbog toga bi ga manje slavilo.

Ni dva stvorena bića nisu sasvim jednaka. A njihova individualnost nije nesavršenost... Zato svako pojedino biće, u svojoj individualnosti, u svojoj zbiljskoj naravi i biti, sa svim svojim vlastitim značajkama i svojim posebnim svojstvima i svojom vlastitom nepovredivom istovjetnošću, slavi Boga time što je upravo to što On želi da bude ovdje i sada, u okolnostima što ih je za nj odredila njegova ljubav i njegovo beskrajno umijeće...

Mali žuti cvjetići koje nitko ne zapaža na rubu ovoga puta sveti su, gledajući u lice Božje.

Ovaj list ima svoje vlastito tkivo i svoj vlastiti raspored žila i svoj sveti oblik, i grgeč i pastrva što se kriju u dubinama rijeke posvećeni su svojom ljepotom i snagom.

Jezera, sakrivena među brežuljcima, sveta su, a i more je sveto koje slavi Boga neprekidno svojim veličanstvenim plesom.

Velika, nazupčana, polugola gora jedna je od Božjih svetaca. Nitko joj drugi nije sličan. Ona je jedincata po svom vlastitom značaju. Ništa drugo na svijetu nije nikada, niti će ikada, imitirati Boga na sasvim isti način kao ona, to je njezina svetost.

A što je s vama? Što je sa mnom?

Budući da nismo slični ni životinjama ni drveću, za nas nije dovoljno da budemo ono što želi naša narav. Za nas nije dovoljno da budemo individualni ljudi. Za nas, svetost je više nego čovječnost. Ako nismo nikada ništa drugo, nego samo ljudi, nikada ništa drugo nego svjetina, nikada nećemo biti sveti i nećemo biti sposobni iskazati Bogu odanost svojim nasljedovanjem, a upravo nasljedovanje Boga je svetost.

Istinito se veli, da je moja svetost u tom da ja budem ja, a vaša svetost u tom da vi budete vi, i, da na kraju krajeva, vaša svetost neće nikada biti moja, niti moja nikada vaša, osim u zajednici ljubavi i milosti. (...)

Drveće i životinje nemaju nikakva problema. Bog ih čini onim što jesu, a da ih ne pita, i oni su savršeno zadovoljni.

S nama je drukčije. Bog nas ostavlja slobodne da budemo što želimo...
Naše zvanje nije jednostavno biti, nego raditi zajedno s Bogom na stvaranju našeg vlastitog života... Mi smo slobodna bića i Božji sinovi. Da se izrazimo bolje, mi smo čak pozvani da sudjelujemo s Bogom na djelu stvaranja istine naše istovjetnosti.
Izraditi svoju vlastitu istovjetnost u Bogu, što Biblija zove »rad na svojem spasenju«, posao je koji traži žrtvu, pozna tjeskobu, opasnost i mnogo suza. Traži napetu pozornost prema stvarnosti svakog trenutka i veliku vjernost Bogu kad otkriva sama sebe, nejasno, u tajni svake nove situacije.

Sjemenke, koje se siju u moju slobodu svakog trena, po Božjoj volji, jesu sjemenke moje vlastite istovjetnosti, moje vlastite stvarnosti, moje vlastite sreće, moje vlastite svetosti.

Thomas MERTON

POD ZASTAVU BEZGRJEŠNE RADO SE SVRSTAVAJU MLADE DUŠE ČISTA OKA I NEVINA SRCA

STARI GRAD

Iz Zagreba u Samobor ne vozi nas više »Srebrena strijela« kao nekoć. Danas moramo poći autobusom ili osobnim vozilom, tako da ni putovanje nema onog čara kao nekada kad su se iz otvorenog vlaka mogle promatrati uzorno obrađene gredice cvijeća i povrća, a u seoskim dvorištima praščići i pačići. Uzbuđenje bi doseglo vrhunac kod Podsuseda kad je vlak zakloparao drvenim mostom preko Save. Od sela do sela, kroz šljivike i vrbake vlak nas je vozio u gradić, koji je već u 13. stoljeću bio slobodno kraljevsko trgovište podno tvrdog grada na brijegu koji je danas, na žalost, pusta ruševina, a još u prošlom stoljeću bio je nastanjen. Propao je zbog nemara, a danas bi mogao biti prvorazredna turistička atrakcija. Po drugim krajevima Evrope takve dvorce čuvaju kao izletišta, a kod nas koriste kao smetišta.

IĆI ZA KRIŽEM ZNAČI HODATI SIGURNIM PUTEM, A U SAMOBORU JE TO MNOGIMA I CILJ (gore)

U TRADICIONALNIM PROCESIJAMA NA POVRATKU S MARIJE BISTRICE DJEVOJKE NAJRADIJE IDU U BIJELOJ NARODNOJ NOŠNJI (dolje)

Dolazeći u Samobor s istoka, pogled vam se usredotočuje na toranj franjevačke crkve. Netom ste ušli u grad, pred vama izranja sasvim drugi toranj, prekrasno oblikovan u baroknom slogu, toranj župne crkve Sv. Anastazije, sagrađene 1675. Župa je, dakako, mnogo starija. Spominje se već 1242.

Osim franjevačkog samostana, u Samoboru je i samostan časnih sestara Služavki Malog Isusa. U posljednjih 10 godina župa je u svoje krilo primila oko 10 tisuća novih vjernika, dobrim dijelom iz Bosne i Hercegovine. U tom kraju, prekrasnom ljeti i zimi, kuće su podigli mnogi povratnici iz Njemačke. Danas bi župu trebalo hitno dijeliti na tri žu-

pe, jer se iz jednog mjesta ne može voditi pastoralna briga za tridesetak tisuća ljudi, iako župniku, monsinjoru Ivanu Horvatu, pomažu dva kapelana. Budući da se odatle upravlja i župom Noršić Selo, visoko u brdima, svaki svećenik nedjeljom triput slavi Euharistiju, a uvijek s dosta vjernika, osobito mladih. U posljednje vrijeme vrše se pripreme da se u naselju Lug, blizu Bregane, osnuje nova župa pod zaštitom sv. Ivana Krstitelja.

Franjevačka samostanska crkva preblizu je župnoj, a da bi se uz nju mogla osnovati samostalna župa, pa franjevci rado pomažu župniku i po cijelom Okićkom dekanatu.

Vjeronauk se održava na nekoliko mjesta. Pohađa ga preko 1100 vjeroučenika. Premda je Samobor tradicionalno katolički kraj, svake se godine krsti desetak odraslijih mladića i djevojaka, koji to sami žele i traže. Jako dobro su posjećena godišnja proštenja po kapelama, dok se ono u župnoj crkvi ni ne osjeti, jer sv. Anastazija slavi se sredinom siječnja, kad okupljanja zbog zime nisu moguća. Vjerski tisak ne prodire koliko bi trebalo. Ljudi su zarobljeni poslom i za čitanje im nedostaje vremena. Davno su ušle u običaj lipanjske pobožnosti u čast Srcu Isusovu, i vjernici u njima lijepo sudjeluju.

Stara se ognjišta u Samoboru ne gase, a grade se velika nova naselja. Bilo kada da dođete u Samobor, svuda susrećete mladež. Tako taj stari grad ima stalno mlado lice.

TINO

PREKRASAN BAROKNI TORANJ ŽUPNE CRKVE OKRUŽEN BUJNIM ZELENILOM PRIVLAČI POGLED

ŽUPNIK, MONS. IVAN HORVAT, BRIŽNO ČUVA STARE VJERSKE OBIČAJE, ALI IM NASTOJI UDAHNUTI I SVJEŽ SADRŽAJ (gore)

EUHARISTIJSKI ŽIVOT NAJBOLJI JE POKAZATELJ ŽIVE VJERE (dolje)

Djeca su im najveće blago

Krajem veljače navratih se našoj poznatoj obitelji Cetinić. U Kanadu su došli prije dvanaest godina, ali za domovinom čeznu kao i mnogi Hrvati koji žive u nadi da će se za koju godinu vratiti. To im možemo samo poželjeti!

Gospodin Boris je u Splitu završio elektrotehnički fakultet, strojarstvo i brodogradnju, pa je na tom fakultetu bio i asistent godinu dana. Bavio se i sportom te je osvojio prvenstvo iz veslanja na državnom natjecanju 1968. U Kanadi je magistrirao iz elektronike.

Gospođa Biserka je završila fakultet za fizičku kulturu u Zagrebu, a u Kanadi je završila modnu kreaciju. Ona ipak ne radi ni jedan od tih poslova, jer se sva posvetila svojoj obitelji, a svako svoje dijete naziva svojim novim fakultetom. Ipak predaje i hrvatski jezik našoj djeci u »subotnjoj školi«.

Njihovo poznanstvo prije braka trajalo je nekoliko godina i odigralo je veoma važnu ulogu u njihovu životu. Boris je bio u Splitu, Biserka u Zagrebu. Misli su izmijenjivali putem pisama, a ponekad i telefonom. Najvažnije razdoblje bilo je za vrijeme ljetnjih praznika. Nije to bilo gubljenje vremena. Razgovarali su o životnim načelima u svjetlu Evanđelja i vjere. »Kada bih se ponovo rodila, išla bih istim putem, jer naš život prije vjenčanja imao je puno čara i ljepote«, rekla je u razgovoru Biserka.

J. — Vi sada očekujete četvrto dijete. Recite mi kakvi osjećaji vas prate?

Biserka — Svi su već nestrpljivi. Mali Ante (5 godina) je rekao da to treba još predugo čekati. Andrea (12 godina) je sinoć spontano rekla: »Znaš mama, baš u pravo vrijeme imaš bebu. Ja sam sada već dosta velika pa ću je ja moći držati na rukama!«

Boris — Prije pet mjeseci trebalo je djecu pripraviti. Nismo to mogli učiniti »kao s neba pa u rebra«. Našli smo se za ručkom. Kada smo rekli djeci o čemu se radi, Marija (10 godina) je bila sva ushićena. Ante isto tako. Samo Andrea se malo snuždila i počela je plakati. Ona je mislila da će zbog toga biti zanemarena u svojim aktivnostima. Ide, naime, u francusku školu, bavi se sportom i sviranjem.

Biserka — Ja sam joj rekla da ćemo i ubuduće nastojati da ni u čemu ne budu prikraćeni, ali da ću ja kao mama svakako morati više vremena posvetiti bebi. No to nam mora svima donijeti samo više zadovoljstva i veselja.

Boris — Nakon toga je i Andrei bilo žao što je na prvu vijest onako reagirala.

J. — Danas se mnogi supruzi boje prihvatiti dijete. Kako vi gledate na to?

Boris — Neki ljudi nas pitaju da li će to biti muško ili žensko dijete, kao da je to važno. Bit će što Bog da-de! Najvažnije je željeti dijete, a onda su svi problemi lakši.

Biserka — Mi se silno veselimo ovom djetetu i već se sada na neki način za njega brinemo. Ipak, to je jedan novi život i nova odgovornost odgoja. Rođenjem počinje borba za odgoj djeteta, osobito u društvu kao što je naše koje ima mnogo negativnog. Čovjek se nekiput pita: 'Bože, da li će sva naša djeca ići pravim putem?' Mislim da je odgoj najteži zadatak roditelja. Materijalne brige nisu vrijedne spomena u usporedbi sa životom i budućnošću djeteta. Bog nam daje snage da možemo sve to gledati očima vjere i pouzdanja u Njega. Mi vjerujemo da je On Otac od kojega dolazi svako očinstvo i majčinstvo!

J. — Znači da ipak s optimizmom gledate u budućnost?

Biserka — Uzdamo se u Božju pomoć.

Boris — Ne dopuštamo da nas previše zaokupe problemi koji mogu nadoći u budućnosti. Ali ako se radi o broju djece, treba imati više povjerenja u Boga. Treba gledati i na radost koju svako dijete svojim dolaskom donosi. Kada dolaziš kući, na primjer, umjesto troje dočeka nas četvero. Umjesto tri poljupca dobijemo četiri. Ako treba malo podići glas da bude mir, onda je to jednako za dvoje ili četvero. A kada dođe ono najmlađe pa ti se nasmije, zaboraviš sav umor, brige i ljutnju. Ja osobno ponosim se svojom djecom.

Biserka — Možda smo svi mi, pogotovo ovdje u Kanadi, previše razmaženi. Upravo

sam saznala da jedna moja kolegica u Zagrebu ima već petero. Kad se sjetim u kakvim je prilikama ona, a u kakvim sam ja, onda joj zavidim. Istina, njoj pomaže njezina mama, a ja ovdje nemam nikoga; a jedva si možete zamisliti kako je bakina pomoć dragocjena.

J. — Nadam se da neću povrijediti vašu skromnost, ali moram istaknuti da spadate među one koji su duša župske zajednice. Pokrenuli ste mnoge pothvate. Pomažete svakome tko vas nešto zamoli. Kakvo značenje ima za vas Hrvatska župa?

Biserka — Naša je župa za nas dio naše domovine. To smo osjetili čim smo počeli ovamo dolaziti. Danas ne bih mogla zamisliti svoj život bez naše župe i bez naše hrvatske Mise. Susrećem se s našim ljudima, slušam Božju riječ na hrvatskom jeziku, a to me toliko obogaćuje da vam to ne mogu izreći riječima. To jednostavno popunja mnoge praznine koje osjećam u sebi.

Boris — Župa nam pruža mogućnost da služimo drugima i tako se razvijamo u potpune osobe. Župa je velika obitelj, a usluga u obitelji uvijek se mnogostruko uzvraća novim prijateljstvima, osjećajem pripadnosti, zajedništva, ono bez čega nitko ne može.

J. — Spomenuli ste već Misu. Biste li još nešto rekli?
Biserka — Misa je drugovanje s Bogom i prijateljima. To je duhovna hrana za cijeli tjedan. Tko ide na sv. Misu, lakše pronalazi rješenja za mnoge probleme. Na to vas potiče Evanđelje, propovijed . . .

Boris — Na Misi redovito dolazi do neke provjere vlastite prošlosti i sadašnjosti, ali i do dobrih odluka za budućnost, pa tako čovjek uvijek može imati dobar pravac kojim ide naprijed.

J. — Čime inače hranite svoju vjeru?

Biserka — Molitva igra veoma važnu ulogu u našem životu. Moram priznati da je ponekad i zanemarimo, ali je nikad trajno ne zapuštamo. Ja molim tako da najprije pročitam neki odlomak iz Sv. Pisma. Nakon toga se lakše saberem. Puno mi pomaže i čitanje vjerskog tiska. Redovito pratim »Glas koncila«.

Boris — Ako je riječ o duhovnoj hrani našeg života, valja reći da čovjek pomalo sazrijeva, a sa sazrijevanjem spontano dolazi i duhovna hrana. Tu je obitelj, djeca, brak, ljubav prema Crkvi, župskoj zajednici, sve vas to potiče na molitvu, a za molitvu nadasve je važna obiteljska ljubav.

Vrijeme je proteklo veoma brzo. Roditelji su pozvali svoju djecu da siđu s kata gdje su učili i igrali se, na blagoslov stana u velikoj sobi dnevnog boravka u prizemlju. Na stolu je bila pripravljena Biblija, križ i svijeće. Dok je otac čitao iz Ivanove poslanice odlomak o ljubavi, djeca su ga slušala kao svećenika. Da, otac je pravi svećenik u svojoj obitelji. Pročitani tekst nisam trebao tumačiti. On je u toj obitelji proživljavan, i oni ne bi ni mogli drugačije živjeti.

Jurica JEZERINAC, Hamilton

Molitva jedne mame

Gospodine, darujem Ti ih troje, po imenu,
moja tri bisera!

Gospodine, i Ti si mene pozvao po imenu:
Mama!
Ne dopusti, da ikada zaboravim svoje ime!

S. P.

Potpuno nepokretna, a uvijek raspoložena

Piše: Stjepan KUZMIĆ

Uputio sam se u posjet jednoj nepokretnoj bolesnici u Novoj Gradiški. Išao sam pomalo zbunjen. Očekivao sam sve prije nego ono što sam našao. Molio sam u sebi da mi Gospodin dadne strpljivosti kad budem sat i više morao slušati njezine jade, a odmah sam se uvjerio da je jako blizu istini ono što svi koji je posjećuju kasnije izjavljuju: »Nikad nismo vidjeli raspoloženiju bolesnicu!«

U KREVETU OD 1968.

Julijana Waldvogel rođena je u Vrblju 1912. godine kao četvrto od četrnaestero djece svojih roditelja. Od njih su na životu, osim Julijane, još samo četiri njezina brata. Obitelj je živjela u dobrim ekonomskim uvjetima. Imali su puno zemlje, a roditelji su se svim marom brinuli da djecu odgoje u vjeri.

Julijana se udala za udovca. S njim se lijepo slagala i poštivala ga, a poštivala je i pokojnu suprugu svoga muža, te je za nju često davala služiti svetu Misu. Muž joj je umro 1972. godine, odležavši i on nepomičan u krevetu pet punih godina: bolovao je od tromboze, zbog koje je kasnije bio i uzet. Nepokretan muž umro je na krevetu pored svoje nepokretne supruge. Pet godina kasnije (1977.) umrla je kraj nje i njezina dobra majka. Tako je ona ostala sama, prepuštena milosti i dobroti plemenitih duša.

Kako je ona oboljela? Ponajprije, dugo je bolovala zbog kralješnice. Liječnici su se nadali da će joj pomoći pa su joj vadili i srž iz kralješnice, ali ni to nije pomoglo. Četiri mjeseca je ostala u bolnici, a onda su je nepomičnu otpustili kući. Ortopedska kolica bila su stanovita pomoć, ali od 1968. stalno je u krevetu. Neko vrijeme bila joj je uzeta i polovica glave, no sad je to u redu. Ali u kralješnici povremeno ima jake bolove. Kad ta bolna mjesta istrlja, bude joj lakše. Uzima i brojne lijekove. Ipak, ona se baš ni na šta ne žali. Sretna je i presretna, tako da zdrav čovjek jedva to može vjerovati. A ja sam se uvjerio da je zaista tako. Što joj daje snagu? U čemu je tajna njezine duboke radosti koju ne može sakriti?

MOLITVA I POSJETI PRIJATELJA

Nije potrebno dokazivati da nepokretni bolesnici imaju vremena za molitvu, ali ima puno bolesnika koji leže nepomični, i u bolovima, a da nemaju uopće volje za molitvu. Jednostavno se prepuste mlitavosti, mlakosti duha, bezvoljnosti. Julijana gotovo sve svoje vrijeme ispuni molitvom i čitanjem katoličkog tiska. U tom je prekinu jedino posjeti prijatelja.

Pitam je, za što sve moli, na koje nakane? Moli se najčešće Srcu Isusovu i Marijinu, a i svim svecima. Moli za župnika, kapelana, za sestre, za Svetog Oca, za svećenička i redovnička zvanja... Srijedom, petkom, prvim subotama i na kvatre još i posti, a na Veliki petak baš ništa ne jede. Kad je snaja ponekad posjeti, znade joj se narugati: »Kome postite? Vi ste stara...« Kad se moli na posebne nakane upali i svijeću, a upali je i inače kad god čuje da je netko umro.

Julijana uvelike naglašava potrebu iskrenosti. »Čovjeku u oči gledaj, kad govoriš! Uvijek budi iskren!« — odlučno izjavljuje Julijana. Nikakvo čudo što takva osoba ima puno prijatelja. Dogodi se da prođe dan, a prođu i dva da je nitko ne posjeti, no ona se je i za takve situacije snašla. Zna se u svemu i sama poslužiti. Neki joj predbacuju da je dosta nereda u sobi, sve po krevetu i oko kreveta, a ona tumači da joj sve mora biti pri ruci za slučaj da nitko ne dođe. Ipak je rijetko kad bez posjeta. Posjećuju je časne sestre, sjemeništarac Robert iz župe, sjemeništarac Dražen iz Ivanić grada, mladići i djevojke iz župe i drugi. »Meni je jako lijepo s njima. Pre-

ko njih pozdravljam sve, a i oni meni uvijek donesu pozdrave . . .« Najveća joj je radost kad joj župnik ili kapelan donesu svetu Pričest. Posjetiocima običava reći: »Samo dođite, cijeli dan sam kod kuće! Ne izlazim. Čekam vas . . .« Te česte posjete sasvim jednostavno obrazlaže: »Dobri se s dobrima lako snađu! Oni drugi su puni sebe. S njima se nemoj družiti!«

POUKA MLADIMA I RODITELJIMA

Mlade potiče da osobito paze na čistoću duše, da pod svaku cijenu sačuvaju djevičanstvo prije braka, to veliko blago, tu najmiliju vrlinu. I kaže: »Ne vrijedi ići u crkvu, tamo sklapati ruke i moliti se, a onda po raznim kutevima sastajati i ljubakati . . . Najstrašnije je kad mladić ili djevojka izgube nevinost.«

Roditelje potiče da svoju djecu od malena privikavaju na molitvu, a djeci poručuje da slušaju i poštuju svoje roditelje. Kojiput treba biti i strog da djeca ne odu po zlu putu. Drvo se savija dok je mlado. Kad ostari i osuši se, moglo bi i puknuti. Djecu treba učiti da budu uvijek iskrena prema roditeljima i da nikada ne odlaze od kuće, a da ne reknu svojim roditeljima kamo idu. Od toga će u prvom redu imati koristi sama djeca, a i roditelji će biti manje zabrinuti. Čiji su putevi poznati i jasni teško će mu se dogoditi nepromišljenost za koju bi se kasnije kajao. Mnoga djeca misle da su jako pametna, a onda se, nakon promašaja, lupaju po glavi. Bog hoće da djeca bez duhovne štete odrastu u zrele ljude!

Sveta Misa za dar života

Prigodom 14. godišnjice ozakonjenja najgoreg bezakonja — pobačaja — u Sjedinjenim Američkim Državama, u Njujorku, je nadbiskup i kardinal O' Connor u katedrali Sv. Patrika, u prisutnosti Kolumbovih vitezova (pokret za obranu života) prikazao Svetu Misu u znak zahvalnosti Bogu za dar života. Žigosao je i javno osudio ozakonjenje pobačaja. Evo njegova nagovora pod tom Misom:

»U četvrtak, 22. siječnja 1987. godine 14. je godišnjica odluke Vrhovnog Suda o ozakonjenju pobačaja na traženje našeg društva. Zbog toga čina Vrhovnog Suda mi smo danas suočeni sa slijedećom činjenicom: Milijuni nevinih ljudskih života uništeni su pod srcem njihovih majki. Ta užasna stvarnost tjera me da podsjetim na jasnu nauku Rimokatoličke Crkve o pobačaju i da je sa svoje strane potvrdim. Promišljeno ubijanje nevinog ljudskog života, sivorenog na sliku Božju, težak je prekršaj Božjeg zakona: NE UBIJ! Moralno tumačenje ove zapovijedi nije podložno osobnom izboru. Pobačaj je uvijek, svuda i bez izuzetka zločin. Papa Pavao VI godine 1972. rekao je jasno da se nauka Crkve o pobačaju nije promijenila i da ostaje nepromjenljiva! U nauci Crkve nema mjesta za opravdanje, za dopuštenje ili za popustljivost, za obzirnost u strahovitom napadaju na ono što je najnedužnije i najranjivije u našem društvu. Ostati neopredijeljen ili ravnodušan pred ovim pokoljem znači nijekati surovu stvarnost, koja tako žalosno karakterizira naše vrijeme: 18 milijuna mrtvih, ubijenih pod srcem majki, i to bez razloga, od 1973. do danas. To je 4.300 svaki dan, ili 180 svaki sat! Ovo uništavanje, ovo ubijanje djece prije rođenja mora prestati. Tome mora doći kraj! Ne možemo dopustiti nepromišljenu sućut ili lažno poimanje slobode da se skrene s naše moralne dužnosti za zaštitu prema životu. Ja vas molim i zaklinjem da to uzmete ozbiljno, i da dignete svoj glas za one, koji se sami ne mogu braniti.«

Izvijestio: Srećko BOŠNJAK

Lidija je našla drugi put

Piše: IVNA

— Daj spremi već jednom te novine!

— Molim?

— Ne glumi! Dobro si čuo što sam ti rekla.

— Dobro, neka ti bude. Čuo sam. Ali zašto da spremim novine?

— Moramo raščistiti neke stvari.

— Opet ono. Toliko puta raščišćavamo, a nikad ni makac s mjesta. Znam da ćeš opet reći kako ti je dosta mojih sastanaka, novina i buljenja u TV. Vjerojatno si opet u nekom izlogu ugledala nešto predivno za sebe. Marija sigurno i dalje navaljuje da joj kupimo klavir. Lidija... Nadam se da njoj ništa ne treba. Ona ionako već sama zaraduje. Da li sam pogodio?

— Nisam mislila da od toga počnem, ali kad već to spominješ, svega mi je dosta.

— Znam, najprije mene.

— Ma daj prestani!

— A šta to da prestanem?

— S tobom se stvarno ne može razgovarati.

— Zavisi tko sa mnom razgovara.

— Hvala! I da znaš da si mi dosadio.

— I ti meni.

— Kad si već spomenuo izlog, moram ti reći da trebam obnoviti garderobu.

— Čini mi se da u meni vidiš tvornicu novca... Baš me zanima što ćeš s onom gomilom robe koju već imaš u ormaru?

— U podrum! Neću se valjda oblačiti u haljine iz vremena Marije Terezije.

— Pretjeruješ. Uvijek pretjeruješ i izvodiš gluposti.

— Izvodiš ih ti, vrećo slanine, što sjedenje s posla zamjenjuješ ležanjem kod kuće.

— Ma nemoj!

— Ma moj! Da znaš tebi više nitko ne može pomoći — Odnosno nama. Najbolje bi bilo da se ubijem.

— Pametno. I ja bih ali ne znam koji je način najlakši.

— E da znaš, i hoću. I ostavit ću pismo u kojem će pisati da si me ti upropastio i da si za sve kriv. E baš ću se ubiti!

— Pa baš bi i mogla, grad je ionako velik, visoka koncentracija stanovnika. Nitko neće ni primijetiti da te nema. Jedan stanovnik više, jedan manje... vrlo važno. Doduše, jedan ćeš dan biti novinska senzacija, jedan dan popularna. Ionako si oduvijek željela popularnost.

— Drzak si! Znam da bi ti to jedva dočekao i onda mene okrivio za sve. Onda nek znaš, radije ću se spakovati i otići u neki drugi grad.

— Stvarno?

— Izazivaš? Ovog puta je najozbiljnije.

— Samo ti idi! Snaći ćemo se mi nekako bez tebe. A tamo kamo dođeš, dočekat će te gospodin s raskošnim osmijehom, punim poslužavnikom i — rješenjem za novi posao, novi stan... Možda se tamo nađe i nova bračna ponuda. Možda će ti svi odmah reći: »Izvolite, draga gospođo, čekali smo samo na vas!«

— Ti! Ti si stvarno nemoguć.

— Imam smisla za šalu, zar ne?

— Da, misliš da si genijalan.

Bolje bi bilo da ustaneš i promijeniš žarulje u dnevnoj sobi.

— Zašto? Zar nije bolje sa slabijim svjetlom? Romantičnije!

— Ti ćeš me stvarno strpati u ludnicu.

— Hoćemo li promijeniti temu ili ćeš opet...

— Da opet! Dosta mi je svega: Tebe, ovog ćumeza i tvoje nesposobnosti da učiniš bilo što pametno. A o tvojim krasnim kćerkama — mezimicama — bolje da i ne govorim.

— Šta su uradile?

— E šta? Zgražavam se poludit ću.

— Dobro, šta je bilo?

— Naša divna Lidija posjećuje crkvu!

— Crkvu? Ma o čemu ti to pričaš? Ona u crkvi? Nemoguće!

— Moguće! Moguće!

— Ne zezaj! Otkud sada to?

— Lela, ona što radi sa mnom, stanuje kraj crkve i kaže da je često viđa kako onamo ulazi s mladićem. I još mi je rekla: »Kolegice, stvarno mi je drago što i vaša obitelj postaje pobožna. Kćer vam je stvarno slatka i našla je pravog mladića. Potječe iz čestite kršćanske obitelji. Poznajem ih. Divni su ljudi!« Eto vidiš! Ti takav, a ona onako. Skoro sam pala u nesvijest.

— Ma zamisli, što nam je Lidija priredila . E vidjet će ona svoje kada dođe.

— Da li si siguran? Briga njih što joj ja i ti govorimo. Za ručkom sam je bombardirala pitanjima. Čak sam i vikala. A ona me je hladno pogledala i rekla: »Dosta mi je i kuće i vas. Sama sam pronašla ono što mi je trebalo, što mi vi niste dali, a to je Bog. Istina, puno toga što se u crkvi zbiva još ne razumijem, ali ću već shvatiti. Tamo je veoma zanimljivo. Da znaš, čak ću pjevati u njihovom zboru. Ako te baš zanima reći ću ti: Upoznala sam Boga! Bilo je to već prije dvije godine, i to preko svog mladića. On vjeruje, i svojim životom pokazao mi je Boga. Ja sam njime oduševljena. A to što od mene nisi saznala da tamo idem — tvoj je propust. Misliš samo na sebe i na svoj izgled. Iskreno reci, kada si zadnji put razgovarala sa mnom ili sa sestrom kao majka i prijateljica! Znam da se tebi i tati sve ovo ne dopada. I baš zbog toga, pokupit ću svoje stvari i otići na ulicu. Učinit ću to premda su mi 22 godine. Snaći ću se nekako. Zaposlena sam, zarađujem i nadam se da ću uspjeti. A kada i tebi dosadi to ništavno, besmisleno životarenje, samo mi se javi. Bit će mi na čast i na radost da i ja tebe upoznam sa Smislom i Srećom.« Tako ti je to!

— Znači tako. E onda neka seli. Meni u kući ne treba kći bogomoljka.

— Ne želim da mi ta balavica kvari stečeni ugled.

— A ako ode baš će ti ga pokvariti! To će se začas saznati, pa će ti reći da si čovjek kamena srca. A i jesi! Kako se samo vladaš ...

— Prestani, i smisli šta da uradimo s Lidijom!

— Nema se tu šta misliti. Ona ne odustaje. Uporna je do besvijesti.

Lidija nije odustala. Borila se i bori se. Roditeljima su srca nešto omekšala otkada je dobila lijepog sinčića, a oni unuka. Njegovim dolaskom u kući se koješta mijenjalo. Treba živjeti zajedno. Druge nema ni za stare ni za mlade. A dijete ipak svatko voli. I pod najtvrđom korom kuca meko srce. Gdjekad ga mekša život, gdjekad nevolje, ali nitko nije danas onaj isti koji je bio jučer.

Mali Davor već je u prvom razredu škole. Uporno tvrdi da će biti papa kad naraste; da će otići u daleku zemlju gdje su gladna djeca, da će im odnijeti puno »čokolina«, i da će zamoliti dragog Boga da ih čuva. Mama i tata se tome zadovoljno smješkaju, a djed i baka koji ga ipak silno vole, mole u sebi nekoga (a ne znaju koga) da ne dopusti da se mali ni slučajno ne »spetlja« s Bogom.

Ovog trena

Ovog trena u nekome je proradio crv sumnje. I ovog trena netko Te ostavlja, Kriste! Odlazi. Uporno hoće da dva i dva budu pet i kaže: »Išao bih za Tobom, ali ne bih nosio Tvoj križ.« I ovog trena ljube Te kolone Juda. I ovog trena neki pogledi močvarnih očiju upoznavaju sve pore crnog dna propasti. Pijani od snova mrmljaju da je život uzaludna i glupa pojava. Bulje u prazno, piju koješta i dosadno čekaju kraj noći. A kada osvane dan, mrzovoljno će očekivati njegov kraj — i tako u nedogled. Svedeni na otpadak, plivaju u prazno, a srce im za vjetrom hoće. Živi mrtvaci. Gorčine prerane i-življelosti, šesnaestogodišnji starci. Starci, oprostite na usporedbi, vi koji ste oronuli čineći dobro! Toliki su mladi tuđinci u svom tijelu, kartaši sudbine, kandidati za samoubojstvo, raskršća ispunjena drogama...

I ovog trena pred apetitom smrti mnogi se zatvaraju u djelić zraka i ne znaju, ili neće znati, da je i taj prostor »omeđen« Tobom. Misle da su sami i ne znaju zašto su tu gdje su, i zašto su takvi kakvi jesu! Neki se i pitaju kako se pije dio neba, kako se sedlaju oblaci, mogu li se ponovo roditi — i ponovo biti djeca?

Ovog trena jedino želim da shvate da si im Ti porijeklo i svrha, da Te upoznaju koji to još nisu, a zalutali da se što prije vrate. Ovog trena žao mi je i Tebe i njih, i ovog trena osjećam da u meni nešto želi zaplakati.

IVNA

Uređuje: Juraj GUSIĆ

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Biskupska konferencija u Indijskom oceanu

Ovom nas nakanom Papa poziva na molitvu za ljude na mnogim otocima na jugozapadu Indijskog oceana. Novu Biskupsku konferenciju sačinjavaju četiri biskupije: na otoku Mauritiusu, na Réunionu, te na Seychelskim i Komorskim otocima.

Ova molitvena nakana, preporučena od Sv. Oca, jest očit primjer kako po molitvi i zanimanju za Papine nakane upoznajemo svijet (zemljopis, narode). I kako nam pomaže — a to je daleko važnije — da se naše misli i srce šire po uzoru na Božansko Srce Isusovo, koje molitvom i ljubavlju obuhvaća sav svijet i svakog pojedinca.

Sejšelskih otoka je 88, od toga je 36 nastanjenih. Godine 1984. imali su 65.000 stanovnika, većinom mješanaca Francuza, zatim crnaca, Indijaca i drugih. Najviše je katolika.

Otok Mauritius ima mnogo rasa i kultura: 70% su Indijci, ostalo su Kinezi i mješanci. Od preko 800.000 stanovnika preko pola su hinduisti, 250.000 kršćani, većinom katolici, ostalo su muslimani.

Da lakše razumijemo u čemu je novost tih dalekih otoka, za koje molimo, podsjetimo se: Zasebnu Biskupsku konferenciju sačinjavaju biskupije pojedinih naroda ili okružja gdje su slični pastoralni problemi i potrebe. Tako npr. Biskupska konferencija Jugoslavije (BKJ) obuhvaća čitavu državu; a unutar nje imaju Slovenci, zbog svojih osobitosti (naroda, jezika . . .) još zasebnu pokrajinsku BK.

Službeno je BK Indijskog oceana osnovana godine 1985. Prije toga su biskupi dotičnih otoka održavali više sastanaka prethodnih godina. Spoznali su: Makar su tu velike udaljenosti, znatne razlike u mentalitetu, narodnosti i drugom, ipak je mnogo zajedničkih točaka za međusobnu apostolsku i pastoralnu suradnju.

O korisnosti nove BK za mjesne Crkve, koje ju sačinjavaju, reče mons. Margéot, biskup Port-Louisa na otoku Mauritiusu, ovo:

»Novi zakonik kanonskoga prava daje Biskupskim konferencijama zaseban pravni položaj. Predstavnik Konferencije ima pravo na Sinodu biskupa koja se redovito održava u Rimu pod predsjedanjem Pape. Moći ćemo biti punopravni članovi skupa Biskupskih konferencija Afrike i Madagaskara. Naš susret na Seychelima dao nam je da bolje shvatimo kako u Crkvi nijedna dijeceza ne može ostati izolirana od ostalih. Mi smo dio velike zajednice sveopće Crkve. Došao je čas da naše zajedništvo u vjeri, u molitvi i solidarnosti poprimi svoju pravnu dimenziju.«

Te nam riječi pomažu da što više konkretiziramo svoju molitvu. Molimo za dijeceze koje sačinjavaju novu Biskupsku konferenciju Indijskog oceana: da rastu u vjeri, međusobnoj suradnji za dobro ljudi i u povezanosti sa sveopćom Crkvom.

Mato RUSAN

Naši bolesnici

Već je poznato koliko otac Ante Gabrić posvećuje brige, pažnje i vremena bolesnicima za vrijeme svojih pohoda selima. U pojedinom selu redovito pohodi sve bolesnike, blagoslovi ih i gdje vidi da je potrebna medicinska pomoć daje ih prenijeti u bolnicu u Maria Polli gdje sestre Majke Terezije preuzimaju za njih brigu. U ovom članku nam pripovijeda o nekoliko bolesnika ili nemoćnih staraca koje je pohodio.

Naši bolesnici naša su utjeha, a i naš blagoslov. Mi ih idemo blagoslivljati i tješiti, no taj blagoslov nije jednosmjeran; uvijek se vraća, vraća se u punini onome koji daje blagoslov.

Koliko puta sam to doživio pohađajući sela naše misije. I čovjek se nikad ne umori u tom radu čineći dobro. U Svetom pismu rečeno je o Spasitelju: »Prošao je čineći dobro.« U tri riječi izrečena je Njegova evanđeoska misija. Njegova, ali i naša...

Najprije smo pohodili starkelju Birađa. Jedva smo se uvukli u njegovu kolibu. Leži na hasuri. Ruke i noge su mu otekle. Seoski doktor pokušao mu pomoći. Čak mu dao i neke lijekove. No što će mu pomoći lijekovi, kad nema što jesti i kad nema njege. Uredili smo da ga prenesemo u našu bolnicu u Maria Polli. No nije to baš lako. U ovim udaljenim selima nema putova, a da i ne spominjem ambulante i prijevozna sredstva. Nosiljke, na kojima nose bolesnike, takve su da ih jednostavnije ne možete ni zamisliti. To je jedan bambus dugačak oko pet metara. Uz taj bambus pričvršćen je gunj ili vreća. I na tu nosiljku nekako smjeste bolesnika. Zatim dva momka stave taj bambus na ramena i onda putuj sate i sate do bolnice. To još nekako ide u suho doba, ali u kišno doba i kada valja prelaziti rijeke i kanale, ne da se opisati koliko to stoji napora, to treba doživjeti i proživjeti. Visjeti tako skučen na gunju ili na vreći, iscrpio bi i zdrava čovjeka, a kamoli ne bolesnika.

U Kušumovoj obitelji bolesna je majka i dvoje dječice. Nemaju ni lijeka ni hrane. Još

SESTRE MAJKE TEREZIJE KOHODILE SU I MALOG TORONA KOJI BOLUJE OD TIFUSA

se osjećaju posljedice prošlogodišnjih poplava. U ovo doba žetve bilo bi koji dan posla, no mnoga su polja pusta. U svojoj misnoj torbi imao sam nešto keksa i lijekova, pa sam ih opskrbio koliko sam mogao. I, dakako, klečeći pred kolibom zajedno smo se pomolili. To je i njima i nama velika utjeha. Moli se u svim kolibama, i to ne samo kod katolika, nego i kod hindusa i kod muslimana. Mi se jednakom ljubavlju brinemo za sve bolesnike.

Ođit je paraliziran. To mu se dogodilo prije dvije godine. Sasvim mu je uzet desni dio tijela. Premda je čitavo njegovo selo siromašno, ipak mu svi pomažu koliko mogu. U našoj župi imamo društvo sv. Vinka Paulskog, pa su članovi tog društva uredili da Oditu svaki mjesec daju neku određenu pomoć. Kako je lijepo vidjeti tu suradnju, tu ljubav prema bližnjemu! Siromah shvaća siromaha. A ja tim našim bolesnicima spominjem i vašu ljubav, dobrotu i velikodušnost, pa uz molitv šaljemo vam i blagoslov, dragi naši prijatelji i dobročinitelji. Mislim da je to najljepše što vam možemo dati i što ćemo vam uvijek davati...

O. Ante GABRIĆ

Sestra Silvina piše...

U svom pismu od 17. ožujka sestra Silvina javlja nam iz Gaibire nekoliko zanimljivih vijesti. Najprije piše o posveti jednog biskupa, zatim o svečanom zboru Malih križara, pa onda o duhovnim vježbama za razne skupine vjernika, te o jednom problemu koji rastače mnoge obitelji — o pijanstvu.

Prvog ožujka bila je velika svečanost u mjestu Sambalkuru. Toga dana je jedan od mojih 13 štićenika, za koje sam se brinula i pomagala ih školovati, a koji su postali svećenici, bio posvećen za biskupa. On je iz Hamirpura, gdje sam ja godinama djelovala. Nažalost, ja nisam mogla prisustvovati toj svečanosti, jer me boljela desna noga. No zato je tamo bilo prisutno osam naših sestara, pa su mi one kasnije pripovijedale kako je to bila krasna svečanost. Taj novi biskup zove se Luka Karketta i sin je jedinac majke udovice. I ona se nalazila na toj svečanosti svog sina i bila je veoma ponosna. Za cijelo vrijeme mise i obreda sjedila je uz njega. Možete zamisliti što je osjećala dok je promatrala ono silno mnoštvo oko oltara.

Na tu posvetu došlo je 15 biskupa i oko stotinu svećenika, a koliko je bilo redovnica raznih družbi teško je reći. Bila je prisutna i Majka Terezija. U onom mnoštvu naših vjernika bilo je i mnogo hindusa, tako da su svećenici morali prije dijeljenja svete pričesti preko zvučnika upozoriti da na pričest mogu pristupiti samo katolici, nikako ne i hindusi.

Poslije svete mise svi su prisutni dobili paketić u kojem se nalazio komad kruha i još neki dodatak za okrepu.

Ja sam zamolila novog biskupa da mi po mogućnosti pošalje koju od fotografija s te svečanosti. Ako ih dobijem, poslat ću ih za Glasnik.

Sedmog i osmog ožujka imali smo veliki zbor Malih križara. Skupilo ih se preko tisuću. Sedmog ožujka imali su obnovu svojih »zavjeta« i dan molitve. Bilo ih je iz deset škola župe Gaibire i iz Phalse, mjesta gdje sam ja prije dvije godine osnovala našu novu kuću. Iz tog mjesta došlo ih je 125. No pošto su oni veoma daleko između planina, nisu mogli ponijeti sa sobom hranu. Stoga smo im mi dali hranu kroz ta dva dana. Trebali biste vidjeti te mališe kako su bili radosni kad su dobili pun tanjur riže. Kod kuće nikad ne dobiju tako obilno.

Istog tog dana navečer predstavljali su prizore iz Isusova života: svaka skupina po jedan prizor. Ne biste vjerovali kako ta mala djeca imaju dobro pamćenje i kako lijepo znadu predstavljati.

Osmog ožujka bila je za njih svečana sveta misa, a poslije mise bilo je dijeljenje nagrada, a svi su dobili bombona, pa su bili radosni i sretni. Veoma raspoloženi vratili su se svojim kućama.

Ovdje u župi imamo duhovne vježbe za razne skupine vjernika: najprije za majke, zatim za očeve, pa onda za djevojke i, napokon, za mladiće. Pokušali smo prirediti duhovne vježbe i za ovdašnje vračeve, ali su se odazvala samo trojica, premda ih u svakom selu ima četiri do pet. Oni uzrokuju puno štete i izazivaju svađe među ljudima. Da se ne bi morali ostaviti tog svog razornog posla, zato se eto nisu ni odazvali.

Jedan od naših prijašnjih župnika sad se posvetio veoma teškom poslu. Obilazi župe i drži seminare za — pijance. A tih ima veoma mnogo. To je najveća bolest naših ljudi i veoma ju je teško liječiti. A od toga stradaju ne samo oni koji su se dali zarobiti tim zlom, nego i njihove obitelji.

15. ožujka bio je za našu župu svečan i radostan dan: bilo je kršteno pet odraslih osoba — dva mladića i tri djevojke. Njihovi roditelji još nisu kršćani, ali se i oni već spremaju za taj veliki događaj uza sve zapreke na koje pri tome nailaze. Duh Sveti daje im snage da se ne plaše pred svojim neprijateljima, koji ih pokušavaju svim silama odvratiti od tog koraka i zadržati u poganstvu... Stoga im moramo svi mi kršćani pomagati svojim molitvama da do kraja ustraju na započetom putu prema Svjetlu — Isusu Kristu.

Zahvaljujem na kraju svim dobročiniteljima na molitvama i na materijalnoj pomoći za naše siromahe. Neka svima Gospodin obilno naplati!

S. Silvina MUŽIĆ

Gradimo novu crkvu

U travanjskom broju Glasnika objavili smo izvještaj časnog brata Ilije Dilbera u kojem navješćuje da namjerava graditi opet jednu crkvu. Ta crkva bit će izgrađena u predgrađu grada Lusake zvanom Kaligalinga. U svom pismu od 25. travnja javlja da su počeli izvoditi taj novi pothvat.

VJERNICI KALIGALINGE NA GRADILISTU NOVE CRKVE

ILIJINI RADNICI VOZE SE NA GRADILISTE NOVE CRKVE U KALIGALINGI

Kako je lijepo raditi nešto kad smo pri tome svjesni da je to volja Božja, da se s time slažu prijatelji i dobročinitelji misija, kao i da je taj naš pothvat i te kako potreban ovdašnjoj mjesnoj Crkvi. Da je to Božja volja, zaključujemo iz toga što nas pri tome prati očiti Božji blagoslov. Da nam taj pothvat odobravaju naši misijski prijatelji i dobročinitelji, to lako zaključujemo i po njihovoj duhovnoj i materijalnoj pomoći. A da je ta nova crkva uistinu potrebna ovdašnjoj Crkvi, najbolje vidimo iz oduševljenja ovdašnjih vjernika.

Ta nova crkva bit će izgrađena u predgrađu glavnog grada Zambije Lusaki, i to u njezinu pregrađu zvanom Kaligalinga. Koliko su vjernici Kaligalinge oduševljeni time što će dobiti svoju crkvu, pokazuje činjenica da nam oni pomažu u gradnji. Pa i novcem nastoje bar nešto pomoći. No nemam srca da od njih tražim neku veću novčanu pomoć, kad sam svjedokom u kakvoj bijedi žive. I njima samima treba pomoći.

Gradnju smo započeli na blagdan Majke Božje, na Blagovijest, 25. ožujka. Lokaciju za gradnju te nove crkve poklonio je grad, a vjernici Kaligalinge su očistili teren. Iskopali smo već temelje i zalili ih betonom. Sad zidamo do poda crkve. Crkva će biti prilično velika pa temelji moraju biti sigurni da izdrže. Nastojimo što je moguće solidnije graditi, jer to će biti naša dosad najveća crkva. Crkva će iznutra biti duga 28 metara i široka 18 metara. Kasnije ćemo crkvi dodati još neke potrebne prostorije, pa će cijela duljina iznositi 33 metra.

Kad god ujutro dođemo na gradilište da nastavimo posao, već tu nalazimo skupinu dobrovoljaca. Svaki dan ih na taj posao dolazi 15 do 20. Oni su se dogovorili da će tu gradnju pomagati radom. Po dogovoru su cijelu Kaligalingu razdijelili u »sektore« i dogovorili su se kojim će redom dolaziti na taj dobrovoljni posao.

S jednim vlasnikom kamiona načinio sam ugovor da nam dovozi na gradilište građevinski materijal. Taj vlasnik kamiona napisao je uljenom bojom na kamionu ove riječi: »Prijatelju, upitaj Boga i uvjeri se da naš Gospodin Isus živi!« On nam je dosad već dovezao 150 tona drobljenog kamena za betoniranje, zatim 12 kamiona riječnog pijeska za betoniranje, te 12 kamiona pijeska za zidanje i žbukanje zidova crkve. Ovih dana dovozi 25.000 betonskih blokova što sam ih naručio za gradnju crkve.

Nadamo se da ćemo uspjeti staviti crkvu pod krov do početka kišnog doba, to jest do listopada ili studenog. Već sam dao izraditi željeznu krovnu konstrukciju.

I nadalje preporučujem svim prijateljima i dobročiniteljima u molitve taj naš veliki posao da ga sretno privedemo kraju na slavu Božju i na korist vjernika Kaligalinge.

Ilija DILBER

Utješne vijesti iz N'Gaoundere

Na sam Uskrs napisala nam je lijep izvještaj iz afričke države Kameruna sestra Miriam Šurjan. U njemu nam opisuje kako su proslavili Veliki tjedan u gradu N'Gaoundere. Zatim spominje koliko tamošnja mladež čezne za tim da polazi srednju školu uza sve siromaštvo. No neka nam sama misionarka pripovijeda!

Dragi prijatelji misija, oprostite što nisam prije stigla pisati za Uskrs. Bilo je raznih predviđenih i nepredviđenih poslova, pa mi je stoga pošta zaostala. Zato sada naknadno, makar sa zakašnjenjem, želim vam da svakim danom sve više otkrivate zajedno sa mnom uskrsnu tajnu i tajnu križa po kojoj nas je Gospodin, spasio, kao i da sve dublje shvatimo da je to jedini put spasenja, kao i apostolata i napretka.

Od 21. ožujka do 6. travnja bile su nam u pohodima naše dvije sestre iz Rima, generalne savjetnice. Provele su s nama 15 dana da vide kako živimo i radimo i kako napreduje naš apostolski posao. Tim svojim posjetom su nas obodrile i ujedno su obnovile ugovor na iduće tri godine.

Ove godine uskrsni praznici nisu pali za Uskrs nego za vrijeme korizme, pa Uskrs čekamo u jeku školske godine. No ipak na Veliki petak se ne radi, jer je to od države priznat blagdan, kao i Božić i još nekoliko drugih blagdana. Tako imamo malo predaha i malo više vremena za molitvu.

Na Veliki petak katedrala je bila puna svijeta navečer, kao i dan prije, na Veliki četvrtak. Nadamo se da će tako biti i na uskrsnom bdjenju na Veliku subotu. Ljudi rado dolaze na odrede, makar oni i dugo trajali. Njima se nikamo ne žuri. I kroz cijelu korizmu križni put petkom navečer bio je veoma posjećen. Katedrala je bila puna svijeta. Đakon je nosio na ramenima veliki križ i s ministrantima je išao od postaje do postaje, a svećenik je pred mikrofonom predmolio pojedine postaje. Nedavno su u katedrali postavili novo ozvučenje, pa se tako može pratiti obrede i čitanja. To je ovdje veoma važno, jer uz francuski i engleski, koji su službeni jezici, budu čitanja i pjevanje na raznim domaćim jezicima. Posebno je lijepo i to što ovih dana biskup msgr Pasquier i nadbiskup Yves Plumey koncelebriraju sa svim svećenicima iz okolice, pa to daje sliku apostolskog zbora.

Na Bijelu nedjelju imat ćemo krštenje oko 40 mladih iz raznih škola i iz našeg Kolegija Mazenod, te više prvih pričesti odraslih. Krizma će biti na Duhove.

Iduće subote, 25. travnja, imat ćemo prijemne ispite za kandidate za naš Kolegij za iduću godinu. Veoma velik broj ih se prijavio za te ispite, jer srednjih škola ima ovdje veoma malo. Samo iz grada N'Gaoundere i okolice javilo se 550 kandidata, a iz sjevernog dijela zemlje ne zna se još točan broj. Pomislite koliko treba posla da se pripreme ispitni tekstovi, a onda lista kandidata. Tog dana neće biti obuke, budući da će svi razredi biti ispunjeni kandidatima. Nakon toga čitava ekipa profesora ocjenjuje radove. Zatim te ocjene treba upisati na liste i razaslati ih u razne škole iz kojih dolaze kandidati. Taj ispit polažu iz tri predmeta: iz matematike, francuskog jezika i iz opće kulture. No i mnogi, koji će imati odlične ocjene, neće se moći upisati, budući da u naš Kolegij možemo primiti samo oko stotinu kandidata.

Što se tiče klime, ovih zadnjih mjeseci je vrućina. Od veljače temperatura je gotovo stalno oko 30 C stupnjeva. Ove godine suša traje više od pet mjeseci. Nešto je kiše palo krajem ožujka, no zemlja je suha kao kamen, jer od 5. studenog prošle godine nije bilo kiše. To je posebno teško za sjeverne krajeve, gdej suša traje i po osam mjeseci i gdje se pustinja sve više širi pod utjecajem saharskih vjetrova. Za ljude na sjeveru to je doista pitanje života. Ako kiše izostanu u svibnju, onda je glad sigurna, jer »mil« neće dozoriti.

Na kraju preporučujem u molitve prijateljima misija naš rad da ispunimo od Gospodina povjerenu nam zadaću.

Svim prijateljima od srca želim duboku radost Krista Pobjednika smrti!

S. Miriam ŠURJAN

Petar Kasui

Napisao: Hubert CIESLIK (7)

U GLAVNOM GRADU SIAMA

(Nastavak)

Baš kad je filipinski namjesnik odlučio da oslobodi zarobljenike i vrati zaplijenjenu robu, došao je u Manilu, vraćajući se na Istok, otac Petar Morejon, isusovac, koji je mnogo godina živio u Japanu i bio poglavar srednjojapanske misije. To je bio pravi čovjek da izvrši ulogu poslanika u Siamu. On nije bio čovjek samo s velikim iskustvom, kako je namjesnik javio španjolskom kralju, nego je i dobro govorio japanski. Zato su se nadali da će uz pomoć japanskih samuraja postići nešto na siamskom dvoru.

Otac Morejon je, dakle, s ocem Antoniom Cardini i japanskim bratom pomoćnikom Romanom Niši otišao u Siam u veljači 1626. godine. Uz pomoć prijatelja uspio je na dvoru da puste zarobljenike i vrate ostatak zaplijenjene robe. Zatim je on namjeravao da iz Siama prijeđe u Laos. Zato u glavnom gradu Siama ostavi svoja dva pratioca. Poslije im pošalje u pomoć i Talijana oca Cezara Margico, dok se sam preko Manile vrati u Makao.

Otac Petar Kasui nije ni 1626. godine uspio otići u Japan. Kad se u jesen te godine otac Morejon vratio iz Siama i donio vijesti o novoj misiji, sine ocu Kasuiu nova misao — ukrcati se na japanski brod. Na brodu iz Siama neće u Japanu očekivati prerušene misionare, pa ga stoga sigurno neće tako strogo pregledati.

Već je u prosincu napisao u jednom pismu da namjerava poći u Siam, ali je došao i mjesec veljača kad je mogao izvršiti svoj naum našavši portugalski jedrenjak koji je plovio u Malaku.

No taj brod nije stigao tamo kamo je pošao. Nisu više bili daleko od Malake, kad su u Singapurskim vratima naišli na četiri sakrivena nizozemska broda. Budući da su Nizozemci uzalud pokušavali da Portugalce istisnu s Dalekog istoka i 1622. godine s velikim gubicima odbijeni kad su napali Makao, sad su u Singapurskim vratima vrebali na portugalske brodove s bogatim tovarima, koji su ploveći iz Goe ili u Gou prolazili tim putem.

Cini se da se Portugalci nisu htjeli boriti s premoćnim neprijateljem, te su poskakali u more da ne budu zarobljeni. Otac Kasui je uspio da brzo sakupi svoje stvari, brevijar i povjerena mu pisma, te je sa svojim svežnjem plivajući i gazeći stigao na nedaleku obalu.

Bila je to negostoljubiva obala, gdje nije bilo hrane, a bila je izložena vremenskim nepogodama, te su bjegunci lutali dok nisu nakon dva tjedna sasvim iscrpljeni stigli u Malaku. Otac Kasui obolio je od teške malarije, koja ga je dovela na rub groba. No zahvaljujući svojoj tjelesnoj konstituciji prebolio je i odmah je namjeravao da nastavi put.

Već 1. svibnja našao je brod, kojim je otplovio u glavni grad Siama. Tamo je našao isusovačku kuću i u njoj stare znance iz japanske misije. To mu je bila velika pomoć gdje se duhovno i duševno okrijepio.

No kako je bio obučen kao pomorac, svakako je želio da očuva svoj inkognito. Nije stanovao u misiji nego kod neke kršćanske obitelji u japanskoj četvrti. Samo je jedan ili dva puta u tjednu pohodio oce misionare u misiji, služio svetu misu u kapelici i s ocima razgovarao o svojim namjerama. U Ayudhayi ostao je pune dvije godine i pokušavao da ga koji japanski ili sijamski ili kineski brod primi kao mornara. Međutim su sva nastojanja bila uzaludna. Budući da je japanska vlada od svih brodova tražila i točan popis ljudi na brodu i prijetila smrtnom kaznom svoj posadi ako se među njima nađe koji prerušeni misionar, kapetani su od svih mornara i putnika tražili pismenu zakletvu da nisu kršćani i da pripadaju kojoj budističkoj sekti. Otac Kasui, dakako, nije mogao pristati na takav uvjet.

Kad je vidio da se ni iz Siama ne može prevesti u Japan, odluči da se opet vrati u Makao. Tad u proljeće 1629. godine nađe u Siamu poslanike iz Manile pa iskoristi priliku da s bolesnim ocem Cardinijem otputuje u Manilu. Premda ni u Manili nisu bile drukčije prilike nego u Makau, bit će da je tu prigodu smatrao znakom Providnosti. Svakako je bio odlučio da sve pokuša

(Nastavlja se)

Jezgrovita poruka Alberta Velikog

»... blagoslovljena je zemlja koju gaziš i zemlja koju nosiš, ali nije blagoslovljena zemlja koju tražiš ...«

(Iz propovijedi održane na sveučilištu u Parizu na Cvjetnu nedjelju 24. ožujka 1247)

TUMAČENJE:

— Blagoslovljena je zemlja koju gazimo, jer na njoj na svijet dolazimo, od plodova njezinih živimo i u njoj poslije smrti počivalište nalazimo.

— Blagoslovljena je zemlja koju nosimo, to jest naše tijelo koje je Bog od praha zemaljskog sazdao (Post 2,7). Iz toga vidimo da ni u Bibliji ni u Alberta Velikog nema ni traga manihejskom odbacivanju ili preziranju ljudskoga tijela i materijalnog svijeta.

— Ali nije blagoslovljena zemlja koju tražimo, to jest ona za kojom težimo kao za rajem zemaljskim. Ta je zemlja prokleta, kako svjedoči i Biblija u izvješću o raju zemaljskom i grčka mitologija u pripovijesti o Atlantidi (bajoslovnoj zemlji koja je, navodno, potonula u Atlantski ocan) i srednjovjekovne utopije o »Sretnom gradu« (F. Petrić) i o »Gradu Sunca« (Campanella) i novovjekovni gigantski pothvati za stvaranjem potpuno novog »razotuđenog svijeta« i »totalnog čovjeka« (Marx) itd. Naime, od svih tih mitoutopija i divovskih pothvata ostao je u zbiljskoj povijesti svijeta, kako znamo iz pisane povijesti i iz iskustva, uglavnom pakao sukoba, razaranja, uništenja, ruševina, plač, jauk i lelek. Dakle raj zemaljski pretvorio se u dolinu suza. U tome je prokletstvo »zemlje koju tražimo« ...

Je li moguće izbjeći to prokletstvo? Jest! — misli Albert Veliki s Biblijom i sa cijelom Crkvom. Ali samo tako da ovu zemlju gazimo, to jest da putujemo po njoj od kolijevke do groba čineći dobro i da je u svome tijelu nosimo dok nas Bog ne pozove k sebi, ali ne tako da je tražimo kao raj zemaljski.

Ova poruka Alberta Velikog mnogo ljepše zvuči na latinskom jeziku nego u mome prijevodu na hrvatski pa je donosim u tom obliku za one koji znaju latinski:

»... terra, quam teris, et terra, quam geris, sed non terra, quam quaeris, illa benedicta est ...«

(Usp. Bernhard Geyer, **Die Universitätspredigten des Albertus Magnus,** München 1966, str. 35)

Tomo VEREŠ

Pravila za razgovor s Bogom

Govoriti o pravilima za razgovor s Bogom izgleda suvišno. Razgovor s Bogom ili molitva uvijek je posve osobna stvar. Ipak se mogu dati neke napomene koje vrijede za sve. Evo nekih napomena ili pravila kako ih je prema vlastitom iskustvu sastavio švicarski liječnik i pisac dr. Theodor Bovet.

— Osiguraj si svaki dan nekoliko minuta koje ćeš provesti u tišini. Odmori tijelo, razum i srce.

— S Bogom razgovaraj jednostavno i prirodno, te mu reci sve što ti je na srcu. Nije ti potrebno tražiti birane riječi i govorničke izraze. Bog razumije svaku tvoju riječ.

— Vježbaj se u razgovoru s Bogom i za svog dnevnog posla. Gdjegod bio, zaklopi oči za nekoliko sekundi bilo to u trgovini, u autobusu ili za pisaćim stolom, bilo to za strojem ili u polju, i sjeti se da te Bog ljubi.

— Dozovi u pamet činjenicu da je Bog blizu i da ti je uvijek spreman pomoći. Ne moraš ga nasrtljivo moliti i tražiti njegov blagoslov, nego više budi svjestan činjenice da te Bog želi blagosloviti.

— Moli s uvjerenjem da će Bog prihvatiti tvoje molitve i pomoći tvojim milima i dra-

gima makar oni bili bilo gdje na ovome svijetu.

— Moliti možeš samo za nešto što je dobro, a ne što je zlo.

— U svojoj molitvi uvijek istakni da si u svemu pripravan prihvatiti volju Božju.

— Kod molitve stavi se jednostavno u Božje ruke. Moli za jakost da što bolje upoznaš sebe, a sve ostalo s povjerenjem prepusti Bogu.

— Pomoli se ukratko za one koji za tebe ne mare ili su s tobom zlo postupali. To će ti dati izvanrednu snagu.

— Svaki dan pomoli se za svoju duhovnu domovinu — Crkvu, i za svoju zemaljsku domovinu, za mir i sreću njezinih stanovnika.

Priredio: Felix VIŠNJIĆ

Gospodine, Ti me ne uzbuđuješ

**Gospodine, navikao sam se na Tvoje Otkupljenje,
na Tvoju smrt na križu, na Tvoje uskrsnuće.
Sve to izgleda mi kao nešto samo po sebi razumljivo.
Moj stan resi umjetnički izrađen križ,
ali pogled na to mučilo mene manje uzbuđuje
negoli paučina u kutu moje sobe.**

**— Ako neka majka spasi svoje dijete iz životne opasnosti,
to me duboko gane.
— Ako mladi liječnici idu u Afriku
velikodušno pomagati bolesnima i bijednima,
to budi moj ponos.
— Ako čujem da hrabri borci ginu za slobodu
svoje domovine i svoga naroda,
krv mi uzavrije i srce mi počne jače kucati.**

**— A to što si Ti ubijen kao najveći zločinac,
na to sam tako navikao da me uopće ne uzbuđuje.
— To što si na sebe uzeo krivicu svih naroda,
na to sam navikao.
— To što si dopustio da Te zbog mene udaraju,
da Ti pljuju u lice, bičuju Te i razapinju,
na to sam posve navikao.
— To što bez Tvoga uskrsnuća
ne bi bilo moguće ni moje uskrsnuće,
na to sam navikao.
— To što sve ljude ljubiš osobno, pa i mene,
na to sam navikao.**

Sve sam to davno učio na vjeronauku. Poslije sam sve to zatvorio u malu ladicu svoga mozga i na nju stavio ozbiljan natpis: VJERSKE ISTINE!

**Ti me svake godine ustima svoje Crkve na sve to podsjećaš, ne bi li ponovo probudio u meni ljubav prema punom životu. Nekada sam, razmatrajući Tvoju smrt, osjetio da me nešto stisnulo pri srcu. Malo je trebalo da se posve ne predam Tebi, ali sam zastao. Ustrašen tom mišlju, uklonio sam se iz Tvoje blizine, da me ne bi previše uzbuđivao u srcu, da se ne povisi previše moj religiozni tlak. Veselio sam se, videći, kako je s vremenom oko mog srca umjesto nježne opnice narasla debela ljuska koja me čuva od uzbuđenja u Tvojoj blizini. Iza te ljuske, kao u dubokoj pećini, djeluje moj vjerski organizam: bez ljubavi i života, ali u granicama običaja i »zdrave pameti«. Bez uzbuđenja čekam uskrsnuo jutro, kao nešto što samo po sebi dolazi, i nije od bogzna kakva značenja.
Gospodine, oživi me da ne zaspim na smrt!**

Paul ROTH

Oglasi

SUSRET DJECE U VOĆINU u srijedu 1. srpnja 1987.

Program:
— SVETA MISA u 10 sati
— KVIZ o Sakramentima
— IGRE — poslije podne.
Prema vlastitom planu i programu

Dolazak prijavite župnim uredima:
VOĆIN (tel. 055/765-121) ili PODRAVSKA SLATINA (tel. 054/751-432)

K N J I G E

Na adresi FRANJO EREIZ Palmotićeva 31, 41001 ZAGREB, pp 699, možete naručiti slijedeće:

ISUS — OBJAVITELJ BOGA LJUBAVI, napisao Mato Zovkić, cijena 1250 d

SRCE ISUSOVO SPASENJE SVIJETA, napisao Bernhard Häring, cijena 1250 d

Od Franje Šipušića možete nabaviti slijedeće knjige:

MOJA VJERA — kateheze — 1250 d.

DEKALOG — kateheze — 1250 d.

Od Josipa Weissgerbera mogu se nabaviti slijedeće knjige:

LJUBAV U OBITELJI — ZADATAK I RADOST — 1250 d.

NAČINIMO ČOVJEKA — 1250 d.

SIR THOMAS MORE — ENGLESKI SOKRAT — 1250 d.

STUDIJE O OBITELJI — 600 d.

UPRAVLJANJE PLODNOŠĆU — 500 d.

Od Rudolfa Brajičića možete nabaviti slijedeće knjige:

TEMELJI BOŽJE KUĆE U SRCU — 250 d.

VIDLJIVI I NEVIDLJIVI SVIJET — 250 d.

TROOSOBNI BOG — 250 d.

Od Ante Katalinića mogu se nabaviti slijedeće knjige:

NAŠ VELIKI LANG — 750 d.

LOVRO KRIZOGON — 250 d.

PSOVKOM OKALJANA RODNA GRUDA — 250 d.

Od Petra Ribinskog mogu se nabaviti slijedeće knjige:

EUHARISTIJA U NAŠEM ŽIVOTU — 250 d.

IZ ŽIVOTA Broj 8. Cijena 600 d.

PISMA MLADIMA — 1250 d.

Od Josipa Badalića mogu se naručiti ove knjige:

JA LJUBIM PODNEVNI LJETNI ŽAR, pjesme Milana Pavelića. Cijena 750 d.

MILAN PAVELIĆ — isusovac, pjesnik. Životopis. Cijena 750 d.

TAJNA JEDNOG ISUSOVCA — 1800 d.

OSOBNA POSVETA SRCU ISUSOVU, F. Alcanis — 250 d.

PRVI ISUSOVCI, James Brodrick — 1000 d.

TAJNE GRADA PALAHORA, roman za djecu. Napisao M. Catalany. Cijena 300 d.

KRIŽNI PUT — 250 d.

ISUS, Jean Guitton — 1000 d.

IZGUBLJENO JEDINSTVO, roman iz crkvene povijesti. III dio. Napisao W. Hünermann. Cijena 1000 d.

BL. KLAUDIJE KOLOMBIERE, apostol pobožnosti Srca Isusova. Filip Mašić. Cijena 250 d.

MOJI DNEVI U TVOJOJ RUCI, J. B. Laur — 600 d.

RASTAVLJENA, Pierre Mauriac — 750 d.

BLAGDANSKA JUTARNJA ZVONA, razmatranja i propovijedi za sve blagdane u godini. Josip Njavro. Cijena 600 d.

OBRAĆENJE, Matijaž Puc — 250 d.

PLAMENOVI SRCA, pjesme. Stjepan Šimeta. Cijena 500 d.

DUHOVNI DNEVNIK KARDINALA BEE, Stjepan Schmidt — 1250 d.

RIJEČ BRAČNIM KANDIDATIMA, M. Jović — 250 d.

IZ NOVE POVIJESTI JADRANA, napisao dr. Šimun Jurišić. Izišle su tri knjižice, a cijena svakoj pojedinoj je 900 d. Mogu se nabaviti u knjižarama ili kod samoga pisca: Dr. Šimun JURIŠIĆ — 58000 SPLIT, Kružićeva 4/II (tel. (058) 581-333).

BITNO. Življenje prema Isusovu nauku, napisao A. J. Young, Kinez, kanadski državljanin. — Narudžbe: SVETA BAŠTINA — 80240 DUVNO, B. Kovačevića 37. — Cijena 600 d.

LUKAČIĆ, zbornik radova znanstvenog skupa u povodu 400. obljetnice rođenja muzičara fra Ivana Marka Lukačića. Zbornik sadrži deset predavanja i četiri priloga. Cijena 3.000 d, narudžbe: Uprava VERITASA, Miškinina 31 — 41000 ZAGREB.

Zahvalnice

ZAHVALJUJEMO PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGRJEŠNOM SRCU MARIJINU

...Majci Božjoj Bistričkoj i sv. dušama u čistilištu za sve primljene milosti. — Amalija N., Desinec

...i Gospi Karmelskoj za primljene milosti. — Vjernica iz Postira

...i Gospi od brze pomoći za ozdravljenje djeteta. — Zahvalna majka, Vel. Kopanica

...i Gospi od brze pomoći na svim primljenim milostima. — Anka Matošić, Staro Topolje

...i Gospi od brze pomoći za sinovo ozdravljenje. — Zahvalna majka, B. Trnovac

...na uslišanim molitvama što su mi sina sačuvali od operacije, uz preporuku za sretan porod kćerke. — Zora Starčević, Osijek

...i sv. Antunu za sva primljena dobra, a napose za jednu uslišanu molitvu. — Zahvalna majka iz Grabovnice

...za primljene milosti. — Zahvalna baka F. M., Čazma

...Duhu Svetome, Majci Božjoj Bistričkoj i m. Klaudiji za sinov sretno položeni ispit. — M. M., Trnovec

...Sv. Obitelji, sv. Leopoldu i Petru Barbariću za tri velike milosti. — Dragica Zdelar, Jaska

...sv. Josipu i sv. Antunu za ozdravljenje od teške bolesti, uz preporuku za mir i blagoslov u kući. — Ana Piskač, Osijek

...za sve darove i milosti. — Finka Šalić Dikijevci

...za sinovo zdravlje i za mnoge uslišane molbe. — Dragica Vranek, Pitomača

...i sv. Josipu za uslišane molitve. — F. L., Zagreb

...i Gospi od brze pomoći za sve dobro u životu, a napose za sretan porod unuke i što je unuk dobio zaposlenje. — Zahvalna baka, Vrpolje

...i sv. Antunu na primljenim darovima. — Zahvalni štovatelj, Novo Mesto

...Gospi od brze pomoći i sv. Antunu za primljene milosti. — Jelena Banac, Dubrovnik

...i sv. Judi Tadeju na primljenim milostima, a napose za zdravlje. — Dubravka Dosić, Split

...i Gospi od brze pomoći za sinovo zaposlenje. — G. Z., Lekenik

...Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i svim sv. zaštitnicima na velikoj milosti. — Sofija Rodić

...Majci Božjoj Bistričkoj i sv. Josipu za uslišane molitve i za izmirenje u obitelji. — Zahvalna čitateljica, Sunja

...na uslišanim molitvama. — Baka iz Desinca

...Gospi od brze pomoći i sv. Nikoli Taveliću za unukov sretno položeni ispit i još za mnoge primljene milosti. — Zahvalna baka, Drenovci

...Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i sv. Anti za sretan upis na sveučilište moje unuke, kao i na brojnim uslišanim molbama. — Malvina Ivoš, Zadar

...i Žalosnoj Gospi za ozdravljenje. — Š. C., u ime cijele obitelji

...i svima svetima na primljenim milostima koje ne mogu opisati, a posebno za moje ozdravljenje. — N. A., Zapadna Njemačka

...sv. Josipu i biskupu Langu za mnoge primljene milosti u životu. — M. S., Zr. Topolovac

...i sv. Valentinu za sretno rođenje moga sinčića. — Ružica Artić, Čađavački Lug

...sv. Josipu i sv. Antunu za kćerkino ozdravljenje. — Ankica K., Bjelovar

...sv. Josipu i sv. Ani za mnoge milosti, a napose za ozdravljenje od teške Bolesti. — Katica Jakupec, Srednji Mosti

...Presv. Trojstvu i svima svetima na svim milostima kroz 80 godina života. — Čitateljica Glasnika, Obrovnica

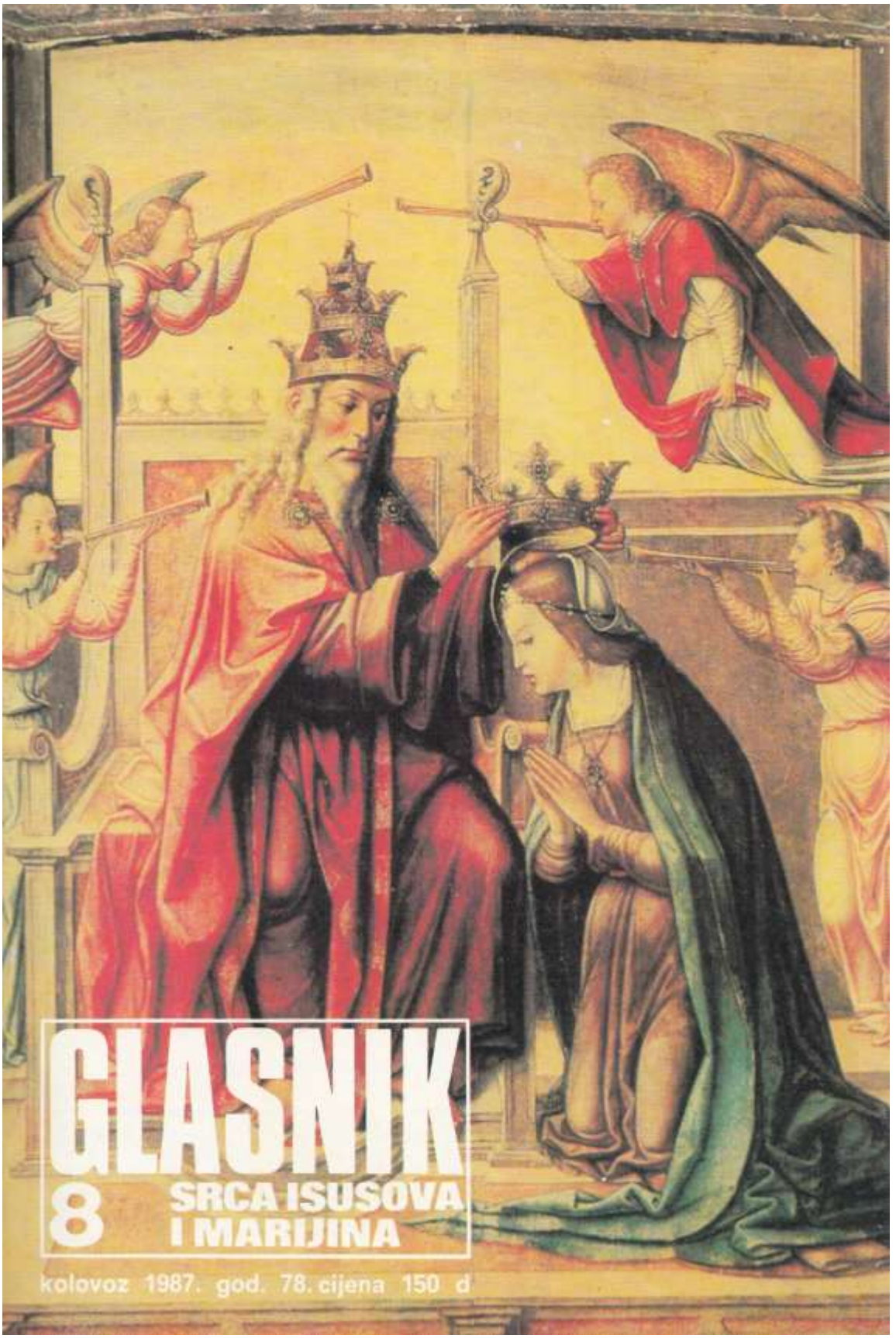
...i Majci Božjoj Bistričkoj za muževo ozdravljenje kao i za sretan porod mojih kćeri. — Zahvalna vjernica iz Podravine

...i sv. Josipu za sve uslišane molitve. — M. S. iz Vareša

...Presv. Trojstvu, Gospi od brze pomoći i svima svetima za uslišanu molbu. — N. N., Komletinci

PREPORUČUJEMO SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI

GLASNIK

8 SRCA ISUSOVA I MARIJINA

kolovoz 1987. god. 78. cijena 150 d

KRUNJENJE BOGORODICE (Naslikao: Juan SOREDA, MTM, Zagreb 1984.)

SLOBODNI SMO U SLOBODNOM GRADU, ALI NAŠ JE CILJ NEBESKI JERUZALEM

Pozdrav Majci Božjoj

Zdravo, sveta Vladarice, presveta Kraljice,
Majko Božja Marijo,
Ti koja si uvijeke Djevica,
izabrana od najsvetijeg Oca na nebu,
koju je on posvetio
sa svojim presvetim, ljubljenim Sinom
i Duhom Utješiteljem,
u kojoj je prebivala sva punina milosti i dobra
i sada još u njoj prebiva.
Zdravo, njegova palačo!
Zdravo, njegov šatore!
Zdravo, njegov stanu!
Zdravo, njegovo ruho!
Zdravo, njegova službenice!
Zdravo, njegova Majko!
Da ste zdravo, sve vi svete kreposti,
koje ste milošću i rasvjetljenjem Duha Svetoga
ulivene u srca vjernika,
da ih od nevjernih učinite — vjernicima Božjim!

Sv. Franjo ASIŠKI

GLASNIK
Srca Isusova i Marijina

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove. - Glavni i odgovorni urednik: Valentin Miklobušec. - Uredničko vijeće: Josip Antolović, Ignac Belak, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Stjepan Kuzmić, Valentin Miklobušec, Mato Rusan i Marijan Steiner. - Tehnički urednici: Ignac Belak i Miro Jurić. - Adresa uredništva i uprave: Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp 699. Telefon: (041) 434-710, (433-362). Tisak »Plamen«, Slavonski Brod. - Cijena pojedinog broja 150 d. Godišnja pretplata 1800 d. - Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10 posto popusta. - Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu uprave. - Poštarina plaćena u gotovom. - Rukopise i fotografije ne vraćamo.

Urednikova riječ

Kolovoz je skroz naskroz marijanski mjesec. I svibanj je takav zbog draži svoje mladosti i ljepote nevinosti, i listopad je takav zbog kruničarske pobožnosti, ali kolovoz znači vrhunac zbog Marijine uzvišenosti. Da ona nije na nebo uznesena, ne bi nas tako neodoljivo privlačila, niti bismo hodačastili u njezina svetišta gdje će i ovog ljeta opet odjekivati pjesma razdragane Marijine djece: »Zdravo, zdravo Marijo« i »zbogom, zbogom Marijo«, uz neizostavnu prošnju: »Očuvaj našu vjeru, učvrsti ufanje, obrati mila Majčice, izgubljene sve! O, Majko, blagoslovi žive nam vjere jek, hoćemo Boga za Oca svoga, hoćemo Boga za kralja vijek!« U »Marijinoj godini« koju je cijela Crkva svečano započela na Duhove, ta će prošnja imati i svoje potpunije značenje. Za postizavanje toga cilja svoj prilog daje i ovaj broj Glasnika. Pet članaka posvećeno je Mariji i hodočašću, ali mi znamo i onu riječ sv. Bernarda: »O Mariji nikad dosta!«

Što ćete još čitati u ovom Glasniku? Opća akana AM uvodi nas u problematiku obitelji, naći ćete kratko razmišljanje o kršćanskoj kulturi, o kršćanskom životu kao o ostvarenom Evanđelju, o novcu koji nam treba ali nas i zarobljava, o sv. Ivanu Nepomuku, o patnji koja je podnesena s pogledom na križ, i o majci i odgojiteljici grofici Janković — Festetić. Priča govori o Stanku koji se izgubio u vrtlozima grada, a reportaža vas vodi u središnju Srbiju gdje žive malobrojni katolici koji žele da se i za njih znade. I pravo je da se i za njih znade! Ako nećete nikamo na hodočašće, u duhu pođite k našim misionarima i misionarkama u Japan, u Indiju i u Afriku. Glasnik će vam u tome obilno pomoći.

Svima koji su već iskoristili godišnji odmor, želimo uspješan daljnji rad, a koji još nisu odahnuli da se što prije duhovno i tjelesno osvježe. Onima pak koji ne mogu nikamo, a takvih je valjda najviše, želimo najviše duhovne snage da podnesu starost, bolest i neimaštinu, i da se nipošto ne osjete manje vrijedni od onih koji mnogo mogu ali sami malo vrijede.

GLASNIK
Srca Isusova i Marijina

GOD. 78. KOLOVOZ 1987. BR. 8.

SADRŽAJ

HVALA NA PISMU — — — 256
OBITELJSKA LJETNA ŠKOLA — 257
OTVORENA JE MARIJINA GODINA — — — — — — — — 258
DA VJERA I RAZUM UPRAVLJAJU OBITELJSKIM ŽIVOTOM, P. Galauner — — — — — — 260
KRŠĆANSKA KULTURA, R. Grgec 262
KNJIGA SRCA ISUSOVA, R. Brajičić — — — — — — — 263
PREDVODNICA HODOČASNIČKOG NARODA, A. Weissgerber 264
HODOČAŠĆE — HODOČASNIK, M. Steiner — — — — — 266
OTKUPITELJEVA MAJKA — UZOR POSLUŠNE VJERE, J. Antolović — — — — — — 268
NOVAC, AFORIST — — — 269
KAKVA BUDUĆNOST KATOLIČKE CRKVE? — TINO — — — — 270
SVETAC NA MOSTU, S. Bošnjak 272
ŽENA ODJEVENA SUNCEM, T. Merton — — — — — — — 273
S POGLEDOM NA KRIŽ, S. Kuzmić — — — — — — — — 274
NAŠAO BOGA, SVOJE BLAGO, B. Karačić — — — — — 276
CRKVA U JAPANU, M. Rusan — 278
DRAGI STARKELJA ĐOGONATH, A. Gabrić — — — — — 279
PROSLAVE U GAIBIRI, S. Mužić 280
KRAĐA I SIDA, E. Verlić — — 281
VIJESTI IZ MALEMBE, S. Novotny — — — — — — — 282
PETAR KASUI, H. Cieslik — 283
PRIMJER O ODGOJU I MOLITVI IZ HRVATSKE PROŠLOSTI, M. Batorović — — — — — 284
OGLASI — — — — — — 286

Hvala na pismu

ČEZNEM DA ODEM

Cijenjeni uredniče!

Već dugo godina redovito čitam Glasnik Srca Isusova i Marijina. Prvo što pročitam je rubrika »Hvala na pismu«. Vidjela sam da mnogi traže u Vašim odgovorima pomoć i utjehu — ili savjet — kad zapadnu u tjeskobu iz koje ne mogu izaći.

Pokušat ću ukratko opisati ono što me dugo vremena tišti, a ne vidim izlaza iz vrtloga koji me nosi. Sada mi se čini kako sam čitav život išla slijepim ulicama i svaki moj put završavao je pred nekim zidom. Bojim se da će tako biti i ubuduće. Da li ga mogu nadići, zaobići, srušiti — ili ću ga i dalje nalaziti na svim svojim putevima?

Poratno sam dijete, slabo poučeno u vjeri, nošeno vihorom koji je negirao sve osim života na zemlji. Zakoni Svevišnjega ostali su mi nepoznati dugo vremena. Sasvim »slučajno« ili »planirano« došla sam u dodir s tajnama koje su me obuzele i ja sam počela obnavljati i produbljivati ono malo vjerske baštine iz djetinjstva. Počela sam razumijevati značenje riječi: »Budi volja Tvoja; »Otpusti nam duge naše«, koje mi do tada nisu mnogo značile — nitko mi ih nije objasnio. Bog je za mene bio strah kazna, pakao. Sada je On za mene Ljubav, ali prije nego sam to spoznala, dogodile su se mnoge stvari, koje se više ne mogu ispraviti.

Ja molim, čitam Bibliju, čitam sve gdje mogu utvrditi svoju vjeru, idem na Misu (ne redovito) ali za vrijeme Pričesti plačem. Da li će me za života na zemlji Gospodin pozvati na gozbu Jaganjčevu, ili ću iz prikrajka s »knedlom« u grlu gledati kako me On obilazi, a meni je potrebna njegova krepost?

Prošla sam za ovog dosadašnjeg života mnoga stradanja. Iskusila sam grubosti, pijanstvo, zlostavljanje, ponižavanje, bolesti djece — i u svemu tome uvijek sam se osjećala sama. Rijetko sam se kome povjeravala. Najveća bol koja me zadesila i koja me ponekad tjera u očajanje je što mi je sin psihički obolio i više nema nade da će mu se stanje popraviti. U toj situaciji nemam ni podrške, ni utjehe od supruga, jer on je uvijek sebe stavljao u prvi plan. Sve ljubavi je nestalo. Ima dana, kada neodoljivo čeznem da odem, da odem tamo gdje me nitko ne pozna, gdje nikoga ne poznam.

Jer duša mi je zasićena patnjama,
Od nevolje oči mi gasnu.
Vapijem tebi, Jahve,
iz dana u dan,
za tobom ruke pružam.
Zašto, Jahve, odbacuješ
dušu moju?
Zašto skrivaš lice od mene?

Recite mi, gdje je hrana koja krijepi? Ovako sama nisam dovoljno jaka, neću moći ustrajati!

EVICA

Proteklih dana razgovarao sam s nekoliko maturanata koji su još pred nekoliko tjedana drhtali od neizvjesnosti. Pitao sam ih kako se osjećaju sada kad je srednja škola već prošlost, i što im još znači minula matura? Rekoše mi da je sve to tako prošlo — i već zaboravljeno! — kao da nikad nije ni bilo! I kad ne bismo slavili godišnjice tih naših đačkih muka i radosti, tih presudnih pragova našega života, sve bi potonulo u sivilo zaborava. Pitao sam nedavno i neke mladiće koji su se vratili iz vojske: »Sanjate li još da ste u kasarni?« Rekoše mi da se osjećaju kao da nikad nisu ni bili u vojsci. A ipak, tko je bio regrut zna kako je to uzbudljivo, zna kako vojnici psuju i dan kad su se rodili — a opet sve pada u zaborav »kao da nikad nije ni bilo«. Tako je to u životu. Svašta moramo podnijeti i svladati — i uvijek ići dalje. Vi ste upotrijebili izraz »vrtlog« da označite uzbudljivost, bespomoćnost, grč, zdrobljenost, poniranje i izranjanje našeg življenja u vremenu koje brzo prolazi, a ta rijeka i nas nosi. Vidimo kako obale zamiču, a povratka nema.

Tako se osjećaju svi koji u životu zauzeto rade, ne bježe od teškoća, osjećaju da se troše i umaraju i nemaju vremena za sanjarenje.

Usudio bih se reći da ćete i nadalje nailaziti na bedeme zapreka i puteve naiik slijepim ulicama. Da li su to uistinu nesavladive zapreke i putovi bez izlaza? Mi ih takvima doživljavamo jer imamo drugačiju predodžbu, usklađenu sa svojim prohtjevima, a Bog piše i našu povijest svojim prstom. Da ni vaš život nije bio hod po slijepoj ulici i uzaludno udaranje glavom o bedem, pokazuje i dokazuje činjenica da ste »došli u dodir s tajnama koje su vas obuzele, i počeli ste obnavljati i produbljivati ono malo vjerske baštine iz djetinjstva«. Počeli ste razumijevati i Očenaš, našli ste Boga kao Ljubav. Zar vi još uopće možete tvrditi da ste pred zidom, u slijepoj ulici? Sve što se prije toga dogodilo ne može se zanijekati, ali može biti oprošteno. Iako mi ništa iz svoje prošlosti ne možemo izmijeniti, ne znači da ni Bog nije kadar ništa učiniti. A on je Milosrđe! Bojeći se za svoju sudbinu, neke su duše molile: »Bože, neka dospijem i u pakao koji sam zaslužio, samo daj da Te i tamo ljubim! Dakako da je to nespojivo, jer gdje se može ljubiti, nema pakla! Tom je molitvom samo izražena neizmjerna želja za pripadnošću Bogu, a takva molitva ne može ostati neuslišana, makar nam život izgledao poput pakla.

Gospodin nas nikada ne želi zaobići jer on je došao da bude Emanuel — Bog s nama i poziva nas na svoju gozbu. Drugo je pitanje da li smo ga mi kadri primiti u svoj stan? Stotnik je zato molio ono što i mi molimo svaki dan prije pričesti: »Gospodine, nisam dostojan da uniđeš pod krov moj, nego samo reci riječ i ozdravit će duša moja!« Ako nemamo svadbenog ruha, molimo ga da nas on zaodjene, a on zna kako će to učiniti. Molimo ga da našim životom i životima svih ljudi tako upravi da nitko nikome ne bude zapreka na putu prema Bogu nego most prema zajedništvu s njime.

Razumljivo je da vas sinovljeva neizlječiva bolest teško pogađa, tà majka ste — osobito uz takvog supruga. Ja ne bih rekao »sve je ljubavi nestalo«, nego je ona ostala sama na križu života. Sama? Ljubav nikad nije sama! Osjeća se osamljenom, neshvaćenom, da bude pročišćena. Ljubav je u davanju svega, i samog sebe, čak i onda kad nemá uzvrata za kojim čezne. Tako vaša ljubav postaje poput Isusove. Ljubio nas je i za naš pošao na križ. Kad je »žeđao« da mu uzvratimo ljubav, ponudili smo mu ocat, a on je onda sagnuo glavu i izdahnuo.

Nemojte bježati! Tim ne biste ništa riješili, ni u sebi ni oko sebe. Sjedinjujte se s Isusom pa nećete biti sami. Razmatrajte njegovu muku u Getsemaniju i na Golgoti. Mogao je pobjeći, ali je radije dopustio da ga ljubav prikuje na križ, jer nas je samo tako mogao spasiti. Da je pobjegao, nas bi zauvijek prekrila tama vječne smrti. Ali on je prinio svoj život — da bismo mi mogli živjeti, i da ne bude izgubljen nijedan koji se u njega uzda. Molite s Isusom: »Ne moja, nego Tvoja volja neka se ispuni!«

UREDNIK

Obiteljska ljetna škola

Obiteljski centar Filozofsko-teološkog instituta Družbe Isusove organizira 16. Obiteljsku ljetnu školu za roditelje, mlade i pastoralne djelatnike. Škola se održava u Zagrebu, u sjemeništu na Fratrovcu 38 od 26. do 30. kolovoza 1987.

Okvirna tema bit će: Obitelj u Crkvi. Govorit će svećenik, psiholog i liječnik. Glavne su teme: Obitelj u Crkvi i Crkva u obitelji — Šanse i opasnosti religioznog odgoja — Bioetika — Prednosti i poteškoće prirodnog planiranja obitelji — Putovi mira u obitelji — Marija kao uzor vjere i ljubavi u obitelji — Obitelj mjesto rađanja i rasta Crkve.

Za jednu osobu stan i hrana iznosi 2.500 din; za mlade 1.500 din. Predškolska djeca besplatno. Upisnina za sve dane 1.500 din.

Pobliže obavijesti tražite na adresu: o. Jure Bosančić, Palmotićeva 33, 41001 Zagreb, pp. 699. Tel.: (041) 433-362 i 433-229. Isti prima i prijave za sudjelovanje.

Otvorena je Marijina godina

Na Duhove (7. lipnja) ove godine otvorena je Marijina godina. Za tu prigodu po crkvama Zagrebačke nadbiskupije čitana je posebna poruka nadbiskupa kardinala Franje Kuharića. Glavne dijelove te poruke uvrštavamo u ovaj Glasnik da bi ih vjernici mogli ponovno čitati i o njima razmišljati.

SMISAO MARIJINE GODINE

Smisao Marijine godine stoji baš u tome da mi vjernici u ovom našem vremenu, u približavanju trećem tisućljeću od Isusova rođenja, produbimo svoju vjeru razmatrajući o vjeri Službenice Gospodnje. Iz te produbljene vjere ima se u nama događati duboko uvjerenje da smo u ovom, tako dramatičnom, trenutku povijesti pozvani da aktivno utječemo na promjenu svijeta da to bude uistinu bolji svijet, svijet istinskog mira u istini, pravednosti i slobodi za sve ljude i narode.

Suvremeni se svijet nalazi u teškoj moralnoj krizi; trpi od gubitaka temeljnih duhovnih vrijednosti koje su nužne za usmjerenje savjesti u osobnom, obiteljskom i društvenom životu. Sve to ugrožava ne samo biće samog čovjeka nego i postojanje cijelih naroda. Zato je potreban duhovni preporod. Mi vjernici možemo u tom preporodu sudjelovati samo tako da živimo svoju vjeru dosljedno, hrabro i radosno. Evanđelje je riječ vječnoga života (usp. Iv 6,68). Ako se po njemu mijenja naš život, mijenja se svijet na bolje.

Bl. Djevica Marija je najsavršeniji uzor kako se Riječ Božja prihvaća, kako se volja Božja živi, kako se Kraljevstvo Božje ostvaruje u duši koja se posvema predala Bogu. Ona je vjerovala zaista svim srcem i svom dušom. Elizabeta, prosvijetljena Duhom Svetim, hvali Marijinu vjeru: »Blažena ti što povjerova da će se ispuniti što ti je rečeno od Gospodina« (Lk 1,45). Ona, milosti puna i blagoslovljena među ženama (Usp. Lk 1,28;42), s vjerom je pristala na Božji plan s njezinim životom i s njezinom osobom; s vjerom je živjela svoj ponizni život; s vjerom je slijedila svoga božanskog Sina sve do Golgote! Savršeno poslušna volji Božjoj uključena je u djelo našega spasenja.

Na blagdan Majke Crkve molimo u predslovlju Mise: »Ona je pod križem primila oporuku svoga Sina i sve ljude prihvatila za svoju djecu koja se smrću Kristovom rađaju na nebeski život. Ona se pridružila molitvi apostola kad su čekali obećanoga Duha i postala uzor Crkve koja se moli. Uznesena u nebesku slavu ona majčinski ljubi Crkvu koja putuje svijetom prema domovini dok ne svane slavni dan Dolaska Gospodnjega.«

Marija je Majka Božja i Majka Crkve. Ona je Majka svakoga od nas. Kao takva nam je Zagovornica, Tješiteljica, Pomoćnica u svim nevoljama. Ali ona je, također, Odgojiteljica svih svojih iskrenih štovatelja, da usvoje Božju volju u svom životu, da slijede Isusa Krista s odlučnim opredjeljenjem za istinu, pravednost i ljubav prema Bogu i ljudima.

MARIJINA GODINA

Marijina godina bit će blagoslovljena godina ako sa svom ozbiljnošću, pomognuti zagovorom i privučeni primjerom Majke Otkupiteljeve uskladimo svoju volju s voljom Božjom, stvarajući spasonosne odluke za novi život. Neka u našoj osobnoj savjesti, kroz naše obitelji i župe prostruji pokret obraćenja. Crkva u hrvatskom narodu učinit će najveće dobro svome narodu ako s novom vjerničkom svješću bude živjela Evanđelje! Bit će lijek savjesti i zalog novog života.

Stoga molimo osobno i zajednički da Duh Sveti očituje svoju životvornu snagu u svakoj savjesti. Neka mole djeca i mladi, očevi i majke, svećenici, redovnici i redovnice! Neka mole naši bolesnici i patnici! Molimo s Marijom! Ona moli s nama i za nas! Presvetoj Bogorodici povjeravamo iskrenom molitvom ovu MARIJINU GODINU da bude bogata duhovnim plodovima, da bude ispunjena novom nadom i hrabrošću, da bude blagoslovljena Božjim darovima i u zemaljskim potrebama!

Svaka crkva Majke Božje i sva naša Marijanska svetišta neka budu kroz ovu MARIJINU GODINU mjesta hodočasničkih okupljanja, ali u duhu pokore, kajanja i obraćanja! Produbljeno naviještanje vjere, sakramenat pomirenja i Euharistija donosit će plodove novog života i mira među ljudima. Zato svi razmišljajmo o pastoralnim programima da ih mudro planiramo i vjerno provodimo!

MARIJINA GODINA I REMETSKI JUBILEJ

Otvarajući MARIJINU GODINU priopćujem vjernicima Zagrebačke nadbiskupije, a osobito grada Zagreba i okolice, da svetište Majke Božje Remetske započinje također godinu svoga jubileja kojim obilježava sedamstotu obljetnicu svoga postojanja.

To svetište u neposrednoj blizini hrvatskog glavnog grada imalo je u prošlim stoljećima veliko značenje za vjerski život Zagreba i okolice. Uz svetište je bio i samostan Pavlina sve do ukinuća reda 1788. godine. Iz toga su samostana Turci odveli 1591. dvanaest redovnika i objesili ih na lipe u Vugrovcu. U onim teškim i krvavim stoljećima kad su ostali »Ostaci ostataka nekoć slavnog hrvatskog kraljevstva« — izloženi teškim nedaćama, Majka Božja bila je utočište i tješiteljica i upravo u Remetama dobila je naslov »Fidelissima Advocata Croatiae« — »Najvjernija Odvjetnica Hrvatske«. U Remete su hodočastili s pobožnim i patničkim pukom svjetovni i duhovni poglavari »pretužne kraljevine« da u krvavim iskušenjima mole za pomoć. Okupljajmo se i mi danas na pokajničku i hvalbenu molitvu!

Taj jubilej, slavljen baš u MARIJINOJ GODINI, neka bude poseban poticaj da se u tom Marijinom svetištu produbi i proširi pobožnost zagrebačkih vjernika prema Majci Božjoj. U tom svetištu smještenom u tihoj udolini, punoj zelenila i mira, duše se mogu odmoriti u sabranoj molitvi. Njime danas upravlja red karmelićana.

ODVJETNICA I ZAGOVORNICA HRVATSKOG NARODA, MAJKA BOŽJA REMETSKA. GOTIČKI KIP POTJEČE IZ 15. ST.

U enciklici »Majka Otkupiteljeva« u zaključku Papa donosi drevnu pjesmu Crkve Majci Božjoj, pa neka to bude i završna riječ ove poruke!

»Slavna Majko Spasitelja,
Rajska dveri milostivna,
Koja vjerne vodiš k sreći,
Iznad mora zvijezdo divna!

O pomozi palom svijetu,
Koji želi ozdravljenje.
Ti što rodi Stvorca svoga,
Prirodi na udivljenje.

Čuvši pozdrav Gabrijela
Donese nam život svima,
Djevom zače, Djevom osta,
Smiluj nam se grešnicima!«

(Časoslov)

Da vjera i razum upravljaju obiteljskim životom

Velika je blagodat roditi se u zdravoj kršćanskoj obitelji. »Blago vama koji ste imali sreću doći na svijet u obitelji koja vas je dočekala s ljubavlju i okruživala pažnjom; blago vama koji ste imali milost da se rodite u vjerničkoj obitelji koja vam je već u djetinjstvu objavila Boga Stvoritelja neba i zemlje, upoznala vas s Isusom Kristom Spasiteljem čovjeka uključila vas u život Crkve i uvela vas u sveta otajstva sakramenata: Ispovijedi, Pričesti i Potvrde. Zahvaljujte Bogu za obitelj koja vas je učila iskreno i redovito moliti i svojim vas je primjerom podržavala u svemu što je dobro, lijepo i plemenito. Tako vas je uvela u trinaeststoljetnu baštinu kršćanstva u Hrvata. Po tome ste postali baštinici kulture duha i srca kulture ispravne savjesti.« Tako piše naš Kardinal u svojoj poruci mladima »Kako je lijep čist naraštaj« — u godini mladih 1985.

BOLNE POSLJEDICE NESREĐENE OBITELJI

No danas je, nažalost, obiteljska zajednica, ta osnovna stanica ljudskog društva, često puta uzdrmana u svojim temeljima. Djeca koja se rađaju i rastu u nesređenim ili nesretnim obiteljima u kojima ne vlada ozračje vjere i ljubavi, nose na sebi teške ožiljke svoga djetinjstva i svoje mladosti. Kardinal u istoj poruci bratski suosjeća s mladima koji su rasli u obitelji mučenoj krizom, nemirom, nevjerom i konačno rastavom. On zna da drama života koja je teško pritisla roditelje ostavlja sigurno duboke tragove u duši, ožiljke

na srcu, zbunjenost u mislima i savjesti, nesigurnost u izboru životnog puta (Usp. br. 2).

Svi smo iskusili ili blagodat zdravog obiteljskog ozračja ili tragediju, koja je u nekom smislu već u korijenu unijela nesreću u naš život. Nakana Apostolata molitve za ovaj mjesec ukazuje nam na rješenje, na one dvije temeljne stvarnosti na kojima bi trebao počivati sređen i zdrav obiteljski život, a to su: razum i vjera. Naravni zakon koji je Bog u stvaranju duboko utkao u ljudsko srce i čovjekovu savjest. I Božja objava po kojoj je Bog ušao u naš život i stalno obasjava naš životni hod. Drugim riječima radi se o zdravom ljudskom osjećaju, koji se temelji na ispravnoj savjesti, na istini i poštenju, koji je prosvijetljen vjerom, otajstvom Isusa Krista, njegovim riječima, njegovim zahtjevima, kako nam se otkrivaju u Evanđelju i u naučavanju Katoličke Crkve.

OBITELJ NA ZDRAVIM TEMELJIMA

Važnost ove nakane posebno nam dolazi do svijesti, kad se susretnemo s toliko lijepih i sretnih obitelji koje žive po vjeri i razumu. Ali još više osjećamo potrebu zajedničke molitve kad uočimo svu tragičnost nesređenih i nesretnih obitelji.

Uoči blagdana Duhova krstio sam sedmo dijete jedne zagrebačke obitelji. Otac i majka su ljudi visoke naobrazbe. Nije to baš ni rijetkost da upravo naši mladi intelektualci i po peti ili šesti puta otvore vrata Malom Isusu koji ulazi u njihove obi-

telji po njihovoj djeci. U ovom slučaju sam još bio povlašteni svjedok, kako ljudske i božanske vrednote tako bogato baštinjene iz jedne i druge obitelji, oblikuju dvoje mladih i kako ih osposobljavaju za radostan i punovrijedan obiteljski život. A mali je Ivan — tako smo ga nazvali kod Krštenja — samo dokaz u čemu zdrava kršćanska obitelj gleda najdublji smisao svoje ljubavi i svoga zajedništva.

KRIVA FILOZOFIJA ŽIVOTA

No postoji i naličje kompleksne stvarnosti današnjeg obiteljskog života. Uvijek me potresaju žalosne, da ne kažem tragične sudbine tolikih mladih, katkada i svećeničkih kandidata, koji su izrasli iz obitelji gdje nije bilo toga sklada između naravnih i kršćanskih vrednota, gdje razum i vjera nisu oblikovali zajedništvo života, gdje je Božji plan o smislu, vrijednosti i sadržaju ljudske ljubavi bio oštećen, iznakažen, izopačen. I zato sunce dobrote i ljubavi tamo nije moglo sjati. A rasti bez tog sunca ljubavi i dobrote znači, u izvjesnom smislu, tragediju već na početku života.

Sreo sam nedavno dragog prijatelja koji je ostao sâm s petero krasne djece. Rođena majka ih je jednostavno ostavila. Ona si je stvorila novu filozofiju života. Želi iznova i drukčije početi. A djeca i odgovornost za djecu kojoj je darovala život, dok je živjela u zajedništvu sa svojim mužem, uopće je ne dira. Kao da ne vidi kakvu ranu zadaje svojoj djeci. I kao da je postala neosjetljiva za tragične posljedice tog koraka u životima svoje djece. Teško je razumjeti takvu majku. Ali kad se skrene s puta razuma i vjere, kad se ne poštuju ljudske i božanske vrednote, onda se ne može nešto drugo ni očekivati.

NASTOJANJA SV. OCA NA PLANU CRKVE

Ivan Pavao II pokazivao je od svojih kapelanskih dana veliki interes za probleme obitelji. Osjetio je svu muku i bol obiteljskih tragedija. Zato je uvijek nastojao biti bliz mladim obiteljima da ih pravo usmjeri. Puno se zauzimao za zdrave obitelji. Kao profesoru etike na katoličkom sveučilištu u Lublinu to mu je pomalo postala i specijalnost. Danas on to čini na razini univerzalne Crkve. U tom mu je pomogla i Sinoda Biskupa 1980. A on je u svom Pastirskom pismu »Familiaris consortium« prenio misli i poruke Sinode na cijelu Crkvu i tako dao novi poticaj i nove smjernice za obiteljski apostolat. Na papinskom Lateranskom sveučilištu u Rimu osniva Institut za proučavanje obiteljskih problema i povjerava taj Institut prvorazrednim stručnjacima. U centralnoj upravi Crkve osniva Papinski savjet za obitelji. Na čelu je tog Savjeta jedan kardinal. Članovi tog savjeta su uglavnom laici.

Na plenarnom savjetovanju 1985. Papa je članovima Savjeta dao jasne smjernice, koje dobrim dijelom osvjetljavaju našu nakanu i nastojanje Crkve na tom području.

Sv. Otac naglašava da se u obiteljskom apostolatu moraju skladno ispreplesti nauka Crkve i čovjekova odgovornost u savjesti. »Učiteljstvo Crkve ne nadomještava moralnu svijest osobe. Ona pomaže da se ta svijest oblikuje, da otkrije stvarnu istinu, otajstvo i poziv ljudske osobe, duboki smisao čovjekova djelovanja i njegovih međusobnih odnosa.«

U mjesecu kolovozu, u mjesecu najvećih okupljanja u Marijanskim svetištima, u ovoj Marijanskoj godini molit ćemo zajedno s Papom za ovu goruću potrebu Crkve, za naše obitelji, posebno da Gospodin blagoslovi sva nastojanja sv. Oca, da vjera i razum oblikuju tu osnovnu stanicu ljudskog društva i Crkve.

Nakana naših biskupa:

DA MARIJANSKA HODOČAŠĆA PRIDONESU OBNOVI ŽIVOTA

Mi smo u nekom smislu hodočasnički narod, »Gospini romari.« Ne, doduše, toliko kao Poljaci. Ali ipak rado hodočastimo u Gospina svetišta i izvan granica svoje domovine. Iako smo siromašni, nađe se uvijek neka mogućnost, da se odvoji nešto novaca za tu hodočasničku potrebu hrvatske duše. Sada u Marijanskoj godini sigurno ćemo hodočastiti više, a možda i dalje.

Naši oci biskupi priželjkuju da ta hodočašća dobiju dublji smisao, novu kvalitetu i dublje zarežu u naš život. Da nas potpunije, trajnije i djelotvornije otvore Bogu i unesu u Kristovo otajstvo, da se po Mariji i po hodočašćima u Marijanska svetišta izrazitije oblikuje u nama novi čovjek u Isusu Kristu. U ovoj Marijanskoj godini više nego inače!

Petar GALAUNER

Kršćanska kultura

Piše: prof. Radovan GRGEC

Može li kršćanski način života, mentalitet i poruka ući u svijet u kojem je, kako reče Papa, došlo do loma između Evanđelja i kulture? Može li čovjek suvremene civilizacije ponovo unijeti Evanđelje u javni život? Može li se on oplemeniti, tako da njegovo svagdašnje ponašanje prožme duhovnost, ljubeznost, razumijevanje i finoća kršćanske kulture? Ta i slična pitanja zaokupljaju nas kršćane, a naročito kršćanske laike, tj. one koji žive u svijetu, u ovom mjesecu kolovozu, uoči održavanja Biskupske sinode u Rimu, u mjesecu u kojem slavimo blagdan Velike Gospe, najuzornije kršćanke svijeta vremena, i blagdan sv. Augustina, najodličnijeg predstavnika kršćanske kulture.

Prošli put smo govorili o važnosti ekologije i kulturnog ponašanja prema prirodi. Poštujući, svladavajući i uzgajajući prirodu i stvari oko sebe, čovjek pripitomljuje i oplemenjuje svoju »divlju« narav te stvara i usavršava civilizacijska sredstva i kulturna dobra. Postavši »civiliziran«, on bi morao prestati biti »sirov« i surov. Ipak, civilizirani čovjek, koliko god bio upućen u tehnička znanja i vještine, ne postaje kulturan, pogotovo ako u njegovu životu nema mjesta za moralne i umjetničke vrijednosti. Kulturan, pak, u kršćanskom smislu on može biti samo ako u životu ostvaruje kršćanske i evanđeoske vrednote ljubavi i pravde.

Kršćanski laici morali bi nastojati unijeti tako shvaćenu kulturu u svagdanji privatni i javni život, dakle ponovno evangelizirati svijet koji je zaboravio na vjeru ili je prema njoj potpuno ravnodušan. Tek tako s napretkom civilizacije može napredovati i kultura. U civilizaciji u kojoj se inteligencija smatra sposobnošću snalaženja na račun drugoga, umijeće, užitak i probitak vrijede više od umjetnosti, morala i velikodušnosti a nogometaš Maradona i rock-pjevačica Madonna od Augustina, Tome ili nedavno beatificirane Edith Stein.

Tamo gdje »imati« vrijedi više nego »biti«, tj. tamo gdje se ljudi cijene više po onome što imaju nego po onome što jesu, evanđeoska poruka i kršćanska kultura vrlo teško dopiru. Kultura srca i kultura duhovnih dobara nešto su strano, nepoznato i nerazumljivo čovjeku koji vrednuje sve materijalnim i materijalističkim mjerilima. Iako se u mnogim sredinama čak ni u jezičnom izrazu kultura ne razlikuje od civilizacije, svjesni smo činjenice da u kulturnom pogledu nismo došli baš mnogo dalje od Sokrata, Aristotela, Platona, Homera, Sofokla, Augustina, Tome, Dantea, Shakespearea itd.

Međutim, gomilanjem ljudskoga iskustva, znanstvenih i tehničkih dostignuća, naša je civilizacija uznapredovala toliko da smo doprli do zvjezdanih visina. No, s tih visina možemo se začas strmoglaviti u mračne ponore prapovijesti, tj. vratiti se iz atomskog doba u kameno, ako materijalna sredstva postanu cilj našega života i ako zaboravimo da prave kulture nema bez kršćanske humanosti i humanizma. Kršćanska se kultura ne može poistovjetiti sa znanjem, sakralnom umjetnošću, filantropijom ili poznavanjem pravila određenog bontona. Ona se tiče prvenstveno sadržaja i srži neotuđenog čovjeka, a ne njegova izgleda i »ambalaže«. Tu kulturu ne mogu predstavljati psovači, egoisti i čedomorci. Njezini su najodličniji predstavnici sveci.

Prvi petak

Knjiga Srca Isusova

Priredio: Rudolf BRAJIČIĆ

Madeleine (Mandaljena) Debrel umrla je u Parizu 1964, u jeku Koncila. Naša je suvremenica. Rođena je u Dordognu (Dordonju) 1904. Svoj život posvetila je zapuštenima, onima na ulici. Napisala je o tome i svoja iskustva. Poznata joj je knjiga: MARKSISTIČKI GRAD, MISIJSKA ZEMLJA. U njoj je opisala Krista kao svjetlo svijeta.

Radovala se što je vjerovala živeći u društvu onih koji ne vjeruju. I nas poziva da primimo Božju Riječ u svoja srca usred svijeta, u kojem živimo i kojim smo okruženi. Ta nas Riječ sudi i stavlja pod znak pitanja.

Evanđelje je, piše ona, knjiga Gospodinova života, a napisana je zato da postane knjiga našega života. Nije napisana zato da se shvati, nego da posluži kao prag za ulazak u otajstvo. Nije zato tu, da je čitamo, nego da je u se primimo. Svaka je njezina riječ duh i život. Sve su njezine riječi pokretne i slobodne. Čekaju samo na žeđ naše duše da se u nju preliju. Žive su poput kvasca koji zahvaća tijesto našega života i prerađuje ga u novi život i novi način ponašanja.

Riječi Evanđelja su čudesne, ali nas ne preobrazuju, jer ih ne molimo da nas preobraze. U svakoj je Isusovoj rečenici, u svakom njegovu primjeru zapretana goruća snaga, koja je liječila i uskrisivala. Ona će i nas izliječiti i uskrisiti ako dođemo pred Isusa i pred njega se postavimo kao onaj uzeti čovjek o kojem govori Evanđelje, ili kao onaj stotnik, spremni da odmah poslušno izvršimo ono što nam rekne.

Isusovo Evanđelje ima veoma tajanstvenih mjesta. Ne znamo kako da ih provedemo u životu. Ali ima drugih, koja su nedvojbeno jasna. Ako smo nevino vjerni onome što razumijemo, stići ćemo do shvaćanja onoga, što nam je tajnovito.

Iako smo pozvani da ono, što nam se čini zamršeno, pojednostavimo, nikad nismo pozvani da zamrsimo ono što je jednostavno. Kada nam Isus kaže: »Pozajmite, a da ništa ne tražite natrag« (Lk 6,35) — ili »Da, da — ne, ne; što je više od toga, dolazi od Zloga« (Mt 5, 37) — tada mi trebamo samo poslušati. Uzalud je pri tome mudrovati. To nam neće nimalo pomoći. Pomoći ćemo si i bit ćemo poneseni, ako u sebi čuvamo na toplini svoje vjere i svoje nade Riječ, kojoj želimo biti poslušni. Pri tome će biti sklopljen savez između Božje Riječi i naše volje.

Kad u rukama držimo Evanđelje, trebali bismo misliti da u njemu prebiva Riječ, druga božanska osoba, koja se želi u nama utjeloviti, učiniti nas svojim posjedom da bismo s Kristovim Srcem nakalamljenim na naše srce, i s njegovim duhom ucijepljenim u naš duh, započeli živjeti njegov život na drugom mjestu, u drugo vrijeme, u drugom društvu negoli je ono u kojem je on živio.

Produbiti na taj način Evanđelje i svoju pobožnost Srcu Isusovu, znači odreći se svoga života i preuzeti sudbinu Kristova Srca u našem vremenu.

Predvodnica hodočasničkog naroda

Piše: Antun WEISSGERBER

Kada pri kraju saborskog dokumenta čitamo o Mariji da »pred nama sja kao znak sigurne nade i utjehe hodočasničkom narodu Božjemu« (LG 68), kao da slušamo nešto veoma poznato. Doista, od davnina je znano, a ipak tako blisko upravo današnjem stanju Crkve. Mnogi je od nas već iskusio, napose na našim hodočašćima u Marijina svetišta, kako se obistinjuje ovaj saborski redak. Mi gledamo u Mariju kao u veliki znak nade jer vjerujemo u moćni zagovor Majke Otkupitelja. Ona je na zemlji bila hodočasnica vjere, a sada iz nebeske slave pomaže nama koji kroz naše doba hodočastimo u vjeri da bismo stigli onamo, gdje nas ona čeka kao Majka i Kraljica spašenog Božjeg naroda. Bila je na različit način predvodnica i starozavjetnog i novozavjetnog vjerničkog puka jer nadom u spasenje napunjaše sve koji iščekivahu Nadu Izraelovu.

LURDSKA BAZILIKA MAJKE BOŽJE — BEZGRJEŠNE PRIVLAČI MILIJUNE HODOČASNIKA

PREDVODNICA STAROZAVJETNIH VJERNIKA

Kako da ona koja još ne postoji predvodi vjernike starozavjetnog Saveza?

Svakako da ih nije predvodila primjerom tjelesne prisutnosti. Ipak ih je predvodila proročkim obećanjem kao zvijezda zornica koja ukazuje na dolazak Mesije. Sunca s visina. Nju postavi Nadahnitelj proroka na nebištu svojih obećanja kroz tri naročita navještaja.

Nakon opisa o padu praroditelja u grijeh daje nam Bog prvi navještaj o Ženi koja će biti u potpunom neprijateljstvu sa sotonom, a ima roditi Potomka koji će »satrti zmiji glavu« (Post 3,15). Kad je kralj Ahaz upao u tešku tjeskobu zbog navale dvaju kraljeva sa sjevera, opet Bog obećaje »domu Davidovu« poseban »znak s neba« mladu Ženu — djevojku koja će roditi izbavitelja Emanuela (Iz 7,14). U isto doba naviješta Bog po proroku Miheji rođenje Mesije u Betlehemu, ali taj znak povezuje s »onom koja ima roditi« onoga koji će se zvati »Knez mira« (Mih 5, 2—3). Sva tri puta naviještena je Žena bez muža koja ima roditi Spasitelja od grijeha i Pomiritelja s Bogom.

Značajno je tumačenje saborskih Otaca u istom dokumentu o rečenim proroštvima: »Ova prastara svjedočanstva, kako se u Crkvi čitaju te u svjetlu daljnje i punije objave razumijevaju, postepeno ali sve jasnije iznose na vidjelo lik Žene, Majke Otkupitelja« (LG 55). Ovo tumačenje opovrgava mišljenje nekih bibličara koji niječu svako marijansko značenje navedenim proroštvima. Ono opominje i vjernike da ne nasijedaju piscima koji jako mnogo kopkaju po Bibliji, a ne nalaze njezinu glavnu poruku o Ženi spasenja koja je naviještana kao roditeljka Spasitelja.

Starozavjetni vjernici hodočastili su k Jahvinu svetištu bilo pod Šatorom saveza bilo u jeruzalemskom Hramu koga sagradi Salomon, a nakon sužanjstva nanovo ga podiže Zerubabel. No ova hodočasnička škola odgajaše narod u duhovnom hodočašću mesijanske vjere koja je imala za cilj ne hram građen rukama, nego dolazak živoga

Hrama Bogočovjeka. Po Mariji nam dođe da ispuni stara proroštva na sebi: »Evo, dolazim usred tebe prebivati« (Zah. 2,14)! U Mariji utjelovi se Bog da postane s nama Bog«, te ispuni proročku riječ: »On sam hiti da nas spasi« (Iz 35,4).

HODOČASNICA NA ZEMLJI

U isti hram hodočastila je i Marija dok življaše na zemlji. Luka nas izvješćuje kako je s Josipom tražila izgubljenog Dječaka u hramu (Lk 2,41—52) nakon jednog hodočašća o Pashi, kad Isusu bijaše dvanaest godina. Možemo sa sigurnošću pretpostaviti da je i nakon te zgode svake godine išla na hodočašće u Jeruzalem, pa i za vrijeme javnog Isusova djelovanja. No bilo je to sve tjeskobnije jer se primicala ona bolna Pasha u kojoj Isus postade »znak protivljenja« kada je njoj prijetio proročeni »mač boli« koji će probosti dušu Majke Otkupitelja.

Marija kao zemaljska hodočasnica izgubila se u mnoštvu naroda tako da nitko nije slutio što se zbiva u njenoj duši. Bila je nezapažena kao i svaka druga žena u Izraelu, i nitko, osim Isusa, nije znao njenu prevažnu ulogu Suotkupiteljice koju će imati pod križem. Kad je u Kani zamolila vina za siromašne svatove, Isus joj to navješta: »Ženo, što ja imam s tobom? Još nije došao moj čas« (Iv 2,4)! U Isusovim ustima izraz »moj čas« imao je pashalno značenje njegove muke, smrti, uskrsnuća, kako vidimo kroz evanđelja. Isus navješta Majci da moć njezina zagovora ima korijen u supatnji pod križem. Kad je taj čas došao, opet Isus naziva svoju Majku »Ženo!« da joj dadne Ivana za sina, a nju Ivanu za majku (Iv 19, 26—27). Tu vezu Marijine supatnje s Otkupiteljem i njena majčinstva za učenike Kristove ističe »Lumen gentium« br. 58.

Iza vidljivih zemaljskih hodočašća Marije u Jeruzalem krije se njezino nevidljivo hodočašće vjere u kom je neprestano dozrijevala njezina spoznaja i ljubav za djelo spasenja. Nije Marija odmah na početku sve znala ni razumjela, nego je »pamtila sve te događaje i razmišljala o njima u svom srcu« (Lk 2,19). Nije u vjeri napredovala boreći se sa sumnjom, kako bi htjeli neki pisci klimavi u vjeri, nego čvrsto prijanjajući uz riječ Božju tražila je razmišljanjem njihov spasotvorni smisao. Ni mi ne možemo napredovati u vjeri sumnjajući u Božje riječi, nego ponirući u njihov tajnoviti smisao. On se postepeno razotkriva duši koja traži pravi izvorni smisao objave Božje, ali razmišlja skupa s Crkvom, jer nju vodi Duh istine koji nam progovara po Učiteljstvu. Marija još nije imala Crkve da nju pita, ali je imala proroke koji su Krista navješćivali, imala je Sina koji je vrhunac objave, imala je Duha prosvjetitelja koji je rasvjetljivaše punином milosti.

POSREDNICA NOVOZAVJETNIH HODOČASNIKA

»Međutim, Majka Isusova, kako je na nebu dušom i tijelom već proslavljena, slika i početak Crkve koja ima biti dovršena, tako nam na ovoj zemlji svijetli kao znak sigurne nade i utjehe hodočasničkom Božjem narodu — sve dok ne bude došao dan Gospodnji« (LG 68). Ove zgusnute riječi Koncila pune su sadržaja za nas kao hodočasnike vjere u Marijina svetišta. Govor je o nebeskoj Gospi koja kao Posrednica milosti pomaže zemaljskoj Crkvi dokle god traje naše hodočašće vjere — za sva pokoljenja sve do sudnjega dana.

PRASTARI KIP MAJKE BOŽJE BISTRIČKE U ISTOIMENOM HRVATSKOM SVETIŠTU

Marija nam pomaže kao »znak sigurne nade« da će doći u Božju slavu svaki koji bude išao putem Službenice Gospodnje. Ona je postigla konačnu pobjedu jer je posve vjerovala i posve se predala Božjoj volji u svom pozivu Bogomajke. Na zemlji

(Nastavak na str. 275.)

Hodačašće - hodočasnik

Piše: Marijan STEINER

Kao vjernici putujemo životnim stazama u nadi da idemo prema vječnoj domovini. Mi smo zapravo putnici, hodočasnici. Dobro je o tome malo razmisliti, osobito u mjesecu kolovozu kad rado odlazimo na hodočašća u razna svetišta, napose marijanska.

ZNAČENJE HODOČAŠĆA

Čovjek je u svojoj biti putnik — tražitelj hodočasnik. Nestalnost i promjenljivost života upozoravaju ga da je na zemlji sve prolazno pa i on sam, a na to ga najviše podsjeća stvarnost smrti. Hod ovozemaljskim stazama neprestano ga podsjeća da mu ovdje nije stalno boravište.

Svi čovjekovi putovi vode prema vječnosti, gdje mu je i konačna domovina. Postoje dobri i loši životni putovi. Dobri vode prema istinskom životu, a to su putovi ljudske čestitosti i nastojanja oko kreposti do savršenosti. Hodanje zlim putovima unesrećuje čovjeka. Zli su putovi oni koji vode u grijeh i preko grijeha u konačnu propast.

Hodočašćenje očituje duboku čovjekovu želju za nutarnjom promjenom i potrebu za novim iskustvima. Ono je i simbol neprestanog odbacivanja postignutog, pa i samog sebe, i znak čovjekove usmjerenosti »drugamo«. Ustvari, jedino je pravo hodočašće ili putovanje ono koje se zbiva u čovjekovoj nutrini: put prema dobroti i savršenosti na što nas poziva sam Krist Gospodin.

Hodočašća postoje gotovo u svim religijama. Ljudi ih poduzimaju kao pokornički čin i izraz težnje za očišćenjem i oslobođenjem. Poznata su velika hodočašća hindusa na rijeku Ganges u Indiji, koja po njihovu vjerovanju ima očišćujuću snagu za dušu. Muslimani odlaze u Meku koja je za njih mjesto Božje prisutnosti. Izabrani narod imao je značajna putovanja u svojoj povijesti: izlazak iz Egipta, prolaz proz pustinju i prijelaz preko Crvenog mora. I novi Božji narod — Crkva — nalazi se na putu. Po sakramentima, kao otajstvima vjere, prelazimo iz smrti u život ugrađujući se u Kristovu smrt i uskrsnuće. Na Drugom vatikanskom saboru Crkva je samu sebe označila »Crkvom na putu«, »hodočasnicom« prema vječnoj domovini.

Ispočetka je izabrani narod hodočastio na razna mjesta. No otkako je kralj David unio »kovčeg saveza« u Jeruzalem, a Salomon ondje sagradio veličanstveni hram, Izraelci hodočaste isključivo u Sveti grad. Moglo bi se reći da starozavjetni vjernici upravo žive od hodočašća: oni zamišljaju i dan konačnog spasenja kao skupljanje svih naroda u sveti grad Jeruzalem. Hodočašće je tako za njih znak vjere, klanjanja, radosti i nade koja se očituje u zajedničkom bogoslužju.

I Isus je hodočastio u Jeruzalem i to već kao dvanaestogodišnji dječak (Usp. Lk 2, 41—50). To je činio i kasnije kao zrela osoba sa svojim učenicima za vrijeme javnog djelovanja. No Isusovom smrću i uskrsnućem jeruzalemski hram gubi svoj prvotni smisao: sada sam Krist postaje novi hram koji privlači k sebi sve ljude.

HODOČAŠĆA U POVIJESTI CRKVE

Kršćani od početka rado posjećuju mjesta Isusova zemaljskog života, pa i oni veoma udaljeni. Na taj su se način živo podsjećali na osobu svoga Učitelja. Dakako da je od početka bio najpotrebniji onaj prijelaz iz starog u novo, pa je već sv. Grgur iz Nise pisao: »Ako si pun zlih misli, veoma si udaljen od Krista, makar i hodočastio na Golgotu, Maslinsku goru ili na mjesto uskrsnuća!«

Hodočašća u povijesti Crkve počinju osobito cvasti od IV. stoljeća kada su kršćani zadobili slobodu ispovijedanja svoje vjere. Želja da pohode sveta mjesta u Palestini neodoljivo ih je privlačila.

Tako Palestina postaje središtem kršćanskih hodočašća.

U Evropi glavno hodočasničko mjesto postaje Rim. On je postao u neku ruku zamjena za Svetu zemlju koja je zbog udaljenosti i opasnosti bila sve manje dostupna, a u Rimu je stolovao Petrov nasljednik i Kristov namjesnik papa. Pape su uvele i slavljenje tzv. »svetih godina«: najprije svaka 100, pa onda 50, i konačno svaka 25. Uz te jubilejske godine pape su podijeljivali hodočasnicima velike duhovne povlastice, osobito oproste. Sva su ta hodočašća imala duhovno obilježje s naglaskom na pokori i nutarnjoj obnovi. Ipak je i u srednjem vijeku uočena opasnost da se hodočašćenjem u čovjeku ne ostvari potrebna promjena života i duhovna preobrazba. Depače, putovanje se lako pretvorilo u »turizam« i trgovinu. Zato je Toma Kempenac istaknuo u knjižici »Nasljeduj Krista« slijedeće: »Rijetko se oni posvećuju koji idu mnogo na hodočašće.«

Iskreni srednjovjekovni hodočasnik je vjernik koji se često osjećao strancem u sredini u kojoj je živio. Stoga je kretao u potragu za idealnim gradom. Odlazeći u proštenjarska mjesta želio se posvetiti. On je obavljao svoje putovanje u siromaštvu i poniznosti. Štap koji je nosio sa sobom označavao je kušnju, izdržljivost i odricanje. S vremenom je broj hodočasničkih mjesta rastao; osobito se na taj način počela častiti Blažena Djevica Marija, ali i drugi sveci.

Crkva i danas smatra da su hodočašća pogodna za duhovnu obnovu, promicanje i rast vjerskog života. No potrebno je da se ona obavljaju zbilja u znaku vjere, a ne da postaju običan turizam i trgovina. U hodočasničkim mjestima uvijek je glavni događaj Euharistijsko slavlje, izraz zajedništva ljudi s ljudima i s Bogom. Da bi ostvarili to zajedništvo, vjernici rado pristupaju sakramentu pomirenja, obavljaju pobožnost križnog puta, zajednički mole i radosno pjevaju. Pa što oni žele dolazeći u proštenjarska mjesta? Riješiti se tereta grijeha, raspjevati se iz dubine duše Bogu na slavu, iz sokova djetinjstva; žele skinuti maske i strahove, biti svoji među svojima, radosni s radosnima, svjedočiti da Crkva nije privid spasenja, nego stvarnost s kojom treba računati.

KRIST — JEDINI PUT

Isus nas poučava da je put što vodi u pravi život, tj. u zajedništvo s njim, uzak i strm te da mali broj ljudi putuje njime. Širokim i lagodnim putem hodaju mnogi, ali to ih vodi u propast i u smrt (Usp. Mt 7, 13 sl).

Bog nam neprestano dolazi u susret. Stoga staze našega srca moraju biti uvijek spremne za njegov pohod. Na to nas upozorava prorok Izaija: »Glas viče: Pripravite Jahvi put kroz pustinju. Poravnajte u stepi stazu Bogu našemu« (Iz 40, 3).

Vođa i pratilac na našem životnom putu sam je Gospodin Isus. On poziva ljude da ga slijede, i rekao je za sebe: »Ja sam Put, Istina i Život« (Iv 14, 6). Ali da uđemo u pravi život potrebno je poći s Isusom na Kalvariju. To je naše najdublje životno hodočašće. U slavu možemo ući samo putem križa. U Djelima apostolskim i samo kršćanstvo naziva se »putem«: kršćani su bili svjesni da su našli novi put, tj. osobu Isusa Krista. U njemu se odigrava naša pasha, naš prijelaz iz smrti u život.

ZAGREBAČKA MLADEŽ SVAKE GODINE PJEŠICE HODOČASTI NA MARIJU BISTRICU, SLUŽEĆI SE I PREČACIMA NA STRMOM USPONU PREMA LAZU

Otkupiteljeva Majka - uzor poslušne vjere

Da bi obilježio 1200. obljetnicu II. nicejskog sabora koji se održao u Niceji 787. godine, te 1000. obljetnicu pokrštenja Rusije, a osobito da bi vjernicima cijele Crkve pružio dublju spoznaju onoga što je na II. vatikanskom saboru rečeno o Mariji majci Krista i majci Crkve, Ivan Pavao II je na Blagovijest ove godine objavio svoju šestu encikliku pod latinskim naslovom »Redemptoris Mater« Majka Otkupiteljeva. Tom je poslanicom želio pripraviti Crkvu na proslavu Marijanske godine od Duhova 1987. do Velike Gospe 1988.

MARIJA — HODOČASNICA U VJERI, UZOR CRKVE — HODOČASNICE U VJERI

Papa u spomenutoj enciklici obrađuje velike teološke misli o Marijinoj ulozi i njezinom mjestu u otajstvu Krista i otajstvu Crkve, te potkrepljuje glavnim biblijskim i otačkim izvorima mariologije II. vatikanskog sabora. Glavna je poruka te enciklike, mogli bismo reći, Marijino hodočašće u vjeri, uzor hodočašća u vjeri same Crkve i svakoga njezina člana. Hodočašće je to prema Bogu, izvoru i početku svega, posljednjoj svrsi čovjekova bitka. Dubokoumno ga je izrekao besmrtni Augustin riječima: »Za sebe si nas stvorio, Bože, i nemirno je srce naše dok se ne smiri u Tebi!« Augustin je do svog obraćenja lutao stranputicama, upadao u ponore grijeha, a onda i nutarnjeg nemira i razočaranja. Marija, žena vjere, provela je sav svoj životni vijek kao hodočasnica vjere, ne učinivši nijedan krivi korak. Zato je Papa, kao takvu, svojom marijanskom enciklikom stavlja pred nas kao uzor, kao onu koja je po vjeri savršeno upoznala posljednji smisao života, najuže sudjelujući s Bogom u njegovim spasiteljskim planovima o čovjeku.

PAPINA NAUKA NADAHNUTA KONCILOM

Navještenje, kaže Papa, predstavlja vrhunski trenutak Marijine vjere u očekivanju Krista. Njezin »fiat« — potpuni pristanak na veličanstven Božji navještaj — »s ljudske je strane odlučio izvršenje božanske tajne« utjelovljenja. Poslije tajne Presv. Trojstva, utjelovljenje je najveća tajna naše vjere. A Marija je svoj pristanak toj velikoj tajni izrekla vjerom kojom se sva bez pridržaja predala Bogu.

»Htio je Otac milosrđa — naučava II. vatikanski sabor — da predodređena Majka prije utjelovljenja dade pristanak, da kao što je žena sudjelovala u davanju smrti, tako žena sudjeluje i u davanju života. To izvanredno vrijedi o Isusovoj Majci, koja je svijetu dala Život koji sve obnavlja . . .« (LG broj 56). Svojim pristankom na Božju riječ Marija je učinila savršen čin bogoslovne kreposti vjere, »poslušnost vjere« (Rim 16, 26). Ona je »oborila mudrovanja i svaku oholost koja se diže protiv priznanja Boga« (II. Kor 10,5—6). Zato je razumljivo da je u »Magnifikatu« mogla klicati: »Gospodin izvede junačko djelo mišicom svojom: rasprši one koji su oholi u misli srca svoga; zbaci s prijestolja vladare, a uzvisi neznatne« (Lk 1, 51—52). U »poslušnosti vjere« Marija je Božju objavu savršeno prihvatila i ostvarila ono što II. vatikanski sabor u dogmatskoj uredbi »O božanskoj objavi« traži od svakog kršćanina. »Bogu objavitelju, naime, treba odgovoriti »poslušnom vjerom« kojom čovjek čitava sebe slobodno Bogu izručuje stavljajući na raspolaganje »Bogu objavitelju potpuno i odano služenje uma i volje« i dajući slobodan pristanak objavi koju je On dao« (broj 5).

KLJUČ U INTIMNU MARIJINU STVARNOST

Enciklika »Redemptoris Mater« uči nas da ćemo sav teološki nauk o Mariji najplodnije uočiti u Elizabetinom pokliku, nadahnutu Duhom Svetim: »Blago onoj koja povjerova da će se ispuniti što joj je rečeno od Gospodina« (Lk 1,45)! U tom se pokliku nalazi ključ što otvara intimnu Marijinu stvarnost, ono

što ona nosi u pameti i u srcu, u volji i u osjećajima, u čitavom svom biću, posve zahvaćenom i prožetom »poslušnošću vjere«.

Marija se savršeno poslušnom vjerom susretala i pratila svog Sina i u Betlehemu i u Nazaretu, a osobito na Kalvariji, gdje se stojeći pod križem »savršeno sjedinila s Kristom«, čovjekom boli, lišenim svake ljepote, svakog sjaja, »prezrenim, odbačenim od ljudi, od kog svatko lice otklanja« (Usp. Iz 53, 2—3).

VJERA NA KALVARIJI, NADA I USKRSNUĆE

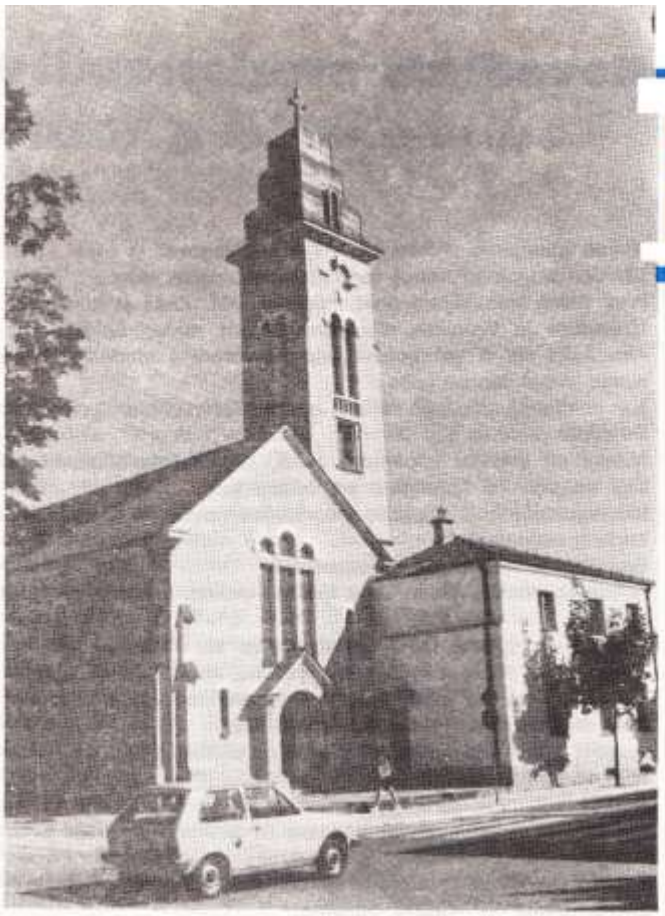
Marijina se vjera ne zaustavlja na Kalvariji. Ona se rascvala u neuništivu nadu u uskrsnuće. Nakon Kristova uskrsnuća i uzašašća na nebo, ona u dvorani posljednje večere s apostolima i nekim ženama jednodušno i ustrajno moli očekujući dolazak Duha Svetoga, a da se na Duhove, kako kaže Ivan Pavao II, »njezin put vjere susretne s putom vjere Crkve«. Na tom putu ona svojom vjerom svijetli Crkvi od njezinih početaka kroz svu povijest sve do danas, pogotovo u razdobljima »kad se smrači«, kad se na zemlju spusti mrak i mrklina sumnje i nevjere. Mi živimo u jednom takvom razdoblju mraka i to je razlog što nam je sv. Otac otvorio Marijansku godinu stavivši pred nas Mariju, ženu savršene i poslušne vjere, majčinsku učiteljicu vjere. Učimo od nje da nas ne zahvati tama sumnje i nevjere koja često završava u očaju. Marijo, Majko vjere, budi nam učiteljica vjere, voditeljica Kristu po vjeri!

Josip ANTOLOVIĆ

Novac

Novac stavljamo u banke — ljude u logore.
Ubojice su među nama radi idolopoklonstva novcu.
Prva dama današnjice nosi inicijale DM. Znaš li koja je?
Uzdisanje je kronična mjesečna bolest malog čovjeka.
Ako želiš da ti svi putovi budu otvoreni i slobodni, bacaj novac uvijek ispred sebe.
Na novčanoj prevagi težine naš je stari dinar prevagnuo Dinarske planine.
Mnogi se onovče kopanjem zlata, ali su interesantniji oni koji se onovče kopanjem po bližnjemu.
Ima sportaša koji primaju abnormalne novce — naime glava im je u nogama.
Pun džep je diplomacija diplomacije.
Novac je postao vredniji od ljudi — novac krademo, a ljude ubijamo.
Na selu je glavni faktor imati novac za traktor.
Bolje je da vreća novca sama potone nego i ja sa njom.
Tko nema barem malo sreće — i pare mu idu u smeće.
Pare bogatašima — sreća siromasima.
Pomoći bližnjemu ne znači platiti ga milostinjom, da i dalje sam nosi svoju bijedu.
Ako je već muž zgrtaš, poželjno je da žena prigrli sirotinju.
Gotovo je sigurno, da ni bogataš ni siromah ne traju preko sto godina.
Bogataši plaćaju intelektualce da o njima nešto napišu ili izrade bistu — nikada obratno.
Kada gospodar svome robu ponudi čik, rob toga dana zaboravlja mnoge nepravde.
Ako imaš novaca, lako umreš od metka, a ako ga nemaš lako umreš od gladi.
Zveckanje novca čuje se dalje no što ljudi misle.
Ako ti nisi gospodar novca — novac je tvoj gospodar.
Trinaesto prase trinaesta je plaća poljoprivredniku.
Novac je vražja muka: bogatašu da ga sačuva — siromahu da ga zaradi.
Koji traže novčanu pomoć, na krivom su putu; treba tražiti pravdu.
O tvome bakšišu ovisi broj otvorenih srdaca i vrata.
Ni žena ni novac nisu zarobili Sokrata.
Novčana fakinaža redovito završava u blamaži.
Dijeli se radnička plaća — skidaj šešir.
Dobro je da se Boga ne može potkupiti novcem — tješi se sirotinja.
Dinar pada pa ga mnogi dižu u svoje džepove.
Novca radi jedni su neovisni — drugi više — treći počivaju u miru.

AFORIST

KAKVA BU KATOLIČKE

Dolina Zapadne Morave presijeca užu Srbiju u pravcu istok-zapad. Tom dolinom najlakši je pristup iz Pomoravlja na Drinu, a onda preko Višegrada u samo srce Bosne. U stara vremena tuda su se kretale trgovačke karavane i osvajačke vojske. Tuda su i Turci išli na zapad, a na istok su gonili kršćansko roblje da bi ga prodavali od Istambula do Egipta i Indije. Bila je to dolina suza srednjeg Balkana.

Nakon izgona Turaka u dolinu se sjatilo mnoštvo svijeta u potrazi za boljim životom. I danas se ljudi onamo doseljavaju, ali ne zbog plodne zemlje, nego zbog industrije, koja se snažno razvija u šest gradova, a nedaleko Kraljeva je i banjska metropola Srbije — Vrnjačka Banja. Već su Obrenovići u te krajeve doseljavali i katolike za stručnu radnu snagu, potrebnu za razvoj zaostale kneževine. Bilo je Hrvata, Slovenaca, Talijana, Francuza i Engleza. Njihovi su potomci danas veoma rijetki. Opstanak im je bio otežan i zakonom iz g. 1853., po kojem je pravoslavlje postalo državna vjera, brak s pravoslavcem značio je prijelaz katolika na pravoslavlje, a djeca su se pogotovo morala krstiti u pravoslavnoj Crkvi. Zakon se nije, doduše, primjenjivao sa svom stro-

DUĆNOST CRKVE?

gošću, ali je život učinio svoje. Ipak su si katolici mogli graditi i crkve, a imali su i svoje svećenike.

Kakva je budućnost katolika u tim krajevima? Ne treba biti prorok, jer činjenice same govore. Novi se katolici odavna ne doseljavaju, potomci nekadašnjih katolika vratili su se svojim matičnim narodima, ili su prihvatili pravoslavlje, ili ateizam, jer je i to lakše nego biti crna ovca među bijelima. Srba katolika nema! Srbi su jedini pravoslavni narod na Balkanu u kojem se katolici nisu ukorijenili. Za sadašnje katolike u užoj Srbiji moglo bi se reći da su »kuferaši«, to jest tamo su privremeno, jer su srcem drugdje ukorijenjeni. To vrijedi čak i za Hrvate Letničane i Janjevce, kao i za albanske katolike.

Za potpunije upoznavanje prilika, kao i za objektivnije prosudbe, trebalo bi više od dva dana, koliko sam proveo u Kraljevu, Vrnjačkoj Banji i Kruševcu. Za konac ipak donosim i ono što reče o. Gerasim u pravoslavnom manastiru Žiča: »Žalosno je što u 'Vukovoj godini' ima 12 hiljada nepismenih Beograđana, i što je još svaki šesti Srbin nepismen!« Zna se koga ide kritika, ali ako je tako, uistinu je žalosno!

TINO

RKT. ŽUPNA CRKVA SV. MIHOVILA U KRALJEVU (NEKADAŠNJEM KARANOVCU) SAGRAĐENA JE 1933. NA RUBU VAROŠI, A DANAS JE U SREDIŠTU GRADA (Lijevo gore).

UNUTRAŠNJOST JE LANI OBNOVLJENA I DJELUJE VEOMA SKLADNO, IAKO JE KRAJNJE JEDNOSTAVNA (Lijevo dolje)

GODINE 1986. KUPLJENA JE U KRUŠEVCU OVA KUĆA ZA KAPELU I STAN SVEĆENIKA. SADA U NJOJ STANUJE I ČUVA JE JEDNA JANJEVAČKA OBITELJ (Gore),

KAPELA JE POSVEĆENA PRESV. TROJSTVU, ALI SU ZA SADA STAVILI SLIKE KOJE SU IMALI (Dolje)

Svetac na mostu

Krajem 14. stoljeća u glavnom gradu Češke, Pragu, živio je svet svećenik Ivan Nepomuk. Bijaše poznat kao propovjednik u praškoj katedrali sv. Vida. Rodio se u selu Nepomuk, pa mu odatle i dodatak krsnom imenu. Posebno se zauzimao za siromahe. Mnogi su ga cijenili i poštivali. Bili su oduševljeni njegovim riječima i djelima. Među ostalima, i kraljica Ivanka, žena kralja Vjenceslava, izabrala ga je za svoga ispovjednika.

Kralj Vjenceslav bijaše žestoke i preosjetljive ćudi, dok kraljica bijaše mirne i tihe naravi. Vjenceslav, čovjek divljeg karaktera, nije podnosio kraljičinu pobožnost i blagost. Jednog dana pade mu na um čudna želja: doznati duševno stanje kraljice, pa pozove njezina ispovjednika, Ivana Nepomuka i zatraži od njega, da mu saopći, što je kraljica zadnji puta na ispovijedi njemu povjerila. Za svećenika najteži izazov, jer svećenik ne smije baš ništa od ispovijedi iznositi. Spreman je radije i poginuti, nego najveću tajnu, ispovjednu tajnu prekršiti. Vjenceslav ga je najprije počeo ispitivati uz laskanje. Kad time nije uspio, počeo je s prijetnjama. Budući da sve bijaše uzalud, kralj se odluči za silu. Zaprijetio mu je mučenjem. Međutim, svećenik Ivan šuti kao nijem! To je razbjesnilo kralja i naredio je svojim vojnicima da ga po noći bace u rijeku, samo moraju paziti da to nitko ne vidi.

Kad se smračilo, odveli su vojnici Ivana Nepomuka na most koji je izgrađen preko rijeke Vltave u Pragu. Svezali su mu ruke i noge, i bacili ga u rijeku.

Njegovo mrtvo tijelo ljudi su izvadili iz rijeke te ga svečano sahraniše u praškoj katedrali. Proglašen je svecem, mučenikom ispovjedne tajne! Zato na slikama i kipovima svetac drži prst na ustima. Godine 1683. podignut je na mostu, odakle bijaše bačen u vodu, svečev kip. Svetac je prikazan u svećeničkom odijelu s biretom na glavi. Oko glave stavljen mu je vijenac, kruna od pet zvijezda s latinskim natpisom: »TACUI! — ŠUTIO SAM!« Ovaj divni mučenik, svetac ispovjedne tajne, zaštitnik je svih ispovjednika, ali i pokornika, koji se ne moraju bojati da će ispovjednik ikad išta otkriti iz njihove ispovijedi.

Bilo je u povijesti Crkve otpadnika, ali nije se čulo da bi bilo koji od njih izdao nešto iz ispovijedi. Bog im sigurno ne da, da to učine, makar bili u takvoj napasti. Poznato je da civilni sudovi ne smiju pitati svećenike što su bilo kada čuli u ispovijedi. Postoje i službene tajne kod raznih zvanja kao što su liječnici, odvjetnici i drugi službeni ljudi, ali veće tajne od ispovjedne nema na svijetu.

Srećko BOŠNJAK

KIP SV. IVANA NEPOMUKA NA KARLOVU MOSTU U PRAGU

MUČENIŠTVO SV. IVANA NEPOMUKA (Tiepolo)

Žena odjevena suncem

Marija je jedina od svih svetaca, u svemiru, neusporediva. Posjeduje svetost svih, a ipak nije slična nijednome od njih, iako možemo govoriti o sličnosti s njom. Ta sličnost s njom ne samo da je nešto što se želi, nego je tomu razlog taj što je ona, između svih stvorova, najsavršenije stekla sličnost s Bogom koju je on htio naći u različitim stupnjevima, u svima nama.

Potrebno je, nema sumnje, govoriti o njezinim povlasticama kao da su one nešto što se može obuhvatiti ljudskim jezikom i izmjeriti nekom ljudskom mjerom. Jako je prikladno govoriti o njoj kao Kraljici i raditi kao da znadete što znači reći da ona ima prijestolje nad svim anđelima. Ali nitko ne smije zaboraviti da je Njezina najviša povlastica njezino siromaštvo, njezina najveća slava što je ona najskrivenija, a izvor sve njezine snage što je ona kao ništa u prisutnosti Kristovoj, Božjoj.

Zaboravlja se da je Marijina glavna slava u njenoj ništavosti, u činjenici da je »Gospodnja S L U Š K I N J A« kao jedna koja je postavši Božja Majka radila jednostavno podvrgavajući se s ljubavlju njegovoj zapovijedi, u čistoj poslušnosti vjere. Blažena je ne zbog neke mitske lažno-božanske povlastice, nego u svim svojim ljudskim i ženskim ograničenjima kao ona koja je vjerovala. Vjera je i vjernost te vjerne i ponizne sluškinje, »pune milosti«, ono što je osposobljava da bude savršeno Božje sredstvo, i ništa drugo nego njegovo sredstvo. Djelo što je izvedeno u njoj bilo je samo Božje djelo. »Onaj koji je silan učinio je velike stvari u meni.« Slava je Marijina čisto i jednostavno Božja slava u njoj, te ona, kao i svatko drugi, može reći da nema ništa što nije primila od njega po Kristu.

Bila je i u najvišem smislu osoba baš zbog toga, što je bila »bezgrešna«. Bila je slobodna od svake ljage sebičnosti koja bi mogla potamniti Božje svjetlo u njezinu biću. Ona je, dakle, bila sloboda što se savršeno pokorava njemu i u toj poslušnosti našla je ispunjenje savršene ljubavi.

Marija je, bez ikakve sebičnosti, slobodna od svakoga grijeha, bila čista kao staklo veoma čista prozora koji nema druge zadaće nego da propušta sunčano svjetlo. Ako se radujemo tom svjetlu, uključno hvalimo i čistoću prozora.

— Ako vjerujemo da je Marija uzeta na nebo, to je zato što i mi imamo jednoga dana, Božjom milošću, stanovati ondje gdje je ona. Ako se ljudska narav slavi u njoj, to je zbog toga što Bog želi da se proslavi i u nama i upravo je radi toga njegov Sin, uzevši tijelo, došao na svijet.

— Zato što je ona od svih svetaca i najsavršenije siromašna i najsavršenije sakrivena koja apsolutno nikad ništa nije pokušala posjedovati kao svoje vlastito, može najpotpunije saopćivati nama ostalima milost beskrajno nesebičnog Boga. I mi ćemo ga najistinitije posjedovati, kada se lišimo sebe i postanemo siromašni i skriveni kao ona, slični njemu jer smo slični njoj.

— Sva je pokoljenja moraju nazivati blaženom, jer su svi primili po njezinoj poslušnosti svoj nadnaravan život i veselje. Zato je potrebno da je svijet prizna i da pjesništvo opjevava hvalu velikom Božjem djelu u njoj i da se u njezino ime izgrade katedrale. Ipak se nećemo sasvim pouzdati u vlastitu nadarenost da nađemo riječi kojima bismo je hvalili, jer da joj možemo pjevati čak kao Dante ili sv. Bernardo, još bismo malo rekli o njoj, ako se usporedimo s Crkvom koja jedina znade kako je treba ravnopravno hvaliti i koja se usuđuje primijeniti joj nadahnute riječi što ih Bog uzima za svoju vlastitu Mudrost...

Thomas MERTON

S pogledom na križ

Piše: Stjepan KUZMIĆ

U novije vrijeme puno se govori o krizi duhovnih zvanja. Ništa manje nije ugrožen ni brak. Mnogi se žene »na pokus« neka ide dokle ide!

Primjer tete Kate ohrabrit će i mnoge mlade danas da u brak stupaju ozbiljnije i s velikom odgovornošću. Rođena je 1932. u brojnoj obitelji, a dobar odgoj duguje najviše prabaki i mami. Udala se 1952. U početku je u braku bilo sve u redu, a onda...

NEPREKIDNA PATNJA U BRAKU

Već nakon prvog djeteta muževljevi roditelji prijete joj da daljnjih deset godina primalja ne smije s tim poslom dolaziti u kuću. Nakon tri godine dolazi drugo dijete. Isti prigovor. Pomalo i muž pristaje uz roditelje i tu počinje nesloga u braku. Ipak ni muž nije bio za kontracepciju. U petnaest godina rodilo im se šestero djece. Kad je pod srcem osjetila šesto dijete bojala se kako će to saopćiti mužu. Na njeno veliko iznenađenje muž je rekao: »Kako ćemo prehraniti ovih petero, tako ćemo i šesto.«

Ni za vrijeme trudnoće nisu je štedjeli. Morala je raditi sve poslove u polju, i to gotovo uvijek sve do poroda. Ipak su se sva djeca rodila zdrava. Jedan je sin kasnije obolio od epilepsije, što je za obitelj značilo još jedan teški križ. Srećom već 12 godina nema napada. Tri mjeseca prije nego što će se roditi šesto dijete, prevrnuli su se muž i ona s vozom žitnog snoplja. Ona je zadobila udarce na desnom ramenu, kuku i koljenu, a mala Elizabeta koja je tada još bila pod srcem ipak se rodila posve zdrava teška tri kilograma. »Ovim bih poručila svim mladim majkama da se ne boje umjerenih fizičkih poslova za vrijeme trudnoće, jer nikada nisam bila zdravija nego od tog ljeta...« kaže teta Kata.

Poslovi u polju, vođenje domaćinstva, odgoj djece, za majku naviklu na rad sve to ne bi bilo previše. No u kući je bilo i nekoliko teških bolesnika koje je ona morala dvoriti: baka od muža, sestra od svekrve, tetka od muža. A kad su oni poumirali obolio je svekar od raka na koži, a i sa sinom epileptičarom nije bilo lako. Najteže joj je bilo kad se uvečer umorna vratila s posla, priredila večeru i legla da se odmori. Još nije pravo ni zaspala već svekar počne kukati: »Premotaj, boli me jako noga!« I tako više puta po noći. Hrabrila ju je misao: »Bog koji je sve nas stvorio zna da ja nisam ništa više vrijedna od ovih koji trpe.« Župnik joj je govorio da u takvoj situaciji nije dužna ići na svetu Misu. Ali ona je upravo u Misi primala snagu. U najtežim trenucima išla je svojim roditeljima po savjet. Težak križ bili su joj muževljevi roditelji koji su bili odviše štedljivi, upravo škrti. Njezini roditelji su joj govorili da će ipak mora pokoravati, neka izdrži, i slično.

TEŠKOĆE U ODGOJU DJECE

Teta Kata kao najveću ranu na duši osjeća manjak pravog odgoja svoje djece, mada za taj propust nije nimalo kriva. Prvo, uz spomenute poslove nije imala dosta vremena da ga posveti djeci i njihovu odgoju. Drugo, muž je nju puštao u crkvu, ali djecu ne. I bio je jako grub prema njima. Često je dolazilo i do fizičkog napada i na nju i na djecu. »Za svaku sitnicu«, pripovijeda teta Kata, »on nas je osjetno kaznio.« Kad se rodio najmlađi sin, otac je bio bijesan, pa je kasnije djetetu znao govoriti: »Ti se nisi trebao roditi, imam već tri sina!« Sin se tako pomalo otuđivao od kuće, teško učio, na mamin poziv povremeno se vraćao kući, ali bi opet odlazio. Sad govori da se nikad više neće vratiti, a sav imetak trebao bi pripasti njemu, jer drugi su se dovoljno opskrbili. Sad bi otac htio da mu se sin vrati, ali je on postao dosta plašljiv.

Prije tri godine muž je pao s voza i slomio šest kralježa-

ka, pa više nije sposoban ni da radi ni da ih fizički napada. Sinovi bi mu se sada rado osvetili, ali ih mama od toga odvraća. Uvijek zaziva Mariju, pomoćnicu kršćana i sv. Katarinu mučenicu.

Iako se više ne moraju bojati očevih fizičkih napada, on je i dalje grub. Još ni ne okusi priređeno jelo, već galami. »No, stekla sam naviku da šutim makar on ne znam kako galami. Ja samo šutim, i molim da u šutnji izdržim, tako da je i on jednom priznao: 'Ja ne bih nikako to izdržao.'« Razumijemo da u takvim uvjetima nije bilo lako pravo kršćanski odgojiti djecu, premda su vjernici, ali im je vjera dosta površna. Ono što nije mogla učiniti kao odgojiteljica, pokušava nadoknaditi molitvom i prinošenjem teškoća za dobro svoje djece.

TEŠKO ISKUŠENJE

Prije 17 godina bila je gotovo u očajnom stanju. Idući prugom htjela se baciti pod vlak, razmišljajući u sebi: »Niko me ne trpi! Skratit ću si patnje. Samo čas, i neću više nikom biti teška i dosadna. Kad je vlak dojurio, kao da sam se ukočila. Nisam se ni makla. Došla sam do ograde, prekrižila se, i osjetila da je to teška đavolska napast. Anđeo čuvar je bio sa mnom, uputim se polako prema željezničkoj stanici, i od tada nikada više nisam pomislila na samoubojstvo.«

VRIJEDNOST ČISTA ŽIVOTA

Teta Kata je kao djevojka željela stupiti u samostan no plašila se prevelikog siromaštva, i da bi teško izdržala ako ne bi imala nikad ništa svoga, a uvjerila se da je u braku živjela još siromašnije, u još većim patnjama. Ona se ipak ne tuži. »Navikla sam na patnički i mučenički život, a sve prikazujem za obraćenje muža, djece i za cijeli svijet. Sada mi je to jedina briga!«

Svim mladima želim reći da prije stupanja u brak strogo paze na svoje djevičanstvo, jer je njoj upravo to davalo najviše snage da usprkos svega izdrži u braku, te nije došlo do rastave.

Majke potiče da se ne boje broja djece, jer i tako je ovaj život kratak. Po Božjoj Providnosti sve se može izdržati. A što je najvažnije, kad si velikodušan u darivanju života, ostaje ti uvijek mirna savjest. »Često u životu tješile su me riječi jednog duhovnika: 'S pogledom na križ djevičanstvo ostaje neoskvrnjeno! S pogledom na križ brak ostaje cjelovit' O da mogu ove riječi unijeti u našu hrvatsku mladež! Sigurna sam da roditelji ne bi u starosti bili tako potišteni i bijedni!«

PREDVODNICA HODOČASNIČKOG NARODA

(Nastavak sa str. 265.)

je htjela biti Službenica, ali na nebu posta Kraljica. Išla je putem siromaštva, poniznosti, skrovitosti, nevinosti, potpunog posluha Bogu, a stigla je do pred sam vrh nebeske slave, iznad svih stvorova, jer bijaše vjerna do kraja, u svakom času sva Božja. Slijedila je Sina na križnom putu sve do Golgote nikada ne opozivajući svoj veliki životni »Neka bude!« Njezin primjer svima nama pokazuje kako se stiče kruna pobjede. Zato je svima nama »znak sigurne nade« jer primjerom pokazuje kako se dolazi u nebo.

Marija je i »znak utjehe« koja nije u praznom čuvstvovanju, nego u pomaganju da dobijemo novu snagu milosti kad nam u kušnji klonu snage. Napose je »Utjeha žalosnih« — kako molimo u litanijama — jer je iskusila pretešku žalost kad je gubila svog Sina na križu. Zato svi žalosni i satrveni pred njom liju suze svoje da ih ona pretvori u ulje radosne vjere i nade. Mnogima je u nevolji čudesno pomogla, a svima želi milosno pomoći kad više ne mogu dalje, jer je kušnja preteška. O toj moćnoj dobroti nebeske Majke pjeva Dragutin Domjanić:

»Tak puno ih z molitvom
pred kipom ti je bilo.
Ti vsakog si pomogla
kad vsakog ti je milo.
A kaj bi ja te molil? —
Ni treba nit povedat.
Ti sama znaš če hoćeš
vu srce mi pogledat.«

(Kapela pri sv. Šimunu)

Našao Boga, svoje blago!

Piše: Blago KARAČIĆ

Jedne proljetne večeri Stanku nikako san nije dolazio naoči. Razmišljao je, znojio se, prevrtao i okretao u krevetu. Sukobile se u njemu sile tame i svjetla — konačno prevagnuše sile tame. Bio je on inače dobro odgojen u patrijarhalnoj seoskoj kući. Upisavši se na fakultet u gradu, nije prestao vršiti svoje vjerske dužnosti. Bio je siromašan, jednostavan, ali je i u gradu redovito išao na Misu. Ipak, živio je u društvu koje malo ili nimalo haje za vjeru, pa je bio kao bijela vrana među crnima. Počeše mu se rugati i izbjegavati ga; to nije lako podnositi. On se, međutim, sprijateljio s knjigom i samotinjom pa je tako izgurao nekoliko mjeseci. Ali biti uvijek sam, te sam...

Te večeri odluči se za život svojih prijatelja. Odluči da će ubuduće živjeti kao i oni, a time je te noći navukao vražju mješinu.

Slijedeće večeri nađe se u društvu svojih kolega te im na sav glas priopći svoju odluku. Nasta veliki pljesak i čestitanje. Svaki stisak ruke kao da je stisla i jedna treća, nevidljiva, ona vražja. Posegnuše u džepove, nabrojiše novca, i jedan od njih otrča u gostionicu da donese meze i pića. Zagaziše tako u duboku noć.

Već je gotovo zora kucala na vrata kad je Stanko legao u krevet. U duši nasta opet rat. »Tako, Stanko, do sada nisi živio. Ovo te neće dovesti daleko. Ovako ćeš samo zaglibiti!« govorio je mladiću neki nutarnji glas. »Ni govora! Valja se u društvu raspoložiti. Tko nema prijatelja, ima samo neprijatelje. Njemu nema tko pomoći, ni pokazati, ni za ispit preporučiti. Tu su ipak veze i poznanstva veoma važni. Napokon, ja sam došao na fakultet da budem moderan čovjek, a ne seljačić u gradu«, uporno je navaljivao neki drugi glas. I zbilja. Krenulo je nabolje u društvu, predavanja su postala ugodnija, ispiti su tekli nekako opušteno, uspješno. Napokon je našao pravi stil. Da, tako se živi! Ali se u nutrini osjećao nekako poraženim. Osjećao se kao cvijet presađen u krivi vrt. Počela ga je nagrizati sumnja, plašiti praznina, zabrinjavati izdaja. Bio je naoko veseo, čak i bučan, družio se s onima koji znaju kako se mladost mora iskoristiti, ali je počeo nekako mršaviti u tijelu, nestalo je one jedre gorštačke boje iz lica i one radosti nevinog srca. Nije to potrajalo dugo, ali je ostavilo dubok trag.

Pred Uskrs je ipak došao kući. Nešto ga je vuklo da bude sa svojima, kao što i svaku ptičicu iz kletke u toploj sobi nešto vuče da poleti u čistim strujama vjetra, da slobodno poleti k suncu. Ali kao što ptičja krila olabave od dugog mirovanja, a pluća se naviknu na topli, ustajali zrak sobe gdje je kletka s pticom samo ukras a ne život, tako je bilo i sa Stankom. Nekoliko mjeseci bez molitve, bez svijesti da je Bog u našoj blizini, da smo o njemu svakog trena ovisni, otupilo je njegovu dušu. A sada kod kuće treba s ocem i majkom — tim jednostavnim seoskim ljudima, s braćom i sestrama koji nikada nijednu noć nisu proveli u gradu — treba s njima moliti dugu večernju molitvu. Nekako se osjeća nezgrapno, ali mora glumiti. Sada je sa svojima i mora biti jedan od njih. Sutra je Uskrs. Zar se išta radi osim što se ide u crkvu?! Tako je tu otkad se pamti, i nikad nije bilo,

niti je smjelo biti, drugačije. Svi su radosno čekali te svete dane, a Stanku je nekako tijesno, dosadno. Večer, čemer. Moli pa u krevet, a u krevetu opet moli dok ne zaspiš kad si prestao moliti.

Svanuo je prekrasan dan. Priroda se budi na novi život. Šuma počela listati, voćke cvjetati. Pravi Uskrs, kakav se trajno pamti! Išao je Stanko kroz selo s vršnjacima, s veselim, začešljanim i lijepo obučenim momcima. Kako se oni lagano osjećaju. Niti im je kamen pod nogama tvrd, niti im je put do crkve dalek. Stanu gdje hoće, pozdravljaju svakoga, svi se znaju, svi jednako misle, svi se vole. I on je lijepo obučen, ali se ne osjeća spontano. Samo prisilno se smješka. Nutrina mu je kao suha, skorena, zgrčena poderana mješina, kao pustinja bez vode. Nekako zavidi vršnjacima, i u svakom koraku kao da želi biti poput njih.

U crkvi se pristojno ponašao. Uostalom, tako mu se i priliči, neka se osjeti da je u gradu na studijima, a ne na selu s ovcama. Kad je župnik propovijedao, napeo je uši. Bio je to stari i dobro mu poznati glas. Župnik je govorio onako kako se govori poznatima, kako se govori onima koji svaku riječ pamte i kasnije će o tome i kod kuće raspredati. I Stanku se nekako otvarala duša. Dobro je čuo što je Uskrsli učinio da usreći svakog čovjeka kroz sve vjekove; dobro je zapamtio i onu Isusovu izreku da je veća radost u nebu radi jednog obraćenog grešnika koji se kaje i za svoje grijehe čini pokoru, negoli radi devedeset i devet pravednika kojima ne treba pokore. Na te riječi njegovim bićem prostruji neka blaga melodija nade i ljubavi, ufanja u novi, bolji život.

Nakon Mise i Stanko je došao svome župniku čestitati Uskrs. Nije to mogao propustiti, jer se dobro sjećao kako ga je župnik puno volio i cijenio, jer je kao dječak i mladić bio zaista uzor u selu. Zamolio je župnika za ispovijed. Kad su se čestitari razišli, župnik je sjeo u ispovjedaonicu. Stanko mu je priznao sve po redu, iskreno se ispovjedio. Svećenik mu je rekao: »Ne boj se mladiću. Radi nas takvih došao je Isus. Danas na blagdan njegova uskrsnuća posebno si ga razveselio. On za tebe nije badava trpio, jer sada si i ti uskrsnuo!«

Primivši sv. Pričest, Stanko je ostao neko vrijeme u molitvi. Izišavši iz crkve, pričinilo mu se da je svijet drugačiji negoli je ikada bio. Okolne planine blistale su osunčanim plavetnilom, prolistala šuma šaptala je molitvu radosti svome Stvoritelju, travnate doline, procvale voćke, veseli ljudi, razdragana mladost, sve je izgledalo kao oslobođeno od svih spona, lagano i preobraženo, čisto i sveto.

Došav kući, mami, tati i ostalima nije nikada izgledao tako veseo. Šalio se, smijao se, pucao od radosti. Divota je bilo promatrati ga i slušati.

Uvečer se išlo kasno spavati. Radost se nakon sunčanog dana prenijela i u blagu planinsku noć. Ipak, Stanko je bdio dulje negoli drugi, iako je zajedno s njima išao u krevet. San mu nije dolazio na oči. »Isuse, jednom sam Te izgubio, ali ne dopusti da se to ikada više desi. Isuse, nikada, nikada!«

Uređuje: Juraj GUSIĆ

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Crkva u Japanu

Da bolje shvatimo stanje Crkve u Japanu, evo nekih brojki. Na 120 milijuna stanovnika ima samo 416.480 katolika. To je jedva zamjetljiv postotak, tek 0,34% od svega stanovništva. A djelatnost Crkve je upravo začuđujuća. Tako malen broj katolika ima 16 rezidencijalnih biskupa (i 2 pomoćna i 2 u penziji).

Kako je i broj svećenika, redovnika i redovnica velik, doživjet ćemo više ako ga usporedimo s kojim našim gradom u kojem ima stanovnika približno kao u čitavom Japanu katolika. Svećenika ima 1.838, od toga 479 dijecezanskih i 1359 redovničkih (415 domaćih, 944 stranih). Redovnica ima 6.689, od toga samo 815 stranih.

U bogoslovijama ima 239 studenata (106 dijecezanskih, 133 redovnička). Broj domaćih crkvenih zvanja dokazuje da je Crkva duboko ukorijenjena u narod. Ali treba provoditi još dublju inkulturaciju, posebno poštujući duboke vrijednosti japanskog društva i kulture.

Pogotovo je zadivljujuća djelatnost Crkve na području školstva. Prema statistikama od 11. 9. 1985. Crkva vodi 143 niže škole, 148 srednjih i viših škola, 12 sveučilišta. Svih polaznika tih škola je 162.910, od toga 25.586 studenata sveučilištaraca. Crkva uživa po Ustavu i u praksi ne samo potpunu slobodu, nego su odnosi Crkve i države odlični, Crkva i njezine škole vrlo su cijenjene.

Papa je biskupima istaknuo potrebu suradnje i jedinstva među svećenicima, redovnicima i laicima. Svećenicima i redovničkim osobama naglasio je kako je od temeljne važnosti svetost života i svjedočenja. Laicima da imaju prostrano područje koje treba da nadahnjuju duhom evanđelja. Posebno je istaknuo važnost školstva, koje mnogo pridonosi širenju evanđelja i produbljenju vjere.

Makar je vjerska djelatnost vrlo razvijena, ne vide se tako očiti plodovi. Evo nekih razloga zašto nema više stupanja u Crkvu: duboke obiteljske i društvene tradicije; opojenost znanošću i tehnikom, što više pogoduje materijalizmu nego buđenju duhovnih vrednota; kriva shvaćanja da su »sve vjere dobre«; zahtjevnost evanđelja i katoličkog morala; predrasude da je katolicizam strana religija.

Nadalje, svećenici i drugo crkveno osoblje je preopterećeno: većina vremena ode im na odgojni, karitativni i socijalni rad, pa ne preostaje vremena za direktnu evangelizaciju. Zatim, nema dovoljno suradnje laika ni usklađenosti u radu.

Ove godine održava se u Japanu Nacionalni sastanak o evangelizaciji. Želi se dovesti do svijesti i pojedincima i zajednicama da sva Crkva mora biti misionarska, da su svi kršćani dužni snagom krštenja pridonositi širenju evanđelja spasenja.

Molimo: da se Kristovo evanđelje što više ukorijeni u tom velikom i kulturnom narodu; da obilna pastoralna aktivnost među malobrojnim, a vrlo cijenjenim kršćanima donosi vidljivije plodove prihvaćanja evanđelja.

Mato RUSAN

Dragi starkelja Đogonath

Želi li neki misionar što više upoznati ljude među kojima djeluje, mora se truditi da prije svega upozna njihove običaje, njihov način života, način mišljenja, njihove radosti i njihove životne probleme. Jednom riječi, on se mora truditi da postane jedan od njih. Kako to čini otac Gabrić, lako možemo upoznati iz njegovih članaka, pa i iz ovoga što ga ovdje donosimo.

Doista je drag naš starkelja Đogonath. On živi u selu Gađikhali uz Nedatski rukav rijeke Gangesa. Još je katekumen. U njega je divno srce, kao da je od voska, no glava mu je malo potvrda, pa mu slabo idu katekizam i molitve. Ali uza sve to što je siromah, ipak je uz svoju kolibu darovao lijepo mjesto za kapelicu. Oduvijek je bila njegova vruća želja i san njegova života da kapelica bude na njegovu zemljištu. I ta želja mu se ispunila. Kapelica je mala, no draga ne samo njemu, nego i svima nama. Kapelica i mali vrt oko nje njegov su ponos. U tom vrtu našlo se i cvijeća i povrća i svakog Božjeg dara. Kako se on za sve to brinuo i na sve pazio!

Međutim, ove godine nije bilo baš ružičasto. Strašne poplave nanijele su posvuda velike štete. I na kapelici su se srušila dva zemljana zida, dok je krov ostao na bambusovim stupovima. I u vrtu je dosta štete. Teško su postradali Đogonathova koliba i rižina polja. No uvijek su isti Đogonathovo srce i onaj njegov osmijeh, puni pouzdanja u Božju dobrotu.

Bilo je podne kad sam preko rijeke Gangesa stigao u Gađikhali. Podnevno indijsko sunce žeže. Sa mnom je sjemeništarac Produt. U dućanu smo kupili nešto »neru«, neku vrstu dvopeka. To je tvrdo, a i okruglo kao orah. To će nam biti ručak, jer znamo da neće biti riže.

Đogonath je sjedio pred kolibom u hladu i pleo je mrežu. Dođe mi na pamet ona naša lijepa pjesma: »Ribar plete mrižu svoju...« Mi smo iznenada došli. Veselju nije bilo kraja. Ali odmah sam opazio da je nešto dragom starkelji na srcu. Pogodio sam. Podne je, a on nema ništa čime bi nas ponudio. Reče mi da ide vidjeti svog susjeda. Znao sam da će ići prositi šačicu riže, da je za nas skuha. Tada ja izvadih iz svoje torbe »neru«. Lako nama mladima, mi još imamo zube, ali što će starkelja Đogonath, kome su još ostala svega dva, tri zuba, a i ti se već klimaju... Tvrdi »neru« stukli smo u male komadiće, sve smo to stavili u zdjelu s vodom. Nakon pola sata naša »vitaminska kaša« bila je gotova.

Kako je Bog dobar! — reče Đogonath. — Od jučer nisam ništa jeo. Hvala Bogu na svakom dobru!

Hvala i vama, dragi prijatelji, koji nam pomažete svojim darovima i ljubavlju da možemo mi pomoći našim siromasima...

O. Ante GABRIĆ

BISONATH PRODAJE SLATKIŠE PO ČAMCIMA U DELTI RIJEKE GANGESA

Proslave u Gaibiri

KONCELEBRIRANA SV. MISA U ŽUPNOJ CRKVI U GAIBIRI

U svom pismu od 22. svibnja piše nam sestra Silvina Mužić o nekoliko stvari koje su se dogodile u misiji Gaibiri. Najprije pripovijeda o duhovnim vježbama muževa, zatim o proslavi dana duhovnih zvanja, a na kraju o smrti dviju sestara, koje su bile još u naponu snage i mogle još mnogo učiniti da ih je Gospodin poštedio. Nekoliko riječi piše i o svojim nevoljama s nogama.

U nedjelju, 3. svibnja, imali smo ovdje na našoj župi lijepu svečanost za očeve obitelji. Jučer su cijeli dan imali duhovne vježbe. Došlo ih je oko 260. Danas pak za svetu misu crkva nam je bila prepuna vjernika. Misa je trebala biti vani, ali je padala jaka kiša, pa stoga nije bilo moguće da se vani odvija predviđeni program završetka tih duhovnih vježbi. Tako je morao otpasti i ples i čestitanje djece očevima, jer nije u crkvi bilo mjesta. Bili smo, naime, tako stisnuti kao šibice u kutiji. No ljudi su bili radosni što im je dobri Bog poslao tu tako potrebnu kišu. No kiša je također malo rashladila zrak, jer je vladala nesnosna vrućina. Sad se čovjek odmah malo bolje osjeća.

U nedjelju, 17. svibnja slavili smo dan za duhovna zvanja. U šest sati ujutro pet svećenika je koncelebriralo svetu misu, od toga dva iz družbe otaca Duha Svetoga, dva iz družbe Misionara Ljubavi Majke Terezije i jedan iz družbe sv. Vinka. Na toj svetoj misi bilo je mnogo mladića i djevojaka. Nadamo se da će ta proslava dana duhovnih zvanja uroditi dobrim plodom.

Sveta misa je trajala do osam sati. Nakon mise naši su učitelji i učiteljice nama redovnicima, redovnicama i svećenicima čestitali na našem duhovnom pozivu. Najprije su nam oprali — prema indijskom običaju — ruke, a onda i noge. Zatim su nas okitili cvijećem. To su učinili i svim roditeljima koji imaju sinove svećenike ili redovnike ili kćeri redovnice.

Sve je to trajalo do oko deset sati. A sunce je nemilosrdno peklo kao vatra, ali hvala Bogu, sve je dobro prošlo u iskrenoj radosti. Neka bude sve to Bogu na slavu!

Godine idu. Moramo biti spremni dočekati Gospodinov poziv. Eto nama su ovdje u roku od šest mjeseci umrle dvije naše sestre. Obje su bile veoma dobre redovnice i revne misionarke. Baš pred sam prošli Božić umrla je jedna Njemica, koja je godinama zajedno sa mnom radila. A pred mjesec dana ostavila nas je jedna Indijka, kojoj su bile tek 53 godine. U kući imamo četiri sestre teške invalitkinje, koje su već godinama u krevetu, no one su ostale, a Gospodin je k sebi pozvao one za koje se nismo nadale. No On zna što je za svakoga od nas najbolje.

Dok se naša sestra Emerika Šumak sprema da pohodi domovinu, ja o tome više i ne mislim. Ne usudim se više poći na tako dalek put. Noge me sve više ostavljaju. A nikome ne bih htjela biti na teret.

Ovih zadnjih dana tako je pritisla vrućina da su čak i nutarnji zidovi vrući, a voda iz rezervoara tako je vruća da u njoj ne može čovjek ni ruku držati. Stog je ne možemo ni piti.

Sve prijatelje misija srdačno pozdravljam i preporučujem se u njihove molitve.

S. Silvina MUŽIĆ

Krađa i SIDA

U svom pismu, u kojem je opisala proslavu dana gubavaca, Emica Verlić dodala je dvije vijesti koje nam otkrivaju dva teška problema što muče ne samo Zambiju, nego i mnoge druge afričke zemlje. Prvi je krađa, a drugi bolest Side. Ovdje Emica spominje samo jednu krađu, no koliko je ta pošast raširena, o tome bi mogli mnogo toga reći ostali naši misionari. A za Sidu neki tvrde da joj je kolijevka baš u Africi. Evo što piše ta naša misionarka!

Dvadeset i sedmog veljače osvanuo nam je tužan dan. Svi smo bili utučeni. Noću su nam, naime, lopovi ukrali električnu pumpu za vodu, pa smo tako ostali bez vode. Prije dvije godine, kad smo bili bez vode, dobili smo novu pumpu. I tu su nam sada eto ukrali. Ne očekujemo da će nam policija išta pronaći, jer dosad nisu još ništa ukradeno pronašli.

Ja, doduše, imam kod kuće bunar, ali on ne može opskrbljivati cijelu bolnicu, jer će se brzo isprazniti. A stara pumpa, koju smo prošle godine popravili, može raditi samo dva sata dnevno. Zamislite, bolnica bez vode, a tu su pretežno bolesnici koji boluju od zaraznih bolesti: od gube, malarije, tuberkuloze, žutice i dizenterije, te djeca koja boluju od kozica i ospica. A povrh svega toga još i — Sida! A za novu pumpu treba oko 30 tisuća kvača ili dvije tisuće dolara. A otkuda nam toliki novac?!

Možda vas iznenađuje da ovdje imamo oboljelih od Side. O da, u Zambiji, osobito u Lusaki u bolnici ima mnogo mladih ljudi, muškaraca i žena, mladića i djevojaka, koji dnevno umiru od Side. Ta je bolest gora od gube. Ta pošast pretežno se prenosi spolnim odnosima. Kad bih mogla, savjetovala bih svima u domovini, bili oni vjernici ili nevjernici: »Čuvajte se da ne vodite ljubav sa stranim turistima da se ne zarazite tom strašnom bolešću!«

Moja susjeda, bolničarka u Liteti, pohađa višu medicinsku školu u Lusaki. Dva tjedna je bila na praksi na internom odjeljenju u Lusaki u bolnici. U ta dva tjedna od Side su umrle 53 ženske između 15. i 30. godine i 64 muškarca između 20. i 35. godine.

ŽENE NOSE VODU S EMIČINOG BUNARA

Ni nevina djeca nisu imuna od te bolesti, jer može prijeći s majke na dijete. Dr. John Tinker s Panos Instituta misli da će ove godine oko šest tisuća zambijske djece biti liječeno od te opake bolesti.

Prijatelji misija, pomolite se malo da nam se Gospodin smiluje. Već preko 20 dana nema kiše, a kukuruzi klasaju, a sunce žeže, lišće se već počelo frkati. Moglo bi se dogoditi da ove godine ostanemo bez svoje glavne hrane — žganaca.

Sve iskreno pozdravlja i sjeća ih se u molitvama

Emica VERLIĆ

EMICA BERE VOĆE MANGO

Vijesti iz Malembe

Ove, 1987. godine s. Sofija Novotny navršava 50 godina svoga misijskog rada. U pismu od 8. veljače javlja se s nekoliko vijesti iz Malembe.

Ove, 1987. godine, bit će 50 godina mojeg misijskog života. Zahvaljujem Gospodinu što me je pozvao da radim u njegovom vinogradu među siromasima plemena Baluba. Gospodin je rekao: Kada budete učinili sve što vam je bilo zapovjeđeno, recite: Nevrijedne smo sluge! Neka sve bude na veću Božju slavu!

Izgleda da su se avionske veze u Zairu malo poboljšale. Naša prva avionska stanica u Manonu (150 km od Malembe) ima opet redovito svaki tjedan jedan avion za Lumumbashi. Malo-pomalo će se i pošta normalizirati — barem se tako nadamo.

U kišno doba pada previše kiše, pa će biti poplave. Srušit će se mnoge seoske kolibice.

Ove godine bilo je mnogo grmljavine i više puta je znao i grom udariti. Prije mjesec dana grom je ubio tajnika naše škole. Mladić od 30 godina sjedio je u dvorištu pred svojom kućom i čitao novine, kada je iznenada grom udario u njega. U selu se je pronijela vijest da je vrač stavio u dvorište nešto što je privuklo grom. Ovaj poganski strah od vrača još uvijek živi u dušama siromašnih Baluba. Učenici medicinske škole, u kojoj je stradali mladić bio tajnik, bili su veoma žalosni zbog te nagle i nenadane smrti.

Naše materijalne potrebe, radi novčane inflacije, neprestano rastu, a povorka siromaha prema našoj postaji neprestano se povećava. Sve je skupo, a cijene vrtoglavo rastu.

Preporučujemo se u vaše molitve i vašu velikodušnu pomoć!

Sve prijatelje misija srdačno pozdravlja

S. Sofija NOVOTNY

NA OTOKU LUBANGU

Utorak je 7. svibnja 1630. Prijeko, iza brda na Luconu javljaju se prve zrake jutarnjeg sunca, koje olovnu ustalasanu vodu oceana odjednom preobrazuju u more svjetla i boja. A sa suncem novoga dana budi se život uvijek vrijedne prirode i u neprijatnoj džungli maloga otoka. Ptice, šareni leptiri, gušteri i zmije, pa tisuće i milijuni crnih, crvenih i najopasnijih bijelih mravi. Za životinjski svijet nov dan znači samo novo razdoblje u prastaroj borbi za opstanak — proždrati ili biti proždran. Ali nije tako za šaku ljudi koji tamo izlaze iz male kuće na obali. Oni su odlučili da prihvate borbu s prirodnim nepogodama, sa spletkama pohlepnih ljudi i s bijesom bezbožnih progonitelja. Jer u njihovim srcima gori oganj koji nije od ovoga svijeta, a koji ih potiče u naoko beznadnom pothvatu, ali koji im daje i sigurnost da će i smrt i propast za njih biti pobjeda.

Skupili su se na rubu palmina gaja. Tamo stoji stol prekriven bijelim platnom i na njemu križ. A jedan čovjek u poderanom radnom odijelu oblači bijelu misnu košulju i ostalo svećeničko ruho za današnju svetu Žrtvu. Blagdan je ukazanja svetog Mihovila. Zar se jednom taj sveti arkanđeo nije borio protiv đavla i njegovih pristaša? Zar Mihovil nije bio zaštitnik Božjih boraca u borbi sa sotonom? A zar i sveti Franjo Ksaverski nije japansko carstvo stavio pod zaštitu tog svetog arkanđela? Sigurno će sveti Mihovil štititi i njega i njegove prijatelje u ovom smionom pothvatu. A osim toga on je njegov zaštitnik i imenjak. Tako je razmišljao otac Mihovil Matsuda dok je oblačio misno ruho. Zato je iz svega srca molio molitvu iz današnje mise: »Bože, koji divnim redom dijeliš službe anđelima i ljudima, daj milostivo da nam čuvaju život na zemlji oni koji te vazda dvore na nebu . . .«

Sveta misna žrtva je završena. To što svako jutro mogu prikazivati tu svetu žrtvu ovdje na obali osamljenog otoka u Manilskom zaljevu, daje tim muževima neustrašive čete svaki dan novu hrabrost i svježu snagu.

Ta neustrašiva mala četa bila su tri japanska svećenika: Petar Kasui, Mihovil Matsuda i Jeronim Iyo, koji je također nekoć bio učenik u isusovačkom kolegiju u Arimi. S njima je bilo još nekoliko japanskih pomora-

Petar Kasui

Napisao: Hubert CIESLIK

(8)

ca, sve samih katolika, koji su zbog vjere protjerani iz domovine.

Kad je otac Petar Kasui 1629. godine došao u Manilu, našao je tamo ona dva svećenika. Otac Matsuda, koji je na sve moguće načine pokušavao da se vrati u domovinu, pao je u ruke kineskim gusarima i dugo je ostao u zarobljeništvu. Kad je nastojanjem subraće iz Makaa napokon oslobođen, otišao je u Manilu da odande pokuša prijeći u Japan. Jeronim Iyo, koji je tako nazvan po svoj prilici po svom zavičaju Iyo, prognan je u Manilu kao »dojuko«. Tamo je kasnije zaređen za svećenika. Kad se vratio u domovinu, stupio je u treći red svetog Franje. Zato ga i danas franjevci štuju s ostalim japanskim mučenicima, koje je 1867. godine papa Pio IX. proglasio blaženima.

Ta su tri svećenika uvidjela da ni na bilo kakav legalan način ne mogu otputovati u Japan i da se ne mogu nadati pomoći od španjolskih vlasti u Manili. Zato su odlučili da si sami pomognu. S nekoliko japanskih kršćana, koje su našli u Manili, potajno su došli na osamljeni otok Lubang na izlazu iz Manilskog zaljeva. Kupili su nekakvu staru barku i počeli je popravljati.

Martin de Ureta, župnik u nedalekom mjestu, postao im je dobar prijatelj. I on je nekoć bio učenik isusovačkog kolegija u Manili, pa je ocima bio veoma privržen. Njemu jedinom su japanski svećenici povjerili svoju tajnu, te ih je on velikodušno pomagao pribavljajući im građu, hranu i druge potrebne stvari.

Radili su dva mjeseca i tad je napokon brodić bio spreman za polazak. No do časa polaska bio je sakriven u jednoj maloj uvali. Još nekoliko tjedana pa će zapuhati zapadni monsunski vjetar i taj će ih vjetar prenijeti u Japan... Sveti Mihovile, pomozi nam!

Poslije jednostavnog doručka otišao je otac Kasui u kolibu, da još jednom pročita dugi izvještaj, što ga je sinoć napisao ocu asistentu Nuno de Mascarenhasu. A to pismo glasi:

Mir Kristov! Dok sam s ocem Mihovilom Matsudom boravio na ovom malom filipinskom otoku i čekao povoljno vrijeme da otputujemo, primio sam od vas, velečasni oče, tri pisma. Dva su bila jednaka (tj. jedno je bilo kopija) iz 1626. godine, a jedno iz 1627. godine i jedno iz naredne godine. Čitanje tih pisama bilo mi je na veliku utjehu, najdraži i najbolji oče, te sam vam tri ili četiri puta zahvalio za njih. Osobito su mi savjeti u tim pismima bivali to dragocjeniji, što sam više uviđao da takve opomene mogu doći samo iz očinskog srca. A zadnje pismo iz 1628. godine, u kojemu me, velečasni oče, korite zbog nemarnosti, jer vam te godine nisam pisao, neobično me je potaklo na veću ljubav prema vama. Vidio sam, naime, velečasni oče, da vama nipošto nije teško da, uza sve svoje svagdanje poslove, još i moja pisma čitate. Ali, ako se ne varam, velečasni oče, pisao sam vam u prosincu 1626. godine iz Makaa, kad sam se spremao da odem u Siam. A zašto sam od onda tako dugo šutio, ukratko ću vam razjasniti.

Otac Palmerio, koji je sad naš vizitator, poslao me u veljači 1627. u Siam, da se odande pokušam prebaciti u Japan. Kad sam, dakle, putovao u Malaku, da se odande prevezem u Siam, naišao sam na četiri nizozemska broda. Oni su naš brod i tovar na sramotan način zaplijenili, a svi ljudi, koji su bili na brodu, pobjegli su na kopno, da se spase. I ja sam s Portugalcima otišao na kopno noseći na ramenima samo svoj časoslov, robu i pisma otaca. Nakon toga su slijedili ne baš mali napori. Svi smo lutali po otocima punim razbojnika, prokisli i oslabljeni od gladi, jer već tri dana nismo ništa jeli. Ali milosrdni Bog nije nas zaboravio, pa pošto nas je spasio iz ruku heretika, nakon 14-dnevnog hoda napokon nas je zdrave doveo u Malaku. Tamo su me naši oci primili s velikom ljubavlju. Dok sam tamo boravio, da se kroz nekoliko dana oporavim, spopala me smrtonosna groznica. Zahvaljujući dobroti besmrtnoga Boga, nakon malo vremena opet sam se oporavio i nastavio put.

(Nastavlja se)

Primjer o odgoju i molitvi iz hrvatske prošlosti

Povijest je zaista učiteljica života. Zato je treba proučavati, osobito povijest svoga naroda, te isticati one neprolazne vrednote koje služe kao nadahnuće u svakome vremenu. U ovome prikazu želim vam iznijeti pismo grofice Vjekoslave Janković Daruvarske, rođene Festetić (umrla 1813), koje je upravila svome pastorku Izidoru (r. 1789. umro 1857). Osobito su zanimljiva pitanja koja mu je postavila kao ispit savjesti koji mora obaviti prije nego nakon školovanja stupi u javni život.

»Dragi sine! Sada, kad ćeš doskora stati na svoje noge, ispitaj svoje vrednote i svoje sposobnosti. Što misliš o ovim načelima:

BOG JE POČETAK I STVORITELJ SVEGA

Tko je Bog? Čime se dokazuje njegovo opstojanje? Kako osjeća čovjek njegovu nazočnost? Što određuju njegovi sv. zakoni? Što je čovjek gledom na svoga Stvoritelja?

Zatim:

— Gledom na druge stvorove i na samoga sebe? Koje su čovjekove dužnosti prema Stvoritelju, prema samomu sebi, prema bližnjemu, a osobito prema poglavarima i potčinjenima?

— Što je religija i tko je religiozan? Imaš li Ti religiju i koju? Koje nutarnje i izvanje potvrde ima religija? Što je vjera? Poznaje li Tvoja duša tri bogoslovske kreposti vjeru, ufanje i ljubav — i priznaješ li ih javno?

— Što je vjera bez dobrih djela? Je li oboje u tvojoj kreposti? Što je savjest i kako djeluje milost Božja?

— Na kojim temeljima počiva katolička religija? Što je Crkva, njezina nauka i zakoni? Zašto je unutarnji kult tako usko vezan s vanjskim? Zašto moraju kršćaninu katoliku biti tako sveta otajstva njegove religije? Poznaješ li potpuno biblijsku povijest? Promatraš li sv. evanđelja i kako se doima njihova nauka Tebe?

— Koja su načela čiste moralnosti i koje su kreposti dobrog čovjeka?«

U daljim pitanjima govori u korist jezika, raspreda o govorništvu, o računanju, o prirodnim znanostima, o zemljopisu, o povijesti: »Znadeš li točno svoju domovinsku povijest? Čemu služi mitologija?

LOGIKA, FILOZOFIJA, PRAVO

— »Shvaćaš li, da je znanje domovinskoga prava bezuvjetno potrebno? U čemu se ono sastoji? Zašto su zakoni pisani na latinskom jeziku?«
— Statistika — »Koji narodi stanuju kod nas? Koje su različitosti jezika, religija . . .«

REDARSTVO, FINANCIJSKE ZNANOSTI, TRGOVINA I DRUGO

— »Koje su nužne, a koje lijepe i obrazovne znanosti i umjetnosti? Kako se dade postići sreća da čovjek postane poštovan i ljubljen? Što je prijateljstvo, iskrenost i valjano postupanje? Što je prava veličina i čast, koja se tako često shvaća krivo? Što je egoizam — i najposlije, što su strasti?

Razmišljanje o ovim pitanjima ponajbolje će Te, dragi sine, upoznati sa samim sobom. ... S tim Te blagoslivam kao tvoja vjerna majka Janković.
Čepreg, 16. VIII. 1807.«

Na kopiji izvornog pisma stoji bilješka »Žalibože, nije se našao odgovor; da li je uopće stigao?!«

U jednom drugom pismu iste godine ova plemenita žena veli: »Plemićko rođenje daje nam manje poštenja i časti negoli nalaže časnih dužnosti, od kojih su prve, da služimo državi i domovini. ... Velika je sreća imati pred sobom čestito ime i dobar glas svojih roditelja. Tvoji roditelji ne ostavljaju ti

doduše nikakova bogatstva, ali lijepa dobra i velike primjere. Nitko neće od Tebe više tražiti, nego da ta dobra zavrijediš, a pradjedove da slijediš.«

Evo i jedne molitve iste plemkinje:

»O moj Stvoritelju, Ti sam vidiš želju moga zabrinutoga srca za napredak i sreću djece, koju si meni dao. Ako ne bih mogla njihova srca i misli voditi dobru i krijeposti, ako njihov život ne bi mogao služiti dobru čovječanstva i njihovu vlastitom, pa ako ne bi htjeli uvidjeti i razumjeti uzrok i svrhu svoga opstanka — uzmi ih k sebi još u cvijetu njihove nevinosti, prije negoli bi bili sasvim izgubljeni. Ja ću pored svoje boli za njihovim gubitkom imati barem utjehu, da ću ih Tebi vratiti onakve, kakve sam ih od Tebe primila, s poklikom »Gospode, neka bude volja Tvoja!

No ako bi moje brige i moji napori mogli toliko pridonijeti, da moja djeca budu meni u starosti, kao i potištenom čovječanstvu, potpora i veselje, tada, o Gospode, ne daj da ohladi moja odvažnost, jačaj i blagoslovi moje nastojanje za napredak djece, s kojom si mene blagoslovio! Amen.«

Vidiš moje dijete, to je moja molitva za Tebe, nadam se, da i ti u svojim molitvama misliš na mene, pa da svaki dan ujutro i navečer moliš Boga za pomoć. Da nikad ne zaboraviš, da si Bogu i za sve drugo dužan. On je sve dao i tražit će od tebe točan račun tvojih misli, riječi i čina, da te prema zaslugama nagradi ili kazni.

Beč, 24. ožujka 1808.«

Ovo lijepo svjedočanstvo o pravom kršćanskom odgoju, o ljubavi prema Bogu, domovini i bližnjemu ostaje kao trajan spomen za sva vremena. Postavke koje je grofica Vjekoslava navela, vrijede za svakog čovjeka i u svako vrijeme. I mi možemo iz ovih pisama puno toga naučiti za svoj život.

Priopćio: Mato BATOROVIĆ

ALEGORIJA SMRTI, GROBNICA GROFOVA JANKOVIĆ U KRIPTI ŽUPNE CRKVE U STRAŽEMANU, DONJA LIJEVA PLOČA JE GROFICE VJEKOSLAVE JANKOVIĆ DARUVARSKE, ROĐ. FESTETIĆ

Savjet majkama

Da sebi olakšate odgoj starije djece, one u pubertetu, savjetujemo vam da im nabavite slijedeće knjige:

MLADI NA KRISTOVU PUTU

DJEVOJKO, ZNAŠ LI LJUBITI?

MLADIĆU, ZNAŠ LI LJUBITI?

Prva knjiga će im pomoći da prodube svoje vjersko znanje i da nauče kako će svoju vjeru povezati sa svojim svagdanjim životom.

Druge dvije knjige nastoje mladima pomoći rješavati njihove mladenačke probleme, osobito odnos mladića prema djevojci, odnosno djevojke prema mladiću. U drugom dijelu prikazan je ukratko uzoran kršćanski brak i obitelj, a na kraju je nekoliko stranica posvećeno duhovnim zvanjima.

Sve tri knjige napisao je isti pisac o. Juraj Gusić DI na veoma zanimljiv način, pa ih mladi rado uzimaju u ruke. Neke su izdavane i po više puta. Neki primjerci tih knjiga obišli su cijele razrede ili cijele ulice idući iz ruke u ruku.

Razveselite, dakle, svog sina ili kćer i nabavite im te knjige.

Naručuju se na adresu: Franjo Ereiz, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 31.

Oglasi

OBITELJSKA LJETNA ŠKOLA
Od 26. do 30. kolovoza
»Vidi na str. 257.)

DUHOVNE VJEŽBE ZA SVEĆENIKE U OPATIJI

Trodnevni tečaj duhovnih vježbi za svećenike održat će se od 21 — 24. rujna. Tečaj počinje i završava naznačenog datuma navečer.

U rujnu postoji mogućnost individualnog obavljanja duhovnih vježbi, kako za svećenike tako i za laike.

Radi potankih informacija kao i radi prijave na tečaj javite se na adresu:

Isusovci
Rakovčeva 12.
51410 OPATIJA
Tel. 055/712-830

K N J I G E

Na adresi FRAŇJO EREIZ, Palmotićeva 31, 41001 ZAGREB, pp 699, možete naručiti slijedeće:

EVO TI MAJKE! — Marijanska razmatranja za tek započetu Marijinu godinu. Napisao Antun Weissgerber, poznat kao odgojitelj, propovjednik i duhovni vođa. Ovo će djelo duhovno obogatiti svakoga od nas za zdravo i plodno štovanje Marije. Knjiga je upravo izašla iz tiska. Cijena 4.500 din.

ISUS — OBJAVITELJ BOGA LJUBAVI, napisao Mato Zovkić, cijena 1250 d

SRCE ISUSOVO SPASENJE SVIJETA, napisao Bernhard Häring, cijena 1250 d

---

Na adresi: Knjižnica UPT — 54400 ĐAKOVO, pp 62, ili na telefon (054) 843-235 (oko 13 s.) mogu se naručiti slijedeće knjige:

ČOVJEK SAMOME SEBI, napisao Anton Trstenjak. To je najčitanija njegova knjiga na slovenskom jeziku u kojoj razlaže samopomoć čovjeka u vlastitoj izgradnji. Omot u boji. Cijena 1300 d.

SUDBINA DJECE U NAŠIM RUKAMA, napisala Christa Meves. Ponovljeno izdanje. Iskusna majka, psiholog razlaže presudne trenutke u odgoju za budućnost djece. Omot u boji. Cijena 1200 d.

TEREZIJA NEUMANN, »Vidjelica Isusove muke«, napisao P. Hermenegild. Mističarka naših dana. Pokrenut proces da je se proglasi blaženom. Omot u boji. Cijena 500 d.

ŽRTVA ISPOVJEDNE TAJNE, napisao J. Spillmann. Svećenik osumnjičen i nevin osuđen na doživotnu robiju. Nakon tri godine robovanja otkrio se pravi zločinac, a župnik se slavodobitno vratio u svoju župu. Omot u boji. Cijena 2000 d.

SAKRAMENAT KRSTA (KRŠTENJE), Najbitnije o krštenju u oklopnici s dvije slike u boji. Cijena 150 d. — Naručioci po 50 i više komada dobivaju po 100 d.

SAKRAMENAT POTVDE (KRIZMA). Kateheza za krizmanike, roditelje i kumove u preklopnici sa dvije slike u boji. Cijena 150 d, a za narudžbe veće od 50 komada cijena je 100 d.

Na adresi KRĆANSKA SADAŠNJOST, Marulićev trg 14., 41001 ZAGREB, pp. 434, možete naručiti slijedeće:

DANAŠNJI ČOVJEK PRED BIBLIJOM, napisao Luis Alonso Schökel. Problem znanstvenog pristupa Bibliji. — Cijena 970 d.

MOJ BRAT SVETAC, napisao Ciril Zlobec. Autobiografski roman. Cijena 2.400 d.

LAICI U PRVIM I ZADNJIM REDOVIMA, napisala Ljiljana Matković-Vlašić. — Cijena 980 d.

CRKVA — ZAJEDNICA KOJU BOG SAZIVA I ŠALJE, poslanica BKJ o Crkvi. Cijena 800 d.

33 MEDITACIJE. Na putu do smisla. Napisao Tomislav Ivančić. Novo izdanje. — Cijena 1.200 d.

OČE, napisao Tomislav Ivančić. Upute i predlošci za kršćansku meditaciju. Novo izdanje. — Cijena 1.500 d.

IZVORI TAIZEA, napisao Brat Roger. — Cijena 1.200 d.

VELIKI TJEDAN, kazeta. Izvodi: Schola cantorum zagrebačke katedrale. — Cijena 2.000 d.

RUKU TREBAM, kazeta. Duhovne šansone izvodi VERITAS iz Dubrovnika. — Cijena 2.000 d.

KAKO NAUČITI MOLITI?, napisao Carlo Maria Martini. S Evanđeljem po Luki u školi molitve. Preveo Adalbert Rebić — Cijena 1.200 d.

PREZBITERI SLUŽITELJI BOŽJE RIJEČI, zbornik radova sa seminara za permanentno obrazovanje svećenika. — Izdaje: Vrhbosanska visoka teološka škola, Sarajevo. — Cijena 1.500 d.

Zahvalnice

ZAHVALJUJEMO PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGRJEŠNOM SRCU MARIJINU

...za primljene milosti. — Matilda Burić, Zagreb

...i Majci Božjoj Bistričkoj na uslišanoj molitvi. — Milka Čmrlec, Bolfan

...sv. Josipu i svima svetima za primljene milosti. — Barbara Š.

...i sv. Leopoldu za sve milosti. — V. M.

...na primljenim milostima. — Tekla Barišić, Mlinište

...Majci Božjoj Bistričkoj i sv. Antunu za zdravlje. — Ana Piskač, Osijek

...Kraljici Mira i svima svetima za mnoge primljene milosti, a napose za ozdravljenje majke starice iza operacije u 83 g. života. — Obitelj Car, Crikvenica

...Gospi od brze pomoći i sv. Leopoldu za primljene milosti. — Oršolić, Nova Gradiška

...Gospi od brze pomoći za unukino ozdravljenje. — Manda Rubčić, Sidney

...i Gospi od brze pomoći za zdravlje obitelji. — Katica Šporčić, Đeletovci

...Predr. Krvi Isusovoj, Gospi od brze pomoći i svima svetima za mnoge primljene milosti, a napose za sretnu operaciju drage osobe uz preporuku za jednu veliku nakanu. — Obitelj M. M.

...Gospi Žalosnoj i sv. Luciji i svima svetima na sretnoj operaciji oka. — S., Varaždin

...biskupu Langu i Petru Barbariću što mi je stariji sin dobio zaposlenje, a mlađi položio dva teška ispita. — Zahvalna majka, Opatija

...i svima svetima za sve primljene milosti. — BOJA, Stuttgart

...i Gospi od brze pomoći za zdravlje unuka koji je stradao u prometnoj nesreći. — Zahvalna baka, Šljivoševci

...Majci Božjoj Bistričkoj, sv. Josipu i sv. Antunu što su sačuvali majku i sina u dvije prometne nesreće, kao i za druge primljene milosti. — Zahvalna baka iz Koprivnice

...Duhu Svetomu, sv. Obitelji i nebeskim zaštitnicima za mnoge milosti, a napose što mi je unuk dobio zaposlenje. — Zahvalna majka, Lokve

...i sv. Ivanu Krstitelju za primljene milosti, uz preporuku za zdravlje. — Lucija Misija, Banja Luka

...i sv. Antunu za primljene milosti. — M. M., Tršće

...Ocu Nebekom i s. Luki na svim milostima, a posebno za zaposlenje. — Marija iz Slavonije

...Gospi od brze pomoći, sv. Leopoldu i Ivanu Merzu za velike milosti, a napose za unukino zaposlenje. — Baka, Piškorevci

...i Gospi Loretskoj što su mi kćerku i sinas spasili u prometnoj nesreći. — H. K., Primošten

...i Duhu Svetomu što mi je unuka sretno položila maturu. — D. S., Mače

...i Ivanu Merzu za primljene milosti, a napose za zdravlje. — Štovateljica Srca Isusova

...sv. Josipu, sv. Leopoldu i o. Anti Antiću za primljene milosti, D. i T., Frankfurt

...sv. Josipu i svim zaštitnicima za sve primljene milosti. — M., Mrkopalj

...sv. Josipu i sv. Anti za sve primljene milosti, a napose za zdravlje. — Ruža Dančević, Jelsa

...Gospi od brze pomoći i svima svetima za primljene milosti, a napose za zdravlje. — Veronika Hasan, Žuljana

...sv. Maksimilijanu Kolbeu i sv. Leopoldu za primljene milosti. — J. P., Đakovo

...i svim zaštitnicima za sve milosti, a napose za zdravlje. — Baka Vlatka, Gerovo

...i Gospi od brze pomoći za sretan porod. — Nona Tonica, Rijeka

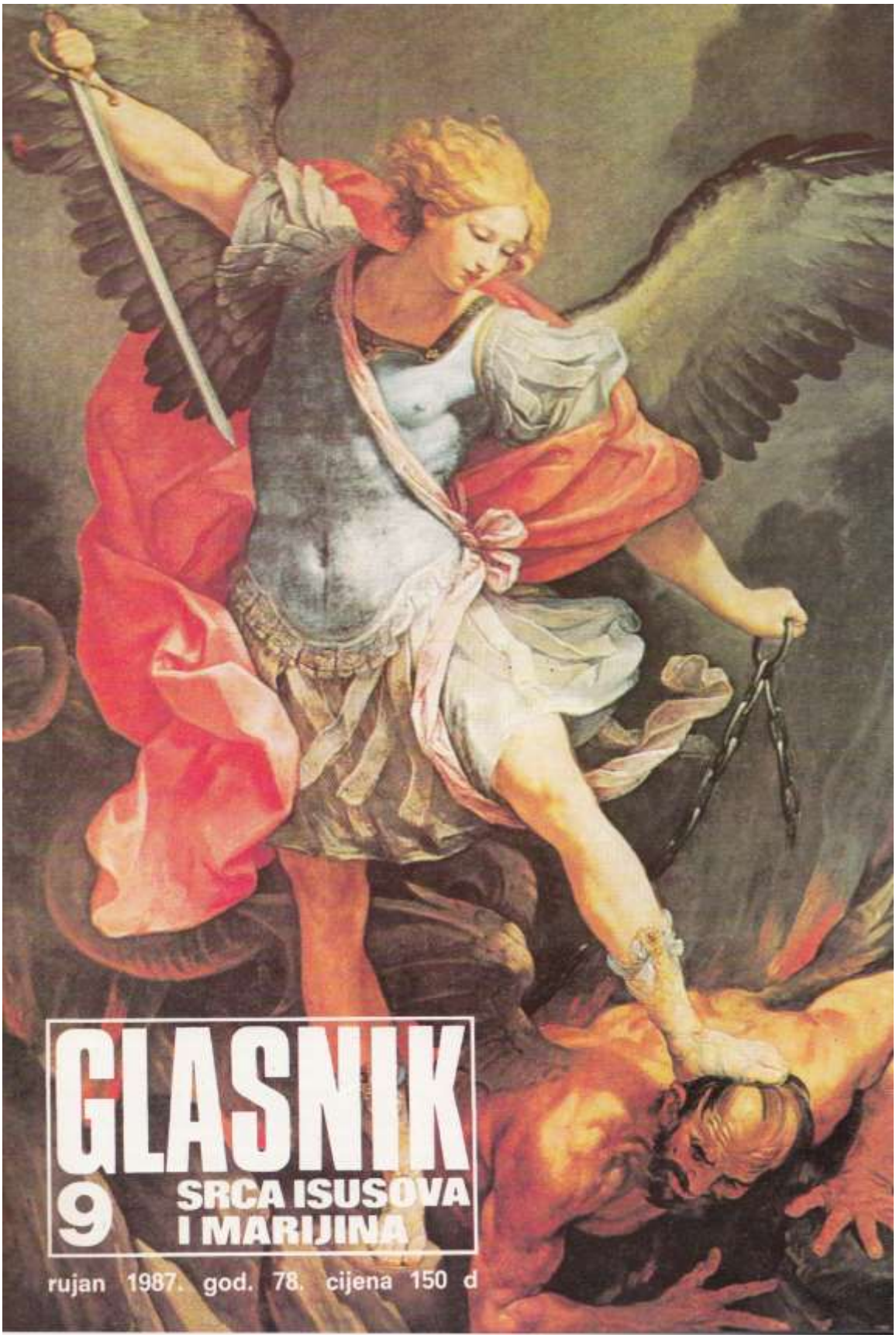
...sv. Josipu i sv. Leopoldu, uz preporuku za zaposlenje mojih unuka. — Eva Bošnjak, Valpovo

...Gospi Lurdskoj i sv. Antunu za sve primljene milosti u obitelji. — V. T., Subotica

...Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i ostalim zaštitnicima na primljenim milostima, a napose na uspjeloj operaciji. — Ana Stojanović, Babina Greda

PREPORUČUJEMO SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI

GLASNIK

9 SRCA ISUSOVA I MARIJINA

rujan 1987. god. 78. cijena 150 d

SV. MIHAEL ARKANĐEO
(Naslikao: Guido RENI)

DJECA U IGRI – VIŠAK RADOSTI VRHU ŽALOSTI
(M. SPAHIJA)

Tebi, moj Anđele!

Vrijeme izgara, život stari...
Jutra se bude na nebu uvijek iznova.
A ja?
U pljesnivoj ili cvjetnoj tišini,
u golom plaču ili miomirisu radosti,
u opsegu laži ili u posjedu istine,
u žigu očaja ili u visokom ushitu nade,
u dosadnom monologu sata
ili u vrtlogu divlje muzike
živim pod nebeskim šatorom,
osluškujem šum tvojih haljina i meki hod.
Osjećam tvoje melemne dodire,
i žalosne poglede na tren,
i svileni sjaj sreće što me pratiš.
I dok vrijeme leti i nestašno krilima maše,
u oklopu samoće krojim misli,
šetam perivojem pjesme
i s radošću nazdravljam – Tebi, moj Anđele!

IVNA

GLASNIK
Srca Isusova
i Marijina

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove. – Glavni i odgovorni urednik: Valentin Miklobušec. – Uredničko vijeće: Josip Antolović, Ignac Belak, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Stjepan Kuzmić, Valentin Miklobušec, Mato Rusan i Marijan Steiner. – Tehnički urednici: Ignac Belak i Miro Jurić. – Adresa uredništva i uprave: Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp 699. – Telefon: (041) 434-710, (433-362). – Tisak »Plamen«, Slavonski Brod. – Cijena pojedinog broja 150 d. – Godišnja pretplata 1800 d. – Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10 posto popusta. – Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu uprave. – Poštarina plaćena u gotovom. Rukopise i fotografije ne vraćamo.

Urednikova riječ

U rukama vam je, dragi čitaoci, rujanski Glasnik sav nekako u znaku Križa. Nije to slučajno. Upravo 14. rujna je blagdan Uzvišenja sv. Križa, a odmah sutradan je Žalosna Gospa. Mi znamo što je Kristov križ i kako je Gospa u njemu sudjelovala. Sjedinjeni s njom, doista možemo klicati: »Častimo te, Križu sveti!« Častimo te svojim životom, svojom ljubavlju prema bližnjemu, svojom brigom za mlade koji su se dali zatrovati drogom, častimo te borbom za bolju budućnost svakog poštenog društva, a osobito za bolju budućnost našeg naroda, jer ti si znak spasenja svakog naroda. Ta naša borba očitovat će se životom po vjeri, vjernošću našim obiteljskim i radnim dužnostima, vjernošću našoj nacionalnoj kulturi i svemu onome što nas čini kršćanima. Na svakom mjestu svjedočit ćemo za Križ, jer on je nedjeljiv od našeg života kao što je nedjeljiv i Krist koji nas je po križu otkupio.

»Evo ti Majke!« – govori Isus s križa svakome od nas. Tim darom učinio nas je djecom svoje Majke, a Kalvarijsko brdo postalo je po tome najsvetije susretište Neba sa Zemljom. Od tog je časa Marija postala duhovna majka svakog vjernika, i svaki je vjernički narod s pravom, radosno i ponosno časti kao svoju Kraljicu, pa je tako častimo i mi, vjernici Hrvati. Time je nikome ne otimamo, nego se sa svom Njezinom djecom samo intimnije združujemo, da svi budemo više Marijini, više Isusovi.

Reportaža nas vodi u Križevce, starodrevni grad sjeverne Hrvatske, koji teško stvara svoju sadašnjost, kao što teško otkriva i svoju prošlost, iako se ima čime ponositi. To je grad hrvatskog mučenika i blaženika Marka Križevčanina koji se slavi 7. rujna. Od tog datuma do svog imendana 14. rujna, Križevci bi morali drugačije disati i živjeti, nego što je to danas.

Misijska nakana za rujan ne odnosi se samo na Aziju i Afriku, nego i na nas, na našu mladež. A druge stranice misija donose pisma naših misionara, pa će tako svatko naći nešto za sebe. Bilo svima na radost!

GLASNIK
Srca Isusova i Marijina

GOD. 78. RUJAN 1987. BR. 9

SADRŽAJ

HVALA NA PISMU 292

»ČASTIMO TE, KRIŽU SVETI«, J. Antolović 294

ZA USPJEŠNU POMOĆ OVISNICIMA O DROGI, P. Galauner 296

DVIJE STRANE MEDALJE, R. Grgec 298

KRŠĆANIN I IZGRADNJA DRUŠTVA, R. Brajičić 299

»EVO TI MAJKE!« A. Weissgerber 300

GORA – SUSRETIŠTE NEBA I ZEMLJE, M. Steiner 302

KRIZE, Aforist 305

KRIŽEVCI NA KRIŽNOM PUTU, Tino 306

NEMINOVNO PITANJE, J. Antolović 308

KRIŽ – LJESTVE ZA USPON U NEBO, S. Kuzmić 310

TIHA RADOST U PRINESENOJ ŽRTVI, Dolores 312

SURADNJA KRŠĆANSKE I MUSLIMANSKE MLADEŽI, M. Rusan 314

PRVI PUT U SELU DUČNEKHALI, A. Gabrić 315

USPOMENE S. SILVINE 316

DVOSTRUKA GRADNJA, I. Dilber 317

PETAR KASUI, H. Cieslik 319

Hvala na pismu

NIJE ON SAMO NEŽENJA!

Cijenjeno uredništvo!

Šaljem vam ovo pismo s molbom da mi odgovorite preko Glasnika. Djevojka sam srednjoškolka, rodom iz okolice Zagreba, a sada se nalazim kod svoje bake na selu. Volim čovjeka srednjih godina. Od mene je zapravo puno stariji. On mene jako voli i moja mu je blizina potrebna. Svaki dan nađe mogućnosti i prilike da me vidi. Opskrbljuje me novcem, a daje mi i darove veće ili manje. Baka, kod koje se sada nalazim, velika je vjernica, veoma pobožna i prirodno vrlo inteligentna. Svoju muku, patnju i skrivenu ljubav povjerila sam upravo toj svojoj bakici, pa ju je to veoma uznemirilo. Otišla je svećeniku, ovdje ih ima više, da ih upita što da mi savjetuje.

Moj ideal je svećenik. Baka mi je rekla da sam za njega velika smetnja i napast. Smetam mu svuda. Kad sada razmišljam vidim da je on puno kriv. Ono što je mene sada uplašilo jest moja ispovijed, a baku je ražalostilo što meni i mama pomaže da ostanem navezana na tog čovjeka. Strašno mi je. Htjela bih natrag, ali nemam snage. Vidim da je to zlo, a ipak u njemu ustrajem. Molim vas da mi dadete savjet. Sigurna sam da ima još takvih slučajeva, pa će vaš savjet svima dobro doći. Puno vas pozdravljam i zahvaljujem.

ZABRINUTA

Iako u prvom dijelu pisma ne veliš da se radi o svećeniku, iz drugog to biva jasno. Ti si tek djevojka srednjoškolske dobi, a za tog čovjeka veliš da je od tebe puno stariji. Čak i da nije svećenik ne bi, zbog razlike dobi, bio prikladan partner za brak. Rijetko su kada takvi brakovi skladni. A kad se radi o svećeniku, ne dolazi nikako u obzir! U njemu kao čovjeku može se roditi simpatija prema nekoj ženskoj osobi, ali zbog preuzetih svećeničkih obveza mora te simpatije odlučno otkloniti, a nipošto prelaziti na djela kakva ti u pismu spominješ. Ako je tako, onda je on u sebi već teško poljuljan. Ako je on izgubio glavu, ti je ne smiješ gubiti. Vrati mu novac i darove, i time ćeš mu dosta jasno reći što misliš o njegovoj sklonosti prema tebi. Ne povuče li se, reci mu da ćeš cijelu stvar iznijeti pred biskupa, što si i dužna učiniti ako se ne povuče. Ti ćeš to veoma lako riješiti, ako samo hoćeš. Ne prekineš li tu nezrelu simpatiju odmah, bit će ti još teže. Nisi li ti još zapravo razmažena curica koju vesele »tatini« darovi? Znaš li uopće što je to odnos mladić-djevojka, što to znači stupiti u brak, kakva je sablazan za vjernike ako svećenik ode sa ženom – pa još s nezrelom djevojkom, itd? Čudi me ponašanje tvoje mame. Zar je i ona izgubila pamet? Jedino baka je shvatila, kao iskusna žena i kao vjernica, o čemu se radi. Poslušaj je, nećeš se pokajati, i nakon što se malo smiriš, vidjet ćeš kakav ti je promašaj prijetio. Da se radi o zaista ozbiljnoj stvari, reći ću tebi ono što mora znati i on: Ne igraj se!

Drugi vatikanski koncil govori o tome kakvu bi ljudsku zrelost morao sticati budući svećenik, da bi uistinu bio svjedok Kristov: ». . .neka se kod pitomaca razvija i dužna ljudska zrelost, koja se poglavito posvjedočuje stanovitom postojanošću duha, sposobnošću donošenja odvagnutih odluka i ispravnim sudom o ljudima i događajima... neka se odgoje da budu jaki duhom i neka općenito nastoje cijeniti one kreposti do kojih ljudi više drže i koje preporučuju Kristova slugu kao što su: iskrenost, stalna briga za pravdu, vjernost obećanjima, uglađenost u odnosima, u govoru, čednost povezana s ljubaznošću« (OT 11).

UREDNIK

ZBUNJENA TEŠKOĆAMA

Cijenjeno uredništvo!

Odgojena sam u strogo kršćanskom duhu. Od malih nogu vjeru sam shvatila kao nešto veliko i vrijedno, nešto što čovjeka usmjeruje na altruizam i velikodušnost. Tako sam proživjela djetinjstvo i mladost, ali i uz veliki strah od grijeha. Svoju vjeru sam oduvijek prakticirala, ali sam došla u situaciju da sve odbacim, jer je moja vjera suha, čini mi se bez osnove, bez radosti i mira.

Ja sam majka, a što pružam svojoj djeci?

Sve me tjera u depresiju, jer kad god učinim kakav grijeh, uvijek sam tužna i sama pomisao da ću nakon ispovijedi – opet doći na ispovijed – jer života nema bez ispovijedi, to u meni izaziva žalost. Naravno, riječ je o malim grijesima.

Zatim: uz trud i muku, ispravim neke grijehe, uspijem se odreći nečega lošeg, a onda opet iznova toliko lošega otkrivam kod sebe. Osim toga, jako me muči strah od križa. Znam da Otac nije štedio Sina pa neće štedjeti ni mene, ali ja se toga užasno plašim. Ja bih da mi križevi u životu budu laki, jer u protivnom neću imati radosti. Ma, radosti nemam ni sada! Žao mi je djece, jer sam kao njihova majka često tužna, a trebala bih biti vesela majka.

Pouzdanja u Oca imam, vjerujem, ali mi se čini da pravi vjernik mora biti izvor radosti. Ja nisam radosna kad se pojave križevi. Ja često u sebi proživljavam osjećaj krivice, bojim se da nekoga ne sablaznim, ne bih htjela nikoga uvrijediti, a u životu svakodnevice vidim da bi trebalo nekad biti i bezobrazan. Kršćanin, kako ja shvaćam, trebao bi biti borac za pravdu i nosilac mira i radosti. Ja se pitam u čemu i gdje sam ja kršćanin, kad od gore navedenog ništa ne posjedujem. Obavljam redovito sve vjerske dužnosti, trudim se da se izgradim u potpuniju osobu, ali uza sve znanje, vjeru i mali trud, ostajem bez radosti, a sada i bez volje da nastavim istim putem. Ne znam kako da se promijenim? Ne znam što trebam činiti? A ovako dalje ne mogu, ne mogu dozvoliti da moja djeca i suprug imaju pored sebe osobu koja živi vječno u strahu, često u suzama, često i u srdžbi.

Pomozite mi! Odgovorite mi! Nije mi jasno kako to da i pored vjere i povjerenja u Boga, nemam radosti? Molim se da radosno živim i da podnosim svoje male životne teškoće, a i dalje ostajem ista!

Velika vam hvala unaprijed!

Š. Š.

Da smo se našli u vremenskom tjesnacu kada bih vam morao što kraće odgovoriti, moj bi odgovor glasio: U duševnoj depresiji ne stvarajte nove odluke niti mijenjajte životni pravac. Ustrajte dok se nebo nad vama ne raščisti, da biste vidjeli što vam je unaprijed činiti. Makar to i dugo čekali, ostaje isto pravilo. Ustrajte, molite, ustrajte, molite – pobijedit ćete!

Ako vaš križ nije izvanredan, ne znači da nije težak. Mnogi su križevi veoma teški upravo stoga što su dosadni, a najteži je upravo onaj koji izbjegavamo. Nijedno dobro što ga učinimo – makar samo zato što ga moramo učiniti – nije izgubljeno. Baš od takvih dobrih djela mnogi žive. Kad bismo radili samo ono što nam je ugodno, malošto bismo uopće učinili. Pitajte se što bi vaša djeca bez vas – bez majke – makar i takve kakva jeste? Svakoga od nas život troši, i s godinama se osjeti da više nema romantizma, ali to nipošto ne znači da je i život izgubio smisao.

Žito mora biti samljeveno, tijesto ispečeno, i tek tako dobiva se slastan kruh. Žito koje bi se htjelo trajno samo milovati s vjetrom i suncem, igrati se s crvenim makovima u svojim njedrima, nikoga ne bi nahranilo. Ono mora poći pod srp i u mlin i u peć – mora nestati – da bi drugi od njega živjeli. Ono je sijano za druge, raslo je za druge i zdrobljeno je za druge; sav mu je smisao u drugome. Zar je s nama drugačije? Tko bi htio živjeti samo za sebe, izgubit će i druge i sebe. Ustrajte, molite, pobijedit ćete!

UREDNIK

Častimo te, Križu sveti!

U svojoj marijanskoj enciklici »Redemptoris Mater« sv. Otac Ivan Pavao II spominje kako se ove godine navršava 12 stoljeća od Drugog nicejskog sabora koji je nakon žestokih borbi za štovanje svetih slika definirao, da se »prema učenju svetih Otaca i sveopće predaje Crkve mogu vjernicima na čašćenje predlagati zajedno s Križem i slike Majke Božje, anđela i svetaca bilo u crkvama, bilo u kućama, bilo uzduž putova« (broj 33).

ZNAK – SVUDA PRISUTAN

Tisuću dvjestota obljetnica Drugog nicejskog sabora daje nam povod za razmišljanje o raspelu i o onome što nam taj sveti znak govori? On je u kršćanstvu posvuda prisutan. Resi tornjeve i kupole naših bazilika, katedrala, crkava i kapela. Nalazi se nad oltarom gdje se slavi euharistijska žrtva, uprisutnjenje kalvarijske žrtve. Stalni je gost naših raskršća i poljskih puteva. Neki ga nose na prsima. U Bosni, gdje su katolici stoljećima živjeli s muslimanima, katoličke su kuće imale na pročelju križ kao znak pripadnosti Kristu, a neke ga imaju i danas.

Ono što ne smije iščeznuti iz svijesti, mora na neki način stalno biti pred očima. Dobro to znaju moćnici i silnici ovoga svijeta, kraljevi i diktatori. Za nacionalsocijalizma u Njemačkoj, a za staljinizma u Sovjetskom Savezu, u svakoj učionici, u svakom uredu, morala je na zidu visjeti slika Fürera, odnosno Staljina. Staljinovi i Maovi kipovi bili su svuda po trgovima. Bili su protiv Boga, a vladali su se kao bogovi. Ako je za naše spasenje bila najpresudnija Kristova krvna žrtva na oltaru križa, na Kalvariji, onda je opravdano, da se stalno spominjemo Kristovog otkupiteljskog čina. Krist se sam pobrinuo da ne padne u zaborav ustanovivši euharistijsku žrtvu, a kršćanska je pobožnost već od najranijih vremena počela isticati i častiti križ kao sredstvo i znak našeg spasenja. To je čašćenje tim opravdanije što se Krist nije nasiljem nametnuo svojim sljedbenicima, kao što to čine razni silnici, već svojom ljubavlju, koja je doživjela vrhunac kad je bio razapet i uzdignut na križ.

ŠTO NAM GOVORI RASPELO?

Što nam, dakle, govori raspelo, taj sveti kršćanski znak? Govori nam ponajprije o strahoti grijeha. Danas, kad je čovjek izgubio smisao za strahovitost grijeha, omalovažavajući ga, niječući ga, i smatrajući ga čak »junačkim činom«, jer nas tobože stavlja iznad razlike između dobra i zla – kako je to govorio Nietzsche – raspelo nam govori da su takve tvrdnje laž, da su neosnovane i pogubne. Njihovu pogubnost danas doživljavamo više nego ikada. Da li je do strašne i pogubne zagađenosti ljudskog okoliša došlo zato što je čovjek bio odviše moralan, odviše poštivao prirodne zakone? Da li je do side došlo zato, što je čovjek previše obdržavao šestu Božju zapovijed? Da li je došlo do koncentracionih logora, plinskih komora, gulaga i raznih robijašnica zato što se poštivala peta Božja zapovijed? Zato što je bilo previše ljubavi prema bližnjemu? – Baš obratno!!!

Zato nam je potrebno raspelo koje nam govori o strahoti grijeha, koje govori da je grijeh najveće i jedino zlo što postoji! Grijeh dijeli čovjeka od Boga, unakazuje u njemu bogolikost, strovaljuje ga u pakao. Odgovor na ljudski grijeh je Krist raspet da nas oslobodi od grijeha i spasi za vrijeme i vječnost.

Križ nam nadalje govori o beskonačnoj i vječnoj Božjoj ljubavi prema svijetu i prema čovjeku. »Da, Bog je tako ljubio svijet da je dao svoga jedinorođenog Sina da ne pogine nijedan koji u nj vjeruje, već da ima život vječni« (Iv 3,16). Da bi zadovoljio Božjoj pravdi, Krist nije morao na križ, jer svaki njegov čin, kao čin Bogočovjeka, ima neizmjernu cijenu. Ali, ono što bi zadovoljavalo Božjoj pravdi, ne bi i njegovoj beskrajnoj ljubavi – zato je Krist pošao na križ!

SVJEDOČANSTVO VRHUNSKE LJUBAVI

Križem nam je Krist htio »iskazati ljubav do vrhunca« (Iv 13,1). Lijepo je to shvatio veliki dominikanski propovjednik Henri Lacordaire

(1802 – 1961), kad je rekao: »Onaj ima najveću ljubav koji ljubi i bez razlogâ, koji prvi ljubi, koji žarko ljubi, koji ljubi sve do smrti – a to je ljubav našega Boga.« Križ glasno naviješta tu ljubav, a dakako da je shvaća samo onaj koji vjeruje u ljubav. »A mi smo upoznali ljubav koju Bog ima prema nama i povjerovali joj« (I. Iv 4,16). A »u ovom se sastoji ljubav; nismo mi ljubili Boga, nego je on ljubio nas i poslao Sina svoga kao žrtvu pomirnicu za naše grijehe« (I. Iv 4,10).

Ali križ ne samo da nam govori, on nam daje i snagu. Sveti papa Grgur Veliki kaže: »Ništa nije tako teško, da se ne bi moglo smireno podnositi, kad se u pamet doziva Kristova muka.« O njoj nam križ najviše govori. Isus ga je ponio na Kalvariju, Isus je na nj bio prikovan. Toma Kempenac piše da je zapravo čitav Kristov život bio »križ i mučeništvo«. Onaj tko se neprestano jada, pada u malodušnost, približava se očaju, možda je zaboravio nešto važno. Zaboravio je da se često i duboko zagleda u lice raspetoga i trnjem okrunjenoga Krista. Zaboravio je ničice pasti pred lice raspetog Bogočovjeka, zagledati se u to lice i svom dušom proplakati. Taj pogled, taj plač uklanja ljudsku slabost, daje jakost. I tko je u napasti podlegao, taj nije s dosta vjere molio i ponavljao sa sv. Antunom Padovanskim: »Gle križa Gospodnjega, bježite neprijateljske sile, pobijedio je lav iz plemena Judina!«

Toliki mučenici, koji podnesoše najokrutnije muke, svjedoci su ne samo svoje vjere, svojih uzvišenih i plemenitih ideala, nego i snage što dolazi od raspetog Krista. Sv. Justin mučenik (+ 165.) na prijetnju rimskog prefekta Rustika: »Ako ne izvršite što je zapovjeđeno, bit ćete bez milosrđa razapeti!« – u svoje ime i u ime svojih sudrugova i supatnika hrabro odgovara: »Upravo to i želimo da budemo razapeti poradi našega Gospodina Isusa Krista i tako se spasimo. To će nam pribaviti spasenje i povjerenje pred strašnijim i općim sudom Gospodina našeg i Spasitelja.«

Budimo i mi uvijek u svome životu u školi Isusova križa! Dopustimo da nam govori, jer njegova je besjeda snaga. »Bez sumnje, govor na križu ludost je za one koji propadaju, a za nas koji se spasavamo sila je Božja« (I Kor 1,18). Naša životna mudrost neka bude križ i Isus Krist na njemu prikovan. Tako ćemo postati ne samo mudri u Kristu, nego i dionici snage koja pobjeđuje »kneza ovoga svijeta«, koja pobjeđuje samu smrt.

Josip ANTOLOVIĆ

NOVO SELO U ŽUMBERKU ČUVA I KITI SVOJ STARI KRIŽ KRAJ PUTA. TAKO JE KRIŽ IZGLEDO LANI U STUDENOM

Ljubi Boga i bližnjega svoga!

Prema Svetom Augustinu, ljubav prema Bogu i bližnjemu dva su krila, kojima kršćanin leti u Božje Kraljevstvo. On piše: »Ako želiš znati koliko vrijedi tvoja ljubav, gledaj kamo te vodi. Čuvaj se, da se ne priveže za kakvu zemaljsku stvar. Ako se privežeš za kakvu stvar na zemlji, tvoja će se krila zapetljati, bit će kao prilijepljena opasnim ljepilom i ne ćeš biti u stanju letjeti. Naprotiv, ako nisi privezan uz zemaljske stvari, krila će ti biti slobodna i ljubavlju prema Bogu i bližnjemu moći ćeš slobodno letjeti. Kamo ćeš letjeti ako li ne k Bogu? Ljubeći letiš i penješ se«.

Za vrijeme Mise, kršćani pjevaju: Alleluja! Taj usklik je hebrejska riječ, a znači: SLAVITE BOGA! Često izgovaramo tu riječ u crkvi, ali smo svojim životom daleko od Boga! Sveti Augustin veli: »Da naš alleluja, slavite Boga, ne bude laž, neka naš svagdanji život bude zaista slavljenje Boga!«

Dalje Augustin piše: »Ako stalno živiš čineći dobro, tvoj će život govoriti, makar šutiš. Da, uho Božje čuje glas tvoga srca. Naše uši čuju naše riječi, ali Bog čuje naše misli. Braćo, ne vodite brigu samo o zvuku glasa! Kad slavite

(Nastavak na str. 311)

Za uspješnu pomoć ovisnicima o drogi

Borba između dobra i zla počela je davno prije čovjekove povijesti. Kad se pojavio na zemlji čovjek, Sotona je već bio tu i ubrzo se pojavio na sceni. Nastupio je u neobično vrijeme i na neočekivani način. Imao je on već iskustvo da ne može izravno škoditi Bogu, jer Bog je u sebi neranjiv. Upravo zato okomio se Sotona na stvorenja, posebno na najodličnije Božje stvorenje na zemlji, na čovjeka. I već u zemaljskom raju uspjelo mu je iznakaziti Božju sliku u čovjeku. Nakon tog uspjeha on više neće odustati od svoje paklene namjere da se u čovjeku osveti Bogu. On to čini sve do naših dana, i prilično mu uspijeva. Uvijek pronalazi nove načine i nova sredstva. Jedne uvodi u nezasitnu trku za profitom i stjecanjem, druge uvodi u pljačku i razbojstva. Danas se služi drogom da upropasti osobito mlade. Iako je droga skupa, mnogi ipak dođu do nje, ne znajući – ili ne priznajući – da su time počeli svoje vlastito samouništenje. Njezina razorna moć uništava ne samo pojedinca nego i obitelj i šire društvo.

POTRESNA STVARNOST

Potresno je suočiti se s mladim ovisnicima o drogi. Iscrpljeno tijelo i satrveno lice samo su znak puno teže, nutarnje ruševine. Svojom pojavom bude u nama samilost, katkada i strah, ali iznad svega ranjavaju ljubav roditelja koji često puta svoju vlastitu djecu bespomoćno prate kako srljaju u propast. Koliko imade upravo zbog toga satrvenih roditelja?!

Lakoumnost, naivnost mladenačka radoznalost s jedne strane, te bezdušna nametljivost preprodavača droge s druge strane, često su izgovor nezaustavljivih tragedija. Nažalost to zlo uzima sve više maha u bogatim zemljama, a češće no što se misli razlog je siromaštva u siromašnim zemljama. To zlo znade sebi prokrčiti put i u naše strane i među našu mladež, dapače i na selo. Čak i za vrijeme školskih odmora tobožnji prijatelji nuđaju učenicima i učenicama svoje usluge. A dosta je jednom se »osladiti«. Kasnije se teško oduprijeti. Mladi tu katkada postaju žrtva i protiv svoje volje, i prije nego što uoče pravu opasnost. Sile tame imaju svoje metode i svoju taktiku. U konačnici idu za uništenjem čovjeka.

Droga je danas velika prijetnja čovječanstvu, pogotovo mladima. Ona je sposobna uništiti čovjeka u njegovoj jezgri, onesposobiti ga za svako ozbiljno životno djelo i pretvoriti ga u rušitelja svega onoga što je do sada ostvareno. Čovjek je na novi način i u velikim razmjerima ugrožen. Droga je opasnija od alkohola i od moralne raspuštenosti.

CRKVA OSJEĆA ODGOVORNOST

Kad je čovjek ugrožen u svojoj biti, Crkva ne može ostati postrani. Krist je Spasitelj čovjeka. Kristovo spasiteljsko djelovanje ostvaruje se u Crkvi i po Crkvi. Crkva ima poslanje da liječi bolesne, a ovisnici o drogi teški su bolesnici, ne samo na tijelu nego još više na duši.

Razumljivo je da su u krugu Crkve nikle razne ustanove, koje okupljaju ovisnike i nastoje im pomoći. U Italiji je nadasve poznat svećenik Don Mario Picchi, osnivač i direktor »Talijanskog centra solidarnosti« u Rimu, u kojemu se radi upravo s takvim bolesnicima. To je glavna dužnost i poslanje koje je dobio od Crkve. Među dobrovoljnim suradnicima imade redovnika i redovnica, ali i znatniji broj zauzetih laika, koji se na taj način potpuno ili djelomično stavljaju u službu svoje bolesne braće. U tom se osobito ističu studenti naših bogoslovnih učilišta, jer kršćanin tu ne može ostati ravnodušan.

U rujnu 1984. godine sv. Otac je primio u audijenciju sudionike 8. svjetskog kongresa onih zajednica koje se

brinu za ozdravljenje ovisnika o drogi. Papa ih je ohrabrio u njihovom plemenitom nastojanju za oporavak ugroženih i zahvaćenih drogom. Posebno je istaknuo, da su njihova nastojanja već urodila lijepim plodovima. Nesebičnim i požrtvovnim ljudskim zauzimanjem, mnoga se je od tih žrtava oslobodila od svoje zlokobne ovisnosti i vratila se normalnom životu.

MEĐUNARODNA KONFERENCIJA U BEČU

Problem droge zabrinjava i Organizaciju Ujedinjenih Naroda. Ona ima svoje organe kojima kontrolira kretanje droge, a ima i velike fondove za suzbijanje toga zla. Od 17. do 26. lipnja ove godine Ujedinjene Nacije su organizirale u Beču međunarodnu konferenciju o suzbijanju droge i to na svim razinama: od proizvodnje do potrošnje. Ali to nije ni lak ni jednostavan posao. U pitanju je dobro organizirana i po cijelom svijetu prisutna mreža, koja raspolaže velikim kapitalom i velikom moći. Imade svoje kraljeve – »kraljeve opijuma«, »kraljeve kokaina« – svoje privatne armije i svoje osvetnike.

BORBA JE OPASNA

Osvetničku moć proizvođača i potrošača droge osjetio je na sebi bivši ministar pravosuđa u Kolumbiji, Enrique Parejo Gonzalez. Za vrijeme svoje službe neumoljivo se zauzimao protiv trgovine drogom. Zbog toga su mu učestalo prijetili smrću. Da zaista ne bi završio kao njegov predšasnik koji je bio i umoren, vlada ga je poslala za ambasadora u Budimpeštu. No 13. siječnja ove godine izvršen je tamo na njega atentat. Ostao je živ zahvaljujući sretnoj okolnosti, što je atentator nakon petog hica mislio, da je već mrtav.

RAD I MOLITVA ZA SUZBIJANJE UPOTREBE DROGE

Radi se zaista o velikom zlu našeg vremena, kako se nedavno o tome izrazio sv. Otac. Skrajnji je čas da se to zlo zajedničkim djelovanjem suzbije. To djelovanje treba poduprijeti i molitvom. David Wilkerson, protestantski pastor, zauzeto se borio protiv toga zla. Kad god su mu prijatelji doveli kojega ovisnika o drogi, naredio je svojim suradnicima da odu u kapelicu na molitvu, a on bi za to vrijeme razgovarao s tim čovjekom. Upravo ta zajednička akcija razgovor sa žrtvom i molitva za žrtvu donijela je bogate plodove.

Ovaj mjesec želimo zajedno sa sv. Ocem moliti za tu tako važnu nakanu. Želimo moliti za ovisnike, ali i za sve koji rade na suzbijanju toga zla, za uspjeh svih pozitivnih inicijativa na tom području. Molitvom se borimo protiv sila tame, koje stoje u pozadini tog uništavanja čovjeka.

Nakana naših biskupa:

ZA SURADNJU RODITELJA I VJEROUČITELJA

Dobar odgoj traži sklad i suradnju svih odgojnih čimbenika. To osobito vrijedi za vjerski odgoj. U vjerskom rastu i sazrijevanju djeca i mladež, roditelji i vjeroučitelji, moraju biti ne samo na istoj valnoj dužini, nego se moraju sastajati, savjetovati i surađivati. Nije dosta da roditelji upute svoje dijete na vjeronauk, a da se dalje ne zanimaju kako se njihovo dijete razvija i raste, ili nisu spremni da mu trajno pomažu primjerom svoga života. Ali isto je tako pogibeljno, ako vjeroučitelj samouvjereno ide naprijed bez roditelja, ako ih ne nastoji uključiti u svoj rad, ne vodeći računa o onome što roditelji daju ili ne daju djeci, ili što bi mogli ili morali dati djeci za njihov napredak. Dakako da se od vjeroučitelja očekuje i tankoćutnost za sve ono što roditelji s pravom traže i očekuju u vjerskom odgoju svoje djece. Samo zajedničkim radom postajemo jaki i uspješni odgojitelji koji mogu postići trajne plodove.

Petar GALAUNER

Dvije strane medalje

Piše: prof. Radovan GRGEC

Gledali smo ih kako se bore hrabro i mladenački poletno za medalje. Univerzijada, održana nedavno u glavnom gradu Hrvatske, bila je smotra mladosti cijeloga svijeta. Divili smo se snazi i ljepoti, brzini i vještini mladića i djevojaka raznih nacija i rasa. Pred nama je zasjala mladost kao povlašteno doba života. Mi stariji, pak, prisjećali smo se s nostalgijom svojih mladenačkih dana koji su prohujali s vihorom.

To spektakularno i organizirano blještavilo kao da je sakrilo drugu stranu medalje. Kao da smo zaboravili na bučnu i katkada razbijački nastrojenu mladost koja nam remeti mir, upropašćuje živce pa čak i ugrožava živote. Zaboravili smo na mladež s čijeg je lica nestalo životne radosti i poleta, na mladež koja je rasla i odgajala se bez obiteljske topline, bez Boga, doma i domovine, na mladež koja, nezaposlena i besposlena, luta bespućima suvremene civilizacije.

Koliko je puta Ivan Pavao II. rekao mladima da su nada i budućnost Crkve i čovječanstva! Među tim mladima, prema kojima su uperene oči Crkve, domovine i svijeta, još uvijek ima onih koji su spremni žrtvovati se za druge, gorjeti i izgorjeti za ideale. Među njima će se naći i onih koji će odabrati duhovna zvanja da postanu, slijedeći Isusa Krista, pastiri duša i vođe srdaca. Među njima će se naći i očevi i majke zdravih i brojnih obitelji.

No, među mladima ima, nažalost, sve više i onih kojima je ovladala bezvoljnost i ravnodušnost, koji ne znaju za Krista, ni za Crkvu, ni za domovinu, koji zamijeniše svijetle ideale mračnim idolima. Morali bismo se ozbiljno zapitati koliko smo za sve to krivi mi stariji. Živimo u teškim vremenima i situacijama koje smo desetljećima spremali i stvarali.

Uoči nove školske godine, kada će opet zabrujati hodnici, sobe i igrališta naših nižih, srednjih i viših učilišta, obrazovnih i odgojnih ustanova, pitamo se sa zebnjom i tjeskobom u srcu što će biti danas – sutra s tim dječacima i djevojčicama, mladićima i djevojkama. Kakva ih budućnost čeka, kakve opasnosti na njih vrebaju, kakvim će utjecajima biti izloženi, hoće li biti ljudi na svom mjestu?

Nad njihovim se glavama nadvijaju zlokobni oblaci svakojakih prijetnji: prijetnja ratova, ekoloških katastrofa, nuklearnih kataklizama, nezaposlenosti, narkomanije itd. Černobili i side sviju vrsta i na svim kontinentima ispunjaju strepnjom naše nade i iščekivanja.

Pa ipak, ne smijemo izgubiti vjeru i nadu u budućnost. U mladima još uvijek gori oganj bez kojega nema života. Još uvijek ima među njima hrabrosti, poleta, velikodušnosti i svetosti. Odlučna bitka za budućnost još uvijek nije izgubljena.

To vrijedi za čitav svijet, pa i za Hrvatsku, premda ona postaje sve više zemlja staraca, tj. zemlja u kojoj se začeti životi zatiru u svom početku, u kojoj ima sve više starih a sve manje mladih. Ipak iz ruševina i garišta ničy novi životi i nove nade. Medalja ima dvije strane!

Prvi petak

Kršćanin i izgradnja društva

Priredio: Rudolf BRAJIČIĆ

Ove godine održan je međunarodni zbor mladih kršćana u Ljubljani. Mladi raznih kršćanskih vjeroispovijesti sastaju se da bi se upoznali, da bi zajednički molili i međusobno se zbližili. Te zborove prožima Ekumenski duh, a »duša« im je Roger Schutz, poglavar protestantske redovničke zajednice u Taizéu (Teze) u Francuskoj.

Roger Schutz rodio se 1915. u Francuskoj. Godine 1940. nastanio se u manjem mjestu Taizéu. Sastavio je pravila za život zajednice koja je nastala tako što su se ljudi okupljali oko njega sa željom da se mole i rade za jedinstvo svih kršćana. Odan šutnji i molitvi napisao je nekoliko duhovnih knjiga, od kojih se ističu »Kako danas živjeti od Boga«, »Dinamika privremenoga« i »Jednodušnost u višemišljenju«. Kao što se zanima za jedinstvo kršćana, tako naglašava i potrebu da kršćani aktivno rade na izgradnji današnjeg društva.

Zar će se kršćanin, piše on, bojati zasukati rukave za rad oko uzdizanja čovjeka? Pogibeljno je pobožnjaštvo koje osuđuje znanost, zauzetost ljudi za njezin napredak, za ekonomiju i za politiku. Prihvatiti Božju volju ne znači samo govoriti: »Gospodine, Gospodine« (Mt 7,21), nego se odvažno prihvatiti posla oko zajedničkog dobra.

Jedna od oznaka prvih kršćana u budućnosti bit će sposobnost da pripravljaju i izgrađuju novi svijet veza i odnosa među ljudima. Kod svjetovnog vjernika to znači zauzimati se za dobro u javnom životu, suprostavljati se stranačkoj borbi koja stješnjava obzorje i prinuđava na rad za probitke uske grupe, i ići za izgradnjom ljudskog grada, ljudske države.

Svi smo mi pritisnuti odgovornošću za opće dobro. Pri tome se ne možemo ograničiti na užu sredinu, na zajednicu samo svoga mjesta, svoga naroda. Postavši svjestan velikih potreba na svijetu, kršćanin biva sve više potican da svojim dobrima raspolaže uzimajući u obzir sve ljude, da stvara društvo u kojem svi sudjeluju i svi dijele.

O kršćanima ovisi da li će se buduće društvo izgraditi s njima ili bez njih. Ali, pri tome su moguće velike napetosti. Vođeni fanatizmom neki bi htjeli provesti svoje vlastito rješenje. Napetosti se stišavaju, ako sa sigurnošću znamo da jedni druge dopunjujemo.

Žestina raspravljanja smanjuje velikodušnost. Nepodnošljivost i duh međusobnog osuđivanja obeshrabruje one koji gledaju sa strane, a koji bi nam se htjeli pridružiti svojom suradnjom. Bit će korisno ako se sjetimo da su oni koji su u povijesti popuštali nepodnošljivosti postajali mučitelji.

Potrebno je na razne načine stvarati nove odnose. Jedni će, prema svojoj ćudi, više biti skloni da među najsiromašnijima budu skrivena ohrabljujuća prisutnost, drugi će se naprotiv dati na ostvarivanje širokih planova, treći će dugo razmišljati, kako da se slome nepravde. Sve se to ugrađuje u stvaranje novoga društva (Nasilje mirotvoraca, Taizé 1968, str. 195-198).

Bilo bi žalosno kada štovatelj Srca Isusova ne bi bio svega toga svjestan i ne bi se prema tome ravnao u svom životu.

Evo ti Majke!

Piše: Antun WEISSGERBER

Usred mjeseca rujna slavimo spomendan Žalosne Gospe koja stajaše pod Isusovim križem na Golgoti u predubokoj boli. Tada je čula iz ustiju umirućega Sina da postade Majkom spasenja. Predana je Ivanu, a po njemu svim otkupljenicima Gospodnjim. Bila je to Kristova oporuka kojom daje svoj najdraži dar – svoju Majku nama za Majku milosti. Promotrimo tu otajstvenu oporuku za njezin blagdan!

Kad ljudi pred smrt ostavljaju svoje oporuke, većinom raspoređuju kome će pripasti njihovo imanje. Krist nije imao imovine da bi je svojima oporučio, jer se odrekao svakog posjeda kad je pošao na propovijedanje evanđelja. No nije stoga umro bez oporuke. Dao je Crkvi-Zaručnici samoga sebe u Euharistiji na zadnjoj Večeri, a dade nam i svoju Majku da bude nama Majka u onoj milosti koju je zaslužio na križu. Svjedok te oporuke bio je ljubljeni Ivan koji je na svoje uši čuo riječi umirućeg Učitelja: »Ženo, evo ti sina!«, dok njemu reče: »Evo ti Majke!« I od toga časa »uze je učenik k sebi« (Iv 19,27) prihvativši dar svoje nove Majke.

SHVAĆANJE PRVIH STOLJEĆA

Prva stoljeća kršćanstva shvatiše ove riječi kao zemaljsko zbrinjavanje Marije: da ne ostane sama, neka se Ivan za nju brine u svom domu, jer Marija osta i bez muža Josipa i bez sina Isusa. Ivanovu riječ da je »uze pod svoju« shvatiše kao zemaljsku skrb. Ali taj izraz ima mnogo šire značenje koje ćemo na kraju prepoznati. Neki od Otaca uzimaju ove riječi kao dokaz, kako Marija nije imala, osim Isusa, druge djece da se za nju brinu iza Isusove smrti. Tek u 10. vijeku počinju teolozi dublje shvaćati Isusovu oporuku kao objavu Marijina duhovnog materinstva ne samo za Ivana, nego za sve Kristove učenike, za sve otkupljenike po križu, pače za sve ljude. Teolozi tog vremena otkrivaju u Isusovoj oporuci objavu »Žene« kao Suotkupiteljice i kao Majke milosti koja je »na sasvim poseban način sudjelovala u djelu spasenja« da nam pribavi »nadnaravni život duša. Zbog toga posta nam Majka u redu milosti« (LG 61).

NIJE ZEMALJSKA OPORUKA

Kad bi se radilo o zemaljskom zbrinjavanju, tad bi Isus rekao: »Majko, evo ti mjesto mene sina!«, a Ivanu: »Evo ti moja Majka!« No Isus govori majci: »Ženo, evo TVOGA sina!«, a zatim Ivanu: »Evo TVOJE Majke« (Iv 19,26)! Obična oporuka ne mijenja rodbinske veze, ali ovdje ih mijenja u nekom višem smislu negoli je prirodni ili pravni odnos majke prema sinu. Ako bi Isus Ivana svojoj Majci »posinio« u pravnom smislu, s pravom bi se bunio i Ivan i njegova živa majka Saloma, koja također stajaše pod križem. No ne misli Krist na pravno, nego na milosno posinjenje, jer svoju Majku sada proglašava kao Ženu otkupljenja kojoj sada predaje Ivana kao prvog sina svoje otkupiteljske ljubavi.

Kad bi Isus predavao svoju Majku na skrb drugome izvan rodbine, povrijedio bi »sestru Majke njegove« koja također bijaše prisutna pod križem – Mariju Kleofinu. Po židovskom zakonu udovica ima pravo na skrb odraslog sina, a Marija, jer gubi i tog Sina, treba pasti na brigu najbliže rodbine. Ona ima dosta rodbine iz Davidova doma koju evanđelisti spominju kao »braću« ili »sestre« Isusove. Marija Kleofina očito nije sestra Mariji od istih roditelja, jer se u istoj obitelji ne bi dvije kćeri zvale Marije, nego se radi o židovskom nazivlju koje rodbinu pobočnih loza naziva »braća i sestre«.

Dakle, pravno posinjenje i zemaljska skrb ne dolazi u obzir u Isusovoj oporuci, jer tada Isus proglašava novo materinstvo Marije za novi život milosti.

NIJE ZA UTJEHU OŽALOŠĆENOJ MAJCI

Neki pisci kušaju protumačiti Isusovu oporuku kao utjehu ožalošćenoj Majci da joj dadne ljubljenog Ivana mjesto sebe. Zar to nije slab smisao za ljudsku psihologiju? Zar bi tuđi sin mogao zamijeniti majci rođenoga sina, i to predivnog božanskoga Sina? Sin Zebedejev zar bi mogao zamijeniti prisutnost Sina Božjega? Ne bi li to bio prije mač boli koji bi stalno podsjećao Mariju na nezamjenjiv gubitak Isusa? – misli sv. Bernardo. Valja se uživjeti u razboljeno srce Majke i u njene izranjene osjećaje da osjetimo promašaj ovakve »utjehe«.

Kad bi bilo po tumačenju takve »utjehe«, tad bi Isusove riječi za Ivana značile da dobiva Mariju mjesto ljubljenog Učitelja. No Ivan ima živu majku Salomu, pa ga ne treba tješiti novom »majkom«. Opet promašaj.

Uživimo se u podvostručenu utjehu s obje strane. Zar bi dvije teške žalosti mogle jedna drugu tješiti? Bila bi to podvostručena žalost prebolnih uspomena na izgubljenog Sina i na pogubljenog Učitelja, na neusporedivoga Gospodina. Uostalom, skoro uskrsnuće jedini je lijek koji može utješiti žalosnu Gospu i ožalošćenog učenika. Nakon tri dana nitko više neće biti potreban da tješi ožalošćene zbog Isusove smrti, jer će se njihova žalost pretvoriti u radost Kristove uskrsne pobjede.

TO JE OBJAVA MAJKE MILOSTI!

Sjetimo se istaknute veze između »Ženo!« i »Moj čas« u Kani Galilejskoj! Sad je na Golgoti taj Čas došao te Isus ponovo naziva neuobičajenim imenom Majku kao »Ženu« spasenja jer »moj čas« za Isusa svuda znači golgotski čas, a to je spasiteljska smrt na križu. Po Pavlovoj nadahnutoj teologiji Isus je »novi Adam« koji popravlja krivnju starog Adama. Teologija Otaca, počev od Justina i Ireneja, naziva s istog vidika Mariju »nova Eva« koja popravlja krivnju stare Eve. U sudbonosnom času, kad se satire zmiji glava, kad je »knez ovoga svijeta zbačen van« (Iv 12,31), Marija je uz Otkupitelja Suotkupiteljica koja s njime pobjeđuje sotonu, kneza ovoga svijeta. Nazivom »Ženo!« pokazuje Isus da je Marija ona Žena iz Protoevanđelja koju proroštvo iz davnina navješćuje u »neprijateljstvu« sa sotonom (Post 3,15).

(Nastavak na str. 320)

Gora - susretište Neba i Zemlje

Piše: Marijan STEINER

Ljudi su se oduvijek voljeli uspinjati na gore koje privlače svojim visinama. Kad se nalazimo na nekom vrhuncu, osjećamo nutarnju radost i mir. Pogled puca na sve strane i u takvim trenucima doživljavamo veličinu Stvoritelja zbog ljepote i uzvišenosti prirode koja nas okružuje.

GORE SU POVLAŠTENA MJESTA SUSRETA S BOGOM

Kad prolazimo kroz Hrvatsko zagorje, na mnogim brdima vide se kapele. Kao da zovu prolaznike da im se približe i obave ondje kratku molitvu. Jeste li se upitali zašto se kapele pa i veće crkve često nalaze na brdima ili barem na malim uzvišicama? Tako su vidljivije i lakše pozivaju na molitvu. Ujedno simboliziraju svojim tornjevima ili tornjićima veću povezanost neba i zemlje: na uzvišenom mjestu u osami čovjek-kršćanin može lakše susresti Boga, nego u svakodnevnoj vrevi i žurbi. Tu se molitve usrdnije dižu iz srdaca prema Gospodinu.

I napredovanje u duhovnom životu često se uspoređuje s usponom na goru. Sv. Ivan od Križa opisuje etape mističkog života kao uspinjanje, a sv. Terezija Avilska govori o usponu na goru Karmel. Uspon je ovdje očito duhovne naravi.

Ipak, dvostruko je značenje simbolizma gore, odnosno planine. Na vrhuncima se objavljuje Bog, ali vrhunci na koje se čovjek uspinje da štuje idole, a ne pravoga Boga, označuju oholost i predznaci su propasti.

GORE U STAROM ZAVJETU

U biblijskoj predaji mnoge gore imaju sakralnu vrijednost: Sinaj, Tabor, Gerizim, Karmel itd. Bog često zakazuje sastanke s ljudima na gorama ili brdima: on silazi, a ljudi se uspinju. To je susret na povlaštenom mjestu.

Starozavjetni vjernik divi se visinama i čvrstoći gorâ. On zna da su one Stvoriteljevo djelo: Bog je izmjerio »planine na mjerila, a tezuljom bregove« (Iz 40,12). Gospodin »učvršćuje bregove jakošću svojom« (Ps 65, 7). U svojoj veličini i ljepoti oni slave Božju moć i uzvišenost: »Bregovi i brežuljci, blagoslivljate Gospoda« (Ps 148, 9).

Na gorama se događaju posebne Božje objave i dobivaju se značajne poruke od Stvoritelja. U tom je smislu posebno uzvišena gora Sinaj gdje je Bog darovao izabranom narodu preko Mojsija Deset zapovijedi.

Mnogi starozavjetni velikani (npr. Gideon, Samuel, Salomon, Ilija) prinose Bogu žrtve na brdima. Tako gore postaju povlaštena mjesta bogoštovlja. S vremenom kult se usredotočuje na jedno uzvišeno mjesto: na Sion. Sion dobiva i eshatološko značenje: »Gora Doma Gospodnjeg bit će postavljena iznad svih bregova. K njoj će se stjecati svi narodi, nagrnut će mnoga plemena i reći: 'Hajde, uzidimo na Goru Gospodnju, pođimo u Dom Boga Jakovljeva« (Iz 2, 2-3). Svršetak svijeta dovest će do nestanka svih gora, jedino će Sion-Jeruzalem ostati uzvišen i k njemu će uzlaziti svi narodi.

U Svetom pismu Starog Zavjeta značajni su tzv. »psalmi Siona«. Slava Siona, odnosno Jeruzalema, počinje

prijenosom Kovčega Saveza na to brdo. Bog je učinio Sion svojim prebivalištem. Tako Sion postaje simbol mesijanskog kraljevstva, majka i domovina Izraela i drugih naroda. Evo nekih odlomaka iz »psalama Siona«: »Tko će uzići na Goru Gospodnju, tko će stajati na svetom mjestu njegovu? Onaj u koga su ruke čiste i srce nedužno: duša mu se ne predaje ispraznosti, i ne kune se varavo« (Ps 24, 3-4). »Velik je Gospodin, hvale predostojan u gradu Boga našega. Sveto brdo njegovo, brijeg veličanstven, radost je zemlji svoj. Gora Sion na krajnjem sjeveru, grad je Kralja velikog« (Ps 48, 2-3). »K brdima oči svoje uzdižem: odakle će mi doći pomoć? Pomoć je moja od Gospodina koji stvori nebo i zemlju« (Ps 121, 1-2).

GORE U NOVOM ZAVJETU

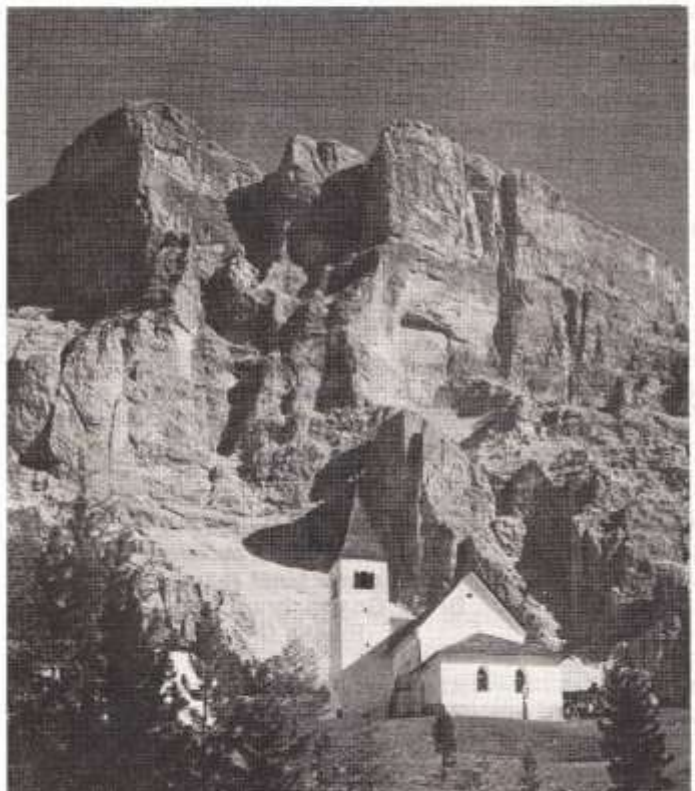
Za evanđelistu sv. Mateja galilejska brda su povlaštena mjesta Isusovih očitovanja mnoštvu ili učenicima. Na početku Isusova javnog djelovanja đavao u jednoj kušnji vodi Gospodina na »goru vrlo visoku« (Mt 4, 8) i nudi mu vlast nad svom zemljom. Nakon uskrsnuća Isus daje na jednoj galilejskoj gori vlast svojim učenicima i poslanje da krste sve narode (Mt 28, 16). U Matejevu evanđelju ima još nekoliko značajnih mjesta gdje se spominju gore: Isusov čuveni govor na gori (Mt 5, 1), ozdravljenja i čudesno umnoženje kruha (Mt 15, 29), preobraženje na »visokoj gori« (Mt 17, 1). Zanimljivo je da ni jedna od spomenutih gora ne nosi neko vlastito ime. Gospodin Isus ne utvrđuje svoju radosnu vijest na nekom određenom mjestu, već u svojoj vlastitoj osobi.

Sv. Luka evanđelist usredotočuje svoju pozornost na Maslinsko brdo. On naglašava da se upravo na tom brdu završava Isusov »ulazak« u Jeruzalem. Na tom brdu mnoštvo svečano kliče Isusu (Lk 19, 37), ali tu on podnosi i smrtnu borbu (Lk 22, 39). U Djelima apostolskim isti sveti pisac spominje da se Isusovo uzašašće na nebo zbilo na Maslinskoj gori (Dj 1, 12).

Sinoptici (evanđelisti Matej, Marko i Luka) rado ističu da se Isus povlačio u gore na molitvu, napose prije nekih odlučnih događaja. Tako se zbilo npr. i prije izbora dvanaestorice apostola: »Onih dana iziđe na goru da se pomoli. I provede noć moleći se Bogu. Kad se razdanilo, dozva k sebi učenike te između njih izabra Dvanaestoricu, koje prozva apostolima« (Lk 6, 12-13).

Značajne su Isusove riječi Samarijanki koje čitamo u evanđelju po sv. Ivanu: »Vjeruj mi, ženo, dolazi čas kad se nećete klanjati Ocu ni na ovoj gori ni u Jeruzalemu... Dolazi čas – sada je! – kad će se istinski klanjaoci klanjati Ocu u duhu i istini, jer takve upravo klanjaoce traži Otac. Bog je duh, i koji se njemu klanjaju, u duhu i istini treba da mu se klanjaju« (Iv 4, 21.23-24).

Isus je završio svoj zemaljski život na križu koji je bio postavljen na uzvišicu Kalvariju. Po svojoj smrti na Kalvariji Isus je zauvijek povezao nebo sa zemljom.

Rajska Djevo, Kraljice Hrvata!

MOZAIK NARODNOG SVETIŠTA HRVATA MARIJE BISTRICE U NAZARETU (Izradio: Josip RESTEK)

Priopćio: Ante KATALINIĆ

Sve nas je obradovala nedavna vijest da su hrvatski biskupi uspostavili svetkovinu Majke Božje Bističke za sve biskupije hrvatskog jezičnog područja. Uspostavu svetkovine odobrila je Kongregacija za božanski kult. Svetkovina će se slaviti 13. srpnja, a kao »ulazna pjesma« sv. Mise uzima se pripjev poznate nam pjesme: »Zdravo, Djevo, svih milosti puna«, koji glasi:

»Rajska Djevo, Kraljice Hrvata,
naša Majko, naša zoro zlata,
odanih Ti srca primi dar,
primi čiste ljubavi nam žar!«

Uredništvo Glasnika i mnogi stariji Glasnikovi prijatelji time su još naročito obradovani, a evo zašto: Spomenutu pjesmu »Zdravo, Djevo, svih milosti puna«, ispjevao je onodobni mladi isusovački klerik Petar Perica, davne 1904. godine. S vremenom je to postala naša najpopularnija, i nama Hrvatima naša najdraža marijanska pjesma, prvi put objavljena u rujanskom broju upravo Glasniku Srca Isusova, 1904. godine. Budući da je Glasnik već tada bio u narodu veoma raširen i drag list, pjesma je brzo osvojila svu hrvatsku katoličku javnost, kao i pjesma Srcu Isusovu »Do nebesa nek se ori«, koju je također spjevao Petar Perica i jednako tako prvi put objavio u Glasniku. Danas, međutim, malotko zna napamet cijelu tu Gospinu pjesmu, pa je prepisujemo za naše čitatelje onako kako je bila objavljena u Glasniku 1904. godine:

KRALJICI HRVATA

**Zdravo, Djevo, svih milosti puna,
Vječnog sunca ogrnu te sjaj;
Oko čela zvjezdana ti kruna,
Ispod nogu stenje pakla zmaj!**

**Rajska Djevo, Kraljice Hrvata,
Naša Majko, naša zoro zlâtâ:
Odanih ti srca primi dar,
Primi čiste ljubavi nam žar!**

**Blažena si, jerbo sva si čista,
Zmijin dah ne okuži ti grud:
Zv'jezda sreće i nama da blista,
Noći gr'jeha mrak raspr̀ši hud!
Rajska Djevo itd.**

**Hrvat za križ bojak bije sveti:
Vodio ga ljiljan barjak tvoj!
Nova neman križu časnom pr'jeti:
Silna Djevo, na braniku stoj!
Rajska Djevo itd.**

**Nevjera se od Isusa d'jeli,
Na puk Božji sipa str'jela roj;
Ti nad nama plašt razastri b'jeli,
Brani, Gospo, brani narod svoj!
Rajska Djevo itd.**

**Kad nam oko zadnju suzu roni,
Zadnje borbe zahvati nas val:
Na grud svoju, Majko nas prisloni,
Na nebeskog doma nosi žal!
Rajska Djevo itd.**

Krize

Kako ću se smijati kad su svi naoružani.
Ni dobro ni zlo nije pronašlo recept kako bi se izbjegla kriza.
Kada kriza ulazi u čovjeka, čovjek izlazi iz krize.
Koliko ljudi – toliko kriza.
Kritično je za krizu kada napadne čovjeka koji zna što hoće.
Kriza je zajednički naziv za sve vrste patnja, križeva, nevjere, neuspjeha i sumnja.
Kriza je podvrsta križa.
Velik je onaj čovjek koji zna biti grobar krize.
U kulminaciji krize čovjek ponire u vlastite dubine osobnih spoznaja
i novih vrednovanja.
I kriza mora slušati svoju kritiku.
Utješno je znati, da i kriza ima svoj klizav put i kritične faze.
Kad magarac zbaci sa sebe svog jahača nastaje obostrana kriza.
Za krizu koja dolazi pametni unaprijed kupe lijes.
Bitna je i utješna oznaka krize da nakon nabijenosti dolazi do pražnjenja.
Kad zakoni zarobe slobodu, sloboda postaje ropkinjom krize.
Kažu nam da smo slobodni, a čitav se život klanjamo drugima.
Kad sportaši osvajaju djevojačka srca, u krizi gube mnoge medalje.
Krava jede travu – susjeda susjedu.
Kada žena započne grickati vlastite nokte, ako ih još ima, znak je da je kriza na pomolu.
U liječenju krize treba pronaći efikasnu terapiju.
Kada čovjek prevrši mjeru zla, i priroda će ustati protiv njega.
Krizi treba svakodnevno podrezivati krila.
Kada ljudima zatvorimo pipce, moramo ih liječiti na živce.
U trenu kad si žene skinu trepavice, šminku, nakit i periku – muževi padaju u krizu.
Kad svi hoćemo sve, zakon kaže svoj NE.
Kod pametnoga čovjeka kriza postaje dio osobnog bogatstva.
Kad metastaze nemorala zahvate ljudske odnose – ode društvo.
Krist izlazi iz groba i osniva svoju Crkvu, a svi grobari Crkve leže u svojim grobovima.
Dobro odgojenom čovjeku kriza lako postaje gromobran.
Kada pred krizom dižemo ruke na predaju, znak je da je kriza zdrava, a mi bolesni.
U trenutku kada u brak uđe mrak, počinje bijeg kroz minska polja.
Svi bi ljudi radije bili grobari nego pokojnici.
Hladna i noćna ljubav završava hunjavicom.
Na ruševinama vjere rastu vlast, havajsko uživanje i krize.

AFORIST

NEKADAŠNJA PAVLINSKA CRKVA SV. ANE OD 1786. JE ŽUPNA, A U SAMOSTANU JE ŽUPNI URED I OPĆINA (Gore)

S ISTOKA SE PRUŽA POGLED NA STARIJU CRKVU SV. KRIŽA (u prednjem planu) I NA ŽUPNU U SREDIŠTU GRADA. OBJE CRKVE VAPE ZA OBNOVOM (Dolje)

KRI
NA KRIŽ

Na jugoistočnom prigorju Kalnika, tamo gdje se vinorodni brežuljci smiruju u dolinu rječice Glogovnice, stoji od davnine dvogrud Donji i Gornji Križevac, od 1752. pod zajedničkim imenom Križevci. Te je godine carica Marija Terezija dvograd proglasila jednim gradom i dokinula zasebne statute. Bilo je to slično kao Grič i Kaptol podno Medvednice. Trgovište se spominje već potkraj 12. stoljeća, a kao grad s kraljevskim sloboštinama spada među najstarije takve gradove sjeverne Hrvatske: Varaždin, Zagreb, Samobor, Krapina, Virovitica, Koprivnica itd. U Križevcima je održano i tridesetak hrvatskih sabora jer je to već od 13. st. sjedište županije. Ako se Zagreb »diči« svojim Krvavim mostom, i Križevci se mogu »ponositi« svojim Krvavim saborom križevačkim od 27. veljače 1397. kada su glave padale prijevarom cara Sigismunda. Oton Iveković ovjekovječio je taj krvavi prizor veličanstvenom slikom koja stoji na triumfalnom luku kasnogotičke crkve Sv. Križa.

Crkva Sv. Križ – spomnje se već godine 1326. i mjesto je po njoj dobilo ime. Danas neki nastoje ime grada izvoditi od križanja puteva, ali i tada je ime grada od križa. Uostalom, kakva je to bila »petlja« koja je povezivala Donji i Gornji Križevac, dva grada jedan pored drugog sa zajedničkom župnom crkvom izvan zidina, što je, ako ne jedincat, a ono barem veoma rijedak slučaj! Ta crkva bila je župna sve do godine 1786, kad je naslov župne crkve prenesen na pavlinsku crkvu Sv. Ane koja je u središtu grada, pa prema tome na prikladnijem mjestu, a upravo te godine car prosvjetitelj Josip II ukinuo je u monarhiji pavline, na najveću štetu prosvjete baš u Hrvatskim krajevima. Tako drugi uvijek svoje račune sređuju na naš teret, ako nismo sami gospodari u svojoj kući. Ni prvo ni zadnje! Ali kada ćemo k pameti?

Osim dviju spomenutih crkvi u gradu je također grkokatolička katedrala i barokni

ŽEVCI NOM PUTU

biskupski dvor (nekad samostan augustinaca, pa franjevaca – s mnogim građevinskim preinakama!), Sv. Marija Koruška, Bl. Marko Križevčanin (nekadašnja crkva sv. Ladislava). U župi ima ukupno 13 crkvi ili kapela, a 14. se gradi u selu Majurec. U gradu su i dvije ženske redovničke zajednice: bazilijanke i kćeri Božje ljubavi. Sve bi to budilo nadu da je i vjerski život u Križevcima bujan, ali na žalost nije tako. Predugo se živjelo samo na tradiciji, predugo su i župnici bili samo gospoda kojoj se ide jedino kad baš moraš, i to sa strahom. Svijest župskog zajedništva postoji, ali ne i zajednička briga za crkvu i kapele. Takvi troškovi uvijek su se namirivali iz župskih zemljišnih prihoda pa je župnik o tome vodio i brigu, ali se onda uvriježilo i shvaćanje da je to samo župnikova briga. Ipak se radi i popravlja, makar samo ono najnužnije. Tako je i s vjerskim životom: ono najnužnije ipak se održava.

Na tri mjesta dolazi oko 600 djece na vjeronauk; a djeca su budućnost naroda i župe. Građanima su prijeko potrebne dvije ustanove: dom za starce i vrtić za djecu. Jedno i drugo nastoje bar donekle riješiti časne sestre bazilijanke i kćeri Božje ljubavi. Nadajmo se da će vrtića s vremenom trebati više nego staračkih domova, iako je godišnje samo 130 krštenja, a 145 sprovoda.

Taj bogat poljoprivredni kraj mogao bi rasti i cvasti u materijalnom i duhovnom smislu, ali nekako posustaje. Za sad se nalazi na svom križnom putu borbe za opstanak. Poželimo mu najprije oporavak, ozdravljenje po zagovoru Sv. Zdravka (Valentina) kojega zdušno štuju makar bila zima, i njegovo je proštenje jače od Aninoga koje je uobičajeno usred žarkog ljeta. Neka im pomogne i njihov blaženi zemljak mučenik Marko Križevčanin.

TINO

KASNOGOTIČKA CRKVA SV. KRIŽA, NEKAD ŽUPNA, BAROKIZIRANA JE U 18. ST. MALO JE POSTRANI, A U NJOJ SE LJETI IZVODE I KONCERTI (Gore)

BISER CRKVE SV. KRIŽA JE OLTAR SV. KRIŽA, DJELO F. ROBBE, IZRAĐEN OD MRAMORA. OVAMO JE DOPREMLJEN IZ ZAGREBAČKE KATEDRALE (Dolje)

Neminovno pitanje

Mnogi problemi muče današnjeg čovjeka, počevši od malih što ih donosi svakodnevica, pa do onih velikih općečovječanskih: glad i nepravde u svijetu, terorizam, gaženje ljudskih prava, zagađenost okoliša, sida, droga, prijetnja od atomskog rata i tko bi ih sve nabrojio! Uslijed svih tih nagomilanih problema danas je više nego ikada prisutna opasnost da čovjek zaboravi ili stavi u sjenu ono najvažnije pitanje, a to je smisao života: odakle smo, čemu živimo, kamo idemo? Ne uočiti taj problem isto je što i promašiti život. Njega nam naprosto nameće prolaznost ovog života s kojim se susrećemo gotovo svaki dan, jer svaki dan netko umre ili pogine.

ČOVJEK I NJEGOVA STVARNOST

Prolaznost svega na svijetu, pa i čovjeka, duboko su osjećali toliki mislioci, pisci i pjesnici od najstarijih vremena pa sve do danas. Tako starogrčki frulač i elegičar Mimenermo, rodom iz Kolofona u Maloj Aziji, s kraja VII. stoljeća prije Krista, pjeva: »Mi smo kao lišće... Slični listovima vrlo kratko uživamo cvjetove mladosti. Prolazan je plod mladih godina, baš kao izlaz i zalaz sunca nad zemljom...« Pjesnik je svjestan da mladost prolazi brzo kao san. Strašna i tužna starost, ako čovjek prije ne umre, poput Damoklova mača visi nad glavom svakog smrtnika, čineći ga ružnim i nespretnim, jer mu uništava duševne i tjelesne sile.

Nad čovjekovom prolaznošću jada se i svetopisamski patnik Job ovako: »Čovjek koga je žena rodila kratka je vijeka i pun nevolja... Poput sjene bježi ne zastajuć.« (14, 1-2). »Život mi se ko trulo drvo raspada, ko haljina što je moljci izjedaju« (13,28).

Čitajući i slušajući takve pjesme i tonove, s pravom se pitamo, da li se uopće isplati živjeti? Sama knjiga Mudrosti govori: »Ime će nam se s vremenom zaboraviti, i nitko se neće sjećati djela naših; i život će nam proći kao pramenje oblaka, i nestat će ga kao magle što je gone zrake sunčane i pritiskuje žega njihova« (2,4).

PRAVI ODGOVOR ZNA ONAJ TKO ZNA PRAVI SMISAO

Naš odgovor na to pitanje ovisi o tome, da li smrću čovjeka zaista umre čitav čovjek? Ako umre, onda život zaista nema velikog smisla, pogotovo za one koji su za života podnosili razna zla na sve moguće načine. Ako je sve ono za čim težim, što ljubim, stvaram, izgrađujem – osuđeno da se skupa sa mnom pretvori u ništavilo, čemu sam onda živio, trudio se i patio?

Sučelice smrti drage nam osobe, teške bolesti, gubitaka službe, nezahvalnosti djece, osamljenosti – mogli bismo nabrajati još mnogo nevolja–upravo pipamo prolaznost svih stvari, krhkost ljudskog života, ništavost onoga što radimo, ispraznost i novca i uspjeha u životu i ljudskog priznanja i odlikovanja, jer sve to malo vrijedi ako je smisao života smrt.

NAJVEĆA DRAGOCJENOST VELIKOG PISCA

Neka u sve to tužno iskustvo sličnim iskustvom unese barem nešto svjetla veliki ruski pisac Lav Nikolajević Tolstoj (1828 – 1910). On pripovijeda: »Jednog pretproljetnog dana bijah sam u šumi te osluškivah njezin šum. Mislio sam na svoj nespokoj zadnjih triju godina, na svoje traženje Boga, na svoje stalno kolebanje između radosti i očaja. I nenadano uvidjeh, da sam samo onda živio kad sam vjerovao u Boga. Samo kad sam na njega mislio, u meni su se uzdizali radosni valovi života. Sve je unaokolo opet oživjelo te zadobilo smisao. Ali čim ne bih više u njega vjerovao, život bi se nenadano gasio. 'Pa što još tražim?' vikaše u meni jedan

glas. 'Ta on je ipak onaj, bez kojeg se ne može živjeti! Upoznati Boga i živjeti – jedno je! Bog je život...' Od tada me to svjetlo više nije napuštalo.«

Vjera u Boga bijaše starcu Tolstoju, u trenucima kad je više no ikad u životu osjećao bolnu osamljenost, najveća dragocjenost, kad je naime vjerom mogao napokon pobijediti svoju kolebljivost između radosti i očaja.

BOG JE JEDINI ODGOVOR

Bog je, dakle, jedini i potpuni odgovor na nezaobilazno pitanje o smislu života. On je u povijesti svog izabranog naroda, u povijesti Crkve, i u životu vjernika dao brojne znakove svoje dobrote i svog života koji je svjetlo i našeg života. Ti znakovi, kao što su Sveto pismo, Crkva, životi svetaca divne su svjetiljke što rasvjetljuju tmine našega života na zemlji. No najiskusniji izvor svjetla je on sam. Kad ga u vječnosti budemo zadobili i potpuno posjedovali, neće nam više trebati nikakvo drugo svjetlo.

Bog je, dakle, odgovor na pitanje o smislu života, kako nas je učio stari katekizam našega djetinjstva. Bog nas je za se stvorio i naše se srce neće smiriti dok ne otpočine u njemu, uči nas iz vlastitog i teškog iskustva sv. Augustin. Naš život pronalazi svoj izvor i smisao samo u težnji, u hodu prema Bogu. Kad je tonuo Titanik, preostajala je samo još jedna nada: »Bliže, o Bože moj, veličju Tvom!«

Nemojmo čekati brodolom, da nam to »bude stijeg i rijek!« Budimo sve dane života hodočasnici prema Apsolutnome, prema Bogu!

Josip ANTOLOVIĆ

HARFA ŽIVOTA

Bože, htio si
da se sunce toplinom smije,
da mirišu cvjetovi kiše,
da vjetar svira lirom od maslina
i glas zvona pjeva zaodjenut u ptice.

Bože htio si
da rijeke izvode žuborom ariju sreće,
da pčele zuje nad lijepim vremenom,
da trak svjetlosti u kapi rose jutro rađa,
da sumrak pamti pjesmu usnulog cvrčka,
da mjesec druguje s oblacima
i da zvijezde imaju san bez uzglavlja.

Bože htio si
da ima mnogo uzvanika
na svetkovini života,
htio si da tu budem i ja,
i zbog toga se u meni budi ova pjesma.
Na lice joj slijeće osmijeh,
u očima caruje sjaj vječnosti.
Zbog svega toga – volim Te, Bože,
i uporno vježbam sviranje života
na harfi Tvoje radosti.

IVNA

Križ - ljestve za uspon na nebo

Piše: Stjepan KUZMIĆ

Nije tako teško naći osobe koje trpe, koje strpljivo podnose svoje boli, koje se pomire s patnjom videći da im nema drugog izlaza. Čini se da nisu rijetke osobe koje prigrljuju križ radosno i s ljubavlju, koje na križ i patnju gledaju kao na jedini put ostvarenja Božjeg poziva u svom životu – a baš takva je i gospođa Jelena Rukavina.

Rođena je godine 1926. u Drežniku. Oboljela je od distrofije mišića već u 11. godini života, imala čireve na želucu te su joj želudac morali jednostavno izvaditi, a od prije rata živi sama u Novoj Gradiški. U početku se samo malo teže kretala, potom je morala uzeti štake, a posljednjih osam godina je samo u invalidskim kolicima. Imala je šestero braće (od kojih je jedan umro) – i dvije sestre. Svi su dobro odgojeni u vjeri i žive po svojoj vjeri, mada ne svi baš jednako snažno. Budući da potječe iz brojne obitelji, pitao sam gospođu Jelenu kako su roditelji mogli s tolikom djecom izaći na kraj, na što je ona odgovorila: »Lakše se prije živjelo s brojnom djecom, nego danas s jednim, ili dvoje.«

ISPUNJENA »SAMOĆA«

»Nije mi teška samoća. Uvijek sam nečim zaokupljena: molitvom, razmatranjem, čitanjem, posjetima. Kapelan mi redovito dolazi prvim petkom u mjesecu i donese mi svetu Pričest. Najsretniji dan u mjesecu za mene je kad mi dođe svećenik. Od katoličkog tiska najradije čitam Glas koncila i Glasnik Srca Isusova i Marijina.«

Pitam je, ima li bolova? »Fizičkih bolova baš nema«, odgovara, »ali ova zima je jako teška. Kod nas distrofičara često je problem s disanjem, gušenjem, iskašljavanjem.«

U posjet joj dolaze braća i sestre i drugi. Prije je jako puno pisala i pošte dobivala. Sad je pisanje već zamara.

NJEZINA MOLITVA – SJEDINJENJE S ISUSOM

Mnogi ljudi ne znaju moliti. Znaju se u poteškoćama i tužiti: »Već godinama molim, ali kao da me Bog ne čuje, kao da ne mari za me.« Tko tako govori, tko tako misli, taj u stvari i ne moli. Gospođa Jelena zna moliti. Poslušajmo je!

»Moja je molitva razgovor s Bogom, s Isusom. To mi daje snagu. Nema boljeg prijatelja od Isusa. Jedino on daje čovjeku snagu za sve. Izmalena nisam to baš tako shvaćala. I u crkvu sam manje išla. Sad je već gotovo dvadeset godina što sam potpuno sjedinjena s njim. Uvidjela sam da bez Isusa ne mogu ništa! Razgovor s Isusom jedino je sredstvo kojim se može pobijediti bolest, slabost i samoća. Nema većeg bogatstva od njega. Pošto sam to shvatila, mogu voljeti križ, i to baš u onom obliku u kojem nam ga život donese. Kad bih mogla to svakome dokazati! Kad bi svi shvatili da se u križu može naći smi-

sao života. Gledam na križ kao na ljestve kojima se čovjek uzdiže k nebu. Bolesnicima koji nemaju vjere mnogo je teže, jer ni u čemu ne vide smisla. U mladim danima često sam se pitala: 'Bože, šta sam ti kriva?' Ali sam nakon svakog takvog uzdaha odmah molila za oproštenje. Povremeno je dolazilo i do očajavanja, ali me to uvijek brzo prošlo. Sad više ne! Sve sam s vjerom prihvatila. Dragi Bog daje onoliko križa koliko možemo nositi. Ne više! Prihvatila sam to s ljubavlju. To je moje zvanje, moj poziv. Naš bolesnički dan sastoji se od molitve i patnje. To je moj radni dan, pa neka bude s ljubavlju! Svatko ima neko zvanje, a ja sam se svijesno opredijelila za ovo zvanje patnje i molitve.«

BOLEST – I DRUGI KRIŽEVI

Gospođa Jelena, premda bolesna, uzdržavala se uglavnom sama, radom svojih ruku. Šivala je i na taj način zarađivala, ali kad joj je tata bio uzet i tako ostao devet godina, imala je s njim puno briga, pa bi je šivanje odviše zamaralo. Tata je umro prije pet godina.

Najteži udarac za nju bila je majčina smrt sada već daleke 1944. godine, kad je Jeleni bilo tek 17 godina. »Umrla mi je kad mi je bila najpotrebnija«, izjavljuje ganutljivo. S mamom je bila najviše povezana. Bila je najstarija među braćom i sestrama. Kad se znala u djetinjstvu pitati »Što sam kriva?«, majka ju je bodrila: »Što je od Boga, slađe je od meda.« Ona misli da je i njezina bolest mamu dotukla, pa je tako rano umrla.

SVAKI DAN NA DRUGU NAKANU

Evo kako je gospođa Jelena lijepo rasporedila nakane na koje se moli u pojedine dane tjedna: u ponedjeljak za duše u čistilištu, osobito za pokojne svećenike; u utorak za bolesnike i umiruće; u srijedu za svoju obitelj i za sve obitelji u svijetu, za mir u obiteljima; u četvrtak na čast Presvetom oltarskom sakramentu za mir, slogu i ljubav u čitavom svijetu; u petak za obraćenje grešnika, nevjernika, krivovjernika, pijanaca; u subotu za svećenička i redovnička zvanja, te u nedjelju na čast Presvetog Trojstva za uslišanje njezinih molitava. A kao članica Apostolata molitve svaki dan moli na nakane Svetog Oca Pape i za potrebe svete Crkve.

ŽIVOT KRATAK, MLADOST JOŠ KRAĆA, A VJEČNOST BEZ KRAJA

Jelena poručuje svima da učvrste svoju vjeru, jer vjera je temelj svega što je lijepo i dobro. Bez vjere nema ni ljubavi. Mladima stavlja na srce redovito pohađanje nedjeljne svete Mise, kako bi crkvu doživjeli kao mjesto gdje se brišu sve društvene razlike, gdje se sluša Božja riječ da bi se po njoj živjelo.

Bolesnicima posebno želi reći da budu strpljivi i ustrajni, da se mole, a Bog će im dati ustrajnost. I neka misle na vječnost. Jer život je kratak, mladost je još kraća, a vječnost je bez kraja. Treba misliti na vječnost. Zato i nije važno hoćemo li život proživjeti zdravi ili bolesni. Sjedinjenje s Gospodinom velika je snaga u svim patnjama!

LJUBI BOGA I BLIŽNJEGA SVOGA

(Nastavak sa str. 295)

Boga, neka sva vaša osoba pjeva tu slavu. Vaš glas mora pjevati, vaš život mora pjevati, vaša djela moraju pjevati!«

Kako će naš život pjevati? Augustin odgovara:

»Ne samo riječima, nego i djelima. Savršenstvo ljubavi sastoji se u davanju života po Kristovu primjeru. Ali, da do toga stignemo, treba početi učiti darivati. Ako još nisi u stanju umrijeti za svog brata, budi spreman dijeliti mu svoja dobra pjevajući alleluja-slavite Boga, daji svoj kruh onome koji je gladan, daji odjeću onome koji je nema, primi pod svoj krov onoga koji ga nema. Tada ne će pjevati samo tvoj glas, nego i tvoja ruka, jer činiš što govoriš. Tako ćeš riječima govoriti istinu, ako se tvoja djela slažu s tvojim riječima...«

Dalje sv. Augustin veli: »Ako govoriš, govori iz ljubavi. Ako ispravljaš, ispravljaj iz ljubavi. Ako opraštaš, opraštaj iz ljubavi. Neka ti je u srcu korijen ljubavi. Iz tog korijena može rasti samo dobro!«

Kad nam Isus govori: »Ljubite svoje neprijatelje«, mnogi misle da to nije moguće. Na to Augustin jednostavno odgovara: »Pokušaj od svog neprijatelja učiniti brata«, pa nastavlja: »Ljubeći neprijatelje, ljubiš braću. Onaj koga ljubiš u neprijatelju, nije neprijatelj nego brat. Dakle, ljubi sve ljude, pa i neprijatelje. Moraš gorjeti bratskom ljubavlju prema neprijatelju, da ga snagom svoje ljubavi učiniš svojim bratom!«

Priredio: Felix VIŠNJIĆ

Tiha radost u prinesenoj žrtvi

Glasnik čitam otkad sam naučila prva slova, ali mi to nije samo puka navika. Čitam ga zbog njegove bogate sadržajnosti, a mogu vam reći da je za mene najbolji od svih katoličkih časopisa. Do sada ste mi uz male izmjene i skraćivanja objavili dva teksta.

Bila sam na operaciji. Rezultat nije onakav kakav sam očekivala i željela. Ovaj moj prikaz, priznajem, puno se razlikuje od uobičajenih tekstova o bolesnicima. Ne vjerujem da su svi bolesnici baš uvijek sretni dok pate. Ne kažem da ne postoji onaj divan osjećaj kad se neka velika bol prikaže Isusu, ali ima mnogo više trenutaka kad više ne možemo dalje. Još uvijek ima junaka, i svi mi invalidi, odnosno bolesnici, na neki smo način ti junaci, ali ne treba zaboraviti da to nije tako jednostavno kao što se opisuje, i da se i mi do određene granice otimamo križu. Govorim vam ovo iz vlastitog iskustva koje možda i nije tako veliko, ali je moje i proživljeno.

Moram vam reći da bih sigurno odavno raskrstila sa životom da ne vjerujem u Boga. Ja osjećam njegovo milosrđe u svakom svom koraku, jer znam da mi se noga lako može okrenuti i da zato mogu pasti. Kad mi je najteže, pogledam Krista, pogledam Križ i sjetim se riječi jednog franjevca: »Nije Isus svijet spasio čudesima i propovijedima, već križem.« Oprostite što sam ovako odužila s uvodom!

Prođoše vremena kada su me mostovima između mašte i stvarnosti ozdravljivale vile, kada sam vjerovala da ću se na svoj rođendan probuditi zdrava i da ću konačno biti kao i moje prijateljice. Ne da se više živjeti od snova, jer se oni jedan za drugim ruše, a ostaje samo stvarnost života. Shvatih tek pred tri do četiri godine: Ništa se neće promijeniti, ako sama ne ponudim cijenu za sreću. I nije važno hoće li ta sreća biti tiha, dragovoljna patnja s Kristom, ili će to biti poboljšanje zdravstvenog stanja i posao o kojem sanjam. Sada je važna još samo Božja volja, jer samo Bog usrećuje čovjeka.

Bez duljeg razmišljanja pala je odluka o operaciji. No što se više približavao taj datum, sve žešća se u meni vodila borba: Da li je ova operacija protivljenje Božjoj volji ili je ona, naprotiv, Božja volja? Što ako operacija ne uspije? Hoće li taj neuspjeh značiti da me Bog želi baš ovakvu, ili će to biti samo kušnja za moje pouzdanje u Boga? Jedina obrana od tih pitanja bila je u tom što sam na operaciju išla s vjerom u Boga, a ne u liječnike.

Konačno, predana u Božju volju, ostala sam u bolnici radi operacije stopala. U svakom djetetu patniku vidjela sam sebe, jer sam i ja kao malo dijete bila često u bolnici pa sam bila sretna kad sam ih zabavljala i tješila. Međutim, veliko odugovlačenje s mojom operacijom gotovo sasvim je iscrpilo moje fizičke i psihičke snage. Bilo je trenutaka kada više nikome nisam vjerovala, kada sam žalila što sam uopće došla u bolnicu. Osjećala sam se osamljenom, daleko i od Boga i od ljudi. Samo jedan glas, dalek ali pun topline, dopirao je u moju pustinju: »Ne boj se, ja sam s tobom. Pogledaj, u pijesku su samo tragovi mojih stopa. Tvojih nema jer ja te nosim. Vjeruj u moju ljubav. Prepusti se meni, žrtvuj se sa mnom za spas ljudi. Niti jedna suza, niti jedna kaplja znoja, niti jedan krik neće biti uzaludni. Ja sam Ljubav. Ja sam s tobom!«

Dan prije operacije – noć u pustinji, i jedna velika, sjajna zvijezda – sv. Pričest. Bila je to silna milost, pomoć s neba, baš u trenucima kada su navirala očajnička pitanja: »Bože, zašto baš ja? Čemu sve ovo, za koga? Zar ima išta što bi vrijedilo ovoliko patnji?«

Uoči same operacije praznina u duši. Ni straha, ni hrabrosti. Samo jedna pomisao,

samo jedan uzdah: »ISUSE!«

Zelena operaciona sala i kaplje tuđe krvi – dotukoše me. »Što je ovo? Dah smrti!?.« Pod djelovanjem narkoze zaspala sam »mrtvačkim« snom iz kojeg je buđenje bilo mučno i dugo.

Ne mogu disati. Noga boli, kao da mi nožem probadaju i kosti i meso. Moram duboko disati da se ne ugušim? Kako!? Ne mogu! Nemam snage!

Smrt!?! Ne, ja hoću život!!! U očajničkoj borbi pobjeđujem. Dišem duboko! ... O ne, koga ja to varam? Ta ovo je samo dahtanje.

Prenesena sam u svoje odjeljenje. Bol je bila tako velika da više nisam mogla izdržati. Udarala sam rukama oko sebe, stiskala zube. Šaptom ispustih krik: »Boli, Boli, Isuse! ISUSE!!!« S mukom skupivši malo snage, odgurnula sam plahtu da vidim što je s nogom. I što sam vidjela! Sve kao i prije! Osjećala sam se prevarenom i izigranom. Što sada? Čemu ovolike patnje? Zar za one koji će me prvom prilikom uvrijediti, odbaciti? Isuse, budi sa mnom! Ipak, sa sv. Malom Terezijom na kraju govorim: »Ta tiha radost koju daje prinesena žrtva...«

Već prve večeri boli su popustile i svakim su danom bivale manje. Nakon nepuna četiri tjedna hodala sam samo s jednom štakom, no ubrzo i bez nje. Tek kad sam počela hodati, vidjeli su se rezultati operacije na mom stopalu. Istina, ti su rezultati bili spori i skromni, ali mnogo veći i mnogo brže pristizali su rezultati svih onih kaplji znoja, suza i krikova prinesenih za one koje volim.

DOLORES

Knjiga nad knjigama

Srce Isusovo istinska je knjiga nad knjigama. Želim vam i savjetujem da se često poslužite tom knjigom. Sami je osobno studirajte i sve dublje proučavajte. Proučavajte Srce Isusovo pa ćete se brzo osvjedočiti kako postižete velik uspjeh u kršćanskim krepostima, u vjerskom i moralnom životu.

U svom srcu naći ćete bezdan bijede, a u Srcu Isusovu bezdan milosrđa.

U svom srcu naći ćete bezdan siromaštva, a u Srcu Isusovu bezdan bogatstva.

U svom srcu naći ćete bezdan oholosti, a u Srcu Isusovu bezdan poniznosti.

U svom srcu naći ćete bezdan srdžbe, nestrpljivosti, neskrušenosti, nepokajanja unatoč tjelesnih zavodljivosti i popustljivosti, a u Srcu Isusovu naći ćete bezdan blagosti, dobrote, strpljivosti i mrtvenja, pokore, duhovnog vladanja nad tijelom!

Napokon, u svom ćete srcu naći bezdan svih nedostataka i manjaka, mana i grijeha, a u Srcu Isusovu naći ćete bezdan svih kreposti, samu svetost!

BL. IVAN-GABRIJEL PERBOYRE, lazarist, ubijen u Kini u svojoj 38 godini života.

Napomena mladeži

Ivan Pavao II u svom pismu: »Augustinum Hipponensem« od 28. kolovoza 1986. izdatim prigodom 1600. godišnjice obraćenja sv. Augustina, piše i slijedeće:

»Napokon, htio bih posvetiti riječ mladima, koje je Augustin mnogo ljubio i kao profesor prije svog obraćenja, i kao pastir duša nakon svog obraćenja. Augustin podsjeća mlade na tri velike vrijednosti, a to su: ISTINA, LJUBAV i SLOBODA. To su tri vrhovne vrijednosti, koje idu skupa. Augustin poziv lje mlade da ljube ljepotu. Ne samo ljepotu tijela, koja može zaboraviti na ljepotu duha, niti samo ljepotu umjetnosti, nego nutarnju ljepotu kreposti, osobito vječnu ljepotu Boga iz kojeg proistječe i ljepota tijela i ljepota kreposti. Ljubiti treba Boga, koji je ljepota svake ljepote, temelj i počelo i redatelj dobra i ljepote svih bića, koja su dobra i lijepa. Sjećajući se godina prije svoga obraćenja, Augustin gorko žali što je kasno uzljubio tu »tako staru i tako novu ljepotu«, i on želi, da ga mladež ne slijedi u tome, nego da ljubeći Božju ljepotu, uvijek i iznad svega, trajno sačuva u toj ljepoti nutarnji sjaj svoje mladosti!«

Priredio: Felix VIŠNJIĆ

MISIJE

Uređuje: Juraj GUSIĆ

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Suradnja kršćanske i muslimanske mladeži

U kolovozu 1985. papa Ivan Pavao II. održao je u Maroku na stadionu u Casablanci govor muslimanskoj mladeži, pozivajući kršćansku i muslimansku mladež da zajedno rade za sveopće dobro. To je tema naše molitve ovaj mjesec.

Važnost ove nakane možemo više shvatiti kad se sjetimo kako se islam naglo širi. Tako je 1969. godine, za tzv. Islamske konferencije u Rabatu, bilo oko 600 milijuna muslimana. Dvanaest godina kasnije (1981) tvrdilo se da ih ima jedna milijarda. Svakako, u zadnjih 30 godina broj pučanstva u većini muslimanskih zemalja se udvostručio.

Temelj te suradnje za bolji svijet jest vjera u istoga Boga. Svi ljudi, veli Papa, imaju isti izvor i isti posljednji cilj. Zato u svijetu napetosti i sukoba vjernici treba da njeguju prijateljstvo i zajedništvo među ljudima; »da grade civilizaciju utemeljenu na ljubavi«, da ruše prepreke i ljube sve ljude, bez obzira na narodnost, rasu ili religiju.

»Poslušnost Bogu i ljubav prema čovjeku moraju nas voditi da poštujemo prava čovjeka, ta prava koja su izraz volje Božje i zahtjev ljudske naravi kakvu je Bog stvorio.« Sv. Otac posebno ističe slobodu, poimence vjersku.

Nadalje poziva mlade da preuzmu odgovornost za sutrašnji svijet. Zato da surađuju sa starijima, s vođama društva. »Mladi trebaju starije, kao što i stariji trebaju mlade.«

Neka se bore za mir i pravdu. Neka imaju osjećaj za teškoće drugih – za one koji gladuju, nemaju zdravstvene pomoći, trpe od suše, moraju bježati iz vlastite domovine, itd.

Papa se nada da će se iz te međusobne suradnje vjerničke kršćanske i muslimanske mladeži rađati bolji svijet, »u kojem će muževi i žene žive i djelotvorne vjere pjevati slavu Bogu i graditi ljudsko društvo po volji Božjoj.«

Lijepe su to Papine misli. No osjećamo neke teškoće. Muslimani se slobodno šire po kršćanskim krajevima. Tako ih danas ima blizu tri milijuna u Francuskoj, 2 milijuna u Sjevernoj Americi, 1 milijun u Južnoj Americi. U Francuskoj npr. ima 70 džamija. A s druge strane, u nekim muslimanskim zemljama čeka smrtna kazna one koji bi postali kršćani; Crkva ili ne smije uopće postojati ili ima ograničeno djelovanje.

Kad se sjetimo tih činjenica, traži se mnogo vjere u Božju moć i dobrotu da mijenja ljudska srca, traži se mnogo ljubavi – da živimo u nadi i molimo za tu svestranu suradnju.

Upravo zato – jer nam treba mnogo vjere i ljubavi – treba moliti da mlade ne zaraze ustaljene predrasude starijih ljudi i vjekova, da vjernici muslimani i kršćani izgrađuju bolji svijet.

Mato RUSAN

Prvi put u selu Dučnekhali

Župa Maria Polli prostorno je veoma velika i obuhvaća preko 40 sela, od kojih su neka veoma udaljena. Uza sve to otac Gabrić nastoji ih redovito pohađati koliko mu je to više moguće. No sestre Majke Terezije, misionarke Ljubavi, ne mogu tako često obilaziti sela, budući da su prezaposlene na misijskoj postaji u Maria Polliu, gdje imaju na brizi dispanzer, sirotište i bolnicu. Ipak povremeno uspiju poći i u neka sela da tamo obiđu bolesnike i nemoćnike. U ovom članku opisuje nam otac Ante prvi pohod tih sestara selu Dučnekhaliu.

Živa je živcata istina: sestre misionarke Ljubavi Majke Terezije prvi put su došle u selo Dučnekhali. Većina tih ljudi prvi put u životu vidjela je te u bijelo-modri sari obučene anđele milosrđa i ljubavi. Prvi put su ih vidjeli i odmah ih zavoljeli, i staro i mlado, a da o dječici i ne govorim. Čitava vojska tih malih huncuta opkolila je sestre. Mala procesija počela je uz Šušilovu kolibu. I sad valja ići od kolibe do kolibe. Bilo je kasno popodne kad smo stigli u selo. Put od Atapurskog rukava rijeke Gangesa do sela trajao je gotovo dva sata. Nećemo moći pohoditi sve kolibe do mraka, pa su sama dječica izabrala. Najprije ćemo pohoditi bolesnike, a nakon toga one čije su se kolibe srušile za vrijeme zadnjih poplava. Uistinu nas je ganula ta pažnja djece prema onima koji trpe i koji su nastradali.

Prva postaja bila je kod malog Nirmola. Pred kolibom leži na hasuri napravljenoj od palminog lišća. Sama je kost i koža. Već ga dva do tri mjeseca muči groznica. Svi smo oko njega klekli. Izmjenjuju se molitva i pjesma. A na Nirmolovu licu vidi se radost i smiješak. Ta on ovo nije ni u snu mogao pomisliti. Svećenik i sestre i toliko djece – svi su oko njega, svi su tu za njega. Kao da je zaboravio na sve svoje boli i slabosti. Podiže one bijedne mršave ručice prema sestri Bani. Želio bi sjesti da nas sve bolje vidi i da nam sklopljenim rukama na čelu po lijepom bengalskom običaju rekne »Dhonobad – Hvala!« – I od velike radosti zaplaka mali Nirmol, a s njime i njegova majka. A iskreno vam kažem: i mi smo mnogi bili ganuti do suza. Koje li sreće dijeliti sreću, dijeliti utjehu! I sjetih se molitve

SESTRE MISIONARKE LJUBAVI POHAĐAJU BOLESNIKE PO SELIMA

svetog Franje Asiškog: »Gdje je žalost da donesemo radost. Jer tko se daruje, prima...«

Selom vlada nekakva kožna bolest, koja je dosta zarazna. Nije smrtonosna, no svrbi i muči, osobito dječicu. Širi se po cijelom tijelu kao osip. I, kako sam već spomenuo, zarazna je. A kako ti ljudi žive svi zajedno u kolibama – većinom je to samo jedna soba – brzo se zarazi čitava obitelj. No sestre imaju vrlo dobar lijek, a prave ga one same, pa stoga mnogi bolesnici dolaze k njima pješačeći i po 20 do 30 km da dobiju taj lijek. Mi smo, dakako, uz lijek dodali molitvu i blagoslov.

Pohodili smo i srušene kolibe. Odmah smo uredili da će se pet najteže oštećenih koliba popraviti. Tu vlada neopisiva bijeda, no ti ljudi ipak ne očajavaju. Sve će biti opet dobro. Jedan drugome će pomoći. Siromah razumije siromaha i pomaže mu. A i vi ste se, dragi prijatelji i dobročinitelji, tako velikodušno odazvali našem prošlogodišnjem pozivu nakon velikih poplava, pa smo mnogim obiteljima mogli pomoći. Od srca vam hvala!

Predvečerje je, mali gong-zvono poziva na molitvu. »Anđeo Gospodnji navijestio Mariji... I Riječ tijelom postala i prebivala među nama...« Evo, odsad će prebivati i u dragom malom selu Dučnekhaliu. Oni još ne znaju molitve, no srca kucaju, oči se žare...

Taj sretan dan završili smo po betlehemsku – u štali glavara sela Bistupoda. Tu još nemamo kapelice. Krave u jednom kutu, mi u drugom. Molitve i pjesme, sveta misa, betlehemska prva misa u Dučnekhaliu. I tu se ponavlja nazaretska tajna. »Ovo je moje tijelo, koje će se za vas predati!« I bijela hostija se diže. Ruke su mi drhtale od radosti.

I Riječ je tijelom postala! Dođi Kraljevstvo Tvoje!

O. Ante GABRIĆ

Uspomene sestre Silvine

Kroz sve godine svog misionarskog djelovanja sestra Silvina Mužić bila je bolničarka. Tu svoju službu obavljala je u najrazličitijim okolnostima, ali uvijek izvanredno revno i požrtvovno, pa i uz opasnosti za vlastiti život. Ta njezina izvanredna revnost potakla je neke ljude da joj u Hamirpuru gdje je prilično dugo djelovala, izgrade novu bolnicu i ljekarnu. O tome nam je ostavila slijedeće retke.

Godine 1955. počeli su graditi tvornicu željeza u mjestu Rourkeli, koje se nalazi blizu Hamirpura. U neku ruku bilo je to dobro za naše ljude, jer su se mogli zaposliti, no osjetio se i negativan utjecaj što se tiče vjere i morala. Naime, osim naših domaćih ljudi tamo su se našli i takvi ljudi koji do vjere nisu mnogo držali, pa su tim svojim stavom negativno utjecali na naše ljude.

Međutim, za mene je iz dana u dan bilo sve više posla, osobito kroz prvih pet godina. Siromašni radnici svi su dolazili u našu ambulantu, dok država nije napokon sagradila veliku bolnicu. Više puta nisam znala kamo bih smjestila bolesnike.

Jednog dana dođe mi neki Englez pa me zamoli da primim bar dvojicu njegovih radnika. Odgovorila sam mu: »Primila bih drage volje, gospodine, kad bih imala veliku bolnicu. Pogledajte gdje leže naši bolesnici. Posvuda na zemlji i u svakom kutu.« Tad me on upita: »Pa da li biste vi htjeli jednu veliku bolnicu?« Odgovorila sam mu: »Jasno da bih htjela, ali mi za to nemamo novaca! No pošaljite vi svoje bolesnike, ako budu zadovoljni da leže na podu!« On mi se nakloni i ode.

OKRUŽILE SMO MAJKU I NJEZINO NOVORODENČE KOJE SE RODILO U BADNJOJ NOĆI, PA JE DOBILO IME NOEL-BOŽIĆ

ZA VRIJEME GLADI KOJA JE POHODILA INDIJU, HRANILE SMO MNOŠTVO GLADNE SIROTINJE

Sutradan dođe k meni neki drugi gospodin i reče: »Ja bih želio vidjeti sestru Silvinu!« Pozove me moja pomoćnica Veronika i reče mi da me traži neki gospodin. Kad sam ja došla, taj gospodin mi se naklomi i predstavi mi se: »Ja sam doktor Bona. Saznao sam da vi namjeravate graditi novu bolnicu!« Odgovorila sam mu: »Željela bih je imati, ali nama je to nemoguće!« Tad me on upita: »A na kojem mjestu biste vi željeli tu bolnicu?« Ja mu odmah pokažem: »Na ovom mjestu gdje se sad nalazi ova kuća od blata!« On me pozdravi i ode.

Sutradan eto ti k nama trojice Engleza i nekoliko radnika. Počeli su mjeriti teren. Ja sam se prepala pa im kažem: »Ali ja nemam za to dopuštenje od svoje vrhovne poglavarice, a nemamo ni novaca za takvu gradnju.« Oni su mi odgovorili: »Mi vas nismo pitali za novac, samo vam želimo izgraditi bolnicu da vam na taj način uzvratimo za sve ono što vi radite za naše radnke i bolesnike. Oni su kod vas svi sretni i radosni. Doktor Bona će platiti sve troškove.«

I doista, oni su nam sagradili lijepu bolnicu i ljekarnu, koje još i danas služe za mnoge siromašne bolesnike. No sad u toj bolnici ne radim ja, nego moje mlađe susestre.

S. Silvina MUŽIĆ

Dvostruka gradnja Crkve

U isto vrijeme stigla su nam dva pisma časnog brata Ilije Dilbera. U prvom, pisanom 5. lipnja, piše o zavjetima isusovačkh novaka, a u drugom, pisanom 15. lipnja, javlja nam kako napreduje gradnja nove crkve u Kaligalingi, predgrađu grada Lusake. Ovdje objavljujemo oba pisma.

ZAVJETI ISUSOVAČKIH NOVAKA

Družba Isusova dobila je u Africi šest novih članova rođenih Afrikanaca. Šest svršenih isusovačkih novaka položilo je svoje zavjete 23. svibnja. Time su obećali Bogu da će sav svoj život i rad posvetiti širenju Kraljevstva Božjega u Africi i da će nastojati pomoći svom narodu.

Tog dana sakupilo se u našem novicijatu u Chelstonu mnoštvo vjernika, redovnika, redovnica i svećenika, da s nama podijele radost. Uz sudjelovanje brojnih svećenika u koncelebraciji svetu misu predvodio je naš otac provincijal Paul Brassil. Pod tom svetom misom naši su zavjetovanici obećali Bogu doživotnu čistoću, poslušnost i siromaštvo u Družbi Isusovoj.

Utješno je vidjeti one koji će nas zamijeniti u radu za Kristovo kraljevstvo u Africi, jer mi starimo, a nove sile ne dolaze nam iz Evrope i Amerike. Nažalost, misionara je sve manje, a potreba je sve više.

Za nekih mjesec dana još će jedan mladić Zambijac položiti svoje redovničke zavjete. On je prekinuo svoj studij na sveučilištu i stupio u isusovački novicijat ovdje u Chelstonu.

ISUSOVAČKI NOVACI KOJI SU NAKON SVRŠENOG NOVICIJATA POLOŽILI SVETE ZAVJETE

POČELA JE GRADNJA CRKVE U KALIGALINGI

Od spomenute šestorice mladih zavjetovanika dvojica su iz Zambije, jedan iz susjedne države Zimbabve, trojica iz Tanzanije.

Tog istog dana stupilo je u isusovački novicijat 17 novih kandidata. Od toga su iz Zambije petorica, iz Tanzanije četvorica, iz Zimbabve trojica, iz Kenije dvojica, iz Etiopije dvojica i iz Sudana jedan kandidat.

Preporučujemo prijateljima misija u molitve sve te mladiće, koji su se odazvali Božjem pozivu da služe Crkvi u Africi kao isusovci, da ustraju na započetom putu.

KAKO NAPREDUJE GRADNJA NOVE CRKVE?

Već su prošla tri mjeseca otkako smo započeli graditi novu crkvu u predgrađu grada Lusake zvanom Kaligalinga. Gradnja ove crkve ne napreduje tako brzo kao što je to bio slučaj s dosad izgrađenim crkvama. Posao ide nešto sporije, a razlog tome je što je gradnja te crkve nešto kompliciranija i zato što većinu zidova gradimo betonskim ciglama, a ne, kao dosad, betonskim blokovima. Zidovi ove crkve bit će oblog oblika s betonskim armiranim stupovima. Oni će biti glavni nosači krovne željezne konstrukcije. Već sam u prijašnjem pismu spomenuo da će ova crkva biti veća nego ijedna dosadašnja što smo je sagradili. Crkva će biti duga 33 metra, a široka 20 metara. Vrata na crkvi bit će željezna, kao i okviri na prozorima. To smo odlučili zato što želimo da budu što trajnija, jer drvo brzo strada od mrava termita. Na glavnom ulazu u crkvu bit će dvoja dvostruka vrata, a sa strane nalazit će se po dvoja vrata. A u sklopu crkve bit će ujedno i župni ured, zatim sakristija, te jedna dvorana za sastanke i vjersku pouku. No iako nam gradnja ne napreduje brzo, ipak nema zastoja. Mi smo na vrijeme nabavili prilično potrebnog materijala

za gradnju. Osim toga, ovaj puta smo pošteđeni da ne moramo putovati na gradilište, kao dosad, i po stotinu, pa čak i po dvije stotine kilometara. Ovdje nam je gradilište u samom gradu Lusaki. K tome smo imali sreću da je grad poklonio to gradilište besplatno za tu crkvu, kao i za već spomenute prostorije. Osim ove crkve namjeravamo ujedno sagraditi i kuću za katehistu, a i stan za časne sestre. Ustanovio sam da će nas ova crkva stajati više novaca nego svih pet dosad izgrađenih crkava. Razlog tome je što je zambijski novac kvača doživio veliku inflaciju. No ja ni najmanje ne sumnjam da ćemo bez zastoja dovršiti ovu crkvu. Iz iskustva smo spoznali da ne smijemo sumnjati u Božju providnost, kao ni u darežljivost prijatelja i dobročinitelja misija.

Vjernici iz Kaligalinge na različite načine nam pomažu pri toj gradnji. Skupljaju novac koliko im je to moguće. Dosad skupljeni novac htjeli su mi predati, ali ja sam im savjetovao da ga upotrijebe za izradu klupa za tu novu crkvu. K tome nam pomažu i pri gradnji kad god ih za to zamolimo. Posebno me veseli što organizirano noću stražare po petorica do šestorica njih da ne bi tko s gradilišta nešto od materijala ukrao. To nam je veoma velika pomoć. Dok nam muževi pomažu u izvođenju težih poslova, dotle žene tačkama dovoze cigle bliže zidarima da posao ide brže naprijed.

Uz lijep broj dobročinitelja iz domovine koji nam pomažu svojim prilozima graditi ovu crkvu, nadam se da ima i lijep broj onih koji nas pomažu svojim molitvama i žrtvama. I mi njima uzvraćamo svojim molitvama upravljenim Gospodinu i nebeskoj Majci. Uvjereni smo da je sve to na slavu Božju i na duhovno dobro ovog naroda i Crkve u Zambiji.

Ilija DILBER

NOVA CRKVA U KALIGALINGI POMALO RASTE

NA OTOKU LUBANGU

(Nastavak)

Tako sam, dakle, 1. svibnja otišao iz Malake i krajem mjeseca srpnja stigao u Siam. Iako to putovanje obično traje 30 do 40 dana, mene je nevrijeme dugo zadržalo. Glavni grad Siama zove se Judia (Ayudhya) i dosta je napučen. Tu je nedavno otac Petar Morejon osnovao našu misiju u kojoj se sad nalaze: otac Julije Cezar Margico, otac Antonio Cardini i japanski brat pomoćnik Roman Nishi. Njihova kuća nalazi se u evropskoj četvrti, a ja sam stanovao u japanskoj četvrti u kući jednog dobrog katolika. Oni su udaljeni oko dvije milje. Kako moji česti pohodi našim ocima ne bi kome pali u oči, pohodio sam ih samo jedan ili dva puta u tjednu i tad sam služio svetu misu. Ali nakon godine dana s ocima sam provodio veći dio tjedna. Nakon nesretnog slučaja s dom Fernandom da Silva gotovo su sasvim prestali dolaziti i Portugalci i Španjolci. Zato naši oci ne samo da nisu mogli primati od provincije uzdržavanje, nego nisu dolazila ni pisma od naših te uopće nismo znali što se događa u našoj Družbi. To je, velečasni oče, i bio razlog da vam te godine nisam pisao.

Velečasni oče, sad mi još preostaje da vam dademo račun o našoj stvari. Skoro dvije godine boravio sam u spomenutom gradu te sam na mnoge i različite načine u Gospodinu nastojao naći prikladnu priliku da otputujem u Japan. Sve je bilo uzalud. Po vladarevoj zapovijedi u Japanu je objavljeno da se nijedan Japanac, a pogotovo stranac, ne smije ukrcati na brod, ako svojim pečatom ne potvrdi da pripada kojoj poganskoj sekti. Tako se ja više nisam mogao ničemu nadati. Kad sam tražio prigodu da se vratim u Makao, došao je brod što ga je poslao namjesnik iz Manile da pregovara za povratak ostatka robe, koja je prije dvije godine zaplijenjena dom Fernandu da Silva. Tad sam pošao na Filipine da odande nastavim put u Makao. Ali premudri Bog odredio je drukčije sa mnom. Pošto sam se posavjetovao s našim ocem Mihovilom Matsudom i svjetovnim svećenikom Jeronimom Iya, kupili smo brodić i najmili japanskog kapetana i japanske mornare. Kad smo, zahvaljujući milodarima pobožnih ljudi i pomoći kako naše provincije, tako i provincijala ovoga kraja oca Juana Bueva i namjesnikova ispovjednika

Petar Kasui

Napisao: Hubert CIESLIK (9)

oca Francisca Colini, uredili sve što je bilo potrebno, otplovili smo iz Manile 2. ožujka 1630.

Sada smo, kako sam već rekao, na otoku Lubangu i tu čekamo povoljno vrijeme za plovidbu, koje običaje doći u mjesecu lipnju. Neka milostivi Bog blagoslovi i pomogne naš pokušaj! Neprestano molimo da nam pomogne naš sveti otac Ignacije i naš blaženi apostol Franjo Ksaverski, čiji smo nevrijedni sinovi, da izvršimo tako veliko djelo, da nam Bog možda zbog naših grijeha ne bi uskratio pomoć. Kad nas vjetar Božje dobrote, u koga se uzdamo i s čijim ćemo blagoslovom razapeti jedra, dovede zdrave u Japan, onda ću vam, velečasni oče, opet opširno pisati i opisati vam naše putovanje i stanje tamošnje Crkve. Dotle vas, velečasni oče u Kristu, molim da me se sjetite u svojim svetim molitvama i žrtvama. Izručite mnogo pozdrava ocu Francisku Vazu.

Na otoku Lubangu, dne 7. svibnja 1630.
U Kristu odani Vam sluga
Petrus Cassuinus

Pismo je zatvorio i zapečatio da ga prvom prigodom odnese župniku u Lubang, koji će ga otpremiti u Manilu. Odanle bi još ove godine moglo otići u Indiju i najklasnije iduće godine stići u Rim.

Činilo se da je sve u najboljem redu. Brod je bio spreman, nabavljena hrana za dugi put. Kapetan i posada su s nestrpljenjem čekali na polazak. Samo još nije bilo povoljna vjetra za plovidbu.

ĐAVOLSKA IGRA

Gdjekad se čini da su se udružile sve prirodne sile da onemoguće nacrte neustrašivih Kristovih apostola. Trijezni učenjak možda bi rekao: Sve je to samo tok prirodnih zakona. Ali vjesnika vjere, koji dublje gleda, čini se da tu ima svoje prste zakleti neprijatelj svakoga dobra i Kristov protivnik.

Bilo je to jednog dana u svibnju 1630. U isusovačkom kolegiju u Manili sjedio je u svojoj sobi otac Petar Marejon. Pošto se vratio iz Siama, imenovan je 1628. godine rektorom kolegija u Makau, ali je ove godine za nekoliko mjeseci doplovio u Manilu »u stvarima iste republike«, kako je javljeno. Iako su Španjolska i Portugal povezani personalnom unijem, nisu se nimalo popravili napeti odnosi između ta dva iberska takmaca. Zato je u Španjolskoj rođeni Marejon, čije su diplomatske sposobnosti upoznali i naučili cijeniti u sijamskom pitanju, bio najzgodniji čovjek za vođenje pregovora između Makaa i Manile, dva takmaca na Dalekom istoku. I tu su sad oca Maregona našli japanski oci Kasui i Matsuda. Kako li je njima sad na osamljenom otoku? Neka im Bog dade da napokon sretno otputuju u svoju domovinu!

Začulo se kucanje na vratima. I kad su se otvorila vrata, on nije mogao vjerovati svojim očima: pred njim stoje otac Petar Kasui i otac Mihovil Matsuda. I kako se čini, ne baš s mnogo pouzdanja. Što li se opet dogodilo? Možda brod još nije gotov? On stoji spreman za odlazak uz obalu Lubanga. Možda nemaju dosta hrane? – ima je na brodu za dva mjeseca i više. – Možda im ne odgovara vrijeme? – Samo još nekoliko dana pa će zapuhati zapadni monsunski vjetar. – Pa što se onda dogodilo?

Nova nevolja: mornari se svađaju. Svaki bi htio biti kapetan ili kakav časnik. A razlog tome je – što će, ako ih uhvate, biti ubijeni samo kapetan, časnici i nadzornici kao odgovorni ljudi, dok obične mornare često puštaju bez kazne. A svi oni htjeli bi biti mučenici!

Otac Morejon se glasno nasmijao. Ako je samo to, onda je lako pomoći. Svakom dajte nekakav naslov i problem je riješen. Vrhovni kapetan, dokapetan, prvi časnik, drugi časnik, treći časnik, glavni dočasnik, dočasnik... To zvuči kao da cijela armada dolazi preko mora.

Obojici otaca je odlanulo, pa su sad lakše govorili o svim pripremama, o pripravnosti dobrog župnika da im pomogne, te o velikoj sreći što svaki dan mogu služiti svetu misu. Tad su zamolili za blagoslov za put i oprostili se.

(Nastavlja se)

(Nastavak sa str. 301)

U ovom širokom kontekstu otkupljenja postaje Marija za nas Majkom milosti, onog života koji se na križu zasužuje. Kristova otkupiteljska smrt tumači Marijino milosno materinstvo. Događaj tumači riječi oporuke. A to je »novi život« koji nam zaslužuje »novi Adam«, a s njime udružena i »nova Eva« našeg milosnog života.

No zašto onda primjena na samog Ivana? Zar je samo njemu postala milosna Majka? – Isus primjenjuje Marijino materinstvo novo materinstvo na prisutnoga Ivana, ali na njega kao predstavnika mnogih učenika i otkupljenika, ne na njega jedinoga. To je konkretna primjena koju određuje prisutnost Ivana, ali u sebi uključuje opću primjenu: Kome sam ja Otkupitelj, tome je Marija Majka otkupiteljske milosti. A to je po božanskoj nakani sav rod Adamov, a po spasonosnoj snazi svi koji uzvjeruju u Isusa kao Spasitelja, pa i oni neznalice u poganstvu koji čeznu za spasenjem odozgor. Dimenzije Kristove otkupiteljske ljubavi određuju dimenzije Marijina milosnog materinstva. Dokle dopire moć križa, dotle se proširuje i materinstvo Marijino. Sam Ivan tako gleda na Ženu koja nam porodi Dijete-Pobjednika nad sotonom. Ne samo Ivan, nego su i »ostali iz poroda njezina« pod njenom materinskom zaštitom, a to su vjernici i svjedoci Jaganjca (Otk 12,17).

O Larranaga zaključuje:

»Ovaj niz točnog određivanja smisla dovodi nas do zaključka, da je Isus u ovom prizoru dao Majku čovječanstva svim ljudima« (Mar. šutnja, 174.). K tome zaključku vode nas i završne riječi umirućeg Krista: »Nakon toga što dade Ivanu majku, znajući da je već svršeno, reče 'Žedan sam!'... 'Svršeno je' (Iv 19, 28-30)! Isusov zadnji čin jest darivanje svoje Majke nama, a završne riječi predavanje Ocu svog ljudskog duha: »Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj« (Lk 23,46)!

Ugodno me iznenadilo kad sam u papinoj okružnici »Otkupiteljeva Majka« našao upravo ovakvo tumačenje oporuke s križa. Ivanu je Marija dana »osobno« jer je odnos majka-sin nešto što spada posve na osobu. Dana je Ivanu kao »slici Crkve« koju njegova prisutnost predstavlja. Dana je Ivanu kao »čovjeku« koji predstavlja »svakog čovjeka pojedinačno«, jer je Gospa pod križem postala »Majkom ljudi« budući da njen Sin na križu umire kao Otkupitelj sviju ljudi (RM 23,45). U istoj okružnici papa je usvojio noviju teologiju o Ženi spasenja koju Bog navješta sve tamo od Protoevanđelja preko Kane i Golgote, a Ivan joj daje svečanu završnicu u Velikom znamenu Otkrivenja. Za »golgotski čas« piše Papa: »Nalazimo se usred ispunjenja onog obraćenja koje Protoevanđelje sadržava... Velika je stvar što Isus s povišenog mjesta križa, okrenuv se k Majci, nju naziva »Ženo!«... Uostalom, istim je nazivom naziva u Kani Galilejskoj. Tko dakle može sumnjati, da osobito sada na Golgoti ovaj govor prodire do najvišeg otajstva Marije te dopire do jedinstvenog mjesta koje ona ima u cijeloj ekonomiji spasenja« (RM 24). Papa povezuje njeno »novo materinstvo« i s Protoevanđeljem i s Apokalipsom, kad Bogorodica bude zasjala »u posljednje vrijeme povijesti spasenja« (RM 24).

»I UZE JE IVAN POD SVOJU«

Ne mislim zanijekati da je Ivan uzeo Mariju pod svoj krov, nego želim naglasiti šire značenje izraza »pod svoju« (eis tà idia) koje kazuje više od toga: Ivan prihvaća Mariju kao svoju Majku. Uzima je i u dom, i u srce, i u svoj život. Papa veli u okružnici, da te riječi znače izravno »brigu za Majku ljubljenog Učitelja«, ali uključno znače da Ivan Mariju »uvodi u sve što određuje njegov nutarnji život« (RM 45).

Uzeti Mariju u tom smislu »pod svoju« znači priznati je svojom milosnom Majkom i dati se njoj na duhovno odgajanje. To je zapravo bitni smisao posvete Srcu Marijinu. Svi bi kršćani trebali to shvatiti, jer svima je ona postala Majkom spasenja.

Imamo Majku milosti kao golgotski dar Kristov! Ona je posljednji dar raspete božanske ljubavi u samom času otkupljenja. Dar Srca koje će naskoro biti kopljem probodeno, u času kad je Majčino Srce mačem boli probodeno... Gospa u Fatimi želi da se njenu Srcu posvetimo jer nas je duhovno porodila u bolima svog Srca. I svu Crkvu poziva na takvu posvetu, jer je Crkva izrasla iz golgotske žrtve kao »Crkva Boga koju steče krvlju svojom« (Dj 20,28). Crkva je nastavak Krista kao njegovo Mistično tijelo, ali i nastavak Marije kao Majke i Djevice. Njeno »novo materinstvo« prešlo je na Crkvu »iz dubine pashalne tajne Otkupitelja svijeta« (RM 44).

Ja nisam orao

O Kralju, ja nisam orao
već mala ptica koja leti ispod oblaka,
a srce je njeno
u riznici sunčevoj pohranjeno
i ne može uzletjeti do srca svoga;
grudi su joj ko šuplja trska
kroz koju hladan vjetar propuhuje.

U srcu njenu dragocjen biser živi
čije je niti mala ptica
iz zvjezdanih tišina navlačila
bdijući da kucne sveti čas
u kom ga je u kap
prozračniju od sna i rose
u sveopće jedinstvo stapala.

Ti si mu se, o Kralju, obradovao,
posvetio ga i u visine uznio
da joj ga bezazlenoj i neopreznoj
zloduh ne izmami.
Al' jao njoj!
Kako da bez srca svoga živi?
Zato Te moli: u orla je pretvori,
u simorgha!

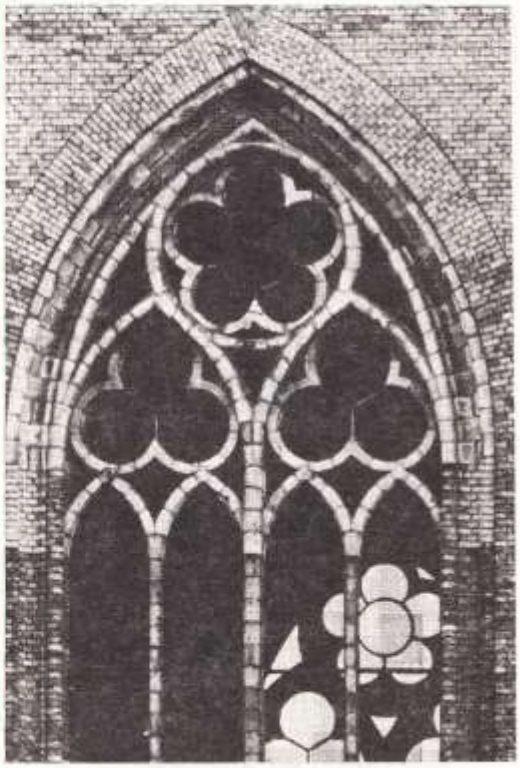
Danica BARTULOVIĆ

Otvori srce!

Ne zatvaraj srce Gospodinu,
bilo da je u njem cvijet najdivniji
ili trn najoštriji;
čisto planinsko jezero
il' močvara neprohodna,
sunčev sjaj
il' tmina paklena.

Rastvori posve srce svoje,
neka ljubav i milost Gospodnja
prebiva u njemu
koja će se poput bezbrojnih zraka
žaranog sunca širiti u duši,
zaći i zaviriti
u sve što u njoj nađe.
Čisto i sveto postat će tvoje srce
kad ga Srce zrakama svojim prožme,
ljubavlju svojom sa sobom izmiri.

Danica BARTULOVIĆ

Oglasi

Na adresi FRANJO EREIZ, Palmotićeva 31, 41001 ZAGREB, pp 699, možete naručiti slijedeće:

ISUSOVCI I HRVATSKI NAROD, Miroslav Vanino D.I. – 2. dio, Zagreb 1987., str. 740, cijena: 1.500 d.

Pred vama je 2. dio životnog djela povjesničara i isusovca Miroslava Vanina (1879.-1965.) o djelovanju Družbe Isusove u Hrvatskoj: u Dubrovniku, u Rijeci, Varaždinu i u Požegi.

Prvi dio tiskan je još 1965., a opisuje rad Isusovaca u 16. stoljeću i u Zagrebačkom kolegiju. – Treći dio o pastoralnom i o misionarskom radu, sve do ukinuća Družbe Isusove 1773., biti će tiskan u skoroj budućnosti.

Ovo djelo dragocjeno je za povijest isusovaca u hrvatskome narodu, ne samo s kulturno-vjerskog nego i s gospodarsko-političkog stanovišta, pa ga preporučujemo svim ljubiteljima naše stare baštine.

EVO TI MAJKE! – Marijanska razmatranja za tek započetu Marijinu godinu. Napisao Antun Weissgerber, poznat kao odgojitelj, propovjednik i duhovni vođa. Ovo će djelo duhovno obogatiti svakoga od nas za zdravo i plodno štovanje Marije. Knjiga je upravo izašla iz tiska. Cijena 4.500 din.

ISUS – OBJAVITELJ BOGA LJUBAVI, napisao Mato Zovkić, cijena 1250 d.

SRCE ISUSOVO SPASENJE SVIJETA, napisao Bernhard Häring, cijena 1250 dinara.

Adam Periškić priredio je lijepu knjižicu **POBJEDNICI SMRTI** u kojoj je na potresan način prikazan početak Katoličke Crkve u Koreji. Sjeme kršćanstva zaliveno je krvlju oko deset tisuća mučenika. Cijena joj je 900 din, a naručuje se na adresu: Franjo Ereiz, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 31.

USUSRET BOGU OBNOVITELJU, priredio Ante Stojić. Ova knjižica želi nam jednostavnim riječima reći bitno o sakramentu pomirenja i pomoći čitateljima, prije svega mladima, da bez straha pristupaju tom sakramentu. – Narudžbe: KATEHETSKI SALEZIJANSKI CENTAR, Vlaška 36 – 41000 Zagreb. – Cijena 500 d.

SUVREMENA ŽUPA, napisao Živan Bezić. Knjiga može korisno poslužiti svakom pastoralnom radniku kao izvor nadahnuća solidnijem i zanosnijem dušobrižničkom radu. – Narudžbe: SLUŽBA BOŽJA, Žrtava fašizma 1 – 58300 Makarska – Cijena 3.500 d.

Na adresi: PALOTINCI, Remetski Kamenjak 24 – 41050 ZAGREB možete naručiti slijedeće knjige:

PJESMA O LJUBAVI BOŽJOJ, napisao Francesco Amoroso. Knjiga govori o ljubavi kako ju je osjetio svećenik sv. Vinko Pallotti. Cijena 1.200 d.

KAJ TE MUČI, BARBA?, napisao Krešimir Tičić. Knjiga-čestitka broj 11. Dvadeset i jedna kratka priča. Cijena 1.200 d.

DOĐI DUŠE PRESVETI, napisao Željko R. Pavličić. Građa za razmatranja, propovijedi i kateheze na čast Duhu Svetome. Narudžbe: Željko Pavličić, Štrosmajerov trg 5 – 54400 ĐAKOVO.

Pomoć za KBF

Odlukom naših biskupa na Biskupskoj konferenciji u Zagrebu u svibnju 1976. godine, druge nedjelje u rujnu – svake godine – skuplja se pomoć za potrebe i unapređenje Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu (KBF), najveće studijske ustanove na hrvatskom jezičnom području. Vjernici mogu svoje darove dati i u drugo vrijeme, bilo preko svog župnika, bilo izravno Tajništvu Fakulteta (Kaptol 29/II lijevo), ili preko žiro računa na adresu: Zagrebačka banka – Zagreb, žiro račun: 30101-620-16-1-2320149462.
Devizni račun: 30101-620-16-012103-7270-2424091065.

DEKAN FAKULTETA:
Dr. Celestin Tomić

Zahvalnice

ZAHVALJUJEMO PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGRJEŠNOM SRCU MARIJINU

Zahvaljujte Gospodinu jer je dobar. (Ps 118)

Pjevajte i slavite Gospodina u svom srcu! Svagda i za sve zahvaljujte Bogu Ocu u Imenu Gospodina našega Isusa Krista! (Ef 5 19–20)

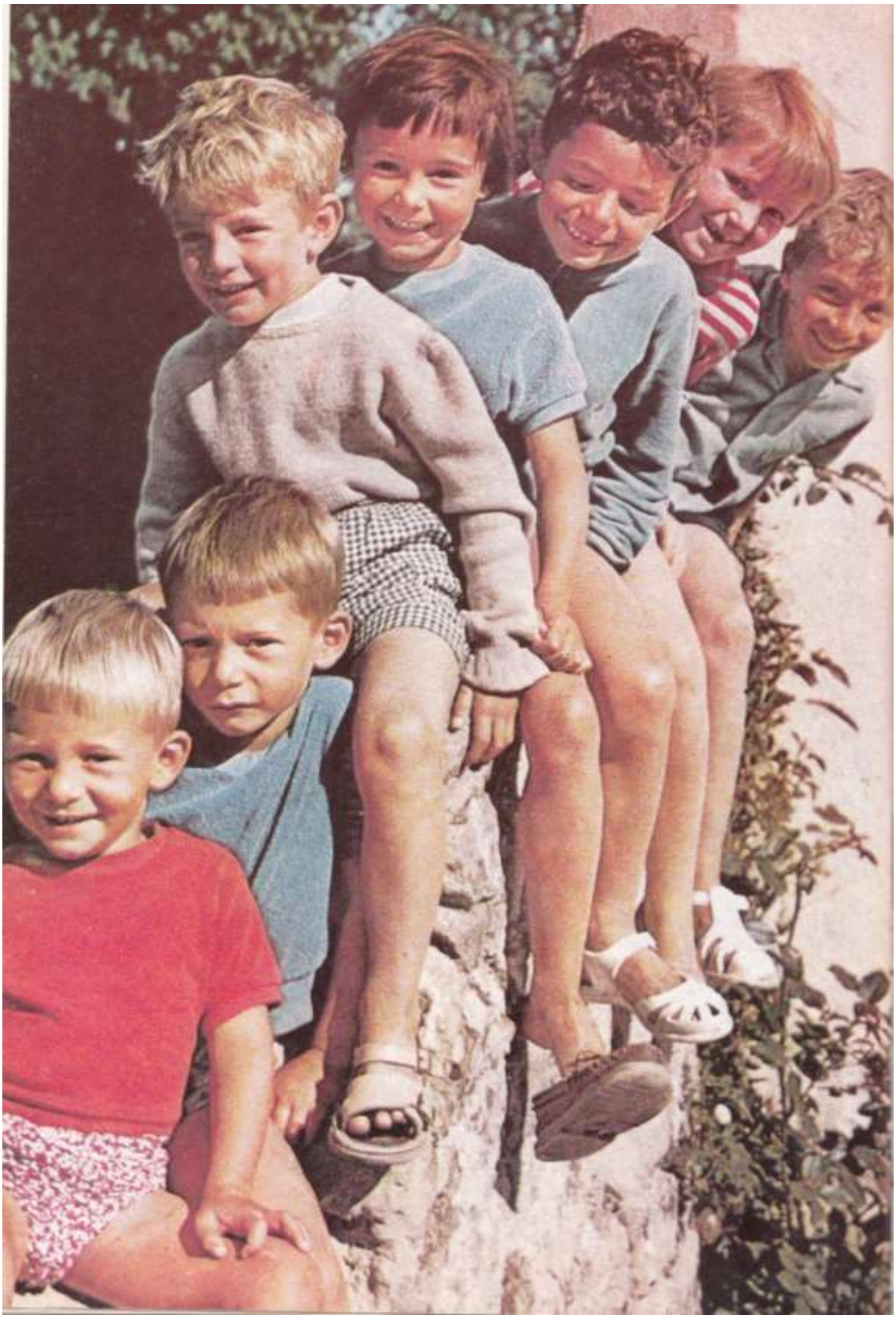
Bože, utočište u nevolji! Zahvaljujemo tvojoj dobroti i molimo: oslobodi nas svih zala da ti uvijek radosno služimo. (Molitva za zahvalu)

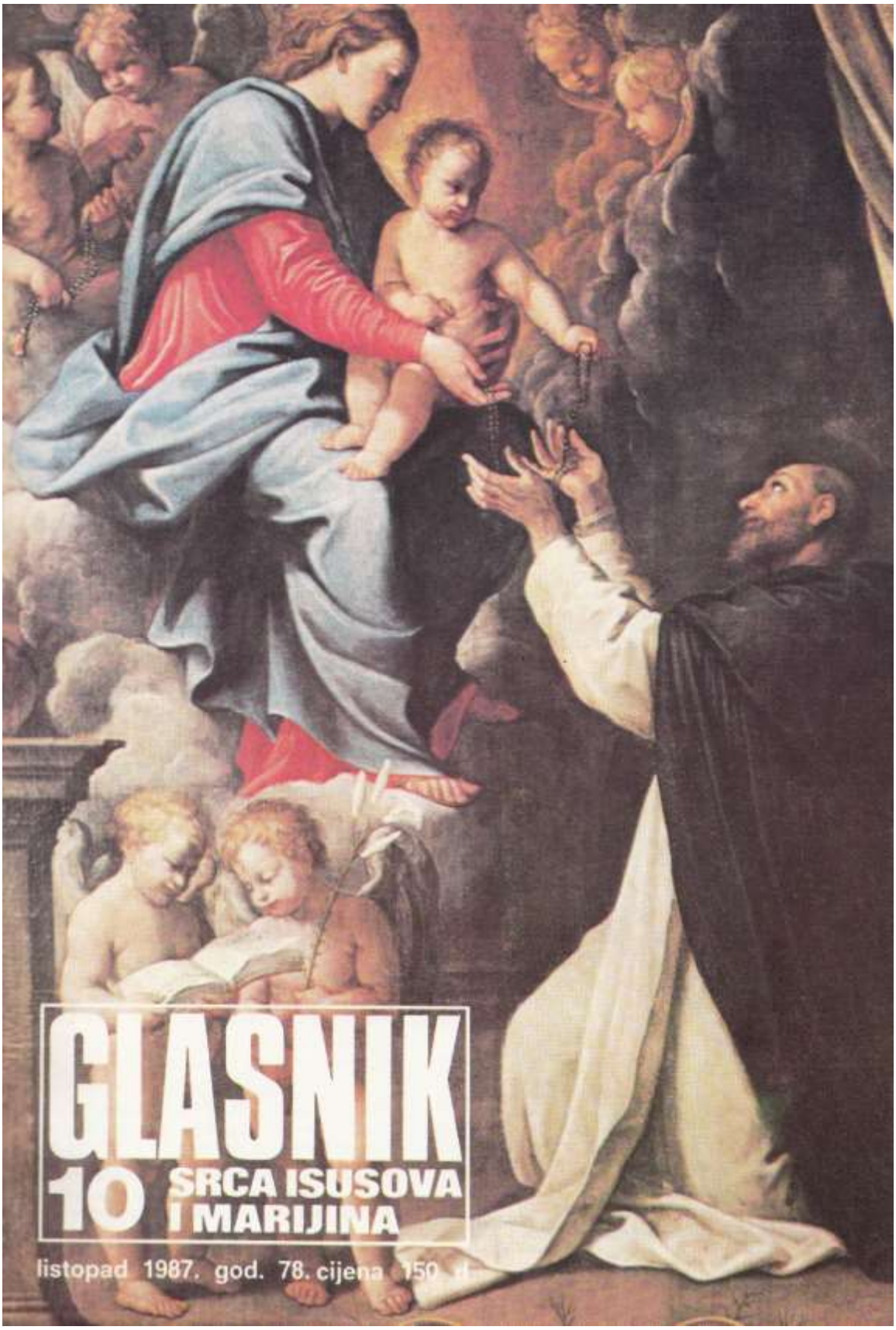
Zahvaljujem ti, Gospodine, iz svega srca, jer si čuo riječi mojih usta. (Ps 138,1)

Bože, Oče svakog dobra! Priznajemo da nam je od tebe sve što imamo i što jesmo. Nauči nas zahvaljivati za tvoju neizmjernu dobrotu i tebe ljubiti svim srcem i svom snagom. (Molitva za zahvalu)

... i Petru Barbariću na uslišanim molbama. – Kata L., Slavonija
... i sv. Antunu što su mi očuvali sina, snahu i unučiće u teškoj prometnoj nesreći. – Ana Grgić, Donji Miholjac
... i svima svetima za sretno putovanje i povratak. – Zahvalna majka, D. Vidovec
... i sv. Leopoldu za primljene milosti. – Anica Krnder, Valpovo
... i Gospi od brze pomoći. – M. Matasović, Vel. Kopanica
... na velikoj milosti zdravlja. – Božica, Zagreb
... i Gospi od brze pomoći za veliku milost. – Terezija, Zadar
... i Majci Božjoj Bistričkoj za pomoć, jakost, strpljivost i snagu u životnim poteškoćama i za primljene milosti. – B. Dragica, Zagreb
... i sv. Franji Asiškom na uspjeloj operaciji i na primljenim milostima. – Marica, Brođani
... Majci Božjoj, milosrdu Božjem i sv. Josipu za brzo ozdravljenje iza teške operacije i za milost obraćenja sinove obitelji. – Majka iz Kanade
... sv. Leopoldu, sv. Ivanu Boscu i m. Klaudiji za mnoge milosti, a napose za nađene izgubljene stvari. – Ines T., Zagreb
... sv. Josipu i Maloj Tereziji za uslišane molitve. – Vjernca iz Sl. Broda
... sv. Anti i svima svetima na primljenim milostima. – Iva Mandarić
... sv. Anti i sv. Leopoldu za uspjelu operaciju i za sretan porod moje snaje. – Mara Živković, Sikirevci
... i m. Klaudiji za mnoge milosti, a napose za zdravlje. – Marija Ružić, Pula
... Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i svima svetima na primljenoj pomoći, a napose za zdravlje. – Marijan Glavaš, Donji Andrijevci
... Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i sv. Antunu što su mi se dva unuka sretno vratili iz vojske. – Zahvalna baka, Sunja
... Gospi od brze pomoći i svima svetim zaštitnicima što su mi pomogli da se oslobodim od alkohola. – Ilija Zrno, Vel. Kopanica
... i m. Klaudiji što se pronašao izgubljeni novac. – I. T., Zagreb
... sv. Josipu i sv. Antunu za poboljšanje zdravlja. – Augustin Skokić, Ivanovci
... Gospi od brze pomoći i sv. Josipu na uslišanim molitvama i primljenim milostima kroz cijeli život. – R. K., Šemovci
... i m. Klaudiji za riješene probleme na poslu. – N. N., Podravina
... sv. Leopoldu, sv. Ivanu Boscu i m. Klaudiji za riješenje stana. – Ines T., Zagreb
... Kraljici sv. krunice i sv. Roku za ozdravljenje i za sve milosti. – A. H., Šemovci
... i m. Klaudiji za poboljšanje zdravlja. – Bolesna gospođa, Zagreb
... i sv. Anti za primljene milosti. – Marija Gregov, Zadar
... sv. Josipu, sv. Leopoldu i ostalim zaštitnicima na uslišanim molitvama. – Željko Čobanov, Šibenik
... Gospi od brze pomoći, sv. Obitelji i sv. Anti za uslišane molitve. – Obitelj Grdić, Zaprešić
... što mi je sin diplomirao. – Majka iz Suhopolja

PREPORUČUJEMO SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI

GLASNIK

10 SRCA ISUSOVA I MARIJINA

listopad 1987. god. 78. cijena 150 din

KRALJICA SV. KRUNICE (Naslikao: Guido RENI)

BREME BOJA – TIHA UZDISAJA U JESENI IGRA TVOJA ZLATNA (M. SPAHIJA)

Krunica je sadržaj cijele Biblije

»Krunica, možda kao nijedna druga molitva, posjeduje moć da i u časovima samoće i najgorčije tuge vodi duh kršćanina višim i ljepšim svijetom« (Franz M. Willam).

Krunica već kao usmena molitva, kao Marijin psaltir Očenaša i Zdravo Marija, ima veliku vrijednost. Ali ona nije samo to. Krunica na lagan i zoran način predstavlja sadržaj cijele Biblije, putova i načina kako Bog vodi i spasava svijet. Krunica nas uspješno uči kako ćemo Marijinim očima gledati na djela Božja, na otajstva spasenja, kako ćemo Marijinim srcem ljubiti Boga i Njegova Sina kojega nam je poslao za naše spasenje, i kako ćemo Marijinim srcem ljubiti sve ljude. Krunica nas privikava da s Marijinom predanošću i poniznošću: »Neka mi bude po riječi Tvojoj« – primamo Božje darove, križeve i iskušenja koja nam šalje za našu izgradnju.

(Milan Šesnić, OP; Vjesnik Đakovačke biskupije 10/1979. str. 182)

GLASNIK
Srca Isusova i Marijina

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove. – Glavni i odgovorni urednik: Valentin Miklobušec. – Uredničko vijeće: Josip Antolović, Ignac Belak, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Stjepan Kuzmić, Valentin Miklobušec, Mato Rusan i Marijan Steiner. – Tehnički urednici: Ignac Belak i Miro Jurić. – Adresa uredništva i uprave: Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp 699. – Telefon: (041) 434-710, (433-362). – Tisak »Plamen«, Slavonski Brod. – Cijena pojedinog broja 150 d. – Godišnja pretplata 1800 d. – Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10 posto popusta. – Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu uprave.–Poštarina plaćena u gotovom. Rukopise i fotografije ne vraćamo.

Urednikova riječ

Zlatna jesen ove je godine mnogima tužna. Nakon napornog ljeta, koje će ljudi pamtiti po naletima strahovita nevremena s tučom, ostali su bez plodova svoga truda i rada. Puno ih je koji osjetno osiromašiše pa nam o tome i pišu. Dobar dio toga zla moglo se i spriječiti da u srcima nije zavladalo zlo nemara, nebrige, a možda i svjesne pakosti. Sve to vodi do spoznaje kako i čovjek i društvo mogu teško zaglibiti, ako je odbačen Bog kao norma savjesti. Dolaze nam nužno na pamet riječi Sv. pisma: »Ako Gospodin kuće ne gradi, uzalud se trude graditelji!« Kuću svoga života nije jednostavno sagraditi. Materijal koji nam u početku izgleda zlatan, kasnije se pokaže da je rđa. Čitajte samo o muci prevarene djevojke u »Hvala na pismu«, o bračnim tegobama koje neki žele riješiti rastavom, o mami koja je i sama bolesna, a već 38 godina dvori svoju bolesnu kćerku, o našim misionarima u Solweziju, o sestri Ivani itd. Ovaj Glasnik je dobrim dijelom posvećen upravo misijama i misionarima. Ipak, kako god bio težak, život ima i svijetlih strana, a najsvjetlije su one obasjane svjetlom Evanđelja, naučenim u Gospinoj školi. U mjesecu smo krunice, a krunica je škola Evanđelja, krunica je život s Marijom i Isusom. Tko u toj školi uči, makar mu život bio beskrajno težak, položit će ispit.

Listopad je mjesec Biskupske sinode u Rimu. U laicima je probuđena svijest da su i oni Crkva, da imaju svoje mjesto i svoju odgovornost u spasavanju svijeta. Treba tu svijest još više razviti da bude djelotvorna a ne rušilački revolucionarna, da se očituje više životom negoli samo propovijedanjem i dijeljenjem lekcija drugima. Opća nakana Apostolata molitve potiče nas da se zato molimo, jer gdje je Duh Gospodnji, ondje je sloboda.

GLASNIK
Srca Isusova i Marijina

GOD. 78. LISTOPAD 1987. BR. 10

SADRŽAJ

HVALA NA PISMU 328
OBNOVA BRAKA ILI RAZVOD?, M. Jambrek 330
DA BISKUPSKA SINODA DADE LAICIMA NOV APOSTOLSKI POTICAJ, P. Galauner ... 332
MI SMO CRKVA, R. Grgec ... 334
GDJE JE DUH GOSPODNJI, ONDJE JE SLOBODA!, R. Brajičić 335
GOSPA SVETE KRUNICE, A. Weissgerber 336
SLAVIMO BOGA – GLAZBOM!, M. Steiner 338
»ČOVJEK S KRIŽEM«, D. T... 340
OTKUPITELJ, D. Bartulović ... 440
PATNJA, AFORIST 341
PAPA OPOMINJE, S. Bošnjak 341
MAJKA DUHOVNIH ZVANJA
TINO 342
MLADA MISA U PETLOVCU, S. Kuzmić 344
KRUNICA, BLAGOSLOV ZA OBITELJ, S. K. 345
EMIR, JOSIP – SVEĆENIK, S. Kušan senior 348
SVI VJERNICI – ZA MISIJE, M. Rusan 350
»DOĐI KRALJEVSTVO TVOJE!, A. Gabrić 351
NAŠI MISIONARI U MISIJI SOLWEZI, A. Perić 352
VIJESTI IZ MATIGARE, I. Stakor 354
PETAR KASUI, H. Cieslik 354
KRŠĆANI U JAPANU, J. Toulat 356
OGLASI 358
ZAHVALNICE 359

Hvala na pismu

ISKRENO MI ODGOVORITE, JER SAM POTPUNO BEZ NADE!

Javljam vam se iz duboke boli i tuge. Molim vas da mi iskreno odgovorite na moju ispovijest, jer ja sam potpuno bez nade.

Djevojka sam, 21 mi je godina. Djetinjstvo mi nije bilo najsretnije zbog bolesti moga oca. Obolio je kad je meni bilo jedva deset godina. No, sadašnja je moja muka puno teža. Završila sam školu i zaposlena sam. Bila sam uzorna djevojka i redovito sam išla u crkvu i na vjeronauk. Od djetinjstva sam se molila, ali sam ipak pala i promašila sam svoj životni put. Sve je počelo onog dana kad sam upoznala jednog momka te ga iskreno i pošteno zavoljela. I on je iz kršćanske obitelji, ali sasvim drugačijeg odgoja od moga. Ja sam uvijek željela u brak ući nevina i poštena, ali se dogodilo obratno. S tim mladićem ušla sam u nepromišljenu igru, nespremna i neiskusna. Nakon dulje »igre« ja sam zanijela. Imala sam vremena da se oduprem, ali me nešto neodoljivo vuklo prema dnu. Za brak se ipak još nismo mogli odlučiti. On mi je predložio prekid trudnoće, i ja sam to prihvatila. Ne znam koliko mogu njega optuživati i mrziti, jer ponajprije moram optužiti samu sebe. Svega sam bila svjesna i mogla sam se zaštititi, ali me je nešto gonilo da se prepustim. Nadala sam se da ću to brzo zaboraviti, a dogodilo se sasvim obratno. To me sada stalno progoni. Bojim se za svoju vjeru u život, za vjeru u Boga i u ljubav.

Dragi uredniče, ja sam još uvijek s istim momkom, ali ja sam prazna u duši, moja je vjera klonula. Odlučila sam poći na ispovijed i sama sebi zadati veliku pokoru, ne bi li mi Bog ipak udijelio milost.

Ukoliko raskinem sa svojim mladićem, drugoga ne želim, jer ja više nisam poštena djevojka. Ja više nemam pravo tražiti ničiju ljubav, a tako bih žarko željela imati svoju obitelj, odgajati svoju djecu.

Nisam se nikad ni s kim savjetovala, jer ja sam bila ludo uvjerena da ja ne mogu skrenuti s pravoga puta, a evo sam skrenula, i to na najgore. Ne znam, dragi uredniče, što da tražim od Boga, imam li pravo moliti za milost i sreću. Teško, teško mi je ovo preživjeti, ali moram zbog svojih dragih roditelja koji u meni vide čestitu djevojku, a ja to više nisam, i to me boli.

Ne znam, ima li smisla nadati se čemu i moliti za budućnost s tim mladićem. Može li dragi Bog meni i njemu to oprostiti? Možda i previše tražim od vas, dragi uredniče, ali ja sam izgubljena ovca koja luta i ne nalazi mira. Tako sam žarko željela plemenit život, sretnu obitelj, željela sam biti dobra majka i supruga, ali se bojim da sam svoju šansu zauvijek izgubila. Često razmišljam zašto je dragi Bog dopustio da se upoznam s tim momkom, kad je znao da smo po shvaćanju dva svijeta. Možda je on imao neki cilj s nama, ali smo bili slabi. Ja njega još uvijek volim. Volim ga više od sebe, i ne znam kako će se sve to završiti. Molim vas, nemojte objaviti moje pismo jer u njemu nema ništa poučna. . . Ima, ali i ja sam to znala prije negoli se sve ono dogodilo, a svoje znanje ipak nisam iskoristila. Molim vas da mi odgovorite putem Glasnika. Srdačno vas pozdravljam!

LUCIJA

Lucija, odgovorit ću ti iskreno jer drugačije i ne mogu. Tvoj slučaj nije prvi takve vrste o kojem Glasnik piše, a sigurno neće biti ni posljednji.

Mladi ljudi nikada se nisu previše pouzdavali u tuđa iskustva i uvijek su svoja skupo plaćali. To, dakako, ne vrijedi apsolutno, jer je uvijek bilo i onih koji su se znali okoristiti savjetima starijih i iskusnijih. Ipak, kao da se takvi primjeri moraju uvijek iznova dešavati da bi bili uvijek nova upozorenja. Mladi su vazda bili i previše samouvjereni, dok ih vlastiti promašaji nisu doveli do potpunije spoznaje o sebi. Tada postaju realisti jer im stečena iskustva postaju temelj novog početka.

Ti u biti oplakuješ dva teška grijeha do kojih je došlo i zbog neiskustva, i zbog prevelike samouvjerenosti. Ta su dva crva nagrizla tvoju ljubav prema Bogu, i u datim okolnostima ona ti nije značila ništa – barem ne u svijesti, a ima momenata kada nas samo Bog može sačuvati od grijeha jer smo sami sa svojim silama preslabi.

Pad s mladićem i pobačaj! Za djevojku koja je

ipak žarko željela sačuvati svoje djevičanstvo i čista stupiti pred oltar to je, bez daljnjega, gorko iskustvo. Ipak, to ne može i ne smije biti razlog za očaj. Za nas koji vjerujemo u Boga kao Spasitelja, u Boga kao Oca, očajanje je samo jedna kušnja više, pa joj se treba oduprijeti. Što te ono dublje pritišće, to žarče moli: »Isuse, umnoži moju vjeru, učvrsti moju nadu, raspali moju ljubav!« Pođi na ispovijed!

Tvoj slučaj jedan je primjer više u potvrdu one narodne izreke: »Tko se vatrom igra, vatra će ga i opeći!« Za pobačaj neplaniranog djeteta vrijedi pak ona druga: »Ludost se ludošću ne uklanja, nego samo povećava!« Niti jedan od ta dva čina ne može biti zaboravljen, ali oba mogu biti oproštena, a kao iskustvo moraju poslužiti za novi početak zrelijega i savjesnijeg života. Božja milost kadra je izliječiti i zacijeliti ono što smo mi svojom ludošću »poderali«. Mi smo Njegova slika. Kad je grijehom nagrdimo, samo on može nam – i hoće – vratiti prvotni sjaj! Iz prošlosti ostaje gorka spoznaja i kajanje, a za budućnost treba ti vjera, nada i ljubav na kojima se temelji naš idealizam, a ne kao do sada, na prevelikom samopouzdanju.

Da li da ostaneš s tim mladićem i da stupiš s njim u brak, ili da se raziđete? Dosadašnji promašaj – njegov i tvoj – ne može poslužiti kao moralna prisila ni za jedno ni za drugo. Ako ste se do sada ludo voljeli, od sada pametno sazrijevajte. Ako je taj mladić u biti pošten, i ako te je prije iskreno volio, a to znači da te volio radi budućeg braka a ne radi zadovoljenja svojih niskih prohtjeva, on će te i dalje voljeti iz istih razloga. Učinjeni promašaji mogu se tada pripisati i njegovoj nezrelosti. Budi ipak oprezna, jer te je nagovarao na pobačaj, a to bi upućivalo na njegovo teško nepoštivanje Božjeg zakona, na grubu materijalističku dušu. Ako te uza sve to ipak voli radi mogućeg braka, onda se mora temeljito mijenjati, mora proći proces sazrijevanja: kajanje u duhu vjere, ispovijed kao povratak k Ocu milosrđa, a budućnost mora graditi samo s Bogom. Bude li htio da »svoju kuću« gradi na pijesku svojih površnih shvaćanja, ne stupaj s njim u brak. Bio bi to samo promašaj. Pokušaj ga potaknuti na ozbiljnu promjenu.

Prošlim činom nipošto nisi izgubila pravo na život, ni šansu da budeš dobra supruga i plemenita majka – majka brojne djece. Prekineš li s dosadašnjim mladićem, iz opravdanih razloga, ne znači da nemaš pravo poći u brak s drugim. Ljubav se ni od koga ne može zahtijevati. Nju se može samo dati i primiti. Bračna je ljubav uzajamno davanje, darivanje.

Lucija, tvoje sam pismo ipak objavio jer je veoma poučno. Neka sličnim mladićima i djevojkama bude pouka za život i poticaj na trijezne uzajamne odnose, kako bi danas i sutra zla bilo manje, a radosti čistog života više. Bez čistog života danas, nema sretnog života sutra.

UREDNIK

Obnova braka ili razvod?

Pred desetak godina radio sam s djevojkom kojoj je bilo ime Gordana, u jednom uredu u Zagrebu. Dobro smo se razumjeli i ona mi je ispričala mnogo pojedinosti o svom tegobnom životu. Imala je više starije braće, a majka ih je sve napustila i preudala se za drugog čovjeka kada su Gordani bile svega četiri godine. Otac se u novim prilikama jedva snašao. Morao je raditi u poduzeću da prehranjuje djecu, a nakon toga kod kuće bi prao, kuhao i pospremao. Najčešće je skuhao velik lonac graha, i to im je onda bila hrana za nekoliko dana. Djeca su osjetila da ih je majka iznevjerila pa su je strahovito zamrzila.

DA JOJ OPROSTIM?

– Da li si ikada kasnije bila s majkom, upitao sam je?

– Više puta sam je srela. U početku mi se nastojala približiti, ali sam svakiput pljunula prema njoj, okrenula se i pobjegla iz njezine blizine.

Bilo mi je strašno žao Gordane i njezina oca – ali i majke. Slutio sam kako je i majci moralo biti teško kad su djeca, koju je u dnu srca ipak voljela, tako s njom postupala. Počeo sam Gordani o tome govoriti. Molio sam je da majci sve oprosti i da joj iskaže ljubav, jer mama za tim sigurno čezne. Ona ne može zaboraviti da je mama. Gotovo je uzviknula:

– Da joj oprostim? Da joj iskažem ljubav? Ne, to ne mogu!«

Pokušao sam joj navesti sve razloge koji su u prilog mome prijedlogu, a na kraju sam jednostavno rekao:

– Gordana, Bog to traži od tebe! Ako ti ne oprostiš mami, ni Bog neće moći tebi oprostiti!

To ju je potreslo. Od toga trena počela je u njoj blijediti mržnja prema mami, a budila se ljubav. Nakon nekog vremena počela mi je otvoreno govoriti:

– Imam tri dečka od kojih bi svaki htio da mu budem žena. Do sada sam hodala sa sva tri, a da jedan za drugoga nisu znali. Jedan je jako bogat. Ima auto, obrt. . . Drugi je naprotiv jako siromašan, ali je zbilja dobar. Treći je od njih najljepši. Znam da ih više ne smijem varati. Što da radim?

Upozorio sam je na grijeh njezine mame, da ne bi i ona bila takva. Pitala me što mislim o mladiću s kojim sam je jednom sreo, i s kojim sam se tada slučajno upoznao? Odgovorio sam joj skrajnje iskreno, a to ju je ohrabrilo, pa se kasnije zbilja za njega i udala. Koliko znam, dobar su i vjeran par, i ne bih želio da im se dogodi ono što se dogodilo njezinom ocu i majci: i nakon više djece, razveli su se.

Svaki razvod stvara veću ili manju nesreću i bol kako za muža tako i za ženu, a najveću za njihovu djecu. Oni se razvode pošto su se srcem jedno drugome već sasvim otuđili, ali nikada se ne mogu otuđiti srca roditelja prema djeci i obratno. Čak da se i ne podnose, čežnja ostaje.

ZAŠTO DOLAZI DO TOLIKIH RAZVODA?

Zašto zapravo dolazi do tolikih razvoda? Razni stručnjaci: sociolozi, psiholozi, pedagozi. . . govore o tome na televiziji i pišu u novinama, ali onaj pravi i najdublji razlog uvijek prešućuju, a to je pomanjkanje vjere u Boga kao Stvoritelja ljudske naravi i svih onih zakona po kojima se ta narav oplemenjuje i postizava cilj, Boga koji će biti i sudac naših djela, našega života, naših srdaca – pa i onda ako nas nikad nikakav ljudski sud nije ni sudio ni osudio, pa čak i onda ako nas je ljudski sud, zbog pomanjkanja dokaza protiv nas, proglasio i nevinima, a našeg protivnika možda osudio. Bog će suditi sav naš život, pa nije izuzeta ni seksualna strana, za koju ljudi najviše govore: »Što Bog ima s tim?« Da, da, mnogi se tome smiju i to izruguju, ali se Bog ne da izrugivati.

BOŽJI ZAKON JE ODLUČAN

Krist Gospodin nedvosmisleno i veoma jasno govori što misli o činu preljuba, čak onome koji je učinjen samo u mislima (Mt 5, 27-32), te veli da je bolje dati si i oko iskopati ili ruku odsjeći, negoli

preljubom sagriješiti, jer je bolje i bez udova ostati, negoli da cijeli čovjek ode u pakao. O tome govori i na drugim mjestima, i ničime nije opozvao šestu ili devetu Božju zapovijed. Nije došao da ih ukine nego da se ispune!

Vjeran svome Učitelju Isusu Kristu, apostol Pavao piše: »Poznata su djela tijela. To su: bludnost, nečistoća, raspuštenost...: oni koji čine takva djela neće baštiniti kraljevstva Božjega« (Gal 5, 19-21)! »Nasljedujte Boga, budući da ste ljubljena djeca, i živite u ljubavi kao što je i Krist vas ljubio. . . A bludnost i svaka vrsta nečistoće ili požude neka se i ne spominje među vama, kao što se pristoji svetima! Ni prostaštvo, ni ludorije, ni dvosmislene šale – što sve nije na mjestu – već radije zahvaljivanje! Jer ovo znajte dobro: nijedan bludnik, nijedan nečisti. . . nema udjela u Kristovu, Božjem Kraljevstvu! Neka vas nitko ne vara ispraznim riječima, jer zbog ovih mana dolazi srdžba Božja na neposlušne ljude! Prema tome, nemojte imati s njima nikakva posla« (Ef 5, 1-7)! »Ovo je, naime, volja Božja: vaše posvećenje, to jest da izbjegavate bludnost, da svaki od vas zna steći svoju ženu s posvećenjem i poštovanjem, ne sa strašću, to jest s požudom, poput pogana 'koji ne poznaju Boga' . . . Stoga, koji prezire ove zapovijedi, ne prezire čovjeka, nego samoga Boga, 'koji vam daje Duha Svetoga'« (Sol 4, 3-8)! »Ženidba neka bude u časti među svima, a bračna postelja neokaljana, jer će bludnicima i preljubnicima suditi Bog« (Hebr 13,4)!

S NAMA SE ZA NAS BORI BOG!

Da li je uopće moguće obdržavati tako strog zakon? U našem nastojanju oko posvećenja, u borbi protiv grijeha, nikad nismo sami. S nama se za nas bori sam Bog. Što je nama nemoguće – po nama, moguće nam je s Bogom! Prigode za grijeh su bezbrojne, pogotovo u današnjem svijetu koji Boga ne prizna, a grijehu se smije, koji čak smatra ludošću i slabošću ne iskoristiti ženu ako se za to pruži prilika, odnosno muškarca koji to traži. Valja nam znati jedno: Tko se od početka odupire dok je napast još samo u mislima, bez ikakvog očijukanja, pobijedit će! Makar napast bila kako jaka, a mi smo slabi, pobijedit ćemo ako našem iskrenom odupiranju dodamo i poniznu molitvu: »Bože, molim Te, sačuvaj nas od svakog preljuba, makar bio samo u misli. Ispuni nas svojom ljubavlju, čistom i svetom. Ulij nam želju da radije htjednemo smrt negoli grijeh. Daj da budemo u Kristu prijatelji i braća, u najvećem poštovanju, kako Ti hoćeš!« Može napast dugo potrajati, može biti veoma nasrtljiva, ali ćemo pobijediti s Bogom – ako hoćemo! Budemo li se tako vladali, naši nam bližnji svojom privlačnošću neće biti povod za grijeh, nego prigoda za duhovni rast, za sazrijevanje naših osjećaja. Tek kad izvojujemo takvu pobjedu u svome srcu, blizina drugog čovjeka, odnosno žene, neće škoditi našem braku, nego će se baš razvijati bračna ljubav, utvrđivati vjernost, postizavati sigurnost – gradit esvoj dom na hridi, i neće mu moći naškoditi nikakve bure ni oluje, ni poplave ni potresi. Čovjeka koji kuću svoga života želi sagraditi bez Boga, Isus naziva ludim, a onoga koji je gradi na Božjem zakonu – njega naziva mudrim.

CIJENA KOJU PLAĆAMO ZOVE SE LJUBAV

Do bračnih nesporazuma lako dođe. Raznolikost naravi, osjetljivost na tuđe nedostatke, predviđanje vlastitih slabosti, siva svakidašnjica, naporan život, sve to – uz napast samog Zloga koji nam je neprijatelj od početka, koji nas mrzi samo zato jer nas Bog ljubi, dovodi nas u veoma ozbiljnu opasnost. Cijena vjernosti je velika, ali nikad nije prevelika, jer je uvijek veće dobro koje postizavamo. Cijena koju plaćamo zove se ljubav, ali ona nam se nikad ne umanjuje nego samo povećava, te nas čini sposobnima i za veća djela. Sveti Pavao u prvoj poslanici Korinćanima ljubav ovako opisuje:

»Ljubav je strpljiva, dobrostiva, ne zavidi, ne oholi se, nije nepristojna, ne traži svoje, . . . sve ispričava, sve vjeruje, sve podnosi. . .« Taj Pavlov hvalospjev ljubavi morali bi si ispisati u svom stanu svi bračni drugovi – svojom rukom da im to ne bude kupljeni suvenir nego krvlju zapečaćeno obećanje. Tada nijedna majka neće doživjeti da bi djeca pred nju pljuvala kad je sretnu, tada nijedan otac neće u drugoj vidjeti svoju »novu šansu«, nego će uvijek iznova raspirivati staru a vječno mladu milost bračnog života koji je jednom započeo na zakonit način, združujući se sa ženom onako kako dolikuje djeci svetih.

Milan JAMBREK

Da Biskupska sinoda dade laicima nov apostolski poticaj

Od 1. do 30. listopada ove godine održat će se u Rimu Biskupska sinoda. Netko je zgodno rekao da je sinoda u izvjesnom smislu »Koncil u malom«. Predstavnici svih Biskupskih konferencija okupit će se oko sv. Oca zajedno s određenim brojem stručnjaka i promatrača. Mjesec dana raspravljat će i razmišljati o jednom veoma važnom pitanju koje je danas na poseban način Crkvi na srcu.

TEMA SINODE

Tema ovogodišnje sinode, sedme po redu od koncila naovamo, glasi: »Poziv i poslanje laika u Crkvi i u svijetu dvadeset godina nakon Drugog vatikanskog sabora«. Nakon što je Drugi vatikanski sabor probudio i produbio svijest o samoj naravi Crkve, naglasivši da Crkvu sačinjava Božji narod a ne samo klerici, sve izrazitije postavlja se pitanje: »Koje mjesto u Crkvi zauzimaju pojedini dijelovi toga Božjeg naroda, a posebno ono veliko mnoštvo laika koji su krštenjem urasli u Kristovo otajstvo postavši tako punopravni i suodgovorni članovi Otajstvenog Kristovog Tijela koje se zove Crkva.« Laici nipošto nisu sporedan dodatak Crkvi nego njezin bitni sastavni dio. Biskupi Latinske Amerike na svom velikom sastanku u Puebli 1978. godine ovako su definirali ulogu laika: »Čovjek svijeta u srcu Crkve i čovjek Crkve u srcu svijeta«.

DA SE OSTVARE PORUKE I POTICAJI DUHA SVETOGA

O pitanju laika u Crkvi mnogo se razmišljalo već na Drugom vatikanskom saboru, osobito o naravi, dostojanstvu, poslanju i odgovornosti laika u Crkvi i u svijetu. Odjeke tih razmišljanja nalazimo u raznim dokumentima, a najviše u dogmatskoj konstituciji o Crkvi »Lumen gentium – Svjetlo naroda«, i u posebnom dekretu o apostolatu laika »Apostolicam actuositatem – Apostolsku djelatnost«. Odatle su mnoge stvari ušle i u novi Crkveni zakonik. Sve su te misli i poticaji darovi Duha Svetoga svojoj Crkvi – po koncilu – pa oni moraju naći i pravu primjenu u životu Božjeg naroda, da bi, svjestan svoga poslanja i svoje odgovornosti, bio što djelotvornije uključen u život Crkve. Da bi se to ostvarilo, sv. Otac dao je sinodi upravo tu temu za program.

POZIV NA MOLITVU I RAZMIŠLJANJE

Već kod same najave teme 1984. godine, sv. Otac pozvao je cijelu Crkvu na molitvu i razmišljanje. »U vremenu koje nam još preostaje do sinode«, piše u jednom pismu australskim biskupima, »usrdno vas molim da pojačate dijalog između svećenika i laika, između muževa i žena, na svim razinama, i da tako skupite iskustvo svega onoga što je pozitivno, ali da iznesete i poteškoće na koje ste naišli. Taj dijalog mora obuhvatiti sve članove crkvene zajednice bez iznimke. To bi trebalo biti vrijeme zauzetije suradnje u poslanju Crkve, vrijeme razmišljanja nad Božjom riječi, vrijeme molitve i osobnog obraćenja.«

INICIJATIVE TIJEKOM PRIPRAVE

Poziv sv. Oca zahvatio je cijelu Crkvu, i o toj temi počelo se doista raspravljati i pisati, počelo se moliti. Na međunarodnoj razini održani su zanimljivi i korisni skupovi. U Rimu su se, pred samu sinodu,

skupili vrhunski intelektualci cijeloga svijeta, u želji da rezultate svojih razmišljanja podastru sinodalnim ocima. Veoma lijepih pokušaja bilo je i u našoj Crkvi. Vjerski tisak upozoravao nas je na pojedine probleme koji se kriju u toj velikoj i važnoj temi. Sječanjski Svećenički tjedan u Zagrebu bio je također posvećen toj temi. Bolesnici i patnici, ti veliki molitelji u našoj Crkvi, uključili su se u tu veliku brigu cijele Crkve, i tako dali svoj predragocjen prilog uspjehu sinode. Moliti ipak treba i dalje.

KLJUČNI PROBLEMI SINODE

Početkom travnja skupilo se pedeset evropskih biskupa i istaknutih laika na razmišljanje o temi sinode. Prema tematici predavanja i prema postavljenim pitanjima može se lako razabrati koji su to konkretni problemi o kojima će sinoda razmišljati i tražiti prikladna rješenja za cijelu Crkvu.

Prvi problem tiče se zajedništva u Crkvi. Kako, naime, laici trajno sudjeluju u životu Crkve? Kako se očituje zajednička suodgovornost laika te biskupske i svećeničke službe? Kako pospješiti »savjetovanje« laika u Crkvi i njihovo sudjelovanje u donošenju odluka? Kakvi su odnosi između svećenika i laika?

Drugi problem odnosi se izravno na poslanje laika. Posebno je naglašeno svjedočanstvo laika prožetih duhom Evanđelja u današnjem sekulariziranom svijetu. Nisu li neka nastojanja u Crkvi da se otvore nove službe za laike i da ih se uvede u strukture dijaloga u Crkvi, katkada smetnja za svjetovnu odgovornost laika? Nisu li neke biskupijske i župske strukture takve da samu organizaciju apostolata laika čine bezvrijednom?

Treće pitanje je formacija laika. Treba otvoriti nove puteve i pronaći nove načine za formaciju laika. Formacija mora biti usmjerena prema rastu cijelog čovjeka, u njegovu odnosu prema Bogu. Treba izgrađivati svijest da su laici članovi Božjeg naroda. Da budu osjetljivi za djelovanje Duha Božjega i njegovih znakova u današnjem svijetu. Laik mora biti nošen duhom Evanđelja u svim okolnostima života. Dakako da takva formacija uključuje i onu profesionalnu, kulturnu, društvenu i teološku.

SINODA JE POČELA, POJAČAJMO MOLITVU

Priprava za sinodu je završila i započinje njezin rad. Tijekom ovog mjeseca žarko ćemo se moliti, zajedno sa sv. Ocem, da Duh Sveti svojim svjetlom i blagoslovom prati sinodalne oce i njihov rad za dobro Crkve u tako važnom pitanju. Na poseban način molit ćemo se da ova sinoda dade novih poticaja svim našim laicima, kako bi se dublje i potpunije uključili u život i rad Crkve, da se kao punopravni i suodgovorni članovi, a ne kao »ministranti« – poslužitelji svećenika – zauzimaju za izgradnju Božjeg kraljevstva samo u »prostorijama crkve«, nego i na širokim prostranstvima Crkve kao što su obitelj, odgoj, kultura, stvaralaštvo – sav život i sav svijet. Molimo da se svi naši laici dožive kao »srce Crkve u srcu svijeta«.

Nakana naših biskupa:

ZA RAD LAIKA U OBNOVI NAŠIH OBITELJI

Obitelj je osnovna stanica ljudskog društva. O zdravoj obitelji ovisi budućnost svakog naroda. Obitelj je »Crkva u malom«. Crkva izrasta iz obitelji. Članovi velike Crkve rađaju se tjelesno i duhovno u toj »maloj Crkvi«.

Svi vidimo koliko je ta »Crkva u malom« ugrožena u svojim ljudskim i evanđeoskim vrednotama. Potrebna je duboka nutarnja obnova. Zato i niču tolike inicijative, i ne samo na crkvenom području. I mnoga društva postaju ozbiljno zabrinuta za tu osnovnu stanicu ljudskog života. Crkva naglašuje »odgovorno roditeljstvo«, odgovorno u savjestima očeva i majki, jer bez takvog odgovornog roditeljstva narodi se ili previše množe tako da nastaje nepregledna sirotinja, ili izumiru tamo gdje bi mogli dati veliki prilog za opće dobro svih, a to dobro propada zbog odabira uživalačkog života – na štetu svih, a ni jedno ni drugo ne ide bez krivnje u savjesti.

U obnovi obitelji neophodna je suradnja Crkve kao tumača Božjeg zakona i svjesnih laika koji daju svoj prilog kako autentičnom tumačenju tako i savjesnom ostvarenju. Uloga laika nezamjenjiva je na društvenom planu gdje se donose zakoni i gdje se usmjeruje obiteljska i nacionalna politika. Iskustvo laika izvanredno je važno u svim tim inicijativama. Zato ćemo se u našoj domovinskoj Crkvi rado odazvati pozivu naših biskupa i moliti za plodan rad laika u obnovi naših obitelji.

Petar GALAUNER

Mi smo Crkva

Piše: prof. Radovan GRGEC

Priča se kako su u jednoj zemlji poznatoga katoličkog laika »odozgo« upozorili neka pripazi na svoje pristaše da ne bi svojim istupima naškodili Crkvi. Odgovor je bio kratak: »Mi smo Crkva.«

Nažalost, često kršćanske svjetovnjake, i nehotice, odvajamo od Crkve premda su oni njezin većinski dio. Govoreći o Crkvi, ljudi obično misle na biskupe, svećenike i redovnike. U prvobitnoj Crkvi nije bilo tako. Ne bi trebalo da bude ni danas, 20 godina nakon Drugog vatikanskog koncila, koji je istaknuo jedinstvo i ravnopravnost svih članova naroda Božjega, tj. Crkve. Sjećamo se toga u ovom mjesecu listopadu, mjesecu Gospine krunice, kada se u Rimu održava Biskupska sinoda o laikatu.

Kao kršteni svi smo mi, bili klerici ili laici, jedna Crkva, u kojoj, uz jedinstvo poslanja i dostojanstva, postoji različitost službi i funkcija kao u svakoj organizaciji i organizmu. Ako smo članovi iste organizacije, dijelovi istoga organizma i udovi istoga Tijela, treba da nas prožme svijest zajedničke pripadnosti, uzajamne povezanosti i nužne solidarnosti.

Pa zašto se ta svijest i osjećaj pripadnosti i zajedništva sve više gubi kad se toliko govori o koncilskom shvaćanju Crkve kao jedinstvenog naroda Božjega? Bez sumnje zbog sve veće neodgovornosti, sebičnosti, individualizma, ali i zbog povlaštenosti jednih članova Crkve na račun drugih. Uz to ne smijemo zaboraviti da je u našemu sekulariziranom i dekristijaniziranom društvu došlo do prekida kontinuiteta vjere i vjernosti.

Mi, međutim, i dalje pričamo o odgoju za vjeru, nadu i ljubav, ali ostajemo kod riječi. Nedostaju djela, nedostaju sveci, po kojima Duh Sveti u svojoj Crkvi izvodi velika djela. Na svetost su također pozvani svi članovi Crkve, i voljeli bismo da se i među kanoniziranim svecima nađe što više članova svjetovnjačkog staleža, očeva i majki brojnih obitelji, pa makar ne bili članovi nekih katoličkih organizacija, intelektualci ili uglednici, pisci, govornici ili javni radnici.

Koncil je, proglasivši samosvojnost i samostalnost svjetovnih i vremenitih vrednota, utvrdio i specifičnost laičke duhovnosti, koja je najuže povezana s vršenjem redovitih staleških, obiteljskih i patriotskih dužnosti. Tek u tom svjetlu kršćanski vjernici koji žive u svijetu postaju ravnopravni i »punoljetni« članovi naroda Božjega sa svim svojim nadležnostima i posebnostima.

Prema specifičnim prilikama i mogućnostima laici se bore za ravnopravnost i slobodu u svjetovnom društvu jer svaki čovjek, kako reče Platon, ima pravo na zakonitost i slobodu. To je preduvjet borbe za ravnopravnost i punu mogućnost suodgovornosti u crkvenim strukturama. Svjesni da su oni Crkva, bore se da ne budu ni vjernici ni građani drugoga reda. Tako dokazuju svoju vjernost nebeskoj i zemaljskoj domovini.

U ovoj godini održavanja Biskupske sinode o laikatu u našemu laičkom i književnom Društvu sv. Ćirila i Metoda – sv. Jeronima, o kojemu je pisao i p. Brajičić nedavno u »Obnovljenom životu« (br. 3-4/87), slave se obljetnice nekih njegovih uglednih članova i poznatih katoličkih laika: 20. obljetnica smrti Josipa Andrića i Mate Ujevića, 25. obljetnica smrti Petra Grgeca i 100. obljetnica rođenja Ljubomira Marakovića. Život i rad tih laika prožimala je svijest, izražena riječima: »Mi smo Crkva!« Stoga su njihova imena tako važna za povijest Crkve u Hrvata.

Gdje je Duh Gospodnji, ondje je sloboda!

Priredio: Rudolf BRAJIČIĆ

Pater Petar Lippert (1879--1936), njemački isusovac, ostaje za sva vremena pronicavi svjedok istinskog kršćanskog čovještva. Bio je duhovan pisac koji je znao uosobiti kršćanske vrijednosti i izreći ih svakome za njegove prilike. Imao je veoma istančan osjećaj slobode. Taj pjesnik, po kojem i »priroda moli«, znao je u sv. Franji Asiškom pronaći ono najevanđeoskije: slobodu siromaha pred Bogom.

Onome koji želi na prvi pogled ocijeniti život sv. Franje Asiškoga, piše on, taj život izgleda žrtvom ljubavi. Tu riječ treba uzeti u najsvetijem i u najsnažnijem, u najčišćem i najprirodnijem smislu, najkraće rečeno – u najbožanstvenijem smislu. Taj se život pojavljuje kao duga ljubav ili radije kao raskošno čudesna karizmatska sposobnost, kao goruće, srdačno, suživljeno zajedništvo sa svim stvorovima i njihovim Začetnikom.

Život sv. Franje nije bio izmjeren i skrojen izvana kao neki predmet. On je slobodno i bujno ključao kao iz izvora iz kojeg izvire voda kroz sve pukotine i šupljine te se razljeva lijevo i desno ne poštivajući pravila sputane vode u vodovodu.

Iako tako pun i preobilan, taj život nije bio bezobličan. Pokoravao se je nekoj vrsti sklada i nutarnje sređenosti pa ga ne možemo optuživati uime zakona i forme. Trebalo ga je pustiti da se razvije tako dugo i u tolikoj mjeri, da bi svojim oblikom mogao svjedočiti o svojoj kvaliteti i ispravnosti. Zato Crkva nikada nije Franji spočitavala njegove originalne pothvate. To nisu činili ni ozbiljni i uviđavni ljudi. Jer njegovi pothvati nemaju ništa revolucionarna. Uostalom, nikad nije ni išao za tim da nešto »učini« ili da »uspije«. Njegov je način života bio samo izraz njegove punine i njegovih nutarnjih nagnuća. On je jednostavno bio ono što je bio, i tako ga je trebalo uzeti. Njegovo je biće bilo jasno, prozirno, apsolutno jednostavno, bez ikakvih unaprijed smišljenih planova.

Crkveni se zakoni s poštovanjem odnose prema takvim osobama. Volja i odluka, potanko obrazložena, redovito zamuti život i čini ga manje čistim. Htjeti pošto-poto ostvariti ono što se odluči, htjeti druge reformirati, htjeti protestirati, suprotstaviti se bilo komu, to je rijetko kada slobodno od sebičnosti i sebeljublja, od nasilja i tvrdoće srca.

Naprotiv, gdje pravi i raspjevani život može ostati takav kakav jest, gdje može potvrđivati samoga sebe, izgrađivati, blagoslivati, darivati se, tamo je taj život nevjerojatno slobodan. Tada zidovi Crkve za nj nisu zapreka nego okružuju neograničen prostor, u kojem se može letjeti bez opasnosti da se o nešto udari. (Dobrota, Pariz 1946, 114-116).

Naravi tako čiste religioznosti i pobožnosti, tako istinske i čiste životvornosti mogu biti samo one koje su blizu Srcu Isusovu, blagom, poniznom, revnom i dobrom kao što je to bio upravo sv. Franjo.

Gospa svete krunice

Piše: Antun WEISSGERBER

U Lurdu pojavljivala se Bezgrešna s krunicom u ruci te s Bernardicom prebirala zrnca ne izgovarajući molitvu. Dakako, nije se mogla sebi moliti, a toga djevojče još nije shvaćalo jer nije znalo s kime govori.

U Fatimi predstavila se nebeska pojava potičući pastiriće na molitvu krunice svaki dan, da bi isprosili svijetu mir a grešnicima obraćenje. Na kraju se (13. X. 1917) predstavila kao »Gospa od svete krunice«. Objavljujući pobožnost svom bezgrešnom Srcu, oslonila se poglavito na krunicu kao glavnu molitvu njoj u čast. Doista, krunica je nebeskoj Kraljici posebno draga, i željela bi je uvesti u svaki kršćanski dom.

Pavao VI u svojoj pobudnici »Marijansko štovanje« posebno obrađuje krunicu da vjernicima otkrije njezin bogati i duboki smisao te svima preporuči moljenje te nadahnute pobožnosti. Stoga i mi podimo putem ove pobudnice, ne bismo li shvatili blago koje se krije u tom jednostavnom moljenju.

SAŽETAK SVEGA EVANĐELJA

Pijo XII rekao je za krunicu da je to »sažetak svega Evanđelja«, a Pavao VI nam piše o »evanđeoskoj naravi krunice« (MC 44). U nizu od petnaest otajstava nalazimo »uređeno i postepeno odvijanje djela spasenja« onim povijesnim redom kojim je utjelovljeni Bog na zemlji izveo to vrhunsko djelo. Tako se krunica »posve usklađuje s redoslijedom događaja« i ujedno »s prvim naviještanjem vjere«. U tim desetkama Isus i Marija sjedinjeni su na djelu spasenja za sav svijet. Takva idealna spoja ne nalazimo ni u jednoj molitvi kršćanskog puka. U njoj je »izrazito kristološko usmjerenje« koje i nas usmjeruje na staze spasotvornog sudjelovanja Marije s Kristom. (MC 46). U njoj se spaja hvala i prošnja koja nas poziva na razmatranje velikih otajstava naše vjere (MC 47). Molitelje krunice poziva Papa na razmišljanje onoga što mole, jer bi mehaničko moljenje bez razmišljanja bilo »tijelo bez duše« koje naliči »poganskom blebetanju«, kod Boga nevrijednom, a od Krista prekorenom (Mt 6,7 – MC 47).

Takvo moljenje krunice, koje nam daje »bogatstvo i raznolikost otajstava«, omogućuje molitelju da se uključi u suradnju i supatnju Marije s Kristom te »prizove na sebe posebnu Božju prisutnost« (MC 50). I on time postaje suradnik Božji na širenju spasenja.

Divne su to pohvale! No neće nas oduševiti ako ne živimo od vjere i za vjeru. Krunica brzo dojadi onima koji zapustiše svoju dušu i zanemariše svoje spasenje. Tko se Bogu otuđio, taj se ne može s krunicom sprijateljiti. Tko ne pozna evanđeoskoga Krista i Mariju, tome krunica postaje nerazumljiva. Tko ne živi u svijetu milosti, tome je krunica gubitak vremena.

DJEVIČIN PSALTIR

Nije draga Gospa sastavila neki svoj Psaltir, nego je molila onaj koji se nalazi u starozavjetnoj Bibliji. No svojim srcem splela je životno ružarje svoje ljubavi prema Bogu i Kristu njegovu tako da je »pamtila« sve događaje o Kristu i »razmišljala o njima u

svom srcu« (Lk 2, 19,51). Kad mi molimo krunicu, sjećamo se svega onoga što je Marija s Kristom doživjela te kušamo pokoju ružu njene ljubavi presaditi u vrt svoje duše.

Psaltir je glavni molitvenik Biblije iz koga je Gospa često molila i pjevala kroz bogoslužje sinagoge i Hrama. Njezin »Magnifikat« početak je novozavjetne liturgije, a naliči na psalme iz kojih je Gospa vadila krasne kamenčiće da ih uvrsti u svoj hvalospjev. Tko moli Psaltir, taj se pridružuje »općoj hvali i prošnji Crkve« (MC 48). Tko ne zna ili nema Psaltira, tome Crkva nudi krunicu u zamjenu, jer je krunica »izrasla kao mladica iz drevnog debla sv. liturgije«. Zato joj pristaje naziv »Djevičin psaltir« (MC 48) jer ima neku sličnost s njime. Mjesto 150 psalama moli se 150 Zdravomarija u razmišljanju o zajedničkom putu Isusa i Marije kojim povedoše otkupljeni svijet prema nebu. Dok je biblijski Psaltir pristupačan samo pismenima i smirenima u sobi ili crkvi, dotle jednostavnost krunice postaje pristupačnom i nepismenima, i na putovanju bez knjige, čak i kad nema svjetla za čitanje.

Krunica je slična tkanju: osnova razmišljanja su otajstva u desetkama, a potka je moljenje Zdravomarija. To moljenje spaja pozdrav Gabriela i Elizabete s molbom za nas grešnike. Dok u dušu utkivamo otajstva krunice, dotle kao živo zvono pozdravljamo Bogorodicu. Dok je misao u osnovi, dotle je čuvstvo srca u potki moljenja. Tako se uvrštavamo među one koji ispunjaju Gospino proroštvo: »Blaženom će me zvati svi naraštaji«.

IZVRSTAN ROD MOLITVE

Nazivom »izvrstan rod molitve«, Pavao VI preporučuje molitvu krunice kao obiteljsku molitvu koju ne želi zakonom nametnuti, nego nek je kršćani prihvate »potaknuti njenom prirođenom ljepotom« (MC 55).

Ako je obitelj, prema nauci Otaca i Drugog vatikanskog sabora, »domaća crkvica« (ecclesiola), onda joj pristaje da ima obiteljsku molitvu. Ako bi obitelj propuštala svoju molitvu, »njoj manjka obilježje kojim se kršćanska obitelj određuje« (MC 52). Nije krunica jedini oblik obiteljske molitve, ali je posebno pogodan da svi članovi u njoj sudjeluju te ih tako krunica poveže s vjerom Crkve.

Papa je svjestan teškoća koje se povećaše u industrijskom društvu i sekulariziranom svijetu. Članovi su kojekuda raštrkani, ne dođu skupa doma, rastrgani su poslovima i putovanjima itd. No još više ih odvlači od molitve u obitelji sekularizirano društvo koje nameće svoje šarolike senzacije, napose preko svoje televizije. Tako se oduzima ozračje molitve, a u dušu ubacuje vašar ovog svijeta s ponudom mnogolikih zabava, pa i sablazni nećudorednih filmova i reklama. Znatiželjnici, koji misle da moraju sve vidjeti, toliko se daju zarobiti takvim programima, da više ne žive za svoju dušu, više nemaju vremena za Boga. Papa upozorava da treba pobijediti ta mamila, da im »ne podlegnemo, nego da se s njima hrabro suočimo« ne bismo li našli vremena za molitvu (MC 54).

Glavni razlog nehaja jest u nama, ne oko nas. Kad nemamo duhovne gladi, tada nemamo ni teka za Božje kraljevstvo. Kad smo posve izliveni na van kao voda u pijesku, tada u našoj duši nema sluha za glasove Duha koji govori u tišini. Stoga treba u trci i galami svijeta osvojiti vrijeme za molitvu, jer »Kraljevstvo Božje silu trpi i samo ga hrabri osvajaju« (Mt 11,12). Doista, tko nije kadar odreći se prolaznih sitnih znatiželja, taj nije sposoban da shvati veličajna djela Božja. Tek onda kad uđeš u sebe, nalaziš Boga, jer Bog je bliz onima koji ga traže, ne onima koji od njega bježe.

(Nastavak na str. 347)

NOVA CRKVA KRALJICE SVETE KRUNICE U KREPŠIĆU KRAJ BRČKOG

Slavimo Boga - glazbom

Piše: Marijan STEINER

Glazba je Božji dar. Po tom daru možemo svoje srce potpunije uzdići k Stvoritelju. Mogli bismo reći da je glazba, združena s riječima, najuzvišeniji način govora kojim se čovjek obraća Bogu. U susretu s Bogom, čovjekov se govor jednostavno pretvara u radosnu pjesmu. »Pjesma navire iz radosti, no ako pažljivije promatramo, vidimo da i ona izvire iz ljubavi. Pjesma i klicanje odlika je onih koji ljube« (Sv. Augustin).

LJEPOTA I SVETOST CRKVENE GLAZBE

Liturgija, kao javno slavljenje Boga, uzvišen je čin. Stoga i glazba koja se u liturgiji primjenjuje mora biti lijepa i plemenita. Kad bi se odrekla težnje za ljepotom, ostala bi bez duha. Osim toga treba da bude sveta. »Kao što riječ, koja nam prenosi Božje tajne, ne može popustiti pred nedosljednostima koje iskrivljuju ili smanjuju vrijednost vodiča i tumača svete stvarnosti, tako i glazba koja prati riječ mora biti do najvećeg stupnja takva da podupire njezino duhovno prodiranje« (Pavao VI). Iz crkvene glazbe mora biti isključeno sve što je svjetovno, ne samo u sadržaju i obliku, već i u načinu izvođenja. Ona je »sveti znak« nevidljivog Kristova djelovanja u slavljenju otajstva našega spasenja.

SVRHA SVETE GLAZBE

U saborskoj Konstituciji o svetoj liturgiji ističe se da je svrha svete liturgijske glazbe »slava Božja i posvećenje vjernika«. Što to znači? Valja imati na pameti da je Kristovo djelo otkupljenja imalo za cilj proslavu Božju uz očišćenje i posvetu nas ljudi. Bog prvi prilazi čovjeku i posvećuje ga. Samo snagom Božjeg zagrljaja čovjek postaje sposoban slaviti Boga.

Liturgija djeluje u dva smjera: uspravno – povezujući nebo i zemlju, Boga i čovjeka; vodoravno – vežući vrijeme i prostor, sav svemir i ljude međusobno. U tome joj mnogo pomaže upravo glazba kao najduhovnija od svih umjetnosti. Njezinu izražavanju treba manje materijalnih sredstava nego arhitekturi, kiparstvu i slikarstvu. Iako se glazba može služiti raznim instrumentima, svi su oni ipak samo pripomoć onom nužnom i najsavršenijem instrumentu – a to je ljudski glas.

KRIST I PJESMA

Zanimljivo je i ovo: Sin Božji došao je na ovaj svijet u siromaštvu, ali se nije htio roditi bez pjesme. Iznad betlehemske štalice radosno su pjevali anđeli: »Odjednom se anđelu pridruži mnoštvo vojske nebeske koja je hvalila Boga pjevajući: Slava Bogu na visini i na zemlji mir ljudima dobre volje«, zapisao je sv. Luka (2,13-14).

Evanđelja samo dvaput spominju da je Gospodin Isus pjevao. Jednom je u nazaretskoj sinagogi čitao ulomak iz proroka Izaije: »Duh Gospodnji na meni je jer me pomaza. . .« (Lk 4,18-19). To se čitanje izvodilo recitativom, slično našemu pjevanju poslanica i evanđelja. Drugi put spominje se da je Gospodin pjevao na Posljednjoj večeri: »Pošto otpjevaše psalme, izađoše na Maslinsku goru« (Mt 26,30 i Mk 14,26).

PJEVANJE PRVIH KRŠĆANA

Prvi su kršćani rado pjevali na liturgijskim zborovima. Ispunjeni radošću, prelazili su iz običnog govora u recitiranje, koje je postupno prelazilo u pjesmu. Osim psalama pjevali su i kršćanske pjesme. Sv. Pavao piše: »Govorite jedni drugima u psalmima, hvalospjevima i nadahnutim pjesmama! Pjevajte Gospodinu u svom srcu i slavite ga!« (Ef 5,19)

Nakon apostolskih vremena Plinije Mlađi godine 112. piše u izvještaju caru Trajanu da kršćani na svojim zborovima pjevaju himne Kristu kao Bogu. Sv. Justin u 2. stoljeću navodi da kršćani himnima zahvaljuju Bogu za primljena dobra. Zanimljivo je ono što piše sv. Bazilije u 4. stoljeću: »Kod nas se narod noću, u određeno vrijeme, skuplja u crkvi. . . Od molitve prelazi se na pjevanje psalama te podijeljeni u dvije skupine pjevamo naizmjence. . . Jedan solist započne, a svi ostali nastavimo pjevati. Tako nam noć prolazi u pjevanju raznih psalama, a između njih uklapamo i molitve.« Mnogi sveti Oci kao npr. Efrem, Ambrozije i Grgur Veliki i sami su pisali himne kojima su vjernike učvršćivali u pravoj vjeri.

LITURGIJA, GLAZBALA I GLAZBA

U Starom zavjetu spominju se na više mjesta glazbala kojima su Izraelci pratili i podržavali pjevanje psalama i hvalospjeva. Tako psalam 150. spominje ove instrumente: rog, harfu, gitaru, bubanj, frulu i cimbal. Međutim, u prvim stoljećima poslije Krista sveti Oci su zabranjivali kod bogoslužja svaku upotrebu glazbala. Ona su ih, naime, previše podsjećala na materijalnost i na poganske obrede. Kršćanstvo je od početka težilo za produhovljenjem svoga kulta: »Pravi klanjaoci klanjat će se Ocu u duhu i istini« (Iv 4,23). Smatralo se da jedino ljudski glas može dostojno slaviti Boga. Ovaj stav prema instrumentima u liturgiji kroz povijest se promijenio. No važno je naglasiti da glazba u liturgiji mora uvijek biti u službi riječi i svetog čina. Svaka crkvena skladba ima zadaću »da dade još veću snagu liturgijskom tekstu, te ovaj pobudi vjernike na pobožnost i bolje pripravi duše da prime plodove milosti, koji proizlaze iz služenja svetih otajstava« (Pio X). I onda kada instrumenti, obično orgulje, sviraju za vrijeme obreda bez pjevanja, zadatak im je da stvaraju meditativno ozračje, kako bi vjernici dublje proživjeli Božju riječ i sveta otajstva.

Osobito kroz pjevanje ugodnije se izražava molitva, promiče jednodušnost vjerničke zajednice i liturgija se obogaćuje većom svečanošću. Zato je potrebno da na liturgijskim zborovima više i bolje pjevamo!

PUČKA POPIJEVKA U LITURGIJI

U uputi o glazbi u sv. bogoslužju izdatoj 1967. godine čitamo: ». . . Pod imenom sveta glazba podrazumijeva se: gregorijansko pjevanje, staro i novo višeglasje sa svojim raznim vrstama, crkvena glazba za orgulje i druga dopuštena glazbala te crkveno pučko pjevanje. . .« Zadržimo se kratko na pučkoj popijevci, koja izvire iz neposrednog vjerskog doživljavanja. Ona unosi u vjernička srca veće molitveno raspoloženje i zanos.

Hrvati imaju mnogo vrijednih pučkih popijevaka. Naš je narod donedavna svaki značajniji događaj u životu, od rođenja do smrti, pratio pjesmom. Bogati smo i crkvenom pučkom popijevkom. Neke od njih stare su i više stoljeća, druge su novijeg datuma. Da se narod navikne zajednički pjevati za vrijeme liturgije, potrebno je mnogo vremena. Neka crkvena popijevka može postati pučka samo ako se dugo pjeva i prenosi s koljena na koljeno te ako je lijepa i prikladna. Pjevati treba samo vrijedne i probrane popijevke, jer Stvoritelju treba darovati ono što je najljepše!

SVRHA JE CRKVENOG ZBORA DA POSPJEŠI I ULJEPŠA SLAVLJENJE SVETE MISE I DRUGIH LITURGIJSKIH ČINA

„Čovjek s križem“

»Čovjek s križem«. Tako smo te zvali mi, tvoji prijatelji. U početku se u nama budila sumnja u tvoju iskrenost. Bojali smo se lake glume. Nismo ti vjerovali i bili smo grubi. Ali ti si pobijedio! Pobijedio si svojim licem iz kojeg je izvirala vjera, i mi smo te zavoljeli.

U mojim mislima i sada se redaju slike, prizori »čovjeka s križem« na ulicama moga grada, čovjeka s očima punim dobrote i srca puna ljubavi. Hvala ti, Keith! Hvala ti, prijatelju, brate u Kristu! Mogao si se odmarati po hotelima ovoga svijeta pijuckajući hladnu coca-colu, ali ti si radije odabrao znoj pod teretom križa. Odabrao si sramotu, mržnju, ismijavanje. Ti pješačiš putevima ove naše stare Evrope, gutaš prašinu i dim, ne mariš za glad i žeđ. Ti si odabrao Isusa! I dok su ti se mnogi rugali, govorili ti da si lud, ti si ih volio i govorio im o ljubavi i o miru, o Isusu. Znao si da učenik nije veći od Učitelja. A i ti si vidio njihove oči, čitao si u njima sadržaj ljudskih srdaca, i nikoga nisi zamrzio. Nikoga nisi zamrzio ni onda kada su te, skupa s dvije djevojke iz pratnje, uhapsili na trgu našeg grada. I premda su ti zabranili dalje nositi križ, ti si ih i dalje volio i dalje si im govorio o ljubavi. Nisi li vidio da su se tada neke oči orosile? Tvoje svjedočanstvo ipak nije nešto svakodnevno.

Usprkos vrućinama i suši, sjeme koje je Gospodin po tebi posijao na asfaltu našega grada, neće umrijeti. Ono je dospjelo u brazde srdaca i čeka svoj trenutak, a ti ponesi u svijet ljubav i vjeru moje male zemlje. I pamtit ćemo: »Svatko može nositi križ, ali samo jedan je mogao umrijeti na križu za naše grijehe.« Neka naša pjesma, pjesma mladosti za mir i ljubav, vječno odzvanja: »Šalom!« Ne zaboravi crkvu sv. Franje!

I kada sam u daljini vidio još samo svjetla autobusa kojim si odlazio, sklopio sam oči. Nisam želio kraj, nisam želio izgubiti prijatelja. »Zbogom, Keith Wheeleru, rekoh u noć. Zbogom, 'čovječe s križem', zbogom!« I sjetih se riječi »Maloga Princa«: »Tajanstvena je zemlja suza«.

D. T.

OTKUPITELJ

Bi ih malo
koji se odazvaše našem zovu
i siđoše sa svoje svete gore
da opravdaju naše nade
u vječno i sretno postojanje.

Ti,
naš Otkupitelj,
svojim sveobuhvatnim Srcem
pronikao si naše patnje
i sebe ponudio za žrtvu otkupljenja.

Kriknuo si gromovito.
Tvoj krik rasporio je gluhoću vremena
i kroz svemir ječi,
a ta jeka sve dalje se širi.

Gorku čašu ovdje si ispio,
navijestio nam po njoj spasenje,
i u ime svog svjedočanstva
Sebe si za nas žrtvovao.

Danica BARTULOVIĆ

Patnja

Teško je patnju sakriti sa svih strana.
Poštenije je reći ništa ne vidim i ništa ne čujem nego suditi patnike svijeta.
Kada bih mogao pročitati sve patnje ljudi – ovaj bi svijet bio bolnica.
Patnja je strašna – kadra je čovjeka oznojiti i u snu.
U bol uštrcaj malo nade – da ne bi eksplodirala.
Radi patnje koju nanosimo bližnjima, mnogi su pristali da ih proglasimo slijepcima.
Dobar plivač prepoznaje se u morskim dubinama, a dobar čovjek u neizrecivim patnjama.
Udarci života onesvješćuju bezvjerce, a osvješćuju vjernike.
Patnju proklinju jedino nezakonita djeca na križu Raspetoga.
Jedna obrisana suza patniku – jedna molitva Bogu manje.
Bezbožno je željeti patniku neku nadu za sutra ili ga tješiti rajem, da bi i nadalje ostao patnik.
U pesimiste je patnja poput svemira – beskrajna.
Patnja je neugodan zbir slobode i grijeha.
Zašto bih baš ja morao očajavati u bolima, kad su toliki drugi susreli još veće boli.
Čovjek je rođen u patnji koja ga ne zaboravlja sve do smrti.
Jedino kršćanstvo obećaje patnji slavu uskrsnuća.
Svaka je bol malena, ako smo spremni shvatiti da nas je često mimoišla teža.
Liječenje boli privilegij je nebesa.
Patniče, otvori prozor iskrenoj ljubavi, jer ljubav otvara prozore izgubljenoj pameti.
Čovjek proklinje patnju a neće priznati da bi bez nje mnogi bili gori nego što jesu.
I patnja ima svoga liječnika – Nazarenca.
Patnja je roman spasenja u više nastavaka.
Patnike dvadesetog vijeka može usrećiti jedino vrhunac kršćanske moralke – strpljivost.
One koji znadu zagrliti patnju slobodno nazovimo sretnicima.
Laže onaj koji tvrdi da nikada nije osjetio bol.
Mudrost je plakati veselo.
Patnja je najteži prijatelj.
Kada tvoja bol postane dio moje boli, bit će lakše tebi i meni.
Među najveće propovjednike svijeta treba ubrojiti patnju.

AFORIST

Papa opominje

Crkva se mora stalno držati nauke o četiri posljednje stvari čovjeka i na njih misliti: smrt, sud, pakao ili raj. Svećenici su dužni, veli Papa, vjerno tumačiti nauku Crkve o tim stvarima svakog čovjeka. Grijeh postoji i sve više zarobljava svijet. Grijeha se treba čuvati. Ako je koga zarobio, neka ga skine u iskrenoj ispovijedi, nek se oslobodi iz ropstva i s Bogom pomiri (Iz papine pouke od 2. prosinca 1984).

Naš je život nesiguran. Učas se možemo iznenada pojaviti pred Bogom. Srčana mana, naša ili tuđa nepažnja u vožnji, zgrušanje krvi u arteriji. Tko bi mogao izbrojiti sve uzroke nagle smrti! Naša je vječna sudbina povezana sa zadnjim uzdahom, a zadnji uzdah s cijelim životom. Kakav smrtni čas, takva vječnost! Da li ćemo biti Božja djeca ili robovi sotone. Kamo ćemo nakon izdisaja? Nakon rastanka duše od tijela? Hoćemo li biti s anđelima ili ćemo gorjeti s osuđenima? Izmirenje s Bogom ne smijemo odgađati do zadnjeg časa života, do smrtnog časa, jer tada može biti kasno. Zato stvorimo tvrdu odluku, da ćemo nastojati trajno biti u povezanosti s Bogom, u Božjoj milosti, da bismo mogli sretno umrijeti, u Božjoj ljubavi. U društvu Isusa, Marije i Josipa!

Srećko BOŠNJAK

KAO MAJKA MEĐU SVOJOM DJECOM, ISTIČE SE ŽUPNA CRKVA KRALJICE SVETE KRUNICE U REMETINCU, NAD OKOLNJIM OBITELJSKIM KUĆAMA. PRED VIŠE JE VJEKOVA NIKLA IZ ZEMLJE, DA KROZ MNOGE VJEKOVE UPUĆUJE PREMA NEBU, GDJE JE OTAC KOJI ZNA ŽULJEVE, SUZE I RADOSTI SVOJE VJERNE DJECE

LJETOS JE ŽUPA SLAVILA 27. MLADU MISU POSLIJE RATA (gore). DALA JE CRKVI MNOGO SVEĆENIKA, REDOVNIKA I REDOVNICA, I SVAKOM SE DUHOVNOM ZVANJU RADUJE SVJEŽOM RADOŠĆU, A SADA MOLITVOM I NADOM PRATI PREMA CILJU 17 SJEMENIŠTARACA I 2 BOGOSLOVA. OD SVIH SE UVIJEK NAJVIŠE RADUJU RODITELJI MLADOMISNIKA, A OVE SU GODINE TO RODITELJI VLČ. BOŽIDARA

MAJKA DUHO

Današnja župa Remetinec, pod imenom i zaštitom Kraljice Svete Krunice, »Čiselska fara«, osnovana je 1789. nakon što je Josip II dokinuo ondje franjevački samostan. Kao što se mnogi pitaju tko je i kada je gradio onu velebnu crkvu, tako stoje i pred zagonetkom: Kome treba zahvaliti što župa, upravo danas, ima tako mnogo duhovnih zvanja? Od rata na ovamo bilo je 27 Mladih Misa, a preko 50 djevojaka stupilo je u samostan, iako sama župa nema časnih sestara. Tajna o počecima crkve vjerojatno je još zakopana u zemlji, a duhovna su zvanja svakako u rukama Božje Providnosti, plod mnogih molitava i žrtava, a možda i mučeničke krvi iz davnih dana.

Povijest govori da su 1467. u Remetinec došli franjevci. Ipak, ime mjesta – Remetinec – i predaja o nekim »crlenim fratrima«, odnosno o »bijelim fratrima« koji su, navodno, ondje bili, upućuje na predfranjevačko vrijeme samostana. Jesu li ti »crleni fratri« bili pustinjački augustinci (eremite, remete, Remetinec), ili su to bili templari, ne zna se sa sigurnošću. Isto tako ne zna se tko bi bili »bijeli fratri«. Mogli su to biti ivanovci, nasljednici templara, a mogli su biti i cisterciti poput onih u Topuskom, koje su u susjednoj Kranjskoj zvali »beli menihi«.

Godine 1529. Turci razaraju samostan, a iz mržnje na vjeru, a valjda i zato jer su im se odupirali, ubijaju 4 fratra: fra Martina, fra Baltazara, fra Pavla i fra Petra. Otada je samo manji dio samostana obnovljen za vojnu posadu, a glavnina ostaje u ruševinama preko 100 godina. Obnoviše ga tek gospodari nedalekog Grebengrada i 1639. dovedoše ponovo franjevce. Braća su ondje mirno živjela punih 150 godina, dok im samostan nije dokinuo Josip II »prosvjetitelj« i reformator. Danas bi ga valjda zvali modernist i centralist.

Pobožni mještani iskoristiše te prilike te izmoliše da im se u njihovoj sredini ustanovi župa. Oni ionako nisu navikli drugamo ići, a i zašto bi iz tako lijepog i

VNIH ZVANJA

bogatog duhovnog središta s velikom crkvom koju su neki kasniji istraživači nazvali »gospodskom građevinom«. Svakako zanimljiva prošlost, na koju se nastavlja i plodna sadašnjost.

S istočne strane rijeke Bednje župa ima sela: Ključ, Oštrice, Orehovec i Presečno, a sa zapadne strane Remetinec, Strmec i Podevčevo. Cijela je župa prošlog ljeta doživjela dva radosna događaja: To je mlada Misa vlč. Božidara Cindori 12. srpnja, i blagoslov nove kapele sv. Josipa u Podevčevu 9. kolovoza.

Premda Mlada Misa u »Čiselskoj fari« nije rijedak događaj, ona uvijek znači radost za sve i dan kada poteku mnoge suze zahvalnice. To je dan u koji prokliju i nova duhovna zvanja. Zato je i ove godine propovjednik na Mladoj Misi, don Luka Depolo, nastojao oduševiti mlade za nasljedovanje Isusa Krista, te ohrabriti 17 sjemeništaraca i dva bogoslova iz župe koji su na istom putu prema oltaru. Takva svečanost potiče i mnoge roditelje da se mole za svoju djecu, ne bi li Gospodin i njih pozvao u svoju službu. Župa ima sada i 7 redovničkih kandidatica, a jedna je mlada sestra upravo na Veliku Gospu položila svoje vječne zavjete u Rijeci.

Zdravo vjersko ozračje u obitelji i župi, zdrava pobožnost i primjer onih koji su već pošli, stvaraju pogodno tlo za djelovanje milosti. Jedva ima koja majka ili otac sa sinom u sjemeništu ili s kćerkom u samostanu, koji ne bi puno molili za svoju djecu i njihovo duhovno zvanje, osobito svetu krunicu. Zato Kraljicu Svete Krunice s pravom možemo nazvati Majkom duhovnih zvanja. Mlade te župe milosno sigurno zagovara i Sveta Mala Terezija. Treba samo čuti s kakvim zanosom se ondje pjeva pjesma »Zdravo, ružo Isusova, Terezijo Mala, Sveta«, a pripjev: »Daj nam dobrih svećenika, mladež čuvaj, škole štiti, zahvalni će rod Hrvata uvijek tebi vijence viti!« pravi je prolom molitve koji ne može ostati neuslišan.

TINO

PODEVČEVO, NAJUDALJENIJE SELO OD ŽUPNE CRKVE, SAGRADILO JE NOVU KAPELU SV. JOSIPA (gore), A MNOGO JE OKO PROSUZILO KAD SE POČELO DIZATI I ZVONO (dolje)

BLAGOSLOV KAPELE I ZVONA U PODEVČEVU OBAVIO JE NAŠ UZORITI KARDINAL FRANJO KUHARIĆ. NJEGOVA JE RIJEČ BILA RIJEČ OCA, PASTIRA I PRIJATELJA (dolje). HVALA MU!

Mlada Misa u Petlovcu

Mlada Misa uvijek je razlog velike radosti svih onih kojima mladomisnik pripada: roditelja, župe, pokrajine, prijatelja – cijele Crkve, jer svaki je svećenik Božji dar cijeloj Crkvi. No kad se radi o mladomisniku redovniku, njemu se posebno raduje njegova redovnička zajednica. Tako se ove godine i Hrvatska provincija Družbe Isusove raduje, jer je u svoje svećeničke redove dobila jednog mladomisnika, a to je o. Zvonko Vlah. Sveti je red primio 28. lipnja.

MEĐIMURAC IZ BARANJE

Roditelji našeg mladomisnika doselili su se, poput mnogih drugih poslije rata, iz Međimurja u Baranju. Naselili su se u selu Petlovac koje je skoro stoposto naseljeno Međimurcima. U tom selu rodio se i Zvonko. Siromašni roditelji nisu ni slutili kako velik dar im Gospodin u njemu priprema.

Petlovac nije neko veliko i nadaleko poznato mjesto. Zbog nestašice svećenika donedavno nije moglo imati ni svoga župnika, nego je njihovom župom upravljao župnik iz susjednog Luča. Za Božić i za Uskrs došao bi mu za Petlovac upomoć koji strani svećenik, obično pokoji isusovac iz Zagreba. Tako je jednog Božića, kad je Zvonko još išao u sedmi razred, u njihovu župu došao o. Radojko Karaman. Zvonko mu je, kao redoviti ministrant, bio u svemu desna ruka. Čini se da je u tim prilikama i niklo njegovo svećeničko i redovničko zvanje. Ipak, konačnu je odluku donio tek nakon svršenog prvog razreda srednje škole i pošao je u sjemenište.

Sjemenišna škola u Zagrebu tražila je od đaka mnogo više nego dotadašnja Zvonkova, pa mu nije bilo lako. Ipak, kao mladića, nosio ga je naprijed njegov ideal. Marljivošću i upornošću svladao je sve poteškoće i stigao na cilj – postao je svećenik u Družbi Isusovoj. On dobro zna da je to ipak samo novi početak. Kao svećenik i redovnik ima poslanje u Crkvi i za Crkvu, za čovjeka. To će se poslanje uvijek očitovati i kroz volju njegovih poglavara, a sadržaj će mu uvijek biti apostolsko služenje.

PETLOVAC SE PRIPREMAO ZA RIJETKO SLAVLJE

Da bi župa imala što više koristi od Mlade Mise u svojoj sredini, župnik Nikola Kraljević organizirao je duhovnu pripravu koju su vodili isusovci Radojko Karaman i Stjepan Kuzmić. Priprava je trajala tri dana pred nedjelju Mlade Mise 19. srpnja. Radosno raspoloženje župe donekle je pomućeno iznenadnom smrću dvojice mlađih župljana. No, njihova je smrt u svima samo dublje probudila svijest da ljudski život ima radosnih i žalosnih trenutaka koji se isprepliću u svačijem životu pa i u mladomisnikovom. I njega čekaju i radosti i brige apostolskog posla, i zdravlje i bolest, i shvaćanje i neshvaćanje. Sve će morati primiti radi Evanđelja i ni pred čim ne ustuknuti kad bude u pitanju spasenje duša.

POŠAO JE S RODITELJSKIM BLAGOSLOVOM

Mladomisničko slavlje počelo je u mladomisnikovoj rodnoj kući u 10 sati prije podne – roditeljskim blagoslovom. Svi su prisutni bili dirnuti majčinim riječima: »Sinko, primi moj majčinski blagoslov i budi vjeran Bogu i ljudima!« To što je majka tada naglas izrekla, bezbroj puta je u sebi potiho molila.

Pred crkvom, na oltaru pripravljenom za to slavlje, započela je svečana koncelebracija koju predvodi mladomisnik sigurnim i uvjerljivim glasom. Pozdravnu riječ i čestitku upućuju mu njegov brat Branko, domaći župnik vlč. Nikola Kraljević, ministranti, djevojke i djeca. Pod Misom su pjevali mladi pjevači iz župe Draž, a lijepu i sadržajnu propovijed o biti i svrsi svećeništva izrekao je vlč. Petar Petrović, župnik iz Marijanaca, koji je bio župnik u Petlovcu u vrijeme kad je Zvonko pošao u sjemenište. Pod Misom je dirljivo bilo pogledati mladomisnikove roditelje i najbližu rodbinu. Na svim licima moglo se čitati radost i ganuće, osobito kad im je mladomisnik podjeljivao svoj blagoslov, nakon što je gromko otpjevan »Tebe Boga hvalimo«.

RADOST I ZAHVALNOST KOD OBITELJSKOG STOLA

Gozba ljubavi nastavila se u mjesnom društvenom domu gdje je bio pripremljen objed za 300 uzvanika. Unutrašnjost i ulaz ukrasile su časne sestre Anica i Antonija

s djevojkama iz Višnjevca gdje je Zvonko još kao bogoslov proveo godinu dana na praksi. Višnjevčani su ga tada veoma lijepo primili i zavoljeli, a da ga nisu zaboravili, pokazali su sada vodeći brigu da se sve pripremi za Mladu Misu i obiteljsko slavlje pod vodstvom domaćeg župnika, koji je za vrijeme ručka bio i stoloravnatelj. Drage goste kod obiteljskog stola razveseljavali su pjesmom i svirkom mladi iz župe Draž.

Za vrijeme ručka redali su se pozdravi, čestitke i »zdravice«. Posebnu je pozornost privukao govor isusovačkog provincijala o. Marka Matića koji je iskreno zahvalio roditeljima i župi što su svoga sina i mještanina poklonili Družbi Isusovoj.

Na kraju je mladomisnik o. Zvonko zahvalio Bogu i svima prisutnima, poznatima i nepoznatima, koji su mu pomogli da dođe do svoga svetog cilja.

Daj, Bože, da Baranja, plodna kruhom, bude plodna i djeliteljima Kruha za život vječni, svećeničkim i redovničkim zvanjima.

Stjepan KUZMIĆ

MLADOMISNIKU SE UVIJEK POSEBNO RADUJU MLADI, PA GA I DARUJU, A TAKO JE BILO I U PETLOVCU (gore), A ON ZA UZVRAT DAJE SVIMA SVOJ MLADOMISNIČKI BLAGOSLOV, POČEVŠI OD MAJKE I OCA, MOLEĆI ZA SVU BRAĆU I SESTRE U KRISTU (dolje)

Krunica, blagoslov za obitelj

Majka sam desetero djece. Ona su se rodila u teškom vremenu rata i bijede. Mi smo bili siromašna obitelj. U tom teškom vremenu, usred raznovrsnih opasnosti i nevolja, molili smo u obitelji Krunicu za djecu i s djecom.

Kad su djeca pomalo odilazila u svijet, pratili smo ih Krunicom. Molili smo Majku Božju da uzme našu djecu pod svoju zaštitu. I Ona ih je vodila i štitila.

Od naše djece Bog je izabrao tri sina za svećenike i jednu kćer za redovnicu. Godine 1952. pristupili smo Pokretu zadovoljštine po Krunici. Najprije smo se obvezali na jednu desetku dnevno ali uskoro smo molili cijelu Krunicu. Krunicu molim svaki dan navečer zajedno sa svojim mužem. To nam je najljepši dio dana kad u duhu sjedinjeni s djecom razmišljamo o otajstvima naše vjere, o Blaženoj Djevici Mariji i molimo za Svetog Oca, za svećenike i redovnike, za dobra svećenička i redovnička zvanja – i za naše mlade obitelji da i oni mole Krunicu za svoju djecu.

S.K. Gradište, Austrija

Bog pomaže

Piše: Stjepan KUZMIĆ

Ima danas mnogo mladih nemoćnih osoba, invalida, kojima treba posvećivati svu pažnju i brigu. Mnogi roditelji i svoju nemoćnu djecu smjeste u razne domove samo da se oslobode brige. Zato osobito zadivljuje primjer tete Roze Bošnjak iz Podravske Moslavine, koja već trideset osam godina s velikom ljubavlju i zauzetošću dvori svoju kćerku oboljelu u najranijem djetinjstvu.

»NIJE MI TEŠKO SLUŽITI«

Roza Bošnjak rođena je 1911. u Podravskoj Moslavini. Rodila je jedanaestero djece, od kojih je šestero umrlo u djetinjstvu. Vera je najmlađa, jedanaesto dijete. Kad je imala tek šest mjeseci dobila je kozice. Dobivši injekciju u živac, naglo joj je porasla temperatura i postala je nepokretna. Išli su s njom liječniku, ali više nije bilo nikakve pomoći. Ne može sama ni jesti. Ni gutati ne može. Jede samo sasvim mekanu hranu. Ni vode ne može sama piti. Kad joj se govori, razumije, ali ona ne može ništa reći. Tek ponekad: »mama« ili »apa«.

Prije je imala jake živčane napade, pa je mami bilo dosta teško s njom. U posljednje vrijeme nema ni jakih bolova, ali je posve nemoćna, u svemu ovisna o mami. U noći je treba nekoliko puta okretati sad na jednu sad na drugu stranu. Teta Roza se na to navikla i ništa joj nije teško. Pitam je da li joj kojiput pomognu snaha i unuke. Odgovara da ona sama najbolje zna što treba i kako treba, pa dok može ne traži pomoć drugih. Istina, i ona je već u godinama, ali osjeća da joj Bog daje snagu, pa još uvijek može podići kćerku i okrenuti je, mada je i ona dosta teška. Jedno vrijeme Vera je imala i nesvjesticu u glavi, no sad je to više ne muči. Ipak bude dosta često bolesna. Uvijek joj je zima, treba je stalno zamatati. Lijeva strana joj je posve nesposobna, osobito noga. Mora uvijek imati jastuke da se nasloni. Kad je mama u vrtu ili na nekom poslu, obično ostane sama, igra se s lutkom. To joj je jedina zabava. Mama je sretna dok je može posluživati. Ne bi samo željela da umre prije svoje kćerke, jer ne zna tko će se za nju kasnije brinuti. »Morala bih ići na operaciju žući, ali ako se operiram, necu je više moći dizati«, kaže nam teta Roza. Osim toga, na plećkama joj je zgrušana krv, što joj još više otežava premještanje tridesetosmogodišnje nepokretne kćeri. Ipak nas uvjerava: »Dok sam živa, dok mogu, ja ću je služiti, i nije mi to teško. Nije mi teška služba, ali mi ju je žao. Samo da nju primi Gospodin prije mene, jer je nitko ne može služiti kao ja. Ona baš ništa ne može sama, ni žlicu držati u ruci. Noću se često budi, osobito kad ima bolove, pa i svaki sat. Kad nema temperature, onda mirno spava, pa je i meni lakše«.

»DRAGI BOŽE, VALJDA ĆEŠ MI TI POMOĆI?!«

Vera ima 38 godina, a potrebna joj je sva njega i briga kao i novorođenom djetetu. Nije to lako. Mama je uči i moliti. »Kad se Bogu molim, a nju držim na krilu, kažem joj: 'Hoćemo moliti?', na što ona kimne glavom u znak prihvaćanja. Isto tako kad čitam Glasnik. Kao da sve razumije, a ne zna kazati. Dobra je. Neće plakati. Samo ako je nešto boli. Ako beba ispadne, strpljivo čeka dok ja ne dođem, šuti i čeka. Osim ako je bolesna. Na sve sam već navikla. Hvala Bogu, samo neka mi dadne strpljenja da izdržim do kraja. Kad mi bude teško, onda uzdahnem: 'Bože, pomozi mi!' I ide. Dragi Bog zna za svakoga koliko može izdržati, pa se ne ljutim što je meni to poslao. Nikada se nisam pobunila, ništa se ne protivim. Drugi su me i prosuđivali, kao da su moji grijesi uzrok Verine bolesti i nemoći, na što sam ja odgovorila: 'Ako je tako, hvala Bogu, da ja to sada odslužim na ovome svijetu kao kaznu. . .'«

Sreća što je i muž praktičan vjernik, ide redovito u crkvu. Obično se izmjenjuju: ona ide na ranu misu, a muž na poldanicu, da netko bude uvijek uz kćerku. Teta Roza je uvijek vesela, nasmijana. Znade joj doći i teško, a u takvim slučajevima zavapi Gospodinu: »Dragi Bože, valjda ćeš mi Ti pomoći?!«

Čovjek bez žive vjere ne bi mogao u takvim uvjetima izdržati. Za nju je sve to sasvim normalno. Sve je Božji dar. Bog od nje traži tu žrtvu. Ona ju je spremno i velikodušno prikazala Bogu. Vera je primila sakrament krštenja, a druge sakramente nije primila, jer ona u takvom stanju i ne može sagriješiti, nije joj potrebna sveta ispovijed. Ako je pogodi teža bolest, primit će sakrament bolesničkog pomazanja. Kad u kuću dođe svećenik u roketi, ona plače od ganuća. Isto tako kad mama moli Očenaš ili kad čita nešto iz katoličkih časopisa. Glasnik se u njihovoj obitelji već godinama čita. On je stalni pratilac njihove obitelji.

SLUŽENJE NEMOĆNIMA – NAJVEĆA SREĆA ZA ČOVJEKA

I među kršćanima ima onih kojima je teško služiti drugima, koji su odviše zaokupljeni sami sobom. Treba se uživjeti u situaciju onih koji trpe. Ipak je njima teže. Pripovijeda teta Roza: »Koliko god nama može biti teško služiti nemoćnima, nama je ipak lakše nego onima koji nikamo ne mogu. Meni ih je zaista žao. Kako da im ne pomognem? Ja svojoj kćerci ne bih nipošto dala da ide u bolnicu ili u dom. Ne znam kako bi se tamo za nju brinuli. Tako bih rado svoje iskustvo prenijela na druge. Osobito se zgražam nad tolikim pobačajima! Kolika se djeca mogu naći u kantama za smeće! To je nešto grozno. Kako te žene nemaju srca prema svojoj djeci!« Sebičan čovjek – nesretan je čovjek. Čovjek koji misli na druge, koji pomogne koliko može – sretan je čovjek!

(Nastavak sa str. 337)

ODGOVOR NA NEKE PRIGOVORE

Nekima je krunica odviše jednolična, željeli bi više raznolikosti. . . Mogu je naći u raznim molitvenicima, osobito u Časoslovu, ali ga rijetko tko od laika ima. Crkva i laicima preporučuje bar dio Časoslova (MC 53), ali je sama knjiga mnogima teško pristupačna. Slobodno im je umjesto krunice uzeti vrlo raznolike molitve. No neka zbog »dosadne krunice« ne propuste svoju svagdanju molitvu. Ima naime »nategnutih isprika« kojima čovjek izbjegava važnoj dužnosti molitve.

Nekima je krunica odviše mehanička zbog opetovanja istih Zdravomarija. Željeli bi dublju, spontaniju kontemplaciju. Može se i krunica oživljavati pjesmom, čitanjem o istom otajstvu, a završiti onom desetkom koja moli za darove baš pročitanog ili otpjevanoga teksta. Tako rade na nekim sastancima molitvene skupine. Pavao VI hvali takve »pobožnosti koje se nadahnjuju na krunici« (MC 51). Preporučuje one koji u promatranje riječi Božje uklapaju »neke elemente Marijine krunice«.

Nekima je krunica odveć priprosta, pučka, jer u njoj nema »teološke refleksije«. Doista, krunica nas ne vodi u teološko razmišljanje, nego nas privodi k izvorima našeg spasenja da izravno pijemo vodu pobožnosti. To nije molitva učenosti, nego bezazlenosti. Pristaje »malom stadu« kome je »Otac namijenio Kraljevstvo« (Lk 12,32), onom skromnom stadu kome je htjela sama Marija pripadati kad je pjevala svoj divni »Magnifikat«.

Zajednička krunica, tako prikladna u složnoj obitelji, nije svakome pristupačna. Ako su članovi raštrkani, može je svatko za se izmoliti – negdje na putovanju ili u stankama svog rada. Ako si navečer preumoran od posla, bit će dosta koja desetka. Ako i zaspeš moleći, nisi ništa pogriješio jer si s Bogom ušao u san. S Bogom kome pripadamo, bdjeli ili spavali. Ako su djeca još sitna, ne opterećuj ih cijelom krunicom, nego ih s djetinjom molitvom pošalji rano u krevet. Ako ima na ekranu kakav vrijedan program koji poduže traje, a ti unaprijed izmoli krunicu da nakon tog programa, zbog umora, ne zanemariš molitvu.

Možemo nanizati dosta sličnih sitnih savjeta, no glavno je koliko ti sam u duši cijeniš Božji svijet i njegove milosne darove. Krunica je draga onima kojima je drag Isus i njegova Majka. Nju nam dade da bude i nama milosna Mati, da s njom razgovaramo pomoću krunice.

Emir, Josip - svećenik

Piše:
Stjepan KUŠAN, senior

Bila je prva subota u mjesecu. Poslije večernje svete Mise u sakristiju je ušao mlad čovjek. Podulja kosa, brada i brkovi činili su ga starijim negoli je uistinu bio. Umjetnik, pomislih, jer tako se samo oni nose. Međutim, nježne jagodice pod očima, bistrina pogleda, lakoća hoda, sve je to odavalo sasvim mlada čovjeka. Prišao mi je bojažljivo, a pozdravio me s povjerenjem:

– Hvaljen Isus!

– Uvijek hvaljen, sinko. – Pružio sam mu ruku da se upoznamo.

– Velečasni, vi se mene više ne sjećate?

– Ne. – Odgovorio sam to krzmajući i kao da se želim prisjetiti.

– Ja sam Josip, bivši Emir. Sjetite se našeg razgovora u bolnici.

– Ah da! Ali tko bi te prepoznao, sinko moj. Duga kosa i brada sasvim su te izmijenili. Što je s tobom? Sigurno studiraš u Zagrebu, i to umjetnost. Na to me podsjećaš svojim izgledom. – Kad sam mu to govorio, nečeg sam se prisjetio, nešto me je zaboljelo pri srcu: Nije, dakle, uslišana njegova i Marijina molitva s dana proslave mature. . .

– Što mislite, velečasni, što bih ja mogao studirati, postavio mi je intrigantno pitanje?

– Ma izgledaš mi kao mlad umjetnik, pa će to i biti – rekoh mu kroz smijeh.

– Studiram ono što sam vam tada u bolnici rekao, a to sam zaželio na dan svoga krštenja, kada sam Nebeskoj Majci obećao da ću biti posve njezino dijete, njezin i Isusov svećenik. A vi ste mi tada rekli: 'Daj Bože! Josipe, žetva je velika, a radnika malo!' Sjećate li se toga? Bog je, po zagovoru Majke Božje, uslišao moje molitve!

– I moje, dodao sam brzo – kao da se želim pohvaliti.

– Sada se nalazim u samostanu otaca kapucina. Želim i ja biti kapucin, zato sam pustio bradu i brkove.

Nisam mogao sakriti svoju radoznalost, pa smo sjeli u primaću sobu, a on mi je ispričao svoju povijest, svoje borbe, svoje nade:

– Dva mjeseca nakon maturalne večere postao sam punoljetan i po slovu zakona slobodan. Na dan svog rođendana odlučio sam svoju tajnu priznati svojim roditeljima. Najprije sam je očitovao svojoj majci u nadi da će me ona razumjeti, a potom i ocu, premda sam unaprijed znao da će to njega razjariti, te da će učiniti ono što je i učinio.

Na svoj rođendan uvečer, kad sam se vratio iz crkve, našao sam majku veoma raspoloženu. Pripremala mi je rođendansku večeru na koju je pozvala i neke prijatelje. Htjela me iznenaditi. Iskoristio sam njezino raspoloženje da joj saopćim odluku za svoju budućnost, sasvim suprotnu od one odluke koju su roditelji o meni donijeli, da studiram političke znanosti i da se posvetim politici.

Majko, pristupio sam stolu na kojem je upravo ukrašavala moju rođendansku tortu, nemoj me prezreti, nemoj me osuditi i odbaciti zbog onoga što ću ti sada priznati. A ona je osjetila da se sprema velika novost. Možda je pomislila da ću joj odati svoju »ljubav«, ali nije slutila koja bi to bila »ljubav«.

– Zašto bih te prezrela, Emire? Reci majci!

– Majko, od danas sam punoljetan. Vidim da mi pripremaš svečanu večeru za rođendan. Koliko mi je poznato, pozvala si i neke svoje prijatelje. . .

– Da!

– A ja svoje nisam.

– Zašto, prekine me?

– Ja više ne slavim rođendan na današnji dan. Taj rođendan je premalen. Od sada slavim onaj puno veći koji se obično zove imendan, a to će ti biti 19. ožujka – na Josipovo. To sam ime dobio na dan svog preporođenja. Ja sam sada tvoje i Božje dijete, a ime mi je Josip.

– Što? – Pogledala me je sva preneražena, kao da joj se tlo ljulja pod nogama. – Što si to rekao, Emire? Da li sam ja krivo čula, ili si ti poludio?

– Majko, dobro si ti čula, a ja nisam poludio. Kod pune sam svijesti i čiste sam savjesti! Ja sam ono što sam rekao – već dva mjeseca.

Krstio sam se uoči maturalne večere i zabave, za koju sam, ako se sjećaš, tražio bijelo odijelo. Tada sam postao nevin, Bog je izbijelio moju dušu. Otada sam kršćanin, katolik! Odlučio sam da danas, na svoj osamnaesti rođendan sve saopćim tebi i ocu, i da vam kažem da sam zbog toga veseo i ponosan. A da znaš i to, majko, neću studirati političke znanosti kako ste odredili otac i ti, nego katoličku teologiju jer želim postati katolički svećenik! Sve sam to izgovorio na jedan dah, ali mirno. Trebali ste samo vidjeti taj prizor, osobito lice moje majke, kad je čula za moju neopozivu odluku. Bilo je to za nju strašno, izgledala je slomljena. Sva nesretna spustila se na stolicu pokraj stola. Lice je pokrila rukama i počela tako očajno plakati kao da je doznala za moju smrt. Ne znam da li me je čula kad sam joj rekao: Majko, od tebe kao majke očekivao sam da ćeš me shvatiti i poduprijeti!

U tom prizoru zatekao nas je otac koji se vratio kući s buketom od osamnaest crvenih karanfila za mojih osamnaest godina.

– Što je majci, pogledao me je upitno i prišao k njoj? Odlažući cvijeće na stol, prihvatio ju je za ramena i pitao:

– Što ti je? Što se dogodilo? Zašto plaćeš? Ne skidajući ruke s lica, majka mu odgovori:

– Neka ti reče JJJ. . . Emir zašto plačem!

– Tata, upadnem ja, nastao je samo jedan mali nesporazum. Možda ćeš me ti bolje razumjeti od majke. Ponovio sam mu sve što sam prije rekao majci. Kad je čuo za moju odluku, da ću ako Bog da, postati svećenik, lice mu se užasno izobličilo. Trenutak je stajao kao stup očiju upiljenih u mene kao da me ne razumije, a onda je iz njega provalio bijes. Zgrabio je onaj buket karanfila, rastrgao ih i razbacao po sobi. Potom je prišao k meni i upitao me:

– Ti da budeš pop? Ti da budeš jedan od onih koje toliko mrzim? Ne, nikada! Radije ću te ubiti!

– Tata, upravo zato što ih toliko mrziš, Bog je odlučio da tvoj sin bude jedan od njih, da ih naučiš voljeti!

– Marš iz moje kuće van! Od danas više nisi moj sin. Ja te se odričem! Razumiješ li, odričem te se, odričem!

– Počeo je urlati, te sam se pobojao da će dobiti živčani slom. Uto se i majka pridigla iz stolice i počela ga smirivati kako bi sa mnom mirno i razborito razgovarao.

– Da li ti, Emire, znaš što mene slijedi ako se ti uistinu odlučiš na taj ludi korak? Znaš li da će me otpustiti s posla, da će me skinuti s direktorskog položaja. Onda će me svi prezirati i rugati mi se. Je li tebi jasno da će me svi izbjegavati kao šugavca?

– Tata, ja dobro shvaćam tvoju situaciju i žao mi je što je tako, ali svaki čovjek odlučuje o svojoj budućnosti i bira svoje zvanje, kao što si i ti izabrao svoje. Toga prava ni ja se ne odričem!

Pobjesnio je. Prilijepio mi je šamar govoreći:

– Od danas zaboravi na ovu kuću. Van iz nje! Da mi nikada više nisi prekoračio praga. Od danas više nisi moj sin!

– Nemoj, Huso – vapila je slomljena majka, ali otac nije popuštao. Josipe, sine, Emire, dijete moje, kamo ćeš, bolno je vapila kad sam izašao sa svojom putnom torbom.

– U odjeljenju vlaka kojim sam putovao, bila je sa mnom samo jedna časna sestra. Ona je po mome vladanju zaključila da sam doživio neki potres. Imali smo vremena, pa sam joj sve potanko ispripovjedio što se dogodilo. I znate što mi je na kraju rekla: 'Bog će se već pobrinuti da ti budeš svećenik, samo ako si iskreno odlučio.'

– Pošao sam s tom časnom sestrom u njezin samostan da prenoćim. Sutradan sam se telefonom javio majci, ali joj nisam rekao gdje sam. Nakon kratka boravka u tom samostanu, otišao sam što dalje od svojih roditelja samo da im ne smetam, da im ne naškodim u njihovoj profesiji i poslu. Tako sam se našao u ovome gradu. Pokucao sam na vrata samostana otaca kapucina. Primili su me za svog redovničkog subrata. A da li ću postati i svećenik, samo Bog zna. Ja bih to želio iz svega srca, i čvrsto vjerujem da će mi Bog pomoći!

– Josipe, molitvama ćemo jurišati Bogu da ti dade snage za ostvarenje plana, a roditelje da obdari svojim mirom.

Rastali smo se kad je vani već bio potpuni mrak. Nad Josipom su sjala visoka ulična svjetla. Otišao je lagan kao mladić kojeg nose veliki ideali, a ja sam posegnuo za Glasnikom br. 4. 1982. da se opet prisjetim svega što je iz te životne zbilje tamo opisano samo kao priča.

Uređuje: Juraj GUSIĆ

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Svi vjernici - za misije

Papina misijska nakana za ovaj mjesec želi da svim vjernicima dođe do svijesti nauka divno i sažeto izražena na Drugom vatikanskom koncilu. A ta veli da je »cijela Crkva misionarska«, da je »djelo evangelizacije temeljna dužnost Božjega naroda« (AG 35), da je »svim vjernicima dužnost da surađuju na rastu i širenju« Crkve, da »svi sinovi Crkve imaju živu svijest odgovornosti prema svijetu« (AG 36).

Te i takve misli često slušamo posljednjih dvadeset godina, a ipak moramo priznati da malo vjernika ima »živu svijest odgovornosti« za sudbinu svijeta. Malo ih smatra da je širenje Evanđelja »temeljna dužnost« svakog člana Crkve, svakog vjernika. Smatra se da to spada na svećenike i možda još na rijetke vjernike.

Nije tek iznašašće koncila da je »kršćanski poziv po svojoj naravi i poziv na apostolat« (AA 2). Drugim riječima: da nam pojam kršćanina spada i briga za širenje Kristova Evanđelja. Slijedi to već iz jasnih riječi prvoga pape, sv. Petra apostola, zapisanih u Sv. Pismu. Piše on »običnim« kršćanima, koji su se nedavno obratili s poganstva: »Vi ste izabrani narod, kraljevsko svećenstvo, sveti puk, narod određen da bude Božje vlasništvo da razglasite slavna djela onoga koji vas poziva iz tame u svoje divno svjetlo« (1. Pet 2,9). Sada, kad su »postigli milosrđe«, moraju i drugima razglašavati slavna djela Božja, to jest moraju i drugima pomoći da nađu put spasenja.

Nauka o sveopćoj dužnosti svih kršćana da pridonose širenju Evanđelja i spasavanju svijeta – proizlazi iz Kristova naloga: »Idite po svem svijetu i propovijedajte Evanđelje« (Mk 16, 15); i »Učinite sve narode mojim učenicima« (Mt 28, 18). Nekoć su kršćani tu poruku ozbiljnije shvaćali.

Koncil tumači u raznim svojim dokumentima da se apostolska uloga-dužnost temelji osobito na sakramentu krštenja, potvrde i Euharistije. Tim sakramentima bivamo kao u Krista ucijepljeni, njemu pritjelovljeni, njime prožeti; postajemo jedno s njime, kao sastavni dio čitavoga Krista, njegova otajstvenog Tijela, to jest Crkve. Dakle, moramo misliti i raditi kao i naša Glava – Krist!

Ovog mjeseca održava se u Rimu Biskupska sinoda, tj. sastanak predstavnika biskupa iz cijelog svijeta – da vijećaju upravo o apostolskoj ulozi laika vjernika u Crkvi. Papa u vezi sa sinodom u ovogodišnjoj misijskoj poruci potiče vjernike svjetovnjake »da preuzmu . . . zadaću evangelizacije riječju, svjedočenjem. . .«

Molimo da svi vjernici shvate svoju dužnost da budu misionari svaki na svom mjestu. Osim molitvom, dobrim djelima, prilozima za misije – osobito čitavim svojim životom. U svojim obiteljima, u društvu, na radnom mjestu – poručuje Koncil, neka »pridonesu, kao iznutra poput kvasca, posvećenju svijeta – vršeći vlastite dužnosti, vođeni evanđeoskim duhom, i tako drugima otkriju Krista u prvom redu svijetlim svjedočanstvom svoga života, vjerom, nadom i ljubavlju« (LG 31).

Mato RUSAN

„Dođi Kraljevstvo Tvoje!“

Spominjući Misijsku nedjelju, otac Ante Gabrić u svojim uspomenama vraća se u svoje đačke dane, i to čak u dane kad je tek došao u isusovačko Malo sjemenište. I tu opisuje kako su u sjemeništu slavili Misijsku nedjelju. Posebno se zaustavlja kod jednog sjemeništarca – Tome Grbavca.

Kao da je to bilo jučer, a ipak je prošlo već punih 60 godina od onog listopada 1927. godine. U Malom sjemeništu Družbe Isusove na Bašbunaru u meni nezaboravnom Travniku, slavili smo Misijsku nedjelju. Na nju smo se pripravljali u našoj »Misijskoj sekciji« člančićima, pjesmama, pa čak i malom predstavom: misionar pod palmom poučava male crnce i Indijce.

Svatko je želio igrati ulogu misionara – čak i metkovski Ante, iako sam bio tek u drugom razredu gimnazije.

Nego više od ičega drugoga utisnuli su se u moju dušu i u moje srce stihovi dobrog nama, osobito malima, dragog Tome. On je bio maturant, ali slaba zdravlja. Izjedala ga je sušica. No svetošću i dobrotom bio je uistinu drugi Petar Barbarić. Kako je bio divan onaj njegov smiješak! Lice mu je bilo blijedo, no dva oka bila su puna rajske sreće i puna vječnosti. S kolikom je pobožnošću pristupao svetoj pričesti! Bio je svima nama divan uzor.

Toma je bio pjesnička duša, a ujedno i misijska duša. Iako je osjećao da mu cvijet mladog života vene, ipak je želio biti misionar, i to ne u Africi ili Bengaliji, već u domovini Hrvatskoj molitvom i žrtvom svoga života.

Gledam ga na maloj pozornici. Cita svoju najnoviju misijsku pjesmu: »Dođi Kraljevstvo Tvoje!« Sklopljenim, a onda raširenim rukama, očima uprtim u nebo, a riječi su mu srca i duše.:

»I prođe vrijeme, vijeci se dugi u silno more prošlosti broje, al' riječi blage i danas stoje: Dođi Kraljevstvo Tvoje!

No još Ga nema! Još milijuni duša u tami pogaństva stoje, premda su dosad bezbrojna srca u nebo slala molitve svoje: Dođi Kraljevstvo Tvoje!

BIVŠE ISUSOVAČKO MALO SJEMENIŠTE U TRAVNIKU

I još Ga nema! A zašto, Kriste?... jer vjerni žarko molit se boje: Dođi Kraljevstvo Tvoje!

Oj dođi! Evo pripravna žrtva što s Tobom na križ raspinje moje tijelo i dušu samo da preda još milijarda srce Ti svoje: Dođi Kraljevstvo Tvoje!«

Preko pola stoljeća prošlo je, no sve je još preda mnom tako živo. Toma je kao Božji anđeo stajao pred nama. »Evo pripravne žrtve!« Taj stih mi je prodro do srca. Toma kao da je na mene gledao, mene pozivao. I mene, a i sebe. I uhvatio ga Isus za riječ. Pluća su otkazala. Žrtva je pripravna. Ne u Africi ili u Bengaliji, već u domovini Hrvatskoj. Kratak novicijat na bolesničkoj postelji. Primljen je u Družbu Isusovu i umire s nabožnim zavjetima siromaštva, čistoće i poslušnosti. Oko njega smo okupljeni kao oko živog oltara.

Tiho smo molili njegove stihove: »Oj dođi! Evo pripravne žrtve, što s Tobom na križ raspinje moje tijelo i dušu samo da preda još milijarda srca Ti svoja: Dođi Kraljevstvo Tvoje!

O Isuse, daj nam novih Toma! Daj nam mnogo pripravnih žrtava! O dođi, dođi Kraljevstvo Tvoje!

O. Ante GABRIĆ

Naši misionari u misiji Solwezi

MISIONAR VLČ. ANTO PERIĆ PRED KAPELICOM S KATEHISTOM NOA, KOJI JU JE SAGRADIO

Sredinom srpnja stiglo nam je pismo iz zambijske misije Solwezi. To je prvo pismo u kojem jedan naš misionar piše o toj misiji. U biskupiji Solwezi djeluju dva hrvatska svećenika, obojica iz Sarajevske nadbiskupije. Prvi je vlč. Dominko Bilić, a drugi vlč. Anto Perić. On je stigao u Zambiju početkom ove godine i svoj misionarski rad započeo je u društvu vlč. Dominka. I eto on nam se javio poduljim pismom, koje ovdje objavljujemo.

Misija Svete Obitelji u biskupiji Solwezi u afričkoj državi Zambiji omiljeni je kraj u koji se vole navraćati dobrovoljci i radnici iz zemalja starog i novog svijeta. Tu misiju vode dva svećenika Sarajevske nadbiskupije – vlč. Dominko Bilić i pisac ovog članka, vlč. Anto Perić. Ta misija biva iz dana u dan sve ljepša i sve veća. Upravo ovih dana započeti su temelji za novu bolnicu, koja je veoma potrebna ovom kraju. Talijansko naftno društvo svesrdno pomaže gradnju te bolnice. Ta i radnicima zaposlenim kod njih često treba medicinska pomoć, do koje zasad veoma teško dolaze.

Prije nekoliko dana dovršeni su temelji doma za djevojke. Kad zgrada tog doma bude gotova, planiramo iz svake od 18 filijala dovesti po jednu djevojku, pa će one biti poučavane kroz dvije godine u raznim domaćinskim poslovima, a nakon toga bi te djevojke, svaka u svom selu, poučavale ostale djevojke i žene kako se vodi domaćinstvo.

Još nije u toj našoj misiji stabilan ni broj stanovnika ni broj sela, a razlog tome je njihovo često seljenje. U selu Manyama, koje je od misijske postaje udaljeno oko 30 km, predmolitelj na vjerskim sastancima zove se Noa. Kad je učvrstio selo – nekoliko kuća – odlučio je sagraditi i »barku« – kapelicu – koja vodi k spasenju. Zasad ta kapelica više sliči štalici, a s vremenom će uz našu pomoć prerasti u lijepu zidanu crkvicu.

Moglo bi se o ovom kraju, radu i narodu mnogo toga pisati, no ovaj puta želim napisati koju riječ o radu naše misionarke Dragice Pekić, koju smo nedavno posjetili u Kasempi. Teško je opisati Dragičinu radost, kad je ugledala Dominka i mene pred svojom kućicom. Lijepo je susresti nekoga svoga, osobito na ovolikoj udaljenosti od domovine.

Dragica radi u biskupiji Solwezi, kao i mi, ali je od nas udaljena preko 250 km. No to za nas ne bi bilo tako daleko kad put ne bi bio veoma loš. Razgovor uz šalu, savjete i uz okrepu domaćom hranom, koju je Dragica spremila, bilo je to i za nas pravo osvježenje.

Dragica vodi školu šivanja i štrikanja za djevojke gradića Kasampe. Dosad je njezina škola primila nekoliko priznanja na izložbama u Solweziju.

Dragica nam priča, da svaki dan sprema hranu za tridesetak oboljelih od neishranjenosti. Osim toga, ona je veoma aktivna u organiziranju izgradnje novih kapelica po filijalama u župi Kasempi. Kaže da je do sada uspjela dovršiti dvije kapele, a planira podići još koju.

Dobar dio svog vremena ona posvećuje i gubavcima. U šumi nedaleko gradića Kasempe nalazi se kolonija od stotinjak gubavaca. Dragica nastoji osigurati smještaj za te jadnike, zatim nastoji nabaviti nešto hrane za njih, a trudi se i da pronađe osobu koja bi im ispirala i previjala rane.

Nekoliko sati provedenih s tom laičkom misionarkom uistinu je obogatilo i nas svećenike. To je primjer koji potiče i ohrabruje. . .

Anto PERIĆ

Vijesti iz Matigare

Do sredine mjeseca srpnja bila je u pohodima domovini naša misionarka sestra Ivana Stakor. Ona je u Evropu stigla već u svibnju, ali je najprije pohodila indijsku siročad koju su posvojile razne evropske obitelji u Švicarskoj, Belgiji i Zapadnoj Njemačkoj. Ona nikako ne želi prekinuti veze s tom djecom. Zanima se za njih da vidi jesu li se snašli u novoj sredini i jesu li sretni. Ti susreti svaki put su pravi doživljaj i za nju i za tu djecu. Nakon tih pohoda stigla je u domovinu, ali nije tu dugo ostala, jer je iz Indije dobila poziv svojih poglavara da se hitno vrati, jer je tamo trebaju. No prije svog odlaska napisala nam je nekoliko redaka o svome radu u bolnici »Jesu Ashram«.

I OVO DIJETE NA RUKAMA SESTRE IVANE NAŠLO JE UTOČIŠTE U BOLNICI »JESU ASHRAM«

Zanimate se za naš rad među bolesnicima ovdje u »Jesu Ashram«. Pa eto, kako vam je već poznato, ja radim zajedno s kanadskim isusovačkim časnim bratom Robertom. No mi smo si podijelili poslove. On je meni povjerio bolnicu gubavaca, zatim tuberkulozne bolesnike i one koji boluju od raznih drugih bolesti. On je pak preuzeo brigu za ambulantno liječenje gubavaca i drugih bolesnika. Ja imam sada u bolnici 103 gubavca i preko 160 tuberkuloznih bolesnika, a brat Robert liječi ambulantno čak oko tisuću bolesnika. On ima kao pomoćnike u tom svom poslu nekoliko mladića, dok meni pomažu neke sestre iz moje družbe i nekoliko domaćih bolničarki.

Već smo nekoliko puta razgovarali da ne proširujemo svoje djelovanje, ali se toga veoma teško držati. Kad, naime, brat Robert dođe na željezničku stanicu i tamo naiđe na kojih pet do šest nemoćnika ili gubavaca, ne može a da ih ne povede sa sobom k nama.

Mnogi bolesnici u našoj bolnici kad ozdrave ili se oporave, vraćaju se svojoj kući, no ima i takvih koji nemaju kamo otići. Za njih smo podigli posebnu kuću u kojoj žive, a brat Robert daje im redovito novac potreban za uzdržavanje. No koliko god oni koji ozdrave ili se oporave, odlaze, uvijek nam oridolaze novi bolesnici, pa je bolnica uvijek puna.

Onima koji nam dođu na vrijeme, možemo prilično pomoći, ali mnogi nam dolaze prekasno, pa im možemo jedino pomoći da umru s Božjim blagoslovom. Tako nam jednog dana dovedoše neku ženu koja je bila veoma teško bolesna. Neki muškarac držao ju je i ponio je da je položi na krevet. Ja sam poslala odmah jednu sestru da brzo donese injekciju kako bismo toj jadnici pomogli. I kad sam joj se približila, vidjela sam da je već mrtva. Tad sam ukorila muškarca koji ju je dovezao zašto je nije prije dovezao, no on mi reče da to nije njegova žena nego žena njegova druga koji je s njim došao. On da mu je već prije govorio da mu ženu prebace u bolnicu, ali muž nije htio.

Kad nam dođe koja bolesna majka, ona sa sobom redovito dovede i svoje dijete. I obratno: ako je dijete bolesno, s njim će redovito ostati u bolnici i majka. Tako se moramo brinuti i za majku i za dijete.

Neke bolesnike kojima mi ovdje ne možemo pomoći, šaljemo u državnu bolnicu. No i u

BOLNIČKA ZGRADA ZA GUBAVCE U »JESU ASHRAM«

našu bolnicu dolaze liječnici dobrovoljci, koji tu pomažu našim bolesnicima. Bilo je slučajeva da su nam bili dovedeni bolesnici koji su bolovali od teške bolesti hemofilije. To je bolest kad se krv ne zgrušava i bolesnik može zbog toga iskrvariti i kod manje ozljede. To je nasljedna bolest, ali od nje mogu oboljeti samo muška djeca. – Mi smo takve bolesnike slali u državnu bolnicu k liječniku koji je posebno proučavao upravo tu bolest. No ni on im nije mogao pomoći, jer nije imao lijekova. Tad smo se mi obratili na švicarski Karitas, pa su nam oni poslali potrebni lijek. Kad smo ga dobili, odmah smo ga poslali tom liječniku i on je uspio spasiti bolesnika. Tim lijekom doduše ne može se izliječiti ta bolest potpuno, ali čovjeku se produljuje život.

Mogla bih vam još više pripovijedati o našem radu među bolesnicima, no moram se spremati na povratak u Indiju, budući da me poglavari hitno zovu natrag. Nadam se da ću vam drugom zgodom moći više toga ispripovjediti.

Na kraju od srca zahvaljujem svim dobročiniteljima na njihovoj pomoći. Neka vam Gospodin obilno naplati vašu dobrotu.

S. Ivana STAKOR

Ove godine

MISIJSKA NEDJELJA

slavi se 18. listopada

Tog dana sjetimo se svih katoličkih misija i misionara u svojim molitvama i žrtvama. Ne zaboravimo moliti i za nova misionarska zvanja.

ĐAVOLSKA IGRA

(Nastavak)

O tom dražesnom događaju izvjestio je otac Morejon: »Kad sam se jednog dana upravo spremao da odjedrim, došli su mi oci. Bili su veoma žalosni i rekli su mi da opet ne mogu otići. Japanci, koji su trebali poći s njima kao obični mornari, neće da se ukrcaju ako ne dobiju kakav naslov. Razlog je što su prošlih godina, kad su otkrili oce koji su došli u Japan, pogubili za vjeru samo kapetane, časnike i dočasnike, dok su obične mornare pustili na slobodu. Poučeni tim iskustvom, sad ovi neće putovati bez naslova i službe, jer i oni žele da krv i život dadu za Kristovu stvar. Divio sam se takvom držanju i dirnula me tolika revnost tih siromašnih ljudi koji su bili još novokršteni. Napokon su im udovoljili želji pa su otišli utješeni.«

Međutim je došao lipanj. Gotovo matematičkom točnošću svake godine oko 10. lipnja počinje puhati zapadni monsunski vjetar. Za dva do tri dana moći će zaploviti. Još nikada nisu s toliko čežnje čekali da puhne taj vjetar.

Kad su jednog jutra izašli pred kolibu, osjetili su povjetarac sa zapada. Vjetar! Vjetar! Poslije svete mise požurili su k brodu da izvrše završne pripreme. Ali – što je to? Kad je netko pomaknuo jedan ormar, prosuo se sitan prah. Drvena prašina. A kad su bolje pogledali, ugledali su u drvu mnogo malih rupa i u gredama i u daskama broda. Više nema nikakve sumnje: došli su proždrljivi bijeli mravi na brod. I ljudi su utvrdili da su ti kukci već veoma mnogo napredovali u svom poslu. Odmah im je bilo jasno da se s takvim brodom ne smiju otisnuti na pučinu oceana. Sad bi zlata vrijedio dobar savjet. Razmišljali su što da učine. Svima je bilo jasno da moraju putovati, i to sada u mjesecu lipnju. Sad ili nikad! Ali moraju brzo smisliti kako da pođu na put. Pismo, koje je otac Kasui tada napisao ocu generalnom prokuratoru filipinske provincije sigurno je najljepše od svih pisama koje je napisao.

»Mir Kristov! Već su prošla tri mjeseca otkako smo odande otišli, a da vam, velečasni oče, nisam pisao. Ali to nije stoga što bih zaboravio vašu ljubav prema nama, ili zanemario dužnost pristojnosti zbog mnogih teškoća, kojih imamo obilje. To je, velečasni oče, bilo ili stoga da vam ne budemo na teret u vašim

Petar Kasui

Napisao: Hubert CIESLIK (10)

važnim svagdanjim poslovima, ili stoga da svojim pismima ne odamo gdje se nalazi naše skrovište.

Ta ja znam da ste vi, velečasni oče, već od našeg oca Mihovila doznali sve što je važnije. Ali kako sad već puše povoljan vjetar za naše putovanje, a bojim se da bi se moglo učiniti da sam zaboravio svoju dužnost, to sam odlučio da nešto napišem i da vam srdačno zahvalim za nebrojena dobročinstva. Budući da su ona već tolika da ih riječima ne bih lako izbrojio, mislim da je bolje da u srcu uvijek sačuvam zahvalnost, nego da beskorisnim tepanjem trošim vrijeme. Ali dosta o tome!

Mi smo već tri mjeseca usidreni u jednoj maloj luci na otoku Lubangu, i tu u maloj kolibi po Božjoj dobroti svaki dan prinosimo svetu žrtvu. Zahvaljujući ne malom trudu naših mornara, pripravljeno je sve što je potrebno za putovanje, a od dasaka koje smo dobili od župnika ovoga kraja, napravljen je mali brod bolje nego što sam mislio. No tko ne zna kako su nestalni svi ljudski nacrti. Kad je već sve bilo spremno, utvrdio sam da su termiti izgrizli sav brod, i to tako da se više ne može popraviti. Ta u ovom kraju nema ni gvožđa ni smole ni ičega drugoga. A osim toga, sve bi to trebalo dovršiti za nekoliko dana. Zato smo odlučili da brod iznutra oplatimo daskama i pokušamo otploviti do Bulinana. Ako se pokaže da je sve dobro učinjeno, zaplovit ćemo pravo prema Japanu. Ako li ne bude dobro, tad ćemo ili promijeniti brod ili ga i izvana oplatiti daskama.

A vas, velečasni oče, molim da se u svetoj misi i u molitvama usrdno nas sjećate pred Bogom da blagoslovi i pomogne naše putovanje i naša nastojanja. Tad ćemo, pouzdavajući se u vjetar Božje dobrote, razapeti jedra. Mi dapače već vjerujemo da će nam pomoći u našim nastojanjima, ako nas ne napusti zbog naših grijeha, da se ne prihvaćamo prevelikog posla.

Zbogom, dragi oče! Neka vas dobri i veliki Bog dugo očuva i blagoslovi!

Lubang, dne 12. lipnja 1630.

Vaš najnedostojniji sluga u Kristu

Petrus Cassuinus«

Opet im nije pomogao dobri župnik iz Lubanga. On je poslije također javio ocima u kolegiju da je neustrašiva četa sretno otplovila. A otac Morejon nastavlja u svom pismu:

»Pošto sam primio pismo od 12. lipnja došao je dobročinitelj iz Lubanga. Zove se Martin de Ureta, a polazio je našu školu u Manili i u sjemenište svetog Josipa, gdje je i zaređen za svećenika. Odatle su ga poslali na spomenutu župu. On je uvijek bio vjeran prijatelj naše Družbe. Taj svećenik mi je pripovijedao kako se pobrinuo za oce i kako je brod sasvim zgodno popravljen i bio je sposoban da odjedri ravno u Japan, a da ne pristane ni uz koji otok. Neka im Bog dade sretan put. Njihov će dolazak sigurno biti velika pomoć progonjenima.«

Jaki je zapadnjak tjerao brod. Dosad je sve dobro prošlo. Još samo nekoliko dana i oni će stići u Japan. Na obzorju su se pojavila brda na otoku Riu-Kiu, a zatim su prošli kraj Ošime. Tad su ugledali nekoliko oštrih vrhova i golih stožastih bregova. Mornari su ih poznavali. To je bilo sedam otoka Shishito, koji su kao ostaci starog vulkanskog brda strmo stršali iz oceana. Samo su na tri ili četiri od tih otoka stanovali potomci staroga Taira klana, koji su tamo pobjegli nakon istrebljeničkog rata 1185. godine. Tu su oni bijedno živjeli. Od jakih vjetrova, koji su neprestano puhali po otocima, nije moglo uzrasti gotovo nikakvo stablo ni grm. Niske kolibe s krovovima pričvršćenim kamenjem šćućurile su se iza sivih kamenih zaklona.

Kapetan je brod držao u priličnoj udaljenosti. Tu se trebao bojati jakih struja, pa kako otoci nisu imali prirodnih luka, nego su strmo stršali iz mora, prijetila je pogibelj da se brod razbije o stijenu ili o greben.

Plovili su kraj posljednjeg Shichito otoka i htjeli su zaokrenuti u morski prolaz oko otoka Shichito. Tad je odjednom vjetar promijenio smjer. Teška je atmosfera zavladala nad morem. Nadolazili su teški olovni oblaci. Tri vrha starog kratera Kuchino-shima nestala su u sivim oblacima. Nastala je neprijatna tišina. Ljudi na brodu samo su se mogli preporučiti Bogu i svetoj Djevici, inače su bili nemoćni. Ta, moderni fizičari izračunali su da bi bila potrebna energija od stotinu tisuća vodikovih bombi da se zaustavi samo jedan tajfun.

(Nastavlja se)

Kršćani u Japanu

Na 120 milijuna stanovnika japanskog otočja samo 421.090 ih je katolika – prema brojidbi iz godine 1982. Slično stoje i protestanti. To znači da svi kršćani zajedno ne prelaze puno preko 800.000, jer je svih ostalih kršćanskih zajednica još daleko manje i od katoličke i od protestantske. Kako protumačiti činjenicu da je kršćana tako malo?

KASNO SVITANJE U ZEMLJI IZLAZEĆEG SUNCA

Prvi odgovor na gornje pitanje daje nam povijest. Čak i 15 stoljeća nakon svoga ro-

NAJBOLJI VJEROUČITELJ JE MAJKA, PA I U JAPANU, JER ONA DAJE S LJUBAVLJU, A DIJETE LJUBAV NAJBOLJE DOŽIVLJAVA

đenja, Isus Krist je ostao nepoznat na tom dalekom i osamljenom otočju. Tek 15. kolovoza 1548. na blagdan Marijina Uznesenja, pristala je jedna barka uz obalu Kagošime, i stanovnici su u čudu gledali kako iz nje izlazi neki bijeli čovjek, sav obučen u dugu crnu haljinu. Bio je to sv. Franjo Ksaverski. Taj revni Španjolac došao je u Carstvo izlazećeg sunca da ondje posije »prvo sjeme Isusa Krista«. To je sjeme naglo proklijalo, i nakon pedeset godina bilo je gotovo milijun kršćana.

PROGONSTVO DUGO 250 GODINA

Međutim, »cvatući vrt Gospodnji« teško je opustošen. Dugo progonstvo u kojem su pale tisuće žrtava, zapamćeno je i po 26 raspetih kršćana u Nagasakiju, a carstvo Mikada ostaje kroz dva i poi stoljeća zatvoreno za strance. Tek 1859. mogli su u nj ući francuski svećenici za strane diplomatske misije. Iznenadili su se našavši u Nagasakiju potomke nekadašnjih prvih kršćana u tom kraju. Premda su 250 godina bili bez svećenika i bez crkvi, ta su djeca kršćanskih junaka i mučenika sačuvala netaknuto blago vjere. Ipak, njihova duga odijeljenost od kršćanskog svijeta usporila je njihov rast u vjeri.

BOGATSTVO POSTAJE ZAPREKA

Drugi razlog tog usporavanja kršćanskog razvitka gospodarski je napredak, tehnička ideologija i materijalizam bogatog društva, rekao mi je O. Nauma, katedralni župnik Hirošime. Tri četvrtine Japanaca smatra se bogatom klasom. Oni vele da su zadovoljni te da ne osjećaju potrebu za Bogom. Ipak, dodaje taj otac, Crkva ima daleko veći utjecaj nego je broj kršćana. Ona je jedina ustanova koja se usudi reći kritičku riječ, bilo da se radi o socijalnim strukturama, o obitelji, o abortusu, ili o pokušajima da se država ponovno naoružava.

RATOVI MEĐU KRŠĆANIMA – SABLAZAN

Biskup grada Nagoje, japanski predsjednik pokreta Pax Christi, naveo mi je jedan drugi razlog udaljavanja Japanaca od Crkve, a to su ratovi među »kršćanima«. Danas se mi čudimo kad vidimo kako međusobno ratuju muslimani Irana i Iraka, šijiti i suniti. Narodi krajnjeg Istoka doživjeli su istu sablazan gledajući Nijemce i Francuze, kršćanske narode, kako se međusobno masakriraju. I danas, sukobi između katolika i protestanata u Sjevernoj Irskoj njima izgledaju kao vjerski rat. Što se tiče dviju atomskih bombi koje su bačene na Japan, i izazvale do tada nepoznatu tragediju, zar ih nisu bacili upravo kršćani?

TRI SVEĆENIKA NA 150 KRŠTENIH

Ti, kao i još neki drugi razlozi, tumače zašto su kršćani u Japanu malobrojni. Ali, to ponovo ističemo, brojevi nas ne smiju voditi u zabludu. Ako je istina da su narodi u Latinskoj Americi ili Africi često bili kršteni a da prethodno nisu ni bili evangelizirani, onda je u Japanu obratno. Utjecaj Evanđelja daleko nadilazi broj katolika.

Kawasaki je na primjer, milijunski grad, potpuno indu-

strijski, u neposrednoj blizini Tokija. Tri francuska svećenika poslužuju ondje golem sektor od 200.000 stanovnika, među kojima ima samo 150 krštenih, a od njih samo dvadesetak nedjeljom redovito bude na Misi.

– Na početku mi se činilo da sam doputovao u neku pustinju – rekao mi je o. Eduard Brzostowski, iz biskupije Sens, porijeklom Poljak. – Malo-pomalo počeo sam sudjelovati u životu ljudi i u njihovim djelatnostima. Prisutan sam u društvima koja se zauzimaju za napredak ljudi, bilo da se radi o hendikepiranima, liječenim alkoholičarima, o Korejcima koji su često izvrgnuti preziru. Pomažem radnike koji su nepravedno plaćeni. Organizirali smo jedno bdijenje za građane na spomen dvojice svećenika mučenika: o. Popieluszka u Poljskoj i Andrije Jarlana u Čileu. Nekršćani su veoma osjetljivi za tu vrstu svjedočanstva.

JEDAN »PRETEČA«

Otac Andrija L'Henoret, Bretonac, radi u tvornici željeznog lima kao varilac. On kaže:

– Ja često razmišljam o riječi Ivana Krstitelja, Gospodinova Preteče, koji reče »Među vama je netko koga vi ne poznate!« To je taj koga ja želim otkriti svojim drugovima na radu, i zato sam postao jedan od njih. On, Gospodin, već je došao, još prije mene, u njihova srca. Moji su drugovi zadivljeni kad vide da sam postao sudionik njihova života, jer oni misle da je kršćanstvo samo za intelektualce i bogataše. Oni otkrivaju da se kršćanstvo zanima za njihov napredak.

ZVIJEZDA KYOTA

Bogate klase Japanaca šalju svoju djecu u veliki katolički kolegij pod imenom Zvijezda Kyota, kojim upravljaju kanadski svećenici svetog Viateura. Od 1350 učenika samo dvadesetak je katolika.

– Ipak, rekao mi je o. Allard, poglavar, roditelji puno drže do humanističkog odgoja i izobrazbe. Nipošto se ne stide obvezne vjerske pouke. Na blagdan sv. Viateura (21. listopada) svi su učenici na Misi i pjevaju gregorijanske napjeve koje oni veoma vole. Državni radio također emitira koralne skladbe. Mnogi naši bivši učenici puno drže do toga da se i vjenčaju ovdje. Oni su kršćani po srcu. Oni žive od Krista i slijede Njegov nauk, ali zbog obiteljskih ili društvenih razloga ne mogu se krstiti. Ako predsjednik udruženja naših nekadašnjih učenika, koji već dvadeset godina prima vjersku pouku, bude uskoro kršten, rodit će se i u mnogih drugih želja da budu kršteni. Duh Sveti djeluje u njima.

O. Allard je zaključio s porukom za sve misionare: »U Japanu mi sijemo u vjeri, a drugi će žeti.«

Jean TOULAT

MALA JAPANKA U SABRANOJ MOLITVI VELIKOME BOGU

Oglasi

DUHOVNE VJEŽBE ZA SVEĆENIKE U OPATIJI

RUJAN 1987.

21-24 o. Schneider D. I.

LISTOPAD 1987.

12-15 o. Fridl D. I.
19-22 o. Prkačin D. I.
26-29 o. Scheibel D. I.

STUDENI 1987.

9-12 o. Cirimotić SMM.
16-19 o. P. Nikolić D. I.
23-27 o. P. Nikolić D. I.
(četiri dana!)

NAPOMENA: Svaki tečaj počinje i svršava na večer naznačenog datuma.

PRIJAVE:

Isusovci
Rakovčeva 12
51410 Opatija
Tel. (051) 712-830.

DUHOVNE VJEŽBE ZA ODRASLE U ZAGREBU

U sjemeništu na Fratrovcu (Zagreb) održat će se dva tečaja duhovnih vježbi za odrasle vjernike:

6. – 8. studenog
4. – 6. prosinca.

Svaki tečaj počinje u petak u 17 sati, a završava u nedjelju u 16 sati. Cijena pansiona za cijeli tečaj iznosi 9.000 (devet tisuća) dinara po osobi. – Za sudjelovanje na duhovnim vježbama potrebno je prijaviti se na naslov: STJEPAN KUZMIĆ, Fratrovac 38, – 41000 ZAGREB, ili na telefon: (041) 222-363.

KNJIGE

Na adresi: Knjižnica UPT – 54400 ĐAKOVO, pp 62. ili na telefon (054) 843-235 (oko 13 s.) mogu se naručiti slijedeće knjige:

OBITELJ MALA CRKVA, napisao Carlo Carretto. Razgovori o obitelji kao pozivu. Predstavlja zapravo posvješćenje poziva kršćanskih laika u Crkvi, u konkretnom obiteljskom životu. Dolazi kao naručena pred sinodu biskupa o laicima u Crkvi. Omot u boji. Cijena 1300 d.

O PARAPSIHOLOGIJI I SMRTI, napisao Ante Kusić. Obrađuje veoma zanimljivu građu za suvremene čitaoce, vjernike i nevjernike. Omot u boji. Cijena: 2500 d.

BEZIMENI, napisao Martin Heidebauer. Vapaj odbačene djece. Pisac, liječnik, opisuje istinitu životnu dramu bračnog para u odnosu na pobačaj vlastitog djeteta. – Cijena 1500 d.

ŽIVJETI USPJEŠNIJE I SRETNIJE, napisao André Fauvelle. Najveći neuspjeh i nesreća za svakoga čovjeka jest kršenje Božjih zapovijedi. Omot u boji, cijena 1000 d.

MINISTRANTSKI MOLITVENIK. Osobitost mu je u tome što sadrži jutarnju i večernju molitvu za svaki dan u tjednu. Prikladan je za ministrante i za svu djecu. Cijena 400 d.

ABECEDA ZA BAKE I DJEDOVE, napisala Christa Meves. Mali vodič za pravilno i odgojno ophođenje sa svojom unučadi. Omot u boji. Cijena: 1.500 d.

VESTALKA, napisao A. K. de la Grange. Roman iz vremena kršćanskih mučenika. Radnja se odvija svršetkom prvog stoljeća za vladanja cara Domicijana. Roman se čita u jednom dahu. Omot u boji. Cijena 2.500 d.

Na adresi: SLUŽBA BOŽJA, Žrtava fašizma 1, – 58300 MAKARSKA možete naručiti knjigu:

OTAJSTVA I TAJNE, napisao sv. Ambrozije. U knjizi je prijevod i tumač dvaju djela sv. Ambrozija (De Sacramentis i De Mysteriis) u kojima su najbolje Ambrozijeve kateheze odraslima o krštenju i o euharistiji. – Cijena: 3500 d. – Za inozemstvo se posebno uračunava i poštarina.

Na adresi: FRANJO EREIZ, Palmotićeva 31 – 41001 ZAGREB, pp 699, možete naručiti slijedeće:

ISUS – OBJAVITELJ BOGA LJUBAVI, napisao Mato Zovkić, cijena 1250 d.

SRCE ISUSOVO SPASENJE SVIJETA, napisao Bernard Häring, cijena 1250 d.

PUT LJUBAVI – ŽIVOT PO DUHU, napisao Mario Giuliani, cijena 1500 d.

ISPRAVAK

U prošlom broju Glasnika (za mjesec rujan) u rubrici OGLASI pogrešno je naznačena cijena za knjigu ISUSOVCI I HRVATSKI NAROD. Cijena knjige je 15.000 d, a ne 1.500 d, kako je u oglasu pogrešno napisano.

Zahvalnice

ZAHVALJUJEMO PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGRJEŠNOM SRCU MARIJINU

... Gospi od brze pomoći i drugim svetim zaštitnicima što mi je unuk dobro i sretno završio školu. – Baka, čitateljica Glasnika

... za sve primljene milosti. – Jela Franulović, Vela Luka

... za sve primljene milosti što smo ih djeca i ja primili, a napose za nađenu izgubljenu stvar. – Štovateljica iz Sunje

... i m. Klaudiji što je djevojčica prohodala, uz preporuku za dar govora. – S. N., Varaždin

... Gospi Sinjskoj i sv. Judi Tadeju za primljene milosti. – Martin Dekić, Bački Breg

... Bezgrešnom Začeću, dušama u čistilištu i biskupu Gnidovcu za milost i pomoć u posebnom problemu. – Angela Jus, Cerknica

... za sve primljene milosti. – Marija Maroš, Oriovac

... Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i ostalim zaštitnicima za mnoge milosti pojedinačno i u obitelji, napose za neočekivano ozdravljenje starice majke, koja je imala operaciju kuka u 83. godini života; isto tako što je teško bolesni brat Ivo ozdravio i može raditi. – Zahvalna obitelj Car, Crikvenica

... i m. Klaudiji za uslišane molitve kroz 9 godina, uz preporuku za sretno polaganje šoferskog ispita. – E. K., Göppingen

... što su nam pomogli da pronađemo dvije predragocjene stvari. – Ž. i M., Bjelovar

... i m. Klaudiji za porast vjere u obitelji. – N. N., Zagreb

... sv. Leopoldu i sv. Antunu za višestruku pomoć i uslišanje. – Anica Kolić, Hrtkovci

... i m. Klaudiji za pomirenje s prijateljicom. – B. I., Zagreb

... i m. Klaudiji za pravovremeno pronađenu pošiljku. – Župnik

... i sv. Judi Tadeju za ozdravljenje od teške bolesti, uz preporuku za mene i moje dijete. Ovu veliku milost sam postigla ustrajnom molitvom i milostinjom siromasima. – J. S., Slav. Brod

... sv. Josipu i sv. Antunu za uspjeh u školi. – D. I., Zagreb

... Duhu Svetome, sv. Leopoldu i sv. Anti za primljenu milost. – Obitelj K. i M., Zlobin

... Gospi od brze pomoći i svima svetim zaštitnicima za zdravlje mojih. – K. K., Zoljani

... i Majci Božjoj Bistričkoj za uslišane molitve. – Obitelj Šoštarić

... Presv. Trojstvu, sv. Josipu i sv. Antunu za sve milosti primljene u obitelji. – Marija Ćosić, Zagreb

... Božjoj Providnosti, sv. anđelima i svima svetima za sve milosti primljene u životu. – Josip Ćosić, Zagreb

... i Ivanu Merzu za ozdravljenje i za primljene milosti. – V. N., Zagreb

... sv. Josipu i sv. Antunu za ozdravljenje noge. – P. M.

... Gospi od brze pomoći i sv. Leopoldu na uslišanoj molitvi. – Aleksandar Ivasić

... za primljene milosti. – Lucija Misija, Banja Luka

... i Ivanu Merzu za primljene milosti. – Ankica Pezić, Banja Luka

... sv. Jobu i m. Klaudiji za primljene milosti. – Margareta Turbić, Breza

... za primljene milosti, uz preporuku za blagoslov i mir u obitelji. – Mila Bakunić, Giletinci

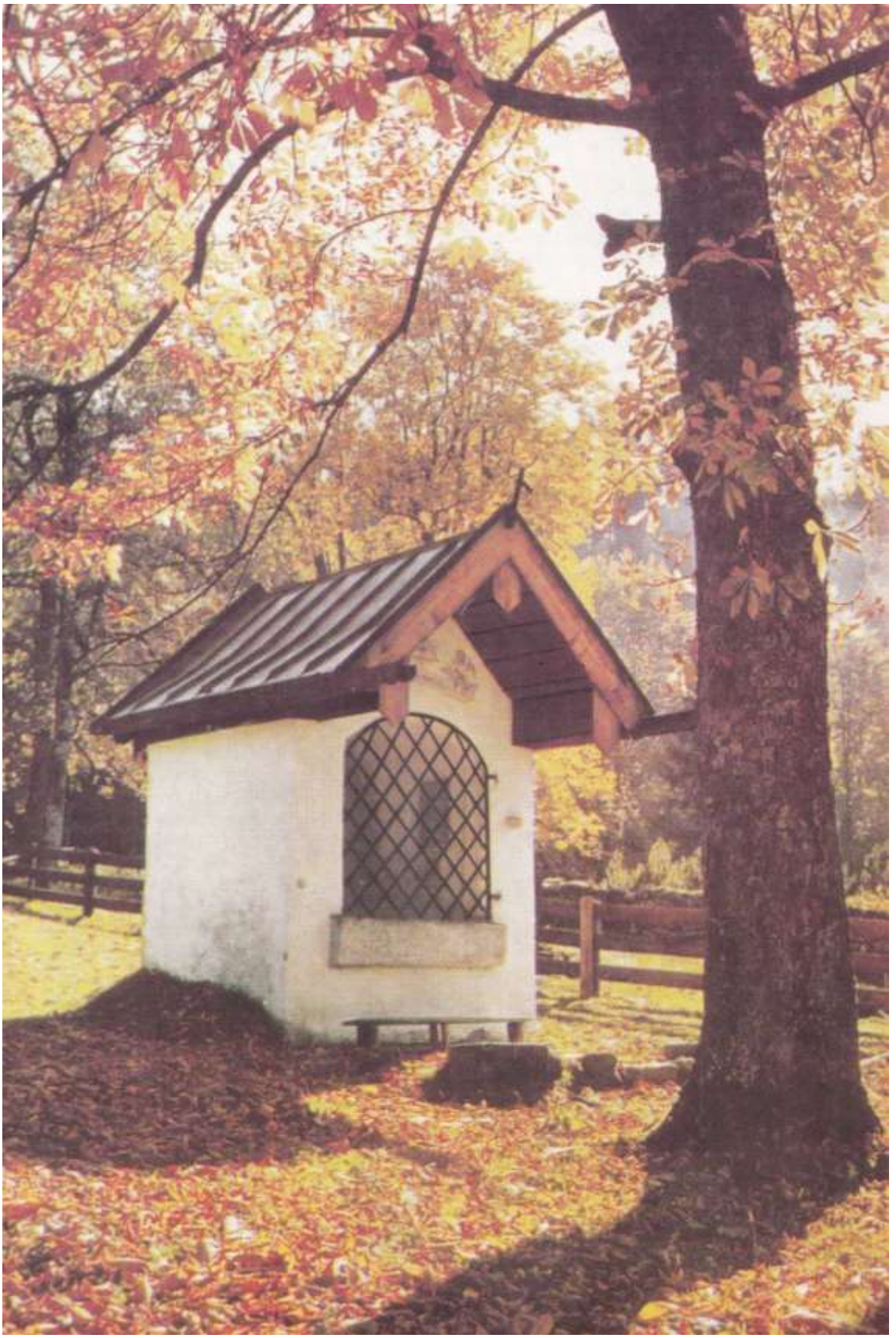
... Presv. Trojstvu i Majci Božjoj Bistričkoj što mi je kćerka pri teškom porodu ostala živa sa svojim sinom, kao i za sve druge primljene milosti. – Ana Makaj, Krušljevac

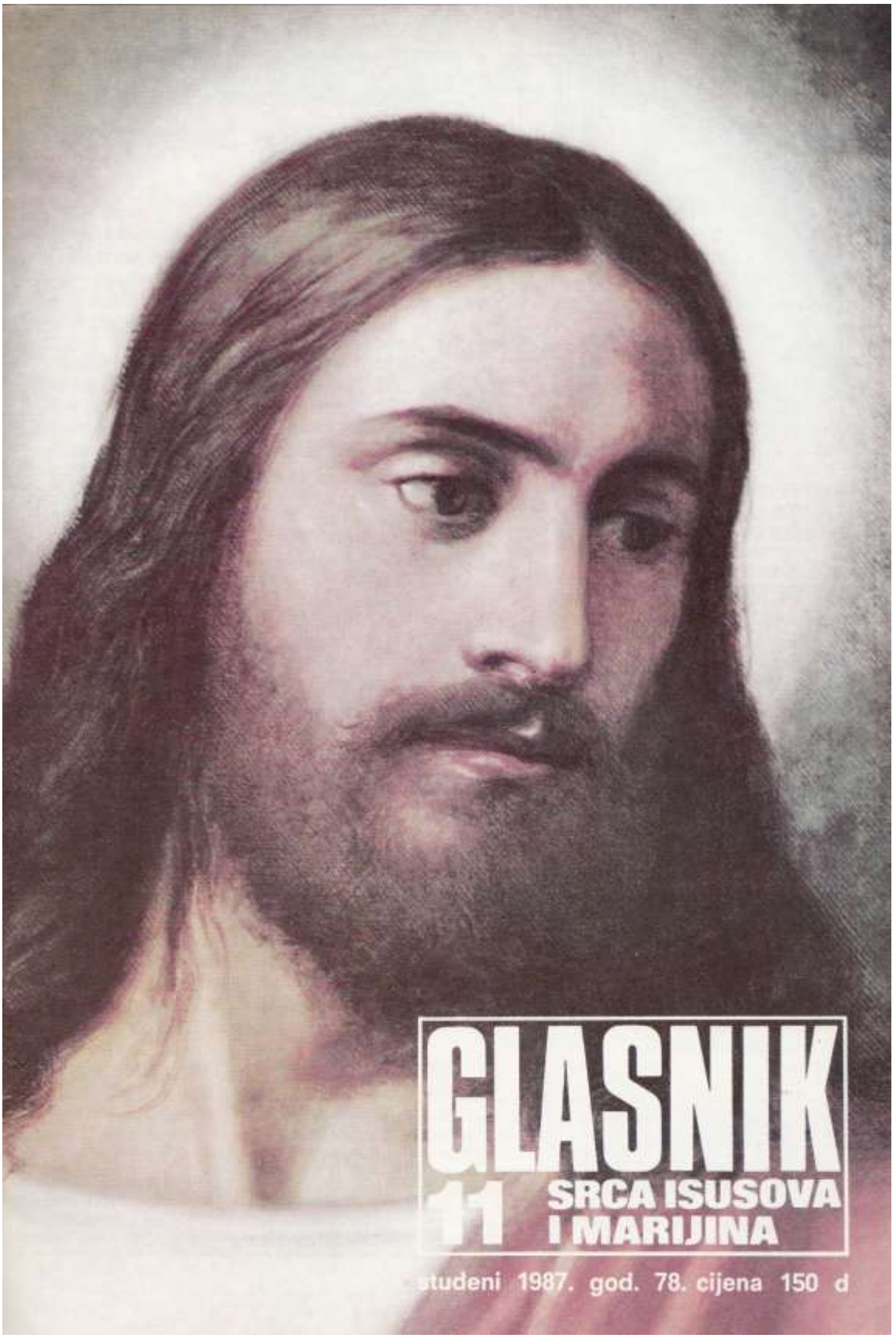
... sv. Leopoldu i Petru Barbariću za sve primljene milosti. – Marija Radmanović, Reštovo

... i sv. Antunu za pronađenu stvar, kao i za sve ostale milosti što sam ih primila u životu. – Evica Knežić, Slav. Kovačica

... Muci Isusovoj i Mariji pomoćnici za sretnu operaciju unuke i snahe. – Marija Rundek, Popovača

PREPORUČUJEMO SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI

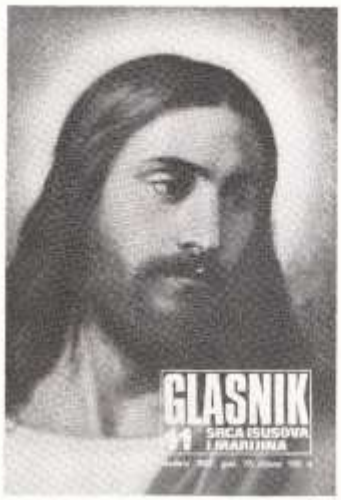

GLASNIK

11 SRCA ISUSOVA I MARIJINA

studeni 1987. god. 78. cijena 150 d

TKO ISTINSKI LJUBI, KRISTA LJUBI (Anton DORPH)

LET KAPLJICA – TKO HOĆE, TAJ I VIDI MJERU IM I SKLAD (M. SPAHIJA)

Krist Kralj - - Mirotvorac

Ti divni kralj si nèbesnik,
Ti plemeniti Pobjednik,
O Spase, Ti neiskazan
Dobara svih si ocean.

O Mirotvorče čudesni,
Čuj glas nam smjeran, molbeni:
Za mirom ljudi vapiju
Da mira se naužiju.

Sveđ ostaj s nama, Spase naš,
Da svjetlom nas obasjavaš,
Iz duša mrak da izgoniš,
Milinom zemlju napuniš.

O Djevin cvijete, Isuse,
S kog sve nam slasti liju se,
Sva slava Tebi, sva Ti čast
I kraljevska u raju vlast. Amen.

(Iz Časoslova Božjeg naroda)

GLASNIK
Srca Isusova i Marijina

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove. – Glavni i odgovorni urednik: Valentin Miklobušec. – Uredničko vijeće: Josip Antolović, Ignac Belak, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Stjepan Kuzmić, Valentin Miklobušec, Mato Rusan i Marijan Steiner. – Tehnički urednici: Ignac Belak i Miro Jurić. – Adresa uredništva i uprave: Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp 699. – Telefon: (041) 434-710, (433-362). – Tisak »Plamen«, Slavonski Brod. – Cijena pojedinog broja 150 d. – Godišnja pretplata 1800 d. – Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10 posto popusta. – Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu uprave.–Poštarina plaćena u gotovom. Rukopise i fotografije ne vraćamo.

Urednikova riječ

Ovih dana češće su nam pred očima grobni humci naših dragih koji odoše s ovoga svijeta. Na te smo humke usadili križ i okitili ih cvijećem. To je znak našeg duhovnog zajedništva s pokojnima, i vjere u njihov i naš zagrobni život. Svjesni smo da nam je svima poći istim putem i htjeli bismo se opet naći sa svojima u sretnoj vječnosti. Crkva vjeruje u sretnu vječnost onih koji odoše s ovoga svijeta u miru s Kristom, a strahuje nad vječnošću onih koji odoše ne prepoznavši u Kristu svoga Spasitelja.

Danas se rijetko govori o čovjekovim posljednjim stvarima: smrti, sudu, paklu i nebeskom kraljevstvu. Sjećamo se, dapače, onih godina kada je bilo kažnjivo o tome govoriti, jer se time, tobože, uznemiruje građane. A ipak je sasvim sigurno, da nijednom građaninu nije svejedno što će biti s njim kad jednom moradne bezpovratno otići. Svi smo pomalo uljuljani lažnom nadom da ćemo smrt bar odgoditi, ako već ne preskočiti, ili smo zavedeni zabludom da na nju ne treba uopće misliti, a ona je sjena koja nas stalno prati i jednom će nas zasigurno prekriti. Kršćani se takvom shvaćanju moraju oduprijeti zdravim ljudskim sudom i prosvijetljenom vjerom. Blagdan Svih Svetih i Dušni dan pružaju nam izvrsnu priliku da se u posljednje čovjekove stvari dublje zamislimo, i da se s činjenicom odlaska pomirimo u nadi prelaska a ne nestanka. Kršćani su ljudi prosvijetljene nade jer idu za Kristom koji je pobijedio smrt – uskrsnuo! Nama ne priliči ni beznadna tuga, ni bešćutna tupost. Smrt je i za nas misterij, ali u njezinu tamu prodiremo svjetlom vjere, idući za Kristom Kraljem. Sav je ovaj Glasnik prožet tim mislima.

Ove godine napustila su nas i naša dva prijatelja. To je isusovac o. Andrija Glavaš koji je bio urednik Glasnika pred pola stoljeća, a sa zanimanjem ga je pratio do konca života. Drugi je prof. Alojzije Turčin. On se posljednjih pet godina brinuo da Glasnik bude jezično što dotjeraniji. Obojici ovom prilikom izražavamo zahvalnost, a o njima možete čitati na stranicama Glasnika.

GLASNIK
Srca Isusova
i Marijina

GOD. 78. STUDENI 1987. BR. 11

SADRŽAJ

HVALA NA PISMU 364
ZA KIM DA IDEMO...? J. Antolović 366
ZA SVE KOJI USNUŠE U KRISTOVU MIRU, P. Galauner 368
U SLUŽBI KRALJA, R. Grgec 370
NA SVETOST POZVANI SU SVI, R. Brajičić 371
KRALJICA UZ NEBESKOG KRALJA, A. Weissgerber 372
POLOŽAJ TIJELA U MOLITVI, M. Steiner 374
BIO JE UREDNIK GLASNIKA 376
PAPA O ULOZI SVEĆENIKA, S. Bošnjak 377
NA KORANI I SLUNJČICI, TINO 378
NOVA KAPELA, F. Žnidarec .. 380
TIŠINSKA LJEPOTICA, M. Herceg 380
ŽRTVA ZA DUHOVNA ZVANJA, S. Kuzmić 382
VELIKI »AMEN«, A. Vidovečki 384
KRŠĆANI U KINI, M. Rusan .. 386
MARIJINA GODINA U MARIA POLLIU, A. Gabrić 387
SESTRA MIRIAM NAS JE NAPUSTILA, J. Gusić 388
NOVI BISKUP U SAMBALPURU, S. Mužić 390
PETAR KASUI, H. Cieslik 391
DOBAR I RAZUMAN ČOVJEK, V. Miklobušec 392

Hvala na pismu

POMOZITE MI, NE ŽELIM SE IZGUBITI!

Zaista se osjećam jadno i potpuno sam razočarana sama sobom. Ne znam kakva je ta moja vjera. Obavljam prve petke, ali ne želim blagovati Tijelo Kristovo. Blagujem ga samo nekoliko puta na godinu mada nemam teških grijeha zbog kojih ga ne bih mogla blagovati i češće. Možda je razlog to što ja kod Pričesti ne osjećam ništa posebno. I baš zbog toga se bojim da bi moja vjera mogla biti samo formalnost, da je zapravo mrtva te da ću se ja zbog toga posve izgubiti. No, nešto me ipak drži na životu. Možda je to sv. Misa kojoj pribivam redovito. Još uvijek nastojim biti osoba u pravom smislu riječi, ali u meni nema onog zadovoljstva i one sreće koju sam osjećala dok sam još bila malena. Teško mi je kad se sjetim s koliko sam zanosa i ljubavi tada molila, a danas to ne mogu. Sada mi je 17 godina. Što da radim?

Zanima me još i ovo:

Prije godinu dana pročitala sam u jednom broju lista MI pitanje jedne djevojke: »Da li je grijeh ljubiti se?« Odgovor je bio da to nije grijeh. Meni, a i svima ovdje prisutnima na vjeronauku, župnik je rekao da ljubljenje jest grijeh, i to teški! Recite mi, što je od ovoga istina? Unaprijed vam hvala!

S. S.

Ako na prvi petak ne blaguješ Tijelo Kristovo ne ispunjaš uvjet koji se traži za potpunost pobožnosti prvog petka. Sama ispovijed je dobra, ali nije dostatna. Kod primanja Pričesti ne treba imati nikakve posebne osjećaje. Treba vjerovati da se pod tim krušnim prilikama prima proslavljeni Isus Krist – Bogočovjek; treba imati čistu nakanu, tj. primati ga iz ljubavi prema njemu; treba jedan sat prije primanja Pričesti, obdržavati euharistijski post.

Nemoj očekivati da će te cijeli život pratiti osjećaji kakve si imala u desetoj godini. Ustraj dalje na dobrome putu, nastoj steći što potpuniju vjersku pouku – i ne boj se da ćeš se izgubiti.

Što se tiče pitanja na temelju pisanja u listu MI, postavi ga istom listu i zamoli da ti jasno odgovore.

UREDNIK

Redovno čitam Glasnik i obraduje me svaki novi broj. Mnogi vam pišu o svojim problemima. Želim vam i ja povjeriti svoje velike poteškoće.

U tužnom braku već sam trinaest godina. Imam dvoje predivne dječice. Dragi Bog mi ih je dao da budu moja sreća i moj život. Sinčiću je dvanaest, a kćerkici šest godina. Mnogo puta moraju ostati kod kuće sami jer muž i ja odemo raditi. Tada ih preporučujem Bogu i Majci Božjoj da ih oni čuvaju. Dječica i ja svake nedjelje idemo na Misu, dok moj suprug obično ostaje spavati.

Subotom, a pogotovo nedjeljom, rijetko kad je trijezan. Žena, koja je imala posla s mužem alkoholičarem, najbolje zna koliko zbog toga trpi i strada cijela obitelj. Kamogod s njim pođem on samo traži gdje će nešto popiti. Uvijek je jako »žedan«, a odgovara mu samo jače piće. Nakon što je pijan dva do tri dana uzastopno, dan-dva bude bolestan te ne može nikamo nego samo leži i razmišlja. Žao mu je što je tako, ali kad se otrijezni opet krene sve po starom. Bezbroj puta razgovarali smo kako to ne valja i kako pored njega svi stradamo. Njemu bude žao jer nas inače jako voli ali sve je uzalud. On veli da ni sam ne zna zašto toliko pije.

Djeca mi se često tuže kako ih je stid zbog tate, jer im se ljudi zbog njega rugaju. Ja ih tješim da se tata neće dugo ovako ponašati, da će se opametiti. Kažem im da se

mole za njega i da će im Bog uslišati molitvu.

Meni je često neizdrživo. Da nemam djece, najradije bih umrla. Kada pomislim da nema izlaza onda molim dragog Isusa na križu: »Isuse, Ti si nosio svoj križ za nas. Daj, Isuse dobri, da i ja nosim svoj križ do vrha svoje Kalvarije. Ne daj da mi klone duša ili tijelo. Padnem li, daj mi snage da se pridignem i podnesem sve poteškoće!« Mnogo puta sam pomišljala da pokupim svoju djecu i da odem od njega, da ostavim kuću iako smo je zajedno gradili. Imam svoje zvanje i mogla bih raditi toliko da pošteno uzdržavam sebe i svoju djecu, ali ne mogu iznevjeriti Boga kojemu sam obećala vjernost – obećavši je svome mužu. Znam da tada ni sama ne bih mogla naći mira ni pokoja, pa se toga bojim.

Ponekad se pitam: »Kako ću djecu učiti da vole tatu, da ga slušaju i poštuju kad se tako nevaljalo ponaša?«

Svoga muža još uvijek volim i žao mi je što i sam tako stradava. Željela bih da mu budem supruga a ne sluškinja ili dadilja. Željela bih u kući mir Božji i blagoslov. Sve ovo, što sam napisala, samo je mali isječak iz moga tužnog života.

Žalosna mama

Tisuću i tisuću puta obistinila se vaša tvrdnja: »Žena koja je imala posla s mužem alkoholičarom najbolje zna koliko zbog toga trpi i strada cijela obitelj.« Kad bi to htjeli priznati i k srcu uzeti takvi muževi, lako bi se našlo lijeka. Ne želim reći da bi se lako riješili svog opasnog poroka, nego bi se iskreno trudili da ga se oslobode, te da ne budu rušitelji svojih obitelji i mučitelji svojih najbližih. No, njima je najteže priznati istinu o sebi, jer bi to tražilo od njih da se mijenjaju. Zato će pušači uvijek tvrditi da pušenje ne škodi – dapače, da koristi, i onoga tko drukčije misli izvrgavat će ruglu. Zadrti alkoholičari idu i dalje; oni neće uopće o tome razgovarati i postaju drski, prosti...

Za podrobnije informacije nabavite si knjigu: »Istina o alkoholu i alkoholizam«. Izdala ju je Kršćanska sadašnjost, 41000 Zagreb, Marulićev trg 14.

U zaključku te knjige donesen je i prikaz jednog alkoholičara. »Liječio se nakon deset godina alkoholičarskog staža. U tijeku liječenja sređene su njegove obiteljske poteškoće, radni problemi i uključen je u klub. Kad se vratio kući sav zadovoljan, primijetio je sedmogodišnjeg dječačića. Upitao je ženu što to dijete radi u kući. Žena mu je odgovorila da je to njihov sin.

Što je iz njega učinio alkoholizam? Rodilo mu se dijete, raslo je uz njega sedam godina, a da on toga nije bio svjestan.«

UREDNIK

Jeste li još dužnik?

Godina ide kraju, a naše se iskustvo potvrđuje: dužnici ostaju dužnici – uvijek isti. U stabilnim gospodarskim prilikama to se ne bi tako negativno odrazilo na izdavanje lista, kao kod nas gdje u godinu dana novac izgubi preko stoposto od svoje vrijednosti. Nama je jasno da ni svi naši povjerenici, kao ni pojedinačni pretplatnici, ne mogu smoći sav novac odmah na početku godine, pa smo spremni, u ime solidarnosti, pričekati. Ali što je s onima koji pretplatu ne pošalju ni u prosincu, a prikupili su je u siječnju? Što s onima koji ne plate dug ni nakon dvije godine, a mirne duše zadrže postotak, na ime pretplate, kao da su je dali odmah u početku? Jesu li oni spremni čekati svoje dužnike? Hvala svima koji su solidarni i svoj posao časno obavljaju. Oni su i nadalje naša nada. Sve ostale molimo da svoje dugovanje što prije namire!

UPRAVA GLASNIKA

Za kim da idemo u treće tisućljeće?

Čovjeku su potrebni vođe, potreban mu je spasitelj. Mnogi su se postavili za vođe i predstavili se kao spasitelji, ali su pali na životnom ispitu i povijest ih pamti kao zavodnike.

SAMOZVANI MESIJE

Materijalistički ateizam 18. stoljeća pripravljajući, skupa s prosvjetiteljstvom i francuskim enciklopedistima, francusku revoluciju, naviještao je suvišnost ili čak štetnost religije. Jedan od njegovih najdosljednijih predstavnika, materijalistički filozof De La Mettrie, išao je čak tako daleko da je već god. 1748. napisao ovo: »Svemir neće biti sretan dok ne postane ateistički.« Stoljeće kasnije Karl Marx će religiju označiti kao »opijum naroda«, jer ga omamljuje nadom u vječni život te odvodi od stvaranja raja na zemlji. A Nietzsche, govoreći o kršćanima, kaže da je »kršćanin beskoristan čovjek, odijeljen od drugih, onaj što se miri s postojećim stanjem, tuđ zemaljskim poslovima.«

PRAVI MESIJA IPAK OPSTOJI

Veliki ruski pisac Dostojevski (1821-1881), nakon što je u očinskom domu bio poučen u vjeri, pod utjecajem slobodoumnih mislilaca, malo-pomalo izgubio je vjeru. Bio je pod velikim utjecajem Visariona Grigorjeviča Bjelinskog (1811-1848). Taj glasoviti intelektualac, kao socijalist, htio je u prvom redu uništiti kršćanstvo, jer je bio uvjeren da revolucija mora započeti s ateizmom. Dostojevski će kasnije priznati da se dao zaraziti »tim varljivim bunilom« koje se mladeži onog vremena predočivalo kao skup »svetih i moralnih« zamisli u najvišem stupnju, kadrih da probude »svetost budućega komunističkog društva«.

U pismu Eduardu Totlebenu od 22. veljače 1854. Dostojevski kaže: »No tada, tada bijah slijep, jer sam vjerovao u teoriju i utopiju.« Otrijeznit će se od ludog sna nakon što je na prisilnom radu u Sibiru proveo 4 godine izložen patnjama i poniženjima svake vrste. U tim prilikama utjehu je nalazio samo u jedinoj knjizi koju je smio imati kod sebe, u Evanđelju. S vremenom će postati potpuni kršćanin i nalazit će smisao ljudskog života samo u Kristu. Pišući roman »Demoni« zabilježio je: »O Kristu možete raspravljati i ne slagati se... Sve su te rasprave moguće i svijet ih je pun i bit će dugo još pun. No ja i vi, Šatov, znamo da su sve to budalaštine kad se tvrdi da Krist nije Spasitelj te izvor života, jer sama znanost neće nikad upotpuniti svaki ljudski ideal, i da se mir za čovjeka, izvor života te spas od očaja za sve ljude, uvjet bez kojeg se ne može opstati, i jamstvo za cijeli svemir, krije u riječima: 'I Riječ je tijelom postala' – te u vjeri u te riječi.«

Dakle, postoji samo jedan pravi mesijanizam, a svi ostali što su ih naviještali francuski enciklopedisti, s glasnogovornikom Voltaireom na čelu, sljedbenici Feuerbacha i Comtea, Karla Marxa i Fridricha Engelsa, evolucionisti Darwin i Spencer, filozofi Nietzsche i Schopenhauer, poklonici pozitivne znanosti, panseksualisti Sigmunda Freuda, hedonisti, Lenjin i Staljin, pristalice fašizma i rasizma, pa sve do suvremenih tvoraca potrošačkog društva – svi su oni nosioci iluzornog mesijanizma, i samo potvrđuju da je Mesija čovjeku potreban.

Dostojevski je prihvatio ne samo vjeru u Krista, kao jedinog čovjekovog Spasitelja, već je po toj vjeri nastojao svakodnevno i živjeti. O tome njegova kći Ljubov svjedoči ovako:

»Dostojevski se zanimao također za naš religiozni odgoj i rado obavljao svoje po-

božnosti naglas zajedno s nama, s cijelom obitelji. U Rusiji se pričešćuje jedanput na godinu, ali se za taj svečani događaj sprema molitvom kroz cijelu sedmicu. Moj je otac savjesno vršio svoje vjerske dužnosti: postio je, dva puta na dan išao u crkvu prekidajući tada svoj književni rad. Sviđala su mu se predivna bogoslužena Svetog tjedna, osobito bogoslužje Uskrsnuća. Moj otac je zaželio da vidim to veličanstveno bogoslužje kad sam imala 9 godina. Stavio me tada na jednu klupu, da bih bolje mogla pratiti svetu liturgiju, podržavajući me među rukama i tumačeći mi one lijepe obrede.«

Dostojevski je, ponovo otkrivši i prihvativši Krista, navještao ga svojim cjelokupnim djelom kao jedinu istinu, jedini put i jedini život.

DOŽIVLJAJ KRISTOVE BLIZINE

Bivši isusovački general, Pedro Arrupe, imao je donekle slično, a opet i različito iskustvo. On nije nikad izgubio vjeru ali je, susrevši se s Kristom na jedan potresan način, izabrao drugo zvanje, u kojem se je posve predao Kristu. On sam o tome piše:

Jednog dana nalazio sam se u Lurdu. Nađoh se u predvorju bazilike samo nekoliko minuta prije nego je počela uobičajena procesija s Presvetim Sakramentom. Kraj mene je, tren kasnije, prošla jedna žena vukući bolesnička kolica. Rekao sam svojoj sestri: »Gledaj sirotog momka u kolicima!« Bio je to čovjek od dvadesetak godina, čije tijelo bijaše uzeto dječjom paralizom. Njegova je majka naglas molila krunicu. Od časa do časa duboko je uzdisala i govorila: »Sveta Majko Božja, pomozi nam!« Bijaše to potresan prizor. Podsjećao je na evanđeoske zgode kad su bolesnici vapili k Isusu: »Gospodine, očisti me od ove gube!« Žena se žurila da tako bude blizu biskupa kad bude prolazio noseći Isusa u pokaznici.

I biskup se približio s Presvetim. Bolesnik je gledao u pokaznicu s vjerom koja je podsjećala na vjeru onog uzetog iz evanđelja kad su ga nosioci spustili kroz krov pred Isusa. I čim je biskup pokaznicom učinio znak križa nad tim uzetim i blagoslovio ga, bolesnik se digao iz svojih kolica potpuno zdrav, dok je mnoštvo udarilo u klicanje: »Čudo, čudo!«

Zahvaljujući svojem specijalnom pasošu i studentskoj legitimaciji mogao sam odmah prisustvovati liječničkim pretragama. Bog je tog bolesnika doista izliječio. Suvišno je opisivati moje tadašnje duševno raspoloženje. Ja, koji sam došao s medicinskog fakulteta u Madridu gdje su se mnogi profesori, kao i moji nevjerni sudrugovi, uvijek izrugivali čudesima, postao sam očevidac pravog čuda, čuda što ga je učinio euharistijski Isus, onaj isti Isus koji je za svojeg zemaljskog života izliječio mnoge uzete. Osjetio sam neobičnu radost. Imao sam dojam da mi je Isus posve blizu i, dok sam osjećao njegovu svemoć, sav je svijet oko mene postao posve malen.

Vratio sam se u Madrid. Knjige mi ispadoše iz ruku. Predavanja i znanstveni pokusi, koji me nekoć tako oduševljavahu, nisu mi značili više ništa. Moji kolege studenti ispitivahu me: »Što je s tobom? Daješ dojam neke potpune odsutnosti!« Da, bijah odsutan zbog dojma koji me svaki dan sve više zahvaćao. U mom srcu bila je jedino slika pokaznice s hostijom koja je vratila zdravlje bolesnom mladiću, te je on zdrav iskočio iz kolica. Tri mjeseca kasnije ušao sam u novicijat Družbe Isusove u Loyoli.

ZA KIM U TREĆE TISUĆLJEĆE?

Tko ima pravo: De La Mettrie, Karl Marx, Fridrich Nietzsche i toliki drugi »mesije«? Odgovor na pitanje daje dvotisućljetna povijest Crkve, iskustvo tolikih koji su poput Pavla, Augustina, Ignacija Loyole, Dostojevskog – da nabrojim samo nekoliko imena – našli Krista i u njemu spasenje, ispunjenje svih svojih težnja. Čini se da na isti odgovor ukazuju i tolike druge činjenice našeg vremena: socijalna, ekonomska i politička kriza, atomska bomba, zagađenost ljudske okoline, droga, SIDA, itd.

Hoćemo li u treće tisućljeće s Kristom ili bez njega ili čak protiv njega? Odgovor se nameće sam od sebe jer su svi lažni mesijanizmi pali na ispitu povijesti. Čvrst i postojan je samo jedan i to onaj pravi – Kristov mesijanizam. Dostojevski je rekao da bi prihvatio Krista i kad bi on stajao izvan istine. Time je na paradoksalan način posvjedočio da je Krist jedina istina i jedino rješenje za čitav Svemir i cijelo čovječanstvo. Tko to može shvatiti neka shvati i prihvati, jer drugog rješenja nema!

Josip ANTOLOVIĆ

Za sve koji usnuše u Kristovu miru

Na početku studenoga ponovit će se, kao i svake godine, veliko hodočašće na naša groblja. U tome sudjeluju vjernici i nevjernici. Djeca bezazleno pale svijeće na obiteljskim grobovima, a starije pomalo pritište misao o kratkotrajnosti i prolaznosti ljudskog života. Neka posebna sjeta zahvaća čovjeka kad se toga dana nađe pred grobom roditelja, izgubljenog bračnog druga ili djeteta, pogotovo ako je ono stradalo nesretnim slučajem, možda čak u najljepšim godinama života..

GROBOVI KAO UPITNIK

Posjet groblju nameće nam još i drugo odlučno i potresno pitanje: Znače li grobovi naših milih i dragih završnicu bez povratka? Jesu li oni samo znak zahvalnog sjećanja bez nade u ponovni susret, ili je svaki grob, označen križem, neki kamen međaš i znak da je za naše pokojnike prestalo vrijeme i počela vječnost u najpotpunijem smislu? Vječnost kao novi, puniji i drugačiji način života koji će u onaj, Posljednji dan, dan Posljednjeg suda, dobiti svoju puninu u općem uskrsnuću mrtvih, kad se opet svi budemo sastali i bili sretni?

ŠTO NAM GOVORI VJERA?

Odgovor vjere, koji se temelji na riječi i svjedočanstvu Isusa Krista i na nauci Crkve, jasan je i nedvosmislen. »Dok je pred smrću nemoćno svako maštanje, Crkva, poučena božanskom objavom, tvrdi da je Bog stvorio čovjeka za blaženi cilj s onu stranu zemaljske bijede. Štoviše, kršćanska vjera uči da će ta bolna tjelesna smrt, od koje bi čovjek bio pošteđen da nije sagriješio, biti jednom pobijeđena kada svemogući i milosrdni Spasitelj vrati čovjeku spasenje što ga je svojom krivnjom izgubio. Bog je, naime, pozvao i poziva čovjeka da čitavim svojim bićem prione uz njega u vječnom zajedništvu nepropadljivog vječnog života. Tu je pobjedu Krist izvojevao uskrsnuvši na život pošto je svojom smrću oslobodio čovjeka od smrti.« Tako govori Drugi vatikanski koncil u pastoralnoj konstituciji »Radost i nada« br. 18.

Sv. Otac nas ovom nakanom Apostolata molitve stavlja pred veliko otajstvo života i smrti koje kroz mjesec studeni, u sjećanju na naše pokojnike, ionako dublje u srcu proživljavamo. No, on nas time i podsjeća na naše zajedništvo sa svima onima »koji usnuše u Kristovu miru.« To se zajedništvo odnosi i na proslavljenu Crkvu u nebu i na trpeću Crkvu u čistilištu prema kojoj moramo biti solidarni u molitvi. Sv. Otac nas poziva da se zajedno s njime molimo za to mnoštvo preminulih u Kristovu miru, ali koji još nisu posve čisti i dostojni da uđu u puninu vječne slave i radosti.

ZA ONE U ČISTILIŠTU

Drugi vatikanski koncil u dogmatskoj konstituciji o Crkvi govori o nebeskoj i putujućoj Crkvi i ovako izražava vjeru Crkve: »Dok, dakle, ne dođe Gospodin u svome veličanstvu i anđeli s njime i dok mu, kad jednom bude uništena smrt, ne budu podložne sve stvari, neki su od njegovih učenika putnici na zemlji, neki se – ostavivši ovaj život – čiste, a neki uživaju slavu gledajući jasno Trojedinog Boga kakav jest« (Svjetlo naroda 49).

Zato nas Koncil podsjeća na staru praksu »putujuće Crkve« koja već od prvih

kršćanskih vremena s velikim pijetetom štuje svoje pokojnike, jer »je sveta i spasonosna misao moliti za mrtve da se odriješe od grijeha«. I zato je Crkva uvijek za njih prinosila molitve.

NEPOSREDNA PRIPRAVA ZA NEBO

Crkva vjeruje u čistilište. Tu je vjeru upravo u našim danima ponovno naglasila u jednom dokumentu Kongregacije za nauk vjere. Taj dokumenat je »Pismo o nekim pitanjima koja se odnose na posljednje stvari čovjeka 1979.« Tu se jasno veli: »Crkva vjeruje, ukoliko se to odnosi na izabrane, u njihovo eventualno čišćenje prije konačnog gledanja Boga. Ali to je čišćenje ipak posve različito od muka osuđenika.«

»Radi se, dakle, o dušama koje su pošle s ovoga svijeta u milosti posvećujućoj, ali još nisu tako čiste i savršene u ljubavi da bi mogle ući u svjetlost Ljubavi. Sigurno mnogi ljudi, makar umiru pomireni s Bogom i dionici su Otkupljenja, nisu posve sazreli za konačni susret s neizmjerno svetim Bogom«, piše kardinal Kuharić u svojoj korizmeno-uskrsnoj poslanici »Ja sam uskrsnuće i život« 1986.

»Duše u čistilištu pripadaju zajedništvu općinstva svetih. S Crkvom na nebu i s Crkvom na zemlji povezuje ih ljubav. One same ne mogu utjecati na promjenu svoga stanja, ali to čini Božje milosrđe. Međutim, Bog hoće da u svoje milosrđe uključi i naše milosrđe. Bog hoće da između braće i sestara u vječnosti i u vremenu struji ljubav kao najdublji izraz povezanosti i milosnog bratstva. Stoga Bog hoće da nas povezuje molitva.

Na najistinskiji način izražavamo svoju ljubav prema pokojnima, kad za njih prikazujemo božansku žrtvu Mise, kad za njih molimo i za njih namjenjujemo svoju pokoru i dobra djela. Tako se uključujemo milosrdnim srcem u Božje milosrđe da Bog dušama, u tajni očišćenja kroz patnju, otpušta dugove koje duguju Božjoj pravednosti.

MOLITVA ZA DUŠE I DUŠAMA U ČISTILIŠTU

Mjesec studeni je u mnogim našim krajevima obilježen pobožnošću prema dušama u čistilištu. Moliti ćemo se osobito rado za one za koje se nitko ne moli. Ove godine ćemo se zajedno sa Sv. Ocem u velikom zajedništvu Apostolata molitve moliti za cijelu trpeću Crkvu. Ali ćemo se njoj i preporučivati. Molitva za duše u čistilištu uvijek ima i taj drugi vid iskrene i pouzdane preporuke onima koji u čistilištu trpe.

Iako duše u čistilištu trpe, one su ipak već u miru koji nam Krist obećaje i sigurne su u svoje spasenje. Zato su kadre da taj mir izmole i drugima i da budu nevidljivo sredstvo mira u našem svakodnevnom životu. Ako ljubav, koju mi iskazujemo njima, otvara naša srca za njihovu patnju, one također nas žele učiniti dionicima onog svjetla i milosti, one slave i mira koji su našle u Kristu. One nas ljube, vide naše potrebe i suosjećaju s nama u našim kušnjama.

Svetost nije jednostavno stvarnost koju su postigle, nego stvarnost na kojoj one surađuju.

Nakana naših biskupa:

DA BOLESNICIMA NE UZMANJKA NAŠA POMOĆ

Puno je bolesnika i patnika oko nas. Mnogi su zapušteni i zaboravljeni. Naši biskupi kao da se pribojavaju da nismo dovoljno osjetljivi za tu patničku braću. Zaista postoji opasnost da prolazimo kraj njih a da ih uopće ne primjećujemo, ili da živimo u njihovoj blizini a da im ne pružimo onu pomoć koju oni s pravom od nas očekuju.

Morali bismo češće uzeti u ruke evanđeoski izvještaj o **milosrdnom Samaritancu (Lk 10,29), da shvatimo tko je naš bližnji** i da mu u pravoj kršćanskoj ljubavi pristupimo. Čitati bismo trebali i poruku o Posljednjem sudu kako bismo uočili koja je vjernička legitimacija pred Gospodinom u onaj posljednji dan. »... bio sam bolestan i pohodiste me...« (Mt 25,36).

Prisutnost sestara Majke Terezije među nama, upozorava nas na one koji bi morali biti naša prva briga i predmet naše posebne ljubavi, a to su »najsiromašniji među siromašnima.« Možda do takvih siromaha, do onih najzapuštenijih bolesnika, mi više ne znamo pronaći put, ili za njih jednostavno ne nalazimo vremena jer je naše srce postalo trulo, zarobljeno samo sobom.

Gospodine, oprosti mi što sam toliko puta prošao kraj bolesnika bez djelotvorne ljubavi! Učini me kršćaninom koji će se znati nadviti nad bolesnikom i pružiti mu pomoć koju očekuje od mene kao od brata i svećenika!

Petar GALAUNER

U službi Kralja

Piše: prof. Radovan GRGEC

Sjećam se kako je čarobno u mojim dječačkim ušima zvonilo deseteračko žuborenje i Deželićevo pripovijedanje o onima koji su služili kralja hrvatskoga. Isto sam tako oduševljeno slušao kad je moj otac sastavljao tekst za himnu nebeskom Kralju »Zastava nas sveta vodi« i kad su prvi put do mojih ušiju doprli stihovi »Barjaci kreću Kraljevi« i »Znak sjajio se kraljevski«. Kasnije sam sa zanimanjem čitao kako poznati katolički mislilac uspoređuje svoje djelovanje kršćanskog svjetovnjaka s ulogom agenta u službi Kralja vjekova. Snažno me se dojmilo i Ignacijevo razmatranje o vječnom Kralju i njegovoj zastavi.

A onda, s napadajima na monarhizam i na zemaljske kraljeve, zaredaše i u našim krugovima napadaji na nebeskog Kralja, na naziv i svetkovinu Krista Kralja, koja da je izgubila svoju aktualnost. Kao da riječ »kralj« nema i svoju simboličku vrijednost i značenje, kao da Krist pred Pilatom nije rekao kakav je on Kralj, kao da »znak kraljevski« nije prvenstveno križ i trnova kruna, kao da u službi toga i takvoga Kralja nisu živjeli i umrli toliki kršćani i toliki mučenici! Ovdje mislim npr. na sv. Nikolu Tavelića, čiji blagdan slavimo u ovom mjesecu.

No, dok se o Kralju nastoji što manje govoriti i pisati, o nebeskom i božanskom Kraljevstvu govori se i piše možda više nego ikada. Ipak ne bismo smjeli zaboraviti da bez nebeskog Kralja nema ni nebeskog Kraljevstva i da bez evanđeoskog siromaštva u duhu nema ni Božjega Kraljevstva u nama. Na to nas podsjeća blagdan Krista Kralja na svršetku i blagdan Svih Svetih na početku mjeseca studenoga. Ako, pak, nismo u službi bližnjega, ne možemo biti ni u službi Kralja.

Međutim, mi vjernici nismo u toj službi ni robovi ni roboti nego ravnopravni članovi Kristova Kraljevstva na zemlji, na što nas posebno upozoravaju koncilski i sinodski dokumenti. Naša vjera i odanost treba da bude »razumna služba« i uzvraćanje ljubavi za ljubav. Kao što smo prošli put rekli, mi smo Crkva Kristova. Stoga želimo da se ne govori samo o nama nego i s nama, s nama kao sa zrelim i punoljetnim članovima naroda Božjega na zemlji u službi nebeskoga Kralja.

U vremenu opće dekristijanizacije i sekularizma, kršćanski su svjetovnjaci najpozvaniji da kažu svoju riječ o novoj evangelizaciji i katehiziranju suvremenog svijeta. Iako Kristova nauka treba da bude u prvom redu život, ona je i zbirka (a ne zbrka), skup određenih istina i zapovijedi koje valja poznavati kako bi se po njima moglo živjeti. I nije čudno da se u posljednje vrijeme i tamo gdje se gotovo s prezirom govorilo o »klasičnim« katekizmima javljaju sustavni pregledi vjerovanja u obliku pitanja i odgovora za djecu i odrasle. Biti u službi Kralja znači za nas biti i u potrazi za smislom te službe i za opravdanjem nade koja je u nama. Nažalost, čini se da se prvi put u povijesti, kako reče Finkielkraut, besmisao i nesistematičnost počinje poistovjećivati s kulturom i civiliziranošću. Boreći se protiv takvoga shvaćanja, mi se vraćamo izvorima i temeljima evropske i kršćanske kulture, o kojoj je tako zanosno pjevao Victor Hugo i o kojoj tako uvjerljivo govori Ivan Pavao II.

Vraćamo se Kralju i Kraljevstvu upirući oči u »kraljevski znak«, u križ Kristov, u kojemu je sva naša nada. I ako padnemo pod tim križem u službi Kralja, neće nam biti žao.

Prvi petak

Na svetost pozvani su svi

Priredio: Rudolf BRAJIČIĆ

Među ostalim utješnim porukama Drugog vatikanskog koncila je i poruka o općem pozivu na svetost. No, veliki su muževi i prije koncila isticali tu istu stvar, kao na pr. kardinal Mércier. On je bio pastir belgijske Crkve u tmurnim godinama prvog svjetskog rata (1914-1918). Znao je pokazati dobar put djelom i riječju. Uložio je mnogo srca i truda u odgoju klera, ali nije zaboravio ni na svjetovne kršćane-laike. Na njih se odnose i slijedeće misli.

Ušlo je u običaj da se samo na svećenike i propovjednike primjenjuju one riječi iz Isusova govora na Gori: »Vi ste sol zemlje... Vi ste svjetlo svijeta... Vaše svjetlo neka tako zasja pred ljudima da vide vaša djela ljubavi te slave vašeg Oca nebeskoga« (Mt 5, 16), a to je usko tumačenje. Te se poticajne riječi odnose na sve. One se u Evanđelju nadovezuju neposredno na riječi o blaženstvima, a te su upravljene svakom članu Božjega kraljevstva.

Svi moramo ljubiti Boga svim svojim srcem, svom svojom dušom, svom svojom pameću i svim svojim snagama i izbjegavati, pod kaznom vječne osude, sve što je nespojivo s tom ljubavi. Svi smo pozvani da se popnemo na vrhunce savršenosti, da napustimo stanje i ponašanje koje ugrožava ljubav i da se predamo načinu života koji obećaje porast u kreposti, da se popnemo i još više – sve do potpunog oslobađanja u duhu od svih stvari i do sjedinjenja s Bogom radi Boga samog.

O tome ima u svjetovnim vjernicima, a katkada i u kleru, kobnih predrasuda, pa ih treba iščupati. Da, recimo ponovno: Svatko je pozvan na evanđeosku savršenost, na puninu evanđeoskog života. U tome nema nikakve razlike između svjetovnih vjernika i redovnika, kao ni između njih i članova roda svećeničkog. U tome nema nikakve razlike između pučana i ljudi na položaju, između muževa i žena, djece i odraslih. Tko god je došao do uporabe razuma sposoban je slobodno odlučivati te je pozvan da se slobodno odluči za ljubav, da upotrijebi svoje srce, svoju dušu, svoju pamet, i svoju energiju za uspinjanje na onu točku na kojoj se njegova volja savršeno slaže s Božjom voljom. Svima je kazano: »Budite savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski« (Mt 5, 48).

U Crkvi nema kastâ. Našim zajedničkim pozivom na dostojanstvo Božje djece izbrisane su sve rasne, nacionalne, profesionalne i seksualne razlike. »Vjera u Isusa Krista sve je vas, veli Apostol, učinila sinovima Božjim. Sve vas je, ukoliko ste ljudi, krštenje pritjelovilo Kristu, vi ste obučeni u Isusa Krista. Odsada nema više ni Židova ni Grka, ni roba ni slobodnjaka, ni muža ni žene; svi pripadate Kristu Gospodinu i Otkupitelju i sjedinjeni s njim sjedinjeni ste s Bogom« (Usp. Gal 3, 26-28).

Kraljica uz nebeskog Kralja

Piše: Antun WEISSGERBER

U završnome mjesecu »crkvene godine« slavimo dva blagdana posvećena nebeskoj Crkvi. Na početku studenoga to je svetkovina Svih svetih kojom želimo obuhvatiti sve slavljenike nebeskog Jeruzalema, a na kraju mjeseca želimo svetkovinom Krista Kralja počastiti Sveviadara nebeskog kraljevstva i svega Svemira. Ne slavimo neku daleku prošlost ili budućnost, nego sadašnju stvarnost na nebu koja ipak još nije dovršena, dok u Božje carstvo ne uđu svi spašenici – u Dan sveopćega uskrsnuća.

Koje mjesto u slavnoj Crkvi pripada Kristovoj Majci? Već je odavno kršćanska vjera izrekla da njoj pripada i naslov i dostojanstvo Kraljice neba i Kraljice svih svetih. Njeno kraljevanje je započelo njezinim uznesenjem na nebo i Crkva je časti kao Kraljicu 22. kolovoza. Želim pokazati kako je njena kraljevska čast povezana s Kristom Kraljem kojeg slavimo u ovom mjesecu, jer je kao nebeska Kraljica nerastavljivo vezana uz nebeskoga Kralja nad kraljevima i Gospodara nad gospodarima.

STAROZAVJETNI NAVJEŠTAJ KRALJICE

Miheja naviješta u 8. st. prije Krista Mesijin porod u Betlehemu kao porod Kneza mira, »jer će on rasprostrijeti svoju vlast sve do krajeva zemaljskih« (5,3). No, usput navješćuje i njegovu Majku: »dok ne rodi ona koja ima roditi«. Bez nje nema Mesije-Kralja pa je naviješta kao Majku sveopćeg Vladara svijeta.

Još jači proročki navještaj sadrži ps. 45. koji slavi »najljepšega od ljudskih sinova« kao junaka vjernosti i pravde u svadbenom slavlju. Očito je da psalam opisuje svadbu na judejskom dvoru, ali pogled psalmiste dopire dalje od tadašnje svadbe. Junak nije običan kralj, nego Mesija, jer mu sam Bog govori: »Prijestolje je tvoje, Bože, u vijeke vjekova, i pravedno žezlo – žezlo je tvoga kraljevstva. Ti ljubiš pravdu i mrziš bezakonje, stoga Jahve, Bog tvoj, tebe pomaza uljem radosti kao nikoga od tvojih drugova...« (7-8).

Poslanica Hebrejima primjenjuje ovaj psalam na Krista jer je Sin Božji i Pomazanik Božji (1,9). No u istom psalmu nalazimo, nakon tih riječi, da Kralj – po običaju judejskog dvora – stavlja sebi s desne majku-kraljicu: »s desne ti je Kraljica u zlatu ofirskom« (10). Toga običaja nema na samarijskom dvoru u kraljevstvu Izraela ni po drugim dvorovima, nego ga arheološki spisi nalaze samo još kod Hetita. Po drugim dvorovima nastupa, uz kralja, kraljica-žena, a na judejskom dvoru nikada, jer je majka-kraljica prva gospođa dvora (gebirah). Zbog mesijanskog biljega psalma naziremo u tom običaju tipsko naviještanje Mesijine Majke koja je u nebeskoj svadbi Kristu s desne kao Kraljica-Majka uz Kralja-Sina.

NOVOZAVJETNI NAVJEŠTAJ KRALJICE

Kad je arkanđeo Gabrijel navijestio Mariji da će začeti i roditi Sina Svevišnjega, ovako naviješta njegovu buduću slavu: »Gospod Bog dat će mu prijestolje oca njegova Davida. On će vladati domom Jakovljevim dovijeka i kraljevstvu njegovu neće biti kraja« (Lk 1, 32-33). Marija je lako razabrala po starim proroštvima da ima postati Majkom Mesije-Kralja koga Izrael željno očekuje baš u to doba. No u istim riječima arkanđela i ona je naviještena kao Kraljica-Majka koju sam Bog dariva najvišim kraljevskim dostojanstvom.

U evanđeljima ne opažamo da bi se Marija igdje ponašala kao kraljica, niti su je prvi kršćani tako nazivali, nego samo »Majka Isusova«. Kako je Isus bio od Izraela

službeno odbačen kao Kralj-Mesija, tako ni Marija nije bila priznata kao kraljica svog naroda. Tek je na nebo uzašli Krist postavljen od Oca za nebeskog Kralja svega stvorenja: »Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji...« veli Isus pred svoje uzašašće (Mt 28,18). Zato je i Marija tek uznesenjem na nebo pozvana na kraljevanje u nebeskom kraljevstvu, da bude ondje zauvijek Kraljica uz Kralja. »Davidovo prijestolje« uzašlo je sa Sinom Davidovim na nebo da s tih visina postepeno zavlada i ljudima i svemirom kao »Kralj nad kraljevima i Gospodar nad gospodarima« (Otk. 19, 16). No, Crkva ga već ovdje na zemlji slavi kao sveopćega Kralja, a uz njega i Mariju kao Kraljicu Svemira. Pogledajmo, kako se ta vjera u Crkvi postepeno razvijala!

NEBESKA KRALJICA U VJERI CRKVE

Vjeru u Mariju, kao nebesku Kraljicu, Crkva je počela propovijedati već u 4. stoljeću pod raznim nazivima. Sv. Efrem naziva je »Majka Kraljeva« i zato je »Gospodarica, Kraljica i Gospođa«. Biskup Hrizip u Jeruzalemu naziva je »nebeska Kraljica«. Biskup Epifanije »naša Gospodarica i naša Vladarica« (pismo papi Hormizdi). Ivan Solunski naziva je »velika Vladarica čitavoga svijeta«. Sv. Ildefonz Toledski, biskup u Španjolskoj, kliče joj: »Gospodarice moja!... Gospodarice među službenicima, Kraljice među sestrama!« Sv. Ivan Damašćanin zanosno je naziva: »Kraljice, Gospođo i Gospodarice!« Gotski misal iz 7. v. slavi Uznesenu na nebo iznad svih nebesnika »rajskim mirazom pretpostavljenu«. Sv. Petar Damiani zove je »nadasve uzvišena Kraljice neba«.

U srednjem vijeku okreće se pažnja teologa na ulogu nebeske Kraljice kao zagovornice milosrđa. Sv. Anzelmo je naziva »Kraljicom milosrđa«, a sv. Bonaventura joj pridaje »kraljevstvo milosrđa« jer je njeno »kraljevanje zagovorom«. Sv. Bernardin Sienski veli da pokazuje kraljevsku moć »smjerno moleći za nas«. U to zlatno doba mariologije nastaje niz himana u počast nebeskoj Kraljici, a svećenici ih mole u časoslovu. Neke od njih pjevamo u crkvama i svima su poznate: »Zdravo Kraljice, Majko milosrđa!« (11. v.) »Rajska kruno, rajska slavo...« (12. v.) »Kraljice neba, raduj se!« (13. v.)

U doba renesanse najglasniji slavitelj nebeske Kraljice bio je sv. Petar Kanizije koji u jednoj propovijedi sabire razloge kraljevskog dostojanstva Marijina:

– jer je porijeklom od slavnoga kralja Davida,

– jer je njezin Sin Kralj nad kraljevima i Gospodar nad gospodarima,

– jer je od Sina postavljena na nebeski prijesto kao Mati, Zaručnica, Prijateljica, Zagovornica ljudi...,

– jer je uzdignuta iznad svih anđela i svetaca u nebu,

– jer ima Sina s Ocem zajedničkoga, »od čeg nema ništa uzvišenije ni svetije«.

Franjo Suarez, veliki teolog 16. v., napisao je 23 rasprave o svim Marijinim odlikama. Pripada joj dostojanstvo »Kraljice-Majke« ne kao »kraljice-žene« ni kao »kraljice-vladarice« u njezino ime.

(Nastavak na str. 381)

Položaj tijela u molitvi

Piše: Marijan STEINER

»Kretnje su govor tijela«, pisao je Ciceron. Položaj tijela i kretnje za vrijeme molitve ne smiju biti samo nešto izvanjsko: oni trebaju biti izraz čovjekove nutrine. Budući da smo tjelesno-duhovna bića, položaj tijela nam pomaže u molitvi, pa čak utječe i na njezinu kvalitetu.

SVAKI JE POLOŽAJ DOBAR

Kršćanin može moliti u svakom položaju svoga tijela: hodajući, stojeći, klečeći, sjedeći ili ležeći. Sv. Ignacije Lojolski u knjižici »Duhovne vježbe« piše: »Kad sam jednom ušao u promatranje (tj. molitveno razmatranje), vodit ću neprestano računa o onome do čega mi je stalo. Stoga ću pokušati kleknuti, pa se ničice prostrijeti po zemlji, leći nauznak, licem prema gore, sjesti, stajati, hodati.« U svim ovim stavovima možemo moliti za vrijeme privatne molitve, ali oni su predviđeni i u liturgijskim činima (osim ležanja nauznak).

HODANJE

Hod naznačuje da smo putnici na zemlji i da nam ovo nije trajna domovina. Procesija (ophod) je vjerski obred. Ona nije samo zajednički hod prema nekom cilju već i izraz pokore, žarke molitve i zahvaljivanja Bogu. U Starom zavjetu češće se spominju procesije, osobito kao dio hramske liturgije. U Novom zavjetu spominje se svečani Isusov ulazak u Jeruzalem prije muke.

Od brojnih kršćanskih ophoda spomenut ćemo samo neke. U euharistijskom slavlju imamo tri procesije: ulaznu, darovnu i pričesnu. Svaka je od njih praćena odgovarajućom pjesmom. Za pričesnu procesiju u općim uredbama Rimskog misala čitamo: »Tako se jedinstvom glasova izražava duhovno jedinstvo pričesnika, iskazuje radost srca i pomaže stvaranje dubljeg bratstva pri ophodu za primanje Kristova Tijela.«

Spomenimo zatim ophod sa svijećama na blagdan Svijećnice, procesiju na Cvjetnicu s palminim i maslinovim grančicama, na Veliki četvrtak prilikom prenošenja Kristova Tijela s glavnog na pokrajni oltar, ophod s uskrsnom svijećom kod vazmenog bdijenja. Tu su još i tijelovske procesije, pa one u čast Blažene Djevice Marije i svetaca, prigodom prenošenja relikvija.

Najčešće su sprovodne procesije kad pratimo pokojnika do groba. Vrlo često procesije završavaju euharistijskim slavljem.

STAJANJE

Ovaj stav izražava spremnost i dostojanstvo. U katakombama često nalazimo slike »oransa«, tj. kršćanina koji stoji raširenih ruku i moli. Mi danas, kad molimo stojeći, sklapamo ruke. Stajanje je i znak sabranosti i želje da nekoga slušam. Zato stojimo za vrijeme čitanja svetog Evanđelja u crkvi, jer nam Gospodin govori. Osim toga stajanje označuje i Kristovo uskrsnuće. U sadašnjoj liturgiji ovaj je stav vrlo prisutan, napose za vrijeme sv. mise, kao i u ranom kršćanstvu. Potrebno je stajati uspravno ne naslanjajući se uza zid kako bi dostojanstvo tog molitvenog držanja došlo do punog izražaja.

SJEDENJE

Sjedenje je u bogoslužju, s jedne strane, simbol autoriteta onoga koji predvodi slavlje a s druge je strane, olakšanje za vjernike da mogu pažljivije slušati riječ Božju (osim Evanđelja) i propovijed. Papa obično propovijeda sjedeći, a tako i biskupi u nekim zgodama kao npr. kod svećeničkog ređenja. Za vrijeme euhari-

stijskog slavlja sjedimo osim toga pri prinošenju darova i nakon svete pričesti. U zajedničkom moljenju časoslova također se sjedi pri moljenju psalama.

U osobnoj molitvi ovaj je stav osobito pogodan za razmatranje ili tihi boravak pred Bogom u sabranosti.

KLEČANJE

To je prirodni stav poništenja i strahopoštovanja pred moćnim Bogom. I Isus je molio klečeći na Maslinskom brdu: »I otrgnu se od njih koliko bi se kamenom dobacilo, pade na koljena, pa se moljaše« (Lk 22, 41). Sv. Stjepan Prvomučenik klečao je prigodom svoje posljednje molitve: »Onda se baci na koljena i povika iza glasa: 'Gospodine, ne uzmi im ovo za grijeh!'« (Dj 7, 60). Također iz Djela apostolskih saznajemo da su sv. Petar i sv. Pavao molili klečeći u nekim zgodama (usp. 9, 40; 20,36; 21,5).

Klečanje je znak pokajanja i pokore. Stoga valja klečati pravilno, a ne napola ležati na klecalu. Ovaj je tjelesni stav osobito pogodan kod privatne molitve u crkvi. Kod sv. mise klečanje je predviđeno samo za vrijeme posvećenja kruha i vina.

PROSTRACIJA

Moliti prostrt licem prema zemlji (ničice) znak je najdublje poniznosti i podložnosti Bogu. U Novom zavjetu sv. Matej opisuje da su tako molili mudraci pred Isusom u Betlehemu: »Uđu u kuću, ugledaju dijete s Marijom, majkom njegovom, padnu ničice i poklone mu se« (Mt 2, 11). O takvom molitvenom držanju govori se i u Otkrivenju. Tako npr. sv. Ivan u 19, 4 nakon pobjedničke pjesme piše: »Nato starješine, njih dvadeset i četvorica, i ona četiri bića padoše ničice i pokloniše se Bogu, koji sjedi na prijestolju...« U Bizantu je taj položaj tijela bio prihvaćen u dvorskim ceremonijama pred carem, a onda je ušao u liturgiju.

Danas je ovaj tjelesni stav predviđen u molitvi svećenika na početku obreda Velikog petka (može i klečati), zatim kod ređenja biskupa, svećenika i đakona, te kod polaganja zadnjih zavjeta u mnogim redovničkim zajednicama.

Opisali smo kratko važnost i značaj svakog tjelesnog stava za vrijeme privatne i liturgijske molitve.

Moliti, dakle, treba dušom i tijelom. »Čovjek, tijelom i dušom jedan, jest po samoj svojoj tjelesnosti zbir elemenata materijalnog svijeta, tako da po čovjeku dosižu svoj vrhunac i podižu glas da slobodno slave Stvoritelja« (saborska konstitucija »Radost i nada«).

On je tu!

Od malena su me učili da Bog opstoji, da je dobar, i da ga mogu sresti. Divno – rekla sam u sebi – počela ga tražiti i usput zamišljati kako li izgleda. Beskrajno sam željela da ga vidim, da ga držim za ruku, da ga slušam kako priča i da ga prije spavanja poljubim. Beskrajno sam željela, ali nikako nisam uspijevala da ga pronađem. Kao i svako drugo dijete, pomislila sam da se on sa mnom igra skrivača. Tražila sam ga, tražila među ljudima, među zvijezdama, svuda, svuda, nadajući se da će odnekud iskrsnuti njegov lik.

Čekao je da shvatim. A ja sam njega čekala, tražila ga, i onda odjednom osjetila kako se u meni nešto burno komeša, ali to nisam bila ja... Uplašila sam se, a onda sam se uspravila i hrabro ušla u sebe da vidim tko to još boravi u meni. Kad tamo, On! Odmah sam ga prepoznala, ne znam po čemu i kako, ali bila sam sigurna da je to On. Sjedio je nasred duše, gledao me, a onda sa smiješkom rekao: »Tu sam. I ne samo tu. Čekao sam da me pronađeš!«

Iznenađeno i sretno sam ga gledala, a onda mi se učinilo da ga već odnekud poznajem. Kako da ne! U njegovim sam očima otkrila sve ljude s kojima sam se svakodnevno susretala, koje sam više ili manje voljela. Otkrila sam sve ono u čemu sam ga tražila, otkrila sam da je on sve to. A onda sam u tim istim očima ugledala sebe i shvatila da me on oduvijek nosi u sebi, i da ja oduvijek njega nosim u sebi.

IVNA

Bio je urednik Glasnika

»Životarim i čekam poziv. Može svaki čas. Bolest nekako navaljuje sa svih strana koncentrično, ali ja o tome nikome ne govorim...« Tako je pisao o. Andrija Glavaš 21. travnja 1985. iz Dubrovnika gdje je proživio svoje zadnje godine. Uistinu je očekivao poziv Gospodinov strpljivo i predano u volju Božju. Spremno ga je primio 18. siječnja 1987, kada je zamijenio prolazni život s neprolaznim.

IZ DRINOVACA U TRAVNIK

Andrija je rođen 24. listopada 1901. u Drinovcima u Hercegovini, kao najmlađi od petero djece Jure Glavaša i Jake rođene Grubešić. Nakon odličnog završetka osnovne škole u rodnom mjestu primljen je 1913, s najboljim preporukama, u prvi razred Travničkog sjemeništa. Mali se Andrija brzo prilagodio novom načinu života. Dobro je učio i školska mu je godina upravo proletjela.

Prvi svjetski rat donio je Travničkom sjemeništu i gimnaziji mnogo nevolja. Vojska je zauzela prostorije za bolnicu tako da ni sjemenište ni gimnazija nisu mogli u potpunosti raditi školske godine 1914/1915. Slijedeće školske godine gimnazija je nastavila rad sa smanjenim brojem đaka. Tako je bilo do konca rata uz velike ekonomske poteškoće. Andrija je završio četvrti razred niže gimnazije 1918. U tom razredu počeo je ozbiljnije razmišljati o svom zvanju i odlučio je stupiti u Družbu Isusovu.

NOVAK I STUDENT

U novicijat, tada još Austrijske provincije Družbe Isusove, stupa 7. rujna 1918. Nakon rasula Austro-Ugarske Monarhije morali su se novaci iz naših krajeva vratiti u domovinu. Tako se vratio i novak Andrija i nastavio novicijat u Zagrebu, gdje mu je učitelj bio o. Hammerl. Nakon prvih zavjeta nastavio je gimnazijsko školovanje u Zagrebu a dovršio ga u Travniku. Pred maturu se ozbiljno razbolio pa nije polagao maturalni ispit.

Prvu godinu filozofije studirao je u Innsbrucku, a druge dvije u Poljskoj. Poljska provincija Družbe Isusove htjela je pomoći isusovcima iz naših krajeva pa je o svom trošku primila njezine mlade studente iz naših krajeva. Nakon filozofije Andrija je tri godine prefekt đaka u Travničkom sjemeništu predajući im također povijest i zemljopis u gimnaziji.

Teologiju je studirao u Barceloni, u Španjolskoj gdje je i zaređen za svećenika 27. srpnja 1931. Ondje je slavio i Mladu Misu na blagdan Svetog Ignacija. Kad su Isusovci 1932. u Španjolskoj zabranjeni upućen je s ostalim studentima u Nizozemsku da dovrši četvrtu godinu teološkog studija. U Nizozemskoj je, uz studij, obilazio naše radnike i duhovno ih pomagao.

UREDNIK GLASNIKA, REKTOR SJEMENIŠTA, PASTORALAC

Prva služba, koju je dobio kao mladi isusovački svećenik, bilo je uređivanje Glasnika Srca Isusova, od rujna 1933. Pod njegovim vodstvom Glasnik se sadržajno i tehnički stalno dotjerivao. Nakon tri godine (1936) zapisuje u dnevnik: »Pretplatnika ove godine imamo 50.000. Plaćaju redovito, iako je strašna novčana kriza. Veliku brigu posvećujemo sadržaju, a još veću tehnici. Kad bi bilo novaca u narodu, kao prije 6-7 godina, uvjeren sam, da bi se Glasnik popeo na 70.000 – 80.000 pretplatnika, jer ga sa svih strana vanredno hvale«.

U listopadu 1937. premješten je u Osijek za voditelja Marijinih kongregacija. Takvim poslom bavio se već kao urednik Glasnika u Zagrebu, nakon Osijeka u Beogradu, a onda u Travničkom sjemeništu. Godine 1944. 10. travnja dolazi za rektora Dječačkog sjemeništa na Šalati u Zagrebu. Bila su strašna ratna vremena. Vojska je uzela veći dio zgrade za potrebe ratne bolnice. Uz veliku zaštitu Sv. Josipa sjemenište je ipak nastavilo nekako raditi. Poslije rata bolnica je ostala u sjemenišnoj zgradi za potrebe oslobodilačke vojske, a rektor je kraće vrijeme odveden u zatvor. U jesen 1945. uručeno mu je pismeno naređenje da raspusti sjemenište jer će cijela zgrada biti nacionalizirana. Kao rektor, o.

Andrija smjesta odlazi u Beograd da preko msgr. Svetozara Rittiga traži zaštitu sjemeništa. Putovanje se isplatilo. Sjemenište nije bilo nacionalizirano i nije se više tražilo njegovo raspuštanje. Takvih je prijetnja bilo kasnije, ali je sjemenište ipak ostalo do danas. Službe rektora riješen je 31. srpnja 1947. i premješten u Split. Već nakon dvije godine vraća se u Zagreb na pastoralni rad u Bazilici Srca Isusova i za duhovnika redovničke zajednice.

RADIO I MOLIO DO KRAJA

Godine 1962. imenovan je za poglavara redovničke zajednice i župnika župe Sv. Petra u Beogradu. Nadbiskup beogradski postavio ga je za dekana beogradskog dekanata. U svojoj 70. godini doživio je jak izljev krvi u mozak, i liječnici se bore za njegov život 105 dana. Uspjeli su. Zbog bolesti je oslobođen službe i odlazi na oporavak najprije u Opatiju a potom u Dubrovnik. U svom trpljenju držao se ovih riječi: »Po vašem trpljenju, braćo i sestre, nemate li ustvari udjela u muci samog Otkupitelja i na neki je način dopunjavate?« Tako je, uistinu, bio tihi patnik sve do konca svog života. Svi su ga u nemoći pomagali, a posebno o. Čavec.

Pokopan je 20. siječnja 1987. na dubrovačkom groblju Boninovo, kamo ga dopratiše mnogi svećenici, sjemeništarci, časne sestre i vjernici. Sprovod je vodio provincijal o. Marko Matić. Gospodin, za kojega je živio i radio, neka mu je vječna nagrada! (Izvadak iz »Malog vjesnika« Hrvatske provincije D. I. 5/87.)

Papa - - o ulozi svećenika

Pod talijanskim imenom Padre Pijo, po svemu je svijetu poznat talijanski svećenik-kapucin, s ranama Kristovim. Ove godine, 23. svibnja, njegov je grob posjetio papa Ivan Pavao II 23. ožujka 1983. otvoren je postupak za proglašenje blaženim tog svećenika--patnika, službenika oltara i ispovjedaonice. Pomolivši se na njegovu grobu, Papa je govorio o liku svećenika našeg vremena. Istaknuo je da se svećenik današnjice treba ugledati na Padre Pija i sav svoj život posvetiti oltaru i ispovjedaonici. Misa i sakramenti dva su pola, dva elementa znakovita za svećeništvo. Radeći na ta dva pola, svećenik će najviše pridonijeti sreći ljudi u ovo nemirno i nesigurno vrijeme, koje se sve više zasljepljuje materijom.

PADRE PIJO ZA VRIJEME SV. MISE

San Giovanni Rotondo mjesto je djelovanja Padre Pija tijekom cijelog njegova života. Žalio je ljude ne samo zbog grijeha, nego i zbog tjelesnih nevolja, pa je uz pomoć dobročinitelja dao u mjestu izgraditi modernu bolnicu, da ublaži bijedu mnogih.

Padre Pijo umro je 23. rujna 1968. na glasu svetosti. Kad bijaše u snažnom zamahu, radeći, ispovijedajući i prikazujući sv. Misu, privlačio je veliko mnoštvo. Kad je današnji Papa, kao mlad svećenik Karol Wojtyla, studirao u Rimu, i sam je posjetio znamenitog ispovjednika Padre Pija.

Padre Pijo rođen je 25. svibnja 1887. Krsno ime bijaše mu Francesco Forgione, a kao redovnik uzeo je ime Pijo 1903. godine. Bog mu dade različite darove, a posebno »rane Kristove«. Bijahu to prave rane na rukama, nogama i prsima. Te su trajno krvarile i zadavale mu tešku muku, ali on je to trpio, sjedinjujući svoje trpljenje s mukama Kristovim za spasenje svijeta. Ispočetka je Crkva bila veoma suzdržljva u vezi s pojavom tih rana (stigmata) kod Padre Pija i jedno vrijeme bijaše mu zabranjena služba. Crkva je u svim takvim slučajevima veoma oprezna u donošenju suda, jer su lako moguće i podvale, osobito danas.

Inače je taj svećenik trajno vodio duše kao duhovni vođa, kao ispovjednik i kao

(Nastavak na str. 393)

NA KORANI

IZNAD BUJNOG ZELENILA ISTIČE SE VITAK I SKLADAN TORANJ ŽUPNE CRKVE U SLUNJU (gore), KOJU SVAKE NEDJELJE I BLAGDANA ISPUNJAVAJU SVE DOBI VJERNIKA, A OSOBITO MLADEŽ (dolje)

GRADINA NA DESNOJ OBALI SLUNJČICE POTJEČE IZ XII. STOLJEĆA. BILA JE KOLIJEVKA FRANKOPANA SLUNJSKIH. UZALUD VAPI ZA OBNOVOM (dolje)

Dolazeći iz pravca Karlovca, u Slunj se ulazi najprije preko lijepog mosta na bistroj Korani, a onda drugim mostom, manje uočljivim, preko hladne Slunjčice. Dolje, ispod mostova, pravo je čudo prirode koje stvara Slunjčica rastakajući svoje vode u stotine slapova da se najzad slije u Koranu.

Tu su idealni uvjeti za mlinove na čigre kojih ima još od pradavnih dana. Mlinovi, koje sada možete vidjeti, podignuti su uglavnom u 18. stoljeću. Cijeli taj čudesni komadić prirode zove se Rastoke, po rastakanju vode. I tek što vam duša zatitra nad tom divotom, već se i skameni zarobljena strahotom koju zapažate: na desnoj obali Slunjčice koče se goleme, sive ruševine, kao jučer porušena grada. Kakva suprotnost! Nemojte se čuditi!

Kordun je ime što ga cijelom tom kraju ostaviše davne vojske. To vam ime otkriva da se tu vjekovima mrzilo, palilo, razaralo, ratovalo.

U slunjskoj varoši, na lijevoj obali Slunjčice, od pamtivijeka je postojala župa. Bio je ondje i franjevački samostan. Godine 1578. Turci su na prepad osvojili varoš i ostali u njoj četiri godine. Tada je izgorio i samostan s crkvom. Po izgonu Turaka nije se ipak vratila nada da će se samostan ikad obnoviti, pa je i posljednji slunjski fratar, o. Bernardin Lopušinić, otišao iz Slunja na Trsat i odnio kip Gospe Slunjske koja je, od tada, u Gospinu svetištu na Trsatu. Na Korani je uspostavljen vojni kordon, nemirna granica među sukobljenim carstvima. Tek kada je smalaksala snaga Polumjeseca, na mjestu nekadašnje samostanske crkve sagrađena je sadašnja župna crkva Presvetog Trojstva, godine 1726.

Što je bio Slunj u očima bosanskih Turaka najbolje su izrekli oni sami u svojoj pjesmi: »Da nam nije Slunja i Tovunja, i Modruša pod brdom Kapelom, u ravnici Oštarije crkve: sve bi tursko do Ljubljane bilo.«

Župa Slunj brojila je prije drugog svjetskog rata blizu 4.000 katolika, a danas ih je oko 3.200. Nisu se oni u međuvre-

I SLUNJČICI

menu ni poturčili ni povlašili, kako bi se to pučki reklo, nego su ili u ratu izginuli ili nakon rata odselili.

Slunj se dugo nije razvijao. Danas gradić brojem stanovnika raste, ali se broj stanovnika u općini smanjuje. Mnogi se zaseoci prazne. Ljudi odlaze tražeći bolje uvjete života. Budući da odlaze upravo mladi ljudi, u stvaralačkoj dobi, prirodni priraštaj ne uspijeva nadoknaditi smrtnost. U Slunju postoji srednjoškolski centar samo za nekoliko proizvodnih zanimanja, pa veći dio mladih, nakon završetka osnovne škole, odlazi u Zagreb ili Karlovac.

Kući dođu samo nedjeljom, a posao traže tamo gdje su se i školovali. Oni, koji ostaju u Slunju, nastoje se zaposliti u Rizu, Jugoturbini, Trikotaži, transportnom poduzeću ili u turizmu koji je prolaznog tipa. Stočarstva gotovo i nema, a zemlja je škrta.

Vjerski život župe, u usporedbi s drugim župama, lijepo je razvijen. Gotovo sva djeca dolaze na vjeronauk, a i srednjoškolci, kad se za njih organizira poseban program. Nije dobro to što djeca misle da na vjeronauk moraju ići samo do Krizme. Današnjem vjerniku treba mnogo više jer se i susreće s više problema nego nekada. To nikako ne znači da oni, koji ne dolaze, postaju otpadnici. Oni ostaju tradicionalistički vjernici. Nevjenčanih gotovo i nema, osim ako se radi o brakovima među pripadnicima različitih vjera. U takvim brakovima obično vlada autoritet drskosti, a zna se tko je tome sklon, i kako to završava. Mladi bi o tom morali razmišljati prije braka, jer kasnije njihove suze badava teku u Koranu.

Vjernici rado hodočaste Gospi Karmelskoj na Glavici. Kapela je u šumi, a priroda lijepa – pravi Božji hram. Osim te kapele postoji i kapela Sv. Mihovila u pravcu Hrvatskog Blagaja. Iako župnik vodi brigu o Hrvatskom Blagaju – tužna je to župa jer se broj stanovnika s 1200, prije rata, smanjio na 200, koliko ih ima danas.

TINO

MLADI U SLUNJU RADO SUDJELUJU U SV. MISI (gore), A SLUNJANI NISU ZABORAVILI NI SVOJE STARE OBIČAJE KAO ŠTO JE KOLO (dolje)

U HRVATSKOM BLAGAJU SAMO JE CRKVA DONEKLE OBNOVLJENA. ŽUPNI STAN VAPI ZA OBNOVOM, DOK NE BUDE SASVIM PREKASNO (dolje)

Nova kapela

U nedjelju 28. lipnja, u selu Gaj (župa Vrbovec) blagoslovljena je nova kapela Srca Isusova. Stara kapela Srca Isusova, podignuta još 1928. postala je pretijesna i sasvim je dotrajala. Seljani su odlučili da je poruše i sagrade sasvim novu i prostraniju, a na to ih je poticao i njihov župnik vlč. Franjo Žnidarec. Selo broji oko 130 kuća, i svi su se dali na posao. Odbor je skupljao po selu novac potreban za kupnju materijala, a gradili su je seljani sami jer među njima ima raznih majstora za takve poslove. Osobito se istaknuo stolarski majstor Branko Bartol koji je sam izradio vrata, prozore, ispovjedaonicu, oltar i svijećnjake. Svi su majstori radili bez naplate, dajući tako svoj prilog za zajedničku stvar vjere.

Na dan proštenja koje je svake godine u nedjelju po blagdanu Srca Isusova, skupilo se oko 2 tisuće ljudi iz župe i okolice, da prisustvuju svečanom blagoslovu. Blagoslov i sv. Misu predvodio je biskup Joakim Segedi iz Zagreba, uz asistenciju domaćeg župnika, kapelana, župnika iz Rakovca i dvojice bogoslova. U svečanoj povorci biskupa su pratile djevojčice u bjelini, dok su djevojke bile u prekrasnoj narodnoj nošnji.

Selo Gaj udaljeno je od središta župe u Vrbovcu 4 kilometra. Mnogima, a pogotovo starijim osobama, teško je ići tako daleko u župnu crkvu na Misu, pa su izrazili želju da se u njihovoj novoj kapeli služi Misa svake druge nedjelje, a u druge će nedjelje ići kao i do sada u staru područnu kapelu u selu Dijaneš, koja im je od sela udaljena samo jedan kilometar.

Franjo ŽNIDAREC

Tišinska ljepotica

Na lijevoj obali Save nalazi se selo Tišina Lijeva, a na desnoj Tišina Desna.

Tišina Lijeva odvajkada je pripadala župi Sv. Križa u Sisku. Bilo je to najudaljenije selo od župne crkve do koje je trebalo prijeći Savu i pregaziti mnogo blata. Tridesetih godina ovog stoljeća, kad se u tom kraju sjekla i prodavala šuma, selo je odlučilo sagraditi crkvu. Tišinjani su više voljeli ostati siromašniji, nego da i nadalje budu bez crkve.

Gradnju su započeli 1931. a dovršili je 1937. Crkvu su posvetili Božanskom Srcu Isusovu. Ove godine, na

blagdan Srca Isusova, svečano su proslavili zlatni jubilej svoje crkve. Okupljajući se u toj crkvi Tišinjani su, do danas, sačuvali živu vjeru i pouzdanje u Srce Isusovo koje iskreno štuju. Osim u nedjelje i blagdane, na Misu i na sakramente okupljaju se osobito za prvi petak u mjesecu.

Kada je isusovac, o. Jović, 1961. vodio ondje pučke misije, preporučio je da se u selu osnuje župa. Do toga nije došlo jer je 1968. osnovana župa u Galdovu i Tišina Lijeva joj je pripojena.

Jubilarnu proslavu predvodio je monsinjor Vladimir Stanković. On je, kao kapelan u Sisku, mnogo učinio za to selo pa je svojim dolaskom jako obradovao Tišinjane. U slavlju je još sudjelovao sisački dekan Alojzije Petrović, prvi galdovački župnik o. Petar Odak, te sadašnji galdovački župnik sa svojim pomoćnicima i časnim sestrama. Prije slavlja Tišinjani su započeli obnavljati svoju crkvu i žele to izvesti što temeljitije.

Maksimilijan HERCEG

(Nastavak sa str. 373)

Dok je u Kristu sva »vlast zapovijedanja«, dotle je u Mariji »vlast zagovaranja«. Istim putem tumači kraljevsko dostojanstvo Marije i Franjo Ksaver Salazar kad veli da je ona i u nebu posve podložna Kristu kao »sudionica Kralja nebeskoga«.

U barokno doba neki teolozi ponekad pretjeravaju rječitošću bez dovoljno teološke jasnoće i dokaza. Pridaju Mariji pravu pravcatu juridičku vlast: zakonodavnu, upravnu, sudačku. No, za to nema podloge u objavi ni u predaji Crkve.

Vrhovno učiteljstvo kasnio je progovorilo o Kraljici neba, valjda zato što je vjekovima ta istina bila nepomućena u vjeri Crkve. Tek je Pijo XII nakon dogmatizacije Uznesene na nebo (1. XI. 1950), napisao okružnicu »Nebeskoj Kraljici« te uspostavio njen blagdan za 22. kolovoza, na osminu Velike Gospe. U toj okružnici sabire i pročišćava dokaze Marijina kraljevskog dostojanstva koji se mogu svesti na dva poglavita izvora:

Kraljica je zato što je Bogorodica, što je Majka božanskoga Kralja koji se u njoj utjelovio. Papa navodi riječi Damaščanina: »Rodivši Stvoritelja posta Kraljicom svega stvorenja.«

Kraljica je u carstvu milosti jer je s Kristom »sudionica u djelu spasenja« pa je zaslužila da bude zagovornica u dijeljenju milosti. Pridružena otkupljenju novog Adama, kao nova Eva, posta Majkom novog života s Bogom. Dakle, oba razloga njena kraljevanja pokazuju bitnu ovisnost o Kristu Kralju, i kao Sinu Božjemu i kao Otkupitelju, jer je jedino Njemu »dana sva vlast na nebu i na zemlji«. Time je isključena svaka Marijina neovisna vlast ili vlast Kristu usporedna, nego je sasvim Kristu podložna: kako na zemlji, tako i na nebu.

Neki su pisci izrazili tu razliku sa dva izraza: u Kristu je »svemoćna vlast«, a u Mariji »svemoćna molitva« zagovaranja. To znači da Marija ne kraljuje zapovijedajući, nego zagovarajući. A njezin Sin joj ništa ne odbija što se slaže s planovima vječne Božje providnosti. Treba dobro razlikovati kraljevsku visoku čast i moćnu vlast. Gospu častimo kao Kraljicu-Majku vrhovnoga Kralja na nebu koji ima svu puninu vlasti, primljene od Oca, jer je tu vlast ne samo po utjelovljenju imao, nego po otkupljenju stekao. Dok Marija može neograničeno zagovarati ljude kod Sina, dotle Sin može neograničeno davati zasluženu milost na križu jer Božji život može samo Bog darivati. Stoga nam se milost daje »po mjeri darivanja Kristova« (Ef. 4,7). Sa spasenjem su povezani i mnogi darovi prirodnih dobara koje Kraljica nebeska može isprositi od čudesne desnice Gospodnje, ali ih sama ne može izvesti. Ona ostaje stvor i na nebu, ali stvor najsvetiji i najmoćniji da pomogne djeci Božjoj i djeci svojoj po suotkupiteljskoj zasluzi.

NAŠE SLAVLJENJE NEBESKE KRALJICE

Vatikanski II. sabor preporuča razne pobožnosti u čast Mariji, ali neka sve budu »u granicama zdrave i pravovjerne nauke« (LG 66). Pijo XII u navedenoj okružnici opominje, a II. vatikanski sabor preuzima njegovu opomenu, upravljenu na teologe i propovjednike, da se »jednako čuvaju od svakoga krivog pretjerivanja kao i od pretjerane uskogrudnosti« (LG 67) kada slave Mariju bilo pod kojim naslovom. I slavljenje Kraljice nebeske može preći u pretjerivanje kad je netko skoro izjednačuje s Kristom Kraljem, ali može isto tako trpjeti od uskogrudnosti kad smanjuje ili premalo cijeni njezinu kraljevsku čast i moć zagovora.

No, naša Kraljica ujedno je i Majka, Kristu i nama. Visoko dostojanstvo ne udaljuje ju od nas, jer majčinsko srce približava je k nama. Bliska je osobito skromnima i malenima jer se i sama na zemlji izjednačila s poniznima i neznatnima. Nije zato od Boga toliko uzdignuta da se od nas udalji, nego da nam moćno pomogne. S pouzdanjem joj prilazi svatko tko se smije zvati djetetom Marijinim te vjeruje da je sam Sin Božji htio biti dijete Marijino. Zlatni spoj Kraljice-Majke daje nam nadu da se njoj nikad uzalud ne molimo. To nam dozivaju u pamet i lijepi stihovi fra Petra Kneževića Uresu Sinjski:

»Tebi tvoj Sin sve će dati
štogod budeš ti pitati,
jer On znade kako Mati
imade se poštivati.«

Žrtva za duhovna zvanja

Piše: Stjepan KUZMIĆ

U subotu 12. rujna, na blagdan Imena Marijina, umro je, od raka, u Gornjoj Stubici, dvanaestogodišnji dječak i uzoran ministrant Josip Drempetić. Bio je najstariji sin oca Josipa i majke Biserke, koji rade u Stubici kao ugostitelji. Njihova prva briga je odgoj djece u vjeri.

Jožek, koji od dana Prve Pričesti redovito svakodnevno ministrira, nosi od malena u svom srcu želju za svećeništvom, a Gospodin ga je pripravljao da bude žrtva za svećenička i redovnička zvanja. Ministranti će, poučeni njegovim primjerom, još više zavoljeti svoju ministrantsku službu, a smijemo se nadati da će mnogi od njih osjetiti u svom srcu i blagi poziv Krista Gospodina na svećenički ili redovnički život i spremno mu se odazvati.

OBOLIO OD TUMORA

Jožekova bolest pokazala se u ožujku ove godine. U bolnici na Rebru liječnici su pretpostavili da je riječ o tumoru na kralježnici. Koncem ožujka roditelji su ga poveli u Njemačku, gdje živi Jožekov stric, u nadi da će tamo operacija bolje uspjeti. Nakon dva dana u bolnici u Tübingenu ustanovljena je dijagnoza: dva tumora, jedan u kralježnici, drugi ispod malog mozga. Ovaj drugi bio je najzloćudniji što može biti. Roditelji su se složili da sina podvrgnu operaciji, a sam Jožek to je sasvim smireno primio. Uopće nije prosuzio. Već trećeg dana boravka u bolnici bio je operiran, premda su bile vrlo male nade u ozdravljenje. Pola sata nakon operacije roditelji su došli k njemu. On se upravo budio od narkoze. U ustima je imao aparat za disanje pa nije mogao govoriti. Zatražio je olovku i papir i napisao njemački: »Ich habe keinen Luft!« (»Nemam zraka«).

SUOČENJE S TEŠKOM ZBILJOM

Jožek se dobro oporavljao u bolnici i liječnici su bili zadovoljni. No, ubrzo je došlo do blokiranja likvora u kralježnici, pa je bila potrebna nova operacija, koju je također hrabro podnio. Nakon te operacije uslijedila je mučna kemoterapija koju je junački podnosio. Samo u jednom danu primio je osam komponenata kemoterapije, a već slijedećeg dana mogao je jesti i razgovarati. No, došlo je do blokiranja ventila, a treća operacija ga je iscrpila do kraja: otkazivao je hranu, znatno je oslabio, smalaksao. I dalje se morao podvrgavati zračenju. Nakon dva-tri dana počeo se oporavljati. Mogao je opet jesti, ali zračenje je uništavalo i zdrave stanice u organizmu i malo pomalo je postao posve nepokretan, paraliziran. Tumor je ipak napredovao. Liječnici su ustanovili da je sve uzaludno. Jožek nije htio kući sve dok mu roditelji, uz pomoć liječnika, nisu objasnili da mu se više ne može pomoći. Prije odlaska iz Njemačke još je posjetio svog strica. S roditeljima se vratio kući 23. lipnja s prognozom da će živjeti još možda samo koji sat, ili najviše koji dan. A živio je još nešto više od dva i po mjeseca.

Roditelji se ovim putem žele zahvaliti vlč. Luburiću koji je Jožeka posjećivao u bolnici u Tübingenu, kao i sestrama milosrdnicama koje su Jožeku u bolnici iskazivale zaista veliku brigu i ljubav. Zahvaljuju također svem bolničkom osoblju. Povremeno ga je posjećivao i njemački svećenik. I Jožeku i roditeljima najviše je ostao u sjećanju njemački đakon koji je prije operacije poklonio Jožeku križić. Kad je, poslije operacije, Jožek ležao na kirurškom odjelu, pitao je: »A gdje je onaj križić?« U križu je tražio i nalazio snagu za suočavanje s teškom istinom da mu je s teškom istinom da mu pomoći više nema. Bez oklijevanja je izjavio: »Neka bude kako Bog hoće!«

UZORAN U SVEMU

Nisam se mogao odazvati župnikovu pozivu da u nedjelju 6. rujna na spomendan

posvete crkve dođem u Stubicu i da razgovaram s roditeljima i s Jožekom za rubriku »Snagom vjere«, nego sam pošao tek slijedeće nedjelje, 13. rujna, kada Jožek, na žalost, više nije mogao ništa reći. Dan ranije pošao je k Isusu u njegovo kraljevstvo. Nad mrtvim Jožekom, koji kao da se blago smiješio, razgovarao sam s njegovim roditeljima, a kasnije i sa župnikom i s časnom sestrom katehistom te sjemeništarcima iz Gornje Stubice. Svi su oni dobro poznavali Jožeka i kad je bio zdrav, a često su ga posjećivali i za vrijeme njegove bolesti. Hvali ga i njegova razrednica: »Bio je odličan đak, uvijek uzorna vladanja!« Prilično je bio nadaren, te je išao i u muzičku školu. Učio je svirati klavir i harmoniku. Svoje prirodne talente znao je dobro iskoristiti.

I župnik i sestra katehistica uočili su te darove pa su ga angažirali u raznim zgodama. Uz redovito ministriranje i čitanje u crkvi, on je obično pozdravljao ugledne goste koji su povremeno dolazili u župu. Tako je imao sreće pozdraviti i našeg misionara o. Antu Gabrića. Roditelji i župnik na osobit način ističu njegovu poslušnost. Župnik je uvjeren da se poslušnošću sačuvao od teških grijeha. Kad je jednom shvatio da nešto nije dobro, bježao je od toga kao od kuge. Časna sestra, koja ga je poučavala vjeronauk, ponosi se njime.

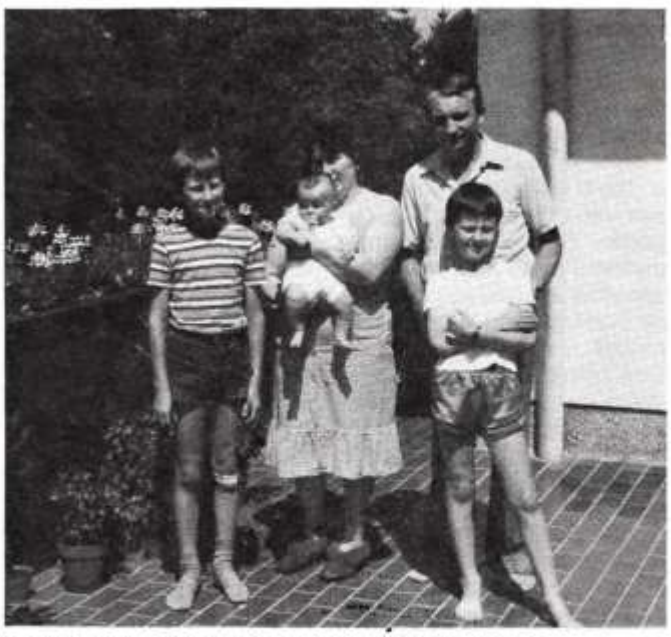
ISUS I CRKVA – TO JE NJEMU SVE

Bio je vrlo odan, privržen vjeri, Crkvi, Isusu. Ništa mu nije bilo teško. Sve je činio s velikom ljubavlju i radošću. Na boli se nikad nije tužio. Ipak, nadasve treba istaknuti Jožekovu veliku ljubav prema Isusu. Časnu sestru je pitao da li bi se mogao i češće ispovijedati jer je za susret s Isusom u svetoj Pričesti htio biti posve čist. Izjavljivao bi: »Kako je lijepo biti s Isusom!« Župnik mu je za vrijeme njegove bolesti kod kuće gotovo svakodnevno donosio svetu Pričest. Roditelji ističu da je nakon svake svete Pričesti bio kao preobražen, puno vedriji i veseliji nego prije. Pred samu svetu Pričest on je za župnikom ponavljao kratku molitvicu: »Isuse, vjerujem u Te; Isuse, ufam se u Te; Isuse, ljubim Te više nego sve drugo na svijetu!«

UGOVOR S ISUSOM

Budući da je toliko volio Isusa, razumijemo njegovu veliku želju da pođe u sjemenište. Otvoreno je o tome govorio. Čak je i u školskoj zadaći to napisao. Njegovi dobri roditelji poste petkom za duhovna zvanja, što čine i mnogi drugi u Gornjoj Stubici, a plodovi se vide. Iz godine u godinu sve je više mladih koji se odlučuju za sjemenište ili samostan.

Bog je s Jožekom ipak imao drugi plan. Kad su roditelji polazili s njim u Njemačku župnik ga je zamolio da sklopi s Isusom ugovor, što je Jožek spremno prihvatio. A u čemu se sastojao taj ugovor? Budući da zbog slaba zdravlja vjerojatno neće moći osobno ostvariti svećeništvo neka svoju bolest i sve svoje patnje prikaže za duhovna zvanja. Uvjereni smo da je Gospodin primio to njegovo prikazanje bolesti i patnje, da je primio i žrtvu njegova tako mladog života, te da će u Gornjoj Stubici i u drugim našim župama, niknuti plodovi te žrtve.

OBITELJ JOSIPA I BISERKE DREMPETIĆ. NAJSTARIJI SIN, JOŽEK, JE UMRO. PRED TATOM STOJI TONČEK, A FILIP JE U MAMINOM NARUČJU

Veliki »amen«

Piše: Aco VIDOVEČKI

Sjedio sam u svom uredu. Preda mnom je bila otvorena knjiga »Nedjeljnjih čitanja«, a u meni duša otvorena za poticaje Duha Svetoga da bi me Gospodin što bolje pripravio i ispunio onim što ću u nedjelju, za vrijeme Mise, govoriti narodu. Napeo sam sva osjetila, jer u ogromnoj župnoj zgradi bijah toga časa sam.

Vani je sniježilo. Tišina se u tišinu slijevala, postajala sve veća i mekša, a to mi je godilo. Tako je ugodno razmatrati i pisati kad kroz prozor vidiš kako snijeg pada a ne čuješ ga, kad kućnu tišinu možeš rezati a ne vidiš je. Ona ostaje, ne više, nego te svega obujmi te pomisliš: »Tako li se nebeski osjećahu proroci kad im se Gospodin približio u laganom, nečujnom lahoru, i objavio im da će Sin Božji doći na zemlju, roditi se kao čovjek i donijeti spasenje nama ljudima. Doći će i donijeti trajnu uznemirenost nad grijehom kako ne bismo zaspali na smrt, nego živo koračali prema Božjem zagrljaju. I tko zna kamo bi moje misli sve lutale, da me nije prenuo telefon. Digoh slušalicu:

– Jeste vi, Velečasni...?

– Da, ja sam. Tko je tamo?

Žena se predstavi ne samo imenom i prezimenom već i nadimkom, da je lakše prepoznam.

– Dođite odmah, molim Vas, jer tata su na samrti. Više ne govore, ne prepoznavaju, a Vi znate kakvi su bili prema Bogu!

– Odmah dolazim – odvratih.

S nekim čudnim uzbuđenjem spustih slušalicu i stadoh se spremati. Iz crkve uzeh sv. ulje i sve drugo što je potrebno u takvim zgodama.

Već putom u crkvu počne se odmotavati vrpca moga pamćenja o obitelji iz koje potječe »stari grešnik«, kako ga jednom nazva njegova dobra, Bogu vjerna, žena.

Na cesti, prema kući umirućeg, skakutala je preda mnom crna vrana i zabadala kljun u snijeg tražeći hranu, a moje su uspomene nadolazile.

Bijaše on dijete siromašnih roditelja kao i većina od nas, danas već ostarjelih. Nije bio sam u kući ali je bio najstariji među djecom. Kad stigoh u župu, bo je on već zreo čovjek. Bjesnio je rat i sijao strah u duše, u obitelji, u župu, svuda.

Pamtim ga kao čovjeka koji se zajedno s braćom borio da nekako prežive jer okupator im je sve odnio. Trajno ostati na rodnom »gruntu« nije mogao. Iza njega su mlađa braća. Treba im se maknuti kako bi se i oni oženili i okućili. Kupio je kuću i preselio se u nju sa svojom obitelji ali ga snađe još veće siromaštvo. Na licu mu se moglo pročitati razočaranje. Možda ga je ono spopalo baš zbog toga što je morao ostaviti toplinu rodne kuće u kojoj je, prvi od braće, ugledao svijet i prvi doživio majčin osmijeh. Povukao se od svih i šutio. Kad ga upitah – kako je? – kiselo bi dobacio:

– Pa kak može biti siromaku? Hudo! – Pogledao bi me ispod oka da vidi kako sam primio njegove riječi i pošao dalje svojim putem. Dolazio je u crkvu, iako ne baš redovito, pristupao je i na ispovijed. Razočaranje na licu govorilo je svoje, ali vjeru nije gubio. Bio je mirne naravi, ponekad je volio i šalu.

Smrznut i sklizav put požurivao me prema čovjeku koji se rastajao od svojih, od župe, od rodnog mjesta...

Poslije ratnih strahota, neimaštine, pomanjkanja u svemu, pa i u suhom kruhu, zaposlio se na državnom imanju, napinjao snagu da pomogne sebi i obitelji, ali je teško išlo. Krpao je kraj s krajem. Živjelo se nekako i preživjelo, a godine se usuše u vreću vječnosti. Mnogi u tim strahotama zaboraviše da im taj križ stradanja i muka samo Bog može pomoći snositi, samo Bog koji čovjeka ne napušta kakav god on bio. U brizi za svakidašnjicu mnogi napustiše Boga, crkvu, sakramente, a i molitvu. Među takvima bijaše i taj koji sada odlazi Bogu na račun.

U svemu je oskudijevao, ali je imao dobru ženu, vjernu

Bogu i njemu. Ona je redovito dolazila k sv. Misi i pristupala sakramentima dok je bolest nije spriječila. Koliko li se puta potužila na muža kad bismo se sreli na cesti. Govorila bi:

– Velečasni, toliko sam mu puta već rekla: Hodi u crkvu, bit će ti lakše podnašati te naše križeve. Hodi na ispovijed. Kad se riješiš grijeha bit ćeš mirniji. I znate što mi je uvijek odgovarao? 'Ja tebi ne kratim ići u crkvu niti na ispovijed. Ti idi, a mene pusti na miru. Za mene te nije briga!' Tada bih mu govorila: Ja sam tvoja žena. Mene je briga za tebe. Ja sam u strahu za tvoju dušu. Posluhni me! Ali uvijek isto: 'ti se brini za sebe, mene pusti na miru!'

Na te njezine tužaljke svaki puta sam joj odgovarao:

– Molite za njega, jer molitva dopire do Božjeg srca, a Isus je rekao: 'Molite i dobit ćete'. Bog najbolje zna kad će na vašu molitvu odgovoriti. A da hoće, to je sigurno, jer Isus nije nikoga prevario ni razočarao pa neće ni vas.

S tim uspomenama stigoh do njegove kuće. Kraj njega je stajala njegova dobra žena, a uz nju snaha koja me i pozvala telefonom. Pozdravismo se i ja odmah upitah:

– Ne govori? Ne prepoznaje?

– Ne, – odvratiše u isti čas obje.

Obukoh se za sveti obred, izvadih sveto bolesničko ulje i obrednik, te pristupih krevetu. Bolesnik je ležao teško dišući. Sagnuh se te ga u uho pozdravih:

– Hvaljen Isus i Marija! Da li me prepoznajete? – Malo se pokrenu, ispruži ruku prema meni i šapne posve tiho:

– Ste vi, gospon doktor?

– Ne, ja sam velečasni. Vaš župnik!

– Aha, vi – Mahnuo sam ženama da izađu iz sobe. Kad one izađoše, nastavih:

– Došao sam k vama da malo porazgovorimo s dragim Bogom. Vi znate da je On vaš Prijatelj. Izgleda da hoće da se preselite k njemu, jer vidi da je te zemaljske muke dosta. Sve nas on poziva k sebi. Moramo mu ići čiste duše. Pokušajmo riješiti ono što nosite na duši, pa će je dobri Bog umiti u svojoj ljubavi da čista stigne k njemu, kao prijatelj k prijatelju. Ja ću vas pitati, a vi samo iskreno potvrdite glavom, kad već ne možete govoriti. Hoćete? – Posve tiho izreče: – Je –

Nakon kratkog vremena njegova ispovijed bijaše gotova. Prije odrješenja pozvah žene u sobu. One su se u čudu pogledale kad su čule riječi svetog odrješenja, nakon kojih »stari grešnik« postaje miljenik Božjeg Srca. Kako li je samo skrušeno izgovarao za mnom riječi kajanja! Iza odrješenja podijelio sam mu bolesničko pomazanje. Primao ga je uz pojačano uzdisanje. Dok sam molio pripadne molitve, to dijete, izmireno s dobrim Bogom, najednom progovori:

– Molim vas, Velečasni, recite ženi neka mi sve oprosti, kak i ja njoj oprašćam! –

Prekinuh na čas molitvu, pogledah obje žene, a pogled mi se posebno zaustavi na licu njegove supruge:

– Čujete što je rekao? – Htio sam još nešto dodati, ali me prekine njegov glas koji se javljao iz osušenih ustiju:

– Bože moj, Bože, oprosti mi sve, sve!

Glava mu je klonula, okrenula se k zidu i to mu bijaše zadnje na ovoj zemlji.

– Jeste li čule te divne riječi?

Mjesto odgovora potekoše im suze. U moju dušu uselila se sigurnost da je taj čovjek spašen. Suze njegove strpljive žene bile su veliki AMEN na tolike vapaje koje je dugi niz godina upravljala k nebu za svoga muža.

Nad tom smrću bio sam doista radostan!

IDUĆI SNIJEŽNIM PUTEM PREMA »STAROM GREŠNIKU«, PRISJEĆAO SAM SE NJEGOVE PROŠLOSTI I MOLIO

Uređuje: Juraj GUSIĆ

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Kršćani u Kini

Papa Ivan Pavao II. izjavio je prošle godine: »Pitanje koje me najviše zaokuplja jest budućnost Kine i Crkve u Kini.« Članovi Apostolata molitve i svi molitelji pozvani su da kroz ovaj mjesec posebno misle na ono na što osobito misli Kristov Namjesnik.

Za vrijeme Kulturne revolucije bile su u Kini zatvorene sve crkve (katoličke, protestantske i pravoslavne). Od 1978. opet je otvoreno ili sagrađeno preko 4.000 crkava. Godine 1982. opet je otvoreno prvo sjemenište. Obnovljene su stare zgrade i sagrađeno više novih, i to uz obilnu pomoć države. Broj duhovnih zvanja raste. U novije vrijeme izdano je više od dva milijuna Biblija.

Međutim, ističu poznavaoci, nema mjesta za prevelik optimizam. Tu djelomičnu slobodu ima samo Patriotska Crkva, tj. ona odvojena od sveopće Crkve. A svećenici, vjerni Sv. Stolici, i dalje su progonjeni i po zatvorima. Što neki rijetki smiju javno obavljati svoju službu, to je zato da se lakše zavara strance, kako je sve u redu.

Biskupi i svećenici Patriotske Crkve kažu posjetiocima: Mi smo u srcu vjerni Papi, ali ga ne možemo javno spominjati u misi. Pitamo se: kakva je to čistoća vjere i svjedočenje, ako se javno odreknu prvenstva Petrova i njegova nasljednika, a zadrže to u srcu? Pogotovo, kad novi kineski ustav izričito kaže da vjerski poslovi ne mogu biti nadgledani od druge zemlje. Jasno, od Rima, od središnje crkvene vlasti.

Zato molimo za stvarnu slobodu Crkve. Zatim za ispravnu i cjelovitu vjeru i jedinstvo Crkve u Kini sa sveopćom Crkvom; dakle i za vjernost Kristovu Namjesniku.

Važan je i ekumenski duh, tj. suradnja i zajedničko svjedočenje katolika, pravoslavaca i protestanata. Zato osim za katolike molimo i za druge kršćane da svi budu što vjerniji vodstvu Duha Božjega.

Poznata je kineska kultura, moral i čestitost – nisu se srozali nisko kao npr. mnogi u Evropi. A sada duh »praktičnog materijalizma... oslabljuje tradicije i kulturne vrijednosti koje sačinjavaju dušu Kine« (Papa, 11. 11. 1985.).

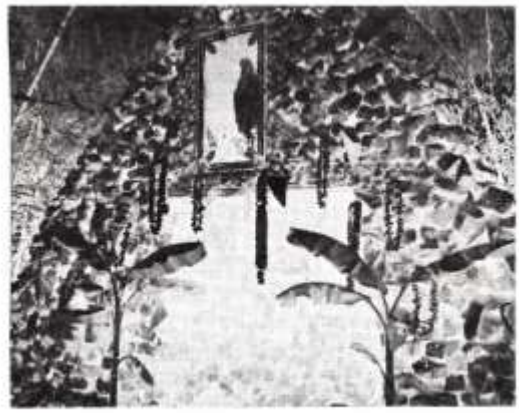
Posebnu brigu treba posvetiti odgoju i izgradnji mladih. Papa ističe posebnu dužnost kršćanskih laika. Oni bi morali (i ne samo u Kini) duhom Evanđelja prožimati kulturni, politički i društveni život, znanost i umjetnost.

Pomoćni biskup Šanghaja, mons. Jin, reče stranim novinarima: »Zamolite svoje čitaoce da mole za nas. Ono što nam najviše treba jest molitva. Zato molimo: za slobodu vjere u Kini, za jedinstvo s općom Crkvom, za mladež, za laike, za ekumensko svjedočenje, za vjernost čestitim tradicijama...

Biskupi Taiwana u Pastirskom pismu (8. 10. 1986.) vele o svojim zemljacima u kontinentalnoj Kini: »Stotine tisuća mučenika umrlo je za svoju vjeru tijekom posljednjih četiriju desetljeća.« Molimo da ta obilna krv mučenika bude plodno sjeme kršćanstva.

O. Mato RUSAN

Marijina godina u Maria Polliu

GOSPINA ŠPILJA

Budući da je misijska postaja Maria Polli posvećena Gospi i nosi njezino ime, nije nikakvo čudo da je tu veoma svečano proslavljen početak Marijanske godine. No otac Gabrić nam piše da se nikako neće zadovoljiti samo tim svečanim početkom te Gospi posvećene godine. Oni će nastojati da im cijela ta godina bude neprestani poticaj za produbljivanje kršćanskog života. No evo što on sam piše!

Kako je nadahnuta bila odluka Svetog Oca da proglasi Marijinu godinu – godinu novog života u svetoj Crkvi, novog života u čitavom svijetu. I odazvala se sveta Crkva, odazvao se svijet, s tolikom radošću, s tolikim zanosom.

Bilo je »dostojno i pravedno da se i Maria Polli – Marijino selo u dalekoj Bengaliji pridruži iz svega srca toj radosti, tom zanosu, i to ne samo praznim riječima, s nekoliko molitava i pjesama, već s potpunom duhovnom obnovom, s novim sakramentalnim, osobito euharistijskim životom.

Crkva je bila divno ukrašena za Duhovski blagdan, za početak Marijanske godine. Ali ne samo crkva, nego i njezino predvorje i lurdska spilja koja se nalazi uz crkvu. Sve su to uredile časne sestre i članice Marijine kongregacije.

Svetu misu smo koncelebrirali moj pomoćnik otac Mantu, i ja. On je vrstan pjevač, pa je krasno pjevao sve, dakako, u bengalskim melodijama. Ja sam u propovijedi rastumačio značenje Blažene Djevice u misteriju svete Crkve. Duhovska Majka, Majka Crkve u zajednici s apostolima i učenicima, s prvim novoobraćenicima, a i danas je ona Majka Crkve. I ako je ikad bila potrebna njezina majčinska briga, ona je posebno potrebna danas, kad se Crkva mora boriti s vanjskim i nutarnjim neprijateljima. I pohađa nas ona u Lurdu i u Fatimi, i u tolikim drugim prošteništima, pozivajući nas na molitvu, proštenje: na novi život.

Procesija s darovima za vrijeme prikazanja danas je bila posebno duga. Svaka je obitelj željela da bar nešto dade Majci na prvi dan njezine godine: cvijeće, svijeće, slatkiše, a dakako i srca, u koja će euharistijski, Marijin Isus naskoro doći. Čitava crkva je pristupila k oltaru. Lijep je ovaj običaj darivanja, lijep, veoma lijep. Možda bi ga mogli uvesti i u domovini...

Poslije svete mise se dogovaralo kako ćemo praktično slaviti tu Marijinu godinu. Zaključili smo: 1. – redovito pristupati k sakramentima; 2. – bar jednom u radne dane preko tjedna prisustvovati svetoj misi; 3. – bar jednom tjedno pohoditi bolesnike; 4. – dnevna sveta krunica; 5. – Prva subota u mjesecu u čast Srcu Marijinu neka bude kao Prvi petak u čast Srcu Isusovu; 6. – nastojati često pohađati našu lurdsku spilju i učiniti to mjesto kao »hodočasnički centar« toga kraja; 7. – da ova Marijina godina bude godina novih svećeničkih i redovničkih zvanja.

Velike su to i mnoge nakane. Izgleda kao i nemoguće. No molbe su to Majci, »i nikad se nije čulo da je tko ostao neuslišan...« i sigurno se to, Majko, neće čuti u ovoj Tvojoj godini, u ovom Tvom selu Maria Polliu u dalekoj Bengaliji.

Majko svete Crkve, moli za nas!

O. Ante GABRIĆ

Sestra Miriam nas je napustila

Sredinom mjeseca rujna stiglo nam je iz Malembe pismo sestre Sofije Novotny u kojem nam javlja da je sestra Miriam Erega, naša misionarka u afričkoj državi Zairu, završila svoj zemaljski život i pošla u vječnu domovinu. Za života nije željela o sebi pisati, pa je mnogim prijateljima misija ostala prilično nepoznata. Stoga je potrebno bar sada, nakon njezine smrti, progovoriti nešto o njoj i o njezinu životnom putu.

SESTRA MIRIAM EREGA. SLIKA JE IZ NJEZINIH MLAĐIH DANA JER SE KOD ODLASKA NIJE HTJELA SLIKATI

Sestra Miriam Erega rođena je u Petrinji 2. srpnja 1912. Nakon svršene osnovne škole u Zagrebu je pohađala gimnaziju časnih sestara milosrdnica i završila ju je 1931. godine s odličnim uspjehom. U to vrijeme njezina se obitelj preselila u Veliku Goricu, što joj je olakšalo školovanje u Zagrebu. Već u srednjoj školi ona pomišlja kako bi ostvarila Gospodnji poziv da pođe u samostan i u misije. No budući da se njezina majka nije s time složila, to je provođenje u djelo tog poziva odložila do svoje punoljetnosti. Stoga nakon svršene srednje škole, da ne gubi vrijeme, upisuje se na medicinski fakultet i pohađa ga četiri semestra – do srpnja 1933. godine. Kad je 2. srpnja 1933. godine navršila 21 godinu, tog istog dana ona provodi u život svoju odluku. Kad joj je majka čestitala rođendan, ona joj se zahvalila, a onda je dodala: »Hvala, mama! No sad sam ja punoljetna! Danas navečer odlazim u samostan u Belgiju! Koferi već spremni čekaju!« I doista je te večeri otišla u belgijski grad Liège u novicijat redovničke družbe Kćeri Križa. Tu redovničku družbu izabrala je zato što joj je bilo rečeno da njezine članice polaze u misije i da već imaju misijske postaje u Indiji i u Belgijskom Kongu, današnjem Zairu, u Africi.

Nakon svršenog novicijata i položenih prvih redovničkih zavjeta poglavari su je poslali na studij medicine na katoličko sveučilište u gradu Louvainu. No tu joj, nažalost, nisu priznali ona četiri semestra što ih je slušala u Zagrebu, nego je bila prisiljena da počne sve od početka. Taj studij završila je doktoratom iz kirurgije i ginekologije odličnim uspjehom 1942. godine. No kako zbog rata nije mogla još poći u misije, nastavila je usavršavati se u medicini. Napose je pohađala predavanja o tropskim bolestima, a ujedno je praktično radila po bolnicama. No kad je napokon rat svršio, čekala je prvu priliku da pođe u misije. I ona joj se pružila početkom 1946. godine. Otputovala je u Belgijski Kongo, današnji Zair, u Africi. Poglavari su je poslali u Malemba N'Kulu, mjesto u današnjoj provinciji Shaba. Tu je već bila osnovana bolnica i sad je njoj bila povjerena da je vodi. No ona se nije zadovoljila samo onim što je tu zatekla, nego je nastojala proširiti djelokrug svog djelovanja. Tako osniva neke vrste rodilišta gdje posvećuje veliku brigu porodiljama. Samilost prema gubavcima navodi je da za njih osniva leprozarij. Diraju je i osamljeni starci i starice te i za njih otvara poseban dom. No izgleda da su joj se posebno smilila djeca bez roditelja, koja su bila bez ikakve zaštite i prepuštena sama sebi. Za njih otvara prihvatilište. No tu

su oni tek kao na prolazu. Ona je dobro znala da ni najbolji dom ili sirotište nisu tako prikladni za odgoj djece kao što je ozračje obiteljske sredine. Stoga nastoji pojedino dijete povjeriti raznim obiteljima da u njima živi kao njihov ravnopravni član. Takvim je obiteljima nastojala nadoknaditi materijalne troškove.

Za tako proširenо djelovanje bili su joj potrebni pomoćnici. I ona ih sama nastoji odgojiti. To su bile domaće bolničarke, koje su joj postale njezina desna ruka.

A koliko je bila poznata njezina liječnička djelatnost, najbolje nam pokazuje činjenica da su joj dolazili bolesnici čak i iz udaljenosti od 600 km.

Sestra Miriam bila je veoma odlučna kad se radilo o njezinu misionarskom i redovničkom pozivu. Kao što ga je za vrijeme studija na sveučilištu branila od raznih napasnika, koji su je pokušali pokolebati u zvanju, tako je kao misionarka junački ustrajala na svom mjestu čak i onda, kad su za vrijeme bune i građanskog rata u Zairu od 1960. do 1965. godine drugi misionari i misionarke bijegom spašavali goli život. Ostala je u Malembi, premda je dobro znala kakva joj opasnost prijeti od pobunjenika. Znala je da je baš u takvim prilikama potrebna njezina liječnička pomoć više nego ikada. Zato su je ljudi još više zavoljeli i smatrali je svojom ne samo liječnicom, nego i majkom koja ih iskreno voli.

Za tu njezinu neustrašivost i odanost siromašnim ljudima državne vlasti su joj odale veliko priznanje odlikovavši je najvećim državnim odlikovanjem – odličjem zlatnog leoparda. Sam predsjednik države Mobutu došao je u Malembu da joj preda to odlikovanje.

ŠTIĆENICI SESTRE MIRIAM. ONA SE BRINULA ZA NJIHOVE TJELESNE I DUHOVNE POTREBE KAO NJIHOVA PRAVA MAJKA

Tom zgodom posebno se pokazala ljubav sestre Miriam prema redovničkom siromaštvu. Kad su poglavari saznali da dolazi sam Predsjednik u Malembu za tu zgodu, požurili su da sestri Miriam brzo sašiju novu redovničku haljinu, budući da je njezina haljina bila već veoma trošna. Do tada kad god su pokušali da joj pribave bolju haljinu, ona je uvijek našla neki način da to izbjegne. Služila se i raznim šalama i dosjetkama, samo da odvrati pozornost okoline sa sebe. No ovom zgodom ipak je morala primiti novu haljinu. Općenito govoreći, ona je živjela veoma siromašno, ali je zato nastojala ublažiti bijedu drugih, brojnih siromaha, tolikih gladnih, golih i zapuštenih.

Premda je bila preopterećena tolikim dužnostima u tim svojim ustanovama, uza sve to 1983. godine zamolilo ju je ministarstvo zdravlja da otvori medicinsku školu u kojoj bi se školovali budući bolničari i bolničarke koji bi djelovali po dispanzerima u unutrašnjosti države. I uz velike poteškoće, uz pomanjkanje osnovnih sredstava potrebnih za takvu ustanovu, ona je osnovala tu školu i vodila ju je sve dok nije posve klonula. Još je uspjela završiti školsku 1986/7. godinu, i to veoma uspješno. Za taj uspjeh dobila je od ministarstva zdravlja pohvalu i priznanje. U tom priznanju piše: »Medicinska škola u Malembi najbolja je od svih u provinciji Shaba.« To priznanje stiglo joj je tri tjedna prije njezine smrti.

Istrošena, klonula od napornog rada i svladana od teške bolesti, umrla je 28. srpnja 1987. Za njom su iskreno žalili i njezini učenici i učenice iz medicinske škole, i bolesnici u bolnici, i starci u staračkom domu, i gubavci u leprozariju, i tolika siročad za koju se ona tako majčinski brinula, i cijela Malemba. Ljudi su govorili: »Ona nije strankinja, ona je naša!« Utjeha im je bila što će njezino izmučeno tijelo počivati u grobu u Malembi. Ona sama je željela da počiva tamo gdje je istrošila svoje sile za tolike patnike, gdje je ublažila mnoge boli, otrla mnogu suzu, spasila tolike živote. A nadamo se da ni sada, kad je stigla do vječnog cilja, do Božjeg zagrljaja, neće zaboraviti svoju dragu Malembu u kojoj je provela 41 godinu.

Isuse Kriste, Ti koji si rekao: »Što god ste učinili jednome od ove moje najmanje braće, meni ste učinili!« nagradi onu koja Te je nebrojeno puta poslužila u obličju siromašnih patnika Malembe i okolnih mjesta!

Juraj GUSIĆ

Novi biskup u Sambalpuru

Iz misijske postaje Gaibira u indijskoj državi Orissi ponovo nam se javila sestra Silvina Mužić. Ona je tijekom svog misionarskog rada pomogla čak trinaestorici mladića da postanu Kristovi svećenici. Kao duhovna majka tih svećenika veoma se obradovala kad je jedan od njih postao biskup. O njegovoj posveti za biskupa već je pisala, a sad nam je poslala neke podatke o njemu i o njegovoj biskupiji Sambalpur. Ovdje donosimo te podatke.

BISKUP LUKA KERKETTA

LUKA KERKETTA POSVEĆEN ZA BISKUPA I USTOLIČEN

Taj duhovni sin sestre Silvine zove se Luka Kerketta. Rođen je 1936. godine. Godine 1960. stupio je u misijsku družbu Otaca Božje Riječi. Nakon dvije godine položio je prve redovničke zavjete. Od 1962. do 1970. studirao je filozofiju i teologiju u kolegiju u gradu Puni. Za svećenika je zaređen 1969. Nakon svršenih teoloških nauka najprije je djelovao kao svećenik u župi Gaibiri, gdje godinama djeluje i sestra Silvina. Godine 1977. poglavari su ga poslali u Sjedinjene Američke Države na daljnje studije. Godine 1978. vraća se u domovinu i tu mu poglavari povjeravaju razne službe, da napokon bude početkom ove, 1987. godine posvećen za biskupa. On je treći biskup biskupije Sambalpur, koja je osnovana 1951. godine.

Biskupija Sambalpur obuhvaća 37.299 kvadratna kilometra. Na tom prostoru živi četiri i pol milijuna stanovnika. Od toga je svega 21.500 katolika. Biskupija broji svega 16 župa i 180 misijskih postaja. U njoj djeluje 40 svećenika i 11 braće pomoćnika. Na njezinu teritoriju ima 12 samostana, a časnih sestara 75. U sjemeništu ima 24 sjemeništarca. Osnovnih škola je 22, srednjih škola 5, i jedna tehnička škola.

Novi biskup nije zaboravio svoju dobročiniteljicu. Poslao joj je fotografiju sa svog ređenja, a ona ju je nama poslala zajedno s gore navedenim podacima i o njemu i o njegovoj biskupiji.

U popratnom pismu između ostalog piše o svome zdravlju: »Danas vam pišem samo nekoliko riječi, jer sam prije tjedan dana – ovo pismo pisala je 3. lipnja – poslala podulje pismo. Kod nas je sada silna vrućina, a moje zdravlje nije baš kako treba. Gotovo svaki dan muči me groznica, izgleda da mi je to od silne vrućine. Oči su mi iz dana u dan sve slabije. Što ćemo, godine su na leđima i vrijeme je da se pripremamo za put u našu vječnu domovinu.

Preporučujem se u molitve svim prijateljima da mi izmole od Gospodina snage da iz Njegovih ruku primim spremno sve što je Njegova sveta volja.

Sve vas srdačno pozdravlja u Isusu i Mariji odana vam

S. Silvina MUŽIĆ

Petar Kasui

Napisao: Hubert CIESLIK (II)

ĐAVOLSKA IGRA

(Nastavak)

Tad je započelo nevrijeme. Valovi su se izlijevali preko palube i sve su razbacali, jarbol se je slomio, kormilo je izdalo. Kao orahova ljuska plesala je mala trula barka po zapjenjenim valovima. A kroz vodu koja je zapljuskivala po njima uplašeni su ljudi gledali kako jure prema ona tri vrha na otoku. I onda je nastala strašna lomljava: grede su popucale, brod se raspao na komade, a ljudi koji su bili na njemu odletjeli su na stijenu. Ljudi s kopna su sa svoje promatračnice iza kamena zaklona pratili borbu broda s prirodnim silama. Tad su se oprezno spustili niz stijene te su sasvim iscrpljene i mokre brodolomce smjestili na sigurno mjesto. Od broda i tovara ništa se nije moglo spasiti, samo su pokoja greda ili sanduk plesali na valovima visokim kao kuće. Srećom nije stradao nijedan čovjek. Sivo i neugledno stoji na rubu male uvale tridesetak koliba Mae-no-hama, ostatka kraterske jame, što je jedini dio otoka i jedina luka gdje se može stanovati. Koliko god su ti siromašni ribari i sami oskudijevali, ipak su pomogli brodolomcima. A kad je oluja prestala i more se smirilo, ponudili su da će ih svojim ribarskim čamcima sigurno prebaciti u koju luku na Kyushu.

Napokon je došao toliko željno očekivani dan. Srpanjsko sunce je žeglo nad vodama Pacifika. Na maloj barci ribara iz Kuchi-noshima stajali su oci i gledali naprijed. Već nekoliko dana putuju i, prema izjavi ribara, morali bi danas na obzorju ugledati prve japanske bregove.

Uto se pojavi nad vodom siva župčasta pruga. Još veoma nježna i zamagljena, ali ipak jasna. To je bio Japan, i to južni vrh otoka Kyushu. Sasvim desno izdizala se veličanstveno vitka piramida Kaiman-dake (924 m) »Fuyi od Satsuma«. Prije 70 godina sveti Franjo Ksaverski to je brdo pozdravio kao prvi znak Japana. Ali njihova je barka plovila prema jugu obišavši vulkan i pristala u zaljevu Kogoshime.

Naš je brod obišao Kaimon-dake i plovio pravo prema maloj luci Bonotsu. To je bio put kojim su plovili brodovi iz Ryukyu i iz Kine plovći sa strujom i s vjetrom. Bonotsu je danas mala beznačajna luka na južnom vrhu otoka Kyushu. No u staro doba to je bilo veoma važno pomorsko mjesto i jedna od tri najvažnije japanske luke. Od 17. do 19. stoljeća, kad je Japan bio zatvoren za strance, ta je skrivena luka bila središte krijumčarenja s Kinom, a za knezove Satsume bila je to zgodna prilika da napune svoje prazne blagajne.

Ocima je srce lupalo, kad su kao preobučeni japanski pomorci, stajali na palubi, dok je barka obilazila mnoge zupce što ih je more izglodalo u obali, pa oko brda na rtu Terasahi i uplovio u luku iza rta. Hoće li im uspjeti da se iskrcaju na kopno? Sigurno je Božja providnost dopustila da se razbije njihov brod. Ta, brod iz inozemstva bio bi odmah izazvao pozornost straža. A ovako su došli na japanskoj barci kao jadni trgovci, kojima je oluja razbila brod u opasnom prolazu kod otoka Shichito. A kako na barci nisu imali krijumčarske robe, straža ih je lako pustila na kopno.

Pothvat je sretno uspio! Poslije 16 godina opet su na tlu domovine. Bogu hvala! Ali zar to Božje upravljanje nije ujedno i poziv na novu zadaću? Oci su bili uvjereni da jest. I spremno su opet ponovili: »Evo me, Gospodine!«

Večernje sunce je pozlaćivalo tihu luku Bonotsu. Kao dva golema čuvara stajale su s dvije strane ulaza u luku crne silhuete rtova Minesaki i Terasaki. Ribarske barke s velikim četvorinastim jedrima polako su klizile po blistavoj vodi. Povratak u domovinu! Tri svećenika su se vratila u domovinu, ali je to bila domovina bez doma. Za njih je povratak u domovinu bio poziv na mučeništvo. »Evo me, Gospodine!« I kao krv crveno sunce potonulo je na zapadnom obzorju.

PODZEMNO DJELOVANJE

Radosni što su umakli budnom oku vlasti, svećenici su odmah pošli u Nagasaki. Bilo je to u vrijeme kad su strastveni namjesnik Takena-ka Uneme i njegov isto tako zloglasni daikan (zamjenik) Suetsugu Heizo zaista sadistički postupali s kršćanima.

(Nastavlja se)

Dobar i razuman čovjek

Na posljednji ispraćaj pokojnog profesora Alojzija Turčina, 14. IX. 1987, skupili su se, osim njegovih najbližih, mnogi od onih koji su ga voljeli i s poštovanjem upamtili. Bilo bi ih sigurno i više da njegov odlazak nije došao naglo, gotovo neočekivano. Tà, radio je, tako reći do zadnjeg časa, svom svojom poznatom žustrošću, pa smo se nadali da će još dugo poživjeti.

Iako nas je njegov odlazak rastužio, možemo mu samo zavidjeti – njegov odlazak bio je slavan.

Sada, kad ga više nema, ostaju nam drage uspomene. Ostaje i ono što je zapravo najdragocjenije, a to su njegova dobra djela. Mislim da sve što je učinio kao otac, kao suprug, kao profesor, kao pedagog, kao stručnjak – nosi neizbrisivi pečat razumno utemeljene dobrote i zato ima trajnu vrijednost.

Kao mladić, Lojzek se kretao u krugovima koji su isticali potrebu za izgradnjom vlastitog karaktera. On je to prihvatio kao svoje pravilo. I nije se pokajao. Upravo tako izrazio se u posljednjem razgovoru koji sam vodio s njim koncem srpnja. Bio je umjeren u svemu, kao da nikad nije doživio gorčinu promašene radosti. Poteškoće je primao kao neminovnu sjenu života dok se ne preobrazi u puninu vječnoga sjaja koji izbija iz Božjega Bića. Ne da nije trpio, nego se nije tužio. Nikada si nije nastojao olakšati život nabacivanjem tereta na drugoga, pa ni u patnjama koje su ga snašle osobito posljednjih dana života u bolnici.

Cijelog je života bio u doticaju s ljudima, osobito s mladima. Radovao se svakom napretku i pomagao gdje god je mogao. Neobuzdani mladi đaci, razmetljivci i neradiše, mogli su osjetiti njegovu načelnu strogost, ali ni oni ne pamte da bi im učinio nepravdu. Zato su ga svi poštivali.

Porijeklom je iz siromašnog zagorskog sela Črešnjevec, župa Tuhelj. Rođen je 14. IX. 1912.

Kao gimnazijalac školovao se vlastitim radom poučavajući slabije i mlađe đake. Nakon mature, na Klasičnoj gimnaziji, studirao je na Filozofskom fakultetu. Diplomirao je njemački jezik s književnošću i klasičnu filologiju. Stekao je pravo da bude profesor i hrvatskog jezika. Svoj pedagoški rad započeo je u Šibenskoj preparandiji. Kad su Talijani, početkom drugog svjetskog rata, okupirali Šibenik, povukao se u Zagreb koji je, s pravom, smatrao svojim gradom.

Oženio se pravom Zagrepčankom, otmjenom i školovanom. Imali su dvoje djece. Živjeli su u svom stanu tik do Kamenitih vrata. Po dolasku u Zagreb zaposlio se u Klasičnoj gimnaziji za spremanje svećenika. Pamte ga dobro mnogi današnji svećenici i rado prepričavaju uvijek žive uspomene na dinamičnog, zahtjevnog i poštenog profesora.

Sa sjemenišne gimnazije prešao je na Pedagošku i konačno na Šestu, gornjogradsku, gdje je dočekao i penziju. Volio se šaliti govoreći da je stupio u penziju, ali ne i u mirovinu. Nije mogao prihvatiti život bez rada. Zato je s radošću prihvatio da bude lektor Glasnika Srca Isusova i Marijina, da napisane članke jezično dotjera prije nego budu poslani u tiskaru. U tom je poslu bio savjestan i točan, jer je iz iskustva znao što znači uređivati list. Tà i sam je bio urednik »Stenografa«, časopisa Hrvatskog stenografskog društva u Zagrebu.

O radu profesora Turčina u Hrvatskom stenografskom društvu, njegov suradnik, u istom institutu, profesor Ivo Mimica, u oproštajnom govoru na Mirogoju ističe:

»Prof. Turčin nije bio samo stenografski pedagog već i znanstvenik, pisac neponovljivih stenografskih udžbenika – Stenografske početnice i Stenografske čitanke – po Magdićevom sustavu. Prou-

čavao je i povijest hrvatske stenografije...

Turčinova »Jednostavna stenografija« prema Magdićevom stenografskom sustavu, biser je stenografske literature. Sa svojim učenicima provjerio je ovu laku stenografiju u kratkom tečaju, i rezultati su bili izvanredni.

Prof. Alojzije Turčin, od osnivanja Instituta za stenografiju, ispoljavao je u svom radu veliku stručnost, savjesnost i marljivost. Vodio je, do zadnjeg dana života, i biblioteku i sve poslove Instituta. Razmjenjivao je list »Stenodaktilograf« s gotovo svim evropskim časopisima. Iz njih je prenosio najinteresantnije informacije i surađivao je s najistaknutijim svjetskim stenografskim teoretičarima. U Institutu je prikupljao i sređivao ostavštine naših stenografskih stručnjaka.

... Kao veliki stenografski stručnjak i filolog unosio je ozbiljnost u kreiranju sustava i predstavljao korektiv u unošenju novih elemenata, a na temelju bogate stenografske tradicije.«

O sudjelovanju prof. Turčina na 37. kongresu Interstena, u srpnju ove godine, prof. Mimica bilježi:

»Naročito se sjećam osam posljednjih dana u Firenci... Bio si kao član Centralnog komiteta neumoran i u službenom i u onom drugom dijelu. Mi smo se ponosili slušajući tvoj pozdravni govor na pozornici Kongresnog centra, ili tvoj referat na njemačkom, jednom od službenih jezika Interstena.

Još i sada čujem spontani aplauz prisutnih. Hvala ti za ponos koji smo u tom trenutku osjetili. A kada si na Generalnoj skupštini izabran za potpredsjednika Međunarodne organizacije stenografa i daktilografa Interstena, naš je ponos rastao do neslućenih visina.

Pri povratku, šećući se noću uz kanale Venecije i Trgom sv. Marka, i slušajući tvoje riječi, divio sam se bogatoj kulturi i poznavanju povijesti. Posljednji stisak ruke bio je nakon dvadesetsatnog putovanja od Firence do Zagreba, u petak 17. srpnja, na Glavnom kolodvoru u Zagrebu. Ni slutio nisam da se više nećemo sresti.«

Nekoliko dana nakon toga bio sam s profesorom u njegovom tihom stanu kraj Kamenitih vrata. Osjećalo se da više nema gospođe Zore, vjerne mu životne družice, supruge koju je s toliko ljubavi i nježnosti dvorio u njenim posljednjim danima. Njen odlazak bio je, bez sumnje, i za njega veliki udarac.

Kada je njegov sin, liječnik po struci, vidio da se tati bliži neminovni konac, pozvao je svećenika, jer tata je bio i iskreni vjernik. Primivši svete sakramente sav se preobrazio od radosti. To je velika utjeha i sinu, i kćeri, i unučadi, jer i oni su vjernici.

Pri završetku svog govora prof. Mimica je rekao:

»U ovo sunčano, rujansko poslijepodne, opraštamo se od svog dragog predsjednika. Ispraćamo ga istodobno iz života i u stenografsku legendu, među velikane hrvatske kulture!«

Na taj njegov govor možemo još samo dodati: Profesor Alojzije Turčin zaslužio je da Institut, u kojem je djelovao dugi niz godina, dobije njegovo ime.

Valentin MIKLOBUŠEC

(Nastavak sa str. 277)

misnik. Ispovjediti se kod njega, bijaše nešto posebno za svakoga. Imao je i dar viđenja u duše i nitko mu nije mogao sakriti svoje grijehe. Tko se ne bi kajao i obećao da će se popraviti, ne bi mu davao odrješenje nego bi ga odgađao do potpunog grešnikova obraćenja. Njegova Misa bijaše zaista nešto posebno. Pod njegovom Misom mnogi se obratiše. Nakon drugog svjetskog rata dođoše u San Giovanni Rotondo francuski filozof Jean Guitton i teolog Carré, dominikanac, obojica članovi Francuske Akademije znanosti. Promatrali su Padre Pija za vrijeme Mise i bili su potreseni. Godine 1953. posjetio je San Giovanni Rotondo i Wladimir d' Ormesson, koji je bio francuski ambasador kod Sv. Stolice i zapisao je, što je doživio za vrijeme Mise Padre Pija: »Kad je zazvonilo na podizanje posvećene Hostije i Kaleža, Padre Pijo ostao je držeći svete Prilike u zraku, promatrajući ih dosta dugo i nepomično, desetak minuta, a možda i više. Vidjelo se, kako je posrednik između Boga i ljudi. Neki su opazili, kako mu teče krv iz ranjenih ruku. Nakon Mise i završenog blagoslova, pogledao sam na svoju uru i opazio sam, da je ta Misa trajala jednu uru i pedeset minuta« (Le Figaro, 28. rujna 1953).

Padre Pijo teško je koracao zbog rana na nogama, trpio je zbog zaduhe i bronhitisa, bijaše oslabio zbog pokore i svoje naporne ispovjedničke službe, ali bijaše u naše vrijeme svjedok o Božjoj prisutnosti i o evanđeoskoj istini na zemlji...

Srećko BOŠNJAK

Oglasi

DUHOVNE VJEŽBE ZA SVEĆENIKE U OPATIJI

STUDENI 1987.

9-12 o. Cirimotić SMM.
16-19 o. P. Nikolić D. I.
23-27 o. P. Nikolić D. I.
(četiri dana!)

NAPOMENA: Svaki tečaj počinje i svršava na večer naznačenog datuma.

PRIJAVE:

Isusovci
Rakovčeva 12
51410 Opatija
Tel. (051) 712-830.

DUHOVNE VJEŽBE ZA ODRASLE U ZAGREBU

U sjemeništu na Fratrovcu (Zagreb) održat će se dva tečaja duhovnih vježbi za odrasle vjernike:

6. – 8. studenog
4. – 6. prosinca

Svaki tečaj počinje u petak u 17 sati, a završava u nedjelju u 16 sati. Cijena pansiona za cijeli tečaj iznosi 9.000 (devet tisuća) dinara po osobi. – Za sudjelovanje na duhovnim vježbama potrebno je prijaviti se na naslov: STJEPAN KUZMIĆ, Fratrovac 38. – 41000 ZAGREB, ili na telefon: (041) 222-363.

KNJIGE

NAČELA JEZUITA, napisao **IGNACIO DE LOYOLA.** Knjigu je izdala beogradska izdavačka kuća MLADOST s Filozofsko-teološkim institutom Družbe Isusove iz Zagreba. Knjiga sadrži Autobiografiju sv. Ignacija, Duhovne vježbe, Konstitucije (Ustanove) Družbe Isusove, pisma i misli sv. Ignacija i shematski prikaz studija (Ratio studiorum). Knjiga se može naručiti na adresi: NIRO »MLADOST« (prodajna služba), 11000 Beograd, Maršala Tita 2, pošt. fah 252 – Cijena: 9.700 dinara.

Ova se knjiga može naručiti i na adresi: FRANJO EREIZ, Palmotićeva 31 41001 ZAGREB, pp 699.

SVI SMO POZVANI, napisao Ivo Gugić. Svećenicima i vjernicima u svjetlu II. vatikanskog sabora, posebno o potrebi laičkog apostolata u Crkvi naših dana. – Cijena: 2000 d. – Narudžbe: BISKUPSKI ORDINARIJAT, Dobrota 90, 85330 KOTOR.

SLAVIMO BOGA, napisao Stanko Banić. Ovo je katekizam-slikovnica za I. razred vjeronauka (i za predškolsku djecu). Cijena 2.500 d. – Narudžbe: HKD sv. Ćirila i Metoda, Tomislavov trg 21, Zagreb ili Franjevačka prokuratura, Kaptol 9, 41000 ZAGREB. – Za 10 komada i više 10% popusta.

Na adresi HKD sv. Ćirila i Metoda, Trg kralja Tomislava 21., 41000 ZAGREB, može se naručiti:

DANICA – hrvatski katolički kalendar za 1988. godinu. Knjiga. Osim kalendarija sadrži niz zanimljivih članaka iz kulture, vjere i drugih područja, kako iz sadašnjosti tako i iz prošlosti. Tu su i rubrike »Mala Danica« (za djecu), »Lijepo i ugodno«, »Braći izvan domovine«, »Diljem domovine«, »Na spomen« te »Zanimljivo i korisno«. Cijena 1500 d.

DŽEPNI KALENDAR DANICA 1988. Cijena 200 d.

ZIDNI KALENDAR DANICA 1988. Cijena 60 d.

Na adresi: Knjižnica UPT, 54400 ĐAKOVO, pp 62, može se naručiti slijedeće:

EDITH STEIN – Velika žena našeg stoljeća, napisala Terezija Renata od Sv. Duha. Edith je u svojem životu prošla dug put: od Hebrejke i filozofkinje preko obraćenja postala je karmelićankom i mučenicom, a Papa Ivan Pavao II proglasio ju je ove godine blaženom. Cijena knjige 3000 d.

LURD – Susret neba i zemlje, napisao Božidar Nagy. Drugo izdanje. Cijena 2000 d.

ŽIVOT SVETOG PAVLA, napisao Rudolf Vimer. Drugo izdanje s neophodnim jezičnim izmjenama. (Prvo izdanje tiskano je 1907. g.) Svojim zanimljivim pisanjem Vimer nas uvodi u život najvećeg apostolata i Kristova svjedoka. Pavlov nas život zaista može oduševiti za Kristovo Evanđelje. Cijena 3000 d. Tvrdi uvez 4000 d.

Zahvalnice

ZAHVALJUJEMO PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGRJEŠNOM SRCU MARIJINU

... za muževo zdravlje i za druge milosti što smo ih primili u obitelji. – Terezija Carić, Stari Grad (Hvar)

... Gospi od brze pomoći, sv. Leopoldu i Ivanu Merzu za mnoge milosti moje djece, a napose za završeni studij moga slijepog sina i za sretnu mogućnost njegovog rada za svoje supatnike. – Majka iz Banje Luke

... za zdravlje duše i tijela moje kćerke i zeta, i da sretno dobiju djecu. – Santini, Zagreb

... Gospi Lurdskoj, Petru Barbariću i ostalim zaštitnicima za uspješan upis na željeni fakultet i za druge primljene milosti. – N. N., Split

... sv. Josipu i sv. Antunu za sretan porod i zdravo dijete drage mi osobe. – Zahvalna čitateljica iz Bućice

... i svima svetima za sretan porod moje snaje. – E. Tolenačević, Forkuševci

... sv. Josipu, sv. Leopoldu i o. Anticu za sve primljene milosti. – Marija Stipetić, Ogulin

... Duhu Svetome, Gospi Bapskoj i sv. Leopoldu za sretno položen ispit jedne moje kćerke kao i za zaposlenje druge kćerke. – Zahvalna majka iz Bapske

... na primljenim milostima. – Anka Š., Draganec

... za sretno putovanje, za sretan porod unuke i za sve primljene milosti. – Helena F.

... Gospi od brze pomoći i svima svetima za primljene milosti. – Baka iz Nedelišća

... i svima svetim zaštitnicima što su mi sina sačuvali u prometnoj nesreći. – Zahvalna majka, Slav. Brod

... sv. Leopoldu i svima svetima na jednom velikom uslišanju. – Vladka Janeš, Gerovo

... i sv. Leopoldu za ozdravljenje. – Marija

... i Gospi Lurdskoj što mi je unuk dobio posao. – Gregur Jelka, Vaška

... sv. Ranama Isusovim, Gospi od brze pomoći i sv. Leopoldu za sve primljene milosti kroz 83 godine života. – Katica Perić, Gorjani

... Presv. Trojstvu i Ivanu Merzu za zdravlje. – S. Oliva Svetinović, Doboj

... i sv. Antunu za sretno rođenje sina i za ostale primljene milosti. – Zahvalni roditelji, Zagreb

... i m. Klaudiji za svu pomoć prigodom liječenja slomljene ruke i pri apostolskom djelovanju u bolnici. – S. Gonzaga

... i našem Kardinalu za primljene milosti. – Paula Grgić, Njemačka

... Žalosnoj Gospi i svim zaštitnicima za snahinu sretnu operaciju i za mnoge druge primljene milosti. – M. K., Marča

... i sv. Josipu za zaposlenje moje kćeri, uz preporuku za obraćenje moje djece. – Amalija Blagus, Beli Manastir

... i m. Klaudiji što je određena osoba nakon mnogo godina primila svete Sakramente. – Marija Dominika Pokupec

... sv. Antunu i sv. Leopoldu što sam pronašao izgubljeni novac. – Anton Mance, Vežica

... sv. Alojziju i Anđelu Čuvaru na velikoj milosti za moga unuka. – Antica Korlević, Višnjan

... i sv. Leopoldu za uspjeh kćerkine operacije. – Anđela

... i m. Klaudiji za mnoge milosti. – A. Orlando, Zagreb

... i Gospi Karmelskoj za kćerkino zaposlenje. – Mira Čović, Tugare

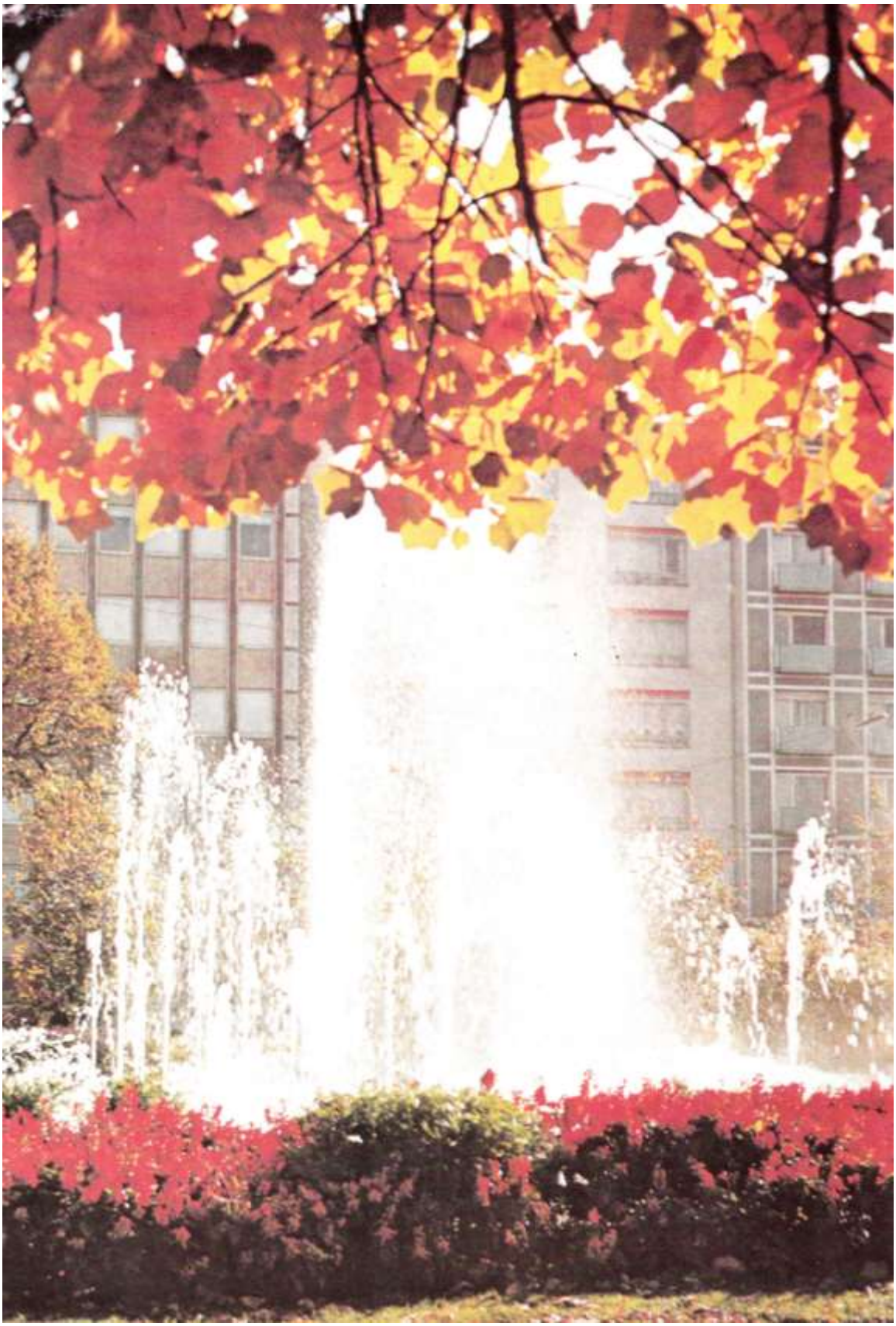
... Majci Božjoj Bistričkoj i svima svetima za 40 godina blagoslovljenog kršćanskog braka. – Marija i Franjo iz Novog Zagreba

... sv. Josipu, m. Klaudiji i svima svetima što mi je sin sretno položio ispit na fakultetu. – Zahvalna majka, Zagreb

... sv. Leopoldu i sv. Antunu za primljenu milost. – E. V., Zagreb

... sv. Josipu i sv. Anti na svim velikim milostima koje sam u životu primila. Ela Prebeg, Zagreb

PREPORUČUJEMO SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI

GLASNIK 12 SRCA ISUSOVA I MARIJINA

prosinac 1987. god. 78. cijena 150 d

BEZGREŠNO ZAČEĆE (Naslikao: José ANTOLINEZ, Stara pinakoteka, München)

VRIJEME IŠČEKIVANJA – NE OTKLONITI POKLON PRIANJAJUĆ ZLU (M. SPAHIJA)

Marija - - začetnica boljeg svijeta

Početak svijeta boljega
U ovaj dan se začinje
Jer život poče Djevica
Božanske Riječi Rodilja.

Ti, Kćeri Višnje Svjetlosti,
Ti, Diko roda ljudskoga,
Tvoj Sin Te, evo, sačuva
Od ljage grijeha istočnog.

Golubice Ti ponizna,
Sva čista, sveta, nevina,
Ti budi blagovjesnica
Svem svijetu mira Božjega.

Sva slava Ocu višnjemu
I Sinu s Duhom Presvetim
Jedinstvenom što milosti
Obdariše Te Bezgrešnu. Amen.

(Iz Časoslova Božjeg naroda)

GLASNIK Srca Isusova i Marijina

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove. – Glavni i odgovorni urednik: Valentin Miklobušec. – Uredničko vijeće: Josip Antolović, Ignac Belak, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Stjepan Kuzmić, Valentin Miklobušec, Mato Rusan i Marijan Steiner. – Tehnički urednici: Ignac Belak i Miro Jurić. – Adresa uredništva i uprave: Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp 699. – Telefon: (041) 434-710, (433-362). – Tisak »Plamen«, Slavonski Brod. – Cijena pojedinog broja 150 d. – Godišnja pretplata 1800 d. – Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10 posto popusta. – Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu uprave. – Poštarina plaćena u gotovom. Rukopise i fotografije ne vraćamo.

Urednikova riječ

Prilike u koje smo dovedeni nipošto nisu ružičaste. A kad još i zima pokuca na vrata, brige rastu preko glave, i lako potonemo u sivilu beznađa. Čemu se još uopće možemo nadati? Što još možemo očekivati? Od ljudi ništa dobra! Ljudi su svoje riječi iscrpli, lijepa obećanja porekli ružnim djelima!

Mi ipak vjerujemo da čovjek ne piše sam svoju povijest. Da je sâm, već bi davno potpisao vlastitu osmrtnicu. Mi vjerujemo da povijest svakog pojedinca, i cijelog svijeta, svake obitelji i svake zajednice, pa i narodne, skupa s čovjekom piše Bog. I što god ljudska ruka pokvari, Bog popravlja. Kad god čovjek zaluta, Bog ga izvodi na pravi put. Vjerujte, Bog nas ne napušta ni onda kad nas tjelesni život napusti. Bog je vjeran, zato i mi imamo nade.

Polažemo li mi svoju nadu u Boga? Čeka li naše srce Boga kao što ga je čekala Gospa? Vjerujemo li da će on doći da nas izbavi? Vjerujemo li da njegovo izbavljenje nije onakvo kako bismo mi htjeli, nego daleko ljepše, božanski lijepo?

Gospina vremena bila su isto tako teška, a ona je ipak čekala i nadala se, čekala i molila – dok se obećanje nije ispunilo. Znamo li mi svoje čekanje ispuniti nadom, radom i molitvom, ili smo pasivni?

Evropa je zapala u tamu, gotovo u očaj, jer je htjela svoju povijest pisati bez Boga. Više se pouzdala u luč svoga uma, negoli u Sunce Božje Mudrosti! Zato se našla na bespuću i ne vidi cilja. Ono što mora cijela Evropa, to mora svaki pojedinac i svaka zajednica, obiteljska i narodna: ponovno zaroniti u misterij prisutnog Boga, čuti njegovu riječ u povijesti, primiti njegov sakramenat u svojoj sadašnjosti. Čovjek mora postati putnik prema ljubavi a ne prema smrti, pa će imati hrabrosti i nade za život. Ojačan misterijem Boga, postat će svjetlo koje privlači, okuplja i obasjava – makar kako noć zablude bila crna a laž propagande gusta.

GLASNIK
Srca Isusova i Marijina

GOD. 78. PROSINAC 1987. BR. 12

SADRŽAJ

HVALA NA PISMU 400
SRCE KOJE ČEKA, Newman – V. Miklobušec 401
KAKO DO USPJEHA?, J. Antolović 402
USPJEH JE U VJERNOSTI, SUBRAT 403
ZA PONOVNU EVANGELIZACIJU EVROPE, P. Galauner .. 404
U SUSRET!, R. Grgec 406
MISTERIJ CRKVE, R. Brajičić . 407
GOSPIN ADVENAT, A. Weissgerber 408
RIJEČ I SAKRAMENAT, M. Steiner 410
PUTNIK PREMA LJUBAVI, J. Antolović 412
ZA ŽIVOT TREBA HRABROSTI I NADE, S. Bošnjak 413
STARO GNIJEZDO UZ MORE, TINO 414
NADA, AFORIST 416
ODGOJILA SVEĆENIKA, S. Kuzmić 418
LEA, HVALA TI!, IVNA 420
MIR MEĐU NARODIMA, M. Rusan 422
OPET O NAŠOJ TVORNICI, A. Gabrić 423
S. SILVINA PIŠE, S. Mužić ... 424
POHOD SJEVERNOM KAMERUNU, M. Šurjan 426
PETAR KASUI, H. Cieslik 426
ŽIVOT ZA DRUGOGA, S. Bošnjak 428
MARIJA MAJKA, D. Bartulović 429

Hvala na pismu

KRIVI KORAK – – DUGA PATNJA

Cijenjeni uredniče!

Dobro poznajete ljude kad im dajete tako divne savjete koje čitam u Glasniku. Lijepo vas molim da i meni odgovorite. Nisam navikla pisanju, ali ću vam objasniti kako najbolje budem znala.

Bilo mi je 12 godina kad sam ostala siroče, bez oca. Rasla sam s majkom i bratom. Kad je došlo vrijeme brat se oženio, a ja sam još nekoliko godina rasla.

Nije mi bilo punih 17 godina kad je majka odlučila da me uda za čovjeka meni posve nepoznatog. Zbog kojekakvih njezinih nagovora i primjedbi pristala sam na brak – ali samo ustima. Moje srce i sve misli osvojio je drugi mladić s kojim sam se poznavala 2 godine. No, ja nisam mogla o sebi odlučivati. Odlučivali su drugi. Malo tko u mom mjestu nije znao da se udajem preko volje. Znao je to i moj budući muž, znali su i njegovi roditelji. On je ipak stalno zapitkivao da li ću poći za njega, i koliko ću dobiti miraza. Mislila sam da barem on mene voli, pa ću se vjerojatno priviknuti na njega i s vremenom ga zavoljeti. Krivo sam mislila. On nije volio, i ne voli, nikog osim sebe, i vjerujte mi, nikad ga nisam mogla zavoljeti. Samo sam se priviknula na njega. Uvijek je grub. Nikad me nije poljubio. Nikad nije rekao ljubaznu riječ. Prve 3 godine takvog braka bile su pravi pakao, a ni dalje nije puno bolje. Ja nisam išla nikamo od kuće jer je bio u strahu za mene. Pun je samovlasti, a ja moram biti pokorna kao dijete u povoju. Da li Sv. Pavao u svojoj poslanici traži od žena takvu pokornost muževima?

Djece nismo imali 6 godina. Bog nije blagoslovio naš brak. Ja sam se žarko utekla B. D. Mariji molitvom i postom, i dragi Bog mi je uslišio molbu. Rodio mi se sin. Bio je i ostao dosta boležljiv. Poslije sam rodila i kćer. Sve me to jako pogađalo jer sam sama morala voditi brigu oko djece. Muž je samo gledao sa strane. Nije volio djecu, niti je vodio brigu o njima.

Uvijek sam sebe prekoravala da sam nešto kriva, da mi je to Božja kazna što sam išla u takav brak, ako je to uopće brak? Uvijek sam išla u crkvu i molila: »O Bože, Ti si mi dao taj križ, daj da ga nosim do kraja!« Za sve sam krivila sebe i molila Boga da mi pomogne kako bih ustrajala do kraja.

Sin je odrastao i pošao je krivim putem. Mene je sve to pogađalo i završila sam u bolnici, slomljenih živaca.

Psihijatri u bolnici bili su vješti. Uspjeli su zaviriti u svaki kutak moje duše i mog života. Rekoše da mi je u životu potrebno malo nježnosti i ljubavi. Od koga bih je mogla dobiti? Od muža ne, od djece također ne. Oni čak i ne slute kakve ja paklene muke podnosim kroz ovaj život.

I kći je odrasla ali me ne razumije. Ona mi zna reći: »Pa između tebe i tate nema nikad sloge. Uvijek idete jedan šumom, drugi drumom!«

Godinama mi nije palo na pamet da ljubav i razumijevanje potražim u naručju drugog muškarca. Ali, došle su krizne godine. Za mene je to još gore nego u pubertetu. Više nemam vlasti ni kontrole nad sobom. Svaki drhtaj moga srca zove ime onog kojeg sam nekad voljela: »Da li me još voliš? Da li me još pamtiš?« Sreli smo se iznenada. Bilo je to kao da se nikad nismo ni rastali. Ja uopće nisam razmišljala o činjenici da je on tuđi muž. Za mene je on bio moj.

Evo, pala sam, ima tome već 5 godina. Ne znam kako da prestanem. Želim ga vidjeti, želim susrete s njim. Oči traže samo njega.

Kako popraviti promašaj? Muči me što sam sada sagriješila, a cijelu mladost brižno sam pazila na čistoću.

ŽALOSNA KATARINA

Već u naslovu koji sam stavio nad vaše pismo, odgovorio sam na vaše pitanje. Vaša vam je mama uradila krivicu, ali je ona više

ne može ispraviti. Da li ste joj rekli da vaše srce čezne za drugim mladićem? Njezina prisila sigurno nije bila tolika da joj se ne biste mogli oduprijeti. Vi ste ipak išli u brak bezuvjetno, makar s varavom nadom da ćete s vremenom zavoljeti mladića za kojeg vas udaju.

Nakon toliko godina bračnog života, u kojem ste imali i dvoje djece, vi se ne možete vratiti u mladost. Zato se oslobodite svih iluzija.

Život bez ljubavi uistinu je težak, velika patnja. Rješenje sigurno nije na putu kojim ste krenuli. Osjećajni povratak u pubertet veoma je opasna stvar. Ne pridajete li vi onim danima neku preuveličanu, idealiziranu ljepotu? Mladić, kojega ste nekoć voljeli, danas je tuđi muž. Čak da vi svoga muža napustite, da dokažete ništetnost svoga braka od početka – u što jako sumnjam – nećete steći nikakvo pravo na tuđeg muža. To što ste s njim sagriješili, znak je vaše i njegove slabosti a ne pokazatelj tko kome pripada.

Za podrobnije upute o svom braku obratite se na Nadbiskupski ženidbeni sud u Zagrebu, Kaptol 31, pp 553. Zamolite razgovor sa sucem istražiteljem. To je monsinjor Ivan Vragović. Na temelju bogatog iskustva koje ima u tim pitanjima, moći će i vama dati pravi savjet.

Ja vam želim smirenje i snagu za daljnji život. Gospodin ne uskraćuje svoje milosti onima koji je u njega iskreno i ustrajno mole.

UREDNIK

Srce koje čeka

Nije dosta samo vjerovati. Treba bdjeti!
Nije dosta samo voljeti. Treba bdjeti!
Nije dosta samo predati se. Treba bdjeti!

Bdjeti?
Zašto bdjeti i koga čekati?

Čekati treba, i dočekati, neizreciv onaj događaj:
Dolazak samog Krista!

Znate li što će reći – prijatelja čekati?
Nadati se da će ipak doći,
premda kasni i srce vam zbog toga trpi.
Znate li što će reći – zabrinut biti
za nešto što se može zbiti, a može ipak izostati?
Znate li što će reći – na pomolu biti silnog događaja
od kojeg vam srce razdragano kuca?

Znate li što to znači – ljubljenog imati negdje daleko,
čekati vijesti od njega mile
i dan – na – dan se pitati:
»Što li radi moj mi dragi ovog časa?
Je li dobro? Je li zdravo?
Zašto nema od njeg glasa?«

I znate li što to znači živjeti za nekoga,
s kim vas spone srca vežu,
čiji pogled vaše oči slijede,
kog u svojoj duši razmatrate,
kog i migom, gle, oponašate,
čije želje u svem pretječete,
čija sreća ispunja vas smijehom,
čija žalost na oči vam suze vabi,
čija muka i vas tare,
a uspjeh mu svaki, radošću vas vrelom puni?

Bdjeti – čekajući Krista,
ne dati očima sna do jutarnjeg blista,
to je zanos onog srca
koje snagu crpi na izvoru Vječnoga.

John-Henry NEWMAN
Prepjevao: V. MIKLOBUŠEC

Kako do uspjeha?

Nije potrebno imati neko veliko znanje iz psihologije, da bismo spoznali kako čovjek nosi u sebi prirođenu težinu za uspjehom. O čemu drugom negoli o tom govore toliki nastupi sportaša, pjevača, glazbenika i glumaca, tolike izložbe slikara i kipara, književne večeri pjesnika i pisaca, natjecanja u iskazivanju znanja itd.? Čovjek se želi pokazati kao uspješan, spretan, snalažljiv, sposoban. Sve je to dobro dokle god ostaje u granicama morala, jer bez težnje za uspjehom ne bi bilo napretka ni na kojem području čovjekova djelovanja. A ipak se, ako se malo dublje zamislimo u smisao čovjekova života, možemo pitati koji je najuspješniji čovjekov put do uspjeha. Kršćanstvo veli da su to i koji su to najuspjeliji ljudi sveci, ljudi koji koracaju putevima junačke savršenosti. Oni, doduše, kao i mi koracaju korak po korak prašnim cestama života, jedu često put suhi i tvrdi kruh sive svagdašnjice, ali nešto ih od nas ipak dijeli. Što? To obično potpuno spoznamo kad više nisu među nama.

SVECI SU LJUDI KOJI SU IZDRŽALI

Oni su u kušnjama i krizama života, u patnjama i opterećenjima izdržali. Nisu pali u malodušnost, a još manje u očaj. Nisu sumnjali, već su vjerovali i nadali se protiv nade, ljubili i onda kada je sve oko njih odisalo mržnjom, zavišću i zlobom. Oni su uvijek računali s Božjom milošću. Ako su i posrnuli, računali su s Božjim milosrđem i praštanjem. Nisu se nekad zatvarali Božjoj milosti. Njoj su vrata njihovih srca uvijek bila otvorena, uvijek spremni da je prime i s njome surađuju. Nisu joj se protivili. S njezina puta uklanjali su sve zapreke, i tako su uvijek ostali na pravom putu prema uspjehu, te onom istinskom rastu i samopotvrđivanju, kako je i zamišljeno u Božjem planu o čovjeku.

Jedan od najvećih suvremenih teologa, Hans Urs Von Balthasar, ovako je ocrtao tajnu svetaca: »Sveci znaju da Bog nikad nije stranac, onaj drugi. On im je kad zove nutarnjiji nego što sam ja sâm sebi. Oni su se svojim predanjem više razvili i ostvarili nego itko tko ostaje sam kod sebe. Čovjek se otuđuje samo ako ne slijedi ili ako samo s pola srca slijedi Božji glas. Svetac pokazuje da čovjek može biti kršćanski potpun samo po milosti. On je sav plamen, ali takav koji gori od apsolutnog ognja; on je nesebičan, ali ipak posve svoj, on je naprosto čovjek.« Mogli bismo reći potpun, uspio čovjek.

SVETOSTI NEMA BEZ DOSLJEDNOSTI

Sveci su potpuni, uspjeli ljudi, jer su dosljedni kršćani, vjernici. Njihova vjera nije samo naljepnica, navlaka. Ona je u njima duboko ukorijenjena, prožima im razum, volju, srce, čitavo biće. Oni nisu kao ljudi koji žive po načelu: »Da, ja jesam kršćanin, ali u vjeri ipak ne treba pretjerivati!« Točno je da ni u čemu ne valja pretjerivati, ali kad je riječ o vjeri, onda valja biti korjenit kako nas Isus uči u Evanđelju. Za svece vjera i život po njoj nije vrednota kraj mnogih drugih pravnih ili sumnjivih vrijednosti, već vrednota nad vrednotama, od koje se živi i za koju se sve žrtvuje pa i vlastiti život.

Papa Ivan XXIII pisao je jednoj svojoj nećakinji ovako: »Tvoj biskupski ujak ne može ti otkriti nikakovu veliku tajnu, no ipak ti mogu reći, da sam od mladosti naučio i toga se držao, naime, s velikom sam se jednostavnošću trudio da u svemu tražim Gospodinovu volju, a ne svoju volju i svoj ukus. I to mi je uvijek sačuvalo mir i uravnoteženost.« Evo tajne svetosti, eto uspjeha u životu!

LJUDI ZA SVE PRILIKE

Sveci, i oni stari i oni iz naših dana, a ima ih hvala Bogu i danas, pokazuju da život po Evanđelju ne samo da nije nikakva utopija, nego da je najuspjeliji život. Njihovi životopisi, u kojima su opisane činjenice iz njihova života, to najbolje dokazuju. Tko prati dobronamjerno i bez predrasuda život i djelovanje Ivana Pavla II, Majke Terezije, Chiare Lubich, a i mnogih drugih kršćana, uvjerit će se da su to uspjele ljudske ličnosti. Život u Božjoj ljubavi, u prijateljstvu s Kristom otvara nove, neslućene mogućnosti. Oni koji žive takvim životom ljudi su za sva vremena, za sve prilike i neprilike.

Edith Stein, nedavno proglašena blaženom velika i umna žena naših dana, mučenica, jasno govori o doživljenom iskustvenom samoostvarivanju: Bog – i on jedini – posve obuhvaća svaki stvoreni duh. Tko mu se predaje po sjedinjenju s njim u ljubavi, postiže najvišu savršenost svog bića.« Edith Stein, kao i toliki drugi veliki kršćani, u susretu s Bogom doživjeli su i svu puninu svoga života, najuzvišenije samoostvarenje, samopotvrđenje bez premca.

Dobro je o tome razmišljati, jer to je put da čovjek ne samo osmisli svoj život, nego i da ga živi u punini, da posve uspije. Mogu uspjeti, mogu postati velik, vrijedan, ali samo u Bogu i po Kristu našem Gospodinu, najidealnijem čovjeku što je živio ovdje na zemlji, koji nas htio učiniti Božjom djecom, je svojim bogočovještvom bogolikima u najdoličnijem smislu.

Josip ANTOLOVIĆ

Uspjeh je u vjernosti !

Život redovničkog brata u Družbi Isusovoj ima svoju vrijednost, i puni smisao, samo iz Isusovog poziva i osobnog, trajnog prihvaćanja. Tako mi, Božjim darom, bivamo uistinu duhovno bogati, jer ne stječemo »blago koje moljac grize i rđa izjeda«, nego ono koje je trajno jer je s nebesa, i nas već na zemlji čini »nebeskima«. Da bi oni koji su pozvani taj cilj što uspješnije postigli, polažu tri zavjeta: siromaštva, čistoće i poslušnosti. Na taj način suobličuju se Kristu siromašnom, da budu slobodni od vremenitih briga. Suobličuju se Kristu koji je svoje srce dao Ocu i svim ljudima. Suobličuju se Kristu koji »nije došao da mu služe, nego da služi«. Biti slobodan od pohlepe za bogatstvom, za tjelesnim užitkom i za vlašću – znači biti otvoren za Božje Kraljevstvo.

Redovnička braća bave se obično materijalnim poslovima, ali ne na materijalistički način; rade za tjelesne potrebe, ali ne iz tjelesne ljubavi; suvereni su gospodari nad sobom – tako što slušaju. Zato se na samrti redovničkog brata nikada ne može reći: »Primio je svoju plaću«, nego samo ovako: »Gospodin kojemu je svim srcem služio, bio mu vječna nagrada!«

To su osnovne misli koje su i bratu Nikoli Krnežiću, redovniku Družbe Isusove, izrekli svi čestitari na Zametu, 18. listopada prilikom proslave pedesete obljetnice njegove redovničke vjernosti Isusu i svojoj braći.

Brat Nikola rodom je iz Krašića. U Družbu je stupio kao zreo mladić. Gotovo cijeli svoj život vjerno radi kao kuhar. Čestitamo mu, što je u pozivu brata pomoćnika prepoznao »sakriveno blago« služenja iz ljubavi.

SUBRAT

NAKON EUHARISTIJE BIO JE SVEČANI OBJED. BR. NIKOLA SJEDI IZMEĐU SVOG RODENOG BRATA I ISUSOVAČKOG PROVINCIJALA O. STJEPANA KUŠANA KOJI MU ČESTITA U IME SVE REDOVNIČKE SUBRAĆE I SVIH PRIJATELJA

Za ponovnu evangelizaciju Evrope

Evropa je nekoć imala izgled kršćanskog kontinenta. Kršćanstvo je u njoj relativno brzo uhvatilo korijen, preobrazilo dušu evropskog čovjeka i cjelokupnom životu utisnulo svoj pečat. Evropa je brzo postala ishodište velikih misionarskih pothvata, kako u dodiru s novim barbarskim narodima za vrijeme njihova doseljenja tako i u novovjekim otkrićima do tad nepoznatih kontinenata.

KRŠĆANSTVO JE JOŠ PRISUTNO U EVROPI

Danas Evropa više nije u cijelosti kršćanska, ali još nosi stari kršćanski pečat. Kršćanstvo je tako duboko proželo evropskog čovjeka da ga se ne može preko noći, pa niti za nekoliko desetljeća, posve raskršćaniti. Ostalo je previše uspomena i spomenika iz prošlih vremena koji nose na sebi kršćansko obilježje. Naše katedrale, te divne građevine iz stoljeća duboke i žive vjere, vrhunska glazba i likovna umjetnost, sve nam to govori ne samo o prošlosti, nego ponazočuje kršćanstvo i u sadašnjosti.

TEŽNJA ZA NEZAVISNOŠĆU

Ipak, kršćanstvo više ne daje osnovni ton evropskoj misli, evropskoj kulturi, evropskom životu. Umjetnost svih vrsta, privatni i društveni život, kao da se otimaju svakom utjecaju kršćanstva. Tolika ozakonjena ubijanja nerođene djece samo potvrđuju kako se Evropa emancipirala i želi se udaljiti od kršćanstva. Kardinal König upravo ovih dana primjećuje za Austriju da se u ovom trenutku javlja novi val netrpeljivosti prema Crkvi. To pomalo postaje moda u sadašnjoj izdavačkoj djelatnosti. Ta i takva Evropa mnogostruko je ugrožena. Ne samo što je u sebi duboko podijeljena na Istok i Zapad, ona i biološki proživljava tešku krizu. God. 1960. Evropljani su predstavljali 25 posto svjetskog pučanstva. Danas je taj postotak mnogo niži. Bude li prirast tekao istim smjerom, sredinom 21. stoljeća, bit će u velikoj obitelji čovječanstva još samo 5 posto Evropljana. Čini se kao da evropski čovjek ne želi živjeti. Nema povjerenja u budućnost. Kao da je izgubio svoj identitet, svoju vlastitu dušu, i to u oba dijela (istočnom i zapadnom) dubokim jazom razdijeljenog kontinenta.

PROBLEM EVROPE

Ivan Pavao II često je svraćao pažnju na Evropu, na njezinu povijesnu ulogu u prošlosti kao i na njezinu duhovnu ugroženost u sadašnjosti. Njegova je osnovna misao, kako je ističe u svom pismu predsjednicima evropskih Biskupskih konferencija od 5. siječnja prošle godine: »Moramo ujediniti naše snage da otkrijemo svoje početke i iznova oživimo prave vrijednosti koje su nekad oblikovale duhovno jedinstvo Evrope i hranili plamen civilizacije kojim su se poslužili toliki drugi narodi zemlje.« Po Papinoj inicijativi održavaju se, već nekoliko godina, znanstveni kongresi o kršćanskim korijenima Evrope. Uz Sv. Benedikta, davno priznatog zaštitnika Evrope, proglašuje slavenske apostole Ćirila i Metoda, za suzaštitnike, da bi što dublje označio jedinstvo Evrope od Atlantika do Urala, i da pokaže na one kršćanske korijene koji su oblikovali Evropu kako na Istoku tako i na Zapadu.

U susretu sa sudionicima VI. simpozija predstavnika evropskih biskupskih konferencija, u listopadu 1985. – na kojem se raspravljalo o temi »Sekularizacija u naviještanje Evanđelja u današnjoj Evropi – Sv. Otac iznosi svoju viziju Evrope i zacrtava smjernice za ponovnu evangelizaciju Evrope koja se

Crkvi nameće kao nov i hitan zadatak.

PAPA UPOZORAVA

Prema navodima Sv. Oca, evropski je čovjek sav zauzet izgradnjom »zemaljskog grada.« Izgubio je iz vida »Božji grad« ili ga je svjesno isključio. Bog ostaje izvan njegovog vidokruga. Na Zapadu je čovjek postao žrtva blagostanja, a na Istoku žrtva političke vlasti. Kultura je izgubila vodeću ulogu. Duhovni ideali su izblijedili i vodi se grčevita borba samo za moć i što veće blagostanje. Današnji čovjek, koji toliko ističe svoju zrelost i slobodu, želi spojiti nespojivo. Bježi od osobne odgovornosti, trpi od samoće, ugrožen je mnogim nevoljama u vlastitoj nutrini, nastoji izbjeći smrt i trpi od zastrašujućeg beznađa. Taj čovjek, i takva Evropa, velika su briga Crkve. »U dubokoj poniznosti – veli sv. Otac – ali i sa svom ozbiljnošću utemeljenom na Kristu, Crkva je svjesna da mora Evropi dati ono što ona danas najviše treba, a što ona sama sebi ne može dati. Crkva je pozvana da modernom društvu dade dušu, kako onom »slobodarskom« društvu Zapada tako i onom, prividno jedinstvenom, društvu Istoka. Tu dušu Crkva mora dati ne odozgo, niti izvana, nego iznutra, postavši tako bliska današnjem čovjeku. To zahtijeva djelatnu prisutnost Crkve i njezino snažno sudioništvo u životu evropskog čovjeka.«

PAPA UKAZUJE NA NOVA RJEŠENJA

Rješenje tog velikog zadatka nazrijeva se u novim glasnicima evanđelja. Prema Sv. Ocu, ti bi glasnici morali biti veliki humanisti koji poznaju dubinu ljudskog srca, koji znaju sudjelovati u radostima i nadama, ali isto tako i u tjeskobama i žalostima današnjeg čovjeka. U isto vrijeme morali bi biti duboko zaljubljeni u Boga. Trebamo novih svetaca, ističe Sv. Otac. Veliki nosioci prve evangelizacije Evrope bili su i veliki sveci. Moramo moliti Gospodina da umnoži duh svetosti u današnjoj Crkvi i da među sinovima Evrope podigne nove svece za ovu drugu evangelizaciju starog kršćanskog kontinenta.

DRUGA EVANGELIZACIJA KAO ZADATAK

Predstavnici evropskih Biskupskih konferencija osjetili su u tom Papinom pozivu za sebe veliki nalog, i počeli su ozbiljno razmišljati o tom velikom zadatku. »Moramo sve uložiti da bismo probudili za vjeru nove generacije i mladim ljudima približili Krista, koji je put, istina i život,« poručuju nam sa svog posljednjeg sastanka, koji su početkom ove godine održali u Njemačkoj.

Druga evangelizacija Evrope postao je hitan zadatak Crkve. Hoće li današnja Crkva u Evropi biti sposobna da ponovno unese Evanđelje u srce i život evropskog čovjeka?! To ovisi i o našoj molitvi!

Zato ćemo moliti zajedno sa Sv. Ocem na tu veliku nakanu. Molit ćemo da Božjem narodu u Evropi, svećenicima i laicima, dođe do pune svijesti da se nalazimo pred drugom evangelizacijom našeg kontinenta. Molit ćemo da evropska Crkva oblikuje nove velike misionare za tu evangelizaciju. Molit ćemo da Duh Sveti u krilu evropske Crkve pokrene mnoge nove inicijative u tom procesu evangelizacije vlastite kuće.

Nakana naših biskupa:

ZA PLODAN RAD
DJELATNIKA
U INOZEMNOJ PASTVI

Najljepši spomenik i najpotresnija slika našeg čovjeka u tuđini i brige Crkve za naše radnike u inozemstvu jest spomen – spis »Katolička Crkva i Hrvati izvan domovine«.

Listajući taj zbornik, čovjeka obuzima osjećaj tuge zbog tolikog broja raspršene braće i sestara po svim meridijanima i paralelama. U isto vrijeme prožima nas ponos i radost zbog brige i ljubavi tolikih djelatnika – svećenika, redovnika, redovnica i laika – koji prate našeg iskorijenjenog, često puta ugroženog i mnogim nevoljama i patnjama opterećenog, čovjeka. Nije lako ni tom čovjeku ni njegovom duhovnom pratiocu. Zato ćemo ovog mjeseca u domaćoj Crkvi moliti za te naše duhovne djelatnike da im ne ponestane ljubavi, dobrote, požrtvovnosti i spretnosti u služenju našem čovjeku, u toj borbi da sačuva svoje zajedništvo s domaćom Crkvom i stoljetnom baštinom kulturnih vrednota.

Molit ćemo da njihov rad bude plodan kako bi naš čovjek sačuvao vjeru u sebe, vjeru u svoju Crkvu, vjeru u svoju domovinu. Molit ćemo kroz cijeli ovaj mjesec, a osobito koncem mjeseca uz naš Iseljenički dan, na blagdan Sv. Obitelji, 27. prosinca.

Petar GALAUNER

U susret!

Piše: prof. Radovan GRGEC

Da čovjek pođe nekomu ili nečemu u susret, treba katkada da bude ne samo odlučan i hrabar nego i otvoren i mudar. Otvoren poput oca koji je, raskrilivši ruke, pošao ususret rasipnom sinu, mudar poput djevica iz evanđeoske prispodobe koje su s upaljenim svjetiljkama pošle ususret Gospodaru. Hrabrost je i mudrost poći u susret, a ne, oborivši pogled i okrenuvši leđa, izbjeći susret i pobjeći. Poći u susret! Suočiti se! Bilo je to geslo velikog pisca i kršćanina Georgesa Bernanosa.

Iako su naša lutanja i putovanja često bijeg od sebe i drugih, čitav naš život, htjeli mi to ili ne, zapravo je hod ususret nekomu ili nečemu nepoznatom i neizvjesnom. Od svega čemu idemo ususret samo je jedan događaj izvjestan: smrt. Kršćanin, pak, vjeruje da taj događaj nije skok u ništavilo nego susret s Nekim koji ga ljubi i koji ga je oduvijek ljubio. Kršćaninov put »od gnijezda do zvijezda« treba da bude put ususret Kralju vjekova kojemu je služio i pod čijom se zastavom borio.

Kao sv. Ignacije Lojolski, i mi želimo da budemo u službi bližnjega, tj. u službi vječnoga Kralja, kao njegovi vitezovi, ne stideći se tih drevnih simbola o kojima smo prošli put pisali. Uostalom, budimo pametni! Taj Kralj, pod čijom su zastavom pali i na drugi svijet otišli toliki vjerni kršćani, nije netko maglovito dalek ni nepristupačno visok.

Taj Kralj, čijega se prvog i drugog dolaska sjećamo u ovo adventsko vrijeme, jest ono Dijete kojemu pjevamo u staroj hrvatskoj božićnoj pjesmi: »Narodil nam se Kralj nebeski!« Taj Kralj, kojega iščekujemo hrleći mu ususret, i prije nego što smo i krenuli, pošao je ususret nama, rodio se kao čovjek, da nam bude bliže.

Isus Krist živi kao Kralj srdaca i kao cilj naših lutanja u središtu raznih kultura kroz ljudsku povijest. Idući Njemu ususret kao vjernici, mi premošćujemo jaz između kršćanstva i suvremene kulture što se otvorio pred našim očima. Na taj način možemo »preskočiti« jaz između Evanđelja i kulture, imajući na pameti riječi što ih je Ivan Pavao II. kazao na svom nedavnom putu po Americi, u mjesecu rujnu u gradu New Orleansu: »Od osnovne je važnosti da Evanđelje pročisti kulturu, uzvisi je i usmjeri prema službi istinskim ljudskim vrednotama!« Kao što rekosmo, služba čovjeku i istinskim ljudskim vrednotama jest služba Kralju kojemu svi mi idemo ususret.

Idući ususret Kralju moramo svladati i preskočiti mnoge suprotivštine i prepreke, od kojih se najveća nalazi u našim zatvorenim i sebičnim srcima. Ljudska srca treba da se obrate, pročiste i prosvijetle pravom mudrošću. Prava mudrost se, pak, ne nalazi prvenstveno u znanju, snalažljivosti i, kako kaže Sveto pismo, »u poznavanju zloće« (Sir 19,22), jer je »mudrost ovog svijeta ludost pred Bogom« (I Kor, 3,19). Pravu mudrost posjedujemo kad, iskorjenjujući zloću iz srca, idemo hrabro ususret Dobroti.

Prvi petak

Misterij Crkve

Priredio: Rudolf BRAJIČIĆ

Rođena 12. listopada 1891. u Šleziji, Edita Stein je bila dijete pobožnih židovskih roditelja. Kao profesorica – asistentica filozofa Husserla, začetnika jedne novije filozofske škole, obratila se na katoličku vjeru i postala karmelićankom. Umrla je 1942. godine u zloglasnom logoru u Auschwitzu kao žrtva Hitlerovog antisemitizma. Kao filozofkinja u svojim filozofskim djelima postupa strogo znanstveno, ali kada piše svoje religiozne misli i doživljaje nježna je i osjetljiva.

Misli koje ćemo ovdje iznijeti uzete su iz njezine knjige »Žena i njezin usud«. Te su misli takve da bismo ih mogli pripisati sv. Augustinu, velikom i dubokom crkvenom piscu. Edita pokušava Crkvu, Mariju i vjerničku dušu smjestiti u Božje planove koje je ostvario Krist.

Među najpristupačnije pojmove ljudskom duhu, piše ona, spada pojam o Crkvi. Svaki koji vjeruje u Isusa Krista, koji se nada ispunjenju njegovih obećanja, kojega s Kristom veže ljubav i vršenje njegovih zapovijedi, mora biti u dubokom duhovnom zajedništvu i sa svima onima koji s njim dijele isti duh. Oni koji su Gospodina slijedili za njegova zemaljskog života, bili su mladi i stvarali su kršćansku zajednicu. To su oni koji su širili bogatstvo vjere, iz koje su crpli svoje zajedništvo i predali ga u baštinu budućim vremenima sve do naših dana.

Ali, ako je već naravna zajednica nešto više od zbroja različitih pojedinki, ako je već ona jedinstveno organizirana, onda to mnogo više vrijedi za vrhunaravnu zajednicu – Crkvu. Jedinstvo je duše s Kristom drukčije od zajedništva dviju zemaljskih osoba. Ono započinje krštenjem i stalno se utvrđuje drugim sakramentima tako da vodi do potpunog objedinjavanja i zajedničkog životnog »soka« – kao što nam to govori već onaj simbol o trsu i lozama.

To sjedinjenje s Kristom uključuje i sjedinjenje udova među sobom. Zato se Crkva i zove otajstvenim Kristovim tijelom. To je tijelo živo, a duša, koja ga oživljuje, to je Kristov Duh. To je Duh Sveti pa je Crkva hram Duha Svetoga.

Unatoč stvarnom jedinstvu Glave i tijela, Crkva je, u odnosu na Krista, neovisna osoba. Ukoliko je Krist Sin vječnog Oca, utoliko je živio prije postanka svijeta i prije svake ljudske egzistencije. Čovječanstvo je bilo stvoreno prije nego je Krist uzeo ljudsku narav i učinio je svojom. Po utjelovljenju donio je On čovječanstvu svoj božanski život. Svojim otkupiteljskim djelom osposobio je to čovječanstvo da primi milost. Crkva je otkupljeno čovječanstvo, nanovo stvoreno samom Kristovom supstancijom.

Prva ćelija otkupljenog čovječanstva je Marija. Prije nego se Sin Božji rodio od Presvete Djevice, stvorio ju je ispunjenu Duhom Svetim, a u njoj i s njom stvorio je Crkvu. Zato je Crkva različita od njega, ali tako da je s njim nerazrješivo povezana.

Svaka duša očišćena krštenjem i promaknuta u stanje milosti, već je samim tim nanovo stvorena od Krista i rođena za Krista. Ali ona je stvorena u Crkvi i rođena je po Crkvi. Tako je Crkva majka svih onih na koje se proteže otkupljenje. Ona je to snagom svoga sjedinjenja s Kristom. Budući da je Kristova Zaručnica, ona s njim surađuje u njegovu otkupiteljskom djelu.

Gospin Advenat

Piše: Antun WEISSGERBER

Advenat je – po liturgijskoj predaji već iz 4. vijeka – priprava Božjeg naroda za svetkovinu Isusova rođenja. Kroz četiri tjedna Crkva proživljava starozavjetno očekivanje proroka prvog Kristovog dolaska zajedno s novozavjetnim očekivanjem Crkve njegovog drugog, slavnog dolaska. No, nitko u povijesti spasenja nije imao tako blizak i svet advenat kao ona koja je samoga Krista rodila i svijetu ga podala. Po njoj se ispuniše mesijanska obećanja proroka. U njoj stanovaše Mesija devet mjeseci da bi iz nje izašao svijetu kao Sunce s visina. Dajmo se uživimo u Marijino došašće jer njeno očekivanje uzor je svim Došašćima koja Crkva stoljećima slavi očekujući svetkovinu Kristova rođenja.

PRIJE NAVJEŠTENJA

Što se više približavao Kristov dolazak, to više je u Izraelu rasla čežnja da napokon i dođe Onaj koji ima doći kao »nada Izraelova«, kako reče starac Šimun u hramu. Očekivanje Mesije-Kralja prešlo je preko granica Palestine. Zahvatilo je i pogonske narode Istoka, jer je među njima bilo mnogo raspršenih Židova još od vremena asirskog i babilonskog sužanjstva. Njihovu očekivanju pridonijeli su i mnogi požidovčeni pogani koji prihvatiše vjeru i obrezanje Izraelaca. Opće očekivanje Mesije, bilo je toliko rašireno da je doprlo i do ušiju rimskih povjesničara.

Tacit piše: »Mnogi su bili uvjereni – prema starim svećeničkim spisima – da će u to doba Istok prevladati i da će oni koji dođu iz Judeje domaći se vlasti« (Hist. 5,13).

Svetonije piše: »Po čitavom Istoku uvriježilo se drevno i postojano mišljenje, kako je suđeno da u to doba zavladaju ljudi koji dođu iz Judeje« (Vita Vesp. 4,5).

Josip Flavije piše o buni Židova protiv Rima: »Najviše ih je poticalo na rat neodređeno proroštvo koje se nalazilo u svetim knjigama, da će u ono otprilike doba netko iz njihove zemlje zavladati svijetom.«

Ako je itko posebnom pozornošću slušao sve te javne glasove o skorom dolasku Mesije, onda je to bila mlada Marija, kći Davidova, koja je u svom srcu brižno skupljala glasove proroka o Sinu Davidovu, koji ima naskoro doći iz njezina roda i doma.

No, nisu sva tadašnja očekivanja bila ispravna. Kod farizeja i saduceja bila su to očekivanja posve političke naravi. Oni su se nadali prevlasti Davidova prijestolja u Jeruzalemu nad svim narodima i kraljevstvima. Hvatali su samo glasove o moći vladara, a ne o duhovnoj obnovi koju donosi Spasitelj. Eseni očekivahu dva mesije: jednog iz svećeničkog roda, koji će obnoviti hram i održavanje zakona, drugoga iz kraljevskog roda, koji će kao ratnik zatirati pogane i grešnike.

Tako su i apokrifne »Ode Salomonove« očekivale Mesiju ratnika koji će očistit Jeruzalem od pogana.

Neki su apokaliptičari očekivali nebeskoga Mesiju koji će doći na oblacima da na zemlji uspostavi Božji red. Pobrkali su najave proroka koji razlikuju prvi i drugi dolazak Krista, prvi kao Sina Davidova, drugi kao Sina čovječjega.

Obični puk, nošen katehezom sinagoge, živo je očekivao Mesiju-Kralja, moćnoga i slavnoga, ali nije bio poučen da će taj isti Mesija biti »čovjek boli« i »znak protivljenja«. Tek je Ivan Krstitelj pokazao da će Mesija biti »Jaganjac koji oduzima grijeh svijeta«, prema proroštvu Izaije (53. gl). To »malo stado« izabranih duša, taj »ostatak« pobožnih i skromnih, malobrojan ali budan, bijaše prava jeka proroka. Oni su očekivali Spasitelja koji će izbaviti svijet od grijeha i zloće, koji će biti ne samo »slava Izraela«, nego i »svjetlo pogana«.

U to očekivanje pobožnih i bogobojaznih uvrstila se svakako mlada Marija da mu se pridruži kao najžarča čežnja za dolaskom očekivanog Spasitelja. Njezin magnifikat pokazuje što je mislila o Bogu. Ta himna »malog stada« koje nije imalo javnog ugleda u tadašnjem Izraelu očituje Marijinu čežnju. Plod njezine čežnje za spasenjem bijaše divan. Sva se posvetila Bogu objave kao »zaručnica Jahvina« odlukom svog djevičans-

kog predanja, kako to pokazuje razgovor s Gabrijelom kod navještenja.

KOD NAVJEŠTENJA

Kako li se nazaretska Djevica iznenadila kad je čula od nebeskog vjesnika da je Bogu najmilija (keharitoméne), da upravo nju izabire za Majku svoga Sina koji se želi utjeloviti u njezinu djevičanskom krilu. Odmah je razabrala Božji poziv da postane Majkom Mesije-Kralja kome Bog namjenjuje prijestolje Davidovo i žezlo Judino te mu daje ime Ješuah = Bog spasava. Njezina briga nije tada bila njena slava uz slavnoga Mesiju, nego njena vjernost zavjetu djevičanstva: »Kako će to biti kad ja ne poznam muža?« Kad je doznala da će začeti Sina Božjega po Duhu Svetom, po Snazi Svevišnjega, da će dakle postati djevičanska majka čudom Onoga kome nije ništa nemoguće, spremno je pristala te izgovorila svoj veliki, slobodni odgovor: »Evo službenice Gospodnje! Neka mi bude po riječi tvojoj!«

Od tog sudbonosnog časa za sav svijet, Marijin se opći Advent pretvorio u osobni Advent, a njena djevičanska čežnja pretvorila se u materinsku ljubav prema »Spasitelju mojemu«, da se oba plamena spoje u jedinstven oganj žarke ljubavi prema Sinu Božjemu koji posta Sinom Djevice. Ako je dosad bila blistava zvijezda sionske Kćeri, koja predvodi svoj narod k Mesiji, odsada postaje sjajna zora koja u svom krilu već nosi Sunce s visina. Naskoro će to dugo očekivano Sunce izaći iz krila Zorina, iz Marije – Majke Spasiteljeve.

NAKON NAVJEŠTENJA

Nama se teško uživjeti u zanosni život Marijine duše za vrijeme onih devet mjeseci materinske trudnoće Bogorodice. Bio je to neizreciv zanos iz kojega je izrasla divna himna Marijine zahvalne duše pred staricom Elizabetom.

U Zaharijinoj kući odigrala se tiha drama sa tri himna u počast skorom dolasku Mesijinu koji već boravi u toj kući. Marija ga je donijela kao živa pokaznica. Zato joj Elizabeta kliče u čast pozdravljajući je kao »Majku Gospoda moga«.

Marijina zahvalna pjesma proslavlja dolazak Boga koji njoj »učini velike stvari«, koji uzdiže ponizne i obara ohole.

Kod Ivanova poroda zapjevao je i nijemi Zaharija da počasti porod Preteče koji će »ići pred licem Gospodnjim da mu pripravi putove«.

Tri mjeseca ostala je Gospa u domu Zaharijinu pomažući starici Elizabeti do Ivanova rođenja, a tada se vratila u Nazaret. Čekali su je tjeskobni dani jer Josip ništa nije znao o začeću Kristovu,

(Nastavak na str. 417)

Riječ i sakramenat

Piše: Marijan STEINER

Iskustvo Crkve do srednjeg vijeka, i teologija svetih Otaca, uviđali su povezanost riječi i sakramenta. Tako je sv. Augustin upotrijebio za sakrament izraz »vidljiva riječ«, a za izgovorenu riječ »čujni sakramenat«. No s vremenom je došlo do njihova odvajanja. Riječi izvan sakramenta prestalo se pridavati neku veću važnost, dok se sakramentima ona baš pridaje.

Nakon Drugog vatikanskog sabora riječ dobiva veću važnost u bogoslužju. Opet se naglašava povezanost izgovorene riječi i sakramenata, kao što je to bilo u prvim stoljećima života Crkve.

Kao biće, u kojem je sjedinjen duh i tijelo, čovjek je unaprijed oblikovan za onostrani susret i zajedništvo s Bogom, što mu se omogućuje već i ovdje, na zemlji, preko Božje riječi i sakramenata. Posredstvom riječi i sakramenata i danas se ostvaruje milosna Božja samoobjava za spasenje ljudi.

RIJEČ

Čovjek iskazuje svoje misli nekom riječju, odnosno govorom. Može se kazati da je riječ »slika« misli i mišao po riječi biva prepoznatljivom. Ili još bolje: riječ je »utjelovljena« misao. Kao dogovorni znakovi, riječi poprimaju zajednički smisao... preko govora i na taj način omogućuju sporazumijevanje među ljudima. Riječi nisu nikakav »prazan zvuk«, već način izražavanja osobe. Ne označuju samo predmete i odnose, već i misli, želje, doživljaje. Tako postaju »dijalogalni vez« čovjeka s čovjekom, odnosno čovjeka s Bogom. Postaju sredstvom priopćavanja i razumijevanja.

BOŽJA RIJEČ U STAROM ZAVJETU

U Starom zavjetu Božja je riječ zapravo Božja misao, a objavljuje se na više načina. Ona je, u prvom redu, stvaralačka riječ prikladna da se upravo u njoj zamišlja iskonski stvoriteljski čin: »Gospodnjom su riječju nebesa sazdana i dahom usta njegovih sva vojska njihova... On reče – i sve postade, naredi – i sve se stvori« (Ps 33, 6-9).

Nadalje, u Starom zavjetu Božja riječ se očituje kao riječ zapovijedi i saveza: ona utemeljuje i čuva Božji savez s Izraelom. Sadrži stalnu vrijednost pa je zato predana Mojsiju pismeno na dvije ploče, da bude trajno sačuvana: »Ploče su bile djelo Božje; pismo je bilo pismo Božje u pločama urezano« (Izl 32, 16).

Osim toga, postoji u Starom zavjetu i proročka Božja riječ. Proroci su svjesni da prenose Božju riječ jer njihovi izričaji često započinju, ili završavaju, izrazima kao što su: »ovako govori Gospodin«, »riječ je Gospodnja«. Napokon Božja riječ je povijesna riječ. Prema Svetom pismu ona je stvarnost koja određuje svjetsku povijest i daje joj smisao.

BOŽJA RIJEČ U NOVOM ZAVJETU

U Novom zavjetu sâm je Isus Krist u središtu otajstva riječi. On je utjelovljena Vječna Riječ. On sam govori riječju i čudesnim djelima te izaziva u srcima duhovne promjene: Navješćuje radosnu vijest o Božjem kraljevstvu, naučava kao onaj koji ima vlast, izriče ono što je naučio od Oca, ustanovljuje Euharistiju kao znak Novoga saveza. Isus Krist je zapravo ona, uvijek ista, Božja Riječ koja se najprije tajnovito očitavala u stvaranju, zatim sve jasnije kroz povijest izabranog naroda, dok se napokon nije utjelovila i postala čovjekom. Zato kažemo da je Isus Krist utjelovljena Božja Riječ.

SAKRAMENAT

Sakramenat je latinska riječ koja je zamijenila grčki izraz »mysterion« što znači tajna, otajstvo. Kao što je riječ čujni znak nečije misli tako je sakramenat vidljivi znak nevidljive milosti. Upućuje na Boga i njegov spasiteljski

naum, odnosno na Krista koji je »savršena slika Boga nevidljivoga« (Kol 1,15).

No, sakramenti nisu samo znakovi već i stvarnost. Ono, naime, što označuju to i stvaraju. Npr: krštenje je novo rođenje, Euharistija je hrana u kojoj primamo pravo Kristovo tijelo i krv. Sakramenat nije samo milosni znak, on i tvori milost koju označuje. To je složeni znak, jer je sastavljen od tvari (npr. voda) i riječi (npr. »ja te krstim u ime Oca i Sina i Duha Svetoga«).

KRIST – PRASAKRAMENAT

Krist je prauzor svakog sakramenta. Nebeski je Otac htio da Isus Krist bude jedini pristup k stvarnosti spasenja: »Jedan je Bog, jedan je i posrednik između Boga i ljudi: čovjek Krist Isus« (1 Tim 2,5). Isusovi spasiteljski čini znak su i uzrok milosti koja nam se daruje. Krist je vidljivo ostvarenje Božjeg nauma o spasenju. U njemu se, posve nevidljivi, Bog očituje u, posve vidljivom, čovjeku. U Kristu imamo savršenu sliku sakramenta, u kojem je vidljivo vezano s nevidljivim i tvori cjelinu.

CRKVA SVEOPĆI SAKRAMENAT

O Crkvi, kao sakramentu, nije se govorilo prije Drugog vatikanskog sabora. Kad Koncil govori da je Crkva sakramenat, onda želi izreći da ona pripada Božjem naumu za naše spasenje. U tom smislu kaže se da je Crkva »sakramenat ili znak i oruđe najtješnjeg sjedinjenja s Bogom, i jedinstva cijelog ljudskog roda« (LG 1), odnosno »opći sakramenat spasenja« (LG 48). Crkva je »nastavak« sakramenta-Krista. Ona sadrži u sebi, poput Krista, nešto božansko i ljudsko, vidljivi i nevidljivi elemenat. Tako joj vlastito ustrojstvo omogućuje da bude sakramenat, vidljivi znak nakon uskrsnuća nevidljivog Krista.

SEDAM SAKRAMENATA

Sakramente je ustanovio Krist. Po njima se u Crkvi neprestano ostvaruje njegovo otkupiteljsko djelo. Oni su vidljivi čini samoga Krista po kojima se on »produljuje« u naše vrijeme i u naš prostor.

Do »sedam« svetih sakramenata Crkva je došla razmišljanjem, na osnovi Svetog pisma, o sedam znakova koji proizvode milost: krštenje (Mt 28, 18-19; Dj 2, 38), potvrda (Dj 8, 15-17), euharistija (Mt 26, 26-28), opraštanje grijeha (Iv 20, 22-23), bolesničko pomazanje (Jak 5, 14-15), sveti red (1 Tim 4, 14), ženidba (Ef 5, 31-32).

Svaki od tih sakramenata proizvodi vlastitu milost, tj. suobličuje nas Kristu na sebi vlastiti način.

Ali, treba reći da su učinci jednog sakramenta usko povezani s učincima drugih sakramenata, a svi vode prema onom vrhunskom – Euharistiji. Stoga idealni redoslijed u slavljenju sakramenata izgleda ovako: služba riječi – sakramentalni čin – Euharistija. Na taj se način i najbolje očituje jedinstvo između Božje riječi i sakramenata. Riječ jednostavno vodi prema sakramentu koji je njezino ostvarenje.

Putnik prema ljubavi

Početkom lipnja 1987. prevezen je u bolnicu osamdesetgodišnjak, kölnski nadbiskup i predsjednik Njemačke biskupske konferencije, kardinal Joseph Höffner. Saznavši za njegovu bolest, Ivan Pavao II uputio mu je brzojav u znak »bratske povezanosti« s njime. U svom odgovoru na Papin telegram teško bolesni Kardinal odgovorio je da se uzda u Božje milosrđe te da svoje patnje prikazuje za Crkvu. Svoj odgovor zaključio je doslovno ovako: »Predajem se u Božje ruke, a to su dobre ruke!«

Nadu u Božje milosrđe, predanje u Božje ruke opravdava Knjiga Mudrosti koja govori kako je Bog prema čovjeku veoma brižan i ljubezan. Nadahnuti pisac te knjige govori: »Osim Tebe, Bože, nema Boga koji se brine za sve. . . Jakost svoju pokazuješ samo onda kad ljudi ne vjeruju u puninu Tvoje moći... Ti, silni Gospodaru, sudiš blago i upravljaš nama s velikom pažnjom... Podario si sinovima svojim veliku nadu...« (12, 13.17.18. 19).

Sv. Augustin, nakon mnogih lutanja i moralnih padova, u svojim »Ispovijestima« potvrđuje iz vlastitog iskustva Božju ljubav prema sebi pa piše: »Ja postojim po Tvojoj dobroti koja prethodi svemu onome što si mi učinio i iz čega si me izvukao. Ti me nisi trebao, i ja nisam takvo dobro koje bi Ti moglo pomoći, o moj Gospodine, i moj Bože« (gl 13,1).

Zašto je, dakle, Bog prema čovjeku brižan i ljubezan? Odgovor na to pitanje daje nam sv. Ivan u svojoj prvoj poslanici kad piše: »Bog je ljubav« (4, 16)!

Prema evanđeoskoj objavi Bog je ljubav u samim dubinama svoje biti, i sve ono što čini, sve što stvara, što daje, sve proizlazi iz njegove čiste i nesebične ljubavi. »Jer Ti« – govori starozavjetni mudrac – »ljubiš sva bića i ne mrziš nijedno koje si stvorio« (Mudrost 11, 24).

Bog je i čovjeka stvorio, jer ga je ljubio još prije nego ga je stvorio, prije nego mu je čovjek mogao uzvratiti ljubavlju. Mogu dakle reći: »Postojim jer me Bog ljubi. Moje podrijetlo nije rezultat slijepog slučaja, neke kozmičke nužde, nekog čudnog spleta prirodnih sila, nekog mračnog usuda, već izvire iz slobodne Božje ljubavi. Kažem »slobodne«, jer je samo istinska ljubav suvereno slobodna, a to je Božja Ljubav. Ona stoji na početku moga postojanja, a u srcu me nosila odvijeka.«

Čovjek, dakle, nije bačen u postojanje od neke tamne kobi – kako to uče suvremeni egzistencijalisti, već je došao na svijet stvoren od Boga koji je Ljubav, upravljan je od njega »s velikom pažnjom« (Mudrost 12, 18), s jednim smišljenim planom, s ciljem dostojnim Božje ljubavi i Božje mudrosti. Taj cilj je ljubav, i stoga cilj ljudskog života stoji u ljubavi. Tko ljubi Boga svim srcem i iznad svega drugoga, a radi Boga ljubi i svoga bližnjega te mu čini dobro, taj svome životu daje pravi smisao, i na taj način samog sebe najviše potvrđuje, ostvaruje. Tko ne ljubi, ne zna za pravu ljubav, njegov je život potpun promašaj. »Tko ne ljubi, ostaje u smrti« (I. Iv 3, 14).

U svjetlu svega što smo rekli, razumijemo zašto je kardinal Höffner, pogođen tumorom na mozgu, mogao javiti Papi: »Predajem se u Božje ruke, a to su dobre ruke« i da »svoje patnje prikazuje za Crkvu«. Mogao je to reći, jer je cijelog života vjerovao u Božju ljubav, počelo svega postojanja, jedini cilj dostojan čovjeka stvorena na sliku i priliku Boga, uzdignuta na čast Božjeg djeteta.

Dok je ovaj članak čekao da bude objavljen, blaga Providnost pozvala je tog velikana njemačkog naroda i cijele Crkve, u bolji život. U taj život on je vjerovao, njemu se nadao i drugima ga naviještao, a sada ga pouzdano i sam uživa. Preminuo je 16. listopada, u 81. godini života, u Kölnu.

Za svećenika je bio zaređen 1932. Nekoliko je godina bio župnik, potom biskup u Münsteru, a od 1969. nadbiskup i kardinal Kölna. Na Drugom vatikanskom saboru bio je jedan od naugledniji otaca.

Josip ANTOLOVIĆ

Za život treba hrabrosti i nade

Nema čovjeka kojemu ne bi srce zadrhtalo pri pomisli na strahote koje nas mogu svaki čas zadesiti. Velika zla dešavaju se, doista, svaki čas, ali smo se na neka toliko navikli da ih opravdavamo, ozakonjujemo i smatramo ih naprednim činom. Čovjeka u srži njegova dostojanstva ruše samo ona zla koja sam počini, a takva zla danas su se namnožila preko svake mjere, tako da nam za život treba uistinu hrabrosti i nade.

GOVOR PRED STOTINAMA SVEĆENIKA

Nedavno umirovljeni pariški kardinal Francois Marty govorio je u belgijskom Gospinom svetištu u Banneuxu pred stotinama svećenika i đakona biskupije Liège. Govorio je o hrabrosti i nadi u Crkvi koja danas živi usred svijeta bez Boga. Između ostalog je naglasio i ovo:

»Sabor (Drugi vatikanski!) uvijek je i svuda od velikog značenja. On nije uklonio teškoća kao što su kriza zvanja, slab odaziv vjernika na nedjeljnu sv. Misu, na život po Evanđelju. Ipak ne treba gubiti pouzdanja. Treba ustrajati u hrabrosti kako bi se mogle podnijeti i nadvladati poteškoće. Tijekom svog života susreo sam se s mnogim slabostima. Bile su to na prvom mjestu moje slabosti, a onda i slabosti drugih, ali Bog uvijek daje snage da poteškoće podnesemo. Trebao bih napisati cijele knjige u kojima bih iskazao zahvalnost Bogu i Gospi za pomoć.«

EVANĐELJE NADE

Evanđelje moramo tumačiti kršćanima i nekršćanima, ali i kršćanima koji to više nisu: »Optimizam je stvar temperamenta, dok je pouzdanje vjera u prisutnog Boga koji u današnjem svijetu očekuje od nas rad i molitvu. Bog traži od nas sudjelovanje. Širenje Evanđelja zadatak je sviju. Širenje Evanđelja mora biti djelo biskupa-pastira koji mora biti sličan Dobrom Pastiru, u zajedništvu sa svećenicima i svom kršćanskom zajednicom, ali i vjernici-laici trebaju se sve više zapošljavati na tom djelu. Ne samo stoga što će svećenika biti sve manje, nego zato što su laici po svom krštenju pozvani u službu apostolata. Svijet vapije, a tjeskobe su u svijetu prevelike. Krist je i dalje tu da pomogne. Evanđelje je potrebno svima, svijet bez oslonca treba Boga!

VRIJEME HRABROG SVJEDOČENJA

Svijetom su zavladali strahovi. Strah je obuzeo i mladež. Svuda je zavladao strah od atomskog rata. Zavladao je strah od djece, strah pred osnivanjem obitelji, strah od nezaposlenosti. Sve su to zapravo strahovi pred životom. Zatim je tu pitanje o pobačaju – ubijanju djece. Tu je pitanje o kontracepciji, o protuprirodnom sprečavanju začeća. Sve su to grijesi, veliki grijesi, jer je zavladao veliki grijeh pomanjkanja vjere i pouzdanja u Boga!

Treba otkrivati smisao prave ljubavi. Ljubav i život idu uvijek skupa. Kad pogledamo unazad, uhvati nas tuga. Ali protiv tuge moramo se boriti. Jedan biskup svojim je vjernicima u Lurdu govorio: 'Naprijed! Treba se boriti i pouzdano ići naprijed!'

O poslanju svećenika koješta je rečeno i napisano u zadnje vrijeme. Potrebno je govoriti o tome koje je zapravo svećenikovo poslanje, a ne o njegovom sociološkom položaju i o njegovoj moći. Svećenik je vjernik kojega je Bog izabrao da bude oslonac za vjernike. Njegovo poslanje povezano je s njegovom službom. On mora biti čovjek zajedništva, čovjek povjerenja, pomirenja, čovjek uzdizanja, vođa i predvodnik vjernika. Mora biti pokretač susreta sa svima. Doista, mi svećenici nismo dosta hrabri. Ne smijemo biti strašljivci, ne smijemo uzmicati. Moramo paziti na mladež! Ovo je poseban čas za Crkvu. Ovo je vrijeme pastira-misionara. Naše vrijeme nije vrijeme povlačenja, uzmicanja zbog straha, nego vrijeme hrabrog svjedočenja uz pomoć Duha Svetoga i Marije, Majke Crkve. . .«

To što je glasoviti pariški kardinal govorio svećenicima biskupije Liège, vrijedi i za svećenike naše domovinske Crkve, Crkve u narodu Hrvata, vrijedi za svećenike cijele Crkve, isto kao što za sve vrijedi i njegova riječ laicima. Svi smo Crkva, svi smo primili poslanje za koje nam treba hrabrosti i nade utemeljene na vjeri.

Priopćio:
Srećko BOŠNJAK

SENJSKA KATEDRALA SV. MARIJE POTJEČE IZ XII. ST. VIDE SE TRAGOVI BROJNIH RAZARANJA, ALI JE UVIJEK BILA OBNOVLJENA. U PROŠLOM RATU BILA JE ČAK BOMBARDIRANA. SPAŠENA JE VELIKIM ZALAGANJEM BISKUPA BURIĆA I PRIJATELJA SENJA (Gore)

U KATEDRALI SE ČUVA VEOMA ŠTOVANI KIP MAJKE BOŽJE KARMELSKE, A IMA I DRUGIH ZNAMENITOSTI (Dolje)

STARO GNIJEZDO

Nakon četrnaest kišnih dana, vratilo se sunce na Primorje, a s njim i sve draži srednje jeseni. Zelenilo još ne popušta, glogov grm plamti od zrelih crvenih bobica. Toplina godi tijelu, a mir krijepi dušu. Ipak, kad stigoh u Senj, bura me natjerala da zaogrnem leđa. Vele da se ona u Senju rađa, na Rijeci vjenča, a u Trstu umire.

Senj je prastaro ljudsko gnijezdo. Savili su ga još ilirski Japodi, na brdu Kuk, nešto istočnije od današnjeg grada. Ondje je bila i nekropola Senona. A kad su Iliri – zbog nesloge – izgubili rat s Rimljanima, legije pod znakom orla prodrle su od Akvileje na istočnu obalu Jadrana i zauzele Senju. Od tog ilirskog gnijezda napravili su bazu za daljnja osvajanja, a sami Iliri morali su im plaćati danak. Tako je to uvijek: Nesložan narod biva pokoren, a u kući mu tuđin gospodari! Blago si ga nama, ako to jednom shvatimo!

U rimsko vrijeme grad se spustio nizbrdo, k potoku i moru, gdje je i danas. Kršćanstvo ga je preporodilo već u 3. i 4. stoljeću, a svoga biskupa ima već početkom 5. stoljeća.

Za Hrvate, Senj je bio i ostao od izvanrednog značenja, u vjerskom, političkom, strateškom i u kulturnom smislu. Godine 1169. Senj postaje slobodni kraljevski grad, a već 1185. Bela III daruje ga templarima. Građanima to nije po volji, a ne ide u račun ni knezovima krčkim, pa Bela IV preseljava templare u Dubicu na Uni, a Senjani 1271. biraju krčkog kneza Vida IV Frankopana, i njegove nasljednike, za vječite upravitelje grada i kotara Senj. Time nastupa zlatno doba Senja (14. i 15. st.) i njegove okolice. Grad je utvrđen zidinama, cvate obrt, trgovina, pomorstvo i kultura. Već g. 1248. dao je papa Inocent IV senjskom biskupu Filipu pismenu dozvolu da glagolja – i u katedrali. Time je ta stara katedrala iz 12. st. postala jedinstvenom na cijelom svijetu, a Senj je postao jedinim biskupijskim glagoljaškim gradom. Godine 1494. u Senju je osnovana i glagoljaška tiskara. Grad ima dvadesetak crkvi i crkvica.

UZ MORE

Od sredine 15. stoljeća nastupa burno razdoblje. Sa zapada reži prema Senju Venecijanski lav, a s istoka nadvija se Polumjesec. Godine 1469. Frankopani gube grad, i on postaje vojno uporište, prvi zametak buduće Vojne krajine. Kroz duga razdoblja ostao je gotovo jedinom lukom Hrvatskog kraljevstva.

Posebne stranice senjske povijesti ispisali su senjski uskoci, mačem i krvlju. Cijelo jedno stoljeće branili su »ostatke ostataka nekoć slavnog Hrvatskog kraljevstva« i od pohlepnih Mlečana i od nezaustavljivih Turaka. Tek kada obje te sile smalaksaše, ne postigavši cilja, u ime lažnog interesa svjetskog mira, Austrija 1617. izdaje i raseljava uskoke, a njihovu malu mornaricu predaje vatri. Sramotan čin i trajna ljaga na licu Beča. U Senj tada dolazi njemačka vojska, ali se grad nikada neće oporaviti.

Kad je 1871. Senj vraćen pod suverenitet Hrvatskog sabora, bio je već pravo siroče. Šume su uokolo bile posječene, vinogradi zapušteni, brodovi zastarjeli, ljudi raseljeni. Rijeka je dobila prednost i željezničku prugu – za tuđe interese. U novim vremenima tokovi života krenuli su mimo Senja.

Godine 1969. ujedinjen je teritorij Senjsko-modruške biskupije s Riječkom biskupijom. Rijeka se razvila u veliki grad, dignuta je na čast nadbiskupije i metropolije. Iako je i Senj ostao biskupski grad, praktički živi kao župa. Na dugom potezu od Rijeke do Zadra, to je zapravo jedino veće i jače gradsko i vjersko središte s nekih 6.000 stanovnika, uglavnom katolika. Svjesni su svoga identiteta i čuvaju svoje tradicije. Godišnje se krsti oko 60 djece, vjenča se 20 pari, dok se vjerski ukopa 40 pokojnika.

Senj ne raste. Nema zato podloge, a već je uvukao u sebe stanovništvo iz okolice. Mnogi zaseoci ostali su prazni. Hrvata je dovoljno da se rasele po svijetu, ali ih je premalo da bi napučili svoju lijepu i slavnu domovinu. Staro gnijezdo uz more vapi za mladom krvi.

TINO

TIJEKOM XV. I XVI. ST. TURCI I MLEČANI SPALILI SU SVE CRKVE, SAMOSTANE I ZGRADE U OKOLICI SENJA, DA BI GRAD PRISILILI NA PREDAJU. SENJSKI KAPETAN LENKOVIĆ DAJE IH DO KRAJA SRUŠITI DA NE POSLUŽE NEPRIJATELJU KAO UPORIŠTE, A OD TE GRAĐE DADE PODIĆI TVRĐAVU NEHAJ ZA OBRANU GRADA I OKOLICE (Gore)

U BOMBARDIRANJU 1943. STRADALA JE CRKVA SV. FRANJE, DO TOG VREMENA USKOČKI MAUZOLEJ. POTROŠENO JE MNOGO RIJEČI ZA OBNOVU TOG KULTURNOG SPOMENIKA, ALI NITI JEDAN DINAR (Dolje)

Nada

Živjeti protiv nade privilegij je hrabrih.
Nada naliči sreći, a skriva se čak i u smrti.
Ima onih koji se nadi rugaju čak i onda dok sami od nade žive.
Ne zaboravimo, da i nada živi u nadi – radi nade.
Nada je produžetak bolovanja.
Ono čemu se nadamo naše je božanstvo.
Čovjek živi od tri obroka, a nada je četvrti.
Nada je kolajna budućnosti.
Kada vadimo zadnju paru iz džepa, za lijek, još se nadamo.
Vjerujem u dvije nade. jer i moja nada ima svoju nadu.
Kada netko za promašenu nadu zatraži knjigu žalbe – traži nadu.
Uz šapat ljubavi kroz sve vjekove najviše se čuju riječi – ja se nadam.
Nada je akontacija, ili dokaz, da te život još kreditira.
Treba se nadati da će na koncu života Dobri biti prvi, a Zli zadnji.
Pa ni sa nadom nije moguće riješiti sve probleme prije smrti.
Nada dobro zna da ljubav ima svoje klizne i križne putove.
Ljepotu lako prodaš, ali od čega će živjeti tvoja nada.
Kad nešto izgradiš, nemoj se nadati da će dugo biti tvoje.
Jedni ruše, drugi grade, treći se hvale, a četvrti se čitav život nadaju.
Iza dvadesetoga u mjesecu nekima ostaje samo žena, troje djece, stara baka, dva kredita i komadić nade.
Treba se nadati da su groblja zadnje silazne stanice na kojima vjernici traže prelaznu kartu.
Grijeh i vrag istog su dana rođeni i istog dana umiru, ali bez ikakve nade.
Crkva je banka ljubavi i nade.
Bog je nepodmitljiv – bojim se za one koji se nadaju da će Ga jednog dana podmititi.
Ako je netko živčan, neka uzme kocku šećera i malo nade.
Malo je u svijetu nevjernika, ali je mnogo grešnika koji se ipak nadaju.
Nada se ne broji godinama jer vječno živi u svakome srcu.
Kada ti se život zgadi, obrati se nadi.
Nade ima toliko u životu da je svi slobodno kradu.
Na ulasku u novu godinu ne zaboravi staru nadu.

AFORIST

(Nastavak sa str. 409)

a vidio je svoju zaručnicu trudnu. Marija šuti, čeka i moli da s neba dođe razjašnjenje tajne jer ju ne može drugima dokazati pričajući o navještenju. Josip se spremao da je potajno otpusti, ali u zadnji čas doznade objavom da je Marija trudna po Duhu Svetom i da u sebi nosi samog Mesiju, kome Josip treba da dade ime Ješuah, »jer će on otkupiti narod svoj od grijeha njegovih«. Tjeskoba se pretvorila u radost zajedničkog iščekivanja, u svadbu zajedničkog života, u spremanje nazaretskog doma da dostojno dočeka nebeskoga Gosta.

Tiho teku ostali mjeseci Marijine trudnoće u nabujaloj radosti. Ljudi okolo pričaju o općem očekivanju Mesije, ali nitko ne sluti da je on već u njihovoj sredini. Tesar Josip sprema lijepu kolijevku, a Marija prvo ruho i pelene za Novorođenče. Oboje u duši prebiru sve glasove proroka o njegovu dolasku. U njima raste čežnja koju naša adventska pjesma tako srdačno izražava:

»Dođi, dođi, Kriste Spase,
živa željo srca moga,
rajske nam donesi glase,
a na radost puka svoga!...«

Kad, eto čudna iznenađenja koje nadođe iz daleka svijeta. Luka nam iznosi kako je car August u Rimu naredio da se popiše sav svijet, a namjesnik Kvirin u Siriji, proveo je tu naredbu i u Palestini. Kad je carski teklič stigao u mali Nazaret te objavio carsku naredbu da se svi moraju popisati, svatko u svom rodnom gradu, neugodnu je zapovijed donio kući sam Josip vraćajući se s trga. Za Mariju je ta zapovijed još neugodnija jer je već bila pri kraju trudnoće. Zar da sada putuje u daleki Betlehem, odakle je Josip, da se ondje upiše u carski popis?

Putovi su Providnosti zagonetni. Gospa to shvaća i pokorava se. Jesu li Marija i Josip tada naslutili nakanu Božju da se Mesija rodi u Davidovu gradu, prema davnom proroštvu Miheje (5,1)? O tome šute Evanđelja, ali Matej ističe kako je upravo kod Isusova rođenja u Betlehemu ispunjeno to davno proroštvo.

Kada mudraci s Istoka dođoše da se poklone novorođenom Kralju, sazva Herod glavare i pismoznance te se kod njih »propitkivao gdje se ima roditi Krist«. Oni mu odgovoriše riječima Miheje, koji slavi Betlehem, zemlju Judinu, jer će iz njega »izići vođa koji će biti pastir naroda moga – Izraela« (Mt. 2,6).

Tom naredbom, koja je Mariju silila na neugodno putovanje, bio je pomućen njezin advenat, jer je ona davno naučila da Bog vodi ljudsku povijest, a pogotovo će voditi rođenje svoga Sina na zemlji. No, u Betlehemu, njezin advenat došao je kraju. Njezina se čežnja ostvarila:

»Dok su ondje bili, njoj dođe vrijeme da rodi. I rodi Sina svoga, prvorođenca, te ga povije u pelene i položi u jasle, jer u svratištu nije bilo mjesta za njih« (Lk 2,6-7).

Sveta noć, rasvijetljena objavom velike radosti, raspjevana pjesmom anđeoskih zborova, razigrana pohodom pastira, bijaše konačna kruna njena očekivanja. Bogorodica je svijetu podala utjelovljenoga Boga, a svim našim došašćima dala je pravi smisao – cilj našeg očekivanja i cvijet naše radosti – rođenje Spasitelja, Mesije i Gospoda.

Bez Marije naši su Adventi prazni. Ona ih ispunja svojom vjerom i svojim potpunim služenjem onom Kristu koji je došao da bude među nama Sluga Jahvin skupa sa Službenicom Gospodnjom. Neka i nas nauči da je služenje Bogu i braći ljudima glavna poruka Adventa, kao što je i glavna poruka Krista u evanđeoskom propovijedanju.

Papina okružnica, »Otkupiteljeva Majka«, ističe kako Crkva susreće »u događaju utjelovljenja Krista i Mariju nerazdvojivo združene« (1) te Crkva, kao i Marija, skupa s njom izgovara svoj »Neka bude«! Ona je Crkvi »prethodnica Kristova dolaska«. To se »odražava svake godine u liturgiji Došašća« (3). To se treba posebno pokazati sada kad izdaleka adventski očekujemo konac drugog tisućljeća nakon Krista i početak trećeg tisućljeća, te ih »povežemo s onim drevnim povijesnim očekivanjem Spasitelja«, kad je Marija bila »zvijezda Danica« i »zora« koja pretječe »izlazak Sunca pravde u povijesti ljudskoga roda« (3). Na takav nas Advent upućuje Drugi vatikanski sabor kad nam u svom učenju predstavlja Majku Božju u otajstvu Krista i Crkve« (4). Nisu naši Adventi samo zato da se sjećamo prošlosti prvog dolaska Kristova po Mariji, nego zato da u sadašnjosti otkrijemo njenu ulogu kroz povijest spasenja te nasljedujemo njenu vjernost koja je učini prvom Kristovom suradnicom u djelu spasenja. U taj rast vjere i ljubavi treba da se uključe svi članovi Božjeg naroda jer je Marija uzor »svih onih koji postaju dionici istoga puta« (5).

Odgojila svećenika

Piše: Stjepan KUZMIĆ

Karitativna djelatnost isusovca o. Antuna Cveka dobro je poznata čak i šire od župe Srca Isusova u Palmotićevoj ulici u Zagrebu. Tonček, kako ga većina od milja zove, puno se zalaže da bi pomogao najpotrebnijima. Pronašao je mnoge starce i starice koji žive u velikoj bijedi, zapuštenosti i bolesti.

BRIGA ZA »OTPISANE«

Do Tončekova dolaska nitko nije ni znao da tamo žive. On im sa svojim suradnicima nastoji pomoći koliko može. Tonček je i kapelan u župi pa često vodi sprovode. Ima ih i preko stotinu godišnje. Kako uz često ispraćanje pokojnikâ vodi brigu o mnogim ljudima koji se nalaze u krajnjoj bijedi, zna se našaliti i reći da on radi s »otpisanima«. On sâm puno pati od teškog išijasa, ali uvijek misli više na one koji su u još težoj nevolji od njega. Najteže mu je što ne može naći dovoljno suradnika za djelo karitasa jer potrebe su mnogo veće od psihičkih i fizičkih mogućnosti njega kao i njegovih najbližih suradnika.

Promatrajući njegovo nesebično služenje potrebnima, osjetio sam u srcu poticaj da malo porazgovorim s njegovom vrijednom i plemenitom majkom. Ona mu je prva svojom majčinskom brigom i pravim vjerskim odgojem utisnula u dušu osjećaj za Boga i bližnjega.

DJETINJSTVO I MLADOST JEDNOSTAVNOST I DUBINA

Katarina Cvek, mama našeg Tončeka, rođena je 20. prosinca 1912. godine u Bizeku, u neposrednoj blizini Zagreba. U istom mjestu rođen je i njezin muž Stjepan, 7. listopada 1907. godine, sada već pokojni. Oboje potječu iz zdravih kršćanskih obitelji u kojima je Bog uvijek bio na prvom mjestu. U crkvu se išlo redovito, roditelji su davali primjer svojoj djeci. U ono vrijeme vjeronauk se učio još u školi, pa u pogledu vjerske pouke djece nije bilo nikakvih problema, a molitvom i čitanjem katoličkog tiska nadopunjalo se ono što vjeriučitelj u školi nije dospio obraditi. Osobito su rado išli na proštenja. Obavezno su svake godine pješačili u Bistru svetom Roku.

Katarinin otac poginuo je u prvom svjetskom ratu, kad su njoj bile tek dvije godine. Otada se za nju brinuo staratelj. Kad joj se mama preudala dalje je tu brigu vodio očuh. Otac njezina muža, Stjepana, također je nestao u ratu.

DOBAR PRIMJER IZGRAĐUJE DRUGE

Danas mladi ljudi najviše strahuju hoće li se namjeriti na pravog partnera za brak s kojim će se slagati, ili će vrlo brzo doći među njima do nesporazuma i do sukoba, možda čak i do raskida braka. Svi vidimo da su danas mnogi brakovi u veoma teškoj krizi. U razgovoru s Katarinom Cvek htio sam nešto saznati o njezinom braku i bračnom zajedništvu. Nije mi puno objašnjavala. Samo je uzdahnula: »Kako bi bilo lijepo kad bi današnji brakovi bili kao nekad!«

Katarina i Stjepan Cvek imali su, osim Tončeka, i jednu kćer koja nosi mamino ime, Katica. Malo se i ona uključila u razgovor. Osjetila je potrebu da nešto kaže: »Kako su oni živjeli, to su automatski prenijeli na nas. Nisu nam morali puno govoriti. Mi smo upijali njihov primjer...«

Katica ima tri sina. Pokušavala ih je odgajati na isti način kako su nju i Tončeka odgojili njihovi roditelji. Nisu ta djeca savršena, ali i baka i mama tvrde da su za današnje vrijeme i prilike jako dobri, samo daj Bože da takvi i ostanu.

STJEPANOVA BOLEST I PATNJA

Katarina i Stjepan vjenčali su se 1933. godine, a Stjepan je umro 1984. Imali su, dakle, veliku milost te su mogli proslaviti zlatni jubilej braka, pedeset godina uzajamne vjernosti i ljubavi. Oboje su dugo bili posve zdravi. Tek je posljednjih desetak godina Stjepan imao problema s vidom. Zadnjih godina vidio je samo na jedno oko, i

to vrlo malo. Zatim je dobio rak na plućima i od toga je umro. Zbor liječnika donio je odluku da ga otpuste iz bolnice jer mu se više ne može pomoći. Kći je došla s odijelom u bolnicu da ga otpreme kući, ali se morala vratiti po drugu opremu, jer je tata u međuvremenu umro.

Vijest o muževljevoj smrti Katarinu je jako pogodila. Ona je, doduše, očekivala skoru smrt, ali joj je bilo jako teško što je u kući sve bilo priređeno za njegov povratak iz bolnice, a onda stiže vijest da je umro. Očito da njihova ljubav, koja je imala svoje temelje u Bogu, nije usahnula i nakon 51 godine života u braku.

MAMA KATA TRPI I MOLI

Godinu dana prije muževljeve smrti ni mama Kata više nije bila zdrava. Dosta naglo joj je pozlilo. Prevezena je u bolnicu. Ustanovljeno je da ima zloćudni tumor sinusa. Dva mjeseca ležala je u bolnici, i podvrgla se zračenju. Bolest je suzbijena. Sada ide svakih šest mjeseci na kontrolu i, Bogu hvala, još se dobro drži. Živi zajedno sa svojom kćeri, i njezinom obitelji, u Gornjem Stenjevcu. Još puno pomaže u kući, a molitvom i patnjom prati najviše svog sina Tončeka. On joj je velika utjeha i ponos.

BOŽJI POZIV JE TINJAO, ALI GA NIJE IMAO TKO RASPIRITI

U Tončekovu opredjeljenju za duhovno zvanje susrećemo jednu zanimljivost. On nije, poput većine dječaka, pošao u sjemenište nakon završene osmoljetke, premda je već kao dječak pokazivao znakove zvanja. Međutim, nije doživio nekakvog jačeg izvanjskog poticaja. Završivši osmi razred, pošao je na zanat i izučio za autolimara. Nakon vojske položio je majstorski ispit. Zaposlio se najprije kod privatnika, a onda u zagrebačkom ZET-u kao autolimar.

»Mora da je bio dosta povezan sa svećenicima. Možda je išao i na poseban vjeronauk za mlade, ali mi o tom nismo ništa znali. To je bila njegova tajna. Zanimale su ga prave vrijednosti. Možda je pravi poticaj za redovničko zvanje dobio na Visovcu kamo je s kolegama iz ZET-a išao na izlet. Kad su njegove kolege otišli jesti i častiti se, on je prošao samostanom i raspitivao se o samostanskom životu. Vrativši se s Visovca napravio si je drvene klompe. To mu se osobito sviđalo kod otaca franjevaca.

Povezao se i s kartuzijancima u Pleterju. Htio je poći k njima. Ja sam u srcu željela da mi se sin posveti duhovnom staležu, ali mi je tada bilo prilično teško kad je govorio da će otići u zatvoreni samostan, u Pleterje. Poznavala sam njihov život jer sam i ja pročitala cijelu knjigu, o njima, koju su mu kartuzijanci poslali...« Tako nam jednostavnim riječima pripovijeda Katarina, živo se sjećajući svih tih događaja.

IZ RADIONICE U NOVICIJAT

Upisao se u večernju ekonomsku školu. Pohađao ju je izvanredno, uz rad. U to vrijeme upoznao se i s tadašnjim isusovačkim provincijalom o. Ivanom Fučekom. Tonček je osjetio da bi Družba Isusova bila za njega. Više nije trebalo puno razmišljati. Maturirao je u ekonomskoj školi, a za Malu Gospu 1967. stupio je u novicijat Družbe Isusove u Zagrebu.

Prema tome, početkom prošle jeseni navršilo se 20 godina kako je Tonček u Družbi. Kad je upravi ZET-a, saopćio da napušta posao, počeli su mu nuditi veću plaću i bolji položaj, samo da ostane. Bilo im je žao izgubiti vrijedna i sposobna majstora. No, kad im je saopćio svoju namjeru da bude svećenik, nitko se nije protivio.

Mama, u svojoj starosti i bolesti, zahvaljuje Bogu za svog sina svećenika i redovnika. Svojim molitvama i žrtvama pomaže i prati njegovo svećeničko djelovanje, napose njegov karitativni rad, tako važan i tako potreban Crkvi i svijetu, posebno danas. Svima preporučuje da se mole, da budu poslušni, a osobito da rado čitaju katolički tisak, jer je on od neophodne važnosti i koristi za duhovni i vjerski rast kršćanina.

RODITELJI STJEPAN I KATARINA CVEK UZ SVOGA SINA TONČEKA NA DAN NJEGOVOG ĐAKONSKOG REĐENJA 1974. GODINE

Lea, hvala ti!

Piše: T. IVNA

Mala se zvala Lea. Bila je čudo od djeteta. Prava mala ljepotica bujne mašte i srca otvorena za cijeli svijet. Imala je četiri godine kad je čula po kući nekakvo komešanje. Čula je iz razgovora odraslih da je njena mama umrla.

»Umrla? Što je to umrijeti? Tko je ta smrt?«

Znala je da je to nešto kao kad čovjek zaspi, kad kao u nekoj ružnoj bajci nekamo ode i više ga nema. Znala je da je to nešto zbog čega svi plaču. I ona je plakala. Htjela je vidjeti smrt. Tu zločestu smrt. Bila je uvjerena da je to neka rugoba od babe obučena u duge crne dronjke.

Mama je ležala blijeda i nepomična. Mrtva. Lea se čudila zašto smrt, ako je već došla, ne sjedi uz mamin krevet? Sjela je uz rub maminog kreveta i pokušavala mamu probuditi. Povlačila ju je za ruku i govorila: »Mama, probudi se, moraš me voditi u vrtić!« Čula je kako oko nje govore o nekakvom raku koji je mamu mučio i od kojeg ju je toliko boljelo.

Poslije je pitala tatu kamo je otišla smrt? On joj je stavio prst na usta u znak da mora šutjeti. Od prevelike znatiželje ona je ponovno pitala isto. Tata nije svraćao pozornost na njezino pitanje. Plakao je. Lea ga je gledala i pitala se zašto je stara smrt tako zločesta i ne pušta mamu da se probudi. Zašto tjera ljude u plač, zašto je došla baš u njihovu kuću, tko ju je pustio k mami, zašto je tako brzo otišla, a da je ona, Lea, nije ni vidjela? Kamo li se samo sakrila? Tražila ju je po kući. Zavirivala je čak i u ormare, ali je nigdje nije bilo.

Lea je htjela zamoliti staru smrt da probudi mamu koja već tako dugo spava, jer kako će ona mala bez nje, bez svoje mame? Tko će je voditi u vrtić ako mama bude dalje tako spavala? Tko će joj pričati priče? Tko će joj šivati haljinice za lutke i poljubiti je prije spavanja? Bila je uvjerena da to može samo mama!

Mamu su pokopali. Od onog dana tata je Leu vodio u vrtić i radio sve što je prije radila mama samo nije šivao haljinice za lutke. Ona je pričala samo o smrti, i tko zna koliko je puta pitala tatu: »Zašto nisi uslikao smrt da je vidim?«

Rodbina, prijatelji, pa i tata, zasipali su je igračkama vjerujući da će tako zaboraviti na smrt. A ona je sve poklone nosila pred maminu sliku i govorila: »Vidi, mama, što sam dobila! Smrti nećemo dati ništa!«

Tata je bio tužan, jako tužan. Jedno popodne sjela mu je na koljena, i kao da je odrasla osoba, ozbiljno mu rekla: »Znaš, tata, mama je umrla!« Prije negoli je uspio išta izustiti, ona je dodala: »Nije umrla! Anđeli su je odnijeli u nebo!«

Veliki tata koji se nikoga nije bojao, a ipak nije mogao otjerati smrt, zastidio se zbog pomanjkanja vjere pred svojom malom kćerkicom. Sjetio se da će i po njih jednom doći anđeli i da se za taj odlazak, i susret tamo s druge strane, treba pripraviti. Sjetio se da će opet biti svi zajedno u Božjoj sreći. Lea se bezbrižno igrala na tatinim koljenima i čavrljala, ne znajući kako je svome tati ulila novu snagu za život i daljnje nošenje križa. A on je svaku večer, poslije poljupca za laku noć, svojoj maloj kćerkici znao reći u sebi, ili čak poluglasno: »Lea, hvala ti!«

Kad me takneš...

Kad me takneš Srcem,
tim živim ognjem,
i prodahneš svojim dahom,
ja planem,
uvis suknem,
pročišćena,
oživljena,
novo biće,
novo žiće
što ga zemlja potisnula,
zarobila.

Danica BARTULOVIĆ

Dnevnik pamti dirljiv susret

Iako je od tada prošlo puno godina uspomene su žive, a i dnevnik ih vjerno čuva. Kad ih čitam i sama bivam mlađa.

Danas sam cijeli dan obuzeta samo jednim: bijelim likom o. Gabrića, misionara iz Indije. Davno sam za njega čula, a sada je u domovini. S velikim uzbuđenjem čekala sam današnji dan. Župnik je još prošle nedjelje najavio njegov dolazak u našu sredinu i da će imati »dječju Misu«.

Kad sam ga vidjela bila sam duboko potresena.

Mršav, iscrpljen, preplanula lica, a opet tako smiren i radostan. Meni je izgledao kao utjelovljenje milosrđa. Držao je kratku propovijed o današnjem Evanđelju koje govori o milosrdnom Samaritancu. On, koji je sav svoj život pretvorio u milosrđe, govorio je dostojanstveno, jednostavno, bez suvišnih gesta. Pokušat ću, po sjećanju, napisati njegovu propovijed:

»Draga braćo! Kao što ste čuli, ja sam došao iz Bengalije gdje radim na djelu milosrđa već trideset godina. Milosrđe je danas potrebno, mlosrđe prema duši i tijelu naše braće. Radim u jednoj župi u kojoj se brinemo za petnaest tisuća gubavaca, a ima ih još oko šezdeset tisuća koje nije dotakla ruka Isusova milosrđa. Dnevno prehranjujemo petnaest tisuća siročadi...

Draga djeco, dok vi jedete, mislite na djecu Indije koja dnevno pojedu samo jednu šaku riže. Molite za njih, prikazujte žrtvice za njih. Dobro učite i budite poslušni svojim roditeljima.

Vidim da ovdje ima puno mladeži. Sigurno Isus mnoge od vas zove u svećenike i časne sestre. Ne bojte se toga zvanja. Ono je divno, ono je velika sreća.

Dragi roditelji, ne bojte se poslati svoje sinove i svoje kćeri u misije. Nećete ih time izgubiti. Moja pokojna majka (tu je misionar nastavio govoriti kroz suze), nisam je zatekao živu kao ni oca, pisala mi je da sam joj najbliži iako sam u dalekoj Indiji. Svaki dan je molila za mene i znala je da i ja svaki dan, za vrijeme svoje svete Mise molim za nju. I molio sam, hvala Bogu, svaki put kad sam služio svetu Misu. Molio sam za svoju dragu majku.

Mnogi me pitaju da li se bojim zmija i tigrova. U početku sam se bojao ali mi je ljubav prema Isusu i dušama pomogla da prebrodim taj strah. Eto, zahvaljujući Bogu i vašim molitvama, ništa mi se nije desilo. Vaše molitve i anđeli čuvari čuvaju nas. Nekoliko puta me je zmija ujela, ali mi nije, hvala Bogu, ništa naudila. Inače se baš najviše bojimo upravo zmija.

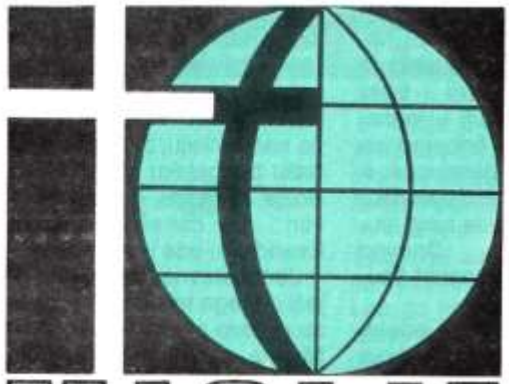
Draga moja mladeži, ja sam sretan i ni s kim na svijetu ne bih se mijenjao! Ako vas Bog zove, samo pođite, ne bojte se! Molite se Bogu za našu misiju, žrtvujte se za našu bengalsku djecu. Neka Božje milosrđe, o kojem govori i današnje sveto Evanđelje, uđe u vaša srca!«

Jednostavne, tople i tihe riječi našega misionara orosile su gotovo svako oko u crkvi. Nikada, za vrijeme Mise, nije bilo tako tiho kao za vrijeme njegove propovijedi. Ja sam se osjećala neobično potresena kao da je cijelo vrijeme govorio samo meni. Poslije Mise malo sam s njim razgovarala i dobila njegov misionarski blagoslov. Dao mi je i dvije sličice i napisao svoju adresu. Jedva čekam da mu pišem. Ja sam očarana. Mislim samo na njega i na misije. Naravno – i dalje ću moliti za naše misionare po cijelom svijetu, ali – ja se pitam: »Traži li Bog od mene samo to? Jesam li mu spremna dati i više?«

MARIJANA

O. ANTE GABRIĆ, SA SVOJE DVIJE TADA NAJMLAĐE RODAKINJE, NA SPLITSKOM AERODROMU 1960. GODINE

MISIJE

Uređuje: Juraj GUSIĆ

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Mir među narodima

Češće čitamo kako se ogromne svote troše za naoružanje. Gotovo nepojmljive. Novcem što ide na naoružanje moglo bi se osigurati blagostanje čitavom čovječanstvu. Tim svotama dnevno bi se mogle izgrađivati stotine škola, bolnica, stanova... I makar ima toliko gotovog oružja da bi se moglo čitavo čovječanstvo uništiti i po više puta, još uvijek se prave novi planovi i proizvode nova sredstva za uništavanje.

Da čovječanstvo ne izvede samoubilački čin, potrebno je poduzimati sve što je moguće za osiguranje mira. Zato je papa Pavao VI. godine 1967. odredio da se prvi dan nove godine po cijelome svijetu slavi kao Dan mira. Tako ćemo 1. siječnja 1988. slaviti već 21. put dan mira.

Prošlu godinu bili su Ujedinjeni Narodi proglasili kao Međunarodnu godinu mira. U vezi s time reče papa Ivan Pavao II. 25. siječnja 1986. jake riječi: »Nijedan kršćanin, dapače, nijedno ljudsko biće koje vjeruje u Boga, Stvoritelja svijeta i Gospodara povijesti, ne može ostati ravnodušno pred problemom koji se tako duboko tiče sadašnjosti i budućnosti čovječanstva. Treba da se svatko zauzme i pridonese stvari mira. Rat može započeti nekolicina, a mir pretpostavlja uzajamno zalaganje sviju.«

Pitamo se što mogu kršćani i drugi, koji vjeruju u Boga, učiniti za mir. Papa u poruci, koju izdaje svake godine za Dan mira, poziva na molitvu za mir. Kad znamo da molitva ima moć mijenjati povijest – to je u stvari rekla Gospa u Fatimi pozivajući na obraćenje i molitvu za mir – onda dublje shvaćamo i spremnije prihvaćamo poziv Sv. Oca (istog 25. 1. 1986.): »Upravljam hitan poziv svoj kršćanskoj braći i sestrama i svim ljudima dobre volje da se... sjedinjuju u neprekidnoj i žarkoj molitvi da izmole od Boga velik dar mira. Sv. Stolica želi pridonijeti da se probudi svjetski pokret molitve za mir.« I znamo: Sv. je Otac prošle godine organizirao i predvodio u Asizu molitvu za mir, u kojoj molitvi se okupili predstavnici svih glavnijih religija svijeta.

Problem mira ne svodi se samo na razoružanje. Da ljudi unište sve puške, bombe i drugo oružje, još ne bi bilo pravoga mira. Imali bi kolce, noževe, kamenje da se i dalje mogu tući. »Ne ubija mač, nego čovjek«, reče Ivan Pavao II.

Zato u novogodišnjim porukama Papa ističe osobito promjenu srca, više nego uništenje ubojitih oružja. Zato treba odgajati srce i ljudske savjesti, mijenjati način mišljenja i osjećanja. A sve u Kristovu duhu, u svjetlu Kristova Evanđelja. »Kršćanstvo je vjera usredotočena na Isusa Krista, koji širi ruke na križu da sakupi raspršenu djecu Božju, da sruši pregradu koja ih razdvaja i da pomiri narode u bratstvu i miru. Križ, uzdignut nad svijet, na simbolički način grli Sjever i Jug, Istok i Zapad, te ima moć da izmiruje.« (Ivan Pavao II.)

Svagdanjim jutarnjim prikazanjem prinosimo svoj život na sve nakane koje predlaže Vrhovni Svećenik. Odazovimo se pozivu Kristova Namjesnika i molimo za mir među svim narodima. Time pridonosimo poboljšanju svijeta, činimo Božje djelo.

Mato RUSAN

Opet o našoj tvornici cipela

Da što više pomogne svojim vjernicima kako bi se izvukli iz bijede i neimaštine, otac Ante Gabrić već prije je osnovao tečajeve za stolarski, tkalački i krojački zanat, a k tome je sad otvorio i malu tvornicu cipela. U njoj je priličan broj mladića i djevojaka našao posao, a samim tim i prilično sigurnu zaradu, kojom ti mladi mogu pomoći svojim obiteljima. I u ovom članku on se vraća na taj svoj pothvat.

Već nekoliko puta pisao sam vam o tome. Mnogi su nas plašili da taj pothvat neće uspjeti, osobito ne u selu. No hvala Bogu, sve ide s dobra na bolje, pa smo nedavno otvorili još jednu takvu radionicu, i to za mladiće koje je Majka Terezija kao zapuštenu djecu pokupila po cestama. Kad su odrasli, smješteni su bili u Boy Town, južno od grada Kalkute. No problem je bio kako ih zaposliti.

Mi smo uzeli sedmoricu u našu malu radionicu u Maria Polliu. Na početku je bilo prilično teško. Kod nas u Maria Polliu u konviktu vlada spartanska disciplina. Ustaje se rano, u pet sati ujutro, zatim je molitva, onda rad po kući i u vrtu, škola – gimnazija ili tehnička, šutnja i red. Tu se niti pije niti puši. Nakon kratkog vremena djeca su bila sretna. Kod nas su ostali šest mjeseci, a onda su se vratili u Boy Town gdje je kompanija Bata pripravila radionicu, i to čak i veću od naše u Maria Polliu.

Otvorenje te radionice bilo je svečano, obiteljski. Glavni gost je bila gospođa Sonja Bata, žena gospodina Tome Bata. I, dakako, Majka Terezija i gospodin Profullo Ch. Sen, bivši glavni ministar bengalske vlade. Njemu je već 91 godina, no još je on srcem i dušom mladić. On veoma poštuje Majku Tereziju, kao i rad svete Crkve. Krasno je govorio hvaleći rad misionara u Indiji. Mladićima je dao tako lijepe savjete: primjer Isusa, radnika u Nazaretu – molitva i rad. Pokazuje na Majku Tereziju i na njezine sestre, koje su svojom požrtvovnom ljubavlju osvojile svijet.

Na kraju reče i Majka Terezija nekoliko riječi onako kako samo ona zna: od srca k srcu, sretna i presretna da vidi one mališane, sada već momčiće, uz strojeve, radnike, pripravne za bolji, sretniji život. I onda majčinska poruka da sjedinjeni s Isusom i Blaženom Gospom po molitvi i svetim životom ostanu jedno srce i jedna duša.

Bila to naša molitva i blagoslov!

O. Ante GABRIĆ

U POSTOLARSKOJ RADIONICI U MARIA POLLIU. SLIJEVA JE MAJSTOR KOJI MLADE POUČAVA U POSTOLARSKOM ZANATU

GOSPODIN TOMAŽ BATA I NJEGOVA GOSPOĐA U DRUŠTVU OCA ANTE I MAJKE TEREZIJE PRIGODOM POHODA SVOJOJ TVORNICI OBUĆE BLIZU KALKUTE

OTVORENJE POSTOLARSKE RADIONICE ZA MLADE ŠTO IH JE MAJKA TEREZIJA POKUPILA S ULICE

S. Silvina piše

Koliko god je onemoćala od godina i bolesti, naša misionarka sestra Silvina Mužić ne prestaje – makar pri tome osjećala i prilično velike poteškoće – sa svojom suradnjom u našoj misijskoj rubrici. Ona uistinu može mnogom misionaru i misionarki poslužiti kao uzor u toj stvari. Ovo pismo što ga ovdje objavljujemo, ona je pisala odlomak po odlomak od 7. srpnja do 15. kolovoza ove godine.

7. srpnja piše: »Ove godine smo imali strašnu vrućinu. Za mene je to bilo ipak malo previše pa zbog toga čitav jedan mjesec bila sam nesposobna za bilo kakav ozbiljan posao. Žarko sam se molila Srcu Isusovu da nam bar za svoj blagdan pošalje malo hladnog vjetra i malo kiše. I doista je Gospodin uslišao moju molbu: zapuhao je hladni vjetar i spustila se kiša, tako da smo bar jednu noć mogli dobro spavati i jedan dan lakše disati... No nakon toga bila je velika sparina pa nam se upravo činilo kao da se kuhamo u kotlu. A onda od 3. srpnja započelo je kišno doba. Sad kiša dan i noć pada. Pokaže se za koji čas sunce, a onda opet nastavi padati kiša.

Imali smo devetnicu svetih misa da nam Gospodin pošalje toliko željenu kišu. Svaki dan došlo je u crkvu drugo selo. Ljudi su se veoma lijepo odazvali, premda im nije bilo lako dolaziti. Došli su očevi, majke i djeca. I naša molitva nije bila uzaludna. Već četvrti dan devetnice dobri Bog nam se smilovao: počela je padati toliko željkovana kiša. Sad su opet svi oživjeli i raduju se, a i ja sam u sebi osjetila novu snagu. No siromašni ljudi koji su posijali ranu rižu, morat će ponovo sijati, jer im se ta riža osušila i izgorjela od suše.

31. srpnja: Tog dana opet smo veoma svečano proslavili svog župskog zaštitnika svetog Ignacija. Crkva je bila prepuna vjernika; osobito je bilo mnogo muškog svijeta. Naš župnik imao je lijepu propovijed o svetom Ignaciju. On se trudi da svi naši vjernici upoznaju zaštitnika naše župe. I ove godine je ponovio ono što je i prošle godine govorio: da su isusovci bili prvi koji su došli u Čotanagpur, kad je tu još sve bilo pusto i prazno. Došli su među posve nepoznate ljude. Još nisu ni znali ni razumjeli jezik ljudi među koje su došli. Često su gladovali i nisu imali ni kuće ni stana. Bili su izloženi opasnostima od divljih zvijeri i zlih ljudi. I sve su to rado podnosili iz ljubavi prema Bogu i bližnjemu. I na kraju je rekao: »Mi svi smo dužnici isusovcima i zato smo dužni za njih se mnogo moliti!«

3. kolovoza: Sad nam svaki dan pada lijepa kiša, pa u vrtu i u polju sve veoma lijepo raste. Sad imamo obilje trave, pa naše krave i koze imaju dosta hrane, ne moraju gladovati. Posijali smo puno kukuruza, i on je lijepo iznikao, no bijeli mravi nam čine mnogo štete na kukuruzu, jer mu podgrizaju korijenje, pa se sve posuši. Bit ćemo sretni ako dobijemo polovicu uroda. Posadili smo i mnogo kikirikija, ali na njega opet navaljuju poljski miševi.

15. kolovoza: Današnji blagdan je velik blagdan za Crkvu, ali i za Indiju. Tog naime dana Indija slavi »Dan nezavisnosti«. Sveta misa je bila na tri mjesta u isto vrijeme. Vani nije mogla biti jer je bila previše vlažna zemlja. Župna crkva bila je dupkom puna vjernika. Isto je tako bila puna i dvorana koja je 20 metara široka i 30 metara duga. I u njoj je bila sveta misa. A treća sveta misa bila je u apostolskoj crkvi. I ta crkva je bila prepuna vjernika, i to pretežno muškog svijeta. Dok sam u crkvi promatrala toliki broj muškog svijeta, pomislila sam na domovinu gdje tako malo muškaraca dolazi u crkvu, a i to su uglavnom starci...

Naša sestra Ivana Stakor već se iz domovine vratila u Indiju i nastavila svoj posao u bolnici. Ja je nisam vidjela već šest godina. Što se mene tiče ja se osjećam dobro, samo su mi oči veoma oslabile. Što ćemo, tako je Božja volja, no radit ćemo dok možemo...

Puno lijepih pozdrava svim prijateljima i dobročiniteljima misija!

S. Silvina MUŽIĆ

SESTRE DIJELE ODJEĆU SIROMASIMA

Pohod sjevernom Kamerunu

Naša misionarka sestra Miriam Šurjan, uršulinka, djeluje u afričkoj državi Kamerunu u gradu N'Gaoundere. Tu ona radi u kolegiju gdje srednju školu polaze učenici iz cijelog Kameruna. No budući da se taj kolegij nalazi na teritoriju južnog dijela Kameruna, a velik broj učenika dolazi iz sjevernog Kameruna, to je ona s još tri misionarke željele bolje upoznati i taj dio zemlje. Stoga su se 16. srpnja uputile na obilazak tih krajeva. O tome nam ona piše u članku što ga ovdje donosimo.

Već dugo smo željele pohoditi sjeverne krajeve Kameruna da upoznamo sela i gradove iz kojih nam dolaze toliki učenici u naš Kolegij i katehisti u Katehetski centar. Ta nam se želja napokon ispunila ovog ljeta. Dana 16. srpnja krenule smo na put: sestra Adrijana, Talijanka, sestra Julienne, Kanađanka, sestra Marie-François, Francuskinja, koja pripada redovničkoj družbi sv. Josipa, i ja. Tog jutra u N'Gaoundere padala je kiša pa je bilo svježe i ugodno za početak našeg putovanja u našem »Suzuki« autu.

Oko nekih 15 km od grada prema sjeveru prostire se visoravan Adamaoua okružena vrhuncima planina. Na kraju se naglo spušta s oko 1.200 metara na oko 600 metara nadmorske visine. Serpentine, po kojima se spuštamo, dosta su opasne, iako je cesta dobra. Nakon silaska s te visoravni cesta uglavnom presijeca valovitu dolinu, koja se prema gradu Garoua postepeno spušta sve do razine morske površine. Kako smo se više spuštale tako je rasla vrućina. Trava i grmlje bili su svježe zeleni, jer su u ovom dijelu zemlje kiše tek počele padati. Zbog suše sve je u zakašnjenju.

Grad Garoua nalazi se oko 300 km sjeverno od grada N'Gaoundere. No nismo se odmah uputile u taj grad, nego smo skrenule s asfaltne ceste nalijevo, prema nigerijskoj granici, da posjetimo dva mjesta: Poli i Fignole. Poli je veliko selo ili mali grad, smješten na visoravni okruženoj prekrasnim planinama. Gradić ima široke ceste i ulice s alejama akacija. Ulice su čiste i uredne. Kad smo pitale oca Stanislava, poljskog Oblata Bezgrješne, koji tamo vodi misiju, kako to postizavaju, odgovorio nam je da svake subote brojni muškarci na čelu s načelnikom izađu na ulice i čiste gradić. Tako je Poli uvijek uredan.

Nakon što smo razgledale misijsku postaju kuću sestara Srca Isusova i crkvu, u kojoj se nalaze veoma lijepi prozori, vitrails, s domaćim ornamentima živopisnih boja, a izradio ih je pokojni misionar otac Paul Cuisy – krenule smo opet prema nigerijskoj granici i za jedan sat stigle smo u selo Fignole, koje se smjestilo u dolini palmi, podno visoke planine što se okomito diže iznad sela. Sestra Adriana pronašla je kuću jednog katehiste, koji je prošle godine bio u Katehetskom centru. Tu je pozdravila njegovu ženu i djecu, dok njega nije našla kod kuće. Pozdravile smo i jednu od sestara koje rade na ovoj misiji. Bila je to sestra Marija-Klaudija. No morale smo se požuriti da što prije stignemo do glavne ceste do koje ima oko 60 km, a onda asfaltnom cestom još sto km do grada Garoua. Morale smo se žuriti da u taj grad stignemo prije noći. Ovdje naime sunce zalazi već poslije šest sati navečer.

Grad Garoua je jedan od većih gradova na sjeveru Kameruna; ima oko 200.000 stanovnika. U tom smo se gradu, dakle, zaustavile da se malo odmorimo i prenoćimo, a onda smo krenule cestom uz nigerijsku granicu prema kraju koji se zove Kapsiki. Taj kraj nije površinom velik, ali sve više privlači turiste. Ono što mu daje posebnu draž i privlačnost, jest krajolik. To je valovita visoravan, s dvije strane pak nižu se vrhovi koji su nalik gorostasnim poprsjima sa kamenitim glavama. Slični su gorostasnim kipovima bogova, koji su utonuli u zemlju. Taj krajolik je jedinstven u Kamerunu, a po svoj prilici i u svijetu.

Kad smo prolazile kroz selo Rumaiki, djeca su nas zaustavljala, pozivajući nas da razgledamo stari obrt i umjetnost, te da posjetimo starog vrača koji proriče budućnost. Mi smo se, međutim, žurile da posjetimo misiju Mokolo, jer smo se tamo najavile za podne. No tamo smo stigle tek oko dva sata. Mokolo se nalazi na oko 900 metara nadmorske visine. U toj misiji lijepo nas je primio svećenik otac Jean Colson, Oblat Bezgrješne. On je bio jedan od prvih misionara koji su stigli na sjever Kameruna. Tu smo razgledale

»Emaus«, centar za formaciju katehista i njihovih obitelji za ovaj dio Kameruna. Sutradan, u nedjelju, nakon svete mise susrele smo više učenika koji pohađaju školu u našem Kolegiju. Odatle smo krenule dalje prema gradu Maroua. To je uz grad Garoua jedan od najvećih gradova na sjeveru Kameruna: broji oko 300.000 stanovnika. On se nalazi na oko 300 m nadmorske visine, pa je tu i temperatura niža, a k tome tu uvijek pomalo puše povjetarac. Tu smo odsjele u misijskoj prokuri, koja postoji i u gradu Garoua. Ta su misijska prihvatilišta prava blagodat, jer se u njima može odsjesti uz nisku cijenu. Sobe su jednostavne, no svaka ima tuš zbog velike brućine, kao i zaštitni veo protiv komaraca. A obroci su uvijek i svježi i dobro pripravljeni.

Sutradan smo posjetile dva okolna sela odakle su neki naši učenici. To su selo Douroum i selo Douvangar. Većina animističkog stanovništva povukla se tu u planine pred najezdom pelskih plemena, koja su islamske vjere. Tu su kolibe smeđe-crvenkaste boje i okruglog oblika, a rasijane su po planinskim sedlima, tako da ih je u prvi čas teško primijetiti.

Idućeg dana uputile smo se prema selu Tokombere, koje leži na sjeverozapadnoj strani tog dijela zemlje. Tu se nalaze planine koje su tamnosmeđe boje, jer je njihovo kamenje vulkanskog porijekla. One su nam pružale krasan prizor.

U spomenutom selu prve temelje kršćanstva postavio je Baba Simon, što znači: otac Šimun. On je umro 1975. godine. Upravo sad grade kapelicu u planini na mjestu gdje se on običavao u osami moliti. Sada tamo djeluje svećenik i liječnik Dr. Christian Aunrenche. On usto što vodi misijsku postaju, vodi i bolnicu u kojoj radi kao liječnik.

Uz spomenutu bolnicu nalaze se kuće sestara, što ih je u Francuskoj osnovao jedan isusovac, i sestara koje su ovamo došle s juga Kameruna. Sestre se bave pastoralnim radom i zaposlene su u bolnici.

Dr. Aurenche osnovao je i centar za mlade, i tu je okupio lijepu skupinu mladih, koji tu primaju duhovnu formaciju, a ujedno uče razne zanate. Neki od njih čak sastavljaju rječnik i gramatiku svog domaćeg jezika. A dosta njih pohađa razne škole. To je budućnost sjevernog Kameruna.

(Nastavlja se)

S. Miriam ŠURJAN

PODZEMNO DJELOVANJE

(Nastavak)

U to su doba bila ozloglašena mučenja u vrućim sumpornim vrelima u Unzemu, gdje su sasvim gole kršćane polijevali kipućom vodom iz sumpornih vrela. Tad bi ih dva do tri dana liječili, pa opet polijevali tako dugo dok im se ne bi vidjele gole kosti. A kad se je pri tome mlada djevojka Marija da Silva onesvijestila od bolova, proglasili su da je otpala od vjere, pa iako je ona prosvjedovala protiv toga, oni su je dalje smatrali otpadnicom.

Napokon su i vlasti uvidjele da se ideje ne mogu iskorjenjivati mačem. Zato su sprečavale, koliko je to više bilo moguće, spriječiti da se stvaraju novi mučenici i nastojale su svim silama dobrotom i mučenjem da kršćane, osobito svećenike i katehiste, nagovore da otpadnu od kršćanske vjere. U Nagasaki su poslali budističke bonce da »obrate« puk. Na mjestima gdje su bile kršćanske crkve uredili su hramove, a nastojali su da nadomjeste i kršćanske procesije, tako da su i danas čuvenu procesiju Suva-škrinje vodili ulicama kojima je nekoć prolazila tijelovska procesija.

Svaka je obitelj morala pripadati jednom hramu, a na blagdan Nove godine morao je svaki građanin doći upravitelju hrama i tu nogama gaziti Kristovu sliku ili sliku Majke Božje i svojim potpisom potvrditi da više nije kršćanin. Lako možemo zamisliti kako je bilo kršćanima. Tisuće njih bježale su u brda. Neki su opet na sve moguće načine nastojali izbjeći gaženje svetih slika. No istražnim službenicima je bilo naređeno da dobro paze kako će se ljudi pritom vladati: da li je oklijevao da pogazi sliku; da li je bio nemiran; da li je pocrvenio ili se počeo znojiti; da li nogu stavlja na samu sliku ili samo pokraj nje...

U toj svojoj nevolji nisu mogli naći svećenika da ih ohrabri ili posavjetuje. Napokon su neki pogazili sliku, a kad su se vratili kući, izmolili su pokajanje pred raspelom. Bilo je to stado koje bijaše bez pastira.

Petar Kasui

Napisao: Hubert CIESLIK **(12)**

U Nagasakiju i okolici djelovao je još mali broj misionara, ali su prije pola godine uhvatili isusovca oca Antonija Ishida. S njim su u zatvoru u Omuri bili provincijal augustinaca i više drugih misionara.

Tako su ova naša tri misionara našli mnogo posla. Preko dana obično su bili u skrovištu, ali su pod okriljem noći obilazili kršćane, poučavali ih u vjeri i dijelili im svete sakramente. Nizozemski izvještaj iz 1629. godine zorno prikazuje to podzemno djelovanje.

»Svećenici su većinom skriveni u rupama u zemlji ili pod podom u kućama, a rupe su bile pokrivene daskama ili rogožinom. Neki od njih su po cijeli dan stajali u tim uskim rupama iza zahoda, u nečistoći, gdje ne bi pomislio da ćeš tu naći ni kakvu životinju, a kamoli čovjeka. Neki su se opet sakrili između dva zida ili iza zida od dasaka.

Otac Kasui i otac Matsuda kao Japanci mogli su apostolski djelovati, te su – kako čitamo u izvještajima – baš oni svojim radom pridonijeli da je uznapredovao vjerski život i da su se mnogi otpadnici opet vratili kršćanskoj vjeri.

Vlastima, međutim, nije trebalo dugo da otkriju djelovanje tih japanskih svećenika, kojima se pridružio i japanski augustinac Toma od sv. Augustina. On baš kao da je upravo izazivao japanske vlasti svojom odvažnošću i srčanošću.

I on je učio u kolegiju u Arimi. On se 1630. godine potajno vratio u Japan i uspio da ga namjeste kod vlasti u Nagasakiju. Tako je dvije godine povezivao kršćane sa zatvorenim provincijalom augustinaca i drugim misionarima u Omuri, a i zatvorenicima je u kaznionicu prokriumčario mnogo stvari. A pošto su zatvorenici u Nagasakiju 3. rujna 1632. pogubljeni, on je još neko vrijeme svoje mjesto iskorištavao za potajni misijski rad.

U ožujku 1633. pozvan je na odgovornost i svrgnut namjesnik u Nagasakiju Takenaka Uneme zbog lošeg upravljanja i brutalnosti. Da se ubuduće spriječe takve neurednosti, imenovana su dva namjesnika: Soga Mataemon i Imamura Denshiro. Ali i oni su još iste godine započeli novo sustavno traženje ostalih misionara.

Kad je pod konac mjeseca travnja japanski dominikanac Toma od sv. Hijacinta pobjegao u Osaku, poslali su tjeralice knezovima onih područja s točnim podacima gdje bi on mogao boraviti. Kako su ih dobro obavještćivali uhode i izdajice, dokazuju nam točni podaci o njegovu boravku: u trećem se mjesecu ukrcao na brod u Nagasakiju i došao u Hirošimu gdje je stanovao kod nekog Jirozaemona u gradskoj četvrti Kobiki-che, a oko sredine četvrtog mjeseca otputovao je u Osaku... Pa ipak, prošlo je više od godine dana dok su ga u Osaki uhvatili i zatvorili.

Na početku mjeseca rujna ušli su u trag i augustincu Tomi od sv. Augustina. Tad je u Nagasakiju započela prava hajka. Svi su ljudi morali na prsima nositi budističke amajlije, a pet stotina kršćana koji su imali veze s Tomom zatvoreno je. Neki slikar koji ga je češće viđao, morao je napraviti njegovu sliku, koja je kao tjeralica razaslana na sve strane. I za glavu tog svećenika obećana je nagrada. Oko Nagasakija su na svim cestama i putovima uredili kontrolne postaje, a od susjednih pokrajina zatraženo je da pojačavaju straže. Tako je pokrenut golem aparat zbog oca Kintsuka (To mu je bio nadimak!). Ta hajka, koja je bila tragična za progonjene kršćane, bila je i malo komična. Dok su na Kyushu tri pokrajine digle uzbunu zbog oca Tome, te su se straže danju i noću izmjenjivale u nadziranju cesta i gorskih prijelaza, on je već odavno prešao brda i doline i umiješao se među šogunove paževe. Tek je 1637. godine uhvaćen i pogubljen.

Istog mjeseca rujna zadesila je jednaka sudbina i oca Matsudu. Bit će da ga, zbog te opće hajke na kršćane, nije više htio kriti njegov domaćin, koji ga je dotad krio. Sigurno se bojao da će mu pretraživati kuću, pa je oca za strašnog nevremena otpremio iz kuće. Otac Matsuda je tri dana lutao po toj oluji ne mogavši naći skloništa, dok se iznemogao nije srušio i na mjestu umro.

Izgleda da se ni otac Kasui te godine nije više osjećao siguran na Kyushu, pa je najprije otišao u srednji Japan, a odatle dalje na sjever, gdje je djelovao dok ga nisu uhvatili 1637. godine.

(Nastavlja se)

Život za drugoga

Piše: Srećko BOŠNJAK

Ovo naše vrijeme mnogi pisci i promatrači nazivaju vremenom otpada od Boga, pa dosljedno tome i od Crkve. Poremećena je ljestvica vrednota. Trči se za raznim užicima, osobito onima seksualne naravi, a istinske duhovne vrednote koje životu daju vrhunaravno značenje, a time i smisao, posve su zaboravljene. U takvom vremenu Crkva nam stavlja pred oči primjer jednog mladića, našeg suvremenika, koji je živio drugačije i postigao slavu neraspadljivosti. To je Marcel Callo, tipografski radnik. Papa ga je proglasio blaženim 4. listopada ove godine, na početku Sinode za laike.

ROĐEN U KRŠĆANSKOM OZRAČJU

Marcel Callo rođen je godine 1912. u francuskom gradu Cannes, u pokrajini Bretagni, u dobroj kršćanskoj obitelji s devetero djece. Njegov stariji brat Jean odlučio se za svećeništvo, a Marcel, drugo dijete po redu, odlučuje se za tiskarski zanat. Uvidjevši njegove sposobnosti i njegovo mladenačko oduševljenje za Kraljevstvo Kristovo, roditelji mu rekoše da će se rado žrtvovati i omogućiti mu školovanje ako bude izabrao svećenički stalež, poput starijeg brata. Marcel odgovori da želi ostati kao katolički laik, vjerujući da će tako moći mnogo učiniti za Krista i Crkvu u onim sredinama kamo svećenik ne može stići. Završio je svoj zanat i nastavio raditi u jednoj gradskoj tiskari kao pravi stručnjak.

IZGRAĐUJE SEBE I DRUGE

Zarana se na njemu mogio vidjeti da u svemu želi biti Božji. Marljiv je ministrant. Za tu službu oduševljava i druge dječake. Član je katoličkog skautskog pokreta. Svjestan je da mora sve više napredovati u izgradnji svog mladenačkog karaktera kako bi mogao što više svojih sudrugova osvojiti za Krista. Postaje član pokreta J.O.C. (Kršćanske radničke mladeži). Potpuno se daje u službu za druge. Bez kolebanja se približava svakome. Osvaja, oduševljava, zna saslušati drugoga, i pokrenuti na dobro. Privlačiv je, zna biti vođa, hrabar je. Sposoban je utješiti žalosne, nesigurne, neiskusne i lutalice, te ih privesti Kristu. Priređuje kazališne predstave, predvodi u poštenu sportu. Strpljiv je i ustrajan. Novajlijama u tiskarskom poslu pomaže strpljivo u radu, bez mrmljanja i ponižavanja. Znade oprostiti: pružiti ruku i onima koji su mu odbojni iz bilo kojeg razloga. Uvijek se smiješi. Znade zapjevati, makar bio u stisci, i tako razveseljavati i druge. Stalno čita, studira, produbljuje svoje vjersko znanje. Postaje »odvjetnik izgubljenih parnica«. Znade govoriti sadržajno. Ne pometa se. Znade misliti. Nije nikad osoran. Uvijek je uglađen, uljudan, pristojan. Tako o njemu svjedoče mnogi s kojima je živio. Pravedan je u svemu. Nikad ne odstupa od zdravih načela, zahtjevan u svakom dobru. Nije junak na riječi nego na djelu. Bio je posve mlad i veoma nesebičan. U svoju sobu prima siromašnog »žosista«, člana kršćanske radničke mladeži, koji je na proputovanju došao u Rennes. Drugome opet plaća troškove u hotelu. Nosi na kolodvor stvari trećemu. Uve-

NE SUSTAJE NI PRED VOJNOM SILOM

Rat je u jeku. Nacisti su okupirali Francusku. On pomaže bjeguncima. Da izbjegne špijunaži Gestapo-a, sastaje se potajno u noći s drugim mladićima kako bi im pomagao. Želi ih sačuvati od zla. Organizira zajednički pohod nedjeljnoj Misi, Pričesti, Ispovijedi svakih 15 dana. Skupa s drugima moli krunicu. Majci Kristovoj odan je kao dobro dijete, jer mu je poznato da Gospa pomaže mladeži da ostane na visini i u »močvarne« dane.

Upoznaje djevojku Margaretu i uviđa da je njegovih nazora. Zaručit će se u čestitosti i tako živjeti do volje Božje...

NA RAD U NJEMAČKU

Nacisti odvode mnogo mladeži iz njegova grada na prisilni rad u Njemačku. U proljeće godine 1943. bombe padoše i na njegov grad i uništiše željeznički kolodvor i sve oko njega. Na stotine mrtvih i ranjenih. Pogibe i njegova sestra Magdalena. Istog dana, nakon sprovoda, mora ostaviti domovinu i sve

svoje i otići u Njemačku. I tamo je znao osvajati i čuvati svoje domoroce. Na odlasku iz Francuske rekao je da odlazi u tuđinu više kao misionar, kao apostol, nego kao radnik. I toga se držao. Njegova sobica postade sastajalište drugova i nacisti je nazvaše »crkvom«!

OPASAN ZA DRŽAVU

Nacisti smatraju da je Marcel opasan za državu pa ga gone u koncentracione logore, dok ne stiže u onaj zloglasni u Mathausenu, u Austriji. Logorski život mu je zadavao muke, tjelesne i duševne. U svim tim mukama mislio je stalno i na druge. I svima je oko sebe pomagao koliko je god mogao. Iako je bio i sam gladan, svoj dio bijedne hrane davao je drugima. Tješio je bolesne, duhovno je krijepio žalosne zaboravljajući vlastite jade i nevolje. U radu mu je stroj spržio jedan prst. Mučili su ga bolesti zubi, glavobolja (migrena), nepodnosiva zima, zatrovana hrana, nesnosne prilike u barakama u kojima su morali živjeti u gomili u nehigijenskim okolnostima. Unatoč svemu tome ostaje radostan i veseo tvrdeći: »Ponosan sam i sretan što sam kršćanin. Zaboraviti na svoje muke i pomoći drugima – to mi donosi sreću!«

APOSTOL DO MUČENIŠTVA

Svuda apostol, gdje god bijaše, bio je mučen nemilo jer se pokazao »previše katolik«. Za progonitelje i mučitelje molio se jer ga je tako Isus učio: moliti i za neprijatelje!

Na tisuće patnika, iz svih zemalja, ostavit će svoje kosti, odnosno pepeo, u logorima.

Približuje se blagdan sv. Josipa 1945. Približuje se Marcelova smrt nakon teških muka i nevolja. Pukovnik, logoraš kao i Marcel i Francuz kao i Marcel, bijaše svjedok zadnjih časova Marcelovih prije njegove mučeničke smrti u logorskom paklu koji stvoriše neprijatelji Boga i čovjeka. Marcel prihvaća smrt bez revolta, bez bune, u nadi da će naskoro dobiti život sretniji i ljepši. Neizmjerno ljepši. Život kod Krista, Život u Kristovu Kraljevstvu, koje je on širio i za koje se borio koliko je god mogao. Grozno je i pomisliti da je u Mathausenu za šest tjedana umrlo 35.000 osoba. Napokon Marcel, sama kost i koža, kao žrtva zloduha, iznemogao, pada u smrtnu muku. Svoju muku sjedinio je s mukom svoga Učitelja, Spasitelja i Otkupitelja Isusa Krista, za kojega je nastojao raditi cijeli život.

Tako završava zemaljski život Kristov junak, sada novi blaženik, uzor svima, osobito mladeži svega svijeta.

Majka Marija

Zemljom
ponekad hode anđeli
i bića što uz Boga žive
u prirodu ljudsku
zaodjeveni;
duše su njihove svete,
paklenoj
ne podliježu sjeni.

Oni vrše volju
onog koji ih šalje
ponizni,
tihi,
vjerni.

Ti određena si bila
od postanka ovog svijeta
da budeš
Božjeg Sina Mati;
po milosti Spasa
bezgrešna,
svetošću ćeš uvijek sjati.

Molimo Te,
dahni u nas daha svoga
i svježine rajske,
da bi i mi znali ljubit tebe,
Sina Tvoga,
Duha Svetog,
Oca Boga.

Ti si Mati!
Ti nas uči,
štiti,
Ti nas Bogu u okrilje vrati.

S Tobom ćemo sretni biti
u sve vijeke i vremena,
radovat se Tvome liku
djeca tvoja progonjena.

Danica BARTULOVIĆ

Oglasi

KNJIGE

Na adresi: FRANJO EREIZ, Palmotićeva 31 – 41001 ZAGREB, pp 699 možete dobiti slijedeće knjige:

Od Josipa ANTOLOVIĆA možete naručiti:

DUHOVNI VELIKANI, životopisi za sve mjesece, osim siječnja, veljače, ožujka, svibnja i prosinca. Cijena za pojedini mjesec je 2000 d.

PROPOVIJEDAJTE RADOSNU VIJEST – 1000 d.

SVJEDOČANSTVO RIJEČI – 1000 d.

OMNIS SPIRITUS LAUDET DOMINUM – propovijedi – 500 d.

LIPANJSKA RAZMIŠLJANJA – 500 d.

SVEĆENIK VJERNIKU U ADVENTSKE DANE – 500 d.

NA PUTEVIMA GOSPODNJIM – 300 d.

SVEĆENIČKI SVIBANJ – 300 d.

U ŠKOLI DUHA – 250 d.

OD PAŽA DO MUČENIKA – 250 d.

PORUKA SVETIH MJESTA I DOGAĐAJA – iz SVETE ZEMLJE – 800 d.

RAZMIŠLJANJA O ISUSU I S ISUSOM – 1000 d.

Od Josipa BADALIĆA možete naručiti slijedeće knjige:

TAJNA JEDNOG ISUSOVCA – životopis A. Juriča – 1800 d.

MILAN PAVELIĆ, isusovac – životopis – 1200 d.

JA LJUBIM PODNEVNI LJETNI ŽAR, pjesme Milana Pavelića – 1000 d.

Od Ante KATALINIĆA možete nabaviti slijedeće knjige:

NAŠ VELIKI LANG – 1200 d.

LOVRO KRIZOGON – 400 d.

PSOVKOM OKALJANA RODNA GRUDA – 250 d.

Od Rudolfa BRAJIČIĆA:

TEMELJI BOŽJE KUĆE U SRCU – 250 d.

VIDLJIVI I NEVIDLJIVI SVIJET – 250 d.

TROOSOBNI BOG – 250 d.

Od Petra RIBINSKOG:

PISMA MLADIMA – 1500 d.

EUHARISTIJA U NAŠEM ŽIVOTU – 250 d.

Od Franje ŠIPUŠIĆA:

MOJA VJERA – kateheze – 2000 d.

DEKALOG – kateheze – 1800 d.

Od Jurja GUSIĆA mogu se nabaviti slijedeće knjige:

MLADIĆU, ZNAŠ LI LJUBITI – 2000 d.

DJEVOJKO, ZNAŠ LI LJUBITI – 2000 d.

MLADIĆ I LJUBAV – 400 d.

DJEVOJKA I LJUBAV – 300 d.

MAJKA I ODGOJITELJICA – 1500 d.

OD KOVAČA DO MISIONARA – 800 d.

S ISUSOM NA GOLGOTU – zbirka križnih puteva – 1500 d.

KRIŽNI PUT – klasični (mali format) – 250 d.

Od Pere BULATA mogu se nabaviti slijedeće knjige:

OBITELJ MEĐU KAMERAMA – 1000 d.

PO EUHARISTIJI SE VJEČNO ŽIVI – 250 d.

SREĆA JE U OBITELJI – 250 d.

Od Josipa Weissgerbera možete nabaviti slijedeće knjige:

ENGLESKI SOKRAT Thomas More – 1800 d.

LJUBAV U OBITELJI ZADATAK I RADOST – 1800 d.

NAČINIMO ČOVJEKA – 1800 d.

STUDIJA O OBITELJI – 1000 d.

UPRAVLJANJE PLODNOŠĆU – 700 d.

MOLITVENICI

SRCE ISUSOVO SPASENJE NAŠE – starije izdanje 1976. – 2000 d.

SRCE ISUSOVO SPASENJE NAŠE – novo izdanje 1987. – preuređeno. Korice u više raznih boja – 3000 d.

SRCE ISUSOVO UFANJE NAŠE – molitvenik s velikim slovima – 1500 d.

CRKVENI HIMNI – tvrdo uvezano – 500 d.

KNJIGE O SRCU ISUSOVU

OSOBNA POSVETA SRCU ISUSOVU, F. Alcaniz – 250 d.

SRCE ISUSOVO SPASENJE SVIJETA, B. Häring – 1500 d.

ISUS – OBJAVITELJ BOGA LJUBAVI, M. Zovkić – 1500 d.

PUT LJUBAVI – ŽIVOT PO DUHU, M. Giuliani – 1500 d.

Zahvalnice

ZAHVALJUJEMO PRESVETOM SRCU ISUSOVU. BEZGRJEŠNOM SRCU MARIJINU

... Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i m. Klaudiji za sretno položene ispite mojih dviju kćeri. – Majka udovica, Zagreb
... i Gospi od brze pomoći na velikoj milosti. – Anka Matošić, Staro Topolje
... Gospi od brze pomoći za sretnu operaciju. – T. Ž., Sikirevci
... i Gospi od brze pomoći za sve milosti kroz 82 godine moga života. – Ana Dautović, Gunjavci
... sv. Anti i sv. Leopoldu za primljene milosti. – Obitelj Turina, Šmrika
... sv. Josipu i sv. Anti na mnogim primljenim milostima u mojim potrebama i u mojim bolestima. – Z. G., Mraclin
... na primljenim milostima. – Štefanija Matičević, Vijaka
... i sv. Antunu što sam našla izgubljenu stvar i što mi je sin položio ispit, uz preporuku za obitelj. – Zahvalna majka
... i Pomoćnici kršćana za unukov sretno položeni ispit. – Baka iz Tršća
... za mnoge primljene milosti. – Marica Deglin, Kračevac
... i Kraljici Mira za sretan porod moje kćerke. – Ana Terzić, Giletinci
... Majci Božjoj Bistričkoj i sv. Leonardu za sve primljene milosti. – Marija iz Giletinaca
... i Josipu Stadleru na primljenoj milosti da se rodilo normalno i zdravo novorođenče. – Nikolina V., Split
... i m. Klaudiji za mnoge primljene milosti. – Ines Thanhoffer, Zagreb
... i Gospi od brze pomoći. – Manda Rubčić, Australija
... i sv. Leopoldu za uslišanu molbu i za primljenu milost. – Katica Asić, Bapska
... što sam spašena od velike neugodnosti i smrtne opasnosti. – Marija Dabelić, Sarajevo
... na primljenim milostima. – Zahvalna čitateljica, Rokovci-Andrijaševci
... Snježnoj Gospi i svima svetima za primljene milosti. – R. B., Valpovo
... Gospi Trsatskoj, svetim zaštitnicima i anđelima na uslišanoj molbi. – Katarina Knez, Umag
... Presv. Trojstvu, Gospi od brze pomoći i svetim zaštitnicima na primljenim milostima. – Čitateljica iz Slavonije
... i sv. Anti za mnoge primljene milosti. – S. Z., Donji Mamići
... Gospi od brze pomoći, sv. Anti i sv. Leopoldu za sve primljene milosti. – M. G.
... za primljene milosti. – N. N., Pućišća
... i Gospi od brze pomoći za kćerkino ozdravljenje. – M. K., Gušće
... i Presv. Trojstvu za sretnu operaciju i poboljšanje zdravlja moga sina, uz preporuku za obitelj. – Marija Lončarić, Novska
... i m. Klaudiji za svu pomoć na dalekim putovanjima, u apostolskom djelovanju kao i u materijalnim teškoćama. – S. Anastazija, Zagreb
... Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i sv. Antunu za brzo ozdravljenje, za sretan brak i ostale uslišane molitve. – L. K., P. Slatina
... i sv. Judi Tadeju na uslišanoj molitvi za uspjeh teške operacije. – Perica Ursić, Selca
... Kraljici Mira i sv. Januariju na uspješno položenom ispitu i što sam pronašla zagubljenu stvar. – Ljiljana, Čakovec
... Majci Božjoj Bistričkoj, sv. Josipu i drugim zaštitnicima za zdravlje i za ostale primljene milosti. – Štovateljica iz Moslavine
... Presv. Trojstvu, a napose Duhu Svetomu što je sin, unatoč mnogim poteškoćama, sretno diplomirao. – Zahvalna obitelj F. U., Vela Luka
... Gospi od brze pomoći i ostalim svetim zaštitnicima za pomoć u bolesti, kao i za mnoge druge milosti u životu. – J. Š., Bački Monoštor

PREPORUČUJEMO SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI

